
This is a reproduction of a library book that was digitized by Google as part of an ongoing effort to preserve the information in books and make it universally accessible.

Google™ books

<https://books.google.com>

ԱՆԱՐԱՏ ՅՂՈՒԹԻՒՆ

ԵՂՐԱՑՐՈՒԹԻՒՆՈՒ

Մեք

քարոզեսցուք

զ խ ա չ ե լ ե ա լ ն

Քրիստոս:

Ա. Կորնթ. Ա. 25.

Թեէյիֆաթը

րոհանիյէ

15.

ՔԷՕՅՏԷ ՄԱՅԻՍ ԱՅԸ

ԵԱԽՕՑ

ՆԷՎԹԱՐԱ ՄԱՅԻ ՄԷՐԻԷՄ

ՊԻՐ ԷՅԻ ՔԱՀԱՆԱՅՆԸՆ ՃԷՄԱԱԹԱ
ԿԷԼԻՇԻ ԿԻՒԶԵԼ ԹԱՐԻՓ ԷԹՏԻՅԻ
ՊԻՔԻՐ ՄԱՐԻԱՄԸՆ ԷՕՄՐԻԻ

~~~~~

*ԽԹԱԼԵԱՆ ԼԻՍԱՆԸՆՏԱ
ՊԷՇԻՆՃԻ ՏԷՓԱ ՊԱՍՄԱՍԸՆՏԱՆ
ԹԷՐՃԻԽՄԷ ԻՅԼԷՄԻՇ ՏԻՐ*

ԿԱՐԱՊԵՏ Վ. ԱԹԱՔԵԼԵԱՆ

ԷՆԳԱՐԷ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍՈՒ

~~~~~

Վ Ի Ե Ն Ն Ա

ՄԻՒԹԱՐԵԱՆ ՊԱՍՄԱՆԱՆԷՍԻՆՏԷ

1888.

սինի աւելե շէրէֆլէնտիրմէք մուրատ
էտէնէ հիմայէթ վէ մուսվէնէթ էթմէյէ
թէնէզզիւ պույուրսուն . վէ Զաթի սա-
ատէթինիզ հազզընտա, օնուն շէրէֆ-
լէրինի վասֆ էտէն պու կէտանըն հազ-
զընտա տա, շու մութլուլու — Զիմ քի
պէնի իթիշամլարսա, էպէտի էօմիւրէ
մաւիք օլսուն — վատի թաստիզ օլուն-
սուն :

Սարսանա, 1877, Սեպտ. 8,
դայէթ ազիզ պիքիր Մարիամըն
իսմի շէրէֆի եօրթուսու կինիւ:

Էտնա գուլունուզ
Միսիօն քահանայարընտան
ՓՐԱՆԶԻՍԹՈ ՄԱՐԹԻՆԻՆԿՕ

Ֆ Ի Ղ Ր Ի Ս Թ

ԹԱԳՏԻՄԷ

ՊԻՐԻՆՃԻ — Մուգատուտէմէ . . .	1
ԻՔԻՆՃԻ — Պէքիր Մարիամա հայ- րան օլմագ	10
ԻԻԶԻՆՃԻԻ — Անարատ Յղու- թիւն	24
ՏԵՕՐՏԻՆՃԻԻ — Քարլինօնուն միւշքիւլաթլարը	43
ՊԷՇԻՆՃԻ — Պէքիր Մարիամ տա- ճարտա	55
ԱԼԹԸՆՃԸ — Պսակ	76
ԵԷՏԻՆՃԻ — Աւետում	97
ՍԷՔԻՉԻՆՃԻ — Եինէ Աւետում	122
ՏՕԳՈՒՉՈՒՆՃՈՒ — Թէքրար Աւե- տում	142
ՕՆՈՒՆՃՈՒ — ԻԼՔ քարոզուն մա- պէյնինտէ պիր վուգուլաթ	160
ՕՆՊԻՐԻՆՃԻ — Այցեւրլաթիւն	172
ՕՆԻՔԻՆՃԻ — Կիւլտէն թաճ	189
ՕՆԻԻԶԻՆՃԻԻ — Բեթղէհէմիւն մաղարասը	210
ՕՆՏԵՕՐՏԻՆՃԻԻ — Տեառնընդ- տաաջ	231

ՕՆՊԷՇԻՆՃԻ — ՄԻՆԵՃՃԻՄԷՐ .	
վէ ՄԵՍԵՐԱ ՎԱՇՄԱԴ	251
ՕՆԱԼԹԸՆՃԸ — ՅԻՍՈՒՍՈՒՆ ՂԱՅԱԿ	
ՕԼՄԱՍԸ	274
ՕՆԵԵՏԻՆՃԻ — ՅԻՍՈՒՍՈՒՆ ՎԷՔԻՐ	
ՄԱՐԻԱՄԱ ԻԹԱՄԹԸ	291
ՕՆՍԷՔԻԶԻՆՃԻ — ՊԷՔԻՐ ՄԱՐԻԱ-	
ՄԸՆ ԱՃԸԼԱՐԸ	320
ՕՆՏՕԳՈՒԶՈՒՆՃՈՒ — ԿԱՆԱ	
ՄԻՅԻՆԻԼ	339
ԵՒՐՄԻՆՃԻ — ԳՈՂԳՈԹԱ	355
ԵՒՐՄԻ ՊԻՐԻՆՃԻ — ԳՈՂԳՈԹԱ-	
ՄԱՆ ՎԵՐԱՓՈԽՈՒՄ	377
ԵՒՐՄԻ ԻՔԻՆՃԻ — ՊԷՔԻՐ ՄԱ-	
ՐԻԱՄ ԿԷՅՄԷ	397
ԵՒՐՄԻ ԻԻԶԻՆՃԻ — ԻԼՔ ՀԱ-	
ՂՈՐԴՈՒԹԻՆ	425
ԵՒՐՄԻ ՏԷՕՐՏԻՆՃԻ — ՊԷՔԻՐ	
ՄԱՐԻԱՄԸՆ ԻՍԿԱՄԷԹԻ	441

ՊԻՐԻՆՃԻ

Մոռագատտահէ:

Փրաթօ Լիկուրէ հէվալիսինտէ եէշիւ-
լիք իլէ տօնանմըշ պիր թէփէ տիւ-
զիւնտէ, շէհիրէ վէ ուզագտան տէնիզէ
նազըր պիր միւֆէրրիհ սարայճըղազտա,
ապրիլ այընըն իլք կիւնլէրինտէն պէրի,
Ճիւլիէթթա նամ գատըն, օնպէշ եաշ
գարարլարընտաքի գըզը ֆլէմէնթինայ-
ըլա, վէ օնիքի եաշ գարարլարընտաքի
օղլու ֆարլինօ իլէ պիրլիքտէ սէյֆիյէյէ
չըգմըշ ըտըլար: ֆարլինօ ֆիշէնք կիպի
աթէշի վէ հըզլը պիր չօճուգ օլուպ,
էքսէրի գօշմալարը վէ քիւշիւք եարա-
մազլըգլարըյլա վալիտէսինէ թաճիզլիք
վէրիր իտի: Աէ պազը քիմնէլէրին օ-
նու թէսէլլի էթմէք իչին, պու ճիւմլէ
ֆարլինօնուն եիւրէյի փէք էյի տիր,
տէտիքլէրինէ գարշըլըգ. — ֆլէմէն-
թինանըն եիւրէյի տէ էյի տիր ամմա,
օնուն պու թարզ շէյլէր եափտըղը
եօգ տէյի ճէվապ վէրիրտի: Աէ գըշ
մէվսիմինտէ սւզուն պիր խասթէլիք չէք-
միշ օլտուզունտան, հավա թէպտիլի
իչին կէլտիլի (քէօյէ) սէյֆիյէյէ, ֆար-
լինօյու տա կէթիրմէք իսթէմիշ իտիյ-
իսէ, Ճէնօվա կիպի պիր շէհիրտէ օնու

եալընըզ պրրագմայա կիւվէնէմէտիյի
իչին իտի: Վազաա փէտէրինէ թէս-
լիմ էտէպիլիրիտի. հաթթա տօղրու-
սունու սէօյլէմէլի եա, փէտէրի տախի
հէմ չօճուղուն ազ չօգ քէնտիսինէ
այագտաշլըգ էթմէսի, հէմ տէ հէնիւզ
օ սէնէ պաշլամըշ օլտուղու լաթինճէ
քերականութիւն տէրսինի պրրագմա-
մասը իչին, եանընտա ալըգօմագ իսթէ-
միշ իտի իսէ տէ, ճիւլիէթթա գատըն,
զէվճինին սապահտան ագշամա գատար
մասլահաթըլա ուղրաշտըղընը (չունքի
պուղտայ թիւճճարը իտի) վէ էվլատը-
նա եօրւյուլա մուգայէտ օլամայածա-
ղընը փէք էյի պիլտիյինտէն օ գատար
շէյ եափմըշ, վէ օ գատար շէյ սէօյ-
լէմիշ իտի քի, ագըպէթ պերապերին-
ճէ քէօյէ կէօթիւրմէյէ օնու իպքեաթ
էթմիշ իտի: Քլէմէնթինա պիր ազ
իթալիանճա տէրս վէրիւր. լաթինճէ ի-
չին տէ Տօն Լաէթանօյա բիճա էտէրիզ
քի, հաֆթատա իքի իւչ տէֆա կէլսին.
պէօյլէճէ տէյէ պիլիւրիմ քի, ումումէ
տաիր մէքթէպլէրին գարղաշալըղընտան
ըսա, շէհիրտէ կէզմէքտէն ուզագ վէ
պէնիմ կէօզիւմ էօնիւնտէ օլարագ, օ-
նուն վէրէճէյի տէրսլէրտէն տահա զի-
յատէ ֆաիտէ չըգարըր, տէրիտի:

Իմտի պէօյլէ քիւչիւք ֆամիլեասըյ-
լա, իխթիյար պիր երլըգճըսը, վէ սա-
տըգ օտա խըզմէթճիսիյլէ օրայա կէ-
լիպ, հավա թէպաիլի էտէրէք գուվվէթ

քեսպ էթմէյէ տիգգաթ էտէր պա-
գարըտը. վէ քէնտիսի պիւսպիւթիւն
քիլիսէ սէվէր պիր գատըն օլտուղուն-
տան, էյէր քի ժողովրդապետական
քիլիսէտէն ուզագ գալտըղը, վէ զէվ-
ճինի փաղարտան փաղարա պիր գաչ
սաաթ կէօրէ պիլտիյի կիւճիւնէ կի-
տէր օլմասա, սէնէյի պաշա օ ըահաթ
վէ թէնհա էօմիւր ճանընա միննէթ
տիւշէրիտի: Քլէմէնթինա տախի վալի-
տէսինին միզաճընտայըտը:

Մայիս այը եագլաշտըգճա մէրոու-
մէնին գալպինտէ պիր տիքէն տահա
փէյտա օլմայա պաշլատը: Փէնճէրէտէն
պէրրագ կէօյէ, ասիւտէ տէնիզէ, վէ
եէշիլիք վէ չիշէքլէր իլէ միւզէյյէն
սահրայա պագարագ. — Ահ, կիւզէլ
Մայիս կէլիօր, տէյէրէք ահ էտէրիտի:
Քլէմէնթինա տախի եանընտա օթուր-
մուշ տիքիշ տիքտիյի արատա, —
վալիտէ, նիչին պէօյլէ սէօյլէյօրսուն.
նէտէն չիքէայէթ էտիյօրսուն, տէտի:

— Սէն պէնի թէսէլի էթմէք իսթէ-
յօրսուն, լաքին կէշէն սէնէ Տէլլէ վինեէ
քիլիսէսինտէքի օ կիւզէլ մահի Մէ-
րիէմ խաթըրըմա կէլիօր: Շիմտի իսէ
օնուն եէրինէ ժողովրդապետական քի-
լիսէտէն պէօյլէ ուզագ գալմըշըղ . . . :

— Տինլէ վալիտէ (տէտի գըղը տի-
քիշինի էլինտէն պըրագմայարագ), պու-
նու պէն տիւշիւնտիւմ. ֆագաթ պի-
լիւմիսին խաթըրըմա պիր շէյ կէլտի. . . :

— Նէ իմիշ, սէօյլէ պագալըմ:

(Տիքիշինի տիզինին իւզէրինէ պը-
րագըպ, վալիտէսինին եիւզինէ պագա-
րագ) Ալալիտէ, պուրատա մատուռու-
մուզ եօգմու: Օնու պիր կիւզէլ տօ-
նատըրըզ. վարդարանըմըզը սէօյլէրիզ.
պիր տէ չիչէք տէմէթի (ամէլէ գօյա-
ճագ ֆագիլէթ) չըգարըրըզ . . . :

— Ալարդարան, չիչէք տէմէթի, տահա
նէ քի իսթէրսէն, պունլար հէփիսի տէ
էյի. լաքին ճան, ճանը քիմ վէրէճէք:

— Նէ ճանը, վալիտէճիյիմ. պու տէ-
տիյինի անլամայօրում:

— Պիզէ իքի չիֆթ սէօզիւ քիմ սէօյ-
լէյէճէք, տէմէք իսթէյօրում:

— Քարոզումու տէմէք իսթէյօրսուն:
Տօն կայէթ անօմուզ եօգմու: Քարլի-
նօյա տէրս վէրմէյէ կէլտիյինտէ, ֆիք-
րիմիզի օնա պէյան էտէրիզ:

— Թէճրիւպէ էթմէք օլապիլիր. լա-
քին օ ազիզ ատէմ էօյլէ գօրգագ վէ
միւվէսվիս տիր քի . . . : Պիլմէզմիսին,
պէնիմ քարոզ վէրմէյէ իսթիտաթըմ
եօգ տէյէրէք, ժողովըդապետիյի պիլէ
գապուլ էթմէտի:

— Էվվէթ, ամմա պիզիմ սէօզիւ-
միւզ ըէսմէն քարոզ իւզէրինէ տէյիլ.
իլլա քէնտի արամըզտա իքի չիֆթ
աչըգ սէօզ սէօյլէմէք իւզէրինէ տիր. . . :
Նէ տէրսին, օնա պիր սէօյլէյէլիմմի:

-- Նիչին սէօյլէմէյէճէյիզ: Թէճրիւ-
պէտէն պիր զարար չըգմազ: —

Ապրիլին սօն կիւնյէրի իտի. Բլէմէն-
 թինա օտա խըղմէթճիսինի տէ եար-
 տրմճը ալարագ, սէվկիւլիւ մատուռու-
 նու տօնաթմայա պաշատը: Պու մա-
 տուռ սւզուէն տէօրթ քէօշէ պիչիմտէ
 օլուպ, օթուզ քիչի դատար սըղապի-
 լիր իտի. Թավանըն էթրաֆընա աշը-
 տան իշլէնմիշ պիր չէրչիվէ եափըմըշ
 օլուպ, տիվարլարըն փէնպէ ընկինէ
 տահա զիյատէ ըէֆնագ վէրիր իտի. վէ
 Թավանըն հագ օրթասընտա ալթուէն
 եազըլար, վէ էթրաֆընտա շէօլէլէր իլէ
 կիւզէլ Մարիամ իսմի եազըլմըշտը:
 Մատուռ գափուսունուն իւզէրինտէ
 եարըմ տէյիրմի պիր փէնճէրէ օլուպ,
 գարշըսընտա վէ պիր քէմէր ալթընտա
 պուլունան մէրմէր Թաշտան խորանա,
 վէ իւզէրինտէքի եինէ մէրմէրտէն օյուլ-
 մուշ զայէթ կիւզէլ պիր Անարատ
 Յղութիւն արձանընա ըշըգ վէրիրիտի:
 Խորանա պագանըն կէօզիւ այրըլամագ-
 ըտը, չունքի պէյագ Թէմիզ էօրթիւ-
 լէր, եայտըզըլ շամտանլար, սէնաաթ-
 ըլա էօթէյէ պէրիյէ տիզիլմիշ չիչէքլէր,
 արձանըն էթրաֆընտա հիւսիւնլիւճէ
 ասըմըշ տիվար շամտանլարը, ճիւմլէսի
 տէ Բլէմէնթինանըն հէմ զիյատէ նա-
 զիք իպատէթքեարլըղընա, հէմ տէ
 հիւսնի Թապիաթընա (կուսթօոռունա)
 տէլալէթ էտէրլէր իտի:

Մայիս կիրմէտէն իքի կիւն մուգատ-
 տէմ, հաչան քի հէր շէյի սըրասընա

գօտույունս, Տօն Ապրէթանցոյ ու օրայա կիրտիրմէյի տիւշիւնտիւ. իմտի Քարլինօնուէն տէրսինի թէքմիլ էթտիյինտէ, — քէրէմ էթ պույուր, մատուռու մուզու սէյր էյլէ: Է՛հ, պիլմէզմիսին. պու սէնէ պիր մահի Մէրիէմ եափաճաղըզ տէտի:

— Փէք էյի, փէք կիւզէլ, պիր քէրէ կէօրէլիմ, տէտի օ էյի քահանայ. վէ գատըն, քլէմէնթինա վէ Քարլինօ տա պէրապէրլիքտէ օլարագ մատուռու սէյր էթմէյէ կիրտի, վէ էյլէ պիր խօշնուտ օլտու քի, — Աֆէրին քլէմէնթինա, եիւրէքտէն աֆէրին, տէյէրէք մէմնունիյէթինի պէյան էթմէքտէն քէնտինի ալը գոյամատը. հիչ պիր էքսիյի եօգ, տէտի: — Ա՛հ, պիր էքսիյի վար, տէտի քլէմէնթինա. (վէ քէէննի Ֆըրսաթ տըր՝ պանա եարտըմ էթ տէմէք իսթէյէրէք վալիտէսինէ պիր իշարէթ էտիպ) էն պէյիւք պիր էքսիյի վար քի, օնու եալընըզ հազըէթինիզ վէրէպիլիւսինիզ տէտի:

— Պէնմի . . . Է՛յ նէ իմիշ: — քլէմէնթինա թէրէտտիւտտէ գալըպ, վալիտէսինին եիւզիւնէ պազարըտը: Մէրսումէ — Տինլէ Տօն Ապրէթանօ, քլէմէնթինանըն իսթէտիյի շէյի պէն սիզէ սէջլէյէյիմ. վէ . . . տօղրուսու պէն տէ իսթէյօրում: Մալումինիզ տիր քի պիզ սէֆիլ նիսա թաիֆէսի, էյի քէօթիւ պիր վարգարան սէջլէյիպ,

փէք փէք պիր տէ շարական տերիզ . . .
 պսւ գատարտան իւերի կէչէմէյիզ : Սիզէ
 նաւրլ կէօրիւնիւր . պիր ճիւզի Ալլահ
 քէլամը օլմայարագ , օնա ճան վէրէճէք
 պիր քիւչիւք քարոզ օլմայարագ , Մահի
 Մերիէմ օլուրմու :

Անլատըմ , անլատըմ (տէտի Տօն Այյէ-
 թանօ պիր ճիւզի շաշըրարագ) . լաքին
 պէնիմ քարոզ վէրէճէք ատէմ օլմա-
 տըզըմը , սիզ պէնտէն էյի պիլիբասինիզ :

— Խայըր , քարոզ տէյիլ . ամպիյօն-
 տան քարոզ վէրմէք իւզէրինէ տէյիլ
 տիր սէօզիւմիւզ : Իշտէ պագ Տօն Այյէ-
 թանօ , շուրատա խորանըն եանընա պիր
 իսքէմէ գօրուզ . եօգարըտա քէօյիւ-
 ճիղազլարընա փազար կիւնէրի ատէ-
 թին իւզէրէ , Ֆամիլեա արասընտամու-
 սահէպէթ էտէր կիպի , Աստուածածին
 իւզէրինէ կէլիշի կիւզէլ պիր գաչ միւ-
 լահազալար սէօյլերսին , օլմազմը տէտի :

Տօն Այյէթանօ գարշը կէյիր իտի .
 գատըն տախի՝ Պունա պիր տէյէճէյին
 եօգ եա , հայտէ փէք էյի տէ , տէյերէք
 իպրամ էտէր իտի :

Քլէմէնթինա տա իւսթէ վէրիպ , —
 Ահ , հայտէ պիր կիւզէլ փէք էյի տէ-
 յի վէր . պու պէօյիւք պիր շէյ տէյիլ
 տիր տէյերէք ըիճա էտէր իտի : Քար-
 լինօ իսէ իւերի կէյտի , վէ — Խօճա
 էֆէնտի , էյեր պիզէ քարոզ վէրիրսէն ,
 պէն տէ տէրօլէրիմի տահա էյի էջրէն-
 մէյէ սէօզ վէրիրիմ , տէրիտի :

Ագբլպէթ տօն Վայէթանօ պուճա
 իպրամլարա տայանամայլպ — Փէքէյի,
 հայտէ պագայլմ . . . : Լաքին պիրիպի-
 րիմիզին տէտիյինի էյիճէ անլայալմ.
 քարոզ տէյիլ հա. Աստուածածինին
 մուհապէթինէ կէյիշի կիւզէլ պիր գաչ
 չիֆթ սէօզ պաշլմ իւզէրինէ սէօյլէ-
 րիմ:

— Վայիտէ տէ, գըզը տա, էհ, աֆէ-
 րին տօն Վայէթանօ, թէշէքքիւր էտէ-
 րիզ, տէյի ճէվապ վէրտիլէր: Քարլինօ
 տախի տէլի կիպի սըչրայարագ, —
 Էշաշասըն տօն Վայէթանօ, եաշա խօճա
 էֆէնտի — տէյի չաղըրըր ըտը:

— Սուս օլ եարամապ. Մատուռտա,
 Աստուածածինին գարշըսընտա օլտու-
 ղունու ունութտունմն:

Քարլինօ սէսինի քէսիպ Մատուռ-
 տան տըշարը չըգտը, կիւնլէրին վէ
 սաաթընըն գարարընը վէրտիքտէն սօզ-
 րա, տօն Վայէթանօ կիթմէյէ տավրա-
 նըյօրուտու: — Էօյլէ իսէ պիրիպիրի-
 միզի անլատըգ, եարըն տէյիլ օ պիր
 կիւն մուգատտէմէ պաշլանաճագ. էօյ-
 լէ տէյիլմի, տէտի գատըն: — Էվվէթ,
 եարըն տէյիլ օ պիր կիւն սաաթ պէշ-
 տէ — տէյի ճէվապ վէրտի տօն Վայէ-
 թանօ, վէ չըգտը կիթտի:

Էկէր քի օգույան տօն Վայէթանօյու-
 թանըմագ իսթէրսէ, մէրգում գըրգպէշ
 եաշ գարարլարընտա պիր քիշի օլուպ,
 ճէվահիր կիպի պիր քահանայ իտի. մա-

լուամաթա, ֆաղիլէթէ, զիյատէ իսթի-
տաթա, վէ հէփիսինտէն տահա զիյա-
տէ ալթուէն կիպի պիր եիւրէյէ մալիք
իտի: Լաքին իֆրաթըլա գօրգագ վէ
միւհթէրիզ մէշրէպի, օնու տաիմա
կէրիտէ թուլթարըտը: Հաթթա եպիս-
կոպոսու պիր գաչ տէֆա ժողովրդա-
պետիք թէքլիֆ էթմիշ իքէն, իմթի-
հանա չրգմագտան գաչընմըշ ըտը: Ան-
ճագ նասըլքի տէրլէր, տահա պէօյիւք
պիր թէհլիքէտէն սագընմագ իչին, տաղ
քէօյլէրինին պիրինտէ մատուանապետ-
լիյի գապուլ էտիպ, օրատա պիր ազ
չօճուգլարա խօճալըգ վէ տէօրթ եիւզ
գատար ճանյարըն իտարէսի արասընտա,
ասուտէ վէ թէնհա պիր էօմիւր սիւրէ-
րէք, չօգ վագթընը օգոււմայա, տուայա
վէ օ ֆագըր ճէմաաթա էյլիք էթմէյէ
սարֆ էտէրիտի: Իմտի իլէրիտէն քէն,
տիսինի թանըյան վէ հիւրմէթ էտէն
ճիւլիէթթա գատընըն ըիճասընա մէպ-
նի ֆարլինոյա տէրս վէրմէք իչին իւշ
չարեէք մէսաֆէսի օլան օ եիւքսէք
քէօյտէն, հաֆթատա իքի եա իւշ տէ-
ֆա, օ քիւշիւք սէրայճըղա էներ իտի,
շիմտի իսէ հէմ տէրս իչին, հէմ տէ
Մայիս քարոզլարը իչին կէլէճէք օյմաղ-
իլէ, պիր պագլայըլա իքի կէօկերչին թու-
թաճաղըզ, տէրիտի:

— Էհ, էօյլէ իսէ պէն կէօկերչինմիյիմ
տէյի սիւալ էթտի չօճուգ:

— Խայըր, կէօկերչին տէյիլսին. ամմա

օլաճագարն: — Նէ էյի. իսթէտիյիմ
եէրէ ուչարլմ: — Եօգ, եօգ. ուչմագ
թարաֆընտան տէյիլ, իլլա հազիմիք
վէ թաթլըլըգ թարաֆընտան կէօկէր-
չին օլմագլըղընը իսթէրիմ:

ԻՔ ԻՆՃԻ

Պիքիր Մարիամիս հայրան օլմագ:

Ապրիլին սօն կիւնիւ, էօյլէնտէն սօղ-
րա սաաթ պէշտէ, Անարատ Յղու-
թիւն արձանընըն էօնիւնտէ օնիքի մում
եանմագտա օյուպ, կէնիշ վէ եալտըզ-
լը պիր գատէմէ իւզէրինտէ պուլու-
նան մէզքիւր պէյազ արձան զիյատէ
կէօզէ ուրուրուտու վէ ըշըզլար օյնա-
տըգճա, սանըրսըն քի նուր սաչըլըր-
տը: Խորանըն էօնիւնտէ պիր թարաֆ-
տա ճիւլիէթ թա գատըն էվլատլարըյ-
լա. օ պիր թարաֆտա օտա խըզմէթ-
ճիսի իլէ իսթիյար եըլըգճը, հէփիսի
տէ, հաթթա Քարլինօ տախի էլլէրի
գաուշուգ, վէ կէօզլէրի օ ազիզ ար-
ձանտա օլտուղու հալտէ, վարդարան
սէօյլէյօրլար ըտը: Վարդարան պիթտի-
յինտէ, տօն կայէթանօ խորանըն էօնիւ-
նէ չըգտը. վէ պիքիր Մարիամըն եար-
տըմընը տիլէմէք իչին պիր ողջոյն սէօյ-
լէտիքտէն սօղրա, օրատա հազըրլանմըշ

օլան իւքեմլէյէ օթուրաու, վէ իլք աղը-
զա գօրգագ վէ տիթրէր պիր սէս իլէ,
վէ պատէհսւ եաւաշ եաւաշ սէրպէսթ
վէ գուվվէթլի պիր սէս իլէ շէօյլէ սէօյ-
լէմէյէ պաշլատը:

“Ալլահըն գայրըրճըլըղը հագըգէթէն
թաաճճիւպլիւ տիւր քի, քէնտի եա-
րաթտըղը հէր վարըղը սագլար, վէ հէր
պիրինին թապիաթընա կէօրէ նաֆագա
վէ թաամ թէվզի էտէր. վէ սահրանըն
չիչէքլէրինի միւզէյյէն բուպալարըլա
կիյտիրտիյի վէ էքիպ պիշմէյէն գուշլա-
րա նաֆագա թէտարիք էթտիյի կիպի,
էօլիւմնիւզ ինսանա տախի էօմիւր վէ-
րիճի նաֆագայր էքսիք պըրագմազ. օ-
նուն հագգընա քի, Բիսուս էֆէնտի-
միզ, ինսան տիւնեա իւզէրինտէ եալը-
նըզ էքմէք իլէ եաշամազ, իլլա Ալլահըն
աղղընտան չըգան ճէմի սէօզլէր իլէ
եաշար տէմիշ տիր. կէրչէքլիք սէօզ-
լէրի, ճանըն ալա նաֆագասը քի, ար-
ղիւլէյէնլէրէ վէ իթիգատըլա տիլէյէն-
լէրէ, Ալլահ էֆէնտիմիզ ասլա տիրիզ
էթմէզ: Պու նաֆագա ֆարազա տիւր-
լիւ պէ տիւրլիւ թարզլարտա թէտա-
րիք օլմուշուսա տա, գաթօլիք քիլի-
սէտէ տախմա մէվճուտ տուր վէ թէվ-
զի օլունուր. վէ վագըթլարըն իճա-
պընա վէ իհթիյաճլար թէպտիլ օլ-
տուգճա օնա կէօրէ թէտարիք վէ թէճ-
տիտ օլունուր: Մուգատտէմ մեծպահք
վագթընտա զանի զանի թէվզի օլու-

նուր իտի, լաքին մեծպահք քարոզլար
 րը էօզէնիլմիշ քարոզլար օլուպ, քա-
 րողիչէր տախի գէմանէ ուսիլինէ գա-
 փըլտըգլարնտան, վէ զիյատէ եիւք-
 սէյէ ուչտուգլարը էծիլտէն, սէսլէրի
 իշիտիլմէտիքտէն պաշգա, քէնտիլէր
 տէ կէօրիւնմէզ օլան չայրը գուչլադը-
 նա պէնզէտիքլէրինտէն էօթիւրիւ, գա-
 պա քիշիլէր վէ չօծուգլար քիլիսէտէն
 աճ թագսիր չըգարըտըլար. վէ պիզէ
 էօյլէ պիր թաամ վէրիլիյօր քի, ազ-
 զըմըզա ույմազ տէյի շիքէայէթ էտէր
 իտիլէր. վէ պիզէ ճան էքմէյի վէրէն
 եօգ տէյերէք, Ալլահտան էքմէք տիլէր
 իտիլէր: Թա էվայիլտէն փէյղամպէրին
 պիրի տէ — Չօծուգլար էքմէք իսթէր-
 լէր իտի, վէ օնյարա պէօլէճէք քիմսէ
 եօղուտու — տէյերէք պու շիքէայէթի
 էթմիշ իտի: Ա՛հ Ֆազըր աճլար, էօյլէ
 իսէ պոււնլարը տօյուրմայը տիւշիւնէն
 քիմսէ պուլոււնմայաճագմը. աճլըգտան
 էօլէճէքլէրմի: Եօգ, եօգ. Ալլահն
 գայրըրճըլըղը ույոււմազ. Ալլահն գայը-
 րըճըլըղը օ աճըգլը վալիտէ, օնլարըն
 շիքէայէթլէրինի տինլէր:

“Իշթէ պիքիր Մարիամըն մահընըն՝
 տիւնեանըն էն կիւզէլ չիչէյինի, Յի-
 սուստան սօղրա հէր պիր ումիտիմիզին
 թէմէլի օլանը շէրէֆլէնտիրմէյէ պէօյլէ
 մուվաֆըգ օլան չիչէքլէր այընըն, ումիտ-
 լէր մահընըն սէվիմլի վէ կիւզէլ ջեր-
 մեռանդութիւնու քիլիսէյէ տախիլ օլ-

տու վէ եայլտր: Պինաէն ալէյ՝ ճե-
մաաթա ուլղուն, գօլայ անլաշլըր,
թէէսիրլի եէնի պիր քարոզ թարզը քի,
ճանլարը ճէլպ էթմէյէ, գալպլէրի թէփ-
րէթմէյէ, օնլարը թէօվպէյէ կէթիր-
մէյէ պունտան կիւզէլ պիր շէյ օլամազ:
Շէօյլէ քի, օ գատար եիւքսէյէ ուշան
մուպարէք քարոզիչլէր տախի գանատլա-
րընը էնտիրմէյէ, վէ քիմիսի զիյատէ,
քիմիսի էքսիք տիւզէ էնմէյէ մէճպուր
օլտուլար: Իմտի պագըն քի Ալլահըն
գայրըրծըլըղը պու ուլղունսուզլուղու
նասըլ իսլահ էթտի, հէր քէսին էյի
արզիւսիւնիւ նասըլ խօշնուտ էթտի.
վէ քէնտինտէն էքմէք տիլէյէն սէվկիւ-
լիւ էվլատլարընըն աճլըղընը նասըլ տօ-
յուրտու:

«Ալլահըն գայրըրծըլըղընըն ալիճէնապ
էյլիքտարլըղընըն պիր իսպաթընը տա
պուրատա, քէնտի արամըզտա վէ կէօ-
ղիւմիւզ էօնիւնտէ աշիքեար կէօրմէյօր-
մուլուզ. վէ շէօյլէ անլատայրմ էյիմիզ
իլէ տօգունմայօրմուլուզ: Ճիւլիէթթա
գատըն, ոիզ ախէր սէնէյէր պու կիւ-
զէլ այըն իչինտէ զանի զանի լէզզէթինի
ալմագ առէթինիզ օյան ազիզ Ալլահ
քէլամըյլա պու սէնէ իսթէտիյինիզ
կիպի տօյամայաճագ իտինիզ, վէ պու
շէյ սէնին գալպինէ տէ, քլէմէնթինանըն
գալպինէ տէ, պիւթիւն Փամիլէայատա
էզապ վէրիյօրուտու: Իմտի պու էզապ
վէ աճը, ճիւմլէնին, ազիմ փետէրինէ

Թողորուժուշ պիր շիքեայէթ, վէ օնտան
 ճան նաֆագասը տիլէմէք իւզերէ պիր
 տուա տէյիլմէյիտի: Էյ իշթէ պու էյի
 փէտէր մէմուլին զայրի, Ֆէվգէլատէ
 վէ միւճիզէ նէվինտէն օլարագ տէյե-
 ճէյիմ կէլիր, պու արզիւլէտիյինիզ
 էքմէյի սիզէ սուստու: Միւճիզէ նէ-
 վինտէն օլարագ տէտիմ. չունքի Թող-
 րուսուսու սէջլէյինճէ, փափ օլմագ
 նէ գատար Ֆիքրիմտէն ուզագըսա, պու
 քարոզ վէրմէք տէ օ գատար Ֆիքրիմ-
 տէն ուզաղըտը: Տահասընը սէջլէյիմ.
 հաչան քի սիզ Ճիւլիէթթա գատըն,
 գըզըն ըլա պիրլիքտէ Մահի Մէրիէմ
 իչին պիր գաչ մուսահէպէթ իսթէմէյէ
 պաշլատընը իսէ, (թապիաթըմըն քէօ-
 թիւլիւյիւնիւ պիլիրսին եա) իլք աղըզա
 փէք էյի տէմէյէ աշըրը մուխալիֆէթ
 տույտում. էզճիւմլէ պու մուխալիֆէթ
 իլէ պիրլիքտէ, գալպիմտէն պիր սէս
 իշիտիր իտիմ քի, պու աճըգմըշ ճան-
 լարըն էյի արզիւլէրինի խօշնուտ էթ-
 մէլիսին տէր իտի պանա: Պէլի, գատըն-
 լարըմ, Ալլահ սիզին տիլէյինիզի գա-
 պուլ էթտի, վէ օնու իճրա էթմէք
 իչին, պէնի օլա պիլտիյի գատար իշէ
 եարամագ վէ նատան պիր քահանայը
 գուլլանմագ իսթէաի: Պսւ ճիւմլէ պու
 սէֆիլ քահանայը, շէջլէ անլատայըմ
 քի, Ալլահ սաչընտան թուլթաու,
 մահգա պսւ կիւզէլ մատուաւ չէքտի
 կէթիրտի. վէ օնա սէջլէ տէաի: Փէյ-

զամպեր իլէ պիրլիքտէ, — ան, ան, ան, սէօյլէմէք պիլմէմ — տէյէճէք քերթէտէ իտիմ: Ապին Ալլահ պուսուլ իսթէյօր. սէօզ վէրտիմ, սէօյլէյէճէյիմ կէլիշի կիւզէլ, մալումաթսըզ, սէնաաթսըզ, գալպիմ էլիմին իւզէրինտէ, վէ տուտագլարըմտա օյարագ սէօյլէյէճէյիմ. . . : Եւ րապպիմ, պու տուտագլարըմ սէն թէմիզլէ, վէ թապիաթտան էտինմէտիքլէրի Ֆէսահէթի սէն վէր օնլարա: Հէր շէյտէն զիյատէ եիւրէյիմի թէմիզլէ. վէ պէնիմ եիւրէյիմ իլէ պիրլիքտէ պէնի տինլէյէնլէրին եիւրէքլէրինի տէ թէմիզլէ քի, պու կիւնլէրտէ միւլահազա էտէճէյիմիզ սէնին քէլամըն, էյի պիր թօխում օյուպ, պէրէքէթլի պիր թօփրագ իւզէրինէ տիւշմէյիլէ, օրհնութիւն վէ էօմիւր մէյվէլէրի հառըլ էթսին:

Ապա մուգատտէմէ իշին պիրագ ուզունճա իսէտէ, պու թարզ մուգատտէմէտէն ոօղրա, տօն Ապէթանօ պիր ճիւզի էյլէնտի: Քէէննի տաղընըզ միւլահազալարընըն սըրասընը թօփլամագ իշին կէօզլէրինի եէրէ տիքէրէք քէնտինի տէվշիրտի: Ճիւլիէթթա գատըն վէ Գլէմէնթինա, հաթթա քիւլիւք Գարլինօ պիլէ նէֆէտ տախի ալմայարագ, պիր հալէտ իլէ մէրգուսուն եիւզիւնտէն եօգարը պագարըտըլար. պիրագ ոօղրա տօն Ապէթանօ շու վէճ իլէ քէլամա աղագ էթտի:

“Տիւրիւ միւլահազարտան օւլա
 օլունարագ պիրաղ ուզաթտըմըսա տա,
 պաշըճա մատտէմիլէ կէլէլիմ: Գրսա
 սէյլէմէյէ գարար վէրմիշ իտիս
 զուն սէյլէյիպ տէ օսանտըր
 թէմէզ իտիմ, տէտի: — Պու ս
 ըին իւզերինէ տինլէյէնլէր խայըր
 յի, պաշարըյա իշարէթ էթտիլէր
 Տօն Այյէթանօ թէքրար սէյլէյ
 պաշայըպ, — Պաշըճա մատտէմի
 կէլէլիմ: Շիմտի Աստուածածին
 այընա պաշայաճաղըզ, կէյ պէրը
 կիւնէշ փարլագ, հալա թէմիզ
 կիւզէլ, սահրալար պիւսպիւթիւն
 շիլիք վէ չիչէքլէր իլէ տօնանմըշ: Կ
 մուպարէք այտա հէր շէյ եէնիլէնմիշ
 տիր: Էյ իմտի եիւրէքլէրտէ տէ պէյ-
 լէ պիր թէպտիլիք եէնիլիք իզթիզա
 էտէր: Եիւրէքլէրի եէնիլէմէք, վէ պու
 կիւզէլ այը էյիճէ զինէթլէմէյէ հազըր
 էթմէք իչին պիզ նէ եափաճաղըզ: Պէ-
 նիմ էֆքեարըմճա իւշ շէյ քեաֆի օ-
 լապիլիր, պիրինճի էյի տուա էթմէք,
 իքինճի պիզէ հիւքմ էտէն պէտխույու
 եէնմէք, իւշիւնճիւ Ալլահ քէլամընը
 եօլունճա տինլէմէք: Պաշգա պիր շէյ
 եօգմու . . . : Պիր շէյ տահա վար, էյէր
 իսթէրսէնիզ չիչէք տէմէթի քի, իչինտէ
 հազըրլանմըշ փուսուլալար ըլա, օրա-
 տա պիր քիւշիւք սէլէ կէօրիւյօ-
 րում . . . : Էյլէ իսէ հէր կիւն իչին
 պիր տէ չիչէք տէմէթի: Պու չիչէք տէ-

մէթի նէ տիր: Իսմի խապէր վերիյօր:
 Պիր քիւչիւք չիչէքճիյէզ. մէսէլա ու-
 ֆաճ. պիր մահապուցճւմ, պիր խըզ-
 քի խայր ամէլ, պիր տուա...
 չէյլէր քէնտիլէքլէրինտէն
 ք տիւրլէր, լաքին եիւրէքտէն
 օլուտուգլարրնտա, հէր պիրի
 քէր կիւզէլ չիչէքկիպի, Ասաուաճա-
 սէ մագպուլ օլուրլար. շու խորանը
 ատան վէ ազ վագըթտան փէօր-
 իւպ տէօքիւլէճէք օլան չիչէքլէր-
 տահա զիյատէ օնա մագպուլ
 րլար: Էօյլէ իսէ փէք էյի. մատամ
 իսթէյօրսուսուգ չիչէք տէմէթլէ-
 տէ օլսուն: լաքին պունլարըլա հէր
 շէյի եափմըշ օլուրուգ զանն էթմէ-
 յէսինիզ. մուգատտէմ սէօյլէտիյիմ
 իւչ շէյ տաիմա իգթիզալը տըր: Պի-
 րինճի էյի տուա էթմէք, հէր կիւն սա-
 պահ ազշամ տուասը էթմէք, վէ վար-
 գարան սէօյլէմէք իչին թօփլանտըղը-
 նըզ պու կիւզէլ մատսուռտա էյիճէ
 տուա էթմէք: Վէ նէ վագըթ քի տա-
 ղընըզլըզ տույարսանըզ, պիքիր Մարի-
 ամըն շու կիւզէլ արձանընա կէօզիւնիւ-
 զիւ չէվիրմէք, վէ օնա պագարագ ջեր-
 մեռանդուլթիւնա թագվիյէթ վէրմէք.
 շունքի պիքիր Մարիամա հէփիմիզ տէ
 մուհապէթ տույարըզ. հաթթա պիր
 քիւչիւք չօճուգ պիլէ, նասըլ քիպիզիմ
 ֆարլինօմուգ, իթիգատըլա օնա պագ-
 տըղընտա, գալպինտէն օնա պիր ջեր-

մեռանդուութիւն՝ պիր սուրբ մոհհապետ
տույմատան տուրամազ: Էյլէ իսէ ան-
լաշըլտը ետ, պիրինճի շէյ էյի տուտ
էթմէք տիր:

«Իքինճի շէյ տէ պիզէ հիւքմ էտէն
պէտխուլու եէնմէքտիրտէտիմ: Հիւքմ
էտէն պէտխուլ նէ՞ տիր: Ճիւլիէթթա
գատըն պունու պիլիր. Բլէմէնթինա
տա պիլիր. ախերլէր տէ պիլիրմի...
պիլէմէմ: Իմտի պիր չիֆթ սեօզ սէյ-
լէմէքլիյիմիզ էյի տիր:

«Պիզիմ գալպիմիզ պիր եուվա
տըր... ամմա գուշ եուվասը տէյիլ,
էյլէմի զանն էթտին Բարլինօ քի, կիւ-
լէյօրսուն... պիր եուվա տըր աէրիմ
քի, օնտա գուշարըն եէրինէ, զէհիւ-
լի, իքրահլը վէ գօրգունճ ճանավար-
լար սաքին օլուրլար, վէ պու ճանավար-
լար պիզիմ պէտխուլլարըմըզ, Ֆէյիլ-
լէրիմիզ վէ քէօթիւ աստէթլէրիմիզ տիր-
լէր: Իմտի էյի տիգգաթ էտին, պու
մագուլէ ճանավարլարըն իշինտէ պիր
թանէսի վար տըր քի, չիրքինլիյի վէ
գուվվէթի հէփիսինտէն իւստիւնտիւր:
Վէ պու տա պիզէ զիյատէ հիւքմ է-
տէն, վէ պիզի քէմլիք իշլէմէյէ չէքէն
պէտխուլ վէ Ֆէյիլ տիր: Մէսէլա, էօր-
քէ օլուր, մաղսուրլուգ օլուր, քէմ-
պօղազլըգ օլուր, թէնպէլլիք օլուր...
նիհայէթ նէ տէրսէն օլուր: Էյ իմտի
գալպիմիզի պիր ճիւզի թէճէստիւտ էթ-
մէլի. վէ պիզի քէմլիք իշլէմէյէ չէքէն

օ պէտխույ, օ քեմ ֆէյիլ հանկըսը, վէ
 պիզէ զատար վէ հիւքմ էտէն օ ճանա-
 վար հանկըսը օլտուղունու զահիրէ չը-
 գարմայտ պու կիւնտէն պաշլամալըյըզ:
 Աէ Աստուածածինին երլանա եափար-
 զը կիպի, օ ճանավարը այաղըմըղըն ալ-
 թընա ալըպ, պաշընը էզմէյի օնա վատ
 էթմէլիյիզ: Ահ, էյէր հէր քիշի պի-
 քիր Մարիամըն այընաա պէջլէ եա-
 փաճագ օլտա, պու էյի վալիտէ օնլարա
 նէ տիւրլիւ միւճիղաթլար էտէրիտի:
 Պագարսըն քի օ մաղրուր քիշի այըն
 նիհայէթինաէ խոնարհուլթիւնուն պիր
 հիքմէթի օլմուշ. էօրքէլի վէ ինթի-
 գամ ալըճը քիշի պիր թաթլը վէ մաղ-
 լըմ գուղույա տէօնմիւշ. օ տաղընըզ վէ
 սօուգ քիշի զայէթ աշգլը պիր քրիս-
 թիյան օլմուշ. օ մէքրուհլուգտա տէ-
 պէլէնէն քիշի փաք վէ թէմիզ պիր
 մէլէյէ թէպաթիլ օլմուշ օլուրուտու:
 Պունլար քի հէր պիրի պիրէր միւճի-
 զաթ օլուպ, տղիզ Պիքիր պու միւճի-
 զաթլարը իշլէմէքտէն մէմնուն օլուր:
 Լաքին քիմին իշին իշլէր: Քիմ քի կեր-
 չէքտէն իսթէրսէ. քիմ քի, նասըլ տէր-
 լէր, գուվվէթի պազույա վէրիպ, սէջլ-
 լէտիյիմ ճանավարը էօնիւնտէ էօլմիւշ
 եաթօտ էօլէզիմիշ կէօրիւնճէյէ գատար
 շէտիտ զարպլար վէրմէքտէն եօրուլմագ-
 սա, օնուն իշին իշլէր: Իշթէ էջլէ իսէ
 պու կիւզէլ այտա պէջլէ եափամալը-
 յըզ. էն էլզէմ օլան շէյպու տուր. եօղ-

սա պու օլմանորգճա, ինանըն պանա քի, շու մնւմլարա փիւֆ տէմէք, շու չիչէք-լէրի տըշարը աթմադ, մատուռու գա-փամադ իճոպ էտէր: Եանի տէմէք իս-թէրիմ քի, էյէր պէտխույու գալպի-միզտէն գօվմայա չալըշմազսագ, վէ զիյատէ կիւզէլ Ֆագիլէթլէրի ասէթ էտինէրէք օնու տօնաթմազսագ, պու տըշարըքի թէգէինաթլարը, վէ պուն-լարտան տահա ալալարընը ագիզ Պի-քիր իշ եէրինէ գօմազ: Պէլի, զինէթ պաշըճա տէրունի օլմալը. ճան զինէ-թի օլմալը. եիւրէք զինէթի օլմալը:

“Շիմտի գալըր իւչիւնճիւնիւն, հաթթա տէօրտիւնճիւնիւն իւզէրինէ տէ ռէօյլէմէք քի, շուրատա ասը-լը կէօրտիւլիւմ մուպարէք քէսէնին աշգընա օնու տա իլավէ էթտիրտինիզ պանա: Իմտի էօյլէ իսէ իւչիւնճիւ շէյ տախի Ալլահ քէլամընը տինլէմէք տիր. վէ էն էվվէլ օնու տիգգաթըլա տինլէ-մէք տիր. . . : Լաքին պունու գըսաճըգ կէչէ պիլերիմ. շունքի հէփինիզին, հաթթա քարլինօնուն տախի, կէօզիւ-նիւզ իլէ եէյէճէք կիպի տիգգաթըլա պանա պագմազտա օլտուղունու կէօ-րիւյօրում: Անճագ Ալլահ քէլամը հագ-գընտա եափաճագ պիր շէյ տահա վար: Տինլէյին: Օ քէլամը օլտուգճա սրտը ռէօյլէմէք իչին պէն իլքինտէն պիր ճիւ-զի տիւշիւնմէլիյիմ, սիզ տինլէյէնլէր տէ ոօղըա պիր աղաճըգ օնուն իւզէ-

րինէ տիւշիւնմէլիսինիզ, ագշամ եա-
 թաղա կիրտիյինիզաէ տիւշիւնիւրսիւ-
 նիւզ. սապահ օյանտըղընըզտա տիւ-
 շիւնիւրսիւնիւզ. կիւնտիւզ ագշամա
 գատար տիւշիւնիւր վէ քէնտի արա-
 նըզտա օնուէն իւզէրինէ պիր ճիւզի ուօյ-
 լէշիրսինիզ. խուլասէի քէլամ Աստուա-
 ծածինին եափտըղընը եափարսընըզ.
 օնուէն հագգընա քի, տաղընըգ ֆիքիրլի
 օլանլար կիպի Ալլահ քէլամընը ֆիքրին-
 տէն գալըմազ, իլլա գալպինին տէրի-
 նինէ գօր, վէ զէյատէ աիգգաթըլա հըֆզ
 էտէր խտի տէմիշ տիր աւետարան: Պու-
 սէպէպտէն քրիստոս էֆէնտիմիզ տախի
 օնուէն հագգընա — Երանի այնոցիկ, որ
 լտեն զբանն Աստուծոյ եւ պահիցեն —
 տէմիշ տիր: Ճէսարէթլի օլուն էօյլէ
 իսէ. Ալլահ քէլամընը եալընըզ տինլէ-
 մէյի տէյիլ, իլլա օնու հըֆզ էթմէյի
 տէ ազիզ Պիքիրտէն էօյրէնմէյիլէ, պու-
 կիւզէլ մութլուլուղա պիզիմ տախի
 հիսսէտար օլմամըզ իգթիզա տըր: Պու-
 Ալլահ քէլամը հէր նէ գատար զաթէն
 թէէսիրլի վէ պէրէքէթլի իսէ տէ, եու-
 մուրթա կիպի տիր: Երումուրթա նէ
 գատար պէրէքէթլի օլա տախի. թա-
 վուգ գօլօղայա օթուրմատըգճա փիլիճ
 չըգմազ: Իմտի Ալլահ քէլամը տախի
 գալպտէ գօլօղա օլմալը տըր, չունքի
 եալընըզ պու շարթըլա պէրէքէթլի օ-
 լուր վէ էպէտի ուլամէթ մէյվէտի հա-
 սըլ էտէր:

«Պուճուռ պէջլէ դօտուգտան սօզրա,
 պու ալլահանի քելամը սիզէ թարիֆ
 էթմէքտէ թուլթանազըմ ուսիլ հազ-
 գընտա, մաստէսի, սրրաուր վէ թէրթիպի
 հազգընտա տա պիրգաչ սէօզ սէջլէմէք
 իսթէրիսիմ. լաքին տօղրուսուճու սէջ-
 լէյիմի, հալա ֆիքրիմի թօփլայամայօ-
 բուժ . . . զէհնիմ գարըտը . . . : Իշ-
 թէ, պու այըն իչինտէ, պէն տէ Ալ-
 լահըն էպէտիլէրտէն պերի եափառըզ
 շէյի եափաճազըմ: Էհ, Ալլահ էպէ-
 տիլէրտէն նէ եափարըտը: Նէմի եա-
 փարըտը . . . : Պիքիր Մարիամ մէմ-
 նուճիյէթ իլէ պազարըտը: Պու հիք-
 մէթլէ ճիհանը պիքիր Մարիամ իչին,
 վէ սնուճ ալլահանի էվլատը իչին խալդ
 էտէճէք իտի: Իշթէ օլ սէպէպտէն էօ-
 թիւրիւլ քիլիսէ, քիթապը շէրիֆին սէօզ-
 լէրինտէն ալարազ, եարատըճըյը կէօ-
 յիւն չատըրընը գուրաուղու վէ եէրին
 թէմէլլէրինի դօտուգու տրատա, պի-
 քիր Մարիամըն եարատըլմաօընըն ճէ-
 սիմ մասլահաթընըմիւլլահազա էտէրէք,
 խօշնուտլուգ վէ մէմնուճիյէթ տույ-
 մադտա տըր կիպի հուզուրա գօր: Ահ,
 թա օ վազըթտան Ալլահ կէօթիւր իտի
 քի, եարաթառըզ պուճնա կիւզէլ շէյ-
 լէր. աֆիթապ, մահիթապ, երլտըզլտըր,
 տաղլար, տէնիզլէր, ըրմազլար, ազաճ-
 լար, չիչէքլէր, ճիւմլէսի տէ կիւնահ
 վասիթասըյլա ինսանլարտան սույի իս-
 թիմալ օլաճազլար վէ քիրլէնէճէքլէր:

Լաքին պիքիր Մարիամ կելեճէք պիւռ-
 պիւթիւն թէմիզ պիւռպիւթիւն կիւ-
 ղէլ. վէ փաք վէ թաթլը նէֆէսիյլէ
 պու կիւնահաան պուլաշըզլը հաժայր
 թէմիզլէյեճէք: Պէնիմ էվլաաւմ վէ օ-
 նուն էվլաաւր Յիսուս կելեճէք, վէ քէն-
 տի գանբըլա եէրին ճէմի մէքրուհլուզ-
 լարընը եայգայաճագ տէյի տիւշիւնիւր
 իտի: Պիքիր Մարիամ իշին վէ Յի-
 սուս իշին կէզիւն նէ գատար սալ-
 թանաթը վարըստ, եէրին նէ գատար
 զէնկինլիքլէրի վարըստ, ճիհանի ալէ-
 մին պու կիւզէլիքլէրի չօգ տէյիլ տիր-
 լէր. խայրը չօգ տէյիլ տիրլէր: Ալլահ
 թալա տիւննայր եարաթարզընտա,
 հաթթա եարաթմատան տա մուգտա-
 տէմ, էպէտի տէհըլէրտէն պէրի պիքիր
 Մարիամա պագմայրլա մէմնուն օլու-
 բուտու: Իմոթի պու այ միւտտէթ ինտէ
 պիզիմ տէ եափմայա զայրէթ էտէ-
 ճէյիմիզ շէյ իշթէ պու տուր. պիքիր
 Մարիամա պագարագ մէմնունիյէթ
 տույաճաղըզ. օնա հայրան օլաճաղըզ:
 Պինտէն ալէյհ աւետարանըն վէ բիվա-
 յէթին պիզէ թարիֆ էթտիյինէ կէօ-
 բէ, օնուն էօմրիւ, ֆագիլէթլէրի, լի-
 յագաթը, իմթիյաղլարը, գուտրէթի,
 էյլիյի, պիզիմ միւլահազալարըմըզըն
 մատտէլէրի օլաճագ տըրլար: Նէ մութ-
 լու էյէր քի ճիւմլէ ինոանլար օնա մու-
 հապէթ պաղլարլար, օնա խըզմէթ էթ-
 մէյէ, օնու սէվմէյէ վէ հէփիտինտէն

զիյատէ օնա պէնզէմէյէ հավէսէտէրլէր
իսէ :

«Պէլի, եա պիքիր Մարիամ, պիզիմ
արզիւմիւզ տէ, վէ շիմտիտէն տիլէմէք
իսթէտիյիմիզ քէրէմ տէ պու տուր :
Եհսան էյլէ պիզէ քի, սէնին պու կիւ-
զէլ մահըն իչինտէ, սէնին սէմավի կիւ-
զէլ քիլէրինի էջլէ պիր թարզա միւ-
լահազա էտէլիմ քի, հէփիմիզ տէ սէ-
նին ազիզ մուհապէթին իլէ եանրպ
թուլթուլուպ, տիւնեա իւզէրինտէ սէ-
նին, իզլէրին արգասընա գօշմադատան
տահա պէջիւք պիր մուլթլուլուզ կէտ-
մէյէրէք, պիր կիւն տէ Յիսուսա գաւրու-
շաճաղըմրզա էմին օլալըմ, օ քի մու-
պարէք օլտուն էպէտ էլ ապատ, ամին :

Ի Ի Չ Ի Ի Ն Մ Ի Ի

Անարատ Յղոյթ իւն :

Տօն Ապրիլիանօ սէօզիւնիւ պիթիր-
տիյի անտէ պաղա գալգալը, խորանըն
գատէմէսի իւզէրինտէ տիզ չէգրիւպ,
— Հազ օլ պիքիր Մարիամ, տէնիզ
երլտըզը — շարականընր օգումայա
պաշտալը, ճիւմլէսի տէ ճան ու կէօ-
նիւլտէն օնա բէֆագէթ էթտիլէր, վէ
պիր գրսա տուա իլէ թէքմիլ էթտի:
Պատէհաւ չիչէք տէմէթինտէն պիրէր

Թանկ աւարւար. մոռնալը սեղիւն-
տիւքիւ, մատուռտան պըշարը չըգ-
տըլար: Իւք սէօզ աշան ճիւղիւթթա
գատըն օլտու. — Ամմա քէրէմ էթ Տօն
կայէթանը. . . : Քարող վերմէք պիլմէմ
տէյի պիզէ եզլթաուրմագ իսթէյօր
ուտուէն . . . :

— Նասըլ, նասըլ, պէն քարոզմու
վերտիմ:

— Քլէմէնթինա տախի մէմնուէնի-
յէթինի պէյան էթմէքտէն քէնտինի
այըգօյամայըպ. Իշթէ պէն տէ . . . տէ-
յի սէօզէ պաշլայօր իքէն, Տօն Ապէ:
Թանօ կէօզլէրինի եերէ էյիպ, աննընը
օղուշտուրարագ, — Հայտէ, Հայտէ,
շիմտի պու սէօզլէրի գափատպըմ. վէ
էյէր տէվամ էթմէքլիյիմի իսթէրսէնիզ,
պէնիմ հագգըմա էյիտէն քէօթիւտէն
պիր շէյ սէօզլէմէյինիզ: Իշլընըզ, փէք
ուզուէն սէօզլէրսէմ, խապէր վէրինիզ.
չուէնքի պիր քիշինին իսթիտաթը օլ-
մազտա . . . սէօզէ պաշլար, ներէտէ
պիթիւրէճէյինի պիլէմէզ: Նիճէքի մէ-
սէլա պու ագշամ . . . Ֆէրգինէ վարըյօ-
րում քի . . . սւզաթտըմ . . . :

Պէնճէ, փէք գըտա կէօրիւնտիւ պա-
նա, տէտի գատըն: — Քլէմէնթինա
տախի հաթթա փէք գըտայըտը: Քէշ-
քի պու գատար ճանլը վէ պու գատար
աշըգ քարող ստաթլարճա սիւրսէ իտի
տէյի սէօզէ տէվամ էթտի:

— Ահ, եինէ օրատայըզ: Պիլտիյիմ

գատարը սեղլէյօրում. պաշգա պիր շէյ տէյիլ տիր: Ուղուենլուղու հագգընտ տա եարըմ սաաթը կէշիրմէմէյէ գարար վերմիշիմ. ամմա պաղը տէֆտ ուղտաանագ օլուրսամ, խապէր վերմէյէ քերէմ էտէրսինիզ եա . . :

— Քլէմէնթինա վալիտէսինին գուլաղընտ էյիլիպ, սագըն պու շէյի եափմայալըմ — տէտի, վէ քահանայտ տէօնիւպ — Եարըն էօյլէ իոէ . . . :

— Եարըն եափամամ. օնուեն եէրինէ պիրազ էյի պիր քիթապ օգուրսունուզ:

— Մէսէլա:

— Մէսէլա, սուրբ Ալփոնսոսուն՝ Աստուածինին իհթիշամլարը, վէնթուրանըն՝ Ալլահ վալիտէսի, Մարիամըն լէքէոիզ եիւրէյի եզրայրութիւնունուն մէճմու քիթապլարընը . . . : Նիհայէթ անլտըլտը եա, գալըն սագլըղըլա — :

Պէօյլէճէ Քլէմէնթինանըն թէքլիֆ էթտիլի պիր գատէհ սօուգ սույու տախի գապուլ էթմէյերէք, գուրու գուրույա պըրագտը կիթտի: Պու ազիզ ատէմին հալի իշթէ պէօյլէ իտի:

Քահանայ կիթտիքաէն սօղրա, գարըլար սեղլէշմէյէ պաշլատըլար: Գարըլար տէյօրում, չունքի օտա խըզմէթ՝ ճիսի տախի գալպինտէ տույտուղունու պէյան էթմէք իսթէտի. — Տօն Ապյէթանօնուն պէօյլէ կիւզէլ քարոզ

վերեճէյինի քիմ մեմնլ էտերիտի,
տէտի:

— Պէրթինա, պուճանէ թաանճիւպ
էտիյորոուն. օնուն փէճմիւրտէ գըյա-
ֆէթինէ պագըպ տա, գապապիրաաէմ-
փ զանն էտիյորուտուն, տէտի գաաըն:

— Խայըր. տմմա նէ կիւզէլ քարոզ
վերտի, նէ կիւզէլ քարոզ . . . :

— Սուս օլ. քարոզ վերիյօր տէմէ-
մէլի, եօզոա . . . :

— Փէք էյի, քարոզ տէմէյէլիմ,
խրատ տէյէլիմ . . . լաքին մատտէ շու
տուր քի, պու գաաաըր պէն օնտան
ումմազ բաըմ: Սէօյլէտիյի շէյլէր էյի
անլաշըլըյօր. վէ աաէմին խօշունա
կիտիյօր իտի:

— Պէնճէ, ֆիքրիմէ էօյլէ գօմուշ
ուտուում քի, օ էյի քարոզ վերեճէք
տիւր. չուճքի քարլինօյա նասիհաթ վեր-
տիյի վագըթ, գաշ տէֆայար տիգգաթ
էտերիտիմ . . . տէտի Բլէմէնթինա:

— Էհ, պանա վերտիյի նասիհաթ
պուրայա նէ գարըշըյօր — տէյի սիւալ
էթտի քարլինօ կիւճէնէրէք:

— Ալալիտէսի լագըրտընըն էօնիւնէ
կէչիպ, շիմտիյէտէք գարըշըր բաը, լա-
քին շիմտէն ոօղրա արթըգ գարըշմազ.
էօյլէ տէյիլմի. չուճքի պօշ կէզմէք վէ
օգումայա մուգայյէտ օլմամագ, պի-
րազ սէնին հիւքմ էտէն պէտխույուն
ուտու . . . տէտիյիմի տնլարսըն եա,
քարլինօ . . . :

— Ահ, վախտէ, անլար, պիլիբոն
քի անլար: Պիր թարաֆտան տա շիմ
տի Տօն կայեթանօ ախէր նասիհաթ-
լար՝ քարոզլար վերեճէք տիր. քարլինօ
տա իքի զահմէթ վերեճէք գատար իտ-
րաքսըզ տէյիլ տիր: —

Քարլինօ զիյատէ գալպինէ տօգունան
պու սէօզլերին իւզլերինէ գըզարար,
պաշընը եօնիւնէ էյտի վէ սիւքիուլթ
էթտի: Օնուն աթէշի վէ մուարըզ
մէշլէպինէ կէօրէ, էփէյիճէ պիր շէյ
իտի պու: Պիրազ սօղրա — կիտէյիմ,
իշիմէ պազայըմ — տէտի. վէ օրատան
չըգըպ, քիւշիւք օտաճըզազընա կիթտի:
Պունուն իւզլերինէ, քլէմէնթինա սէ-
վինէրէք, — Ալախտէ, կէօրիւյօրմու-
սուն, իւք քարոզ օնա կերէկի կիպի
ֆաիտէ էթմիշ — տէտի: — Շիւպհէ
եօգ, շիմտի պիզ տէ չայըշմայըյըզ քի,
պիզէ տէ պիրազ ֆաիտէ էթմին —
տէտի վալիտէսի: Պու արա ճիւզիսուս-
լուգտան սօղրա, քլէմէնթինա շէօյլէ
սէօյլէր իտի:

— Ահ, գապիլ օլսա տա, պապա
տախի պուլլունսա: Քարոզիչ պուլլու-
ղումնուզու օնա եազմայըյըզ:

— Կերէք, օնա եազայըմ. օ տա
մէմնուն օլուր. լաքին կէլմէսի հագ-
գընտա օ գատար մասլահաթլարը
վար . . . :

— Փազար կիւնիւ կէլէ պիլիր . . . :

— Փազար կիւնիւ տէ Տօն կայե-

Թանօ կելեմէզ. եօզարրտա քէօյիւլէ-
րինէ ուֆաճըգ քարոզ վերիր. չօճուգ-
լարա խրատ էտէր, խոստովանանքը
վար . . . :

— Պու ճիւմլէ պապա օնու տինլէ-
մէլի, պէն օնա եազարըմ. էվվէթ եա-
զարըմ: Օ պէնի սէվէր. վէ քերէմ
էյլէ տէյի բիճա էթտիյիմտէ, հիչ տէ-
յիլ իոէ պիր տէֆա օլտուն կելիր: —

Պու սէօզլերին արատընտա ազշամ օլ-
տու. մումլար եանտը, ատէթ իւզերէ
ազշամ թաամընը էթտիլէր. պատէ-
հու մատուռա տուայա, օրատան տա
սւյգուլա կիթտիլէր: Աէճէլէր խայր
օլտուն:

Իրթեսի այըն իւք կիւնիւ, քարոզ
եերինէ պիր փարչա վէնթուրանըն քի-
թապը օգունտու: Քարլինօ կէօնիւլ-
սիւզ տինլէր, վէ էսնէր իտի: Սօղրա
վալիտէսի պունուն իչին նասիհաթ
վէրտիյինտէ, — Տաիմա խօճա էֆէն-
տի քարոզ վէրսէ տէյի իսթէրիմ. օ
օտանտըրմազ — : — Էյի եա, եարըն
օ քարոզ վէրէճէք — տէտի: Ֆիլվազը
վէրիլէն գարար իւզերինէ օ կէլտի, վէ
քարոզ վէրտի քի, պիրազ իլէրի կէ-
րի, շու սիյազտայրու:

«Տիւն տէտիմ քի, Պիքիր Մարիամ
Ալահըն Ֆիքրինտէ իտի, վէ էպէտի-
լէրաէն օնա պազըպ խօշուռ օլտըրու-
տու. շունքի օնու պիւսպիւթիւն թէ-
փզ վէ պիւսպիւթիւն կիւզէլ կէօ-

բիւր իտի. — Ամենեւին գեղեցիկ եւ Մարիամ — տէրէրէք, քիլիսենին օգուտ ուղղունա կէօրէ: Իմտի պու պիւռ պիւթիւն կիւզէլ տէմէք, պաշլընա օնուն հէր կիւնահատան խալի օլտուղունու, վէ հէր շէյտէն եզվէլ, սկզբնական կիւնահատան խալի օլտուղունու կէօթէրիւր. — եւ արատ սկզբնական ոչ գոյ ի քեզ —: Պիքիր Մարիամ սկզբնական կիւնահատան մուաֆ տըր. իշթէ եզլէ իսէ պու կիւնքի միւլահազամըզըն մատտէոի պու օլաճագ տըր:»

Պուրատա Տօն Կայէթանօ պիր ճիւզի էյլէնտի, քէէննի մուգատտէմէ կիպի. վէ պու տէֆաքի մուգատտէմէնին գըսալըզը իլէ, իլք տէֆաքինին ուղունլուղունու թատիլ էթտի: Լաքին Տօն Կայէթանօ պու շէյլէրէ տիգզաթ պիլէ էթմէզիտի: Մուգատտէմէ էթտինմի տէյի օնա սիւալ էտէն օլտա, ֆիքրիմտէն պիլէ կէչմէտի տէյի ճէվապ վէրէճէք իտի: — Քարոզ վէրմէք շարթլարընը պիլմէմ. հիչ աալա մէշգ էթմէմիշիմ — տէրիտի: Լաքին մալու մաթտան պաշգա, տիւշիւնէն պիր պաշա, տուլղուլու պիր եիւրէյէ մալիք իտի. էհ, պու իքի ուֆաճըզ շէյ քարոզիչէ քեաֆի տէյիլմի . . . : Պու մէսէլէյի իսթէյէն հալլ էթտին. պէն օ էյի քահանանըն սէզլէրինի թարիֆ էթմէք խըզմէթիմէ տէօնէյիմ:

«Էքսէրի բապթ կէլէն օ մուսիպէթ.

լի սենեկներին պիտինի կեօզիւմիւզ էօ-
նիւնէ կէթիւրէլիմ քի, օնտա գուրտ-
լար մէյվէլէրի պօզարլար: Պիր էլմա
աղաճընըն ալթընա կիտէլիմ . . . էհ,
պագ քի իւզէրինտէ նէ գատար մէյվէ
վար: Եյլէն. պիր ճիւզի սալլայալըմ:
Նէ գատար էլմա եերէ տէօքիւլիւր:
Պիրազ տահա հըզլըճա սալլայալըմ,
ախերլէր տէ տէօքիւլիւր. կեօզիւնիւ
աղաճըն տալլարը իւզէրինտէ գալարը. օ
սարսըլմայա տայանըպ տտ եափրագ-
լարըն արասընտա գալմըշ պիր թանէ
կէօրիւրտէն պէջիւք շէյ: Պու էլմա-
լարըն հէփիսի տէ նիչին եերէ տէօ-
քիւլտիւ տէրսին: Սէպէպինի անլամագ
իսթէրմիսին. պիր թանէսինի ալ, ի-
չինի աչ . . . : Պագ իչինտէն մէքրուհ
պիր գուրա չըգար: Վէ պիրիսի նա-
սըլ ըտա, եիւզ թանէսինէ տէ օթէճ-
րիպէյի էթ, էջլէ պուլուրսուն: Ամ-
մա օ աղաճըն իւզէրինտէքի նիճէ գալ-
մըշ, ախերլէր կիպի նիչին տիւշմէմիշ
. . . : Օնու տա գօփար, իչինի աչ . . .
սազ տըր, վէ պէյազ տըր, կէօրէնին
խօշունա կիտէր:

“Իմօրի պու թէշպիհի ույտուրալըմ:
Ազաճ ինսան ճինսի տիր. տիւշէն էլ-
մալար, կիւնահ գուրտունտան պօզուլ-
մուշ ինսանլար տըրլար. վէ պօզուլ-
մաան գալան պիր թանէ պիքիր Մա-
րիամ տըր: Թէմիզ մախլուգլար իչին-
տէ պիր թանէճիք պիքիր Մարիամ քի,

քէնտի Ալլահանի եւ վատը Բիսուս Գրիս-
տոսուսն սեւապլարընա նազարէն, Ա-
դամըն ճէմի եւ վատլարընըն պուլաշմը
օլտուգլարը սկզբնական կիւնահտան
մուլաֆ օլտու: Տինին պիր սահիհլիյի
տիր պու քի, ուզսւն սէնէլէր կիզլիճէ
քրիսթիյանլարըն գալպլէրինտէ քէ-
մալէ եէթիշիպ, 1854 սէնէսինտէ սեպ-
տեմբերին սէքիզինճի կիւնիւ, զէբրի
գատիմ տօգուզունճու Պիոս փափա
հազըլէթլէրինտէն, ինանմառը իգթի-
զալը պիր սահիհլիք օլտուղունա հիւքմ
վէրիլտի:

«Իմտի պու պապտէ միւլահազա էտէ-
ճէյիմիզ իքի պէօյիւք սահիհլիք վար
տըր: 1. Ադամըն ճէմի զիւրիյէթինէ
սիրայէթ եթմիշ օլան սկզբնական կիւ-
նահ: 2. Եալընըզ պիքիր Մարիամըն
օնտան մուլաֆ օլմառը: Էվվէլա սկզբնա-
կան կիւնահ իւզէրինէ սէօյլէյէլիմ:

«Էյի տիգգաթ էտին. թաթլը պիր
մէշուպաթլա տօլու օլան պիր գապ-
տան նասըլ քի թաթլտան պաշգա
պիր շէյ չըգմազ ըսա, քէզալիք էյլիք
քէնտիսի օլան Ալլահտան տա էյիտէն
պաշգա պիր շէյ չըգտմազ: Պու ճի-
հէթտէն տիւնեանըն եարատըլմասընըն
հիքեայէսինտէ տէ Ալլահ հէր շէյի էյի
եարաթտը տէյի չօգ տէֆա թէքէրրիւր
օլունմնւշ տուր. վէ աւետարանտա Ալ-
լահ եւ վատընըն հազգընա շու կիւզէլ
մէտիհ եազըլմըշ տըր — զամնայն

ինչ բարւոք արար — հէր շէյի էյի ետփար: Իմտի ինսան տախի, հաթթա հէր շէյտէն զիյատէ ինոան, եարատը-
ծըսընըն տէսթի շէրիֆինտէն էյի չըգ-
մայլը իտի: Ալէ քիթապը շէրիֆ — Աս-
տուած արար զմարդն ուղիղ — Ալ-
լահ ինոանը տողրու, եանի էյիյէ տող-
րուլմուշ, քէմլիյէ ասլա մէյիլլէ օլմա-
յարագ եարաթմըշ տըր տէյի շահա-
տէթ էտէր: Շիմտի սիւալ օլունուր
քի, ինսան Ալլահտան պէօյլէ եարա-
տըլմըշ իքէն, նէտէն պէօյլէ քէօթիւ-
լէշփշ էյիտէն քէօթիւ օլմուշ: Ալէ
քէնտի բատէթինտէն, վէ շախսընա
տաիր ամէլլէրինտէն տէմէյօրում. իլլա
թա տողուշտան քէօթիւ օլտուղունու
քիմ կէօրմէզ: Պագըն, մէսէլա շու
գունտագտաքի չօճուգ, տիւնքի կիւն
փամփուլ, գըրմըզը, կիւլէճ օլուպ,
կէօրէնլէրին թէսէլլիսինի մուճիպ օլ-
մագտա իքէն, պու կիւն մէյուս, սօլ-
մուշ, վէ կէօզ կէօրէ երիմէքտէ տիր:
Հանկը կիւյէ օնու կէմիրիյօր: Գըզ-
գանճըզ, պէլի, գըզգանճըզ. քէնտի
կիպի պիր չօճուղուն, պիր սիւտ անա-
տան քէնտի նաֆագասընա հիսսէտար
օլմայա վէ օնուն օխշամասընա շէրիք
օլմայա կէլմէսի տիր: — Օ պիր թի-
թիս, խըրսը չօճուղա պագըն քի, վա-
լիտէսինին գուճաղընտա խըրս ըլա չա-
պալանըր, էօմիւր էմտիյի կէօնիւսիւ
չըրմագլար, ուրուր, չարփար: Սէօյլէյին

պուլ պիր քէօթիւ շէյ տէյիւմի: Էյեր
 քէօթիւ իսէ, ներէտէն կէլիյօր: Ալլահ-
 տան տէյիւ, տէտիք. չուքի զաթէն
 էյի օլան Ալլահ, էյիտէն պաշգա շէյ
 հաորլ էտէմէզ: Էյլէ իսէ չօճուգտան-
 մը . . . : Լաքին չօճուգ հէնիւզ ազլընը
 գուլլանամաղ. բատէթի ազատ տէ-
 յիւ . . . : Վէ պու էյլէ սահիհ տիր
 քի, օ խրրսլարը, օ չըլզընլըգլարը, քիմ-
 սէ օնա կիւնահ եազմազ: Էյլէ իսէ
 թազսիրաթ քիմին տիր. պու եօլուզ-
 լուգլար, պու քէմլիքլէր ներէտէն կէ-
 լիյօր . . . : Կէօրիւյօրում քի ֆարլինօ
 պէնիմ եիւզիւմէ պագայօր. տուտագ-
 լարը գըմըլտանըյօր. Ադամըն կիւնա-
 հընտան, տէմէք իսթէյօր: Պէլի Ադա-
 մըն կիւնահընտան տըր. պունու հէր
 քէս պիլի: Պու ճիւմլէ ինանամազը-
 նըզ քի, պու սիւալ վէ պու միւշքիւ-
 լաթ հագգընտա, էսքի ֆէյլէսօֆլար
 նէ գատար եօրուլմուշ, նէ գատար զի-
 հին սարֆ էթմիշ, վէ մէֆհուլուլ պիր
 ճէվապ պուլամամըշ տըրլար. հաթթա
 զիյատէ մինասիպէթսիզ, վէ գապա ճէ-
 վապլար վէրմիշ տիրլէր: Մէսէլա պա-
 զըլար, ինսան գատէր տէտիքլէրի պիր
 քէօր գուվլէթտէն քէմլիյէ ճէլպ օ-
 լունմուշ տուր. եախօտ էյիյի եափան
 Ալլահտան պաշգա, պիր տէ քէօթիւ-
 յիւ եափան վար, վէ տաիմա պիրի-
 պիրիյլէ մուարապատա տըրլար տէմիշ
 տիր. պազըլար տա քէօթիւ՝ ապա

քէօթիւ տէյիւ, վէ էյիտէն ֆէրդի
 եօգ տուր տէմիշ տիր. վէ պունա էմ.
 սալ եիւզ տիւրլիւ միւնասիպէթսիզ
 շէյլէր սէօյլէմիշ տիրլէր: Պիզ իսէք
 պունուն մուղայիրի սահիհ, աչըզ վէ
 աշիքեար ճէվապ վէրիրիզ, վէ քիւ-
 չիւք չօճուզլար պիլէ սէօյլէյէ պիլիր-
 լէր: Ահ, ազիզ տինէ պագըն պիր քեր-
 րէ: Չօճուզլարը ֆէյլէսօֆլարտան տա-
 հա իլէրի կէչիրիր. վէ պուրատա քար-
 լինօ քի, հէնիւզ լաթինճէնին քերա-
 կանուլթիւնունու էօյրէնիյօր, պու խու-
 սուստա Արիստատէլտէն վէ Պղատուն-
 տան տահա զիյատէ պիլիր: Հագըգաթ
 տա պէօյլէ տիր: Քիլիսէ պիզէ նէ
 էօյրէտիր: Ադամ Ալլահտան էյի եա-
 րատըմըշ ըտը. օնուն քէնտինէ վէր-
 տիյի ազատըղը քէօթիւյէ գուլանտը.
 օնուն էմրինէ իթաաթսըզլըգ էթտի.
 վէ պէօյլէճէ էյի իքէն, քէնտի քէն-
 տիյէ քէօթիւ օլտու: Իմտի (էյիճէ
 տիզգաթ էտին) մատամ քի Ադամ
 քեաֆֆէի ինսան ճինսինին պաշը վէ
 ինսանի ազաճըն քէօթիւ վէ իւք թօ-
 խումու իտի. ճէմի մէյվէլէրինին քէօ-
 թիւ վէ պօզուգ օլմասը պունտան նէ-
 շէթ էտէր: Պինաէն ալէյհ ինսան Ալ-
 լահըն եարաթտըղը կիպի արթըգ էյի
 վէ տօղըու տօղմայաճագ. իլա կիւնա-
 հըն օնու գօտուղու հալէ կէօրէ, պօ-
 զուգ, քէօթիւ վէ քէմիլիյէ մէյիլի
 տօղաճաղըտը:

«Պու կերչէքլիյի քէնտինտէ թէճրիւ-
պէ էթմէյէն քիմսէ վարմը տըր: Չօ-
ղու տէֆա էյի օլան շէյէ, ֆազիլէթէ
զըտլըգ տույտուղումնը, խօշլանմա-
տըղըմըզ, վէ կիւնահըն վէ քէմիլիյին
պիզի ճէլպ վէ թէշվիգ էթտիյի սահիհ
տէյիլմի տիր: Ահ, գաչ տէֆալար,
օ էսքի սուլթան ըլա պիրլիքտէ — էյիլի
կէօրիւրիւմ, օնու պէյինիրիմ. լաքին
քէօթիւնիւն արգասընա կիտերիմ, տէ-
մէյէ մէճպուր օլմազմըյըզ: էյիլի կէօ-
րիւրիւզ, թահսին տէ էտերիզ. լաքին
իճրասընա կէլինճէ, գուվվէթտէն տիւ-
շէր, էն քէօթիւ օլանը եսփարըզ: էյ-
լէ իսէ պու ասապա տաիր օլան քէմ
շէյ, իւստիւն տէրէճէտէ քէմ շէյ, օ-
նուն թէֆէրուլթը օլան ճէմի ախէր
քէմ շէյլէր իլէ պիրլիքտէ, եանի աղըը-
լար վէ էօլիւմ կիպի թապիի քէմ շէյ-
լէր իլէ պիրլիքտէ տէմէք իսթէրիմ, Ալ-
լահտան տէյիլ, իլա ինսանտան տըր.
ինսանըն քէնտի ազատլըղընը սույի իս-
թիմալ էթտիյինտէն տիր: էզ ճիւմ-
լէ քէնտի էլինին էմէյի օլան զայէթ
կիւզէլ պիր թասվիրի, պիր խաին էլ-
տէն պօզուլմնշ կէօրտիւլիւնտէ, հէմ
աճը տույարագ, հէմ մուհապէթին-
տէն օնու թամիր էթմէյէ էլ ուրան
պիր թասվիրճի կիպի, տաիմա վէ զա-
թէն էյի, նիհայէթսիզ տէրէճէտէ էյի
օլան Ալլահ տախի, ինսանըն պօզուգ
հալինի կէօրմէյիլէ, խէլասլըղըն ճէսիմ

մասլահաթընա էլ գօտու քի, օնուն-
լա հալինտէն տիւշմիւշ օլան ինսան-
լըգ, կիւնահըլա ուզրատըղը զարարտան
եայլընըգ իսլահ օլմագ աէյիլ, իլլա էվ-
վէլքինտէն տահա եիւքսէք պիր հալ վէ
մէրթէպէյէ թէրֆի օլաճաղըտը: Պէօյ-
լէճէ էպէտի Փէտէր, ինսանի թա-
պիաթը ալմագ իչին պիր թանէճիք էվ-
լատընը տիւնեայա կէօնտէրտի. վէ պի-
զիմ ուզրուսուզա քէնտինի սունան
պու Ալլահանի էվլատընըն շէրէֆի ի-
չին վէ օնուն սէվապլէրիյիյէ, իսթէ-
տի քի, թէն թարաֆընտան օնա վա-
լիտէ օլաճագ զաթ, ինսանի պօզուգ-
լուղա միւպթէլա օլմասըն, էօզիւրսիւզ
վէ կիւնահ գուրտունտան պօզուլմա-
մըշ էլմա օլսուն. մէքրուհ պէօճէյին
տօգունմատըղը լէքէսիզ զանպագ օլ-
սուն, գափլը վէ էթրաֆը էյիճէ մուհա-
ֆազա օլմուշ պաղչէ օլսուն քի, ին-
սան ճինսինին տիւշմէնի օրայա կիրէ-
մէսին:

«Ա՛հ, պու պիւսպիւթիւն թէմիզ,
պիւսպիւթիւն ազիզ, վէ վար օլմա-
սընըն իլք տագիգէսինտէն կիւզէլլիք
իլէ վէ լութուֆ ուլա պիւթիւն տօլու
օլան պու Պիքիրճիյէզէ հայրան օլա
պիլմէք, նէ գատար թաթլը վէ կիւզէլ
շէյ տիր: Իւզէրինտէն պօրա կէչմիշ պիր
զանպագ թարլաուր կէօզիւնիւզիւն էօ-
նիւնէ կէթիւրին: Օ զանպագլարըն ճիւմ-
լէսինի տէ եէրէ տէվլիլմիշ, գըրըլմըշ:

փարչալանմըշ, պալըղտ չամուրա պաթ-
 մըշ կէօրիւրսիւնիւզ: Օ գառար զան-
 պազլարըն իչինտէ եալընըզ պիր թէք
 զանպագ միւճիզաթ նէվինտէն օլարագ
 տօղրու գալմըշ օլուպ, եազմուր օնուն
 րէֆնաղընը վէ կիւզէլլիյինի զայպ էթ-
 մէտիքտէն մատա, տամլալարը ինճու
 կիպի իւզէրինտէ փարլայարագ, տաճա
 կիւզէլ, վէ կիւնէշին շավզընտան տա-
 ճա զիյատէ մէվճլէնմիշ կէօթէրմէքտէ
 տիր: Իմտի պու զտնպագ պիքիր Մա-
 րիամ տըր. պիքիր Մարիամ տըր տէրիմ
 քի, ալէսսէվիյէ պօզուզլուգտան մուաֆ
 օլտուգտան պաշգա, թա լէքէոիզ հա-
 միլէ օլտուղու սանիյէտէն էջլէ զանի
 լութուֆլարըլա տօլմուշտուր քի, թա
 օ սանիյէտէն եարատըճընըն էլինտէն
 չըգտըղը վագըթ Եւանըն տօղմուշ օլ-
 տուղու կիւնաճսըզլըգտան, կիւզէլլիք-
 տէն վէ լութուֆտտն տաճա իլէրի վէ
 իւստիւն օլմուշ տուր:

«Պինաէն ալէյճ կիւնաճտան մուաֆ
 օլտուղու կիպի, օնուն նէթիճէլէրին-
 տէն տէ, ախլագա տտիր մաղարաթլա-
 րընտան տա, եանի քէմլիյէ մէյիլտէն,
 էյիլիյէ զըտլըգտան, վէ քիթապը շէ-
 րիֆին, վէ Աստուածաբանլարըն (ցան-
 կութիւն) քէմ արզիւ իսմի վէրտիքլէ-
 րի ճիւմլէ քէօթիւ տույզուլարտան
 վէ մէյիլէրտէն տէ հըֆզ օլունտու:
 Պիքիր Մարիամ իլք ոանիյէոինտէն.
 պիւսպիւթիւն փաք, պիւսպիւթիւն

էյիյէ մէյալ, պիւսպիւթիւն լուծֆու-
լա տօլու օլարագ, էն պէօյիւք սուրբ-
լարըն պիթիրմէք աստէթլէրի օլան տէ-
րէճէտէն, օ քէնտի թէքմիլիք վէ ֆա-
ղիլէթ մէնղիլինի պաշլասար տէնիլէ պի-
լիր: Աէ պէօյլէճէ էօմրիւնիւն հէր պիր
սանիյէսինտէ աղիզլիքտէ պէօյիւյիւպ
իլէրի կիթմէյիլէ, ճիւմլէ աղիզլէրին վէ
ճիւմլէ մէլաիքլէրին պիրլիքտէ մալիք օլ-
տուգլարընտան տահա զիյատէ աղիզ
օլտու. պունուն իչին քիլիոէ օնու
հագգ իւզէրէ ճէմի մէլաիքլէրին վէ
ճէմի աղիզլէրին սուլթանը տէյի սէլամ-
լար:

«Պիքիր Մարիամ պու գատար իմ-
թիյազլար վէ պու գատար լուծֆու-
լարըլա սուրբ օլմազ տա նէ օլա պիլիր-
իտի տէյի պուրատա պէլքի խաթրա
կէլիր: — Անճագ պու միւնասիպէթ-
սիզ պիր միւլահազա տըր քի, պի-
քիր Մարիամըն օէվապ վէ իսթիհա-
զընա խալէլ վերէ պիլիր, վէ պուն-
տան պիր տէ զիյատէ էմնիյէթսիզլիք
հասըլ օլուր: Շէօյլէ քի պիզ պէօյլէ
տօղուշտան քէմլիլէ մէյալ օլարագ,
իւզէրիմիզէ պասան սոն տէրէճէ ու-
ֆիլլիքտէն, հէր պիր մէյիլմիզէ գարշը
օլան եիւքոէք պիր ֆաղիլէթէ նասըլ
չըգա պիլիրիզ տէնիլիր:

«Պու իքի քէօթիւ միւլահազալարա
ճէվապ վէրիր վէ ճէրհ էտէրիզ, տէյէ-
րէք քի, պիքիր Մարիամ թա յղու-

Թիւնուենուն իւք սանկյէսինտէն տօլմուշ օլտուղու լուծֆ, օնուեն սէվապընը վէ ֆազիլէթինի էքսիլթմէտիքտէն մատա տահա զիյատէ ազիզլիյինէ սէպէպ օլտու, շէօյլէ քի ֆիքրինին, եիւրէյինին վէ աղատլըզընըն օլանճա գուվվէթիյլէ, էօմրիւնիւն հէր տագիգէսինտէ թէքմիլէն վէ քիւլլիէն օ լուծուֆա ճէվապ վէրտի. պու ճիհէթտէն տէ հէր տագիգէ եէնիտէն եէնիյէ լուծուֆու վէ ֆազիլէթի թէրագգի պուլտու: Պինտէն ալէյ օ թարիֆ օլունմազ ազիզլիք վէ օ սէմավի կիւզէլլիք, նասըլ քի օնու էպէտիլէրտէն Ալլահա սէվկիւլիւ էթտիյիսէ, պէօյլէ տէ կէօյտէ մէլաիքլէրէ, վէ եէրտէ ինսանլարա սէվկիւլիւ էթտի քի, պիքիր Մարիամը վէ սուլթանը սէվմէքտէն վէ իզզէթլէմէքտէն ապա տօյմազլար վէ տօյմալաճագ տրըլար:

«Օնուեն ազիզլիյինին վէ իհթիշամընըն պու տէրէճէ եիւքսէքլիյի պիզի գօրգուլթմալը տէյիլ. եախօտ պիքիր Մարիամըն պիզիմ հագգըմըզտա օլան էյլիյինէ կիւվէնմէյի էքսիլթմէլի տէ տէյիլ. վէ պէօյլէ ֆիւթուր կէթիւրէրէք սէֆիլլիյիմիզին եաթաղը իւզէրինտէ եաթըպ, պէնիմ այաղա գալգմագլըզըմ, եիւրիւմէքլիյիմ գապիլսիզ տիր տէտիրթմէլի տախի տէյիլտիր. չունքի (էյի տիգգաթ էտին, օ քէօթիւ միւլահազալարըն իքինճիսինէ տէ ճէվապ

վերեճէյիմ.) չունքի օ ազիղ Պիքիր, հէր շէյտէն էվվէլ, սկզբնական կիւնաստան թէմիզ, վէ պինասէն ալէյհ կիւնասըն հէր պիր թահրիքեաթընտան խալի, թաթլը վէ մէրհամէթլի օլտուղունտան, պիզիմ հագգըմըզա զիյատէ աճը տույար. վէ պիզէ եարտըմ էթմէք իչին էլինի ուզատըպ, քէէննի — զաւալը էվլաալար, օմուզլարընա նէ աղըր ոէֆիլիք եիւքլէնմիշ տիր, — տէր : . . . Օ սէպէպտէն էօթիւրիւ օ քի Ալլահըն քէրէմի իլէ պու սէֆիլիքտէն մուաֆ օլմուշ, վէ լութուֆլարըն զանիմէթիլէ տօլմուշ տուր, պու լութուֆու Ալլահըն հուզուրունտա պիզիմ եարտըմըզ վէ թէսէլլիմիզ իչին գուլլանըր: Ճէսարէթլի օլուն էօյլէ իսէ. պէօյլէ պիւսպիւթիւն ազիղ վէ պիւսպիւթիւն էյի վալիտէմիզ օլտուղու իչին, հէր նէ գատար պիզ քէօթիւ իսէք տէ, օնա տահազիյատէ ումիտ էթմէլիյիզ: Պէլի պիզիմ սէֆիլիքլէրիմիզէ միւպթէլա օլան, վէ պիզիմ կիպի քէօթիւ օլան պիր վալիտէ պիզէ նէ եարտըմ էտէ պիլիր իտի: Ահ, իշթէ պիր քէօթիւ վալիտէ էտինտիք, եանի Եւայը քի, երլանտան ալտանմայա քէնտինի պըրագմայըլա, պիզէ զարարտան պաշգա պիր շէյ էթմէտի: Լաքին թէսէլլի օլալըմ. էսքի Եւանըն վերտիյի զարարա եէնի Եւատան էօյլէ պիր թարզիյէ օլ-

տու քի, քիլիսէ օ իւք թագսիրաթը — երջանիկ յանցանք — մութլուլու թագսիրաթ թէսմիյէ էթմէքտէն չէ-
քինմէզ :

“Պուռնուռնուլա տէմէք իսթէմէյիզ քի, էյի օլմագ իչին չալըշմալը, քէն-
տիմիզէ ճէպը էթմէյի տէյիլիզ. հաթ-
թա քիթապը շէրիֆին սէօզիւնէ վէ
թէճրիպէնին թաստիգ էթտիյինէ կէօ-
րէ, պիզիմ էօմրիւմիւզ տիւնեա իւ-
զէրինտէ միւթէմատի պիր ճէնքտէն
պաշգա շէյ տէյիլ տիր, լաքին ճէնք
պօրուռու չալընտըղը անտէ կիւլէ կիւ-
լէ սիլահա սարըլան վէ ճէնք մէյտանընա
գօշան եիկիթ ադբերլէր միսալի, մուհա-
պէթ իլէ՝ ֆիւթսահաթ գազանաճագ
չարէլէրէ ոարըլմալըյը. քէնտիմիզի,
գալպիմիզին ոէֆիլիքլէրինի թէճէս-
սիւս էթմէլիյիզ. պաշը պէտիուլու-
մուզ, պիզէ հիւքմ էտէն ֆէյիլ հան-
կըռը օլտուզուռու արաշթըրմալըյը.
վէ պատէհու գաթի սուրէթտէ պու
ճէնկէ տէվամ էթմիլիյիզ. պիքիր Մա-
րիամըն եարտըմընա վէ էվլատը Յիսու-
սուննիհայէթսիզ սէվապլէրինէ կիւվէ-
նէրէք, օ քի քէնտիյի ինքեար էտէնլէ-
լէրէ վէ ճէպը գուլլանանլարա կէզլէր
փատիշահլըզընը վատ էթմիշ տիր. —
Բուռնք յափշտակեն զարքայութիւն
երկնից — ” :

ՏԵՕՐՏԻՒՆԾԻՒ

Քարշիւնոնոն վիւշքիւլաթլարը:

— Մատսւռտան սալայա կէշտիքլէ-
րի արատա, ճիւլիէթթա գատըն, —
Տօն կայէթանօ, պու ագշամ նիչին
պէջլէ աճէլէ — տէրիտի:

— Նէ տէմէք իսթէյօրսուէն, գատըն .
Ֆիքրիմէ օ գատար շէյ թօփլանլըր քի,
վէ ուզաթմազ գօրգուռու...:

— Ճանրմ, շու մուպարէք գօրգու-
յու պըրազ արթըզ: Էմին օլ քի
օսանալըմայօրսուէն:

— Քարլինօ պիլէ օսանմայօր (տէր
իտի Բլէմէնթինա) օ քի էջլէ...:
Պուռատա գարտաշընըն եիւզիւնէ պա-
գարազ՝ սէօզիւնիւ եարը պըրազտը:
Վալիտէսի օնուէն սէօզիւնիւ իլէրի կէօ-
թիւրիւպ, — օ քի էջլէ աթէշի տիր,
տէմէք իսթէյօր Բլէմէնթինա. պու
ճիւմլէ կէօրիւյօրսուէն, տօն կայէթանօ
քի, կէօզիւնիւ քիփիլտէթմէյէրէք
տինլէյօր:

— Հագըգէթ, աֆէրին Քարլինօ,
(տէր իտի օնա տօն կայէթանօ, օմու-
զսւնա խաֆիֆճէ ուրարազ): Պու տէ-
ֆա արթըզ պիր քեամիլ չօճուզ օլա-
ճագսըն եա: Սէջլէ պագայըմ, սէջ-
լէտիլիմ շէյլէրի էյիճէ անլատընմը:

— Էվվէթ, անլատրմ... (տէյի ճէվապ վերտի չօճուգ, ուսթասընըն իլթիֆաթընտան ճէսարէթ ալարագ).
լաքին պազը շէյլէր...:

— Պազը շէյլէր. վարըռա ֆիքըրինտէ պազը միւշքիւլաթլար փէյտա օլմուշ օլմալը: Հայտէ սէօյլէ պագալըմ նէ իմիշ:

Պու սէօզլէրին իւզէրինէ գատըն մէմնուլն օլարագ, տօն կայէթանօյու օթուրթտուրտու. քէնտիսի տէ Բլէմէնթինայրլա պիրլէքտէ օթուրուպ,
— Հայտէ Բարլինօ սէօյլէ. տօն կայէթանօ օ գատար էյի տիր քի, հէր շէյի սանա թարիֆ էտէր: Էօյլէ իսէ էյի անլամատըղըն շէյ նէ իմիշ պագալըմ:

Չօճուգ պիր ազ տիւշիւնտիւքտէն սօղրա. — Իշթէ էյի անլամատըղըմ շէյ չու տուր քի... սկզընական կիւնահը պիզ իշլէմէտիք. պու ճիւմլէ մլրտութիւնսուզ էօլէնլէր ճէհէննէմէ կիտիյօր:

— Աճէլէ էթմէ, էվլատըմ. ճէհէննէմէմի կիտիյօր: Տօղրու տօղրույա պէն պէօյլէ շէյ սէօյլէմէտիմ:

— Էօյլէ իսէ պիր քիշի մլրտութիւնսուզ սէլամէթէ եէթիշէ պիլիրմի:

— Սկզընական կիւնահտան եայգանմայարագ սէլամէթէ եէթիշէմէզ. չունքի ճէննէթէ կիւնահ կիրէմէզ օլտուղունու հէր քէս պիլիր: Լաքին օղլում, պիր քիմսէ ճէննէթէ կիթմէզ

տէմէք իլէ, ճէհէննէմէ զազէպլէնմիշ տիր տէմէնին մապէյնինտէ չօգ ֆէրգ վարտըր: Թուութալմ քի, մկրտութիւն- ոուզ էօլէն, եանի քէնտիլէր կիւնաս իշլէմէյերէք էօլէն պուլնճա չօճուգլար- տան պիրիսի, ճանընտա եալընըզ սկըզ- քնական կիւնաս օլարագ էօլիւրսէ, Ալ- լահ օնու դատապարտեալլար ըլա պիր- լիքտէ ճէհէննէմէմի աթար զանն էտէր- սին: Խայրը: Օ ճէննէթէ կիրէմէզ . իշթէ պու գատար:

— Եա ներէյէ կիտեր էօյլէ իսէ:

— Էյլէն. ներէյէ կէօնտերմէք իս- Թէտիյինի Ալլահ պէյան էթմէմիշ տիր. անճագ պազը ազիզ փէտերլէր վէ աստուածաբանլար իլթիզամ էտեր- լէր քի, Ալլահ պու թարզ չօճուգ- լարը, վէ ալէսսէվիյէ Ադամըն կիւ- նահընտան պաշգա կիւնահը օլմայարագ պու էօմիւրտէն կէօչ էտէն քիշիլէրի ախրէթտէ էօյլէ թապիաթճա մուլթ- լու պիր հալէ գօր քի, աճըյաճագ պիր հալլէրի օլմազ. հաթթա Ալլահըն քէն- տիլէրի եարաթտըղը իչին խօշնուտ տա- խի օլուրլար:

— Պու թապիաթճա մուլթլուլուգ նաաըլ օլուր:

— Սէօյլէ պանա, Քարլինօ, հաչան քի իշինի պիթիրիպ, պօրճլարընը թէք- միլ էթտիքտէն սօղրա վալիտէն սա- նա պիր գաչ ոաաթ պաղչէյէ էնիպ էյլէնմէյէ իզին վէրիրսէ, պուլնտան

պաշգաւ էյեր քի եագըն ագրապալարը-
նըղտան պոյտաշըն օլան չօճուգլար տա
օրայա կելերէք, էյլէնմէյէ տէյիպ կիւլ-
մէյէ եարտըմ էտերլէր իսէ, մութլու
օլմագմըսըն, մէմնուկլէթ տույմագմը-
սըն:

— Էլպէթտէ, տէտի քարլինօ կիւ-
լէրէք:

— Պու ճիւմլէ սանրըմ քի, պագլէ-
նիզ ճէննէթ տէյիլ տիր:

— Էօյլէ եա:

— Էյ իմտի պագ քի օ վագրթ սէ-
նին մութլուլուղուն թապիաթճա պիր
մութլուլուգ տուր:

— (Չօճուգ քիւլէք գաֆասընա
կէօրէ միւլահագա էտերէք) Էօյլէ իսէ
օ զավալը չօճուգլարը էյլէնսինլէր տէ-
յի Ալլահ պիր կիւղէլ պաղլէյէ կէօն-
տերէճէք. օրատա սալընճագ սալանա-
ճագլար, թօփ օյնայաճագլար, ուչուր-
մա ուչուրաճագլար... Էօյլէմի:

— Ալլահ օնլարը ներէյէ կէօնտերէ-
ճէյինի, նէ իլէ մէշղուլ օլաճագլարընը
պիլէմէմ քի, սանա սէօյլէյէյիմ. եալը-
նըզ շունու թաստիգ էտէ պիլիրիմ
քի, մէմնուկ օլաճագ տրըլար:

— Պէօյլէ օլտուղունա փէք հագղ
էթտիմ. զավալը չօճուգլար: Էօյլէ
իսէ կիտէյիմ, Էմիլիօյա խապեր վէրէ-
յիմ քի, մկրտութիւնսուզ պիր չօ-
ճուղու էօլտիւլիւ իչին, վալիտէսի պու
գատար կէօզ եաշը տէօքմէքտէ տիր:

— Հագրգէթ պէօյլէ պիր ֆելլաքէ-
թէ ուղրայան սէֆիլ վալիտէլէրէ պու-
շէյ կերէկի կիպի պիր թէսէլլի տիր:

— Ճիւղիւթթա գատըն պիր ահ է-
տէրէք: Ալլահ կէօսթէրմէսին տէյիպ,
պիր ճիւղի սիւքիօլթ էթտէքտէն սօղ-
րա: — Տօն կայէթանօ, մկրաուլթիւն-
սուզ էօլէն չօճուզլար իշին պու սէօյ-
լէտիյին շէյ փէք էյի: Լաքին պալիղ
օլանլարըն հալի նիճէ օլսւր...: Պու-
սիւալի էտիշիմ պիլիրմիսին նէ իշին
տիր: Պիր քիշինին քահանայլարա
խահն իսմի վէրէրէք, օնլարը չէքիշտիր-
տիյինի իշիթմիշիմ: (կերչի օնա հագ-
վէրմէտիմ: Լաքին պիղ սէֆիլ գարըլար
մալոււմաթտան մահրում օլտուղու-
մուզ էճիլտէն, պսւնլարա նէ ճէվապ
վէրմէլի տէյի սիւալ էտիյօրում): Տին-
սիզ մէմլէքէթլէրինտէ տօղմսւշ օլ-
տուզլարընտան պաշգա թագսիրաթ-
լարը օլմայան պունճա քիշիլէրի ճէհէն-
նէմէ հիւքմ էտէրլէր տէյի քահանայ-
լարը չէքիշտիրի իսի:

— Տօն կայէթանօ կիւլէրէք ճէվապ
վէրիպ, ճէհէննէմէմի հիւքմ էտէրլէր
իմիշ: ախէրլէր կիպի օրայա կիթմէք
թէհլիքէսինտէ պուլունտուզումուզ
հալտէ, ճէհէննէմէ հիւքմ էթմէք պի-
ղէմի գալմըշ: Անճագ պունլարըն քիւս-
թախճա սէօղլէրինէ ճէվապ վէրմէք
իշին: Սիզ թագսիրաթսըղ օլան տին-
սիզլէր տէմէյէ աճէլէ էտիյօրսոււնուզ:

Պայիզ օլմուշ քիշիլէր, խուսուսա տինսիզլէր մապէյնինտէ շախսի թագ- սիրաթը օլմայան չօգմու պուլունուր զանն էտէրսինիզ: Էյէր քի պէյանաթը ըշըզը իչինտէ, էյի թէրպիյէ կէօրմիւշ, Ալլահ քէլամը վէ խորհուրդլար հիմ- մէթինէ նաիլ օլմուշ քրիսթիյանլար մապէյնինտէ տախի մկրտութիւն լութ- ֆունու վէ կիւնահարզըզը սագլայան- լար պու գատար նատիր պուլունուրսա, օ սէֆիլ տինսիզլէր նիճէ օլուրլար տէ- յի գրյաա էտէրսինիզ... տէտի:

— Պու սէօղլէրտէն պիր հարֆընը պիլէ գաշըրմայան ֆլէմէնթինա, աֆվ էտէսինիզ, սէօղլէնիւզիւն էօնիւնէ կէչիյօրում ամմա տինսիզլէր Ալլահըն թէնպիհլէրինի նասըլ պիլէճէք տիրլէր, տէտի:

— Աագաա օնլար պիզիմ կիպի թէք- միլ վէ աղըզտան պիլէմէզլէր. չունքի պիզ հէփիմիզ տէ Ալլահըն թէնպիհ- լէրինի քրիստոնէական վարդապետու- թիւնաա օգումուշ վէ էզպէրլէմիշիզ. լաքին շունու պիլմէլիսին քի, թէնպի- հինի նամուսունու հէփիմիզ տէ գալ- պիմիզտէ պասմա օլմուշ թաշըրըզ. վէ պէօյլէճէ հէր քիշի, հաթթա տին- սիզլէր տախի, պաշըճա թէնպիհլէրի- նի թանրլար. պինաէն ալէյհ թանը- տըզլարը գատար տա օնու թութմայա պօրճլու տուրլար: Պիր էմնալ իլէ ան- լատայլմ: Օն եաշըլա օնիքի եաշ ա-

րասընտա պիր չօճուգ գօյալմ, պիզիմ
 ֆարլինօ կիպի. լաքին նէ օգումագ պի-
 լիր, նէ քրիստոնէական վարդապետու-
 թիւն էօյրէնմիշ: Շէօյլէ ֆարզ էտէ-
 լիմ քի, վալիտէսի պունուլն պիր եա-
 լանընը թուլթար. վէ — սէն շու եա-
 խօտ օ պիր շէյի եափտընմը — տէյի
 սիւալ էտէր: Էվվէթ տէյէճէք եէրտէ՝
 խայրը, խայրը տէյէճէք եէրտէ՝ Էվվէթ
 տէյի ճէվապ վէրիր: Իմտի պու չիրքին
 եալանըն օրթայա չըգմասընտան խօշ-
 լանըրմը սանըրսըն: խայրը. հաթթա
 ութանըր, աղլամայա պաշլար. ալէլ-
 խուսուս վալիտէսի մուսթահագընա
 կէօրէ էյիճէ պիր թագիր վէրիրսէ:
 խըրսըզլըգտա, գանլըլըգտա վէ ախէր
 կիզլի պիր թագսիրաթ իշլէտիյի արա-
 տա թուլթուլան քիշիլէր հագգընա տա
 պու պէօյլէ տիր: Լաքին պիզ եինէ չօ-
 ճուգա տէօնէլիմ: Սիւալ էտէրիմ քի,
 օն թէնպիհի օգումուշ օլմայան պու
 քիւշիւք եալանճը՝ եալանտան նիչին
 ութանըյօր: Շունու տա սիւալ էտէ
 պիլիրիմ քի, վալիտէսի տախի նիչին
 թագիր վէրիյօր: Տօղրույու սէօյլէմէյէ
 պիր պօրճ պիր թէնպիհ վար, պու
 սէպէպտէն եալան սէօյլէմէք տէ քէօ-
 թիւ պիր շէյ տիր, կիւնահ տըր, տէյի
 իքիսի տէ պիլիպ թանըտըզլարընտան
 տըր: Էօյլէ իսէ պագ պիր քէրրէ քի,
 գալպտէ քէօթիւյիւ խապէր վէրէն
 պիր շէյ վար տըր: Պու շէյ տէ նէ

տիր պիլիբրմոնին. Ալլահըն թէնպիհի նամուսու տուր. օ աղիզ վէ էպէտի նամուս տուր քի, Ալլահ օնու Մովսէսէ վէրտիյի թահթայա էլի իլէ եազմատան էվվէլ, ինսանըն Ֆիքրինէ վէ գալպինէ պասմա էթմիշ իտի: Խուլասէի քէլամ օ ըշըգ տըր, Ալլահըն ճէմալինին օ նուրու տուր քի, աւետարանըն սէօզիւնէ կէօրէ, հէր ինոանը ըշըգլանտըրըր. վէ պէօյլէճէ եալընը քրիսթիյանլարը տէյիլ, իլլա տիւնեայա կէլէն հէր ինսանը նուրլանտըրըր:

Պունու պէօյլէ գօտուգտան սօղրա, քիլիսէնին էն պէօյիւք աստուածաբանը Ս. Թոմասըն էօյրէթտիյինէ տէ տիգգաթ էյլէ: Էյէր քի Քրիստոսուն հագգընա հիչ մալումաթը օլմայան տինսիզլերին իչինտէ էօյլէ պիր քիշի պուլունուրսա քի, էլինտէն կէտիյի գատար՝ թապիի ըաճօնուն ըշըղընա կէօրէ եաշայարագ, օնուն քէօթիւ տէյի կէօսթէրտիյի շէյտէն սագընըր, վէ գուվվէթինին եէթիշտիյինէ կէօրէ էյիյի իշլէմէյէ չալըշըրսա. օ քիշիյի Ալլահ տինսիզլիքտէ էօլմէյէ պըրագմագտան ըսա, օնու սէլամէթ թարիգինտէ թալիմ էթմէք վէ եօլ կէօսթէրմէք իչին, իգթիզա էթտիյի հալտէ, կէօյտէն պիր մէլէք կէօնտէրիր, տէմիշ տիր: Անլատընմը:

— Ահ, էօյլէ իսէ Ալլահ մէլախքլերմի կէօնտէրիր — տէյիպ, Քլէմէնթինա

սէսինի քէստի: — Տօն կայէթանօ
ճէվապ վէրիպ, — Սէնին զանն էթ-
տիյին գատար չօգ պուլունմազ. չուն-
քի մուգատտէմ սէզլէտիյիմէ կէօրէ,
տինսիզլէրին իչինտէ պէօյլէ տօզրու
վէ էհլի ըրզ հալտէ եաշայան փէք նա-
տիր պուլունոլը: Գաթի նազար պու-
նուն պէօյլէ օլտուղունա Ալլահըն էյ-
լիքտարլըղընըն միւլահազասը իսքեաթ
էթտիքտէն պաշգա, էփէյիճէ էմհալ-
լէր իլէ տէ իսպաթ օլունա պիլիը:
Պունյարտան պիրինի (քի, սուրբ Ղու-
կասըն Գործք առաքելոցտա եազմըշ
օլտուղունտան, շիւպհէ գալտրըմազ)
թարիֆ էթմէյէ գանաաթ էտէրիմ:

Պաղեստին Գայսէրիսինտէ, ապէ-
րիճէ փէք միւթէպէր ատտ օլունան
Իթալեա պէօլիյիւնտէն կուռնեթիոս
նամինտէ պիր եիւզ պաշը սաքին օ-
լուրուտու: Աազաա պու հալինտէ,
վէ տահա պէտթէրի օտուր քի, տին-
սիզ պուլունտուղու հալտէ, փութ-
փէրէսթլիք համագաթընը վէ միւնասի-
պէթսիզլիյինի խօրլայարագ, եալընըզ
պիր Ալլահ թանըր, քէնտինի հէր կիւն
օնա թէսլիմ էտէր, վէ Ֆագըրլարա
չօգ սատագա տաղըտարագ, սէլամէթ
եօլունուն քէնտինէ պէյան օլունմասը-
նը արզիւլէր իտի: Իշթէ պիր կիւն տա-
հա զիյատէ եանըգ եիւրէյիլէ տուա
էթտիյի արատա, Բապպինին մէլէյի օ-
նա կէօրիւնիւպ, վէ նուրլար իչինտէ

փարլայարագ, թաթլը պիր նազարըլա
 օնուէն եիւզիւնէ պագըպ. — Կուռնե-
 լիոս — տէյի օնու չաղըրտը. եիւզ պա-
 շը գօրգույա կիրիֆթար օլուպ, — Նէ
 տիր էֆէնտիմ — տէտի: Մէլէք ճէ-
 վապ վէրիպ, — Սէնին տուալարըն վէ
 սատագալարըն Ալլահըն հուզուրունա
 չըգտըլար: Իմտի Եաֆատա Պետրոս
 իսմինտէ պիր ատէմ վար, օնա խապէր
 կէօնտէր (մահալինի թարիֆ էթտի)
 ճանընը սէլամէթէ չըգարմագ իչին նէ
 եափաճաղընը օ սանա էօյրէտիր —
 տէտի:

Կուռնելիոսուն եարտըմընա գօշմա-
 յա սուրբ Պետրոսու հաղըրլամագ ի-
 չին, Ալլահ Եաֆայա տա պիր մանելի
 ըիւյա (տեսիլք) կէօնտէրտի օ արատա:
 Սուրբ Պետրոս պու ըիւյանըն իւզէ-
 ըինէ քէնտի արասընտա միւլահազա է-
 տէր իքէն, իշթէ եիւզ պաշընըն կէօն-
 տէրտիյի ատէմլէր օրայա եէթիշտիլէր.
 վէ սուրբ Պետրոս օնլարըն պէրապէ-
 ըինճէ Գայսէրիյէ կիտիպ, Կուռնելիո-
 սու պիւթիւն ֆամիլեասը վէ թաալ-
 լիւգաթը իլէ պիրլիքտէ հասրէթ իլէ
 քէնտինի պէքլէյօրլար պուլտու: Քրիս-
 տոսու օնլարա թէպշիր էթտի. օնու
 վէ ֆամիլեա վէ թաալլիւգաթընը
 ճիւմլէթէն մկրտել էթտի. վէ հէր պի-
 ըի պիրէր աշգըլը քրիսթիյան օլտուլար:
 Սուրբ Պետրոս օ քարոզունտա (քի օ-
 նուսուլա իլք տէֆա օլարագ տինսիզ-

լերտէն պէօյլէ թանթանալը պիր թարգ-
ըւա չէվերմիշ իտի) շէօյլէ սէօյլէմիշ
տիր: — Ալլահ խաթըր կէօնիւլ պագ-
մազ. իլլա հէր հանկը միլլէթտէն օ-
լուրսա օլտուն, քիմքի քէնտինաէն
գօրգար, վէ ատալէթ տօղրուլուգ գուլ-
լանրրսա, օ քիշի քէնտինէ սէվկիւլիւ
տիւր. վէ օնու գապուլ էտէր — տէմիշ
տիր: Իմտի էօյլէ իսէ քէնտի թագսի-
րաթը վէ քէմլէյի իլէ մուսթահագ օլ-
մայան հիչ պիր քիմէյի զայ օլմայա
Ալլահըն պրրագմազ օլտուղու իշթէ
հէմ իճրայըւ, հէմ քիթապը շէրիֆին
սէօզիւլիւլէ թաստիգ օլմուշ տուր: Սէն
տէ անլատընմը ֆարլինօ: — Իվվէթ տէ-
յի իշարէթ էթտի չօճուգ: Ալէ տօն
կայէթանօ այաղա գալգըպ, կիթմէյէ
տավրանըյօրուտու: Ճիւլիէթթա գա-
տըն մահգունանէ պիր թավըրլա — Ահ,
կիտիյօբմուսունուլ — տէյի սիւալ
էթտի: Ֆիթնէ գըզը տախի, Տօն կա-
յէթանօ պիրազ տահա էյլէնսէնիզ.
մատամ քի ֆարլինօնուն վէ վալիտէ-
մին միւշքիւլլէրինի հալլ էթտինիզ.
պէնիմքիլէրի տէ հալլ էթսէնիզ —
տէտի:

— Թամամ սէնինքիլէրի տէ . . . սօղ-
րա ճիւլինանընքիլէրի. տահա սօղրա
խըզմէթճինինքիլէրի. ագըպէթ քէտի-
նինքիլէրի տէ . . . : Խաթըրընա կէթիր
քի. պիզիմ գավլիմիզ պիր քարոզ
իտի. իքի, իւչ քարոզ տէյիլ իտի:

Հէմտէ (սաաթընա պագարագ) վագըթ կէչմիշ. եօգարըտա գուզուլարըմ պանա պէքլէյօրլար :

— Պու կիւն փազար տէյիլ եա :

— Նէ փազարը. կրաղիատա տա մահի Մէրեէմ տէյիլմի :

— Նիճէ. եօգարըտատամը Մայիս այը եափայօրտուն :

— Նիչին եափմայայըմ. . . ագչամ իւզէրի, իշէրինի պիթիրտիքտէն սօղրա մատուռա թօփլանըրլար. վարդարան, լիթանեա սէյլէրլէր . . . :

— Իւզէրինէ տէ պիր քարոզճըղազ տախի օնլարա. էյլէմի :

— Քարոզճըղազ : Մալում եա, իւստիւն գօյուլ իքի չիֆթ սէօզ . . . : Ֆագըրլար, պազըլար ուզագտան տախի, էյլէ խօշնուտլուղուլա կէլիւրլէր . . . օնլարը աճ պըրագմագ օլումու . . . :

— Հագըգէթ, պիր գաչ չիֆթ Ալլահ քէլամըյլա տահա խօշնուտ գալըրլար :

— Էյլէ իսէ գալըն սաղլըղլա :

— Վար սաղլըղլա, տօն կայէթանօ. եարըն տէյիլ օ պիր կիւն եինէ կէօրիւշիւրիւզ. էյլիյինտէն թէշէքքիւր էտէրիզ :

— Գատընըն պու սէօզլէր ազընտա իքէն, տօն կայէթանօ կրաղիա մատուռունուն եօլունու էլէ ալմըշտը :

ՊԵՇԻՆՃԻ

Պիքիի Մարիամ տաճարում :

Իբրի կիւն սողրա, էօյլէն իւսթիւ
սաաթ տէօրտէ տօղրու, ճիւլիէթթա
գատրն, գըզը Բլէմէնթինայրլա փէն-
ճէրէնին եանընտա օթուրմուշ տիքիշ
տիքմէքտէ. վէ Բարլինօ տախի եան-
լարընտա եազըխանէնին պաշընտա լա-
թինճէ տէրսինի թէրճիւմէ էթմէքտէ
իքէն, տըշարըտա գարըշըգ չօճուգ սէս-
լէրի իշիտիլմէյէ պաշլատը: Հէփիսին-
տէն էվվէլ Բարլինօ եէրինտէն ֆըր-
լայրպ, — Հալա զատէլէրիմ տիրլէր —
տէյի չաղըրտը: Լաքին Բլէմէնթինա
փէնճէրէտէն պագարագ, սէքիզ օն գա-
տար պիր քէօմէ կիւլէճ վէ չէվիք չօ-
ճուգլարըն սարայճըղազա տօղրու կէյ-
մէքտէ օլտուգլարընը կէօրտիւ քի, իչ-
լէրինտէ տէ Տօն Կայէթանօ պուլու-
նուպ, օնլարըն սէսինի քէոմէյէ, վէ սը-
րայա գօմայա չալըշըրտը. վէ — Սիզ
պուրատա ուսլուճա տուրուն. պէն կի-
տէյիմ պագայրմ, գատրն ըագի օլուր-
մու — տէտի:

Բլէմէնթինա — տօն Կայէթանօ տուր
եանընտա չօճուգլար ըլա — տէյերէք,
գափույու աչմայա գօշտու: Բարլինօ
տա օնուն արգասընտան գօշտու. գա-

տըն տախի տիքիշինի տիզինին իւզէրինէ
գօյոււպ, գափուլյա տօղրու պագարըտը .
վէ քահանայնն կիրտիյինի կէօրտիւլիւ
անտէ, եէրինտէն գալգըպ, օնու գարշը-
լատը. — Է՛հ, աֆէրին տօն Այէթանօ .
պու տէֆա ճէմիյէթ իլէ կէլմիշսին —
տէտի :

— Աֆվ էտէսին գատըն, պիր թէր-
պիյէսիզլիք էթտիմ . . . :

— Նէ տէմէք. թէրպիյէսիզլիք օլա-
ճագ նէ վար քի :

— Պուրայա կէլտիյիմի, պուրատա տա
Մայիս այը եափտըղըմըզը նասըլ ըսա
մէքթէպտէ աղզըմտան գաչըրմըշ պու-
լունտում . . . : Պու օրհնած չօճուգլար
օ գատար ըիճա էթտիլէր քի . . . : Տօղ-
րուսու էյի չօճուգլար տըրլար. մէքթէ-
պին իշինտէ էն էյիլէրի տիրլէր. վէ . . .
օնլարա գարշը կէլմէք գալպիմէ էլվէրմէ-
տի . . . : Պու ճիւմլէ էյէր ճէնապինիզ
րազի օլուրսանըզ :

— Փէք մէմնուն օլուրում :

— Անճագ պագըն, օնլարըն սէպէ-
պինէ տէրսիմիզի զայպ էթմէյիզ : Քար-
լինօ . . . Քարլինօ նէրէտէ :

— Շիմտի պունտայըտը. տէրսինէ
պագայօրուտու : — Քարլինօ — :

Չօճուգ պաղէտէ, եէնի կէլէնլէր իլէ
կէօրիւշիւյօրուտու : Վլալիտէսինին չա-
ղըրմասը իւզէրինէ. — Ալէլիյօրում —
տէյի ճէվապ վէրտի. վէ տէօրթ աթըմ-
տա սալօնտա պուլլունտու : — Վլալի-

տեճիյիմ, չօճուգլար կէլմիշ. . . էյէր իզին վերերսէն. օնլարը պիրազ էյլէն-տիրէյիմ:

— Աֆէրին. փէք էյի տիւշիւնմիւշ-սիւն. ամմա եա տէրսին:

— Տէրսի պաշգա տէֆա ալըրըմ:

— Խսյըր, օլմազ. սէն շիմտի տէր-սինի ալմալըսըն: Չօճուգլարը . . . Քլէ-մէնթինա տիւշիւնիւր:

Քարլինօ պաշընը ասըպ սիւքիւթ էթտի: Զավալը չօճուգ ֆիքրինճէ պիր թաթիլ թէրթիպ էթմիշ իտի. լաքին նասըլ քի տէրլէր, լօզանթաճը օլմայա-րազ հիսապ կէօրմիւշ իտի: Աէօնիւլ-լիւ կէօնիւլսիւզ խօճասըյլա պիրլիքտէ եազըխանէնին պաշընա կէչմէյէ մէճ-պուր օլտու: Քլէմէնթինա իսէ, եէնի միսաֆիրլէրի պաղչէտէ կէզտիրմէյէ, օն-լարա գահվէ ալթը վերմէյէ, պիր ճիւ-զի էյլէնտիրմէյէ մէշղուլ օլուրուտու:

Պու տէֆալըգ տէրս հէր վագըթքին-տէն պիրաղ գըսա սիւրտիւ. եարըմ Խա-աթճըգտան սօղրա, տօն Այայէթանօ Քարլինօնուէն էլինտէն եափըշըպ, պաղ-չէյէ էնտի. վէ օ պիր շայիրտլէրինի պուլ-մազ իչին տօլաշըրըտը: — Ամմա պու օրհնած էվլատլար նէրէյէ սափլանմըշ-լար -- տէյէրէք, էօթէյէ պէրիյէ տօ-լաշըպ արար իքէն, ագըպէթ իքի թա-րաֆը թէֆնէ ազաճլարը իլէ գափանմըշ պիր եօլուէն նիհայէթինտէ, եէշիլիք-տէն պիր գուլիպէ ալթընտա, պիր տի-

րէքտէն ասըմըշ գապաճա պիր Աստուածածին պատկերի էօնիւնտէ օնլարը պուլտու քի, օ ազիզ պատկերին գարշըսընտա տիզ չէօքմիւշ, Քլէմէնթինա տա օրթալարընտա օլարագ օնլարա տուա սէօյլէթտիրիյօր ուտու: Տօն Կայէթանօ օնլարա կէօրիւնմէյէրէք, օ կիւզէլ վէ եիւրէք թէփրէտիճի սէյիրի կէօրմէք իչին, պիրագ վագրթօրատա էյլէնտի: Պատէհու Քարլինյօա տէօնիւպ, եավաշճա, — Գըզգարտաշընը կէօրիւյօրմուսուն. նէ գատար էյի, նէ գատար ջերմեռանդ տըր: Էյէր քի վալիտէն պու չօճուգլարը սանա սիփարըշ էթմիշ օյսայլտը, օնլարըլա օյնամագտան, էյլէնմէքտէն պաշգա շէյ տիւշիւնմէզ իտին — տէտի: Օ արատա Քլէմէնթինա պաշընը չէվիրիպ, գարտաշը իլէ պիրլիքտէ տօն Կայէթանյօու կէօրիւնճէ, հիճապընտան գըզարտը. ալաղա գալգտը. չօճուգլարը տա գալտըրըպ օնլարըլա պիրլիքտէ քահանայա գարշը չըգտը. վէ — Աստուածածինէ պիր Ող լէր Բեդէսէ սէօյլէյօրուտուգ . . . պիլիրմիսին քի, շայիրտլէրին նէ կիւզէլ տուա էտիյօրլար — տէտի:

— Պէն տէ պուրատա Քարլինյօա օնու սէօյլէյօրուտում . . . էյի տուա էթմէք՝ հագըգէթէն պիրինճի շէյ տիր. պուլնու խաթըրտան չըգարմամալը — :

Պու սէօզլէրի, վէ ախէր պիր գաշ սէօզ տահա սէօյլէյէրէք, էվէ տէօն.

տիւլէր. ճիւմլէսի տէ մատուռա կիրիւ, վարդարան սէջլէտիքտէն ոողրա. տօն Կայէթանօ էթրաֆա պիր կէօզ կէզտիրիւ, տինլէյէնլէրին չօզլուղուն. տան մէմնունիյէթ տույարագ, շէջլէճէ քարոզա պաշլատր:

«Պիզ քէնտի տօղմուշ օլտուղուն. մուզա նասըլ շիւպհէ էթմէզսէք, զայէթ ազիղ պիքիր Մարիամըն տա տօղմուշ օլտուղունա էջլէ շիւպհէ էտէմէյիզ: Էջլէ եա. էյէր իլէրիտէն տօղմուշ օլմասագ, նասըլ վար օլապիլիր իտիք. . . : Չօճուգլար կիւլիւմէմէյէ պաշլատըլար ըսա տա, քահանայ եինէ սէօզիւնէ տէվամ էթտի: — Ամմա պիքիր Մարիամըն տօղմասը սահիհ իսէ տէ, (նիճէ քի քիլիսէ սեպտեմբերին սէքիզինտէ պունուն եօրթուսունու թուլթար. վէ հէր քիշի օնու թանըր վէ օնա ինանըր.) պու ճիւմլէ պու իմ. թիյազլը զաթի շէրիֆին մաասուլուղու, վէ չօճուգլուղու նասըլ կէչտիյի հագգընտա պու շէյ տէնիլէմէզ. չունքի աւետարան պու խուսուստա պիր շէյ սէջլէմէմիշ. վէ քիլիսէ պու մատտէյէ տաիր, տին մատտէսի օլարագ հիչ պիր շէյ հուզուրա գօմամըշ տրր:

«Հալ պու քի աւետարանըն սիւքիւթ էթտիյի պու մատտէյի, քիլիսէճէ ըիվայէթտէն վէ ալէլիսուսուս քրիսթիյանլըղընիւքտէհրլէրինտէ պուլունմուշ օլան շու իքի ազիզ փէտէր-

լէրտէն թանճա պիլերիզ: Պունլարն պիրի Շամ քահանայսր սուրբ Յովհաննէս. վէ օ պիրի Գըպըս ատասընտա վագի Սալամինա եպիսկոպոսու սուրբ Եպիփանիոս տուր քի, իքիտի տէ զայ-էթ ազիզ Պիքիրին ջերմեռանգը տըր-լար: Պունլար հէր շէյտէն էվվէլ պի-քիր Մարիամն աթալարը օլան Յովա-կիմ վէ Աննա նամ ազիզ քիշիլէր հագգընա շէօյլէ նագլ էտերլէր քի, խայլը սէնէլէր էվլատսըզ գալըպ, վէ իխթիյարլըղա եէթիշմիշ օլտուգլարըն-տան արթըգ էվլատ էտինմէյէ ինսան-ճա ումիտլէրի գալմատըղը հալտէ, Ալլա-հա միւրաճաաթլա քէնտի ագիրէլէք-լէրինի թէսէլլի էթսին տէյի, օնա գըզըն նիյազլար սունար ըտըլար: Ալէ տահա զիյատէ ֆիքիր թօփլուղու իլէ տուա էթմէք իչին, վէ պու քէրէմի ալմայա էմին օլմագ իչին, (տէր սուրբ Եպիփանիոս) պիրիպիրլէրինտէն այրը օ-լարագ, Յովակիմ եալընըզճա, քէնտի խանէսինին արգասընտա պուլունան միւֆէրրիհ վէ թէնհա թէփէճիյէ չըգ-մայը ատէթ էթմիշ իտի. Աննայըսա, զաիֆ վէ թագաթսըզ օլտուղու էճիլ-տէն, խանէնին քիւչիւք պաղչէսինտէ տուա էտէր իտի: Ագըպէթ տուա, սատագա, օրուճ գուվվէթիյլէ ըիճա-լարընը Ալլահ գապուլ էտիպ, Ալլահ վալիտէսի օլաճագ օ զայէթ կիւնահսըզ վէ զայէթ ազիզ գըզճըղազա միւճիւ-

զաթըլա մալիք օլտուլար: Ի՛հ, պագըն
քի տոււա նէ միւճիւզաթլար իշլէյօր:
Պագըն չօճուգլարըմ քի, էյի տուա
էտին տէյի սիզէ թէնպի՛հ օլունուրսա.
Ֆիքիր թօփլուղուլուլա տուա էթմէ-
լիսինիզ. քիլիսէտէ լագըրտը էթմէմէլի.
էօթէյէ պէրիյէ պագ.մամալըսընը...
վէ եալընըզ քիլիսէտէ տէյիլ, իլա էյի
քրիւթիյան օլան տաիմա տուա էտէր.
վէ հէր եէրտէ տուա էտէր: Սուրբ
Աննա պաղչէտէ, սուրբ Յովակիմ տաղ
իւզէրինտէ տուա էտէրլէր: . . . Իշլթէ
սիզ տէ, պիրազ էվվէլ կէօրտիւմ քի,
գուլիպէնին իչինտէ, Աստուածածին
պատկերինին էօնիւնտէ տուա էտիյօ-
րուտոււնուզ: Ա՛հ, պու շէյ պանա փէք
պէօյիւք թէսէլլի վէրտի . . . : Աագաա
պու քիւլիւք գատընճըղազ օլմասա,
պու շէյ սիզին ֆիքրինիզէ պիլէ կէլմէյէ-
ճէք իտի: . . . Ա՛հ, տուա էթմէնին իգ-
թիզալը օլտուղունուլ օ էյի անլամըշ
տըր: Ալլահ օնտան րազի օլտուն:

“Լաքին տահա իլէրի կիտէլիմ. վէ
կէօրէլիմ քի սուրբ Յովակիմ վէ սուրբ
Աննա գապուլ էթտիքլէրի պու քէ-
րէմէ նասըլ էյիլքշինաս օլտուլար: Հէր
շէյտէն էվվէլ հաչան քի Ալլահըն միւ-
ճիւղէթլի պիր փիշքէշի օլան պու գըյ-
մէթլի վէ զայէթ սէվիմլի չօճուղու գու-
ճագլարընտա կէօրտիւլէր իսէ, օնու
սուրբճա պէօյիւթմէյէ վէ սագլամայա
գարար վէրտիլէր. պատէհու իլք աթըմ-

լարընը աթմայա, վէ տիլէ չըգմայա
պաշար պաշլամազ (շու գահրամանճա
ֆէտաքեարլըղը տինլէյին), օնու տա-
ճարա կէօթիւրիւպ Ալլահա սուէտու-
լար: Ալլահա նաորլ սուէտուգլարը-
նը . . . շիմտի սիզէ թարիֆ էտէյիմ:

«Էրուսաղէմ տաճարնա մոլթթա-
սըլ գըզ չօճուգլարա մախսուս պիր մա-
նասթըր օլուպ, օրատա զահիտ տուլ
գատընլարըն թէգայլիւտիւ վէ քահա-
նայլարըն իտարէսի ալթընտա իպատէթ-
քեարլըղա վէ իշէ թալիմ օլուրլար ըտը:
Իմտի զանն օլունտուղունա կէօրէ, նիճէ
քի Ալլահա վատ էթմիշլէր իտի, թա չօ-
ճուգլուղունա: ան օնու պու մահալտէ
եէրլէշտիրմէյէ գարար վէրտիլէր. վէ պու
սէպէպէ մէպնի տաճարա տօղրու եօլա
չըգըպ հէր նէ գատար չօգ կէօզ եաշ-
լարը տէօքէրէք, վէ եիւրէքլէրի փարէ-
լէնէրէք իսէ տէ, օնու Ալլահա սուէմայ-
ըլա, ճէննէթին պիր տիւրրի եէքթաօը
նազարըյլա պագտըգլարը, վէ հագըգէ-
թէն էօյլէ օլան օ պիր թանէճիք գըզ-
լարընտան այրըլտըլար:

«Էյէր քի իխթիյար աթալարըն պու
աճըլը գուրպանը վէ ալիճէնապ փիշ-
քէշի Ալլահըն ինտինտէ սէվապլը վէ
մագպուլ օլտույուսա (քի պուէնա շիւպ-
հէ օլունամազ) կէօզիւնիւզ էօնիւ-
նէ կէթիրին քի, պիքիր Մարիամընքի
նէ գատար տահա զիյատէ մագպուլ
օլմուշ տուր: Ահ, պէօյլէ հէնիւզ չօ-

ճուգ չաղընտա օնուն քէնտինի Ալլահա
 ոունմայա աշըրը հավէս իլէ տաճարա
 գօշտուղունու. վէ դայէթ թէվազու
 իլէ վէ աշգըլա քահանայնն էօնիւնտէ
 տիզ չէօքիւպ օնուն ալգըշընը, վէ տա-
 ճարըն կէօլկէսի ալթընտա եաշայան
 մութլուլու պիքիրճիյէզլէրին արասընա
 գապուլ օլունմագ քերէմինի օնտան
 տիլէտիյինի. վէ թէն իլէ վէ ճանըլա
 տաիմա թէմիզ գալմագ իչին քէնտի-
 նի սունտուղունու կէօրմէք. վէ պէօյ-
 լէճէ շէտիտ արզիւսիլ թէքմիլէն իճրա
 օլուպ, օ մուգատտէս ընզըվանըն պիր
 թէնհա քէօշէսինտէ սէվինէրէք կիզլէ-
 նիպ, քէնտի պէօյիւք աթասը Դաւիթ
 իլէ պիրլիքտէ, շազլըղըլա, — Բապպի
 տիր պէնիմ ինթիխապ էթտիյիմ հիս-
 սէ. պէնիմ գըյմէթլի միրասըմ. . . :
 Սուսամըշ կէյիքին սու փունարընա
 հասրէթ չէքտիյի կիպի, պէնիմ ճանըմ
 տա սանա հասրէթ չէքեր եա Ալլա-
 հըմ. . . : Ահ, կիւնահքեարլարըն չա-
 տըրընտա սաքին օլմագտան ըսա, էօմ-
 րիւմիւ խօրլուղուլա վէ կիզլի օլարագ
 Ալլահըն խանէսինտէ կէչիրմէք պանա
 տահա էյի տիր. . . : Ալլահտան եա-
 լընըզ պիր շէյ իսթէտիմ. պէնիմ գալ-
 պիմ եալընըզ պիր շէյէ արզիւ չէքեր.
 էօմրիւմիւն ճէմի կիւնլէրինի օնուն ա-
 զիզ խանէսինտէ կէչիրմէք. . . — տէ-
 յի սէօյլէտիյինի իշիթմէք, նէ կիւզէլ
 շէյ տիր: Նէ մութլու պէօյլէ քիւչիւք

վէ պէջյլէ պէջիւք, չաղըլա պէջյլէ
թաղէ վէ զահիտլիքտէ վէ աշգտա պէջ-
լէ եէթիք պիթիրճիյէզէ:

“Աթալարընտան այրըլտըղընտա, օ
տա պիրազ կէօզ եաշը տէօքմիւշմիւ
տիւր, պիլէմէմ. լաքին շու սահիհ տիր
քի, քէնտինի պիւսպիւթիւն Ալլահըն
օլմուշ կէօրտիւյիւնտէքի շազըղը, օ
զահմէթլի այրըլըզը զիյատէտիյլէ թազ-
մին էթմիշ տիր:

“Պիթիր Մարիամըն տաճարտա նէ
տիւրլիւ էօմիւր կէչիրտիյինի տէ սիզէ
թարիֆ էթմէլիյիմ: Միւլահազա էտէ-
լիմքի, թա օ վազըթտան ճէմի մախ-
լուգլարտան զիյատէ ազիղ իտի. իմտի
կէօզիւնիւզիւն էօնիւնէ կէթիրին, նէ
տիւրլիւ իպատէթքեարլըզ, նէ տիւր-
լիւ մէլէքվէշ աշգ, նէ տիւրլիւ իթաաթ,
նէ տիւրլիւ մազըլմլըզ, հէր ֆազիլէ-
թին նէ տիւրլիւ կիրտապը, նէ տիւր-
լիւ էյի իպրէթ . . . : Նէ տիւրլիւ էյի
իպրէթ տէյօրում. եալընըզ քէնտի
րէֆիգի օլան չօճուգլարա տէյիլ. իլլա
տահաեիւքսէք քիշիլէրէ, հաթթա քա-
հանայլարա պիլէ: . . . Օնլար քի պու
միւճիւզէթ նէվինտէն օլան չօճուղա
պագտըզճա հայրան օլուպ, օնա պա-
գարագ կէջիւն մէլաիքլէրինին թաաճ-
ճիւպտէ գալտըգլարը կիպի, օնլար
տախի պիրիպիրլէրինէ — Ով է սա —
քիմ տիր պու տէյի, սիւալ էթմիշ
օլաճագ տըրլար: Պու նէ աճայիպ չօ-

ճուգճըղազ տրր քի, հէնիւզ սապի
հայինտէ իքէն մահիթապըն փաքլըղընա
վէ աֆիթապըն փարլագլըղընա էմնալ
տրր, տէմիշ օլաճագ տրրլար: . . . Ահ,
օնլար օնուհն Ալլահ վալիտէլիյինէ թայ-
ին օլտուղունու պիլմէզ իտիլէր: . . .
Պիզ քի Ալլահըն քերէմիյլէ պունու
պիլիբիզ, վէ էպէտի Ալլահըն կէօզլէրի
քի օնտա մէմնունիյէթ տույար, օնուհն
հուզուրունտա խաքի փայ օլալըմ. վէ
տին կէօզիւլիւլէ օնա պագարագ, քէնտի
տիւնեափի մէնզիլինին թա պաշլանկը-
ճընտան պիզէ կէօթէրտիլի էյի իպ-
րէթլէրտէն Փահտէ չըգարմայա ղայրէթ
էտէլիմ:

Տօն Այյէթանօ պուրատա պիր ճիւզի
էյլէնիպ, վէ ճէպինտէն սաաթը չըգա-
րըպ, — էհ, վագըթ կէշմիշ պիթիւրմէլի
տէյի — քէնտի արասընտա մըրըտա-
նըր ըտը: . . . Տինլէմէտէն տօյամայան,
վէ մատուռտա պուլունտուղու գապիլ
տիր քի խաթըրընտան չըգմըշ օլան
Քլէմէնթինա, — իլէրի կէօթիւր, տահա
էրքէն տիր — տէյի աղզընտան գաչըր-
տը: Տօն Այյէթանօ կիւլմէսինի զապթ
էտէմէտի. Ճիւլիէթթա գատըն տախի
կիւլէրէք պաշընը էյտի. չօճուգլար ըսա
պաշլարընը չէվիբիպ Քլէմէնթինայա
պագտըլար քի, հիճապընտան գըպ գըր-
մըզը օլուպ, եիւղիւնիւ կիզլէտի: Պիրազ
սօղրա տօն Այյէթանօ քէնտինի թօփ-
լայըպ, թէքրար սէյլէմէյէ պաշլատը:

«Էյէր քի ատապիյաթա կիրիշիրսէմ, գորգարըմ քի փէք չափըք պիթիրէմէյէճէյիմ: Լաքին մաթլուպ օլունտուղունա, պիրազ տա տինլէյէնլէրին չօգլուղունա պինաէն, էլիմտէն կէլտիյի գատար գըսա քէսմէյէ ճահտ էտէճէյիմ:

«Պիքիր Մարիամըն թարիֆ էթտիյիմ տաճարա սունուլմասը մատտէսինտէ, (օնուն քի քիլիսէ նոյեմբերին 21 ինտէ եօրթուսունու թուլթար օլտուղունու պիլիրսինիզ) կէրէք աթալար իչին, վէ կէրէք էվլատլար իչին էյյրէնէճէք չօգ շէյ վար տըր: Էվվէլա աթալար հագգընա սէյլէյէյիմ քի, պէյլէ տիգգաթըլա պէնի տինլէյէն գատըն՝ քէնտինի իհմալ էտիյօրում զանն էթմէսին»:

Պուրատա գըզարմագ վէ պաշընը էյմէք Ճիւլիէթթա գատընա տիւշտիւ. օարատա Բլէմէնթինա եանընտան տիրսէյի իլէ օնա տիւրթէրէք, — վալիտէ սանա սէյլէյօր — տէյի գուլաղընա ֆըսըլտատը: Տօն Այյէթանօ, քէէննի սէյլէյէճէյի սէօղիւ թարթայօր կիպի, պիր ճիւզի տիւշիւնտիւքտէն սօղըա, թէքրար սէյլէմէյէ պաշլատը:

«Քրիսթիյան աթալար, քէնտի էվլատլարընը նէ տիւրլիւ տին հասսէսիյլէ Ալլահտան գապուլ էթմէլի վէ թուլթմալը օլտուգլարընը, վէ Ալլահ օնլարը կէրի իսթէյէճէք օլուրոսա, ալի-

ճէնապճա օնա փիշքէշ էթմէյէ հազըր
 օյմայը, սուրբ Յովակիմտէն վէ սուրբ
 Աննատան էօյրէնմէլի տիրլէր: Պու
 գուրպան իքի տիւրլիւ օլուր: Պաղը
 տէֆա Ալլահ էվլատլար իհասն էտէր,
 վերմէքտէն իսէ, օնլարը կէօսթէրմէք
 իչին. վէ իլք սէնէլէրինտէն օնլարը կէրի
 ալըր: Էվլատլարընը աղլայյան նիչէ վա-
 լիտէլէր կէօրմիւշիւմ: Ալ էյէր էվլատ
 եալընըզ պիր թանէ իսէ, չօգտան պէրի
 արզիւլէնմիշ պիր էվլատ ըսա, կիւզէլ
 կիւզէլ պէօյիւմէքտէ, սէվիմլի, ֆազի-
 լէթի, իթաաթլը մէլէք կիպի պիր էվլատ
 ըսա . . . : Եա ըապպիմ, նէ աճը, նէ
 վայնէսուռն . . . : Տիլ իլէ թարիֆ օլուռն-
 մազ: Իզ ճիւմլէ քրիսթիյան աթա-
 լար պու գուրպանա հազըր օլմալը տըր-
 լար. վէ էյէր Ալլահ օնու օնլարտան
 կէրի ալմագ իսթէրսէ, Աբրահամըն պիր
 թանէճիք էվլատը Իսահակը Ալլահ
 գուրպան էթտիյինտէքի գահրամանճա
 թէսլիմիյէթինէ պէնզէմէլի տիրլէր. վէ
 պիր կիւնիւն իչինտէ էվլատլարընը տա,
 խանէլէրինի տէ, օլանճա վարիյէթինի
 տէ զայըպ էտէն Յոք երանելի կիպի,
 — Տէր ետ, եւ Տէր էառ . . . եզիցի
 անուռն Տեառն օրհնեալ — վերտիյինտէ
 տէ մուպարէք, ալտըղընտա տա մու-
 պարէք օլուռն. չուռքի հէր շէյ քէնտի-
 նին տիր — տէմէլի տիրլէր:

«Լաքին պիր փէտէրին վէ պիր վա-
 լիտէնին գալպինէ իֆրաթըլա աճը վէ-

րէն պու գուրպանն ենրինէ, Ալլահ
Թալա պազը տէֆա Յովակիմտէն վէ
Աննատան մաթլուպ էթտիյի, վէ պու
ազիզ աթալարն տա նիճէ քի սէյ-
լէտիմ, թէքմիլ պիր թէսլիմիյէթ իլէ
գապուլ էթտիքլէրի կիպի, ախէր պիր
գուրպան մաթլուպ էթմէյէ գանաաթ
էյլէր:

“Մալում տուր քի, էվլատլար ա-
թալարնա մութի վէ իթաաթլը օլ-
մայը տրլար: Լաքին հաչան քի պէ-
լաղէթէ եթիշիպ էօմիւրլէրինի պաշա
պազլանաճաղարը պիր տէրէճէ ինթի-
խապ էթմէք քէրթէսինտէ պուլու-
նուրլար, վէ Ալլահն քէնտիլէրի թէք-
միլ պիր էօմիւրէ չաղըրտըղը սէսինի
իշիտիրլէր իսէ. օ վագըթ խաթըրլա-
րնա կէթիրմէլի տիրլէր քի, — պարտ
է հնազանդ լինել Աստուծոյ, քան
մարդկան —. վէ աթալարը խօշնուտ
օլմայաճագ վէ կիւճէնէճէք տախի օլտա,
Ալլահն սէսինին արգասընա կիթմէլի
տիրլէր: Վագաա էվլատլարնըն կոչու-
մունու եօլունճա թէճրիւպէյէ գօմայա
աթալարն հագգը վար տրը. Լաքին քի-
ֆայէթինէ կէօրէ թաստիգ էթտիքտէն
սօղրա, Ալլահն քէնտիլէրտէն մաթ-
լուպ էթտիյի գուրպանա ճան ու կէօ-
նիւլտէն ըիզա վէրիպ, պու խուսուստա
տախի սապըր սուրըռլլա պիրլիքտէ,
— Տէր ետ, եւ Տէր էառ —. պու
էրքէք՝ պու գըզ էվլատ, Ալլահն տրը.

պունու պանա վերէն Ալլահ տըր. շիմ-
տի տէ կերի ալըյօր. սահիպի քէնտի
տիր. . . . տէմէլի տիրլէր: Հաթթա էյէր
քի տիրի իթիգատլարը վարըսա, Ալ-
լահն քէնտի էվլատլարընտան պիրինի
քէնտիսի իչին ինթիխապ էթտիյինէ
իֆթիխար վէ թէշէքքիւր պիլէ էթմէլի
տիրլէր: Նէ մութլու օ խանէյէ, նէ
մութլու օ ֆամիլեայա քի, Ալլահ թա
էպէտիլէրտէն պէջյլէ ալա պիր ինթի-
խապ էթմիշ տիր: Ղայէթ ազիմ թէ-
պէրրիւքեաթլար օ խանէ իչին օլաճագ
տըրլար: :

Տօն Այյէթանօ պու շէյլէրի սէյ-
լէտիյի արատա, Բլէմէնթինա կէօզլէ-
րինի այըրմայարագ թէլէզզիւզ տու-
յար. վէ եանագլարը գըպ գըրմըզը օ-
լուպ, եիւրէյինտէ տէ չարփընթը տու-
յար ըտը: Պունուն սէպէպինի իլէրիտէ
կէօրէճէյիզ: . . . Տօն Այյէթանօ եինէ
սէօզիւնէ տէվամ էթտի:

«Աթալար Հագգընա պու գատարը
քեաֆի տիր: Պիր գաչ սէօզ տէ էվ-
լատլար իչին սէյլէյէլիմ: Պէլի, սիզին
իչին տէ սէյլէյէճէք պիր գաչ սէօզիւմ
վար. տիգգաթըլա տինլէյին: Պիքիր
Մարիամըն չօճուգլուղունու կէօզիւ-
նիւզ էօնիւնէ գօրում քի, Հէնիւզ
այաղա չըգըպ, տիլի աչըլըր աչըլմազ,
քէնտինի պիւսպիւթիւն Ալլահա սուն-
տու: Սիզէ վէրտիյի տէրսի անլայօր-
մուսունուզ. . . : Թա քիւչիւք իքէն-

տէն էյի օյմալըսընըզ . շիմտիտէն քէն-
տինիզի Ալլահա վէրմէլիսինիզ . շիմտի-
տէն միւթի, ջերմեռանդ, օգուճայա
ղայրէթի օլմալըսընըզ . շիմտիտէն կիւ-
նահտան գօրգուպ, վար գուվվէթինիզ
իլէ օնտան գաչմալը, սիզի սօգճագ իչին
իւզէրինիզէ կէլէն պիր երլան կիպի
օնտան գաչմալըսընըզ . Հոգին սուրբ
տախի, — Իբրեւ յերեսաց օձի փախե-
րուք ի մեղաց — տէյերէք, պունու
սիզէ խապէր վերիյօր :

“Թա քիւչիւք եաշընըզտան կիւնահ-
տան գաչմայա, վէ քէնտինիզի Ալլահա
վէրմէյէ պու գատարղայրէթին սէպէպի
նէ տիր : Պաշլըճա իւչ սէպէպի վար
տըր . պունու էյիճէ պելիլէյին : 1. Չուն-
քի սիզին չաղընըզ էն կիւզէլ չաղ
տըր : 2. Չունքի էն զաիֆ չաղ տըր :
3. Չունքի պիւթիւն էօմրիւն գարարընը
վէրէճէք չաղ տըր : Անլատընըզմը : Հայ-
տէ պու իւչ սէպէպի թէքրարլայն :
Պու պուլունտուղունուզ չաղտա քէն-
տինիզի Ալլահա վէրմէլիսինիզ . չունքի
զիյատէ կիւզէլ, զիյատէ զաիֆ, վէ
զիյատէ գարար վէրիճի չաղ տըր . . . :
Սէօյլէյին պագայըմ . պելիլէմիշմիսի-
նիզ . . . ր :

Չօճուգլար իւք էվվէլ պիրիպիրինին
եիւզիւնէ պագարագ իհթիրազըլա վէ
փէստէն, սօղրա տա քահանայա տէօ-
նիւպ եիւքսէք սէս իլէ վէ այրըտ այ-
րըտ, իքի տէֆա շէօյլէճէ թէքրարլա-

տըլար. — զիյատէ կիւզէլ, զիյատէ զաիֆ, վէ զիյատէ գարար վէրիճի . . . : Աֆէրին (տէտի տօն կայէթանօ) : Շիմ-տի տիգգաթ էտին քի, վագթըմ օլուր-տա պիրէր պիրէր պուշլարը պէյան է-տէյիմ :

« 1. Չօճուգլուգտան քէնտինիզի Այ-յահա վէրմէլիսինիզ . չուքի պու չաղ էօմիւրիւն էն կիւզէլ չաղը տըր : Պէլի, սիզէ պաշգա տիւրլիւ կէօրիւնիւրսէ տէ, էն կիւզէլ չաղ տըր : Իսթէրսէ-նիզ ինսանըն էօմիւրիւնիւ սէնէյէ թէշ-պիհ էտին : Չօճուգլուգ օնուէն իլք պա-հարը տըր : Իսթէրսէնիզ կիւնէ թէշ-պիհ էտին : Չօճուգլուգ օնուէն սապա-հը տըր . . . : Սիզ պէօյիւքլէրին հա-լինի գրգգանտըղընըտան, վէ օնլար կի-պի օլմայա աճէլէ էթտիյինիզտէն, պու տէտիյիմ պէլքի սիզէ սահիհ կէօրիւն-մէզ : Էվվէթ, իչինիզտէն պազըլարը-նըզ, պիր գաչ տէֆա ինճիր աղա-ճրսըլա պօյուշուգու էօլչիւնտիւլիւ-նիւզ, վէ այաղընըզըն ուճունա պասա-րագ գօյուշուգու ուզաթտըղընըզ, վէ Ահ էտէրէք, — նէ վագրթ եէթիշիր օյաճաղըզ — տէտիյինիզ օլմուշ օլա-ճագ տըր :

Չօճուգլարըն իչինտէ պու թէճրիւ-պէյի էթմիշ օլմայան պէլքի պիր թանէ պիլէ պուլունմատըղընտան, կիւլմէյէ պաշլատըլար : « Պէլի, պէլի, սիզ կիւ-լէրսինիզ, չաղընըզըն մութլուլուղունու

վէ գըյմէթինի ինճիր աղաճըյա էօյլ-
մէք, կէրչէքտէն կիւլէճէք շէյ տիր:
Էյէր քի ինսան եայլընդ գարընտան
իպարէթ օլսայըտը, սիզէ հագ վէրիր
իտիմ. լաքին եա ճան: Սէվկիւլիւ էվ-
լատլարըմ, ճանը նէրէյէ պըրագալըմ:
Իմտի ինսանըն էն միւհիմ հիսսէսի
օլան ճան հագգընտա, սիզէ տէրիմ
քի, էն կիւզէլ չաղ, էն կիւնահսըզ
չաղ տըր. էն կիւզէլ չաղ, կիւնահըն
էն էքսիք օլտուղու չաղ տըր. էն կիւ-
զէլ չաղ, էօմիւրիւն Ֆէլաքէթլէրի-
նի, իաթալարընը, զիյատէ աղըր թագ-
սիրաթլարընը հէնիւզ թէճրիւպէ էթ-
մէմիշ օլան չաղ տըր: Ամմա սիզ պու
շէյլէրի անլարմըսընդ: Թէմսիլ իյէ
անլաթմագ տահա էյի օլաճագ: Սէյ-
լէյին պանա հիչ մանթար թօփլա-
մայա կիթտիյինիզ օլմուշմու տուր:
— Չօճուգլար կիւլիւմսէյէրէք, պա-
զըսը իշարէթ իյէ, պազըսը սէս իյէ,
էվվէթ տէյի ճէվապ վէրտիլէր —:
Փէք էյի. էօյլէ իսէ շիմտի սիզէ սիւալ
էտէրիմ քի, մանթարլարըն հանկը-
սը տահա կիւզէլ տիր: Իրի վէ պէնիմ
շափգամ գատար կէնիշ շափգասը Է-
լանլարմը, եօղսա փէք աչըլմամըշ օլան
ուֆաճըգլարմը: Շիւպհէեօգ քի, պուշ-
լար տահա կիւզէլ տիրլէր. վէ սիզ տէ
պուշլարը տահա իյէրի թուլթարսընը.
չուշքի չարսույա կէօթիւրտիւլիւնիւզ-
տէ, պուշլար տահա մագպուլ տուր,

վէ տահա զեյատե փահա էտեր: Է՛հ,
պագըն իմտի քի, պունլար տա սիզին
կիպի տահա կէնճ, վէ տահա քիւչիւք
տիւրլէր: Իշթէ էօյլէ իսէ պէօյիւք ա-
տէմլէր իլէ, սիզին կիպի չօճուգլարըն
մապէյնինտէքի ֆէրգ, գարթ մանթար-
լարըլա քէօրփէ մանթարլարըն մապէյ-
նինտէ օլան ֆէրգ կիպի Դիւր: Էօյլէ իսէ
սիզին չաղընըլ էն կիւզէլ չաղ տոր
տէտիյիմտէ հագգըմ եօգմուլումուլ:

«Ախէր պիր թէմսիլ տահա տինլէ-
յին: Շիմտի Մայիս այընտայըլ. էօ-
նիւնիւզտէ պիր կիւզէլ կիւլ աղաճը
վար. ֆարզ էտէլիմ քի, սիզէ կէլմիշ
օլան էյի վէ քիպար պիր գատընա հէ-
տիյէ սունմագ իչին պիր կիւլ գօփար-
մագ իսթ էրսինիլ: Սէօյլէյին պանա քի
օ աղաճըն իւզէրինտէ պուլլունան պիր
չօգ կիւլլէրտէն հանկըսընը գօփարըր-
սընըլ. եափրագլարը աչըլմըշ, տաղըլ-
մըշ, ըէնկի սօլմուլ, եէրէ էյիլմիշ օ-
լանըմը . . . : Պունու ագլըմ քէսմէլ:
Հաթթա էյէր ագլընըլ վարըսա, եափ-
րագլարըն արասընտան հէնիւզ պաշ
կէօսթէրէն, վէ թէքմիլ աչըլմըշ օլմա-
յան զօնչէյիմի: Աէօրիւյօրում քի շու
քիւչիւք գատընճըլազ տա, Աստուա-
ծածին իչին կիւլ թօփլայաճագ օլուն-
ճա էօյլէ զօնչէյէրի սէչիյօր: Վէ խորա-
նըն իւզէրինտէքի չիչէք գապլարընտա,
էքսէրիսինի աչըլմըշ կէօրիւյօրսանըլ,
պիր իքի կիւն տիւր գալմըշ, վէ չօգ

սուլանմըշ օլտուղունտան էօյլէ աչըլմըշ տըրլար:

“Իմտի քէնտի իւզէրիմիզէ տէօնէլիմ, տէօյլէտիյիմ շէյէ տիգգաթ էտին: Նաւ սըլ քի պիր թազէ քէօրփէ չիչէյի հէտիյէ սուլմագ մագպուլ վէ զիյատէ կիւզէլ իսէ, քէզալիք չօճուգլուգ, կէնճիք, վէ էօմիւրիւն իւք չաղը տա Ալլահըն ինտինտէ էօյլէ մագպուլ վէ լաթիֆ պիր փիշքէշ տիր:

“Էյ իմտի քէնտինիզի էրքէնճէ Ալլահա վէրմէյի օլտուղունուզու անլաթմագ իչին պու գատարը քեաֆի տէյիլմի . . . : Էօյլէ իսէ պիքիր Մարիամտան իպրէթ ալըն. կէճիքմէյերէք քէնտինիզի օնա սուլուլն. պիւսպիւթիւն Յիսուսա փիշքէշ էտին: Ահ, թա քիւլ չիւք չաղընտան Բապպինին պօյունտուրաղընը թաշըյանա նէ մութլու: Քիւլ չիւք իքէն էյի օլուրսանըզ, պէօյիւտիւլ յիւնիւզտէ տէ էյի օլուրսուլուզ. էօմիւրտէ տէ էյի, էօլիւմտէ տէ էյի. էպէտ էլ ապատ տա էյի վէ մութլուլու օլուրսուլուզ: Հէման զայէթ մէրհամէթլի Ալլահ ճիւմլէնիզէ տէ պուլուլ իհսան էթսին. ամին”:

Մատուռտան չըգար իքէն, Ահ, տօն կայէթանօ, պու ագշամ քարոզու էյիտէն պօղազլատըն, տէտի գատըն: — Իսթէր իսթէմէզ պօղազլամայա մէճպուր օլտուլմ. կէօրմէյօրմուսուլն քի, վագրթ կէշիշ տիր — տէտի:

— Ի՞նչ վէթ . ամմա իբի փարչայր պիր-
տէն աթլայր վէրտին (տէյօրուտու քլէ-
մէնթինա . քէէննի շիքեսայէթ Թարզըն-
տա :

— Հա , էն զաիֆ չաղըլա , էն գա-
րար վէրիճի չաղ տըր փարչալարընր տէ-
մէք իսթէյօրսուն : Նէ եափայլմ . ա-
թէշէ չօգ էթ գօտուամ , չօգ էթ գօմուշ
պուլունտուամ : Հէր վագրթ տէմէզմի-
յիմ քի , պէն քարոզ ատէմի տէյիլիմ .
նէ չարէ Թահամմիլ էթմէլի :

— Ամմա պունու սէջլէմէ տօն կա-
յէթանօ : Հաթթա տահա զիյատէ . . . :

— Տահա զիյատէ քէնտիմէ տէօնէ-
րիմ մի տէյէճէքսին . աֆվ էտէսինիզ .
չունքի շիմօի պու սաաթտա եօզարը-
քի քիլիսէճիյէզ եարըսընատագ տօյ-
մուշ տուր . աճէլէ եիւրիւմէլիյիմ եօզ-
սա . . . : Էյ չօճուգլար , հայտէյին , գա-
տընա Թէշէքքիւր էտին . վէ չափըք կի-
տէլիմ :

— Եինէ պունլարը կէթիրէճէքսին
եա , տօն կայէթանօ :

— Էհ , քիմ պիլիւր . էյէր էյի օլուր-
լար ըսա . . . :

— Ի՞նչ վէթ , էյի օլուրլար : Աէֆա կէյ-
տինիզ , չօճուգլար . վարըն սաղըրղըլա :

— Այլիտէ , էյէր իզին վէրիսէն ,
զէյթունլուղա գատար պունլարը կէօ-
թիւրէյիմ — տէտի ֆարլինօ :

— Փէք էյի . զէյթունլուղա գատար ,
տէյի ճէվապ վէրտի վալիտէսի . վէ

գրգը իլէ պիրլեքտէ էվէ կիրիպ, օ ագ-
չամ տինլէտիքլէրի շէյլէրին իւզէրինէ
խայլը վագրթ սէյլէշտիլէր:

ԱԼԹԸՆՃԸ

Պասկ:

Պօղազլանան մէշհուր քարոզուն իր-
թէսի կիւնիւ քի, փազար ըտը. սապա-
հրն սաաթ օնունա տօղրու, (եանի էյ-
լէնտէն իքի սաաթ էվվէլ) Ճիւլիէթթա
գատրն էվլատլարըյա Արացիատա պա-
տարագ կէօրտիւքտէն սօղրա, ահէսթէ
եօգուշտան աշաղը էնմէքտէ իտիլէր.
խանէյլէրինէ եագլաշտրգլարընտա, չօ-
ճուգ պիրտէն պիրէ վալիտէսինին էյինի
պրրագըպ, — Պապա, պապա կէլիյօր —
տէյի չաղըրարագ, փաշարըգ եօլտան
աշաղը տօղրու գօշմայա պաշլատը: Զօ-
ճուղուն պէյլէ սէվինճլի սէսինին իւզէ-
րինէ, գատրնլար տա աճէյէ եիւրիւյէ-
րէք, պիրագ իլէրիտէ սինեօր Ատօլֆօ-
յու գարշըլատըլար. վէ կիւնահսըղ պիր
շագլ ըղըլա պիրիպիրլէրինէ սարըլըպ էօ-
փիւշտիւլէր. չունքի օնպէշ կիւնտէն
պերի պիրիպիրլէրինի կէօրմէմիշ իտիլէր:

Սինեօր Ատօլֆօ Փամիլեասընա պէյլ-
լէ սօուգմու տավրանըր ըտը տէյի, օ-
գուլյան պէլքի սիւալ էտէր:

Խայրը, սօուգ տալրանմատրդտան մատա, զէվճէսինէ տէ, էվլատլարընա տա գալպինտէ զիյատէ մուհապէթի վարրտը: Լաքին պու էյի եիւրէք, մասլահաթլար սէպէպինտէն պիր ճիւզի պօզուլմուշ իտի: Մասլահաթլար տէրսէմ, թիւճճարլըգ մասլահաթլարը տըրքի, ճանը թէնիյէ օնլարա տալմըշ ըտը. գազանճ թամարնտան, եախօտ զէնկին օլմագ հավէսինտէն տէյիլ. հաթթա ճէօմէրտ վէ ալիճէնապ օլտուղունտան, ագճէ գազանմայը նասըլ պիլիր իսէ, ֆամիլեասընըն ուղըունա օնու սարֆ էթմէյի տէ փէք էյի պիլիր, վէ օնլարա հիչ պիր շէյ էքսիք էթմէզ իտի. քէզալիք ֆագըրլարըն եարտըմընա եէթիշմէյի տէ պիլիր. վէ հէմ քէնտիսի օնլարա զանի սատագալար վէրիր. հէմ տէ զէվճէսինին վէրմէսինէ միւսաատէ էտէր իտի: Լաքին ֆամիլեասընը պիրազ իհմալ էտէճէք գատար մասլահաթա տալմասընըն պաշըրճա սէպէպի, տահա զիյատէ, էմնալլէրինտէն իյէրի կէչմէք, փիացատա պուլունան պիրինճի թիւճճարլարա էմնալ օլմագ. խուլասէի քէլամ տախիլտէ վէ խարըճտա շէօհրէթ վէ նամ գազանմագ իւզէրէ գալպինտէ հիսս էթտիյի պիր ճիւզի պէօյիւքիւք արզիւսիւ իտի:

Պու պէօյիւքիւք արզիւսիւնտէն թէշվիք օլարագ, վէ հէր տիւրլիւ քեար եօլլարընա սիւլուք էտէրէք, փէք չօգ

մուխապերէլէր իլէ մէշղուլ . վէ հէման
միւսթագիլ մաօլահաթլար իչին եա-
շամագտայրտը : Պու ճիհէթտէն ֆա-
միլեասը եալընըլ փազար եօրթու կիւն-
լէրի պիր գաչ սաաթ . վէ ախէր կիւն-
լէրտէ ագշամտան ագշամա վէ կէճ վա-
գրթ անճագ եիւզիւնիւ կէօրէ պիլիւ-
լէր իտի : Պու շէյտէն էօթիւրիւ ճիւ-
լիէթթա գատըն պազը պազը շիքեայէթ
էթմէքտէն քէնտինի ալըգոյամազ . վէ
— Ճանըմ Ատօլֆօ , մասլահաթլարըլա
քէնտինի պու գատար իփրանտորմանըն
ասլը նէ տիր : Շիւքիւրլէր օյսուն ,
Ալլահըն քերէմիյլէ օյանըմըլ եէթի-
շիր տէ արթար պիլէ : Գաթի նա-
զար . . . ֆամիլեայըլա բահաթ պիր
էօմիւր սիւրմէք տահա էյի տիր . . .
տէր իտի :

Սինեօր Ատօլֆօ , զամիր իզթիրապընըն
պիրէր օգլարը կիպի գալպինէ սափյանան
պու , վէ պունա էմսալ շիքեայէթլէրէ
պազը պիր էօզիւր , պազը ախէր էօզիւր
կէթիրէրէք , իլք աղըզա ճէվապ վէրմէյէ
չալըշըր ըտը . լաքին գատըն տահա զի-
յատէ ըսրար էտէրսէ , հագլը սէպէպ
պուլամատըղընտան , ճանը սրգըլարագ
գարշը սէօյլէմէյէ պաշլայընճա , զավալը
գատըն էօնիւնէ պագարագ արթըգ սէս
չըգարմազ ըտը : Պու եօլտա միւզաքէ-
րէլէր քէնտի մապէյնլէրինտէ վագր
օյուրուտու . չունքի գատըն կերէք էվ-
լատլարընա , կերէք խըզմէթճիլէրէ սէր-

րիշթէ վերմէմէք իշին, նազիքեանէ վէ
թէտպիրլի տավրանմայա զիյատէ տիգ-
գաթ էտէրիտի: Պու տէֆա իսէ հէր
նէ գատար զէվճինին պու գատար կէ-
ճիքտիլինտէն տօլայր եիւրէյի տօլմուշ
ուսատա, էվլատլարը եանրնտա պու-
լսնտուղունտան զիյատէ կիւլէճ եիւղ
իլէ օնու գարշըլայըպ, գուճագլատըղը
արատա, եալընրզ — պիզի չօգ պէք-
լէթտին իսին Ատօլֆ — տէմէյէ գա-
նաաթ էթտի:

— Նէ եափայըմ. կէչէն փազար
մասլահաթ սէպէպիլլէ, Միլանա կիթ-
մէյէ մէճպուր օլտում... տէյի ճէվապ
վէրտի զէվճի:

— Միլան, մասլահաթ պիլմէմ: Պու
տէֆա սանա պիր էյի ապաշխարանք
վէրէճէյիմ:

— Օհ, օհ, պապա ապաշխարանք
ալաճագ, պապա ապաշխարանք ալա-
ճագ — տէյի չաղըրարագ, Քարլինօ սը-
չըրար ըտը:

— Փէք էյի, ամմա ապաշխարանք
նէ իմիշ, պիր քէրրէ օնու անլայայըմ
— տէյի սիւալ էթտի սինեօր Ատօլֆօ:

— Քլէմէնթինա մուհապէթ իլէ օ-
նու գուճագլայըպ, — Պապա կէրչէք-
տէն եափաճագմըսըն — տէյի սիւալ
էթտի:

— Ինսաֆլըճա պիր ապաշխարանք
օլուրսա, նիշին եափմայայըմ:

Պու լաթիֆէլէր արասընտա էվէ

կիրառիլէր. վէ պիրազ սօղրա տէյէ կիւլէ սուֆրայա օթուրտուլար: Սինեօր Ատօլֆօ եէմէք եէտիյի արատա, շէհիր հավատիսլէրինի, վէ Միլան եօլծուլուղունու նագլ էտէր իտի: Ճիւլիէթթա գատրն վէ գրղը տախի քէզիւն ուֆաճըգ վուգուլաթլարրնը վէ հավատիսլէրինի նագլ էտէրլէր իտի: — Հաթթա պիր հավատիսիմիղ տահա վար. պիքիր Մարիամըն այը հագգընտա սիզէ տահա պիր շէյ սէօյլէմէտիք — տէտի ֆլէմէնթինա:

— Հա դանն էտէրիմ, պանա տա պիր գաչ շէյ եաղմըշ լտրն: Մատուռու տօնաթտրղընրզը թարիֆ էթմիշ իտին:

Էվվէթ. ամմա պիր տէ քարոզիչիմիղ օյտուղունու պիլմէզսին պապա:

Սինեօր Ատօլֆօ օրալարտա տօն կայէթանօտան պաշգա քահանայ օլմատրղընր պիլտիյինտէն. — Եօղսա տօն կայէթանօմու տուր — տէյի սիւալ էթտի:

Գրղ տա, վայիտէսի տէ իքիսի պիր աղըզտան — Թամամ իւսթիւնէ ուրտուն. տօն կայէթանօ տուր — տէտիլէր: Աէ ֆլէմէնթինա — տինլէյէճէք քարոզլար տրր — տէյի իլավէ էթտի:

— Նիճէ. տօն կայէթանօ քարոզ վէրէ պիլիրմի իմիշ:

— Էվվէթ:

— Լաթիֆէմի էտիյօրսունուզ:

— Նէ լաթիֆէսի: Փէք տէ սահիհ

օլարագ սէօյլէյօրուզ: Իթթէրոէն պիր
թէճրիւպէ էթ (տէտի գատրն): . . .
Հաթթա մատամ քի սանա պիր ա-
պաշխարանք վէրէճէյիմ. սէն տէ գա-
պուլ էթմէյէ րազի օլտուն . . . :

— Էյէր ինսաֆլըճա օլուրսա . . . :

— Փէք տէ ինսաֆլը. վէ պու տուր:
Տօն կայէթանօ հաֆթատա իւչ կիւն՝
եանի փազար իրթէսի, չարշանպա վէ
ճումա իրթէսի պիզէ քարոզ վէրիյօր:
Իմտի էօնիւմիւզտէքի հաֆթա պիթ-
մէտէն, հիչ տէյիլ իսէ պիր տէֆա
պուլունուպ օնու տինլէմէյիսին:

— Սէն պէնիմ վուգուֆճուլուղու-
մու օյանտրրրօրսուն: Ամմա կէրչէք-
տէն կէյէ պիլիրմիյիմ:

— (Քլէմէնթինա գրգալարագ) պա-
պա, հաթթա հէր հայտէ կէլմէյիսին.
չունքի պու ապաշխարանքն ինսաֆ-
լըճա օլտուղունու ինքեար էտէմէզսին
— տէտի:

— Փէք էյի. կէլէյիմ էօյլէ իսէ:
Փազար իրթէսի տէտինիզ:

— Փազար իրթէսի, չարշանպա վէ
ճումա իրթէսի:

— Սաաթ գաչտա:

— Պէշտէ:

— Փէք ալա: Եարրն եափամամ:
Ամմա չարշանպա, եախօտ ճումա իր-
թէսի կիւնիւ պու ապաշխարանքը եափ-
մայա սէօզ վէրիւրիմ:

— Ահ, աֆէրին պապա. եաշասըն

պապա. — տէյի չաղըրտըւար Բլէմէն-
թինա վէ Բարլինօ:

— Կէօնիւլ խօշնսւտլուզուլլա եա-
փարըմ. չուէքի տօղըուսուէնու սէօյլէ-
յէյիմ. պու եէնի քարոզիչի տինլէմէյէ
պիրազ իսթէք տույայօրում. սահիհ
տէրիմ քի, պէն տէ իսթէյօրում:

— Ֆազաթ տօն կայէթանօ պապայը
կէօրտիւյիւնտէ ալթիւսթ օլմայայըտը
— տէտի Բլէմէնթինա վալիտէսինէ:

— Զարարը եօգ: Պիզ նիսա թա-
իֆէսի իքէն, իւք տէֆա պիզտէն տէ
ալթիւսթիւք տույտու: Շիմտի իսէ օ
գատար սէրպէսթլէնտի քի, օ տէյիլ
տիր զանն էտէրսին:

— Փէք էյի. փէք էյի. տինլէյէյիմ:

— Նէ տէրսին վալիտէ. պապանըն
կէլէճէյինի եարըն օնա խապէր վէրէ-
լիմի:

— Պանա գալըրսա, հիչ սէս չըգար-
մամագ տահա էյի տիր: Պէօյլէ օլուրսա,
Ատօյֆօյու թէսատիւֆէն ըասթ կէլտի
զանն էտէր. պիզ տէ պիլմէզտէն կէլի-
րիզ. ալթիւսթ օյսա տա, օլմասա տա
ատէթի իւզէրէ քարոզուէնու վէրիբ:
Բարլինօ, սագըն սէն տէ պիր շէյ սէօյ-
լէմէյէսին:

— Էմին օլ վալիտէ, էսրար չըգար-
մամ — տէտի չօճուգ, էհէմմիյէթլի
պիր թավըրլա: Պէօյլէ ֆէրահլըղըլա
չուէտան պուէտան սէօյլէշէրէք էօյլէն
թաամը պիթտի. սուֆրատան գալգ-

տրւար. պիրազ պաղչէտէ կէզինտիք-
տէն սողրա, մատուռա Մայիս տաւա-
սը էթմէյէ կիրտիլէր . . . : Խուլասա
եարըմ կիւն պէօյլէ թաթլը պիր իս-
թիրահաթ էթտիլէր քի, Սինեօր Ատօլ-
ֆօ տախի իչինտէ օլարադ, հէփիսինին
գալպլէրի ֆէրահյանտր :

Էրթէսի կիւն էրքէնճէ գալգտը կիթ-
տի. վէ ապաշխարանքը ունուլթմայա-
ճաղընը զէվճէսինէ վատ էթտի : Ագ-
շամ իւզէրի տօն Այյէթանօ կէյտի. վէ
Քարլինօնուէ տէրսինի վէրտիքտէն սող-
րա, մատուռա կիթտիլէր. վէ շու սի-
յագտա քարոզա պաշլատր :

“Հաչան քի պիքիր Մարիամ տա-
ճարըն թէնհայըղընտա քէնտի Ալա-
հընա տահա զիյատէ սըգը սըգըյա պիր-
լէշմէյէ մուպաշիրէթ էտէր իտի. Նա-
զարէթտէ տախի ֆագըր պիր տիւք-
քեանտա զահմէթլէր արասընտա զայ-
էթ էհլիրըզ վէ էտիպ պիր տէլի գանլը
պէօյիւմէքտէ իտի քի, օ տախի ազիզ
Դաւիթ փատիշահըն սիլսիլէսինտէն օ-
լուպ, օնուէ տինինտէն վէ զահիտլի-
յինտէն պաշգա պիր միրասա նաիլ
օլմամըշ բտր : Իշթէ պու զաթ, Հոգին
սուրբուն աւետարանտա սէօյլէտիյի
սալիհ Յովսէփ իտի քի, եալընըզ պու
քէլիմէ իլէ օնա էն պէօյիւք մէտհի
վէրմիշ իտի : Իմտի պու սալիհ քիշի,
Ալահ թարաֆընտան պիքիր Մարիամա
զէվճ(կիւյէկի) թային օլունմոլշ ուտու :

Չունքի պիքիր Մարիամ, կէօրիւնիւշէ կէօրէ, հէնիւզ չիչէք չաղընտա իքէն, աթալարընը դայպ էթմիշ օլմայըլա, էօյլէ կէնճ եաշընտա, եէր իւզէրինտէ տայանաճագ պիր քիմնէսի օլմայարագ, եալընըզ գալմասը միւնասիպ տէյիլ իտի: Օլ սէպէպտէն էսքի պիր հիքեալէթտէ շէօյլէ նագլ օլունուր քի, օնու գայըրըպ կէօզէթմէյէ մէմուր օլան քահանայլար, օնու միւթէհհիլ էթմէյէ գարար վէրտիքլէրինտէն, էքսէրի տէլի գանլըլար օնու իսթէմէյէ գալգըշտըլար: Պու ճիհէթտէն քահանայլար Ալլահըն իյհամըլա, եախօտ պէօյլէ պըրլանթի կիպի պիր գըզճըղաղը թէսլիմ էտէճէքլէրի քիշիյի ինթիխայ էթմէք, ինսանլարտան ըսա, տահա զիյատէ Ալլահա ըաճի տիր տէյի գավիէն իսքեաթ օլտուգլարընտան, թալիպ օլան տէլի գանլըլարըն հէր պիրիսի քէնտի ասասընր խարկեահը շէրիֆէ գօյարագ, հանկըսընըն ասասըն եափրագ չիչէք աչարուա, Մարիամը օնունալմասընը թէրթիպ էթտիլէր: Պու թէճըիւպէ Յովսէփին լէհինտէ վուգու պուլտու քի, թասովիլէրինտէ պէօյլէ չիչէք աչմըշ ասայըլա ըէսմ օլունուր: Իշթէ օ մէշհուր, միւճիւզաթլը վէ պիր թանէճիք պսակ պէօյլէճէ իճրա օլտու քի, քիլիսէ Յունուար այընըն 23 իւնճիւ կիւնիւ շաղըղըլա պունուն ղիքրինի էտէր:

“Միւճիւզաթլը պսակ տէտիմ. չուն-

քի հէր նէ գատար պիքիր Մարիամըն վէ Գովսէփին թէզէվվիւծիւ սահիհ թէզէվվիւծ օլուպ, զէվճէթէյնէ հէր հուգուգու վէ հէր պօրճու վէրմիշ իտի իսէ տէ, պու ճիւմլէ պիքիր Մարիամըն թա քիւչիւք չօճուգ իքէնտէն Ալլահա սունմուշ օլտուղու օ զայէթ լէքէսիզ պիքիրլիք իֆթիխարընը էքսիլթմիշ տէ-յիլ իտի: Ալէ հէր նէ գատար գատր ու գըյմէթինի, վէ գահրամանքեարի պիր ֆէտաքեարլըգ օլտուղունու հէր քէս-տէն էվվէլ թանրտըղը պու փիշքէշէ նիսպէթէն, սալիհ Գովսէփի զէվճ գա-պուլ էթմէյէ ըիզա կէօսթէրմիշ իտի իսէ տէ, քէնտի ազիզ նիյէթինտէն կերի տուրմուշ տէյիլ իտի: Իլլա Հոգին սուրբուն ըշըյըյլա, (օ քի միւսթագիլ քէնտի խարկեահը կիպի օնտա սաքին օլուրուտու) պու Ալլահանի ըշըղըլա տէրիմ, Գովսէփին եիւրէյինի կէօրտիւ քի, օ տա քէնտի կիպի աֆիֆ, վէ քէնտի կիպի տիւյիւն կիւլէրի իլէ, ազիզ պիքիրլիյին զանպաղընը պիրի պիրինէ էօրմէյէ հազըր վէ ամատէ իտի: Իմտի պու ազիզ պսակտա Գովսէփի վէ պիքիր Մարիամը հանկը շէյէ թէշպիհ էտէ պիլիրիզ: Օնլարը պիր արազիտէ պիրիպիրինին եանընտա տի-քիլմիշ իքի լէքէսիզ զանպագլարա թէշ-պիհ էտէլիմ քի, պիրիպիրինէ զարար վէ կէօլկէ վէրմէտիքտէն մատա, պիրի-պիրլէրինէ տէսթէք օլուր, վէ տահա

զիյատէ ըէֆնագ վէրիրլէր: Օնլարը իքի պէրրագ վէ թէմիզ չայլարա թէշպիհ էտէլիմ քի, ասլա պուլանտըրմայարագ սուլարընը պիրիպիրինէ գարըշթըրըրլար: Եախօտ տահա էյի իքի երլտըզլարա թէշպիհ էտէլիմ քի, շավգլարընը պիրիպիրինէ գարըշթըրարագ, պիրիպիրինին կիւզէլլէյինի վէ նուրունու արթըրըրլար: Իշթէ պիքիր Մարիամըն վէ Յովսէփին թէղէվվիւծիւ պէյլէ օլտու քի, օնու պէյլէ կիւզէլլէնտիրէն օ լէքէսիզ պիքիրլիք սայէսինտէ, ինսանի թէղէվվիւծլէրին ճիւմլէսինտէն տահա զիյատէ պերէքէթլի օլտու:

Պուրատա տօն իյայէթանօ պիր ճիւզի սիւքիւթ էտիպ քէնտինի թօփլատըգտան սօղրա, սէօզիւնիւ իլէրի կէօթիւրտիւ: — «Պէյլէ ազիզ, պէյլէ թալիլի, պէյլէ տիւնեատա պիր թանէճիք պսակ հագգընա պիր գաչ սէօզ սէյլէմէքլիյիմիզի տէյեր: Հաթթա ատէթիմիզ իւզէրէ քէնտի ֆատիտէմիզ իչին, պունուն իւզէրինէ պիր գաչ ուֆաճըգ միւլահազամըզը տա տէյեր: Ալէ էտէճէյիմիզ միւլահազա տա պէնճէ շու օլմալը տըր. եանի զէվճէթէյնին պիր օլմասը, ալէսսէվիյէ չօգլարըն թէն կէօզիւյլէ պագտըգլարը կիպի տէյիլ, իլլա տին կէօզիւյիւլէ պագարագ, պիւթիւն պիւթիւնէ Ալլահըն թէտպիրի իլէ օլուր պիր շէյ կիպի միւլահազա օլունմալը տըր: Օ

Այլա՜հ քի, երբէքլէր իշինտէ էն սա-
լի՜հ վէ էն թէմիզ օյան Յովսէփի,
գարբլար մապէյնինտէ էն զիյատէ փաք
վէ էն զիյատէ ազիզ օլան պիքիր Մա-
րիամ իշին հաղըրլամըշ տըր. գայրըրճը
պիր Այլա՜հ տըր քի, սէվկիւլիւ էվլատ-
լարը կիպի պիզիմ իւզէրիմիզէ տէ
տիգգաթ էտէր. վէ Քրիստոս էֆէնտի-
միզին աւետարանտա սէօյլէտիյինէ կէօ-
րէ, էյէր քի սէպէպսիզ եէրէ պաշըմը-
զըն պիր թէլ սաշը պիլէ եէրէ տիւշ-
մէմէսինէ տիգգաթ էտէրսէ. տահա
մուհիմմ մատտէլէրտէ, եանի պիւթիւն
էօմրիւմիւզիւն բահաթը, ֆազիլէթի-
միզ, վէ տիւնեազի վէ էպէտի իգպա-
լիմիզ օնա մէրպութ օյան շէյլէրտէ
պիզի իտարէ վէ պիզէ եարտըմ էթ-
մէյէ տահա զիյատէ մէյիլի օլմազմը,
Պու շէյլէրին պիրի իսէ շիւպհէսիզ
թէզէվվիւճ տիւր. վէ քիթապը շէրիֆ
չօղու եէրինտէ պունու թաստիգ էթ-
միշ տիր: — Աւարիյէթլէրի, սիզէ
թէրք էտէն աթալարընըզըն հիւնէրինէ
ազվ էտէ պիլիրսինիզ. յաքին պիր ա-
գըլըր զէվճէյի օանավէրէն միւսթագիլ
Այլա՜հ տըր. «Կին իմաստուն ի տեառ-
նէ է»: Տիկէր պիր մահալտէ տախի, —
Պիր էյի զէվճէ էտինմէք իգպալի քիմէ
մախսուս օլտուզունու պիլմէք իսթէր-
միսին. քիմէի խայր ամէլլէր իլէ օնա
շայէսթէ օլմայը պիլիրսէ, օնա մախ-
սուս տուր: «Կին բարի տուեալ լինի

առն, վասն բարեաց գործոց, — կէօ-
րիւյօրմուսունուզ քի, Ալլահ պիզէ,
վէ պիզիմ շէյլէրիմիզէ նասըլ տիգգաթ
էտէր, նասըլ գայրըր, վէ նասըլ մէշ-
ղուլ օլուր: Պու ճիւմլէ սահի՛հ օլ-
տուղու էճիլտէն, շսնու սէօյլէմէք
իգթիզա էտէր քի չօգլար, հաթթա
քրիսթիյանլար մապէյնինտէ տախի,
պու թէզէվվիւճ խուսուսունտա գու-
սուրլու, վէ փէք աղըր գուսուրլու
պուլունուրլար. վէ թէզէվվիւճէ պիւս-
պիւթիւն ինսանի պիր շէյ կիպի, ախէր
ատի մասլահաթլար կիպի, հաթ-
թա չօղու տէֆա մասլահաթլարըն էն
էտնասը վէ էն պայաղըսը կիպի պագա-
րագ. Ալլահըն գայրըրճըլըղընըն ագը-
լանէ վէ մուհապէթլի թէտպիրլէրինի
պօզարլար: Պագըն քի պու մատտէտէ
պապալար վէ անալար, էրքէք վէ գըզ
էվլատլար իչին տէ հիսսէ ալաճագ շէյ-
լէր վար տըր . . . : Տէյէճէքսինիզ քի,
պու մուպահէսէ փէք տէ միւնասիպէթ-
լի տէյիլ տիր: Գատըն նիչէ սէնէլէր-
տէն պերի միւթէհհիլ օլմուշ. էվլատ-
լարա տա . . . տահա վագըթ վար:
Անճագ պունլար էօյլէ շէյլէր տիր քի,
իգթիզասը օլանլարըն պիլմէսի, իշիթ-
մէսի վէ թէքրարլամասը ֆաիտէտէն
խալի տէյիլ տիր: Միւշարէքէթ մա-
պէյնինտէ օ գատար եանլըշ զիւիւմ-
լէր վար քի, քէնտինի էսիրկէմէք, վէ
միւմքինի մէրթէպէ ախէրլէրի տէ իսլահ

էթմէք իսթէյէն պիր քրիսթիյան
հալա լայրղընճա օնլարա մալուճաթ
քէսպ էթմիշ տէյիլ տիր:

Իմոտի էվվէլա պաշլըճա էվլատլարը-
նը եէրլէշտիրմէք մէճպուրիյէթինտէ
պուլունան աթալարա սէօյլէյէյիմ:
Մալուճ տուր քի, հէր շէյտէն էվվէլ
էվլատլարընը էյի թէրպիյէ էթմէլի.
վէ շունու միւլահազա էթմէլի տիրլէր
քի, պիր էյի վէ աֆիֆէ գըզա՝ Ալա-
հըն գայըրըճըլըղը, Ալահտան գօրգար
էյի պիր տէլիգանլը պուլտուրուր: Հա-
քէզա էհլըրըզ վէ քէամիլ պիր տէլի-
գանլըյա տա, քէնտի կէօնլիւնճէ, հա-
զիմ, զահիտ պիր ըէֆիգէ թէսատիւֆ
էթմէք իգպալինի իհսան էտէր: Պա-
տէհու երքէք եախօտ գըզ էվլատը
էվլէնտիրմէք քէրթէսի կէլտիյինտէ,
կէօզլէրինի էյի աշմալը տըրլար, սու-
րէթի զահիրէտէքի կիւզէլ կէօսթէրիշ-
լէրէ գափուրպ, եալընըզ վարիյէթճէ
վէ խարըճի մէզիյէթլէրէ էհէմիլիյէթ
վէրմէլի տէյիլ տիրլէր: . . . Իշլթէ չօգ-
լար ասըլ պու պապտէ գուսուր էտէր-
լէր: Պապալար տա, անալար տա, երքէք
էվլատլար տա, գըզ էվլատլար տա,
պու փարչատա եանըլըրլար: Զէնկին-
լիք, հիւսնի ճէմալ, հալ, մէսնէտ,
մէմուրիյէթ, հէփիսի վէզն օլունուր.
էն էլզէմ օլան շէյ, եանի ագըլ, մէշ-
րէպ, գալպ, ֆազիլէթ, մէզհէպ, իշ եէ-
րինէ գօնուլմազ, տիգգաթ օլունմազ.

խիւլաստաի քէլամ գապուղա պագըլըր,
էօզիւնէ պագըլմազ: Իմտիէյէր քի թէ-
զէվվիւճլէրին էքսէրիսինտէ Ալլահըն
ալգըշը պուլունմազսա. վէ Ալլահըն
ալգըշըյուա պիրլիքտէ տիրլիք, ֆազի-
լէթ, մութլուլուգ պուլունմազսա.
Թաաճիւպ էտէճէք պիր շէյմի տիր . . .
Էյյլէ իսէ սէյլէտիյիմ պաշըճա շարթ-
լարը. եանի էյի էօմիւրիւ, հիւսնի
ախլագը, ֆազիլէթի հէր շէյտէն իլէրի
թութմազ իգթիզա տըր. վէ սօղրա
. . . սօղրա տա ախէր շէյլէրի. լաքին
եալընըզ էվվէլքի շէյլէրտէն սօղրա.
վէ հէր շէյի էյիճէ արաշթըրմազ,
տիւշիւնմէք, տուա էթմէք, թէճէս-
սիւս էթմէք իգթիզա տըր. վէ նիչէ
նիչէ շէյլէրէ մազարրաթ վէրէն աճէ-
լէտէն եէնիյմէյէ քէնտինի պըրագմա-
մալը տըր. չունքի պու մատտէ հէմ չէ-
թին հէմ տէ գարար վէրիճի պիր մատ-
տէ տիր. գարար վէրիճի տէյօրում.
եալընըզ պու էօմիւրիւ պաշա տէյիլ.
իլլա պագըր տէֆա էպէտիլիք հագգըն-
տա տախի:

«Պու ճիւմլէ պու աճէլէ խուսու-
սունտա պագըր վալիտէլէր կէօրմիւշիւմ
քի, սապըրմը թիւքէթմիշ տիրլէր. պիր
գըզլարը պուլունտուղու հալտէ, հէ-
ման պիրան էվվէլ էվլէնտիրմէյէ պա-
գարլար. (վէ քէէննի սաթլըգ պիր մա-
թա կիպի) մալի մօսթրայա գօմազ
իչին, հէր շէյի եափտըգտան պաշգա,

իւք սահիպ չըգան միւշթերիյէ տէ, փէք ինճէ արաշթըրմագարզըն, պիր սաաթ էվվէլ էվտէն գալգարն տէյի, գըզլարընը օնուէն էլինէ թէսլիմ էտէրլէր: Էօմրիւնիւ պաշա պաղլանաճագ օլտուղու տէլիգանլընըն ախլագը հագգընտա տա պիշարէ գըզը ալտատարագ ըիզա վէրմէյէ զօրլամագտան տա չէքինմէզլէր: Պէնճէ պու շէյ՝ քէնտի էօզ գանընա խիյանէթ էթմէքտէն պաշգա պիր շէյ տէյիլ տիր:

«Պու մագուլէ վալիտէլէրտէն պիրինի կէօրմիւշիւմ՝ քի, քէնտիսի տուլ գալմիշ օլուպ, իքի գըզընտան պաշգա էվլատը վէ եագըն ագրապասը օլմատըղընտան, պունյարը իքի կէօզիւ կիպի գըյմէթլի թուլթմալըյըտը: Պու ճիւմլէ ագլը Փիքրի օնլարը էվլէնտիրմէքտէ իտի: Պէյիւք գըզընը ալէլ աճէյէ իւք րասթ կէլէն եագըշըգլը լաքին իշէ եաւամագ պիր տէլիգանլըյա աթըր վէրտի. վէ օնու զայէթ սէֆիլ էթտի: Չունքի հէր նէ գատար եիւզտէն գալըպ գըյաֆէթ եէրինտէ, վէ օլտուգճա վարիյէթի տէ վարըտըյըսա տախի, հայվանի մէշրէպլի, վէ տինսիզ իմանօրզ պիր ճահիլ իտի: Իքինճի գըզը եա֊քի գըզգարտաշընըն ուղրատըղը Ֆէլաքէթտէն կէօզիւ գօրգմուշ օլտուղունտան. եախօտ տիւնեայա կիրմէքտէն պաշգա պիր տէրէճէյէ սահիհէն մէյիլլի պուլուէնտուղունտան. պունա

տա օ օյունու օյնամագ քերթէսի կել-
տիյինտէ, կիւղէլճէ ճէվապը տիքտի.
վէ մատամ քի վալիտէսի օնու տաիմա
թաճիզ էթմէքտէն խալի օլմագ ըտը.
ագըպէթ մայրապետ օլաճաղընը պէ-
յան էթտի: Պիչարէ գըղճըղազ: Պի-
լիրմիսինիզ, վալիտէսինին բիզասընը
թահսիլ էթմէք իչիւն գաչ սէնէ պէք-
լէտի: Թամ եէտի սէնէ: Պու եէտի
սէնէ չէքտիյի մարտիրոսյուլգտան խը-
րալանմըշ, զաիֆլէնմիշ, իփրանմըշ օլ-
տուղու հալտէ, բուխոաթ ալա պիլ-
տի. վէ կրօնքտա եաշամագ իչին տէ-
յիլ, իլա օրատա էօլմէք իչին պիր
մանասթըրա կիրտի. չունքի սուրբ
ուխտլարը ետէր էթմէզ, կէօյլիւ կիւ-
յէկիսինէ ուչտու: — Ագըլըլըգ պու-
մուտուր. վալիտէ մուհապէթի պու-
մուտուր: Էզճիւմլէ նիչէլէր վար քի,
պէօյլէ եափարլար: Նիչէլէր վար քի,
գըզլարընը էվլէնտիրմէք սէօհպէթի օ-
լուրսա, իլք իսթէյէն թէհլիքէլի քի-
շիյէ օնու վէրմէյէ հէր սաաթ հազըր
տըրլար: Ամմա սատէտիլ, պարկեշտ,
զահիտ, տիւնեա սէֆալարընտան՝ տի-
վանէլիքլէրինտէն գաչընան պիր գըզ,
պաշգա պիր տէրէճէյէ, պաշգա պիր
կիւյէկիյէ հավէս կէօսթէրտիմի, տ-
ղիմ պիր ֆէլաքէթէ ուղըամըշ կիպի,
աղարլար, ֆիղան էտէրլէր, հէր չա-
րէյի գուլանըրլար. տէյիլ քի թէճ-
րիւպէ էթմէք իչին (պու քի եօլու

պիր շէյ, հաթթա պօրճլարը տրո պիլէ) իլլա մէն էթմէք իշին. պէլքի տէ Ալլահտանն օլան պիր կոչումու պօզմագ իշին . . . :

«Լաքին պունուէն իւղէրինէ մուպատտէմ սէօյլէմիշիմ. վէ խապերիմ օլմայարագ եինէ չօգ ուղաթտրմ. եինէ եօլտան չըգտրմ: Ահ, քարոզիչ օլմամագ նէ միւշքիլ իմիշ:

«Իմտի թէքրար թէզէվվիւճէ տէօնէրէք, մուխթասարճա, վէ հէմ աթալար, հէմ տէ էվլատլար իշին տէրիմ քի, պունա մէզհէպ վէ տին կէօզիւյլէ պագմալը տրոլար. քէնտի ազիզ մուրատընը թանըթտրոսըն տէյի Ալլահա նիյազ էթմէլի տիրէր. աճէլէ իշ կէօրմէյիպ, ահէսթէ իլէ, տիգգաթըլա, վէ հէր շէյի թէճէսսիւա էտէրէք իլէրի կիթմէլի տիրէր: Նիհայէթ ճահիլէր տախի պաշգաճա՝ պու կէշիտէ չօգ ֆազիլէթ իլէ հազըրլանմալը տրոլար: Ահ, Յիսուս Քրիստոս թէզէվվիւճիւ խորհուրդ լիյագաթընա՝ հաթթա Պօղոս առաքեալըն սէօզիւնէ կէօրէ, պէօյիւք խորհուրդ լիյագաթընա պիհուտէ եէրտէ եիւքսէլթմէմիշ տիր . . . : Պու ճիհէթտէն քիմքի օնուն ազիզլիյինի թանըմագա. քիմ քի օնտա եալընըղ մէնֆաաթը մախսուսէտէն, մէրամտան, քէյֆտէն պաշգա շէյ արամագա. քիմ քի օնա տիւնեալի պիր մուգապէլէ, թէնանի պիր մուգա-

վէլէ նազարըյլա պագարագ, քահանայը
 պիլէ իխրաճ էթմէք իսթէրսէ. եազըզ-
 լար օլսուէն: Եւ Բապպիմ, սօնուժուզ
 նէրէյէ վարաճագ . . . : Պուէնճա քէօր,
 պուէնճա պիգայտ քրիսթիյանլար իչին.
 պսւէնճա ագըլսըզ պապալար վէ անա-
 լար իչին. պուէնճա խայալաթա տիւ-
 չար օլմուշ, ալտանմըշ, տէլիգանլըլար
 վէ գըզլար իչին ըիճա էտէլիմ, պիքիւր
 Մարիամա տուա էտէլիմ. . . : Ահ,
 քրիսթիյանճա պսակ խորհուրդու քէն-
 տի ազիզլիյինէ տէօնսիւն. պիքիւր Մա-
 ըրիամըն վէ Յովսէփին պսակընըն, Քրիս-
 տոսուէն վէ քիլիսէսինին պսակընըն
 էօրնէյինէ տէօնսիւն. օ վագըթ Փա-
 միլեալարտա ասայիշ, մութլուլուգ,
 Ալլահ գօրգուսու տա հիւքմ էթմէյէ
 պաշար. վէ Փամիլեալար ազիզ վէ աշգ-
 յը քրիսթիյանլար թարլասընա թահ-
 վիլ օլսուր:

— Խօճա էֆէնտի, պու ագշամ նի-
 չին պիզէ պէօյլէ աղըր մատտէ իւզէրինէ
 քարոզ վէրտին — տէյի սիւալ էթտի
 Քարլինօ, մատուռտան չըգտըզլարը ա-
 րատա:

— Էյ մասգարա, սէն տաիմա կիւլէ-
 ճէք շէյ իսթէրսին հա:

— Նէ վագըթ պիւր ճիւզի կիւլիւ-
 նիւրսէ տահա էյի անլաշըլըր:

Քլէմէնթինա սէօզիւ ալըպ, — տօղ-
 րուսուէնու սէօյլէյիմմի. հաչան քի պսակ
 իւզէրինէ սէօյլէյէճէք օլտուղուէնու ան-

լատրմ ըռա, փէք խօշուժա կիթմէտի
— տէտի.

— Էհ, նիչին եա:

— Նիչին քի . . . պիլէմէմ. . . : Պու
պիր մատտէ տիր քի . . . : Լաքին պիր
թագըմ շէյլէր տէ սէօյլէտին քի . . . :

Գատըն օնուն սէօզիւնիւ քէսէրէք.

— վագաա պիրազ հէր քիշի իչին սէօյ-
լէտին. լաքին էօյլէ ճէսիմ վէ կիւ-
զէլ կերչէքիքլէր սէօյլէտին քի, քէշ-
քի պազը քիշիլէր տէ հազըր պուլու-
նա տա իշիտէ իտիլէր:

— Անլատրմ, անլատրմ. սայքի սիլէ
միւնասիպ տիւշմէտի . . . :

— Խայրը, տօն կայէթանօ. պիւսպիւ-
թիւն աքսիսի. հաթթա էօյլէ սահիհ-
լիքլէր քի, հազըթթինիզին սէօզիւնէ
կէօրէ, ասիրիմիզտէ օնլարըն իւզէրի-
նէ նէ գատար քարոզլար վէրիլսէ, ազ
տըր: Պէն տահա չօգ քիշի պուլունաս
տա, տինլէսէ տէյի արզիւլէյօրուտում:

— Եազըգ քի, տօն կայէթանօ
պէօյիւք քիլիսէլէրտէ քարոզ վէրմէզ:

— Էհ, սէն նէ տէրսին գատընճըգ
քլէմէնթինա: Պէն պէօյիւք քիլիսէ-
լէրտէ քարոզ վէրէ պիլիրմիյիմ: Կէօր-
մէյօրմուսունուզ քի, էքսէրի պէլայա
ուղըրարմ. վէ արատա պիր էօյտան
չըգարմ: Էվվէթ, տաիմա տէրիմ եա,
քարոզիչլիք պէնիմ աշըմ տէյիլ. . . :

— Ինան քի, պիլէ քիլիսէլէրտէքի
քարոզլարտան տահա խօշ կէլիյօր:

— Է՛հ, վագրթ կէչիօր. եօլա չըգմալըյըմ — :

Պու քերթէտէ օտա խըզմէթճիսի պիր պարտագ սուլուլա կէօրիւնիւպ,
— Պուլուր տօն Այյէթանօ — տէտի:

— Նէ, նէ. պէն սու իչմէմ . . . տէյիպ, արգասընը տէօնէրէք կիթմէյէ տավրանտը: — Սու իչմէզսէնիզ պիր փարչա շարապ կէթիրսին — տէյի իպրամ էտէր իտի գատըն: — Նէ շարապ, նէ սու. գօյվէրին քի կիտէյիմ, պէնիմ քէօյիւճիլէզէրիմ վար . . . եինէ կէօրիւշիւրիւզ — տէյիպ աճէլէ եօլա չըգտը:

Գատըն գափուլա գատար արգասընա գօշտու. վէ օնու ալըգօմայա չալըշտըյըսա տա, — ազիզ ատէմ տաիմա գարարընը պօզմազ — տէյէրէք կէրի տէօնտիւ: Քլէմէնթինա տաիսի — արթըգ պուճա պիր շէյ թէքլիֆ լէթմէմէլի. եօղսա ճանը սըգըլաճագ, պիզի պըրագաճագ: Զանն էտէրիմ քի, մահացուցում իչին պէօյլէ եափայօր:

— Հագգըն վար (տէրիտի վալիտէսի), արթըգ օնա նէ սու, նէ շարապ, նէ մէտիհ, նէ թէշէքքիւր սուճմագ, հիչ պիրի իգթիզա տէյիլ: Տօն Այյէթանօ, եալընըզ մահացուցում գուլլանմագ տէյիլ, իլլա տահա պէօյիւք շէյ օ տուր քի, խոնարհուլթիւնուլա տուլու տուր — :

Ե Է Տ Ի Ն Ճ Ի

Առնտոռմ:

Չարշանպա կիւնիւ կելտիյինտէ, ճիւ-
լիէթթա գատըն իչին վէ գըզը իչին
զահմէթլի պիր պէքլէմէք կիւնիւ օլտու:
— Նէ տէրսին, պու կիւն պապա կելիր-
մի տէյի — սիւալ էտէր իտի վալի-
տէսինէ, եանընտա տիքիշ տիքտիյի
արատա: Վէ վալիտէսի — Ա՛հ, քէշ-
քի կելսէ. ամմա . . . :

— Ապաշխարանքընը իճրա էթմէյէ
սէօզ վէրմէտիմի:

— Էվվէթ. ամմա պագալըմ խաթը-
րընա կելէճէքմի:

— Է՛հ, խաթըրընա կելէճէյինէ է-
մին իմ:

— Պու ճիւմլէ հաֆթա իչինտէ տէ-
տի:

— Էօյլէ եա. տահա ճումա իրթէ-
սի տէ վար:

Ֆիլվազը սաաթ տէօրթ օլտու, պէշ
օլտու. պիրազ օյալանտըլար. սինեօր
Ատօլֆօ կէօրիւնմէտի:

Օ ագշամըն քարոզու շէօյլէ օլտու:

“Սալիհ Յովսէփ կէօյլէրտէն քէնտի-
սինէ թէսլիմ օլունան խազնէտէն տօ-
լայը շազ օլարագ, աննընըն թէրիյի-
լէ էքմէյինի գազանմագ իչին Նազա-

րէթտէ քէնտի ֆագըր տիւքքեանընտա
չալըշտըղը արատա, պիքիւր Մարիամ
տախի խանէսինտէ չէքիւմիշ օլարագ,
թէճէմիւլլաթլարը նիզամլամայա, հէր
շէյի սըրասընտա վէ թէմիզ թուլթ-
մայա, ճամէշուլլարը եայգամայա տիք-
մէյէ, ֆագըրճա թաամյարընր հազըր-
լամայա . . . նիհայէթ ֆամիլեա վալի-
տէլէրինէ, վէ քրիսթիյան գըզլարա
խոնարհութիւնուն, սաֆիլըղն, հա-
մարաթլըղն, վէ էվճիմէնճէ վէ կիզ-
լի պիր էօմիւրիւն կիւզէլ իպրէթինի
վէրմէյէ մուպաշիրէթ էտէր իտի: Ալ
հէր նէ գատար էվճէ իշլէրին արասըն-
տա, տաիմա սըգը սըգըյա եիւրէյի
Ալլահա պիրլէշմիշ իտի իսէ տէ, թէ-
ֆէքքիւրլէրէ, ըուհանի օգուլմալարա,
ուզըուն վէ գըզըղն տուալար էթմէյէ
տէ վագըթ պուլլուրուտու: Օնուն
Թովսէփ իլէ ազիզ պիրլէշմէսի, նէ
ֆիքրինի տաղըթմըշ, նէ տէ տաճար-
տաքի հալինի թէպտիլ էթտիրմիշ ի-
տի: Հաթթա Նազարէթտէ, քէնտի-
նին պուլլունմասընը Ալլահըն իսթէտիյի
ասըլ մահալտէ պուլլունույօր կիպի
հիսս էտէրիտի: Պիր ազիզ իլէ պիր
ազիզէ, սէվկիւլիւսիւ օլան պիքիւրլէք
հագգընտա էմին օլտուղու հալտէ,
Ալլահ մուհապէթի աթէշինին գալ-
պինտէ փէյտէրփէյ արթտըղընը տու-
յարըտը, վէ պու թաշըղն մուհապէթ
աթէշի իլէ, եէնի վէ ճէսիմ շէյլէր

վագը օլաճաղընա, վէ փէք ուզագ
օլմատրղընա պիր տուլղու, պիր ար-
ղիւ, պիր ինթիզար... տա հիսս է-
տէրիտի:

“Վէ եալընըզ գալպի տէյիւ. իլլա
քիթապը շէրիֆի միւթալաա էթմէյէ
ալըշըգ օլան ֆիքրի տախի, Հոգի
սուրբուն նուրույուլա ըշըգլանըպ,
Նահապետէրին արղիւլէտիյի, Մար-
գարէլէրին խապէր վերտիյի մերհամէթ
վագթընըն եագլաշմըշ օլտուղունու
կէօրիւր իտի. եանի օ վագըթը քի, Իս-
րայէլին գուրթարըճըսը, սէֆիլ ինսան-
լարը կիւնահ զէնճիրլէրինտէն չէօզմէք
վէ շէյթանըն էսիրլիյինտէն գուրթար-
մագ իչին, ագըպէթ եէր իւզէրինտէ
կէօրիւնէճէք իտի: Վէ պիւսպիւթիւն
պու միւլահազալարա տալմըշ վէ գըզ-
ղըն արղիւյիւլէ եանմըշ օլարագ. էպի
աղիզէր իլէ պիրլիքտէ, — Ա՛հ, էֆէն-
տիմ, պիզէ վատ էթտիյին գուրթարը-
ճը կէլսին, արթըգ կէլսին: Ա՛հ, կէօյ-
լէր աչըլսըն, վէ Սալիհ պիզէ եաղսըն:
Ա՛հ, եէր աչըլսըն, վէ Յեսսէնին կիւ-
զէլ չիչէյինի պիզէ պիթիրսին...:
Ա՛հ, օնու կէօրմէք, կէօզլէր իլէ օնա
հայրան օլմագ պանա գըսմէթ օլսայը-
տը: Ա՛հ, տիւնեայա պու խէլասլըղը
կէթիրէճէք զաթին էտնա խալայըղը
օլմագ, պանա միւյէստէր օլսայըտը —
տէյի նիյազ էտէր իտի:

“Հաչան քի պիքիր Մարիամ, ին-

սանլարըն կէօզիւնտէն կիզլի, վէ քէն-
տի օտաճըղազընտա եալընըզ օլտուղու
հայտէ, պու աթէշի ահուզարլարա
պօշանմագտա իտի. գափ ղաֆիլ օտա-
սը նուրուլա տօլտու, վէ պու նուրուն
արասընտա ղայէթ կիւզէլ պիր տէլի-
գանլը գըյաֆէթինտէ Գաբրիէլ պաշ
մէլէք կէօրիւնտիւ. վէ քէնտիսինին
Մեսիայա խըզմէթճի օլմագ իչին տէ-
յիլ, իլլա վալիտէ օլմագ իչին Ալլահ
թարաֆընտան ինթիխապ օլունտու-
ղունու միւժտէ վէրտի. վէ իհթիրա-
մաթը ազիմէ իլէ, «սէլամ սանա լութֆ
ուլլա տօլու. Բապպի սէնին իլէ տիր:
Սէն գարըլար մապէյնինտէ մուպարէք
սին» տէյերէք, սէմավի էլլի օնու սէ-
լամլատը:

«Պիքիր Մարիամ, պու մէմուլ էթ-
մէտիյի սէլամտէն նէ տէրէճէ միւթէ-
հայյիր գալտըղընը թարիֆ էթմէք
միւմքինսիզ տիր: Աւետարան տէր քի,
օնտան ղայէթիլէ մահճուպ, վէ ֆիք-
րի ալթիւսթ օլտու, վէ պու նէ թարզ
սէլամ օլմալը տէյի քէնտի քէնտինէ
տիւշիւնիւր իտի: «Եւ նա ընդ բանսն
խուովեցաւ, եւ խորհէր ընդ միտս՝ թէ
որպիսի ինչ իցէ ողջոյնս այս»:
Մէլէք օնա ճէսարէթ վէրմէք իչին, օնու իս-
միյիլէ չաղըրարագ, — գօրգմա Մա-
րիամ. չունքի Ալլահըն հուզուրուն-
տա լութուֆ պուլտուն. վէ իշթէ հա-
միլէ օլաճագսըն վէ պիր էվլատ թէվ-

լիտ էճէտէքսին. վէ օնուէն իսմինի Յի-
սուս չաղըրաճագսրն: Օ պէօյիւք օ-
լաճագ. վէ սահիհէն եիւճէ Ալլահն
էվլատը չաղըրլաճագ. վէ փէտէրի
Գաւիթին թախթընա օթուրաճագ.
վէ օնուէն փատիշահլըղընըն ախրը օլ-
մայաճագ — տէտի: Վատ օլունան
Մեսիայը պէօյլէ անանէսինճէ վէ աչըգ
աչըղա հուզուրա գօյան պու սէօզ-
լէրտէն, ազիզ Պիքիր մէլէյին սէօզ-
լէրինին մէֆհուսուսու թէքմիլէն ան-
լատը. լաքին պիր մէլէքտէն վալիտէ
իսմիյիլէ սէլամլանտըղընը իշիթմէյիլէ,
գըյմէթլի ինճուսինին, քէնտի պիքիր-
լիյինին ղայրէթինի վէ գօրգուսուսու
չէքէրէք, իհթիրազ վէ մահճուպիյէթ
իլէ, — Պու շէյ նիճէ օլա պիլիր —
չունքի պէն պիքիրլիյիմի Ալլահա փիշ-
քէշ սուսմուշ ում, տէյի ճէվապ
վէրտի: Վէ մէլէք օնու թէէմին էթ-
մէք իչին — Գօրգմա Մարիամ. գուր-
թարըճընընվալիտէսիօլմագ լիյագաթը,
սէնին պաքիրանէ փաքլըղընա խալէյ
կէթիրմէյէճէք: Պու ազիմ հիքմէթ
սէնտէ թապիաթըն ատի գաիտէսի
իւզէրէ տէյիլ. իլլա Հոգի սուրբուն
ամէլիյլէ թէքմիլ օլաճագ տըր: Սէն
հէմ պիքիր, հէմ տէ վալիտէ օլաճագ-
սըն — տէտի: Պիքիր Մարիամ քէն-
տի պաքիրանէ փաքլըղը հագգընտա
էմին օլուպ. վէ Ալլահն, Քէլամ ուլ-
լահա վալիտէ օլմայա ախէրի տէյիլ.

իլլա մահզա քէնտիսինի ինթիխապ էթ-
միշ օլտուղու մուրատընը տա սահիհէն
անլայրապ, զայէթ ազիզ կեօքսիւ
իւզէրինտէ գօլլարընը գառւտուրմուշ,
միւթէվազի իթաաթ աթվարըլա
պաշընը էյմիշ. վէ մէլէյին եիւզիւնէ
պագմայա ճէսարէթ էտէմէյերէք, զի-
յատէ պարկէշտիք իլէ կեօզէրինի
եէրէ տիքմիշ օլտուղու հալտէ, —
իշթէ Բապպինին խալայրղըյըմ. սէնին
սէօզիւնէ կէօրէ օլտուն պանա — տէյի
ճէվապ վէրտի: Պէօյլէ պիր ճէվապտան
պաշ մէլէք շազլըղըլա պիքիր Մարի-
ամտան այրըլտը. վէ պու ճէսիմ ըի-
զանըն խապերի իլէ ճէննէթի մէսուր
էթմէյէ ուչտու: Հոգի սուրբ տախի,
աւետարանըն թապիրի մուճիպինճէ,
քէնտի մանէվի կէօլկէսիյլէ օնա սայ-
էպան օլուպ, վատ օլունան ազիմ հիք-
մէթի օնտա իճրա էթմէյէ պաշլար:
Իմտի պիքիր Մարիամ արթըգ եալընըզ
Հոգի սուրբուն տաճարը տէյիլ, իլլա
օնուն սէվկիւլիւ արուսէսի, իլլա Ալ-
լահ էվլատընըն տա վալիտէսի տիրո:

Պուրատա քարոզիչ պիրազ սիւ-
քիւթ էտիպ, քէնտինի թօփլատըգտան
սօղրա, թէքրար շու վէճհիլէ սէօյլէ-
մէյէ պաշլատը: «Մարթըն 25 ինտէ
եօրթուսունու թուլտուղումուզ պու
հիքմէթ իւզէրինէ այը պաշա, վէ տահա
զիյատէ քարոզ վէրմէյէ քիֆայէթ
էտէր: Պիզ գաշ տէֆա պու մատտէ

իւզերինն սէօյլէյէճէյիզ պիլէմէմ: Շիմ-
տիլիք ազիզ Պիքիրին հագգընտա. վէ
Ալլահըն օնու քէնտի պիր թանէճիք
էվլատընա վալիտէ ինթիխապ էթմէք
իսթէտիյի հագգընա, սուրը Պէրնար-
տոսուէն միւլահազա էթտիյի մատտէյէ,
եանի՝ — կուսուլթեամը հաճոյացաւ.
խոնարհուլթեամը յղացաւ. Պիքիրիք
իլէ Ալլահըն մէմնունիյէթինէ մազհար
օլտու, խոնարհուլթիւն ուլա Ալլահ
վալիտէսի օլտու — քելամընըն իւզէ-
րինն սէօյլէմէյէ գանաաթ էտէճէյիմ:

Իմտի էվվէլա — կուսուլթեամը հա-
ճոյացաւ — պու Ֆազիլէթին կիւզէլ-
լիյի իւզերինն պիր գաչ սէօզ սէօյ-
լէմէք իգթիզա տրը. չունքի Ալլահ
օնտան պու տէրէճէ խօշնուտ օլմուշ
տուր:

Վէ հէր շէյտէն էվվէլ շունու պէ-
յան էտէրիմ քի, պու Ֆազիլէթին
գըյմէթի Յիսուս Քրիստոստան էվվէլ,
Իսրայէլ ճէմաաթը մապէյնինտէ թա-
նըմըշ տէյիլ իտի. վէ օնլարըն ին-
տինտէ ազիրէլիք կիպի, պիքիրիք տա-
խի պիր րէզալէթ, պիր պէտպախթլըգ,
հաթթա Ալլահըն պիր լանէթի տիր
կիպի ատտ օլունուրուտու: Պու սէօ-
զիւմիւ իսպաթ էթմէյէ քիթապը շէ-
րիֆ քեաֆի տիր. օնտա քի Յէփթայ-
էնին Ալլահա գուրպան էթմէյէ ահտ
էթմիշ օլտուղու գըզը հագգընա շէօյ-
լէ նագլ օլունուր քի, գըզը քէնտի

պիքիրլիյինի աղլամագ իչին, իւչ այ վագըթ իսթէմիշ իտի: Իմտի պուզիգըյմէթ ինճունին կիզլի օլան փարլագըղընը զահիրէ չըգարմագ իչին, պիզզաթ Յիսուս Բրիստոս տիւնեայա կէլմէտէն էվվէլ, ալէսսէվիյէ պու էֆքեարտա պուլունուլուր իտի: Լաքին Հոգի սուրբուլա տօլու օլան ազիզ Պիքիր, օնուն նուրուլա, Յիսուսուն իլերիտէ էօյրէտէճէյի շէյի, փիշինէն կէօրտիւ. վէ պէօյլէ թա քիւչիւք չօճուգ չաղընտան, թէմիզ վէ լէքէսիզ պիքիրլիյինի՝ էօմիւնիւ պաշա Ալլահա սունտու: Թաաճճիւպիւ շէյ քի, Եահուտի գրղլարընըն Մեսիանըն տօղմասընա իլհագ օլմագ ումիտինի զայպ էտէրիզ տէյի գօրգտուգլարը պու Ֆագիլէթ, պիքիր Մարիամըն խաթըր վէ խայալընտան կէչմէտիյի հալտէ, Մեսիանըն վալիտէսի օլմայա օնու հազըրլարըտը. չունքի Ալլահ քէնտի էպէտի սիճիլլէրինտէ, գուրթարըճըյը տիւնեայա եալընըզ պիր պիքիրին վասիթասըյլա վէրմէյի գարարլաշտըրմըշ լտը:

«Ալլահըն պու գատար սէվտիյի, վէ պու գատար իթիպար էթտիյի պիր Ֆագիլէթ քի, անճագ պիր պիքիրին վասիթասըյլա ինսան օլմագ իսթէտի. ազիզ Պիքիրին տախի պու գատար սէվտիյի վէ պու գատար իթիպար էթտիյի պիր Ֆագիլէթ քի, Ալլահ

վախտելիյինին զայեթ եիւճէ լիյագա-
թը ուղղունա պիլէ օնու ֆէտա էթմէք
իսթէմէտի. պիզիմ տէ իթիպար էթ-
մէմիզէ, սէվմէմիզէ վէ հայրան օլմամը-
զա շայէսթէ տիր:

“Պիքիրլիյին նասիհատան օլան պիր
ֆազիլէթ օլտուղունու ֆրիոտոս աւ-
ետարանտա պէյան էտէր. օնտա քի
պու ֆազիլէթին հագգընա սէյլէտիյի,
վէ օնու գապուլ էտէնլէրի մէտհ էթ-
տիյի արատա, — Որ կարողն է տա-
նել՝ տարցի — տէմէյիլէ, պու տէրէ-
ճէ եիւքսէք պիր նասիհատըն արգա-
սընա հէր քիշինին կիտէմէզ օլտուղու-
նու թանրթտրըր:

“Վէ սուրը Պօղոս առաքեալ, ֆրիս-
տոսուն թալիմատընըն եանըմազ թէր-
ճիւմանը, տինտարյարա պու ֆազիլէթ
հագգընա եազտըղընտա, պիքիր գալմագ
տահա էյի իսէ տէ, պիքիրլիք հագգընա
էֆէնտիմիզին թարաֆընտան սիզէ վէ-
րէճէք պիր թէնպիհիմ եօգ տուր,
եալընըզ օնու սիզէ նասիհատ էտէրիմ.
— Վասն կուսանաց հրաման ինչ ի
տեառնէ ոչ ունիմ. բայց խրատ տամ
— տէմիշ տիր: Պատէհու պիքիրլիյին
ալալըզընը շէյլէճէ թարիֆ էթմէյէ
պաշլար: — Տիգգատ էտին շու գօր-
գագ վէ պարկեշտ պիքիրճիյէզէ քի,
թէնի փաք, տիւնեպյա վէ թէնէ տաիր
օլան հէր պիր արզիւտէն վէ մուհա-
պէթտէն գալպի թէմիզ: Ազատ, բա-

հաթ, ֆէրահ օլարագ, Ալլահընը տիւ-
 շիւնիւր, Ալլահընը սէվէր, վէ տահա
 զիյատէ ճանրլա վէ թէն իլէ ազիզ
 օլարագ, եալընըզ Ալլահա մագպուլ
 օլմագտան պաշգա շէյի վազիֆէ էտին-
 մէզ: «Զի կոյսն հոգայ զտեառն, զի
 իցէ սուրբ մարմնով եւ հոգւով ու Պու-
 նուն մուղայիրի եիւրէյի տիւնեա մու-
 հապէթինէ պաղլանմըշ օլան, թէն իլէ
 ճանրլա պաշգա պիր քիշիյէ պէնտ օլ-
 մուշ օլան, քէնտինէ վէ ախէրէ մագ-
 պուլ օլմայա չալըշըր, տիւնեա շէյլէ-
 րինի տիւշիւնիւր, վէ գալպի պէօլիւն-
 միւշ տիւր: «Ահա մեկնեցան ի մի-
 մեանց ու վէ պիր իփլիք իլէ պաղլան-
 մըշ գուշ կիպի գանատլարընը չըրփա-
 մագ, վէ եէրտէն փէք ճիւզի եիւք-
 սէյէ գալգա պիլիւր: Պիքիրճիյէզ ճան
 րսա, փաք կէօկէրչին միսալի, ազատ
 օլարագ գանատլարընը աչըպ, սէրպէսթ-
 ճէ կէօյիւն եիւքսէքլիյինէ գատար չը-
 գար: Ահ. օնուն կիւզէլ ուչմասընը
 մէքս էթմէյին, գանատլարընը եօլմայըն:
 Սէֆիլճէ եէր իւզէրինտէ սիւրիւքլէն-
 մէյէ չարփընմայա մէճպուր էտէրսինիզ:
 Անճագ պէն կէօկէրչին միսալիմի տէյօ-
 րում. ֆիքիր իլէ տահա եիւքսէյէ գալգ-
 մագ, կէօյլէրէ գատար եիւքսէլմէք. եա-
 րատըճըյա իլահիլէր օգույան պինլէր-
 ճէ պին զայէթ կիւզէլ վէ զայէթ փաք
 մէլալիքլէրէ եէթիշմէք իգթիզա տըր:
 Պիքիր ճանլար պու մէլալիքլէրէ րէգա-

պէթ էտերլէր: “Եղիցին իբրեւ զհրեշտակս աստուծոյ”: Ահ, մեծութիւն օնլարա քի, եէր իւզէրինտէ ճէննէթ էօմրիւլլէ եաշարլար:

“Ահ, Յիսուսուն պու թէմիզ ճանլարը նէ գատար սէվէր, պու մանէվի զանպագլարտան նէ գատար խօշլանըր օլտուղունու քէշքի թարիֆ էտէ պիլսէմ. օ քի քիթապը շէրիֆտէ, քէնտիսինի զանպագլար արասընտա պէսլէնէն սէվկիւլիւ, “սիրելին որ արածի ի մէջ շուշանաց” թէսմիյէ էթտիրմիշ տիր: Պագըն քի ինսան օլմագ իչին տիւնեա իւզէրինէ կէտիյինտէ, նասըլ պունլարըն արասընտա պուլլունմագ իսթէմիշ տիր: Օնա էն եագըն օլան, ախերլէրտէն ղիյատէ փաք, ղիյատէ կիւզէլ գօգսւլու պիրինճի զանպագ, ղայէթ ազիզ վայիտէսի տիր քի, քէմ արգիւնիւն հէր պիր էսէրինտէն թէմիզ. կիւնահա մէյլ էթտիրէն հէր պիր րատէթսիզ տախի թէփրէնիշտէն խալի օլարագ, ղայէթ լէքէսիզ Պիքիր քէնտինի օնա սունտու. վէ տինիմիզին էօյրէթտիյինէ կէօրէ, թէվլիտինտէն էվվէլ տէ, թէվլիտինտէ տէ, թէվլիտինտէն սօղրա տա, էօմրիւնիւն սօն նէֆէսինէ գատար էօյլէ պիքիր գալտը: — Իքինճի զանպագ, օնուն ղայէթ աֆիֆ կիւյէկիսի սուրբ Յովսէփ տիր քի, մահզա քէնտի էօզիւրսիւզ պիքիրլիյի սէպէպինէ, պիքիր Մարիամըն

պիքիրլիյինին շահիտի վէ պէքճիսի, վէ Ալլահանի Յիսուսուն կէօզէտիճիսի վէ պապայլղը օլմայա, ճէմի ինսանլար իչինտէն եալընըզ պու ինթիխապ օլունտու: — Իւչիւնճիւ զանպագ, գուրթարըճընըն եօլունու աչմայա թային օլունան սուրբ Յովհաննէս կարապետ տիր քի, հէնիւզ տիւնեայա կէլմէտէն էվվէլ ազիզլէնմիշ, վէ չօճուգ չաղընտան չէօէ չէքիլմիշ օլուպ, օթուզ սէնէ մէլաիք կիպի պիր էօմիւր սիւրմիւշ տիւր, վէ պատէհու քէնտի ըէսալէթինի թէքմիլ էթմէք իչին չէօլտէն չըգտըղընտա, ճէմաթա էջլլէ փա լըգ վէ ազիզլիք հիքմէթի կէօրիւնմիւշ տիւր քի, Մեսիա պու մու տուր տէյի շիւպհէյէ զահիպ օլմուշար տըր: — Տէօրտիւնճիւ զանպագ, ախէր առաքեալլարտան զիյատէ Յիսուսուն սէվկիւլիւսիւ օլան օպիր Յովհաննէս տիր քի, օնտա պուլտուղու պիքիրանէ փաքլըգ իմթիյազը սէպէպինէ, քէնտի Ալլահանի կէօքսիւնէ պաշընը տայամայա օնա միւսաատէ էթմիշ, վէ զիյատէ տէրին էսրարլարը օնա պէյան էթմիշ տիր: Իշթէ Յիսուսուն խօշանտըղը, վէ օնլարըն արասընտա պէսլէնտիյի իգպալի զանպագլար պունլար տըրլար. տիւնեա իւղէրինտէ տէ իգպալի, կէօյտէ տէ իգպալի տիրլէր, չունքի օ եիւճէ իհթիշամտա տախի Յիսուս, տիւնեա իւղէրինտէքի կիպի, «սիրելին»

որ արածի ի մէջ շուշանաց, կէօրիւն-
մէյէ տէվամ էտէր:

“Տիգգաթ էտին. Յովհաննէս, պու
Յովհաննէս, պու պիքիր առաքեալ
տըր քի, Պաթմոս ատասընտա, փէյ-
ղամպէրճէ գափըւըշընտա, կէօրտիւլիւ
պիքիրլէրին կէօյտէքի իհթիշամընը պի-
զէ պէյան էտէր:

“Կէօրտիւմ քի, (տէր) Ալլահըն գու-
զուսու սէմալի Սիոնուն տաղը իւզէ-
րինտէ տուրմուշ, վէ օնունուլա պիր-
լիքտէ, աննլարընտա օնուն իսմինի, վէ
փէտէրինին իսմինի եազըլը թաշըյան
եիւզ գըրգ տէօրթ պինլէր պուլուն-
մագտա իտիլէր: Էյպիսելէրի պէյազ,
վէ էլլէրինտէ խուրմա տալլարը թութ-
մագտա իտիլէր: Աէ օնլարըն ճիւմէ-
սինին պիրլիքտէ ազիմ սէսլէրի կէօ-
յիւն մէսաֆէսինէ եայըլըր ըտը. իլք
աղըզա տալլալը պիր տէնիզին իյնիլ-
թիսի. եախօտ ուզագտա պիր կէօյ
կիւրիւթիւսիւ կիպի կէլտի պանա:
Լաքին սօղրա ղայէթ ահէնքի մէլաիք
թանպուրլարընըն նաղմէսի կիպի գու-
լաղըմա թաթը կէլմէյէ պաշլատը: Աէ
իշիթտիմ քի, Ալլահըն թախթը հու-
զուրունտա պիր իլահի, եէնի պիր ի-
լահի, վէ հիչ պիր մութլուլու ճանըն
օգույամատըղը պիր իլահի օգուրլար
ըտը:

“Էյ ազիզ առաքեալ, սէօյլէ պիզէ
քի, Ալլահանի գուզույա պէօյլէ եա-

գընտան ըէֆագէթ էտէն. վէ օ հեր ներէյէ կիտէրիսէ եանընտան այրըմա-յրպ, օնուն միւշէրրէֆ մուհաֆրզ առ-քերլէրի մագամընտա պուլունան. վէ թաթը նաղմէյէրիյէ կէօյլէրի աքս էթտիրէն պու իմթիյազը բուհլար քիմլէր տիրէր: . . . «Ին կուսանք . . . անրիծք . . . առաջի աթուոյն Աս-տուծոյ», տէյի ճէվապ վէրիր: Պուն-լար տրըլար քի, պաքիրանէ փաքլըղըն կիւզէլ չիչէյինի լէքէսիզ գուզույա սունմուշ տուրլար: Վէ Ալլահըն հու-զուրունտա լէքէսիզ եաշամըշ տրըլար: Իշթէ պու սէպէպէ մէպնի, գուզու ներէյէ կիտէրուէ, պունլար տա եագըն-տան արգասընա կիտէրլէր: «Զկնի երթան գառինն ուր եւ երթիցէ: Վէ հիչ պիր քիմսէնին օգույամատըղը ի-լահիյի եալընըզ պունլար օգուրլար:

«Տինտէն եաշայան պիր ճահիլ պու շէյլէրի իշիթտիյինտէ. գալպինտէ կիզ-լի պիր չարփընթը տույար. — Ահ, քէշքի պէն տէ պու իգպալլի ճան-լարըն իչինտէ օլսայրտըմ — տէյի պիր ահ չէքեր: . . . Կիւզէլ. չունքի քրիս-տոս էֆէնտիմիզ տէ, պիքիրլէք հալի-նին տահա թէքմիլ օլտուղունու պի-զէ էօյրէթմիշ տիր. վէ պունուն բու-հանի կիւզէլիքլէրինի կէօրէճէք կէօ-զիւ օլան նէ գատար քրիսթիյանլար վարըսա, պու տէրին հիւրմէթի վէ պու ազիզ գըզգանճըղը տույմալը տրըլար:

Հալ պու քի նասիհաթըլա թէնպի-
հի պիրիպիրինէ գարըլթըրմամալը.
վէ պիքիրլիյին ազ քիշիլէր իչին օլ-
տուղունու խաթըրա կէթիրմէլի տիր,
Իմտի պու ազ քիշիլէր քիմլէր տիր-
լէր: Եալընըզ օնլար տըրլար քի, Ալ-
լահ քէնտի կիզլի սէսինի օնլարա տու-
յուրմագ իսթէր: Վէ հէփիսինտէն
էվվէլ քահանայլար տըրլար քի, օնլար
թէքմիլ փաքըզ սագլամայա պօրճլու
տուրլար. չունքի պու օլմատըգձա,
էլլէրիյլէ գուլլանաճագլարը Ալլահանի
խորհուրդլարա ղայէթ իլէ նալայըզ
օլուրլար: Պէլի. Յիսուս տաիմա օ
սէվկիլիլ տիւր քի, զանպագլար արա-
սընտա պէսլէնիր. վէ քէնտի մուգատ-
տէս խորանլարընըն, վէ խարկեահը
շէրիֆլէրինին պու ղայէթ փաք վէ թէ-
միզ զանպագլարըլա տօնանմըլ օլմա-
սընը իսթէր:

«Վէ եալընըզ գուվլէթլի թէսմիյէ
օլունան ճինս տէյիլ. իլլա զահիֆ թէս-
միյէ օլունան ճինս տաիս իլք էվվէլ
պիքիր Մարիամըն իպրէթինի վէրմիշ
օլտուղու պու պաքիրանէ փաքըզ շէ-
րէֆինէ չաղըրլմըլ տըր: Վէ Դաւիթ
մարգարէնին, փատիշահլար փատիշա-
հընըն արուսէլլէրի օլան փէք չօգ պա-
քիրէլլէր օնուն իզլէրի արգասընա ճէլպ
օլունաճագլար. «Տարցին թագաւորի
կուսանք զհետ նորա տէյերէք, էթ-
տիյի կիւզէլ փէյղամպէրլիք, քիլիսէ-

նին թա իլքինտէն թաստիգ օլմայա պաշլամըշ, հալա թաստիգ օլմագտա, վէ տիւնեանըն ախրընա գատար թաստիգ օլունաճագ տըր: Իշթէ պու ճիհէթտէն հիսապա կելմէզ կէնճ գըզլար քէօմէլէրի, չաղլարընըն չիչէք վագթընտա, տիւնեավի կիւյէկիլէրտէն, տիւնեատան, վէ օնուէն սէփալարընտան իքրա՛հ էտիպ, պիր կիւյէկիլէ հասրէթ չէքէրլէր քի, պու տիւնեայա միւթաալիք տէյիլ տիր. վէ աշգ ու հավէս իլէ օնուէն փաք տէրաղուշուէնա գօշարլար. օ քի օնլարը էպէտիլէրտէն նիւշանլամըշ տըր. ճիւմլէսինի տէ քէնտինէ իսթէր. վէ մուհապէթ իլէ քէնտի տիւյիւնիւնէ տավէթ էթմիշ տիր:

«Ամմա պու լաթիֆ նիշանը էտիւնէնլէր քիմլէր տիրլէր: Պու սէմավի սէսի (կոչումու) քիմ թաստիգ էտէպիլիր: Վէ պիր քրիսթիյան տէլի գանլը, եախօտ կէնճ գըզ, Ալլահըն քէնտինի չաղըրտըղը. վէ էյէր քէնտի թագսիրաթըյա շաշըրըպ եանըլաճագ օլուրսա, վայ պաշընա կէլէճէք եօլու նասըլ թանըյա պիլէճէք տիր: . . . Իշթէ իւչ տիւրլիւ գօլայ եօլ: Պունլարըն հագգընա մաւխթասաղճա սէյլէյէճէյիմ. չունքի զաննըմա կէօրէ, եինէ գարարտան զիյատէ ուզաթտըմ:

«Ալլահըն չաղըրտըղընը թանըյաճագ պիրինճի եօլ. կիւնահսըզ եաշամագ

տրր: Թեմիզ ճան, (էյի տիգգաթ է-տին) Ալլահա եագըն օլուր. վէ օնուէն սէսինի գօլայճա իշիտիր: Պուէնուէն մուղայիրի, քիմ քի կիւնահտա եաշարսա, Ալլահտան ուղագլանըր վէ օնուէն սէսինի իշիթմէզ օլուր. վէ օնուէն սէսինի եէրինէ, տիւնեանըն, վէ քէնտի գալպինէ ճէպպարլըգ էտէն Ֆէյիլէրին սէսինի իշիտիր: Ահ, նիչէ սէֆիլ տէլիգանլըլար, կէնճ գըղլար, իլք սէնէլէրինտէն քէօթիւ եաշամայա պաշլա-յարագ, տէրէճէ ինթիխապ էտէճէք օ ազիմ քէրթէտէ եանըլըլար. վէ պիւթիւն էօմիւրլէրի եէրինտէն օյնամըշ կէմիք կիպի աղըրլըլա կէչէր. նիհայէթ տէ էպէտի զայ օլուրլար: . . . Պուճիհէթտէն թա քիւչիւք չօճուգ ի-քէնտէն էյի եաշամագ իգթիզա տրր: Անլայօրմուսուէն քարլինօմ: Էյէր կիւնահ իշլէրսէն, Ալլահտան ուղագլանըրսըն: . . . Սէօյլէ պանա քի, պէն կրացիա քէօյիւնտէն սանա չաղըրսամ եախօտ պու քէօյճիյէզտէն սէն պանա չաղըրսան. վէ սէսին թիւքէնինճէյէ գատար պաղըրսան. վէ պէն սէնին սէսինի իշիտիպ տէ, ճէվապ վէրէճէյիմ տէյի պէքլէսէն. . . Նէֆէսինէ եազըգ տէյիլմի: Իմտի մահաղու կիւնահըլա Ալլահտան ուղագլանան սէֆիլ ճահիլլէրէ տէ իշթէ պէօյլէ վագըր օլուր: Պու ուղագլըգ կրացիա քէօյիւ իլէ պուրանըն ուղագլըղը գատար

տէյիւ. իլլա նիհայեթսիզ պիր ուզագլըզ տըր: Պու սէպէպտէն տէ Ալլահըն սէսինի իշիթմէզլէր. ագըլլարընա է-սէնին, ֆէյիլլէրինին, ինսանի միւլա-հազալարըն, վէ քէօթիւ նէթիճէլէ-րին թահրիքինէ կէօրէ, տիվանէճէ պիր ինթիխապ էտէրլէր. վէ պէօյլէճէ ախ-րէթտէ տէ քէնտի քէնտիլէրին խա-րապընա սէպէպ օլուրլար: Էօյլէ իսէ Ալլահըն չաղըրմասընը իշիթմէնին պի-րինճի Եօլու, կիւնահտան ուզագ Եա-շամագ տըր:

«Իքինճի Եօլու, ըշըգ վէրսին տէյի Ալլահա տուա էթմէք, չօգ տուա էթ-մէք տիր. օնուն իսթէտիյինէ կէօրէ սազա Եախօտ սօլա տէօնմէյէ մուխայ-յէր օլարագ, սաֆիճէ օնուն ազիզ մու-րատընը թանըմագ արզիւսիլլէ տուա էթմէք տիր: «Խօսեաց, խօսեաց տէր, ղի լուիցէ ծառայ քո» տէր իտի Ալ-լահա քիւչիւք Սամուէլ: Սէօյլէ էֆէն-տիմ քի, գո-լուն տինլէսին: Հէր հան-կը շէյի քի օնա էմր էթմէք իսթէր-սէն, իթաաթա հազըր օլարագ տին-լէսին: Պու պիր կիւզէլ տուա տըր քի, Քլէմէնթինա գատընճըգ տա, Քար-լինօ աղաճըգ տա էտէպիլիրլէր. գա-տըն ճէնապլէրի տէ օնլար իշին էտէ-պիլիր: Պու տուայը սըգ սըգ արղիւյ-իւլէ, մուհապէթ իլէ, սաֆտէրուն-լուղուլա էթմէք իգթիզա տըր, նի-ճէ քի Սամուէլ տահա չօճուգ իքէն

էջլէ եթմիշ իտի. վէ սօղրա Ալւահըն փէյղամպէրի օլմագ լեյագաթընա չաղ-
րըւոր:

«Նիհայէթ իւշիւնճիւ եօլաւ, ալիմ,
վէ զահիտ քիշիւերտէն, վէ ալէլիսու-
սուս բուհանի գըլագուգուստան նասի-
հաթ ալմագ տըր: — Քիմ քի, պու
եօլարը սատագաթըլա գուլանըրսա,
սիզի թէէմին էտէրիմ քի, Ալւահ օնու
տինլէր. գարանլըգտա փօծալամայա պը-
րագմագ. իլա օնա պիր նուր շէօլէսի
կէօնտէրիք քի, եօլունու ըշրգլանտը-
րըր. վէ մութլուլու վաթանա գատար
ատըմ ատըմ օնա տէլալէթ էտէր.
ամին »:

Քարոզ պիթտիքտէն սօղրա, ատէթ-
լէրի իւզէրէ, չիչէք տէմէթինի չըգար-
տըլար. վէ աճայիպ վէ կիւզէլ պիր
թէսատիւֆ իլէ շու չըգտը. — Ղայ-
էթ ազիզ պիքիր Մարիամա իւշ Ողջ
լեր թագուհի սէջլէ. օնա բիճա էտէ-
րէք քի, տէրէճէ ինթիխապը հագգըն-
տա սանա ըշրգ վէրսին. վէ էյեր օնու
այըրտ եթմիշ իսէն, օտէրէճէնին պօրճ-
լարընը թէքմիլ իճրա եթմէյէ սանա
լութուֆ ալըվէրսին —:

Հէր շէյ պիթտիքտէն սօղրա, Քլէ-
մէնթինա եէրինտէն գըմըլտանմայըպ,
տիզ իւզէրինտէ. վէ տէրին պիր տէվ-
շիրիքլիլէ տուա էտէն պիր քիշի
կիպի, էլլէրիլէ եիւզիւնիւ գափամըշ
օլտուղու հալտէ, էջլէ գալմըշ ըտը:

Վալիտէսի տօն Ապրիլեանոյա ըէֆա-
գէթէտէրէք սուֆայա կիրտիքլէրինտէ .

— Սօն սօնու պու գըզը պիր մայ-
րապետ էտէճէքսին , տէտի :

— Սանա.էօյլէմի կէօրիւնիւյօր : Աեր-
չէքլիք հէր քէսէ վազ օլունուր :

— Էվվէթ . ամմա հազըէթինիզ պէ-
նիմ չէքէճէյիմ ազապը տիւշիւնմէ-
յօրսունուզ : Պէն պու գըզըն հալինի
կէօրիւյօրում . վագաա պանա պիր շէյ
սէօյլէմէզ . լաքին պազը տէֆա էօյլէ
մուամէլէլէրտէ պուլունուր , աղզընտան
էօյլէ սէօզլէր գաշըրըր քի . . . : Էա-
րապպիմ , պիր գաշ սէնէտէն օնու
ղայպ էտէճէյիմ տէյի խաթըրըմա կէլ-
մէզմի . . . : Պուրատա օ էյի վալիտէ
արթըգ սէօզիւնիւ իլէրի կէօթիւրէ-
մէտի . վէ կէօզիւնիւն եաշընը կիզլէ-
մէք իչին , պաշընը օ պիր թարաֆա չէ-
վիրտի :

Տօն Ապրիլեանօ ճէվապ վէրմէյէ ա-
ճէլէ էտէրէք . — Անլայօրում . անլայօ-
րում . սանա պիր աղըր գուրպան օլա-
ճագ . լաքին ըիճա էտէրիմ , աճէլէ էթ-
մէ . վագթընտան էվվէլ գօրգու չէքմէ :
Հէնիւզ հէր շէյտէն էվվէլ , էյէր քի
Ալլահ պու շէյի իսթէյօրսա , սանա
տա գուվվէթինի վէրիւր . գաթի նա-
զար . . . գըզըն տահա եաշը քիւշիւք
տիւր . պէլքի տէ թէպտիլ օլունուր :

— Էհ , պէն օնու թանըրըմ . թէպ-
տիլ օլմազ , փէք չօգ նիշանլար կէօրիւ-

յօրում. հաշան քի քարոզտա պու-
շէյլէր իւզէրինէ սէօյլէրսէնիզ. կէօր-
սէնիզ քի եիւզիւնտէն խօշնուտլուգ
ազար: Տահա պիրազ էվվէլ հազրէ-
թինիզ քարոզ վէրիւր իքէն, պէնիմ
կէօզիւմ օնուն եիւզիւնտէ իտի. պէ-
նիմ եիւրէյիմ գափանտրգճա, օնուն-
քի աշըլմագտայրտր: Շիմտի տէ հա-
լա մատուռտա տուա էտիյօր . . .: Պու-
արատա գատրն — Բլէմէնթինա —
տէյի չաղըրտր, վէ քահանայա տէօ-
նիւպ, — Պէնի տինլէ տօն կայէթանօ,
պունա հազրէթին պիրազ սէօյլէ, պէն
պու հայէ թահամմիւլ էտէմէմ. օնուն
Ֆիքրինի մէյիլէրինի պիր անլա. վէ
պիրազ նասիհաթ վէր: Պագ, պէն
սանա կիւվէնիւրիմ. միւնասիպինէ կէօ-
րէ օնու նասիհաթլա. լաքին շու խու-
սուստա ըսրար էթ քի, տահա եաշը
քիւշիւք տիւր, պիրազ պէքլէսին. տիւ-
շիւնսիւն . . .: Նիհայէթ պու շէյի
սանա հէվալէ էտէրիմ — տէտի:

Գատրն պունու սէօյլէյիպ տրշարը
չըգտր. պիրազ սօղրա Բլէմէնթինա
իչէրի կիրտի. լաքին կէօզլէրի գըզար-
մըշ, վէ խօշնուտլուգտան փարլամագ-
տայրտր. վէ Տօն կայէթանօտան պաշ-
գա քիմսէ օլմատրղընր կէօրիւնճէ. —
Էհ, վալիտէմ պուրատա տէյիլմի —
տէյի սիւալ էտիպ, տրշարը չըգմայա
տավրանրյօրուտու: — Օ պունտա
տէյիլ, ամմա պէն պունտայրմ. էյէր

որգրվազսան պիր ճիւղի լագրորտը է-
տելիմ. . . . վալիտէն տէ շիմտի կելիւր։
Պու ագշամքի սէօյլէտիյիմ շէյլէրտէն
նէ թէէսիր տույտուղսւնու պանա պե-
յան էտէրմիսին։

Քլէմէնթինա խահիշ իլէ ճէվապ վե-
րիպ. — պանա էօյլէ պիր թէէսիր
էթտի քի, գալպտէն սիղէ թէշէքքիւր
էտէրիմ։ Տաիմա պու շէյլէր իւղէրի-
նէ սէօյլէսէնիզ տէյի իսթէյօրուտում
— տէտի։

— Փէք էյի. սէն խօշանմըշտին,
ամմա էյի վալիտէնէ փէք խօշ կելմէ-
տի. օնու աճըթմագ տա կիւճիւմէ կի-
տէր . . . :

-- Սէվկիւլիւ վալիտէճիյիմ պէնիմ
էյլէյիմի իսթէր — տէտի. վէ կէօզ-
լէրինտէ եաշար փարլամայա պաշլատը։
Տօն կայէթանօ պաշընը էյիպ տիւշիւն-
ճէյէ տալտը. պիրազ վագըթ սուսյուգ
սիւրտիւ. վէ էյի գըզըղազ սէօյլէմէ-
յէ ճէսարէթ էտէմէտի. նիհայէթ քա-
հանայ պաշընը գալտրորարագ. — Սէօյ-
լէ պագալմ. աշըգ սէօյլէ. կերչէք-
տէն քէնտինի Ալլահա սուլնմագ իս-
թէյօրմուսուլն.

— Ահ, էվվէթ։ Եիւրէյիմին էն շէ-
տիտ արգիւսիւ պու տուր. վէ գալպիմ
ասլա րահաթ օլմայաճագ . . . :

— Եավաշ, գըզմ. փէք աճէյէ էթ-
մէ. պու գատար աթէշլէնմէ. պու
գատար թէյաշ էթմէ. պու պապտէ

ահէսթէ իլէ տիւշիւնմէք իգթիզա տըր.
 իսթիշարէ էթմէք իգթիզա տըր . . . :
 Վագաա էֆէնտիմիզ պու տերէճէյի
 նասիհաթ վերիի. լաքին պուշուշ ու-
 լա պերապեր շու օրհնած “որ կարողն
 է տանել — կէօթիւրէ պիլէն կէօթիւր-
 սիւն” տէ վար տըր. եանի նասըլ քի
 իշիթտին, Կոշումուն Ալլահտան կել-
 տիյինէ էմնիյէթ քէսպ էթմէլի. օն-
 տան սօղրա տուա էթմէլի. նասիհաթ
 ալմալը . . . :

— Էյի եա: Իշթէ հազրէթին պա-
 նա նասիհաթ վեր:

— Պէն սանա նէ նասիհաթ վերէ-
 յիմ: Պէօյլէ մատտէլէրտէ էն էյի նա-
 սիհաթ վերիճի խոստովանահայր տըր
 տէյի տէ սէօյլէմէտիմմի:

— Փէք էյի օնու կէօրիւրիւմ. վէ
 քէնտիմի օնու էլինէ թէսլիմ էտէ-
 րիմ: Հազրէթինիզ տէ ֆիքրիմի ան-
 լատընըլ եա: Տէրուշիմտէ պիր ալէվ,
 պիր աթէշ վար քի, պէնի թիւքէտի-
 յօր . . . :

— Աղըր օլ. աճէլէ էթմէ տէյօրում
 սանա: Տէմիրի օ գատար գըզտըրմալը
 տէյիլ: Սէօյլէ պանա քի, հանկը կրօն-
 քա մէյիլ տույայօրսուն:

— Մէրհամէթ գըզգարտաշարընըն-
 քինէ (սէօր տը շարիթէ):

— Զանն էտէրիմ քի, փէք միւ-
 նասիպէթսիզ տէյիլ տիր: Գաթի նա-
 զար օ գըզգարտաշար տըշարը տա չը-

գարուար, կիտերուէր կելիւրէր. գարտաշ մուհապէթի իշին հէր շէյէ սալտորըր-լար. վէ օ գատար խայր իշիւրէր քի, էն քէօթիւ քիշիւէր տախի օնլարա հիւրմէթ էտերուէր:

— Ֆագըր խասթելէրէ խըզմէթ էթ-մէյի փէք սէվէրիմ:

— Սահիհ տիր. խասթելէրէ խըզմէթ էթմէք. չօճուգլարը էօքսիւզլէրի գայ-րումագ. մէքթէպլէր . . . լաքին իթաա-թըն մաթլուպ էթտիյի շէյէրէ հա-զըր օլմագ իգթիզա տրր:

— Էվվէթ հագգընրզ վար. թէք քէնտիմի Ալլահա սուենայլմ տա, հէր շէյէ հազըրմ: Օնու սէվմէք, օնա խըզմէթ էթմէք, օնտան պաշգա շէյ տիւշիւնմէք . . . :

— Տէտիմ եա. պու գատար դըզըշ-մա, հըզընը թէսքին էթ: Պէն սիւքիւ-նէթ իյէ սէօյլէշմէյի սէվէրիմ: Մէյ-լինի թանըյօրում . վէ սէն սէօյլէմէ-տէն էվվէլ տէ անլայօրումտում: Շիմ-տի սէն րահաթ տուր. պէնի տինյէ: Տահա փէք քիւշիւք սիւն. տիւշիւն-մէլիսին. տուա էթմէլիսին: Պու էյի արզիւնիւ գալպինտէ թուլթ. շիմտիքի հալտէ օնուն չօգ լագըրտըսընը էթ-մէքտէն ֆաիտէ չըգմագ: Շիմտիլիք մուհապէթ իյէ վալիտէնէ եարտրմ էթ-մէյէ. գարտաշընը գայրըրպ կէօպէթմէ-յէ. շիմտիքի եափտըղըն կիպի էվ իշ-լէրինէ մէշղուլ օլմայա պագ: Սայ քի

պիքիր Մարիամըւ Նազարէթտէ սին :
Պուռնտան մատա . . . պիր նասիհաթ
տահա իսթէրմիսին . . . :

— Պուլլուրուն :

— Շէօյլէճէ թէճըիւպէ թարզըյը-
լա, շիմտիտէն պիր փարչա մէրհամէթ
գըզգարտաշըղը էթմէյէ պաշլա :

— Ահ, նէ եօլտա :

— Վալիտէճիյէզինին իզնէյիլէ, (ու-
մարըմ քի գարշը տա կէլմէզ) հիշ
տէյիլ իսէ փազար եօրթու կիւնլէրի,
էթրաֆտա պուլունան չօճուգլարը
թօփլարսըն, օնլարա տուա, քրիստո-
նէական վարդապետութիւն էօյրէտիր-
սին, պիր փարչա թէրպիյէ էտէրսին.
պիրազ էյլէնտիրիրսին տէ . . . ան-
լատընմը :

— Ահ, անլատըմ. վէ ճան ու կէօ-
նիւլտէն . . . :

Պու արատա գատըն իչէրի կիրիյօ-
րուտու. Տօն Ապէթանօ սէօզիւնիւ
օնա չէվիրիպ, — Քլէմէնթինա սիզտէն
պիր քէրէմ տիլէմէք իսթէյօր — տէ-
տի: Գատըն մայրապետլիյէ կոչումու
հագգընտա սէօյլէյէճէք տէյի գօրգտու-
ղունտան, եիւրէյի չարփմայա պաշ-
լատը. պէնզի պէմպէյազ օլտու. վէ
զաիֆ պիր սէս իլէ — նէ քէրէմի ի-
միշ — տէյի կիւճպէյա սիւալ էտէ-
պիլտի: Օ վագըթ տօն Ապէթանօ
գըզա իշարէթ էթմէյիլէ, գըզ վայի-
տէսինին հուզուրունա կէլիպ, տօն Ապ-

յէթանօնուն քէնտիսինէ նասիհաթ
էթտիյի շէյի տիլէտի. վէ բուխսաթ
ալտը. վէ վալիտէտի քէէննի վէրտիյի
բուխսաթը պու միւհիւր իլէ թաստիգ
էտէր կիպի, մուհապէթ իլէ օնու գու-
ճագլատը: Ալէ վալիտէնին տէ, գրզն
տա կէօզլէրինտէ եաշ փարլայարագ,
այրըրտըլար:

Ս Է Ք Ի Զ Ի Ն Ճ Ի

Երևիկ տաւտոռմ:

Ճուժա իրթէսի կէտիյիսէ, սինեօր
Ատօլֆօ վատինի իճրա, վէ ապաշխա-
րանքընը թէքմիլ էթմէյէ կէլէճէք տէ-
յի պէքլէնիլմէքտէ իտի: Ալիտէ վէ
գրզ օթոււրմուշ, իշ իշլէտիքլէրի արա-
տա, Բլէմէնթինա վալիտէսինէ — պէն
տէրիմ քի կէլիւր — տէրիտի: — Պէ-
նիմ կէրէկի կիպի շիւպհէլէրիմ վար
— տէյի ճէվապ վէրիւր իտի Ճիւլիէթ-
թա գատըն: Ալէ տօն Այայէթանօ կէ-
լինճէյէ գատար թէլաշ վէ արզիւ ի-
շինտէ գալտըլար: Քարլինօնուն տէրոթ
պիթտիքտէն սօղրա, Բլէմէնթինա օյա-
լանտըրմայա վէսիլէլէր պուլուրուտու.
հաթթա շու քէօթիւլիւյիւ պիլէ էթ-
տի քի, սաաթըն եէլգօվանընը օն տա-
գիգէ կէրի չէվիրտի. օնտան սօղրա
մուլարը եագմայա քիպրիթ արար.

ասհա սօղոս պիլմէմ հանկը չիչէք
էքսիք օլտուղու իչին կիւլ աղաճլա-
րընըն եանընա կիտերէք, պապանըն
կէտիյինի կէօրէ պիլիւրմիյիմ տէյի եօ-
յա սօղոու պազընրրարը Չարէսի
թիւքէնմէյիլէ կէօնլիւ գրրգ մատու-
ւա տէօնտիւ քի, վալիտէսի վէ տիւեր-
լէր վարդարան սէօյլէմէք իչին քէնտիւնի
պէքլէյօրլար ըտը: Վարդարան թէքմիլ
օլտուղսւնտա, տօն կայէթտնօ շու
թարգտա սէօյլէմէյէ պաշլատը:

«Պիքիր Մարիամըն գատիմի պիքիր-
լիյի նասըլ տին մատտէսի իսէ, օնուն
Ալլահանի վալիտէլիյի տէ էօյլէ տին
մատտէսի տիր: — Քրիսթիյանլըղըն
իւք տէհրլէրինտէ Նեստոր իսմինտէ
պիր հերետիկոս պաշը զուհուր էթտի
քի, զայէթ ազիզ պիքիր Մարիամըն
Ալլահ վալիտէսի օլտուղսւնսւ ինքեար
էթմէյէ ճէսարէթ էթտի: Վէ շարգ
քիլիսէլէրինի ալթիւսթիւք վէ շիքայ-
էթ իլէ տօլտուրտու: Նիհայէթ Այա-
սուլուգ (Եփեսոս) մէճլիսինտէ լանէթ-
լէնիպ, իմփէրաթօր թարաֆընտան մէն-
ֆիյէ կէօնտէրիլտի. վէ օ լանէթլի
տիլինէ գուրտ տիւշիւպ, քէնտիսի տէ
լանէթ ալթընտա, վէ ումիտ քէսիքլի-
յիլլէ միւրտ օլտու: Թէվարիտտէ շէօյ-
լէ նագլ օլունուր քի, իքի եիւզտէն
զիյատէ եպիսկոպոսլար Եփեսոսուն ու-
լու քիլիսէսինտէ ճէմ օլուպ, Նեստու-
րուն պու եանլըշ թալիմաթը հագգընտա

միւզաքերէ եթտիքլէրի արատա, էօմ-
րիւնիւն սօն փարչասընը Եփեսոստա
սուրբ Յովհաննէս առաքեալըն եանըն-
տա կէշիրմիշ օլան պու ազիզ Պիքիրէ
ղայէթ ջերմեռանդ Եփեսոս էհայիսի,
քիլիսէ գափուսուլնտա Թօփլանրպ,
զիյատէ արզիւ իլէ, վէ տուա էտերէք,
վէ կէօզ եաշը տէօքերէք պէքլէմէքտէ
իտիլէր. նիհայէթ կէճէ խայլըճա ի-
լէրիլէմիշ օլտուղու հալտէ, հաշան քի
ազիզ փէտերլէրին քիլիսէ տերուլնին-
տէ Նեստորա լանէթ օգուտուգլարընը,
վէ պիքիր Մարիամը սահիհ Ալլահ
վալիտէսի տէյի իլան էթտիքլէրինի
իշիթտիլէր իսէ, զիյատէ շաղըրգ վէ
սէվինճ ալամէթլէրիլէ չաղըրըմայա
պաշլատըլար: Աէ եանմըշ մէշայէլէր
իլէ օնլարա ըէֆագէթ էտիպ, ֆիւթու-
հաթըլա խանէլէրինէ գատար կէօթիւր-
տիւլէր. վէ շէհիրին ճէմի մէյտանլա-
րընտա վէ սօգագլարընտա, եաշասըն
փէտերլէր քի, Նեստորու լանէթլէտի-
լէր: Եաշասըն զայէթ ազիզ պիքիր
Մարիամ, սահիհ Ալլահ վալիտէսի տէ-
յի չաղըրըրըտըլար:

“Պէլի. եաշասըն պիքիր Մարիամ,
սահիհ Ալլահ վալիտէսի. չունքի Այ-
լահըն էպէտի քէլամը. փէտերի կիպի
Ալլահ. քէնտի Ալլահանի անձընտա
ինսանի Թապիաթը պիրլէշտիրիպ, վա-
գըթտա պիքիր Մարիամըն սահիհ էվ-
լատը օլտու. եանի պիքիր Մարիամը

քէնտինէ ոահիհ վալիտէ, քէլամըն վալիտէսի. պինաէն ալէյհ պիր Ալլահըն վալիտէսի էթտի:

«Պիր Թանէճիք էմոալսիզ լիյազաթ. ֆիքիրէ սըղմազ, վէ ճէմի ինսանի վէ մէլաիքեանի մախլուզլարըն հէր գապի- լիյէթինտէն, վէ հէր իսթիհզագըն- տան տահա իւստիւն լիյազաթ. էօյ- լէ պիր լիյազաթ քի, պիքիր Մարիամ Թա էպէտիլէրտէն օնա Թային օլուն- մազ իչին, եալընըզ ղայէթ լէքէսիզ պիքիրլիյի քիֆայէթ էթմէտի. իլլա ճէմի եարատըմըշլար մապէյնինտէ ղա- յէթ տէ ալչազ կէօնիւլլիւ օլմասը իգթիզա էտէր իտի. նիճէ քի սուրբ Պէրնարտոոտան ալարազ, սօն տէֆա սէօյլէտիմ իսէ. «Կուսուլթեամբ հա- ճոյացաւ, խոնարհուլթեամբ յղացաւ», Իմտի պիքիրլիյի հագգընտա սէօյլէտիմ . . . հաթթա պիրազ ուզունճա տա սէօյլէտիմ: Շիմտի տէ խոնարհուլթիւ- նու իւզէրինէ սէօյլէյէճէյիմ:

«Պիքիր Մարիամըն աւետումու հիք- մէթինտէ կէօսթէրտիյի գահրաման- քեարի խոնարհուլթիւնա սուրբ Ամբ- րոսիոս. Թաաճճիւպտէ գալարազ, «Որ ընտրեալ է ի մայրուլթիւն, անուանէ զանճն աղախին. եւ ոչ յանկարծ բար- ձրացեալ հպարտանայ», տէմիշ տիր: Ահ, պիքիրլէրին էն ալչազ կէօնիւլ- լիւսիւնէ պագըն պիր քէրրէ քի, պիր մէլէք սէլամլայըպ, Ալլահ վալիտէսի

ինթիխապ օլունտուղունու օնա միւճ-
տէ վէրտիյինտէ, պէպիւրլէնմէք տէ-
յիլ, ճիւղի պիր զուրուրիյէթ հիսս
էթմէք տէյիլ, իլլա պաշընը էյէր,
ալթիւսթ օլուր, մահճուպ օլուր, վէ
քէնտինի Բապպինին խալայրղը թէս-
միյէ էտէր. «Ահաւասիկ կամ ազախին
տեառն»: Իշթէ էջյէ իսէ պիքիր Մա-
րիամ եարատըմըշ մախլուգլարըն հէմ
պիրինճիսի, հէմ էն սօնու տուր. եանի
իսթիհգագ ճիհէթիյէ պիրինճի. վէ
խոնարհութիւն ճիհէթիյէ էն սօնու:
Օնտա քի աւետարանըն շու «Եղիցին
առաջինք յետինք. եւ յետինք առա-
ջինք» սէօզլէրի թըպզը թըպզըյա
թէքմիլ օլուր. չունքի քէնտինի եիւք-
սէլտէնլէրին ալլագլանտըղը կիպի, քէն-
տինի ալլագլանտըրան տա եիւքսէլէճէք
տիր»:

«Պուրաճրգտա էյլէնէլիմ: «Քէնտի-
նի եիւքսէլտէն». իշթէ մաղըուրլուգ.
իշթէ Եւա. իշթէ սադայէլ: «Քէն-
տինի ալլալտան». իշթէ խոնարհու-
թիւն. իշթէ Քրիստոս. իշթէ պիքիր
Մարիամ: Էջյէ իսէ Սադայէլ իլէ
մաղըուրլար. Քրիստոսուլա, վէ պիքիր
Մարիամլա խոնարհլար: Պու սու-
րէթտէ պիքիր Մարիամա ջերմեռանդ
վէ խոնարհ, քրիսթիյան վէ խոնարհ.
Իքիսի պիր շէյ տիր. պու ճիհէթտէն
սահիհ քրիսթիյանլըգ խոնարհու-
թիւնսուգ օլմազ: Պու սէպէպտէն

էօթիւրիւ խոնարհութիւն, հէր քէ-
սին պէօյլէ իշ եէրինէ գօմատրղը պու
խոնարհութիւն, մանասթըրլարամախ-
սուս պիր ֆազիլէթ, նաֆիլէտէն մա-
տուտ պիր ֆազիլէթ կիպի պիր թա-
րաֆա աթըլան պու խոնարհութիւն.
քրիսթիյանճա ֆազիլէթլէր մապէյ-
նինտէ էն պիրինճի, էն իգթիզալը, վէ
էն թէմէլլի պիր ֆազիլէթ օլուր:
Պու ճիհէթտէն սուրը Օգոստինոս,
— քրիսթիյանճա ֆազիլէթլէրին բու-
հանի պինասընը եափմագ իսթէրմիսին.
“խորհեացնախ զհիմն խոնարհութեան”.
թէմէլլի տիւշիւն, տէմիշ տիր. թէմէլ-
տախի խոնարհութիւն տուր. վէ պուն-
սուզ հիչ պիր պինա եափամագսըն”:

Պու քէրթէտէ մատուռուն գափու-
սու կըճըրտատը: Կէլէն քիմ տիր. . . .:
Սինեօր Ատօլֆօ. շափգասը էլինտէ,
այաղընըն ուճունա պասարագ, ու-
սուլ իլէ կէլտի. վէ մատուռուն պիր
քէօշէսինտէ օթուրտու: Քլէմէնթինա
վալիտէսինէ տէօնտիւ. վէ — պէն
սանա տէտիմ իտի քի, կէլէճէք տիր
— տէտի: Գատըն պաշընը եէրէ էյ-
տի, վէ խօշնուտլուզուլա կիւլիւմսէտի:
Եա տօն Կայէթանօ. . . .: Տօն Կայէ-
թանօ սինեօր Ատօլֆօյու կէօրիւ վէ-
րինճէ, պաշընը էօնիւնէ աստը. սիւ-
քիւթ էթտի. գարըլար ըսա, շայէտ
շաշըրմասըն տէյի գօրգուլարընտան
երկզիւնէ պագմագտան իհթիրազ է-

տերւէր իտի: Լաքին պիրազ սօղրա Տօն կայէթանօ պաշընը գալտրորպ, եէնի կէլէն տինլէյիճիսինէ կէօզիւնիւ չէվիրերէք: (քէէննի ահպապճա մուսահէպէթ էտէր կիպի պիր թավըրլա ֆուլթուրսուզճա) — “Հա, պիքիր Մարիամըն հագգընա, օնուէն տերին վէ գահրամանքեարի խոնարհութիւնու իւզերինէ սէօյլէյօրուտուգ. վէ խոնարհութիւն հագգընտա պաշըճա վէ քրիսթիյանա իգթիզալը պիր ֆազիլէթ տիր, տէյօրուտուգ: Օնուէն իգթիզալը օլտուզունուէն իւզերինէ տէ պիր գաչ շէյ սէօյլէյէլիմ տէ, ամէլիյաթա կէչէլիմ — տէտի:

“Խոնարհութիւն կերչէքլիք տիր. խոնարհութիւն քէնտինի թանրմագ տրր. խոնարհութիւն քէնտի եերինտէ տուրմագ տրր. խոնարհութիւն Ալլահըն հէր շէյ օլտուզունու, վէ պիզիմ հիչ օլտուզումուզու, հէր էյլիք Ալլահտան կէլիր, հէր քէմլիք պիզտէն օլտուզունու իգրար էթմէք տիր: Սուրբ Օգոստինոս տախի, “Ժանեայց զքեզ, ծանեայց զիս”. էֆէնտիմ, սէնտէն եալընըզ պիր քէրէմ տիլէրիմ. թանրյայըմ սէնի, թանրյայըմ քէնտիմի, տէյի Ալլահա նիյազ էթտիյինտէ, իշթէ պու խոնարհութիւնու տիլէր իտի:

“Ալէ հէր շէյտէն էվվէլ շունու պէյան էտէլիմ քի. կերէք թէն վէ կէ-

րէք ճան թարափրնտան, թապիաթ
խոսուսուսունտա օլմուշ լուծուֆ խու-
սուսունտա օլմուշ, հէր նէ էտինմիշ
իսէք, հէր նէ իսէք, ճիւմլէսի տէ պի-
զէ Ալլահտան վերիմիշ տիր, պունուն
իշին իշթէ առաքեալ «Ջինչ ունիո,
զոր ոչ իցեո առեալ» տէյի սիւալ է-
տէր: Քէնտինտէն օլարագ նէն վար:
Ալլահտան ալմիշ օլմատըղըն եալընըզ
պիր թէք էյի շէյ կէօսթէր պանա:
«Ջինչ ունիո»: Աճապա թէնինիմի,
ճանընըմը, սաղլըղընըմը, էօմրիւնիւ-
միւ...: Պու էյլիքլէրի քիշի քէնտի
քէնտինէ վերէմէզ. վէ պինաէն ալէյհ
հէփիսի Ալլահտան կէլիր օլտուղունու
քիմ պիլմէզ, քիմ անլամազ: «Ջինչ
ունիո»: Աճապա լուծուֆումու, ֆա-
զիլէթիմի, Ալլահ գօրգուսունումու,
տինիմի, գարտաշ մուհապէթինիմի,
խայր ամէլլէրին սէվապլարընըմը...:
Էհ, Ալլահըն լուծուֆու պիզէ եարտըմ
էթմէտիքճէ, քէնտիլիյիմիզտէն պիր
էյի միւլահազա էթմէյէ, պիր ազիզ
արզիւ տուլմայա, տինիլէ վէ սէվա-
պըլա Յիսուսուն ազիզ իսմինի լիսա-
նըմըզտան չըգարմայա պիլէ իգթիտա-
րըմըզ օլմատըղընը օ ազիզ առաքեալ
թառտիգ էթմիշ տիր: Աէ շէօյլէ խու-
լառա էտէր քի, հէր նէ իսէն, հէր
նէ իգթիտարըն վարըսա, հէր նէ եա-
փարոան, խաթըրընա կէթիր քի, հէ-
փիսինի տէ Ալլահտան թանըմալընը,

հէփիսինի տէ օնա փիշքէշ էթմէլիսին,
հէփիսինի տէ օնուն իզզէթինէ վէ շէ-
րէֆինէ սունմալըսըն: «Ջամնայն ի
փառս Աստուծոյ արարէք»: — Իվ-
վէթ, պիզ պիր թարլայա պէնզերիզ:
Թարլա մէյվէյի քիմէ վէրիր. սահի-
պինէ: Պիզ տախի պէջլէճէ հէր նէյէ
մալիք իսէք, հէր նէ եափարսագ, հէր
նէ իշլէրսէք, հէփիսինի տէ եալընըզ
օնա վէրմէյէ, եալընըզ օնա սունմայա
պօրճլուլուզ: «Միայնոյ Աստուծոյ
փառք եւ պատիւ»: Պու սէպէպտէն
էօթիւրիւ քիմ քի նէֆս մուհապէ-
թինէ վէրիրսէ, քիմ քի տիւնեայա
վէրիրսէ, քիմ քի ֆէյիլլէրինէ վէ-
րիրսէ, քիմ քի քէնտի իշին, տիւնեալի
շէրէֆ իշին, պէջիւքիւք արզիւսիւ ի-
շին չալըշըրսա, խըրօրզ տըր, Ալլահն
շէրէֆինին խըրօրզը տըր. օ Ալլահն
քի, մաղրուր խըրօրզլարըւ պարըշ է-
տէմէզ. վէ քէնտինին օլան պու շէ-
րէֆի զասպ էտէնլէրի զազապսըզ պը-
րագմայաճաղընը թէհտիտ վէ թաստիգ
էթմիշ տիր: «Ջփառս իմ այլում ոչ
տաց»: Պու ճիւմլէ քրիսթիյանլար մա-
պէյնինտէ պու թարզ խըրօրզլար նէ
գատար չօգ տուրլար...: Պէլի էք-
սերի պէջլէ տիր. վէ էյէր պու խու-
սուստա քէնտիմիզի տիգգաթլըճա թէ-
ճէսսիւս էտէրսէք, տէյէ պիլիւրիմ քի,
փէք չօգ տէֆա քէնտի քէնտիմիզի պու
խըրօրզլըգտա թութարըզ:

«Պէլի, պէօյլէ տիր. վալիտէմիզ Եւանըն, «եզիջիք իբրեւ զաստուած», եւ քի ալլահ օլտաըն, տէյերէք, երլանըն Ճէհէննէմանի թէշվիգինէ ալտանարզը վագըթտան պերի, մաղրուրլուգ զէհիրի օնուէն սէֆիլ էվլատլարընըն տամարլարընա վէ գանընա էօյլէ եայըմըշ տըր քի, հէփիսի տէ ազ չօգ օնտան միւթէ-էսսիր օլմուշ տըրլար:

«Իճրատատա կէօրէլիմ: Թա չօճուգլուգտան պաշլար: Պապանըն անանըն օխշամասը վէ մէտհլէր, տօգուշտան գալպտէ օլան քէօթիւ թօխումսու իլ-քինտէն չիլէնտիրիրլէր. վէ մաղրուրլուգուէն երլան եավրուսուէնու ազար ազար զահիրէ չըգարըրլար: Իշթէ իքի իւշ եաշընտա պիր չօճուգ Սադայէլ կիպի մաղրուր օլուր: Պագըն պիր քէր-րէ, օ հէր քէսին իւզէրինէ խօրօզլանըր. քէնտինտէն պաշգա քիմնէյի կէօր-մէզ, մէտիհլէր արար. վէ օնտան պէ-պիւրլէնիր: Իթիպարընա տօգուէնան, քէնտինի ըէզիլ էտէն հէր պիր գու-սուրու պին տիւրլիւ եալանլար վէ հիյ-լէլէր իլէ կիզլէմէյէ չալըշըր. գուսու-րու մէյտանա չըգըպ, թէքտիրէղազէպէ ուղրատըղընտա իչէրիսինտէն խըրսլանըր, քէնտի քէնտինի եէր . . . : Պատէհու էմնալլէրի մապէյնինտէ մէյ-տան ալըպ քէսպի գուվվէթ էթտի-մի. գարտաշլարըյա պիլէ ըահաթ եա-շայամազ. աթ ալարընը տիւնէմէզ օլուպ,

օնլարա զէհիր եռութտուրուր. իխթի-
յարլարա հիւրմէթսիզլիք էտէր, վէ
օնլարը մասգարայա ալըր: . . . Աման,
եա րապպի, պու թագէ ճանտա նէ պո-
զուգլուգ, նէ խարապլըգ տրր պու:
Եա պիքիր Մարիամ, քէնտի խոնար-
հութիւնուենուլա օնա սէն շիֆա վէր.
չունքի օ գատար սէֆիլ տիր օ քի,
միւպթէլա օլտուղու մաղրուրլուգ ըս-
լթմառնրտուլմազ վէ թանրմազ պիլէ:

«Շիմտի օ պիր թարաֆա տէօնէլիմ:
Շու գրզ չօճուղա պագըն. այնէ գար-
շըսընտա քէնտինէ սիւս վէրմէյէ նէ
գատար վագըլթ թէլէֆ էտէր: Պէն
կիւզէլ իմ տէյի գօմուշ ֆիքրինէ.
տիւզէնինին արգասը կէլմէզ. ատի վէ
պարկէշտ բուպալարտան խօշանմազ.
աղըր էլպիսէլէրին մօտալարըն տիվա-
նէսի տիր. ատըմլարընը էօլչէր. գը-
մըլտանըշլարընը սէնաաթըլանիզամլար.
գանատլարընը աչըգ գապարմըշ թա-
ուզ գուշու կիպի, ղուրուրիյէթ իլէ
էթրաֆընա պագընըր. . . . : Ահ, եա
րապպիմ, պիքիր Մարիամըլա պունուեն
մապէյնինտէ նէ գատար մուղայիրէթ:
Պիզ սէֆիլ Եւանըն տէյիլ, պիքիր
Մարիամըն էվլատլարը օլմալըյըզ. օ-
նուեն կիպի մաղրուրլուղուն, լանէթլի
մաղրուրլուգ երլանընըն պաշընը էզէ-
րէք, վէ ազիզ խոնարհութիւնու ճան
ու կէօնիւլտէն գուճագլայարագ, պիքիր
Մարիամըն էվլատլարը օլմալըյըզ:

“Եւեր քի պիր պէօյիւք քիլիսէտէ
 քարոզ վերիյօր օլսայրտում, վէ չօգ
 պապալար վէ անալար պէնի տինլէյօր
 օլսայրտուլար, պու լանէթլի երլանը էվ-
 լատլարընըն եիւրէյինտէ պէսլէմէքտէն
 սագընսընլար տէյի օնլարա խապէր վէ-
 բիրիտիմ քի, օ երլանըն զալիմ ըռըր-
 մասընը էվլատլարընտան սօղրա իւք
 քէնտիլէր տույաճագ տըրլար: Նիչէ
 տիգգաթսըզ աթալար ըռա, օնու պէո-
 լէրլէր վէ թէշվիգ էտէրլէր. եալընըզ
 գարարտան զիյատէ օնլարա եիւզ վէր-
 մէյիլէ տէյիլ, էօփմէքլէր իլէ տէյիլ,
 իլլա օնլարըն եիւզլէրինէ գարշը մէտիհ-
 լէրինէ պօշանմայրլա. վէ օնլարըն խա-
 ըրճի հալլէրինէ զիյատէ թագվիյէթ
 վէրմէյիլէ. ալէլիսուսուս գըզ էվլատ-
 լարը հագգընտա. օնլարը հէր քէսէ
 կէօսթէրմէյիլէ, վէ օնլարըն հիւսնի
 ճէմալի, ըուպալարընըն էտալարընըն
 կիւզէլլիյի, իթիպարը, շէրէֆի հագ-
 գընտա պիր տիւզիյէ սէօյլէմէյիլէ:
 Էվլատլար տախի պու եօլտա պէօյիւ-
 յէրէք, Ալլահը կէօզլէրինին էօնիւն-
 տէն զայպ էտէրլէր. եալընըզ ինսանլա-
 ըր տիւշիւնիւրլէր. միւրաի, միւզէվիբ,
 պէնլիք իլէ տօլու օլուրլար . . . : Օն-
 լարը պէօյլէ պէօյիւմէյէ պըրագըն.
 սօղրա կէօրիւրսիւնիւզ քի, օնլարա
 պու գատար եիւզ վէրէն պապալարա
 վէ անալարա նէ աճը մէյվլէլէր վէրէ-
 ճէք տիրլէր: . . . Մուաննիտ, ֆօտուլ,

իթաաթորդ օլարագ, պաշարընը տի-
 քերլէր, օմուզարընը տիքերլէր, վէ
 եիւրէքլերինի տէլէճէք ճէվապլար վէ-
 րիւլէր: Ահ, մաղրուրլուզուն հիւքմ
 էթտիյի խանէնին հալի եաման տըր:
 Էյէր քիւչիւքլէրէ հիւքմ էտերոէ,
 եաման տըր. պէօյիւքլէրէ տէ հիւքմ
 էտերոէ, տահա եաման տըր: Մաղ-
 րուր պիր էրքէք իլէ մաղրուր պիր գա-
 րընըն պիր կիւն պիլէ տիրլէք իլէ եա-
 շամալարը գապիլտիզ տիր: Իլլա տիւ-
 զիյէ զավղա, նիզա, իմթիզաճարզլըգ,
 խրոս վէ պիւթիւն խանէնին իչինտէ
 սուլի իպրէթ:

“Իչէրիտէքի մաղրուրլուզ, սօղրա տա
 տըշարըյա աքս էտէր: Գարընըն ագ-
 լը Ֆիքրի Ֆանիլիքլէրտէ, շէնիլիքլէրտէ,
 քէնտինի կէօսթերմէքտէ, վէ սալթա-
 նաթ վէ տարաթ ճիհէթիյլէ ագրա-
 նընտան իւստիւն օլմագտա տըր: Էր-
 քէք իսէ, իթիպար, շէրէֆ, պէօյիւք-
 լիւք արզիւսիւ, ինսանի միւլահազա-
 լարըն էսիրի օլուպ, իլէրի կիթմէք-
 տէն, խասմինէ զալէպէ էթմէքտէն,
 հէր շէյտէ վէ հէր քէսէ գարշը մէյ-
 տան ալմագտան պաշգա շէյ տիւշիւն-
 մէզ: Պէօյլէճէ նէ եիւրէք րահաթ-
 լըղը գալըր. նէ ֆամիլեատա տիրլէք.
 նէ տէ էվտէ մութլուլուզ գալըր:
 Մութլուլուզ նէրէտէ. հաթթա պէօյ-
 լէ պիր էվ, ճէհէննէմին տէհլիզի օ-
 լուր: Սուրը Օգոստինոս շէօյլէ տուա

էտերիտի. — Ա՛հ, էֆէնտիմ, ո՛րն հագ-
չերաթլարընտա պէջլէ իսթէմիշին.
վէ պէջլէ տէ վագը օլուր քի, պէտ-
խույ ոահիպի վէ նիզամսըզ պիր ճան,
քէնտինին ճէզասը վէ պէլասը տըր —
տէրիտի:

“Ա՛է մատամ քի իքինճի տէֆա օ-
լարագ սուրը Օգաստինոսուն իսմինի
եատ էտիյօրում. քէնտի հագգընտա
նագլ էթտիյի, վէ մաղըուրլուղուն
ինտան գըսմընը աիւշիւրտիւյիւ ոէֆիլ-
լիյի քեամիլէն կէօսթէրէն պիր վու-
գուլաթը թարիֆ էթմէք իսթէրիմ:

“Օ հէնիւզ Մանի մէզհէպինտէ օ-
լուպ, Միլանօտա էտէպիյաթ խօճա-
սը իքէն, տիւնեանըն սախթէ շէրէֆ
վէ իթիպարընա ղայէթլէ հարիս պու-
լունտուղու արատա, Իմֆէրաթօրուն
հուզուրունտա պիր նութգ սէջլէմէք
շէրէֆլի մէմուրիյէթի պունա իհալէ
օլմուշուտու: Պու մէմուրիյէթի նէ
աիւրլիւ խահիշ իլէ գապուլ էթտի-
յի, վէ նէ գատար զիհին ոարֆ էթ-
տիյի թարիֆէ հաճէթ տէյիլ տիր:
Եալանըլա վէ խօշամէտհ իլէ տօլու
օլան պու նութգու ինշա էթմէք իչին,
գաչ կիւնլէր վէ գաչ կիճէլէր չալըշտը
պիլէմէմ. պիր տիւզիյէ թէպտիլ թառ-
հիհ էտէր, եազար պօզար ըտը. սօղըա
աղըր աղըր օգուր, էզպէրլէր, քէնտի
արասընտա օնու թէքէլլիւմ էտէր.
հարէքէթլէրինի, տուրաճագ եերլէրի-

նի, սէսինի թալիմ էտէր իտի . . . :
 Է՛հ, պէօյլէ էյի: Ա՛հ, օ կիւն պէնիմ
 հագգըմա նէ շէրէֆլի նէ ազիմ կիւն
 օլաճագ, տէրիտի: — Պէօյլէ տիվա-
 նէճէ ազիմ թէսմիյէ էթտիյի կիւնէ
 գրզըն արզիւյիւլէ պէքլէյերէք, վէ ա-
 ճէլէ էտէրէք, ազապ իշինտէ իքէն, պիր
 տէ ագչամըն պիրինտէ, — Եարըն շու
 սաաթտա — տէյի խապէր կէլտի: Օ-
 գոստինոս օ տէրէճէ ալթիւսթ օլտու
 քի, օ կէճէ կէօզիւնիւ կէօզիւնէ գա-
 փամատը: Իրթէսի կիւնիւ պաշընտա
 պիր աղըրլըգ տույարտը. տօսթլարը
 կէօթիւրմէյէ կէլտիլէր: — Չափըք,
 Իմփէրաթօր պէքլէյօր — տէտիլէր: Օ-
 գոստինոս գալգըպ, մուալլիմ բուպա-
 սընը կիյտի. տօսթլարըյա պիրլէքտէ
 եօլա չըգտը: Չավալը Օգոստինոս. օ
 գատար արզիւսիւնիւ չէքտիյի սաաթ,
 շիմտի օնու գօրգութմայա պաշլար. վէ
 եօլտա կիտէրիքէն, քէնտի արասընտա,
 — Աճապա նիճէ օլաճագ. եա շայէտ
 ունուտուրսամ. եա սէսիմ գըսըլըրսա.
 եա պու գատար չալըշտըգտան սօղրա,
 քիւչիւք տիւշէճէք պիր շէյ վագը օ-
 լուրսա . . . : Աման եա րապպի. Իմ-
 փէրաթօրուն հուզուրունտա, սարայ
 էհալիլէրինին, ըիճալ քիպարըն, տօսթ-
 լարըն, ամմէնին հուզուրունտա ընզիլ
 օլուրսամ. . . հալիմ նէ օլուր — տէ-
 յերէք, եիւրէյի չարփար, սօսուգ սօսուգ
 թէր տէօքէր, էօյլէ պիր թէլաշէ տիւ-

շէր քի, պաշը տօլանմայա, վէ տիզլէ-
րի տիթրէմէյէ պաշար: . . . Եիւզիւնէ
պագան օնու սիյասէթկեահա կէօթիւ-
րիւլէն պիր միւճրիմ տիր զանն էտէր
իտի:

«Օգոտսինոս պսւ հալ իլէ ռարայա
եագլաշտըղընտա, պիր քէօշէնին պա-
շընտա էսքի պիւսքիւ ռուպալը պիր ֆա-
գըր կէօզիւնէ իլիշիր քի, եագընտա
օլան մէյխանէտէն պիր գատէհ էյի
շարապ իչմիշ օլուպ, քէյֆինտէն կիւ-
լիւպ չաղըրմագտայըտը: Ֆագըր ատէմ,
սատէ սու իչմէյէ ալըշըգ օլտուղուն-
տան, պիր փարչա էյի շարապ գարնը-
նա կիրմէյիլէ, քէնտինի տիւնեանըն
էն իգպալլի ատէմի սայմագտայըտը:
Օգոտսինոս տուրուպ, պիր ճիւզի օ-
նուն եիւզիւնէ պագտըգտան սօղրա,
պաշընը սալլայարագ աճէլէ իլէ եօլու-
նա տէվլամ էտէր: Վէ տէրունինտէն
պիր սէտա օնա շէօյլէ սէօյլէր իտի. —
Պագ, շու ֆագըր քիշի պէօյլէ ազ
պիր շէյ իլէ մութլու տուր. սէն իսէ
. . . : Պու շէյ պիր շիմէք կիպի կէլ-
տի կէչտի, միւլահաղասընը եինէ էտէ-
ճէյինուլթգաչէվիրտի: Նուլթգու միւմ-
քինի մէրթէպէ եօլունտա սէօյլէտի.
վէ իմփէրաթօրուն թահսինինէ նաիլ
օլտու: . . . Պիրազ սօղրա խանէսինէ
տէօնիւպ եալընըզ գալտըղընտա գալ-
պինտէ պիր պօշլուգ հիսս էթտի. . . :
Ֆագըրըն հիյէթի կէօզիւ էօնիւնէ

կելտի, վէ տերուներնտէ — օ մոլթ-
լուլու տուր. սէն իսէ . . . սէսինի թէք-
րար իշիթմէյէ պաշլատը: . . . Վէ տիւ-
շիւնէ տիւշիւնէ, ագըպէթ մազըու-
լուղու զէհրինի քէշֆ էթտի. քէն-
տի սէֆիլ էսիրլիյինէ թէէսսիւֆ էթ-
տի. վէ պու շէյ հիքմէթլի թէօվպէ-
սինէ փէք պէօյիւք պիր թէշվիգ օլտու
քի, պիր տիւնեա տիվանէտի իքէն օնու
պէօյիւք պիր սուրը էթտի:

«Վաքին պու գատար էլվերիր. չունքի
վագըթ կէշտի: Վէ շիմտի կիւճպէլա
ֆէրգինէ վարըյօրում քի. . . խոնար-
հուլթիւն իւզէրինէ սէօյլէյէճէք իքէն,
մազըուրլուգ իւզէրինէ սէօյլէմիշիմ,
էօյլէ եա, պիր քիշի քարոզ վէրմէյի
պիլմէզսէ սապր էթմէլի. նէ քի ըաթ
կէլիրսէ օնու թուլթմայը: Ամմա քէտէ-
րի եօգ. պէն տէ էոքի ըոփարթայըլա-
րըն եափաղընը եափմըլ օլտում քի,
չօճուգլարա փէրհիգքեարլըղը սէվտիր-
մէք իշին, կէօզլէրի էօնիւնէ պիր ուր-
խօշ քէօլէ գօրլար ըտը: Պէն տէ պէօյ-
լէճէնէ մազըուրլուղու ըէսմ էթտիմ:
. . . Ազիզ խոնարհուլթիւնու տահա զի-
յատէ սէվտիրմէյէ եարասըն:

«Շիւքիւրլէր օլտուն քի, պու թա-
լիլի ֆամիլեանըն իշինտէ թարիֆ էթ-
տիյիմ սէֆայէթլէրին հիչ պիրիսի եօգ
տուր. պուրատա մոհհապէթտէն, հիւր-
մէթտէն, պարըշըգլըգտան, վէ ար-
զիւլէնէճէք խալիսէթտէն պաշգա պիր

շէյ կէօրտիւյիւմ եօզ տուր. էջլէ իսէ մաղըռուրլուգ տա եօզ. վէ ազիզ խոնարհութիւն մէվճուտ տուր: Օ ազիզ խոնարհութիւն քի, պիքիր Մարիամն, վէ օնուն Ալլահանի էվլատընըն էն սէվկիւլիւսիւ օլան Ֆազիլէթ տիր: Օ ազիզ խոնարհութիւն քի, ախէր հէր Ֆազիլէթլէրին գազի թէմէլի տիր:

«Եւ պիքիր Մարիամ, շիւքիւրլէր օլտուն. սէնին վալիտէճէ էյլիյինէ շիւքիւրլէր օլտուն. սէնին հիմայէթինէ շիւքիւրլէր օլտուն քի, սէնի պու գատար սէվէն վէ սէնի իզզէթլէյէն պու քիւշիւք Փամիլեայը գայըրըյօրսուն: Տէ իմտի պու հիմմէթի օնուն իւզէրինտէն էքոիք էթմէ. վէ Գաբրիէլ պաշ մէլէյին սելամընա ճէվապ վէրտիյինտէ գուլլանտըղըն գահրամանճա խոնարհութիւնուն աշգընա օլտուն, երլանըն էդքի Եւայը ալտաթտըղը զէհիրտէն պիզի տաիմա էսիրկէ. վէ ազիզ խոնարհութիւնուն հիւքմ էթտիյի եէրտէ պուլունան եալընըզ սահիհ վէ գատիմի պարըզըզլուգտա պիզի մէթինլէ:

— Զողջոյնն զայն ընկալար

ի բերանոյ Գաբրիէլի.

հաստատեալ զմեզ ի խաղաղութեան փոփոխելով զանուն Եւայի. ամէն:

— Գապուլ էթտին օլ սելամը,

Գաբրիէլին լիսանընտան.

առայիշտէ պիզի մէթինլէ.

Եւանըն իսմին թէպտիլ էյլէ. ամին — :

Քարոզ պիթիպ մատուռտան տը-
շարը չըգտըզլարնտա, սինեօր Ատօլֆօ
քարոզիչէ թէշէքքիւր էթմէքտէն քէն-
տինի ալը գօյամատը: Տօն կայէթանօ
իսէ ատէթի իւզէրէ օնու՛ն մէտիհէրի-
նին էօնիւնէ կէչիպ, — Եանըլըյօրսու՛ն,
սինեօր Ատօլֆօ, եանըլըյօրսու՛ն, պէն
քարոզիչ տէյիլ իմ. ինան քի պէն
քարոզ ատէմի տէյիլիմ — տէտի:
Սինեօր Ատօլֆօ կիւլէրէք: — կէօրիւ-
յօրուզ եա. սէն իսթէր քարոզ ատէ-
մի օլ, իսթէր օլմա. տօն կայէթանօ,
սահիհ տէրիմ քի, պէնիմ հագգըմա
խօշճա պիր տէքքէ կէլտիմ:

— Աֆվ էտէսինիզ. Ճէնապինիզ
պէնի տէքքէ կէթիրտինիզ. վէ խօշճա
տէյիլ . . . :

— Եօյլէ իսէ տէմէք քի պէնիմ հա-
զըր պուլլունտուղու՛մտան խօշնուտ օլ-
մատընը:

— Հագըգէթ խօշնուտ օլմատըմ . . .
չու՛նքի սիզին իչին քարոզ վէրմէյի ֆիք-
րիմէ գօմուշ տէյիլ իտիմ. մատամ
քի սիզին պուլլունտուղունուզ եօղու-
տու . . . : Պէլքի սիզէ տօզունաճագ
ատապիյաթէ տաիր սէօզլէրտէն գօր-
գարըտընըզ. օնու՛ն իչին պէօյլէ խա-
պէրսիզ վէ ուսիլ իլէ կէլտինիզ:

— Շիմտիտէն սօղրա ֆիքրինիզէ գօ-
յուն քի, պէն պուլլունաճաղըմ. հէր
տէֆա տէյիլ իսէ տէ, պարի ճուճա
իրթէսի կիւնլէրի . . . :

— Պու նէ սէվինէճէք շէյ տիր, էօյ-
լէ իսէ կերչէքտէն հէր ճումա իրթէ-
սի կէլէճէքմիսին պապա, տէյի չաղըր-
տը էյի քլէմէնթինա:

— Նիչին կէլմէյէյիմ . . . : Սիզ պա-
նա պիր տէֆա իչին ապաշխարանք գո-
մուշ իտինիզ, լաքին էօյլէ թաթլը պիր
ապաշխարանք քի . . . :

— Անլատրմ, անլատրմ, տէտի քա-
հանայ, էօյլէ իսէ պու թերթիպլի պիր
շէյ իմիշ, սույուն ալթընտա գուրուլ-
մուշ պիր գէմին իմիշ. պիր տէքք իմիշ:
Պու սաֆ վէ ոատէտիլ գատընճըղազ-
տան պու շէյի քիմ մէմուլ էտէր
իտի . . . :

Ճիւլիէթթա գատըն ճէվապ վերիպ,
— Տօն կայէթանօ, եալընըզ քլէմէն-
թինատան շիւպհէ էթմէ, պու թեր-
թիպ, եախօտ հազըէթինիզին թապի-
րինէ կէօրէ, պու տէքքտէ իքիմիզին տէ
էլի վար: Նէ եափալըմ, սինեօր Ատօլ-
ֆօյու տա պիզիմ թէսէլլիմիզէ հիսսէ-
տար էթմէք իսթէյօրուտուգ. պու այ
իչին էլիմիզէ կէչմիշ օլան էյի քարոզիչ-
տէն օնուն խապերի եօղուտու վէ . . . :

— Օհ, օհ, պու նէ գատար շէյլէր:
Պէն քարոզիչ տէյիլիմ. պէնիմքիլէր
քարոզ տէյէճէք շէյ տէյիլ. գաչ տէ-
ֆա սիզէ սէօյլէմիշիմ . . . : Հալ պու
քի վազըթ կէչմիշ, պէն կիթմէլիլիմ
. . . : Գալ ոաղլըղըլա սինեօր Ատօլֆօ.
հէփինիզ տէ գալըն ոաղլըղըլա:

— Պիրազ էյլենին, տօն կայեթանօ: . . . Պերթինա, պիր շիշէ . . . :

— Նէ. նէ տէմէք իսթէյօրսուն, ոին֊
եօր Ատօլֆօ . . . տէյերէք, տօն կայեթանօ սինճապ կիպի չափըքլըղլա սառլշտու. օ արատա գատուն զէվճինէ տէօնիւպ. — Իշթէ պէօյլէ պիր ատէմ տիր, նէ եափաճագսըն: Հիչ պիր շէյ, հաթթա պիր եռլթուժ սու պիլէ գապուլ էթտիրէմէմիշիզ — տէտի:

Տ Օ Գ Ո Ի Զ Ո Ի Ն Ճ Ո Ի

Թեքրար Ահետոսմ:

Քլէմէնթինա տօն կայեթանօնուն նասիհաթընը իճրա էթմէյէ կէճիքմէտի: (Օգույանըն էլպէթ խաթըրընտա տըր:) Աէ զայրէթ իլէ էթրաֆտա պուլունան քէօյլիւ էվճիյէզլէրինէ զիյարէթ էտիպ, եէտի եաշընտան օնիքի եաշընա գատար եէտի սէքիզ գըզ չօճուգ փէյլէմիշ. վէ եագըն օլան փազար կիւնիւ սապահըն ոաաթ օնունա, (եանի էօյլէնտէն իքի սաաթ էվվէլ) կէլմէլէրինի գարարլաշտըրմիշ ըտը: Անճագ պապանըն պու մատտէտէն հիչ մալումաթը օլմատըղը իչին, ճիւլիէթթա գատըն օնա խապէր վէրմէնին թարզը հագգընտա գըզըլա շէօյլէճէ թէրթիպ էթմիշիտի: Սաաթ օնպիրէ տօղրու քլէ-

մէնթինա պաղչէտէքի գուլիպէտէ Աստուածածին պատկերինին էօնիւնտէ չօճուգլարըլա պուլունաուղու արատա, սինեօր Ատօլֆօ տախի գըղընը արամագտա օլտուղունտան, պուլ ֆըրսաթը գաչըրմայարագ, գատըն օնուն էլինէ եափըլըպ, — վարըսա գուլիպէտէ օլմալը տըր, կիտէլիմ պագալըմ — տէտի. վէ պաղչէյէ չըգարըլար:

Գըղընը օ գուլիպէտէ պուլմագ, սինեօր Ատօլֆօնուն հագգընա կիւզէլ պիր տէքք օլտու. շէօյլէ քի էթրաֆընտա չօճուգլար ըլա օնու օրատա կէօրիւպ, վէ կէօղէրինի քլէմէնթինայա տիքիպ, — Աֆէրին քիւշիւք ուսթաճըղազ. թէպրիք էտէրիմ: Լաքին . . . սէվկիւլիւ ուսթաճըղազ, պիրի պիրիմիղի էյի անլայալըմ. ըէսմի ուսթա տէմէյօրում. սէնին կէօքսիւն զաիֆ տիր, հէր կիւն եօրուլմայա կէլիշէմէզոին:

Ահ, սէվկիւլիւ պապաճըղըմ, թէէսսիւֆ էթմէ. պէնիմ իչին պու պիր եօրղունլուգ տէյիլ, իլլա էյլէնճէ տիր: Գաթի նաղար պու չօճուգլար էօյլէ սէվիմի տիրլէր քի, օնլարտան ֆէրաչլըգ տուլյայօրում — տէյէրէք, վէ օնլարըն գումրալ աաչլարընը պիրազ գալտըրարագ պաչլարընը օխշատը: — Իսթէտիյին կիպի էյի օլտունլար, լաքին օնլարը պիրազ քիրլիճէ կէօրիւյօրում: Պիր ճիւզի քէնտիլէրի թէմիզ թուլթմայը տա օնլարա էօյրէթմէլի:

— Էվվէթ, պապա, պիլէսին քի եօլունա գոյաճաղըմ:

Վայիտէսի գրգընը մազուր թուլթ-մագ իչին, — Պունյարը թօփլատըղը հէնիւզ իւք տէֆա տըր — տէտի: Օ արատա զիյատէ քիւչիւք օլանյար ութանարագ, քիւմէնթինանըն եանընա եագլաշըպ, հիճապլարընտան եիւզլէրինի օնուն ֆիսթանընըն գըրմալարը աւրասընտա կիզլէտիլէր: Վէ ալթընտան պագընըր ըտըլար...: Քիւչիւք ուսթայըսա, — պու եափտըղընըզ այըպ տըր — տէյերէք, օնլարը զօրուլա օրթայա չըգարըպ, պազը պիրինի, պազը օ պիրինի փէտէրինին էօնիւնէ կէօթիւրտիւ, վէ — Պագըն, բուպալարը քիրլի տէյիլ, էսքի տիր, զավալը ֆագըրլար, ատէմին եիւրէյի աճըր: Ամմա էյէր ուսլու տուրուրլար, վէ էյի էօյրէնիլէր իսէ, պունուն տա չարէսի պուլունուր, էօյլէ տէյիլմի պապա:

— Նէ տէմէք իսթէյօրսուն...:

— Նէ տէմէք իսթէտիյիմի անլատընըզ զանն էտէրիմ: Պունլարը թէմիզլէթմէք իչին հէր եէրտէ սու պուլունուր, լաքին գըյաֆէթլէրինի պիր ճիւզի տիւզմէք իչին, պապա պանա եարտըմ էթմէզսէ...:

— Անլատըմ ֆէնտպազ, սէն քէսէյէ պագայօրսուն: Պունուն սէօհպէթինի էտէրիզ, սօղրա սէօյլէշիրիզ — տէտի: Լաքին պու «սօղրա սէօյլէշիրիզ»

սէօղիւնիւ էօյլէ պիր Թարգտա սէօյլէ-
տի քի, Բլէմէնթինա չօճուզլարա տէօ-
նիւպ, — Իշիտիյօրմուսուսուզ. էյեր
էյի օլուրսանըզ, պապամ սիզէ եար-
տըմ էտէճէք. կիւզէլ ըսփալէթլէրի-
նիզ, փրօսթէլալարընըզ, ֆիսթանլա-
րընըզ . . . վէ տահա կիւզէլ կիւզէլ
շէյլէրինիզ օլաճագ — տէտի :

— Էվվէթ, տահա կիւզէլ կիւզէլ
շէյլէրի օլաճագ տըր (տէտի սինեօր Ա-
տօլֆօ) ամմա էյեր էյի էօյրէնիրլէր, վէ
սէօզ Թուլթարլար ըսա — : Պատէ-
հու գըզընա տէօնիւպ, — Հայտէ տէր-
սի պիթիր, պուսլարը ազատ էթ քի,
էօյլէն Թաամընըն վագթը տըր — տէ-
տի. վէ գատըն ըլա պիրլիքտէ օրատան
չըզըպ, օ կէօլկէլի եօլտա աշաղը եօ-
գարը կէզինէրէք, Բլէմէնթինա չօճուզ-
լարը կէօնտէրսին տէյի պէլէմէքտէ
իտիլէր. վէ եավաշ սէսիլէ, — Հա-
գըգէթ պու սէվկիւլիւ Բլէմէնթինա
Թէքմիլ պիր գըզ տըր. պու քիւչիւք
չօճուզլարըն արաքընտա պիր վալիտէ
կիպի տավըանըյօր . . . Լաքին էյի մու-
գալլէտ օլ քի, քէնտինի փէք չօգ եօր-
մասըն. գապիլ տիր քի քէյֆինի պօ-
զար — տէտի :

— Պու Թարաֆտան վէսվէսէ էթ-
մէ. պէն տէ իլէրիսինտէն տիւշիւն-
միւշիւմ: Հաֆթատա եալընըզ իւչ
տէֆա, տօն Լայէթանօնուս կէլտիյի
կիւնլէր Թօփլայաճագ. վէ Քարլինօյա

իթալեաննճա տէրս վերմէնին եէրինէ,
պիր սաաթ գատար օնլարըլա մէշղուլ
օլաճագ տրր:

— Էյի եա. քէնտիսինէ պիր Ֆիքիր
տաղըթմագ օլուր: —

Պիրազ սօղրա Բլէմէնթինա աթա-
լարընըն եանընտապուլունտու: Օ կիւն
հագըգէթէն պիր շաղըրղըլա, թարիֆ
օլունմագ պիր խալիսէթ իլէ ազիզ
պիր Ֆէրահլըգտա կէշտի: Ալէլիսուսուս
ազշամըսը, մատուռտա վարդարանը
սէյլէտիքտէն սօղրա, սինեօր Ատօլ-
ֆօ զիյատէ քէյֆլի կէօրիւնտիւ. վէ
տաիմա Ֆիքրինի մէշղուլ էտէն մաս-
լահաթ միւլահազալարընը պէր թարաֆ
էտիպ, թէքմիլէն ֆամիլեաճա մուհա-
պէթ տուլղուլարընա թէսլիմ օլտու:
Պունտան Բլէմէնթինա ճէսարէթ ա-
լըպ, — Պապա, պու կիւն փէք էյի-
սին — տէտի: — Էվվէթ, խօշնուտ
ուժ — տէյի ճէվապ վէրտի կիւլէ-
րէք: Գատըն ըսա ասլա ֆրրոսթ գա-
լըրմագ. վէ քէնտի սւսիլի իւզէրէ
կիզլիտէն պազը ուֆաճըգ թաշլար ա-
թարըտը: — Պիլիքմիսին նէ սէպէպ-
տէն խօշնուտսու — տէտի:

— Էհ, նէ սէպէպտէն:

— Շու սէպէպտէն քի, փազար կիւ-
նիւ սաաթ օնպիրէ տօղրու կէլիր ի-
քէն, ճուճա իրթէոի ազշամ կէլտին:
Սէվկիւլիւ Ատօլֆօմ, շիմտիտէն սօղրա
պունուտ տէթ էթմէլիսին: Ճուճա իր-

Թէսի կէճէսինի, պէլքի տէ փազար
սապահընը տա, մասլահաթլար, մէք-
թուպլարըլա ուղըռաշարագ, եազըխա-
նէ պաշընտա քէնտինի Թէլէֆ էթմէք-
տէննէ չըգաճագ . . . : Սէօզիւմիւ տին-
լէ Ատօլֆօ, քէյֆիլէ ոաղլըղընը գա-
զան. վէ . . . բահաթ գամիր իլէ տէ-
մէք իսթէրիտի. լաքին կերէք գըզը օ-
րատա պուլունտուղու էճիլտէն. վէ
կերէք զէվճինէ քարոզ վերիյօր կիպի
օլմամագ իչին, քէնտինի Թուլթուու :
— Հագգըն վար (տէտի սինէօր Ատօլ-
ֆօ) ամմա սէյլէմէսի գօլայ տըր . . .
պազը տէֆա տա մասլահաթ պաշըն-
տա պուլունմագ իգթիզա տըր : Ինան
քի էլիմտէն կէլսէ . . . :

— Պէլի. էյէր կերչէքտէն իսթէյէ-
ճէք օլսան, էլինտէն կէլիր :

Քլէմէնթինա տա սէօհպէթէ գարը-
շըպ, — Պապա, տօն Ապէթանօյա
նիմ սէօզ վէրմէտինմի — տէյի սիւալ
էթտի :

— Հանկը շէյի :

— Ճուլմա իրթէսի կէլմէյի : Հէմ տէ
օ գատար խօշնուտ օլտոււն . . . :

— Աագաա օնուս սէյլէտիյի Թարզ-
տա քարոզ տինլէմէքտէն փէք խօշնուտ
օլտոււմ. վէ էյէր մասլահաթլարըմ
միւռտատէ էթսէ . . . :

— Օհ, շու միւսաատէ : Օնլար միւ-
սաատէ էտէրլէր — տէտի գըզ Թէք-
րար. վէ գարշըսընա կէլիպ, մուհապէթ

իլէ էլլէրինի օնուէն իբի օմուզլարընա
 գոյարագ. վէ կէօզլէրինին իչինէ պա-
 գարագ. եարը հիւքիւմ, վէ եարը բի-
 ճա թարգընտա, — Հայտէ, էյի պա-
 պաճըղըմ. փէք էյի տէ, կէլիրիմ տէ
 — տէր իտի օնա: Սինեօր Ատօլֆօ տա-
 յանամատը. վէ գըզընը գուճագլայըպ
 — փէք էյի, կէլիրիմ. . . կէօնլիւն խօշ
 օլտումու — տէյէրէք աննընտան էօփ-
 տիւ: Պու վատ, օ մուսահէպէթին
 շազըղընը թէքմիլ էթտի: Հէփիսին-
 տէն զիյատէ ճիւլիէթթա գատըն պու
 շէյտէն խօշնուտ օլտու քի, պու եօլ-
 ուլա զէվճինի մասլահաթլարըն ու-
 զուն զաիլէսինտէն, փազար եօթու
 կիւնլէրին ֆէրահ վէ խէլաա վէրիճի
 միւլահազալարընա տէօնմէսինէ սւմիտ
 էտէր իտի. չունքի սինեօր Ատօլֆօ խայ-
 լը վագըթտան պէրի փազար եօթու
 կիւնլէրինին սապահընը արգասը կէլ-
 մէզ հիսս պլար վէ մէքթուպլար ըլա
 կէչիրիպ, էօյլէն վագթը գըսա վէ օ-
 լուրու կիպի պիր պատարագ կէօրմէ-
 յի ատէթ էթմիշ իտի:

Իրթէսի կիւնիւ էրքէնտէն սինեօր
 Ատօլֆօ կիթտի: Ագշամ իւզէրի տօն
 կայէթանօ ատէթի իւզէրէ կէլտի. վէ
 ֆարլինօնուէն տէրսինի վէրտիքտէն
 սօղրա, մատուռա թօփլանտըլար: Քլէ-
 մէնթինա շակիրտլէրինի տէ օրայա
 կէթիրմիշ օլտուզունտան, տինլէյէն-
 լէր իբի գաթ արթմըշ ըտը: Տօն կա-

յէթանօ պուշլարա պիր կէօզ կէզաիրիպ, շէօյլէճէ պաշլատը:

«Իբի տէֆա տըր Աւետուամ հիքմէթի իւզէրինէ սէօյլէտիմ. վէ տօղրուս սուսու սէօյլէյէյիմ, պու ագշամ ախէր պիր հիքմէթ, եանի Այցելութիւն իւզէրինէ սէօյլէմէյի ֆիքրիմէ գօմսւշուտուամ: Լաքին չօճուգլարըմ, մատամ քի, խապէրիմ օլմայարագ կէլմիշոնիզ. պիր ճիւզի կէրի տէօնիւպ, պաշգա տէֆալար տինլէմիշ օլան գատընլարը սայմայարագ, եինէ օ մատտէ իւզէրինէ սէօյլէյէճէյիմ: Էօյլէ իսէ տիգգաթ էտին սէվկիւլիւ չօճուգլարըմ. էլիմտէն կէլտիյի գատար սիզին քիւլիւք գաֆանըզա սւյտուրաճաղըմ. վէ պիքիր Մարիամըն պու տէտիյիմ ազիմ հիքմէթտէ սիզէ վէրտիյի կիւզէլ տէրուլէրի աչըզ աչըզ թարիֆ էթմէյէ չալըշաճաղըմ»:

Պուրատա տօն Այյէթանօ պիր ազ տիւշիւնճէյէ տալտը. շիւպհէսիզ սէօյլէյէճէյի մատտէյի, վէ օնուն փարչալարընը ֆիքրինտէ սըրայա գօրուտու: Պիրազ սօղրա թէքրար պաշլատը:

«Պիլիրմիսինիզ չօճուգլտըմ, պիքիր Մարիամ Նազարէթտէքի էվճիյէզինտէ նէ եափարըտը: Ալէլիսուսուս Գարրիէլ պաշ մէլէյին օնա կէօրիւնտիւյիւ վագըթտա նէ եափայօրուտու: — Նէ եափտըղընը պէն սիզէ սէօյլէյէյիմ: Պիքիր Մարիամ էվինի կէօզ-

տէն կէշիրիպ, օտաւընը թէմիզէյիպ,
ազ վէ ֆազըրճա էշեալարըն թօզու-
նաւ չըրփըպ, սրոպա գօտուգտան, վէ
քէնտի իշին, վէ տիւքքեանտա չալը-
շան կիւյէկիտի Յովոէփ իշին պիր փար-
չա թաամ հազըրլատըգտան սօղրա,
պու մէշղուլիյէթլէրտէն արթան վագ-
թընը, ֆազըրճա օտաւընա չէքիլիպ,
քիթապը շէրիֆի օգումայա, միւթա-
լաա էթմէյէ, Ալլահը տիւշիւնմէյէ, վէ
եիւրէքտէն օնա տուա էթմէյէ սարֆ
էտէրիտի: Նէ տուա էտէր իտի: Օ
պիր տէֆա պու գատընլարա սէյլէ-
տիմ: Գսւրթարըճըյը կէօնտէրսին տէ-
յի Ալլահա տուա վէ նիյաղ էտէրիտի:
Օնու կէօզլէրի իլէ կէօրմէյէ, գարշը-
սընտա օնա սէճտէ էթմէյէ. էտնա
պիր խալայըգ կիպի օնա խըզմէթ էթ-
մէյէ հասրէթ չէքէրիտի: Քէնտի պու
ազիզ միւլահազալարտա պուլուկնտու-
ղու արատա, պիր մէլէք կէօրիւնիւպ՝ օ
գատար արզիւլէտիյի գուրթարըճընըն
վալիտէսի օլմայա Ալլահ թարաֆընտան
ինթիխապ օլտուղուկնու օնա միւթտէ-
լէտի: Ահ, պագըն չօճուգլարըմ, աշգ-
լը տուա, ալլագ կէօնիւլ իլէ վէ էյի
էտիլէն տուա նէ իմիշ. . . կէօյտէն
մէլաիքլէրի էնտիրի, մէլաիքլէրի: Էվ-
վէթ, պէյլէ տիր, եիւրէքտէն տուա
էտէն կիւնահսըզ պիր գըզ չօճուգ,
էվճէ իշլէրինի, էվճէ պօրճլարընը թէք-
միլ էթտիքտէն սօղրա, պիքիր Մարի-

ամ կիպի քէնտի բահաթընը, քէնտի ֆէրահընը՝ գալպինի Ալլահա աչմագտա, օնուհուլա սէօյլէշմէքտէ, ազիզ տուա վասիթաաբյա օնա եիւրէյինի պօշաթմագտա արայան պիր ագըլը գըզ, եպընըզ մէլաիքլէրին մէմնսունիյէթինէ մագհար օլմագ տէյիլ. իլլա օնուհն պէքճի մէլէյի, խօշնուտլուզուլա օնուհն եանընտա պէքլէյերէք, վէ ինճու տանէլէրի կիպի, օնուհն տուա ալարընը վէ խայր ամէլլէրինի տիգգաթըլա թօփլայարագ, օնլարը կէօյէ կէօթիւրիւր, վէ Ալլահա թագտիմ էտէր. վէ Ալլահ տա օ վագըթ խազնէլէրինի աչըպ, օնուհն իւզէրինէ լութուլլար եաղտըրըր: Ահ, եօլունճա տուա էթմէյի պիլէն գըզա նէ մուլթու: Չօճուգլարըմ, սիզ էյի տուա էթմէք պիւլիւմիսինիզ...: Պունու պիլմէք իչին էօյրէնմէք իգթիզա տըր. սիզ տէ էլպէթ վալիտէլէրինիղտէն պազը շէյլէր էօյրէնմիշ օլաճագսընըզ: Լաքին ղավալը վալիտէլէրինիզին պազը տէֆա էվտէ օ գատար իշլէրի օլուր. թարլատա չաղըշաճագ օլուրլար քի, պիչարէլէր վագըթ պուլամազլար: Փազար եօրթու կիւնլէրի եօզարըտա Լրաթիա քիլիսէսինտէ տէ պազը շէյլէր էօյրէնէ պիլիւմիսինիզ. Լաքին չօղու տէֆահէփինիզի տէ օրատա կէօրմէյօրում: ... Վէ սէվկիւլիւլէրիմ, հէր փազար կէլմէլիսինիզ. չունքի փազար կիւնլէ-

բի պօրճ առւր, պիլիրմիսինիզ, եալը-
նըզ պատարագ կէօրմէք տէյիլ. իլլա
քրիստոնէական վարդապետութիւն շէյ-
լէրինի, տուալար էօյրէնմէք տէ պօրճ
առւր. զիրա քրիստոնէական վարդա-
պետութիւն պիլմէտիքճէ, էյի տուա
էտիլէմէզ: Ղայէթ ազիզ Պիքիրէ պա-
գըն: Եալընըզ տուա էթմէյէ գանաթ
էթմէզ. իլլա նիճէ քի սէօյլէտիմ, օ-
գումայա, քիթապը շէրիֆի մէշգ էթ-
մէյէ տէ աէվամ էտէր իտի. վէ Ալլա-
հը աահա էյիճէ թանըմայը, վէ կէլէ-
ճէք օլան վէ քէնտինին հիչ տալա մա-
լումաթը եօզ իոէ տէ, քէնտինին սա-
հիհ էվլատը օլամագ օլան Յիսուս
Քրիստոսու աա թանըմայը օնաան էօյ-
րէնիրիտի: Սիզ տէ պէօյլէ էտին. քրիս-
տոնէական վարդապետութիւն Ալլա-
հըն նէ գաաար պէօյիւք, նէ գաաար
էյի օլտուզուհու թանըմայը. Յիսուս
Քրիստոսու, պիզիմ իչին օնսւն նէլէր
եափմըշ, նէլէր չէքմիշ օլտուզուհու
թանըմայը. վէ պինաէն տլէյհ օնու
սէվմէյի, եիւրէքտէն օնա տուա էթ-
մէյի, վէ տաիմա օնսւն ազիզ մուրա-
աընը իճրա էթմէյի ոիզէ էօյրէտիր:

«Իշէթէ պու կիւզէլ այտա, սիզին
հիչ ֆիքրինիզտէն կէշմէյէն, սիզին տի-
լէմիշ պիլէ օլմատըղընըզ պիր քէրէմի
Աստուածածին սիզէ իհսան էթտի:
Ահ, պիքիր Մարիամ նէ գաաար էյի
տիր: Էվլատլարըմ, օնու սէվմէյիսինիզ,

հէմ փէք չօդ սէվմէլիսինիզ: Սիղէ իհ-
ռան էթախի քերէմ տէ պու տուր
քի, սիղէ գայրըմայը պուրատա ֆլէ-
մէնթինա գատընճըղա իլհամ էթտի:
... Պու արատա ֆլէմէնթինա պաշը-
յըլա խայրը տէյի իշարէթ էթտի. վէ
եավաշ սէսիլէ. — պանա նասիհաթ
էտէն քէնտիոթ տիր — տէրիտի: Պու-
նուհ իւզէրինէ տօն Վայէթանօ, — էյի
եա, պու տա 9 տէմէք տիր. Աստուա-
ծածին պանա իլհամ էթտի. պէն տէ
սիղէ պիր ճիւզի էյիլք էթսին տէյի,
պու գատընճըղա նասիհաթ վէրտիմ:
Սիղի մէսրուր էտէճէք, քիթապը շէ-
րիֆին կիւզէլ հիքեայէլէրիյէ սիղի էյ-
լէնտիրէճէք. սիղէ չօրապ էօրմէյի,
էգքի բուպալար եամալամայը, վէ հէ-
փիսինտէն զիյատէ իգթիզալը օլան օ-
գումայը, քրիստոնէական վարդապե-
տսւթիւնու, էյի տուա էթմէյի էօյ-
րէտէճէք տիր: ... Ահ, էյէր պու շէյ-
լէրի էյիճէ էօյրէնիրսէնիզ, նէ մութ-
լու սիղէ: Էօյլէ իոէ չօճուգլարըմ, սիղէ
թէնպիհ էտէրիմ. Աստուածածինէթէ-
շէքքիւր էտին. ֆլէմէնթինա գատըն-
ճըղա էյիլքշինառ օլուն, պիր վալիտէ-
նիզ տէ օ տուր կիպի, օնա հիւրմէթ
վէ իթաաթ էտին, Ալլահ սիղի օրհնել
էտէր. Աստուածածին սիղի սէվէր, վէ
մէլաիլքլէր խօշնուտլուղուլա սիղին եա-
նընրգտա պուլունուրլար, մէմնուհիյէթ
իլէ սիղէ պագարլար. վէ ճէննէթտէ

սիզին հագգընըզա էյի սէջլէրլէր : Է՛հ ,
մէլախքլէրին սիզին հագգընըզա սէյ-
լէմէսի , ճէննէթտէ սիզին լագըրաընըզո
էթմէսի նէ պէյիւք իգպալ տըր :

« Լաքին պու կիւզէլ վէ ալա իգպա-
լէ նաիլ օլմագ իչին , եալընըզ տուա
էթմէք եէթիշմէզ . իլլա էյի հազըր-
լըզլար քլա էթմէք տէ իգթիզա տըր :
Շիմտիլիք ազիզ Պիքիրին սօն տէրէ-
ճէտէ մալիք օլտուզու , վէ սիզին տէ
սատագաթըլա օնտան իպրէթ ալմալը
օլտուզունուզ իքի հազըրլըզ իւզէ-
րինէ սէյլէյէյէմ : Պսւնլարըն պիրի
Ֆիքիր խոնարհութիւնու , վէ օ պիրի
եիւրէք փաքլըզ տըր : Էյի տինլէյին :
Պիքիր Մարիամ հէր նէ գատար եա-
րատըլմը մախլուգլարըն էն ազիզի ի-
տի իսէ տէ , օ գատար խոնարհ օլտու
քի , պաշգա տէֆա սէյլէտիյիմ կիպի ,
գուրթարըճընըն վալիտէսի օլմագ բիւ-
յասընտա պիլէ ֆիքրինտէն կէչմէզ ի-
տի , հաթթա օնսւ կէօրմէք , վէ օնա
խըզմէթ էթմէք քէրէմինի արզիւլէմէ-
յէ վէ տիլէմէյէ պիլէ ճէսարէթ էտէ-
մէզ իտի : Վէ պու տէրէճէ խոնարհու-
թիւնու ասլա ղայպ էթմէտիքտէն մու-
տա , պաշ մէլէյին լիսանընտան Բապ-
պինին վալիտէսի օլաճաղընը իշիթտի-
յինտէ , տահա ղիյատէ գահրամանքեա-
րի խոնարհութիւն գուլանտը : Սէյ-
լէյին պանա քի , պու միւթտէ օնա
ճիւզի պիր ղուրուրիյէթ կէթիրտիմի :

Հայրը. կեօլկէսի պիլէ օլմատը: Եւօր-
մէք իսթէր իսիմ քի, իչինիզտէն պի-
րիսի պու կիւնտէն եարընա սուլթան
օլաճագ օլա, նէ եափար ըտը: . . .
Նէ կիւլիւյօրսուկուզ: Պու շէյին գա-
պիլիզ օլտուզուկու պէն տէ պիլիբիմ.
անճագ շու սէօյլէյէճէյիմի տինլէյին:
Էյէր քի պազը զիյնէթ կիւնլէրինտէ
վալիտէնիզ սիզէ եէնի պիր բուպա
կիյաիրիր. պիր իփէք ըսփալէթ գօր,
պօյնսուկուզա պիր տիզի եալան ինճի
թագարսա, պէպիւրլէնմէյէ պաշլարսը-
նըզ. . . : Ա՛հ, եա բապպի, ազիզ Պի-
քիրին եանընտա պէն նէ գատար պէօյ-
իւքլիւք սէվլէրիմ. նասըլ մաղրուր-
ում. նէ գատար քէօթիւյիւմ, տէ-
մէլիսինիզ: Ա՛հ, սէվկիւլիւ չօճուգլա-
րըմ, խոնարճ օլմալըսընըզ. քիմ քի
էյի տուա էթմէք իսթէրսէ, տուասը
տիլէյի գապուլ օլտուն տէյի իսթէր-
սէ, խոնարճ օլմալը տըր. Ֆանիլիք, պէօ-
յիւքլիւք արզիւլէրինի տէֆ էթմէլի
տիր. խոնարճ պիքիր Մարիամ կիպի
խոնարճ օլմալը տըր: Ֆագըր չօճուգ-
լար արգանըզտա պու էսքի պիւսքի
բուպալար ըլա. . . : Պու ճիւմլէ շէյ-
թան սիզէ տէ իզվա վէրէ պիլիբ, հիւ
տէյիլ իսէ տահա էյի կիլինմիշ օլ-
մայը, տահա կիւզէլ կէօսթէրիշ էթ-
մէյի, խալգըն կէօզիւնէ ուրմայը, կիւ-
զէլ տիր տէյի մէտճ օլունմայը սիզէ
արզիւլէթտիրէ պիլիբ:

«Պիր գրգ Վարըտը, պիլերմիսինիզ
(օ տա սիզին կիպի քեօյիւ գրգը) ա-
տը Գառապարինայըտը. վէ . . . օնիքի
օնիւչ եաշընտա . . . նէոի օլապիլիր :
Պու ճիւմիէ պիր գաչ աղալար աժա
կիաէր իքէն, քեօյտէն կէշտիքլէրի ա-
րատա պոււնու կէօրիւպ, — նէ կիւ-
զէլ գրգճըզազ տըր — տէմէշլէր. (եա-
խօա օնա էօյլէ կէլմիշ) : Պոււնու իւ-
զէրինէ կէրչէքտէն կիւզէլիմ տէյի
գաֆաարնա գօուպ, այնէտէն քէնտի-
նի կէօրմէյէ տէլի տիվանէ օլուրուտու :
Հալ պու քի էվլէրինտէ այնէ պու-
լունմատըղընտան, չօղու տէֆա եա-
գընտա օլան պիր քիւչիւք կէօլէ կիտիպ,
այաղընը չըպլատըր. վէ կէօլիւն քէնա-
րնա կիրէրէք, սույուն իւզէրինէ է-
յիլիր, քէնտինէ պագար պագար տօ-
յամազըտը : . . . Պիր կիւն պիրտէն
պիրէ այաղը գայտը. վէ կէօլիւն չու-
գուրունա տիւշտիւ : Չուգուր տէրին
իտի. վէ պէօյիւք պիր թէհլիքէտէ
պուլունտու : Պէրէքէթ վէրսին քի,
տիւշտիւյիւ արատա քէգքին պիր սէո
իլէ չաղըրտըղընտան, եագընտա իշլէ-
մէքտէ օլան քեօյիւլէր իշիտիպ, օնա
գուրթարմայա գօշտուլար. վէ կիւճ
հալիլէ սուտան չըգարըպ, էօլիւ կիպի
էվինէ կէօթիւրտիւլէր : Պիրազ սօղ-
րա լէյէն լէյէն չամուրլու սուլար գուս-
մայա պաշատը. վէ խայլը կիւնլէր կէ-
շէրէք, կիւճ պէլա քէնտինէ կէլէ պիւ-

տի։ Ամմա զաւալլը Գասպարինա օ
կէօլտէ քէնտինի կէօրմէյէ պիր տաճա
կիթմէտի. վէ նէ վագըթ քի պու
իզվայը տույարսա, — լանէթ ֆօտուլ-
լուգ, ազ գալտը քի էօմբիւմէ գաստ է-
տէճէք իտին — տերիտի ֆիքրինտէն։

«Էօյլէ իտէ անլատընըզմը չօճուզլա-
րըմ. պէօյիւքիւք արզիւսիւ, հայրը.
ֆանիլք, հայրը. մաղըուրլուգ, հայ-
րը. եօղսա Ալլահ կիւճէնէրէք տուա-
լարընըզը րէտտ էտէր։ Օ Ալլահ քի,
քիթապը շէրիֆին աէօզիւնէ կէօրէ,
«Ամբարտաւանից հակառակ կայ. տայ
շնարհա խոնարհացդ. մաղըուրլարտան
իքրահ էտէր. օնլարա գարշը ճէնքիւ-
շիր. վէ լութֆուլնու եալընըզ խոնարհ-
լարա իհսան էտէր. օ լութուֆու քի,
պիքիր Մարիամ եարտարլմըշլարըն էն
զիյատէ խոնարհը օլտուղու իչին, օ-
նուլն ուլա տօլմուշուտու։

«Լաքին էյի վէ մէյվէլի տուա էթ-
մէք իչին, խոնարհութիւնտան մատա,
զիյատէ տէ եիւրէք փաքլըղը լազըմ
տըր, տէմիշ իտիմ։ Պիքիր Մարիամ
գըզլարըն իչինտէ էն զիյատէ խոնարհ,
վէ էն զիյատէ փաք օլտուղու իչին,
տուաաը եալընըզ գապուլ օլմագ տէ-
յիլ. իլլա արզիւսիւնտէն չօգ գաթ զի-
յատէ գապուլ օլտու. չուլքի գուրթա-
րըճըյը եալընըզ կէօրմէյէ տիլէմէյէ
պիլէ ճէսարէթ էտէմէզ իքէն. օնու
սալթ կէօզիւյիւլէ կէօրմէյէ տէյիլ.

իլլա գաւճաղընա արմայա, սիւտիւլէ պէտլէմէյէ, վէ օնու՛ն սահի՛հ վալիտէ-
սի օլմայա. վէ հէմ՛ վալիտէ, հէմ՛ տէ
ղայէթ լէքէսիզ պիքիր գալմայա աա
ինթիխապ օլունտու: Պագըն քի օնու՛ն
փաքլըզը, պարկեշտլիյի վէ պաքիրանէ
իֆֆէթի ներէլէրէ գատար եթիշմիշ
իտի: Կիւնահարզ համիլէ օլմուշ. վէ
պիզիմ կիպի թէհլիքէլէրտէն վէ իղվա-
լէրտէն գորգաճագ իշի եօզ իքէն, զայ-
էթ կիւզէլ տելիգանլը քիսվէթինտէ
օնա պիր մէլէք կէօրիւնիւր. կէօյտէն
կէօնտէրիւմիշ պիր մէլէք կէօրիւնիւր.
օ կէօզլէրինի եերէ տիքեր. օնու՛ն եիւ-
զիւնէ պագմայա աախի ճէսարէթ էթ-
մէզ: Ա՛հ, գըյմէթի պարկեշտլիք: Ա՛հ,
քէշքի քրիթիյան գըզլար տաիմա օ-
նա պէնզէսէ իտիլէր. նէ գատար իղ-
վալէր, նէ գատար թէհլիքէլէր, հաթ-
թա նէ գատար կիւնահար էքսիք օլուր-
ուտու:

«Էվվէթ. պարկեշտլիք, խուսուսա
կէօզլէրին պարկեշտլիյի ազիզ փաք-
լըզըն մուհաֆըզը տըր: Էվլատլարըմ,
օնու պիքիր Մարիամտան էօյրէնին:
Վէ էյեր փաք օլմագ իսթէրսէնիզ,
հեր պիր թէհլիքէլի պագըշտան սա-
գընըն. պագը փէք էյի օլմայան սէօզ-
լէրտէն սագընըն, զիյատէ սերպէսթճէ
վէ գապաճա շագալարտան ճիլվէլէրտէն
սագընըն: Վէ մատամ քի տըշարըտա
հեր տիւրլիւ թէհլիքէլէր պուլունուր.

վէ հէր եէրտէ քէօթիւլէր էքսիք օլմազ. էյէր փաք օլմազ իսթէրսէնիզ, պիքիր Մարիամ կիպի էվինիզէ չէթիլին, եախօտ տըշարը չըգամազ օլտուղունուզտա, եալընըզ չըգմայըպ, պէօյիւքլէրինիզ իլէ չըգըն: Փաք օլմազ իչին, քէօթիւ ահպապլարտան, տըսըզ էրքէթլէր իլէ թէքլիֆսիզ օլմազտան սագընըն: Փաք օլմազ իչին, քէնտի քէնտինիզէ հիւրմէթ էտին. սըգ սըգ՝ սիզի կէօրէն Ալլահը, վալիտէնիզ պիքիր Մարիամը, տաիմա սիզի կէօզէտէն, կէճէ տէ, գարանյըգտա տա, եալընըզըզ զանն էթտիլինիզ վագըթտա տա, սիզի կէօրէն պէքճի մէլէյինիզի տիւշիւնիւն: Ահ, շու մուզիւրը — պէն եալընըզ ըմ, քիմնէ կէօրմէզ — սէօզիւնիւ մինպատա սէօյլէմէյին: Շէյթանըն սիզի քէմլիյէ կէօթիւրմէք իչին ֆիքրինիզէ գօտուղու պիր եալան տըր պու. պունսւ սագըն սէօյլէմէյին. չունքի հէր եէրտէ, հէր սաաթտա, կիւնտիւզ տէ, կէճէ տէ, ազշամ տա, սապահ տա, մէլէք սիզին եանընըզտա օյանըգ տուրուր. վէ մէլէքտէն տահա իւտիւն պիրիսի վար տըր քի, գալպլէրին տէրինինէ գատար կէօրիւր. օ կիզլի միւլահազայը, օ քէօթիւ խօշլանմայը կէօրիւր: Իմտի էյէր քի շէյթան պիզէ իզվա վէրիրսէ, Ալլահը տիւշիւնէլիմ. պիքիր Մարիամը տիւշիւնէլիմ. մէլէյի տիւշիւնէլիմ. . . : Ահ, օ

սէվկիւլիւ մէլէյի քի, պիզիմ հագգը-
մըզա հիճապա կիրիֆթար օլուպ, եիւ-
զիւնիւ գափայըպ, կիւճէնէրէք եանը-
մըզտան գալմայըլա, աղայարագ Ալ-
լահըմըզա — Ահ, էֆէնտիմ, պէօյլէ
թէմիզ փաք, պէօյլէ կիւզէլ օլան օ
ճանճըզազ չամուրա տիւշտիւ տէմէյէ
— մէճպուր օլմասըն:

«Տէ իմտի չօճուգլարըմ, խոնարհու-
թիւնուլա փաքլըգ, պու իքի կիւզէլ
ֆազիլէթլէրի պիքիւր Մարիամտան ճան
ու կէօնիւլ իլէ տիլէյին, հէր կիւն
տիլէյին, պուլնլարըն մուզայիւրի օլան
պէտիսուլարտան ուզագ տուրմայա հէր
ճահտը գուլլանըն. պէօյլէճէ տիւնեա-
տա վէ էպէտիլէքտէ մութլու օլուր-
սուսուգ. ամին»:

Օ Ն Ո Ւ Ն Ճ Ո Ւ

*Իքի քարոզոռն միապէյնիստէ պիր
վոռզոռնիթ:*

Պու կիւզէլ քարոզճըզազըն, կէօզ-
լէրինի գըմըլտաթմայարագ տինլէյէն
գըզ չօճուգլարա թէէսիրինի. վէ ճիւ-
լիէթթա գատընըն վէ գըզընըն հիսս
էթտիքլէրի մէմնուլնիլէթի թէսազ-
վուր էթմէյի օգուլանա պըրագարագ,
պու սէօյլէտիլիմ քարոզ ուլա, պուլն-
տան սօղրա սէօյլէյէճէյիմին մապէյ-

նինտէ ըստթ կէլէն պիր քիւչիւք վու-
գուաթը թարիֆ էթմէք իսթերիմ քի,
ֆամիլեատա կերէկի կիպի պիր թէլաշը
մոլճիպ օլտու իսէ տէ, նէթ իճէսինտէ
հէփիսինին խայրընա վէ թէոէլլիսինէ
սէպէպ օլտու:

Քարլինօնուն աթէշի վէ մոլարըզ
մէշրէպի հագգընտա, իլքինտէն պիր
ճիւզի մսլումաթ վերմիշ իտիմ: Շիմ-
տի նասըլ քի կէօրիւլէճէք տիր, օնուն
պիր խաթասը միւնասիպէթիյլէ, պիր-
ազ ուզունճա սէօյլէյէճէք քերթէ տիր:

Քէօյ ոէֆասը եալընըզ վիճուտէ
գուվվէթ վէ ֆաիտէ վերմէք տէյիլ,
իլա թապիաթըն կիւզէլ, եիւճէ, վէ
տաիմա կէօնակէօն սէյրանլէրի իլէ,
գալպի եիւքսէյէ գալտըրարագ վէ թէ-
միզլէյերէք, ճանա տա ֆաիտէ վէրիր:
Պու էյի թէէօիրի իլք աղըզա Քար-
լինօտա տախի իճրա էթտիյի կէօրիւլ-
տիւլ քի, թա իլք կիւնլէրտէն տահա
սիւքունէթի, տահա միւնիս վէ տա-
հա ուսլու կէօրիւնմէյէ պաշլամըշ ըտը:
Վալիտէսինին կէօզիւ էօնիւնտէ, տօն
կայէթանօնուն մէքթէպինտէ, վէ Քյէ-
մէնթինայրլա ֆարագա պազը տէֆա
պօզուշտուղու տա էքսիք օլմագսայը-
տը, օնուն թաթլը մոլամէլէսիյլէ, շէ-
հիրին շամաթասընտան, տաղընըզլըզ-
լարընտան, վէ մէքթէպ արգատաշլա-
րընըն հէր վագըթ փէք տէ կիւզէլ օլ-
մայան իպրէթլէրինտէն ուզագ օլարագ:

զանն էտէրսինքի պաշգա պիր չօճուգ
օլմուշուտու: Պատէհու կիւզէլ Մայ-
իս այլ կէտի. օ պաղչէտէքի գուլիպէ,
թաթլը գօգուլու չիչէքէր, տօն կայէ-
թանօնուն քիւչիւք քարոզլարը . . .
պու ճիւմլէսի օնտա էօյլէ պիր թէպ-
տիլաթ հասըլ էթմիշ կէօրիւնիւր իտի
քի, ճիւլիէթթա գատըն, չօգ տէֆա
պու խուսուս իչին Ալլահա թէշէք-
քիւր էտէր իտի, վէ օնու պիլէսինճէ
քէօյէ կէթիւրմէյէ վէրտիյի գարարտան
էօթիւրիւ մէմնուն օլուր իտի:

Անճագ տահա այրն իւշտէ պիր հիս-
սէսի կէշմէմիշ իտի. Բարլինօ եինէ էս-
քի հալլէրինէ պաշլատը, օգումագտան
սըգըլըր, քիթապլարտան նէֆրէթ կէ-
թիւրիւր, էյի Բլէմէնթինա վալիտէսինին
էմրինէ կէօրէ, իչինէ տէրսինէ մուգայ-
յէտ օլուուն տէյի զօրլատըղը, վէ պէօ-
յիւճէք պիր գուսուր էթտիյի հալտէ,
իգթիզասընա կէօրէ, վալիտէսինէ խա-
պէր վէրտիյի իչին — չաշուտ, զամ-
մագ — տէրիտի օնա: Ա է պիւսպիւ-
թիւն թաթլը վէ մագըլմ Բլէմէնթի-
նա, հէր նէ գատար պէօյլէ սիթէմլէր-
տէն եիւրէյի եարալանըր, վէ կէօզլէրի
տօլար ըսա տա. — Սէն պանա չաշուտ
տէ, զամմագ տէ, նէ իսթէրսէն սէօյ-
լէ. պէն պունլարը վալիտէմէ սէօյլէ-
մէմ. լաքին պօրճուտա գուսուր էտ-
էրսէն, եալան սէօյլէյերէք օնու ալտա-
տամամ — տէրիտի: Տօն կայէթանօյա

պու. գատար իւերի վարամագըտըյըսա տա, իւք վագըթլար կիպի տիգգաթլը տա տէյիլ իտի, տէրուէրինի էօյրէնմէզ, իշէրինի պիր թարաֆա պըրագըլ գտը: Այլիտէսի պուշուշն կիւն պէկիւն կերի կիթտիյինի կէօրիւր, իւք աղըզա նասիհաթ վերիր իտի. սօղըա ագշամ գահվէ ալթըսընտան, պաղչէտէ կէզմէքտէն մահրում էթմէք, օգուժագ վագթընը սւզաթմագ, իշէրինի թէքրարլաթտըրմագ կիպի, պագըքիւչիւք զագէպլէր վերիր իտի. լաքին պուշուշն մըրըլտանաղընը, ինսա էթտիյինի կէօրմէյիլէ, գուլանտըղը հագիմիյի պիր թարաֆա պըրագըլ, վէ «է» քէլիմէսինի «իւ» քէլիմէսինէ թէպտիլ էտիպ, էվլատընա սօուգ մուլամէլէ գուլանըր ըտը:

Ասիրին էհլի քէլամէրինին թապիրինճէ, հալ կերէկի կիպի կերկիլէշմիշ իտի. պու արատա էօյլէ պիր վուգուաթ ըասթ կէլտի քի, պիւթիւն պիւթիւնէ գըրտը պիթիրտի. լաքին օթարզ պիր գըրըզլըգ քի, էվվէլքինտէն տահա էյի պիր հիւսնի հալի մուլմիպ օլտու:

Գուշարըն եավրու չըգարմագ վագթըյըտը. վէ Գարինօ (նասըլ քի հէր չօճուգլար տա էօյլէ տիրլէր) պուշուշն տիվանէսի իտի: Աէ էվին արգա թարաֆընտա պիր աղաճ իւզէրինտէ պիր գուշ եուվասը կէօզիւնէ իլիշմիշ, վէ

պուլ եռւվայր ավմայր ֆիքրինէ գոմուշ ուտու։ Լաքին ճիւմլէ վալիտէլէր կիպի պուլնուլն վալիտէսի տէ, գուշ եռւվասընա տոգուլնմայա պիր տիւրլիւ ըիզա վէրմէզ իտի։ վէ չոճուգլարըն խահնլիյի թապիր էթտիյի շէյէ մինպաստ թահամմիւլ էտէմէզ իտի։ շէյլէ քի պիր գաչ կիւն եաժըուլար ըլա էյլէնտիքտէն սողրա, էլլէրինտէ սէֆիլճէ էօլտիւրիւրէր։ վէ օ գատար մուհապէթ իլէ գօլօշգայա օթուրան վէ սողրա օնլարը պէպէյէն պիչարէ վալիտէլէրին եիւրէյինի փարչալատըգլարընը հիչ տիւշիւնմէզլէր, տէր իտի։ Լաքին քիմէ սէյլէրսին։ պուլ սէօզլէր Քարլինօնուլն պիր գուլաղընտան կիրէր, օ պիրինտէն չըգարըտը։ Հէր հալտէ օ եռւվայր ավմագ իսթէր իտի։ Նէ եափսըն։ վալիտէոինտէն իզին իսթէմէք, օլուր շէյ տէյիլ իտի։ Էյլէ իսէ . . . էյլէ իսէ, օնա կէօսթէրմէյէրէք կիզլիճէ ալըրմ, տէտի։ Պուլ կիւզէլ գարարը վէրտիքտէն սողրա, պիր կիւն էյլէնտէն իւչ սաաթ սողրա, վալիտէսի վէ գըզգարտաշը սուֆատա օթուրմուշ տիքիշ տիքէրլէր իքէն։ քէնտի քիւշիւք օգուլմա օտասընտան ուսիլ իլէ չըգըպ, արգա գափուտան տըշարը աթլատը։ տողըուլ ազաճըն եանընա կիթտի։ եռւվայա կէօզ տիքտի քի, սագա գուշուլ եռւվասը իտի։ Գուշլարըն աւասը օնլարա եէյէճէք կէթիրմէք իչին

կիտիպ կելմէքտէ, վէ եավրուլար չի-
վիլտէմէքտէ իտիլէր: Քարլինօ քէնտի-
նի զապթ էտէմէյիպ, աղաճըն եիւք-
սէքլիյինի կէօզիւյլէ հիսապլատը. խըր-
սըզ կիպի էթրաֆընա պագընտը. եէ-
լէյինի չըգարտը. կէօմլէյինին գօլարը-
նը սըղատը. պէօյլէճէ աղաճըն քէօքիւ-
նէ սարըլտը. վէ գօլարընա վէ տիզ-
լէրինէ զօր վէրէրէք, աղաճըն իւք տա-
լընա գատար չըգտը: Նէֆէս ալմագ
իչին օրատա պիր ճիւզի էյլէնտիքտէն
սօղրա, թէքրար էթրաֆընա պա-
գընտը. պաշընը եռւվայա գալտըրտը.
վէ պիր տալտան օ պիր տալա չըգարագ,
ազըպէթ եռւվանըն հիղասընա եէթիշ-
տի. էլինի ուզաթտը վէ օնու գափ-
տը: Իչինտէ հէնիւզ այվա թիւյլիւ
պէշ թանէ եավրու օլուպ, իւք սար-
սըլըշտա, ինճէ պօղազլար իւզէրինտէ,
պէշ թանէ աղըզլարը աչըգ թիւյսիւզ
պաշլարընը գօրգարագ տըշարըյա ու-
զաթտըլար ըսա տա, Քարլինօյու կէօ-
րիւնճէ գօրգուլարընտան իչէրի չէքիլ-
տիլէր: Օ արատա աղընտա եէյէճէք
օլարագ անալարը եէթիշիպ, գօրգու-
յուլա պիր աճըգլը սէս չըգարտը. աղա-
ճըն իւզէրինտէ իքի իւչ տէֆա տէօն-
տիւ. վէ կիտիպ եազընտաքի չիթին
իւզէրինէ գօնտու. վէ օրատա աշաղը
եօգարը սըշըրայարագ, թիւյլէրինի եօ-
լարագ, վէ աճը աճը էօթէրէք, սա-
նըրսըն քի գափըլմըշ օլան եավրուլա-

րընը չաղըրբըր բտը: Քարլինօ պու շէյ-
 լէրի վազիֆէ էտինմէյիպ, վէ չիքեա-
 րընա սէվինէրէք, աչաղը էնմէյէ տավ-
 րանըր բտը: Լաքին պիրազ էնմէնին
 կիւճիլէյիւնտէն, պիրազ տա սաղ է-
 լինտէ թուլթուուղու եուվանըն մանի
 օլմասընտան, այաղընը պիր տալտան
 աչաղըքի տալա պասմագ իչին սւզաթ-
 տըղը արատա, պասաճաղը տալա բասթ
 կէթիրէմէյիպ, վէզնինի զայպ էթտի.
 հայտէ, աչաղը տիւշտիւ: Աղաճըն քէօ-
 քիւնտէն սըյրըլարագ այագ իւղէրինէ
 տիւշմէսի, Ատուուաճաճինին պիր միւ-
 ճիւզաթը օլտու: Լաքին եուվա էլին-
 տէն տիւշտիւ, զավալը եավըուլար
 քիմի էօլմիւշ եէրտէ եաթայօրուտու,
 քիմի տէ օթլարըն արասընտան պաշընը
 ուզատըպ, զաիֆ գանատճըղազլարընը
 չարփարըտը: Պիչարէ անալարըյուսա,
 տահա զիյատէ թէլաշըլա էթրաֆլա-
 րընտա ուչար, վէ էօյլէ չիվիտէր իտի
 քի, եիւրէք տայանմագ: Պուենլար պիր
 թարաֆա գալսըն, տահա պէտթէրի շու
 տուր քի, Քարլինօ իլք շաշգընլըգտան
 պիրազ ագլը պաշընա կէլտիյինտէ, եիւ-
 զիւնտէ պիր եանմագ տույտու, վէ է-
 լիյիլէ եօգլատըղընտա, գանըլա տօլու
 պուլտու: Սէֆիլ Քարլինօ, նէ մու-
 սիպէթլի սաաթտա պուլուէնտու: Կիւ-
 նահտան սօղրա Ադամ կիպի կէօզլէրի
 աշըլտը. աղաճըն ալթընտա տիզ չէօք-
 տիւ վէ աղլամայա պաշլատը . . . : Պիր

Ճիւղի եիւրէյի էնտիյինտէ, — շիմտի
 պուրատա պէն նէ եափայրմ — տէյի
 քէնաի քէնտինէ ոիւալ էթտի . . . :
 Այադա գալգտը. թէքրար գանընը ոիւ-
 տի. եէլէյինի կիյինտի. վէ եէրէ պա-
 գըպ, եուվայը պօզուլմնւշ. զավալը
 եաժըուլարը օթլարըն արասընտա էօ-
 թէտէ պէրիտէ էօլմիւշ կէօրտիւ : Անա-
 բարըյրտա աղաճըն իւզէրինտէ հալա
 ֆիզանըն ոէտայրլա էօթմէքտէ իտի :
 — Գարլինօնուէն եիւրէյի աճըտը. ահ,
 ոիզի պէն էօլտիւրտիւմ. ահ, վալիտէ-
 մին ոէօյլէտիյինտէ հագգը վարըմըշ
 — տէտի : Պէօյլէ տիւշիւնէրէք ահ
 էտէրէք, կէօզլէրի շիշմիշ, եիւզիւ գան-
 լը օլտուղու հայտէ, եավաշ եավաշ
 էվէ տօղըու կիտէր իտի : Լաքին եագ-
 լաշտըղընտա, իւզէրինէ պիր տիթրէ-
 մէք կէլտի, վէ էյլէնտի. — վալիտէմէ
 նէ տէյէճէյիմ. եիւզիւմտէ թագաի-
 րաթըմը մէյտանա վէրէն պու պէրէ
 իլէ օնուէն գարշըսընա նասըլ չըգաճա-
 ղըմ . . . տման եա ըապպի, պէն նէ
 իշ թուլթտում . . . — տէյէրէք, թէք-
 րար աղլամայա պաշլատը. վէ օրատա
 պուլուէնան պիր թաշ երզընընա տայա-
 նըպ, հալա գանամագտա օլան եիւ-
 զիւնիւն եարասընը եէնիտէն թէմիզ-
 լէրիտի. վէ պիր ատըմ տահա աթ-
 մայա այաղը իլէրի վարմաղ ըտը : Վէ
 էյէր քի տօն Վայէթանօ ատէթի իւ-
 գէրէ տէրս վէրմէք իչին Վրացիատան

օրայա կէլմիշ օլմասա, քիմ պիլիր քի
 օրատանէ գատարտահա գալաճագ ըտը :
 Տօն կայէթանօ օնու կէօրիւր կէօրմէզ,
 — քարլինօ, պուրատա նէ իշին վար :
 Աման պու գան նէ տիր. նէ օլտուռն
 — տէյի սիւալ էթտի : Օ եարամագ
 պիր եանտան աղլայարագ, պիր եան-
 տան ընչկըրարագ, պաշնա կէլէն շէ-
 յի միւմքինի մէրթէպէ թարիֆ էթտի :
 Պուռնուռն իւզէրինէ քահանայ, — ան-
 լատըմ, անլատըմ, ագըլսըզըզ էթմիշ-
 սին օղլում. պագ պիր քէրրէ, օգումանա
 մուգայէտ օլմուշ, վալիտէնէ իթաաթ
 էթմիշ օլսայրտըն . . . : Եէթիշիր քի,
 զազէպինի տէ չափըք պուլմուշսուռն.
 կէօրիւյօրմուսուռն իթաաթսըզըզտան
 նէ մէյվէ հասըլ օլուր . . . — Պու
 թէքտիրլէրին իւզէրինէ չօճուգ եինէ
 աղլամայա պաշլայընճա. — Հայտէ,
 քէնտինի թօփլա. սուս օլ : Շիմտի
 էվէ տէօնիւպ, վալիտէնին գարշըսընա
 չըգմալըսըն. օնտան աֆիլըգ տիլէմէ-
 լիսին. վէ էյէր Ալահ պապանըն աա-
 նա վէրտիյի զազէպտէն պաշգա պիր
 զազէպ տէ օ վէրէճէք օլուրսա, սէս
 չըգարմայըպ գապուլ էտէճէքսին . . .
 չուռքի օղլում, ագըլսըզըզ էթմիշսին.
 պէօյիւք ագըլսըզըզ էթմիշսին — տէ-
 տի : Վէ պէջլէ սէօյլէյէրէք, ճէպին-
 տէն պիր պէյազ եաղըգ չըգարըպ,
 եիւզիւնիւն գանընը, վէ կէօզ եաշ-
 լարընը սիլէրէք, էլինտէն եափըշտը,

էվէ տօգրու կէօթիւրմէյէ պաշլատը: Զաւալլը թագսիրաթ սահիպի, նէ տիւրիւ իհթիրազըլա կիթտիյինի օգույան սիւալ էթմէսին: Պիր գաշ տէֆա էլինի պրրագըպ գաշմագ իղվասը ֆիքրինէ կէլտի. ամմա նէրէյէ . . . նէ ֆաիտէսի օլուր . . . սօղրա . . . :

Էվին գափուսունա եէթիշտիլէր. տօն Այյէթանօ չանը չէքտի. պու ռէստէն վալիտէ վէ գըզը քի, հալա սուֆատա իտիլէր, կէօզլէրինի չէվլիրիպ, տօն Այյէթանօ տուր, տէտիլէր. վէ իշլէրինի պրրագըպ գափույու աշմայա գօշտուլար: Օտաճըղազընտա օգույօր տէյի տուրտուգլարը Քարլինօյու, էօյլէ կէօզլէրի գըպ գըրմըզը օլմուշ, եիւզիւնտէն աթէշ չըգայօր, վէ գան լէքէսի օլարագ, տօն Այյէթանօնուն էլինտէ կէօրիւնճէ. նէ տիւրիւ թաաճճիւպտէ գալմըշ օլաճագլարը թարիֆէ հաճէթ տէյիլ տիր: Գատըն օնու կէօրտիւյիւ անտէ, կէօզլէրինի իրի իրի աշարագ — Քարլինօ — տէյի չաղըրտը: Քլէմէնթինա տախի — Քարլինօ — տէյի թէքրարլատը . . . : Քարլինօյուսա, պաշգա լագըրտըյա պէքլէմէյէրէք, եէրէ գափանըպ էօքիւր էօքիւր աղլամայա պաշլատը: Տօն Այյէթանօ վուգուաթը գատընա անլաթմայա չալըշըր ըտը: Վէ գատըն եավաշ եավաշ քէյֆիյէթէ վուգուֆ օլտուգճա, պազը ֆիրեատ էտէր, պազը կէօզլէրինի

կէօյէ գալտրորր, պազը տա էվլատընըն իւզէրինէ էնտիրիպ, շէտիտ թէքտիր-լէր էտէրիտի: Էյի Բլէմէնթինա իոէ, ալթիւսթ օլուպ, եիւրէյի գալգըպ, վէ գարտաշընըն քէնտինէ էթմիշ օլտուղու սիթէմլէրի, պէտ սէօզլէրի ունուտարագ. կէօզլէրինտէն աթէշ սաչան, վէ էվլատընա պէօյիւք պիր զազէպ թէհ-տիտ էտէն վալիտէսինին եանընա եագ-լաշըպ, — Ալալիտէ, վալիտէ, էյլէն. պագ նասըլ աղլայօր: Պագ, եիւզիւ գանայօր . . . պուենա մուալիճէ էթմէ-լի. զավալլը Բարլինօ — տէր իտի: Տօն Կայէթանօ տախի քէնտինճէ օնա թարաֆ չըգարագ. — Գատըն, շիւպ-հէն օլմաորն քի, օ զազէպինի չէքմիշ տիր. իշթէ պագ . . . պագ պիր քէր-րէ . . . տէյերէք, չօճուզու զօրուլա պաղա գալտրորր. վէ եիւզիւնտէքի եարայը օնա կէօսթէրիր իտի: Պու շէյտէն գատընըն տախի եիւրէյի եում-շայըպ — իշթէ Ալահըն ատալէթի տիր պու . . . : Կէլ իմտի — տէյերէք, օնու սուֆայա կէօթիւրտիւ. վէ Բլէ-մէնթինանըն տա եարտըմըյա, եիւ-զիւնիւ եայգատը. եարայա մէրհէմ գօտու. վէ էյիճէ սարտը. իսապէթ քի եարա փէք տէրին տէյիլ իտի:

Աղլամագլարըն, թազիրլէրին, մուա-լիճէ էթմէնին արասընտա, տէրս վագ-թը կէչմիշ իտի: — Էյ. սաաթ ալ-թը օլմուշ, մատուուա կիտէլիմմի —

տէտի տօն կայեթանօ: — Փէք էյի, կիտէլիմ. լաքին Բարլինօ պու տէֆա կէլմէյէճէք — տէյի ճէվապ վէրտի գատրն: Բարլինօ աղլամայա պաշլատը. վէ մատուռա գապուլ օլունմասընը ըիճա էաէրիտի: — Հայըր. հայըր. քիւչիւք իթաաթարզ. Աստուածածին սէնի իսթէմէզ. սէն փէք քէօթիւսիւն: Սէն օտանա կիթ. վար օրատա աղլա. վէ Ալլահտան աֆվլըգ տիլէ . . . հայտէ կիթ — տէտի վալիտէսի: Վէ օ սօն հայտէ կիթ քէլիմէսինի էօյլէ գուվվէթլի սէօյլէտի քի, Բարլինօ իթաաթ էթմէյէ մէճպուր օլտու: Էյի Բլէմէնթինանըն եիւրէյի գանարըտը. վէ սէվկիւլիւ գարտաշընը մազուր թուրմայա ճէսարէթ էտէմէզ իտի իսէ տէ, կէօզլէրինտէ փարլայան եաշլար, նէ գատար աճը տուլտուզունու կէօսթէրիլէր իտի: Տօն կայեթանօ պունուն ֆէրգինէ վարըպ. — Պրագ վալիտէնի, պրագ. փէք էյի էտիյօր. Ղազէպինի չէքմէսի էյի տիր. պու Ղազէպ պէնիմ քարոզումտան տահա զիյատէ քեար էտէր — տէտի:

Պիր ազ վագըթ սիւքուլթ տուրտուլար. քի Բարլինօնուն ուզագտան կէլէն հընչկըրըգ սէսինտէն պաշգա շէյ իշիտիլմէզիտի: Սօղրա գատրն, քէէննի պիր սըգընտըլը միւլահաղայը ֆիքրինտէն աթըրյօր կիպի, պիր ճիւզի պաշընը սալլատըգտան սօղրա, — հայ-

տէյին կիտելիմ — տէյերէք մատուռա
տողրու եիւրիւմէյէ պաշլատը: Վէ քա-
հանայ վէ Բլէմէնթինա հիչ սէս չը-
գարմագարզըն օնուն արգասընտան կիթ-
տիլէր: Վէ քարոզ պունտան սողրա-
քի պապտա սէօյլէյէճէյիմ կիպի օլտու:

Օ Ն Պ Ի Ր Ի Ն Ճ Ի

Այցեյոռթիոն (Զիյարէթ):

«Պիր ճիհէթտէն պիզիմ հագգըմը-
ղա տա, Քարլինօնուն հագգընա տա
աղապլը օլան վուգուլաթ պիզի պլթ-
իւթ էթմէսին. իլլա . . . մատամ
քի Ալլահ իսթէմէտիքճէ պիր եափ-
րագ պիլէ եէրէ տիւշմէղ. պէն պուն-
տա Ալլահըն գայըրըճըլըղընըն պիր
տէրսինի կէօրիւյօրում քի, չօճուղու
իսլահ էթմէք, վէ պիզէ պէօյիւք թէ-
սէլլիլէր հազըր էթմէք իսթէյօր: Էօյ-
լէ իսէ Ալլահըն մուրատը մուպարէք
օլտուն: Պիզ տախի պու կիւն րահաթ
եիւրէյիլէ պու կիւղէլ այա, վէ պի-
քիր Մարիամըն էօմրիւնէ տէվամ է-
տէրէք, օնուն սրբուհի Էղիսաբէթէ
զիյարէթէ կիթմէսինին իւղէրինէ սէօյ-
լէյէլիմ քի, Քիլիսէ Յուլիս այընըն
իքիսինտէ եօրթուսունու թուլթար:
Վէ իւք էվվէլ աւետարանըն նագլի-
նի պէյան էտէլիմ:

“Պաշ մէլէք այրըլաճաղը վագըթ
 պիքիր Մարիամա շէօյլէ սէօյլէմիշ ի-
 տի. — Իշթէ սէնին ագրապան Եղի-
 սաբէթ տախի իխթիյար վագթընտա
 պիր էրքէք էվլատ համիլէ օլտու —
 տէմիշ իտի: Լաքին ազիզ Պիքիր Հո-
 գին սուրբուլա տօլու օլտուղունտան,
 մէլէյին սէօյլէտիյինտէն տահա զիյա-
 տէսինի, եանի հաղարէթ խանէսինին
 բահաթլըղընը պիրազ վագըթ պըրա-
 գրպ, քէնտի ազիզ ագրապասընըն եա-
 նընա կիթմէք Ալլահըն մուրատը օլ-
 տուղունու անլամըշ ըտը: Պու սէ-
 պէպտէն էօթիւրիւ տէրագէպ գալգըպ,
 Գալիլեա տաղլարընտա եալընըզ պա-
 շընա եօլա տիւշտիւ. Եղիսաբէթին
 սաքին օլտուղու Քեփրոն շէհրինէ եէ-
 թիշտի. վէ օնու խանէսինէ կիրիպ,
 մուհապէթ իլէ օնու սէլամյատը: Օ
 իխթիյար պունու կէօրտիւլիւնտէ սէ-
 վինճինտէն գափըլըպ, քէնտի ագրա-
 պասընըն սէլամընա, Ալլահտան իլհամ
 օլունմուշ շու սէօզլէր իլէ ճէվապ վէր-
 տի. — Մուպարէք սին սէն գարըլար
 մապէյնինտէ, վէ մուպարէք տիր սէ-
 նին բահմինին մէյվէսի: — Պատէհու
 օ մուհապէթլի տէրաղուշլարտան այրը-
 լըպ. — Պէն քիմ իմ քի, էֆէնտի-
 մին վալիտէոի պանա կելսին . . . : Իշ-
 թէ բահմիմտէ թաշըտըղըմ չօճուգ սէ-
 նին սէսինի իշթտիյի անտէ, սէվին-
 ճինտէն արչրատը: Ահ, մութլու սանա,

ինանտրդըն իշին քի, բապպինին փիշին սէօյլէտիյի ազիմ շէյլէր սէնտէ թէքմիլ օլաճագ տրըլար — : Պսւ սէօզլէրտէն ազիզ Պիքիր պիր ազիզ էյլէքշինասլըգ-տան վէ մոհհապէթտէն գափըլարագ, քէնտի խոնարհութիւնու վէ Ալլահն իհթիշամըյըլա տօլու օլան օ եիւճէ Մեծացուսցէ պէյիթինի սէօյլէտի քի, քիլիոնէ հալա օնու օգուր. վէ տիւն-եանըն ախըրնա գատար տա օգույա-ճագ տրը: Ալ է իւչ այ գատար Եղիսարէթին խանէսինտէ գալըպ, վէ էտ-նա պիր խալպըգ կիպի օնա խըզմէթ էտիպ, քէնտի Նազարէթ խանէսինէ տէօնտիւ:

«Իշթէ վուգուլաթ պու տուր քի, իքի սուրէթտէ միւլահազա էտէ պիլիրիզ. եանի հէմ զիյարէթ սըֆաթըյալա, հէմ հիքմէթ (խորհուրդ) սըֆաթըյալա: Զիյարէթ սըֆաթըյըլա պիքիր Մարիամըն խոնարհութիւնուսու վէ գարտաշ մոհհապէթինի կէօրէճէյիզ. վէ հիքմէթ սըֆաթըյալա, օնուս գըզըն զայրէթ էօրնէյինտէն հիւսնի իպրէթ ալաճաղըզ:

«Ալ է վիլէլա զիյարէթ սըֆաթըյալա: Պիքիր Մարիամ հէնիւզ կէնճ չաղընտա, եանի փէք փէք օնպէշ օնալթը եաշընտա օլուպ, Եղիսարէթ իսէ եաշընը ալմըշ, վէ միւճիւզաթըլա էվլատ սահիպի օլմուշ իտի: Պիքիր Մարիամ, պիր ֆագըր տիւրկէր զէվճէսի, վէ Ե-

ղիսաբէթ Չաքարիա քահանայնն ղէվ-
 ճէսի իտի . . . : Պու սէպէպլէրէ մէպնի
 պիքիր Մարիամ Եղիսաբէթտէն քիւ-
 շիւք կիպի, իւքին ղիյարէթ էթմէք
 տահա ղիյատէ օնա եագըշըրըտը : Լա-
 քին օնուէն աշըրը աղիղլիյինի, եիւճէ
 Ալլահնն էվլատընը հէնիւզ րահմիտէ
 թաշըմագտա օլտուղու էճիլտէն օնուէն
 լիյագաթընը տիւշիւնիւնճէ, օնուէն
 թաաճճիւպ էթտիյիմիզ, վէ չօգ տէ-
 ֆա տահա օնտա թաաճճիւպ էտէճէք
 օլտուղումուզ օ տէրին խոնարհու-
 թիւնուէն պիր կիւզէլ ֆըգրասը տա
 պու ղիյարէթ օլտուղունու թանըմայա
 կիւճիւք չէքմէյիզ : Եղիսաբէթ քէն-
 տիսի տէ, հաչան քի իւք սէլամլաշտըգ-
 տան սօղրա, վէ օ շագլըգ վէրիճի վէ
 մուհապէթլի տէրաղուշտան քէէննի
 գօրգարագ կիպի պյըրլտըգտան սօղրա,
 եերէ գափանարագ, — Պէն քիմ իմ
 քի, էֆէնտիմին վալիտէսի պանա ղի-
 յարէթէ կէլսին . . . — տէյի ֆիրեատ
 էթտիյիսէ, իշթէ պու թաաճճիւպիւ
 կէօթէրտի : Իմտի պիքիր Մարիամտա
 խոնարհութիւն, Եղիսաբէթտէ տէ խո-
 նարհութիւն . . . : Նէ գատար խոնար-
 հութիւն տէրսլէրի : Էօյլէ իսէ պուշ-
 լարտան մէյվէ չըգարալըմ. վէ պու ա-
 ղիզ խոնարհութիւն թէմէլի օլմատըգ-
 ճա, հիչ պիր ֆաղիլէթ ուզուն վա-
 գըթ տէվամ էտէմէզ օլտուղունա
 տաիմա իսքեաթ օլալըմ : Լաքին խո-

նարհուլթիւն իւզէրինէ ախէր տէֆա սէօյլէմիշ օլտուղումուզ էճիլտէն, պուզիյարէթտէ պիքիր Մարիամըն պիզէ կէօսթէրտիյի կիւզէլ գարտաշ մուհապէթի իպրէթինէ կէչէլիմ:

«Տիւնեատա իւշ տրւրլիւ զիյարէթ վար տըր. վէ պուշլարա շու իսիմլէրի վէրիւրիմ. եանի խաֆիֆիք զիյարէթլէրի. միւնասիպէթ զիյարէթլէրի. վէ գարտաշ մուհապէթի զիյարէթլէրի:

«Պիրինճի զիյարէթլէր հագգընտա, էօյլէ գատընլար, (հաթթա պազը էօյլէ աղալար տա) վար տըրլար քի, վագըթլարընըն չօղու հիսսէսինի պու զիյարէթլէրէ սարֆ էտէրլէր: Պու վագըթ զայաթը իսէ էն քիւչիւք զարար տըր. չունքի պու զիյարէթլէրէ քէնտինի պէյէնտիրմէք, պէօյիւքլիւք արզիւսիւ տէ կիրէր: միւրաիլիք տէ կիրէր, ֆասըլ տա կիրէր... նիհայէթ հէր տիւրլիւ քէմիք կիրէր. վէ էյլիք եա հիշ, եա տա փէք նատիր պուլուսուր: Իմտի տէրիմ քի, վագըթլարընը պէօյլէ պիհուտէյէ սարֆ էտէն պու մագուլէ քիշիլէր. ալէլիսուսուս էյեր քի թէրպիյէ էտէճէք էվլատլարը պուլուսնան վալիտէլէր իսէլէր. օնլարըն էօմրիւ պիր տէհչէթլի պօշլուգ, սէֆիլ պիր ֆանիլիք, միւթէմատի պիր կիւնաս տըր: Պունլարընքի քրիսթիյանճա զիյարէթ օլմատըղը իչին, պունուսն հագգընա սէօյլէմէյէճէյիմ:

«Իբրինճի միւսնասիպէթ վէ ինսանի-
յէթ զիյարէթլէրի կէլիր. պու զիյա-
րէթլէր էյի նէթիճէ իչին օլուրսա, վէ
աղըր պօրճլարա մանի օլմազսա, քրիս-
թիյանլար պուսլարը փէք էյի գուլ-
լանա պիլիրլէր, վէ գուլլանմալը տըր-
լար. չունքի քրիսթիյան հէր քէս իլէ
իւլֆէթ էտէր, խայրխաս վէ խաթըր-
շինաս օլմալը տըր: Պու սուրէթտէ նա-
սըլ քի կէօրիւյօրսունուզ, պու թարզ
զիյարէթլէր սաֆիճէ ինսանիյէթ էտաիր
տէյիլ. իլա զիքր էթտիյիմ շարթլար
ըլա օլուրսա, ինսանիյէթտէն զիյատէ,
գարտաշ մուհապէթի զիյարէթլէրի
օլուրլար: Պու ճիւմլէ միւսթագիլ գար-
տաշ մուհապէթինտէն օլան զիյարէթ-
լէրի պուսլարտան այըրմըշըմ. վէ պու
իւլչինճիւ թարզ զիյարէթլէր քրիս-
թիյանճա զիյարէթլէրին գայմաղը կի-
պի օլտուզու իչին, պունուն իւզէրինէ
պիր գաչ շէյ սէյլէյէճէյիմ: Իմտի
պու զիյարէթլէր հանկըլար տըրլար:
Պունլարը սէօզտէն իսէ էօրնէք իլէ
կէօսթէրէճէյիմ:

«Պիր ֆագըր քահանայ կէօրիւրսիւն
քի, օ էօրֆիւլիւ զընտանա կիրէր, օ-
րատա քի եիւզլէրճէ քիշիլէր ազղըն
ճանավարլար կիպի զէնճիրպէնտ եաթ-
մագտա տըրլար. քիւրէք ճէզասընա
հիւքմ օլունմուշլար. պիր թաթլը թէ-
պէսսիւմ իլէ օնլարը սէլամլար. օնլար-
ըլա թաթլը թաթլը սէյլէշիր, օնլարը

տինլէր. տերտլէրինէ հէմտերտ օլուր. աղլար. օնլարըն զէնճիրլէրինիէօփէր... : Սուրբ Վիչենցիոս Փապլայեցի տիր օ : ԼՆ, իշթէ պունլար քրիսթիյանճա մէր-համէթ զիյարէթլէրի տիրլէր :

“Շու պայաղըճա կիյմիշ ասըլզատէ տուլ գատընա պագ քի, ճէնօվանըն ումոմի խասթէխանէսինէ կիրէր. ու-ֆիլ խասթէլէրին եանընա եագլա-շըր. հիւրմէթ իլէ օնլարը ուլամլար. եաթագլարընը տիւզէտիր, էլիյիլէ օն-լարա եէմէք, մուալիճէ վէրիր. եարա-լարընը թէմիզլէր, սարար. սըբուհի կատարինէ ֆլէսքի տիր օ : Իշթէ պու-նունքիլէր տէ աւետարանճա գարտաշ մուհապէթինին կիւզէլ զիյարէթլէրի տիրլէր :

“Պագ շու գըզգարտաշա քի, քէն-տի ազիմ փէտէրի վէ ուսթատը աուրը Վիչենցիոսուն տերտլէրինի էյիճէ էօյ-րէնմիշ վէ մէշգ էթմիշ օլուպ, նէ հա-զիմ աթվարըլա, նէ տիւրիւ կիւլէճ եիւզ իլէ ֆագըր խասթէլէրին էթրա-ֆընտա տօլաշըր. չունքի օնլարտա՝ ին-սան օլան վէ էզիյէթ չէքէն Յիսուսու միւշահէտէ էտէր : Պագ պիր քէրրէ քի, նասըլ եօրուլմազ զայրէթ իլէ կէճէ կիւնտիւզ չալըշըր. քէնտի կիւզէլ կէնճիլինի նասըլ իփրանտըրըր. տիւն-եա բահաթլըզլարը արասընտա տահա ուզուն վէ տահա ֆէրահըլա սիւրէճէյի էօմիւրիւ գըսալտըր. օ էօմիւրիւ պուլա-

շըգլը իլէթէր, գանլը վէ շէտիտ ճէնք-
լէր արասընտա թէհլիքէյէ գօր. վէ
ասլա տիկէնմէյերէք թէնլէրին խելա-
սընա չալըշտըղը արատա, նասըլ օլուր
տա նասիհաթըլա, կէօզ եաշըյըլա, ըի-
ճայըլա օնլարը պարըշըգլըգ, թէսլիմֆ-
յէթ, աֆվըրգ եօլուհա կէթիթէ պի-
լիթիմ տէյի, կէօզլէրինի տաիմա էօլմէզ
ճանլարտան տա այըրմազ: . . . Ահ,
իշթէ գարտաշ մաւհապէթի պու տուր.
պէլի, պու տուր: Իշթէ թէմէյիւղէն
քրիսթիյանճա զիյարէթլէր. Ալլահըն
հուզուրուհտա նիհայէթսիզ սէվապա
լայըգ օլան գահրամանճա զիյարէթլէր
պուհնլար տըրլար:

“Շիմտի պուրատա պիր ճիւզի միւ-
լահազա էտէլիմ քի, տիւնեա իչինտէ
եաշայան պիր քիշի տէ, հիչ տէյիլ
իսէ պազը քերթէլէրտէ նիչին պուհն-
լարա պէնզէյէմէյէճէք: . . . Իշթէ պիր
ֆամիլեա վալիտէսի քի, փազար եօր-
թու կիւնլէրինին պիր սաաթընտա,
էվճէ իշլէրտէն ազատ օլտուղու պիր
վազըթտա, քիլիսէճէ վազիֆէլէրինի
թէքմիլ էթտիքտէն սօղրա, օ ֆազըր
թավան արասընա կիտէր, օ ոէֆիլ օ-
տայա կիրէր, նիչէ ոէնէլէրտէն պերի
քէօթըլիմ եաթան իսթիյար գատըն-
ճըղազա սէլամ վէրիր: Եախօտ կերէք
քէնտի իչին, վէ կերէք պիր գաշ թա-
նէ սէվկիւլիւ չօճուգլարը իչին թէհսիւֆ
չէքմէքտէ օլան օ խասթէ վալիտէյէ

կիտեր. Թաթլը սէօզլէր իլէ օնու Թէ-
սէլլի էտեր. քրիսթիյանճա ումիտլէր
իլէ օնա եիւրէք վէրիւր. վէ պու րու-
հանիյէ տաիր շէֆագաթլը Թէսէլլիլէ-
րէ վէ եարտըմլարա, ճիսմանի եարտըմ-
լար տախի իլավէ էթմէքսիզին օրատան
այրըմաղ: Իշթէ Քրիստոս էֆէնտիմի-
զին սօն մահշէր կիւնիւնտէ, սէչիլմիշ-
լէրէ խիթապէն, — Խասթ է իտիմ, պա-
նա զիյարէթ էթտինիզ — տէյերէք,
եատ էտէճէյի, պու զիյարէթլէր տիր-
լէր: Ահ, օ կիւնտէ Քրիստոսուն լի-
օանընտան մէտհ վէ Թէշէքքիւր իշիթ-
մէք. — Պու Ֆագըրլարա նէ քի էթ-
տինիզ իսէ, պանա էթմիշ սայարըմ,
. . . Կելին, կելին, մուպարէքլէր. վէ
սիզի փատիշահլըղըմա մութասարըֆ
էտէյիմ — տէտիյինի իշիթմէք, նէ ա-
զիմ Թէսէլլի տիր:

«Լաքին պիզ Թէքրար պիքիր Մա-
րիամըն հագգընա սէջլէմէյէ տէօնէ-
լիմ: Օնուն սրբուհի Եզիսաբէթէ էթ-
տիյի զիյարէթ, շիւպհէսիզ ինսանիյէթ
վէ միւրուվլէթ զիյարէթի իտի իսէ տէ,
տահա զիյատէ գարտաշ մուհապէթի
զիյարէթի օլտու քի, օ ազիզ իխթի-
յարըն միւսթագիլ եարտըմա միւհթա-
ճը վարըտը: Աէ պիքիր Մարիամ, պիր
գաշ սասթ տէյիլ, իլա մուգատտէմ
սէջլէտիյիմիզէ կէօրէ, իւշ այ գատար
միւտտէթ, օնա եարտըմ էթմէյէ, օ-
նու Թէսէլլի էթմէյէ, խոնարհութիւն

ուլա օնա խըզմէթ էթմէյէ, վէ մու-
հապէթ իլէ օնուն եանընտա պուլուն-
մայա տէվամ էթտի. հէմ եալընըզ թէն
թարաֆընտան տէյիլ, իլա քէնտի հու-
զուրույուլա օնա վէ պիւթիւն խանէ-
սինէ հէր տիւրլիւ լութուֆու վէ թէ-
պէրրիւքեաթը կէթիրէրէք, ճան թա-
րաֆընտան տա: Ալ է իշթէ պիքիր Մա-
րիամըն գարտաշ մուհապէթինտէն
պաշգա, ըսիւլանի թապիր էթմէյէ
չէքինմէտիյիմ ղայրէթի տէ պուլուն-
թուֆլարտան կէօրիւնիւր: Տինլէյին:

«Ալլահ թաալա ազիզ Պիքիրէ իլհամ
էթտիյի զէյարէթ վասիթասըյա, օն-
տա իճրա օլունան, վէ օլ վազըթա գա-
տար տիւնեատա եալընըզ օնուն թա-
նըմըշ օլտուղու ազիմ հիքմէթ, եա-
նի ֆէլամուլլահըն թէն ալմասընըն ա-
զիմ հիքմէթի թանըմայա վէ իլան
օլմայա պաշտարն տէյի իսթէտի: Պուն-
տան մատա Ալլահ իսթէր իտի քի, Յով-
հաննէ՞ Մկրտիչ՝ իճրա էտէճէյի եիւք-
սէք խըզմէթէ, եանի Մէսիանըն գըլա-
ղուզղուզունա հազըր օլմագ իչին, պի-
քիր Մարիամըն զէյարէթի վասիթա-
սըյա տօղմատան էվվէլ ազիզլէնսին:
Իմտի պուլ իքի նէթիճէյէ շէրիք օլմագ
իչին, պիքիր Մարիամ Հոգի սուր-
բուն ղայրէթ վէրմէ՞իլէ, Նազարէթ-
տէն չըգըպ, Յուդա շէհրինէ կիտէր:
Պունտան աշիքետր անլաշըլըր քի, պի-
քիր Մարիամըն գարտաշ մուհապէթի

եալընըզ թէնէ տաիր օյան ասի վէ
ալէսսէվիյէ պիր մուհապէթ օլմայըպ .
իլլա պաշըճա հէտէֆի ֆրիտոռուէն
իհթիշամը վէ ճանլարըն ազիզէնմէսի
օլուպ, զայրէթ թէսմիյէ օլունան՝ ին-
սանի եիւրէքտէ օլա պիլտիյի գատար
զիյատէ գըզղըն վէ եիւճէ պիր գար-
տաշ մուհապէթի իտի: Հագըգէթէն
զայրէթ տէնիլէն շէյ նէ տիր: Ղայ-
րէթ՝ տերէճէի նիհայէյէ եէթիշմիշ պիր
գարտաշ մուհապէթի տիր. զայրէթ,
շէօյլէ անլատայըմ, եիւրէք գապընըն
պիր թաշմասը տըր: Վագաս պիքիր
Մարիամըն եիւրէյի, նիճէ քի խիլաֆ
սէօյլէմէյէն մէլէք օնա — լի շնորհօք —
լութֆուլա տօլու — տէմիշ իտի իտէ,
լութուֆուէն զայէթ լաթիֆ սուլույ-
լա լէպալէպ տօլու պիր գապ կիպի իտի:
Պինաէն ալէյհ օնտա իճրա օլունան
թէն ալմագ հիքմէթիյլէ, լութուֆ
իւզէրինէ լութուֆ արթարագ, հեր
հալտէ թաշաճագ վէ տըշարը տէգքիւ-
լէճէք իտի: Վէ իշթէ հագըգէթէն պի-
քիր Մարիամըն Եղիսաբէթի օ ազիզ
տերաղուշունտա, եիւրէյինին տօլմուշ
օլտուզու Հոգի սուրբուն լութֆու-
նուն օլ լաթիֆ սուլու, քիւշիւք Յով-
հաննէսին իւզէրինէ թաշըպ տէգքիւ-
տիւ. վէ եալընըզ չօճուղուն տէյիլ,
իլլա օնու րահմինտէ թաշըյան վալի-
տէսինի տէ տօլտուրտու. — լցաւ Եղի-
սաբէթ Հոգւով սրբով. — Եղիսաբէթ

Հագի ոտերը ուլա տօլտու — : Պու սէ-
պէպտէն տիր քի, պու ըուհտան նուր-
լանըպ. — Էֆէնտիմին վալիտէսի —
տէյերէք, չափըճագ քէնտի ագրապա-
սընըն, Ալլահընըն վալիտէսի օլտուղու-
նու թանըտը: Ահ, միւճիւղաթա պա-
գըն: Պիքիր Մարիամ օնա պիր շէյ սէյ-
լէմէմիշ իտի. էհ, քէնտինին պու տէ-
րէճէ շերէֆինի մուճիպ օլաճագ պիր լի-
յագաթը պէյան էթմէք օնա նէ գա-
տար ուղագ տըր: Էյլէ իսէ պիքիր Մա-
րիամըն ֆէլամուլլահը ըահմինտէ հա-
միլէ օլտուղունու, օ ազիզ իխթիյարա
քիմ սէյլէտի . . . : Ախէր քիմնէ սէյ-
լէմէտի. իլլա պիքիր Մարիամտան Յով-
հաննէսէ, վէ Յովհաննէստէն վալիտէ-
սինէ կէչէն Ալլահըն ըուհու սէյլէտի,
պիրինէ տէ, օ պիրինէ տէ, հազըրտա
օլան գուրթարըճը պէյան էթտի: Վէ
օնտան չօճուգ սկզբնական կիւնահտան
թէմիզլէնէրէք, վալիտէսինին ըահմինտէ
սըչրատը: Եղիսաբէթ տախի խոնար-
հութիւնուլա եերէ գափանըպ. օ հիք-
մէթի իգրար, վէ օնա սէճտէ էթտի:
Իշթէ պիքիր Մարիամըն ըեռիւլանի դայ-
րէթ իլէ եանըպ թութուշարագ քէն-
տի զիյարէթիլլէ (քի աոի պիր զիյա-
րէթ տէյիլ, իլլա Ալլահըն դայէթ եիւ-
ճէ պիր ըիսալէթի իտի) Եղիսաբէթին
թալիլի խանէսինէ էյլէ ալգըշլար կէ-
թիրտի քի, ազ վագըթ զարֆընտա,
Յովհաննէս Մկրտիչին տօղտուղունտա .

աւետարանն պէյան էթտիյինէ կէօրէ, եայլնըզ Եղիսաբէթին, վէ դէվճի իխթիյար Զաքարիանն իւզէրինէ տէյիլ. իլլա տըշարըյա տա, օ ազիզ Ֆաւիլեանն նէ գատար թաալիւգիւ վէ տօսթլարը վարըսա, ճիւմլէսինին իւզէրինէ տէ եայըլաճագ ըտը:

«Իմտի Քրիստոսուն իհթիշամլանմասը վէ ճանլարըն Ֆախտէսի իչին, պիքիր Մարիամըն գուլլանտըղը պու ղայրէթէ, Կալիլեա տաղլարընն իւզէրինտէ զահմէթլի պիր եօլճուլուղա օնու սէվգ էտէն պու ղայրէթէ, օնու պէօլլէճէ առաքեալարըն վէ ճէմի աւետարան վախզէրինին պաշընա կէչիդէն վէ քիլիսէյէ հագգ իւզէրէ — Թագուհի առաքելոց — տէյի օնու սէլամլաթտըրան պու ղայրէթէ, պու ղայրէթէ տէրիմ, եայլնըզ առաքեալար, քարոզիչէր, քահանայլար տէյիլ. իլլա ատի քրիսթիյանլար տա պէնզէմէլի տիրլէր, մատամ քի Հոգի սուրբուն թաստիգ էթտիյինէ կէօրէ, — Ալլահ հեր քիշիյի գարտաշարընա կէօնտէրմիշ տիր — Փէհվասընճա, Ալլահ հեր քիշիյէ քէնտի գարտաշընն ղայրէթինի չէքմէյի էմր էթմիշ իսէ, հիչ պիր քիմնէ տէ, քէնտի հալինէ վէ գուտրէթինէ կէօրէ, Ալլահըն շէրէֆինէ վէ գարտաշընն սէլամէթինէ ղայրէթ էթմէքտէն մուաֆ օլամազ:

«Իշթէ պու սէպէպտէն նաշի, ա-

Թալար եվլատլարընըն խայրընա վէ սե-
լամէթինէ զայրէթ էթմէյէ պօրճլու
տուրլար. վէ Ալլահըն լութֆ ու քերէ-
միյէ պու Ֆամիլէատա գուլանըլտըղը
կիպի, քրիսթիյանճա պիր թէրպիյէ
իլէ, օյանըգըղըլա, սէօզ իլէ վէ իպ-
րէթ իլէ, օնլարը սահիհ Ֆագիլէթէ
ալըշտըրմալը տըսլար: Իշթէ պու սե-
պէպտէն նաշի, աղալար խըզմէթքեար-
լարընըն հիւսնի հալինէ տիգգաթ էթ-
մէյէ, եէրինէ կէօրէ օնլարը թէքտիր
էթմէյէ, նասիհաթ վէրմէյէ, մէզհէպ-
ճէ պօրճլարընը, խուսուսա փազար եօր-
թու կիւնլէրինտէ իճրա էթմէք իչին,
օնլարա վազըթ վէ գօլայլըգ վէրմէյէ
պօրճլու տուրլար: Իշթէ պու սէպէպ-
տէն նաշի, գարտաշ գըզգարտաշլար,
վէ տօսթլար մապէյնինտէ օ խալիսէթ,
վէ Թարաֆէյնտէն օ մուհապէթ պու-
լունմալը տըր քի, պաշըճա Ֆագիլէթ
իւզէրինէ պինա օլմուշ օլարագ, սէօզ
իլէ վէ ամէլ իլէ, պիրիպիրլէրինին էյի
օլմասընա թէքմիլ օլմասընա ճահտ էթ-
մէլի տիրլէր: Ֆիլվազը էյէր քի պիր գաշ
սէնէնին գըսա տէվրինտէ, եանի էօմ-
րիւմիւզիւն սիւրտիւլիւ գատար միւտ-
տէթտէ, հէր շէյ պիթէճէք իսէ, պու
տիւնեանըն ագրապալըգլարը, տօսթ-
լուգլարը, մուհապէթլէրի, վէ Ալլահ
պապանըն պիզիմ թէսէլիմիզ իչին
էթրաֆըմըգա գօմուշ օլտուղու էգյլէ
սէվկիւլիւ վէ գըյմէթլի քիշիւրին մու-

հապեթի պիզէ նէ ֆախտէ էտէր։... Ա՛հ, պու պէօյիւք պիր միւլահազա տըր։... Պու տիւնեատա պիրիպիրի-միզի օ գատար սէվիպ տէ, ախրէթտէ տախի սէվմէք գըսմէթ օլաճագմը տէյի պիլմէմէք, վէ վազիֆէ էթմէմէք նէ աճայիպ շէյ տիր։ Պու պիր միւլահազա տըր քի, պիզի զիյատէ գասալէթլէն-տիրմէյէրէք, սըգ սըգ ֆիքրիմիզէ կէլ-մէլի. վէ եիւրէյիմիզին արզիւլէրինի էօյլէ գարարլաշտըրմալը վէ սըրայա գօմալը տըր քի, պիրիպիրիմիզի տիւշիւր-մէյէ սէպէպ օլճասըն. իլլա քէնտիմիզին վէ ախէրլէրին թէքմիլլիյինէ եարտըմ էտէրէք, կէօյտէ էպէտի եանսըն։ Ա՛հ, պէլի պու կէօզ եաշը տէրէսինտէ, ազ կիւնլիւք եօլճուլուղումուղտա, գուր-պէթլիյիմիզտէ պիրիպիրիմիզին էլինէ եափըշալըմ. պիրիպիրիմիզի թէսէլլի էտէլիմ. պիրիպիրիմիզէ եարտըմ էտէլիմ. լաքին պիզէ պէքլէյէն ազիմ վաթանը կէօզիւմիւզ էօնիւնտէն զայպ էթմէյէլիմ։ Իշթէ պիքիր Մարիամըն-քինէ պէնզէր մուհապէթ, գարտաշ մուհապէթի, զիյատէ գըզղըն զայրէթ պու տուր։

«Շիմտի տահա զիյատէ թէսէլլիմիզի մուճիպ օլաճագ, վէ պիզէ եիւրէք վէրէճէք պիր միւլահազա տահա էտէլիմ վէ պիթիրէլիմ։

«Պիքիր Մարիամըն Եզիսաբէթին խանէսինտէ իճրա էթտիյի գարտաշ

մնւհասկեթի վէ զայրեթ խրզմեթի, օ
խանէյէ կէօթիւրտիւյիւ լութֆլար, ալ-
գշլլար, խէլասլըգ, տէհրլէրին ախրընա
գաաար ճէմի վազըթտա օնուէն եափա-
ճաղը շէյին, եանի ինսանի մախլուգ-
լար մապէյնինտէ եալընըզ քէնտինին
տօլմնւշ օլտուղու լութուֆլարը հէր
թարաֆա վէ ճիւմլէնին իւղէրինէ եալ-
մաարընն եալընըզ պիր պաշանկըճը,
զաիֆ պիր պաշանկըճը տըր: Շէօյլէ
քի պիզիմ հազգըմըզա տա, օնա եազ-
լաշանլար — Ի լրութենէ անտի նարա
մեք ամենեքին առաք շնորհա. — Օնուէն
տօլուլուղունտան հէֆիմիզ տէ լու-
թուֆ ալտըգ — տէնիլէ պիլիր: Պէլի,
պէօյլէ տիր սէվկիւլիւլէրիմ. Ալլահ
նիճէ քի գուրթարըճըյը պիզէ պիքիր
Մարիամըն վասիթասըյա վէրմէք իս-
թէտի իսէ. քէզալիք գուրթարըճընն
պիզէ կէօյտէն կէթիրտիյի ճէմի լու-
թուֆլարը տա օնուէն վասիթասըյա
վէրմէք իսթէմիշ տիր: Պու ճիհէթ-
տէն սուրք Պէրնարտոս, — Ալլահ իս-
թէտի քի, հէր շէյի պիքիր Մարիա-
մըն էլիյլէ ալալըմ — տէտիյինտէ հազգը
վարըտը: Ալէ պէօյլէճէ պիքիր Մարիամ,
խէլասլըգ վէրիճի սուլարըն թիւքէնմէզ
պիր խազնէսի կիպի օլմուշ տուր քի,
փունարը էքսիլիր տէյի գօրգուսու
օլմայարագ, հէր քիշի օնտան սուսուզ-
լուղունու գանտըրա պիլիր. չունքի
փունարը Յիսուս Քրիստոս տուր:

«Պու թիւքէնմէզ խաղնէնին օլ-
տուգճա պիր թէսավլուրունու էթմէք
խթերսէնիզ, միւլահազա էտին քի,
պիքիր Մարիամ մէլէքտէն — լի շնորհօք
— լուծֆլա տօլու — տէյիսէլամլան-
տըյըսա, հէնիւզ օն տէօրթ եաշ գա-
րարլարընտա իքէն լուծֆուլա տօլու
խտի: Հոգի սուրբուն օնու քէնտի
մանէվի սայէսի ալթընա ալտըղընտա,
վէ թէն ալմագլըղըն զայէթ եիւճէ հիք-
մէթինի օնտա իճրա էթտիյիսէ, թէք-
րար եէնի լուծուֆլար, հաթթա լու-
ծուֆլարըն պիր կիրտապը տահա: Պու
տա քիֆայէթ էթմէզ. գուրթարըճը-
նըն տօղտուղունտա, պիքիր Մարիամա
եէնի լուծուֆլար. Նազարէթտէ քէն-
տի Ալլահանի էվլատըյա պիրլիքտէ
ուզուն վագըթ սաքին օլմասընտա, եէնի
լուծուֆլար. Գողգոթա իւզէրինտէ
Յիսուսույա պիրլիքտէ եիւրէյիլէ խաշ-
լանտըղընտա, վէ պիղիմ հէմսալլատը-
միզ վէ վալիտէմիզ օլտուղունտա, եէնի
լուծուֆլար. վերնատունտա քէնտի
տուաաորյա առաքեալարըն վէ շայիրտ-
լէրին իւզէրինէ Հոգի սուրբու տա-
վէթ վէ թաճիլ էթտիյինտէ, եէնի
լուծուֆլար. ռէվկիւլիւ Յիսուսու
տիւնեատան կիթտիքտէն սօղրա, քէն-
տինին օրատա կէչիրմէյէ մէճպուր օլ-
տուղու ուզուն վէ զահմէթլի ռէնէ-
լէրտէ, եէնի լուծուֆլար. նիհայէթ
մուծլուլու էօլիւմիւնտէ, եէնի լու-

Թուֆլար: Աման եա րապպի, պու նէ լուԹուֆլար երղընը վէ կիրտապը տըր . . . : Իմտի օնուէն ճիւմլէ իչին լուԹուֆ էտինմէսի, Ալլահտան լուԹուֆլարըն խազնէտարը, էմանէթկիւզարը Թային օլունմասը, Թաաճճիւպ էտէճէք պիր շէյմի տիր: . . . Ահ, էօյլէ իսէ պու լուԹուֆլարըն ազիմ Թախթընա էմնիյէթ իլէ գօշալըմ. — ընթասցուք վատահուԹեամբ յաԹուէն շնորհաց — վէ հէր հալտէ մերհամէթ պուլուրուզ. ամին:

Օ Ն Ի Ք Ի Ն Ճ Ի

Կիոյտեան Թամ:

Ճուժա իրԹէսի կէտիյիսէ, մատուու էօյլէ պիր տօլմուշուտու քի, պիր սինէք սըղաճագ պիլէ եէր եօղուտու: ՔլէմէնԹինանըն շայիրտլէրի, տօն Կայէթանօնուէն կէթիրտիյի եէտի սէքիզ չօճուզլար, էթրաֆտան ճէմ օլան խայլըճա քէօյլիւ գարրլար. վէ հէփիսին տէն զիյատէ ճիւլեթթա գատընըն վէ գըղընըն աշըրը սէվինճլէրինի մուճիպ օլարագ, սինեօր Ատօլֆօ տախի, վարդարանըն պիԹմէսինէեագըն, օրայա եէթիշմիշ իտի: Իմտի վարդարան Թէքմիլ օլտուգտան սօղրա, տօն Կայէթանօ չու վէճհիլէ քարոզա պաշլատը:

“Պիքիր Մարիամըն էօմրիւնիւ իլէրի կէօթիւրմէտէն էվվէլ, օնա զիյատէ շէրէֆլի, վէ պիզէ զայէթլէ մէնֆաթլը պիր տուա իւզէրինէ սեյլէմէք խաթըրըմա կէլտի. եանի հէնիւզ շիմտի սեյլէտիյիմիզ օ ազիզ վէ մուպարէք վարդարան հագգընա տէմէք իսթէրիմ:

“Վարդարան: Իսմի պիլէ օնու պիզէ սէվկիւլիւ էթմէլ տըր. մատամ քի վարդարան ախէր պիր շէյ կէօթէրմէզ. իլլա քիթապը շէրիֆտէ Երիքով կիւլիւնէ թէշպիհ օլունան զաթա թագտիմ օլունաճագ պիր կիւզէլ կիւլտէն թաճ կէօթէրիւ: Շու կիւզէլ հիքեայէյի տինլէյին:

“Ղայէթ ազիզ Պիքիրէ զիյատէ իպատէթքեար տէլիզանլը պիր Արօնաւոր վարըտը քի, հանկը խըզմէթ օնա տահա մագպուլ օլտուղունու պիլմէք արզիւսիւյլէ եանար թութուշուր իտի: Իմտի պիր կիւն աղիզ Պիքիրտէն պու քէրէմի տիլէյէրէք տալղըն տուա էտէրիքէն, իշթէ ուզագտա պիր նուր իչինտէ պիքիր Մարիամ, գուճաղընտա Յիսուս չօճուգ, վէ էթրաֆընտա պիր չօգ մէլախքլէր պուլունտուղու հալտէ օնա կէօրիւնտիւ: Վէ մէլախքլէրտէն պազըլարը կիտեր կէլիր, վէ կիւլտէն թաճլար կէթիրիպ օնա թագտիմ էտէրլէր իտի. վէ կէրէք վալիտէ վէ կէրէք էվլատ պունտան մէմնուհիյէթ վէ կիւլէճ եիւզ կէօթէրիւլէր իտի:

Վէ պու թաճլար նէ օլմալը տէյի կրօնաւոր սիւալ էթտիյինտէ, մէլախքէրտէն պիրիսի ճէվապ վերիպ, պիքիր Մարիամըն իպատէթքեարլարընըն եէվմիյէ սէջլէտիքլէրի վարդարանլար տըր, տէտի:

«Իշթէ էջլէ իսէ վարդարան զիյատէ կիւզէլ, վէ պիքիր Մարիամա զիյատէ մագպուլ պիր խըզմէթ տիր. պունտան մատա հիմայէ վէ լութուֆ գազանմագ իչին տէ զիյատէ թէէսիրլի պիր խըզմէթ վէ տուա տըր, էյէր քի վազըթ միւսաատէ էտէրսէ, օնու էյի սէջլէմէնին թարզը իւզէրինէ պազը քիւչիւք միւլահազալար տա իլավէ էթմէք իսթէրիմ քի, պիքիր Մարիամա զաթէն մագպուլ օլտուղու կիպի, պիզէ տէ ֆախտէլի օլտուն:

«Պու տուանըն նէ գատար կիւզէլ, վէ պիքիր Մարիամըն գալպինէ տէ նէ գատար մագպուլ օլտուղունու անլամագ իչին, պիր ճիւզի օնու միւլահազա վէ թէճէսսիւս էթմէք քեաֆի տիր: Չօղու քիշիլէր պունու թանըմատըզլարընտան իթիպար տա էթմէզլէր: Էջլէ իսէ պունու էյիճէ թանըմայա ճահտ էտէլիմ:

«Տիգգաթ էտին: Վարդարան իւչ հիսսէտէն իպարէթ տիր: Հայր մեր, Ողջոյն վէ Սըրլար: — Իմոի Հայր մերտէն պաշլայարագ, պունուն Յիսուս Գրիստոսուն լիսանընտան չըգմըլ օլ-

տողողու իշին, տողալարըն իշինտէ էն
կիւղէլի, հաթթա Ալլահանի պիր տողա
օլտողողունու հէր քէս պիլիր: Լաքին
մէլախքանի սելամըն տախի Ալլահանի
օլտողողունու հէր քիշի պիլմէզ: Տին-
լէյին: Շու — Ողջոյն քեզ, լի շնորհօք,
տէր ընդ քեզ, օրհնեալ ես դու ի
կանայո. — Սէլամ սանա լութֆուլա
տօլու, Բապպի սէնին իլէ. մուպարէք-
սին սէն գարըլար մապէյնինտէ — սէօզ-
լէրինի պիլքիր Մարիամա իլք տէֆա
քիմ սէյլէտի: Գաբրիէլ պաշ մէլէք
տէյէճէքսինիզ. փէք էյի: Լաքին պէն
տահա եօգարը չըգաճազըմ. վէ Գաբ-
րիէլ պաշ մէլէյի ազիզ Պիլքիրէ քիմ
կէօնտէրտի տէյի սիւալ էտէճէյիմ:
Աւետարան — Առաքեցաւ յԱստուծոյ,
Ալլահտան կէօնտէրիտի — տէմէսիլէ,
Ալլահ կէօնտէրմիշ օլտողողունա շիւպհէ
օլունմազ: Նէ եափմագ իշին կէօն-
տէրտի: Պիլքիր Մարիամը սելամլամագ
իշին: Հանկը սէօզլէր իլէ: Հէնիւզ
շիմտի սէյլէտիյիմ սէօզլէր իլէ: Էյյլէ
իսէ տէմէք իսթերիմ քի, օ կիւղէլ
սելամը մէլէյին լիսանընա գոյան էպէտի
Փէտէր իտի. վէ մէլէք՝ շիւպհէսիզ օ
ազիզ սէօզլէրին պիր հարֆընը պիլէ
թէպտիլ էթմէյերէք, սատագաթըլա
հարֆը հարֆընա թէպլիզ էթտի: Իշթէ
էյլէ իսէ պու Ողջոյնուն իլք հիստէսի,
մէլէյին իճատը եափմասը տէյիլ. (պէյ-
լէ տախի օլսա, քիէք պէյիւք պիր շէյ

օլուր իտի եա.) իլա պիզզաթ Ալահ-
տան սէօլէնիլմիշ, վէ պինաէն ալէյհ
Ալահանի տիր:

«Ախէր ոէօզլէրէ կելինճէ... էյլէ-
նին. վէ պիքիր Մարիամըն որբուհի
Եղիսաբէթէ զիյարէթինի խաթըրընըզա
կէթիրին: Օ ազիզ իխթիյար քէնտի
ազրապասը Պիքիրճիյէզի հանկը սէօզ-
լէր իլէ սէլամլատը: — Օրհնեալ ես
դու ի կանայս, եւ օրհնեալ է պտուղ
որովայնի քոյ. — մուպարէք սին սէն
գարըլար մապէյնինտէ, վէ մուպարէք
տիր րահմինին մէյվէսի —: Պիքիր Մա-
րիամըն Ալահ էվլատընը համիլէ օլ-
տուղունու Եղիսաբէթ նէտէն պիլիր
իտի քի — Մուպարէք տիր րահմինին
մէյվէսի — տէտի: Պունու մուգատտէմ
սէօլէտիք: Պիքիր Մարիամ օնա պիր
շէյ սէօլէմէմիշ իտի, իլա Եղիսաբէ-
թի Հագի սուրբ նուրլանտըրտը, պու
հիքմէթի օնա օ պէյան էթտի. վէ
պու շէյի թագրիր էթմէք իչին օնուն
լիսանընը չէօզտիւ: Պագըն իմտի քի,
Ալահըն լիսանը նիճէ մութապըզ տըր:
Մէլէյին աղզըյըլա օ սէլամը — Մու-
պարէք սին սէն գարըլար մապէյնինտէ —
սէօզլէրիլէ պիթիրմիշ իտի. պու գա-
տար միլ ուզագ մահալտէ պուլունուպ,
վուգուլաթտան հիչ խապերի օլմայան
Եղիսաբէթին աղզըյըլա տա եինէ օ
սէօզլէրի էլէ ալըպ, — Մուպարէք սին
սէն գարըլար մապէյնինտէ — տէյի պաշ-

լար. վէ — Մուպարէք տիր բաճմինին մէյվէսի — սէօզիւյլէ, իճրա օլան հիք-մէթի իգրար էտէրէք, սէօզիւնիւ թէք-միլ էտէր: Ահ, Հոգի սուրբ քէնտի լիսանընը նէ էյի թանըր, տէյի ֆիրեատ էտէր պուրատա սուրբ Ամբրոսիոս: Իմտի պագըն քի պու սէմավի սելամըն ասըլ միւլէլիֆի պաշգա քիմնէ տէյիլ, իլլա Ալլահ օլտուղու նասըլ աշիքեար կէօրիւնիւյօր: Էջյլէ իսէ օնու նէ տիւր-լիւ հիւրմէթ իլէ սէջլէմէլիյիզ. հաթ-թա շունու տա տէյէլիմ քի, պիքիր Մարիամ տախի, քէնտի ազամէթինին վէ իհթիշամընըն իլք խապէրի օլան օ սէօզլէրին քէնտի իպատէթքեարլարըն-տան օ գատար տէֆա թէքրարլանտը-ղընը իշիթմէքտէն նէ գատար շազ օլմալը տըր:

«Տահա իլէրի կիտէլիմ: Պու սելամ-տան սօղրա ըիճա կէլիք քի, ողջյնուն իքինճի հիստէսի տիր: — Սրբուհի Մարիամ մայր Աստուծոյ — պագըսըյլա: Պուրատա տա սիւալ էտէրիզ քի, աճապա պու ըիճատամը Ալլահանի որ-րասընտա թուլթուլմալը տըր: . . . Պէն էվվէթ տէմէյէ շիւպհէ էթմէմ. վէ տինլէյին քի նասըլ իսպաթ էտէճէյիմ:

«Պօղոս առաքեալըն եանըլմազ թա-լիմաթը տըր քի, հաչան պիր ազիզ ճան տուա էտէրսէ, օնտա վէ օնուն իշին տուա էտէն՝ Հոգի սուրբ քէնտի-սի տիր: Էյ իմտի միւլթէմատիէն Հոգի

սուրբտան իտարէ օլունան վէ եարտըմ
պուլան քիլիսէ տուա էթտիյինտէ,
պու շէյ նէ գատար տահա զիյատէ օ-
լուր: Օ քիլիսէ տերիմ քի, մալում
օլմայան տէհրլերտէն պերի, պու սէ-
վիմի տուայը սէջլէր, վէ էվլատլարընա
տա էջրէտիւր քի, Հայր մերտէն սօղրա,
պունտան տահա էսքի, տահա ալէս-
սէվիյէ վէ տահա գըյմէթլի տուա
թէրքիպի եօգ տուր: Իմտի շէջլէ խու-
լասա էտէլիմ քի, պու սէլամը մէլէյին
վէ Եղիսաբէթին լիսանընա գօյան Ալ-
լահըն րուհու, օ մուխթասար, լաքին
ղայէթ թաթլը վէ զայէթ էօզլիւ —
սրբուհի Մարիամ մայր Աստուծոյ —
... տուասընը տա գաթօլիք քիլիսէնին
գալպինէ վէ լիսանընա գօմուշ տուր:

“Նիհայէթ սըրլարա կէլէլիմ: Սիւալ
էտէրիմ քի, պունլարըն կիւզէլ, ազիզ
վէ Ալլահանի օլտուգլարընը կէօսթէր-
մէք իչին, եախօտ օնլարտա աւետա-
րանըն վէ գաթօլիքճէ թալիմաթըն
քէէննի էօզլիւ վէ խուլասասը, վէ ա-
զիզ մէզհէպիմիզտէ ինանաճագ, ումիտ
էտէճէք վէ ոէվէճէք հեր նէ քի վար-
ըսա, ճիւմլէսի մէվճուտ օլտուղունու
կէօսթէրմէք իչին չօգ սէօզ իգթիզամը
տըր:

“Էհ, պագըն քի վարդարանըն կիւզէլ
վէ մէշհուր պիր ջերմեռանդութիւն
օլտուղունու սիզէ կէօսթէրմէք իսթէր
իքէն, տահա զիյատէսինի կէօսթէրտիմ,

եանի հէր պիր հիստէտինտէ Ալլահանի պիր իպատէթ օլտուղունու կէօսթէրտիմ: Շիւքիւրլէր օլտուն Ալլահա: Շիմտի օնուն թէէսիրի իւզէրինէ պիր գաչ սէօզ սէօյլէմէյէ կէչէլիմ:

«Պու ազիզ վարդարան օնիւչիւնճիւ տէհրտէ հէնիւզ իհտաս օլուպ, քրիթիյան ճէմաաթ օնու սէօյլէմէյէ պաշլար պաշլամազ, օնուն թէէսիրի չափըճագ, վէ աճայիպ պիր թարզու կէօրիւնտիւ: Ալուգուաթլարա տիգգաթէտէրսէնիզ, պունա գօլայճա իսքեաթ օլուրոունուզ:

«Օլ ասիրտէ ֆրանսանըն ճէնուպ թարաֆլարընտա, Աղբիգեանլարըն (Ալպիճէզ) ֆէնա հերետիկոսութիւնսւ մէյտան ալմագտա իտի. վէ քէնաի եանլըշլըգլարըլա ազիզ մէզհէպի պօզուպ մահվ էթմէյէ, վէ գաթօլիք տինինի ճէմաաթըն գալպինտէն չըգարմայա չալըշլըլար ըտը: Պունլար ճիսմանի հիւքիւմէթէ տախի ասի օլտուգլարը էճիլտէն, պազը հիւքիւմտարլար պու հերետիկոսլարա գարշը սիլահլանըպ օնլարը ճէպրիլէ իթաաթա կէթիւրմէք ումիտինտէ իտիլէր: Լաքին պու հերետիկոսլուղու սէօյիւնտիւրմէք մէմուրիլէթի փափա թարաֆընտան էօհտէսինէ իհալէ օլունան սուրբ Տոմինիկոո, օրուճ թուլթար, աղլար, տուա էտէրիտի: . . . Ազիզ Պիքիր պունա կէօրիւնտիւ, վէ պու ազիզ վարդարան ջեր-

մեռանդութիւնն ունի ունի օնա պէյան է-
տիպ, Հերետիկոսութեան եկեղեցի մահով
էտեճէք սիլահ պու տուր, տէտի
օնա: Օ վագրութեան սուրբ Տոմինիկոս
քէնտի այագտաշարըյըլա քարոզ վեր-
մէյէ, ճէմաթ մապէյնինտէ վարդա-
րան իպատէթինի նէշը էթմէյէ, վէ օ
վագրութեան մէզքիւր հերետիկոսութե
ճէնք մէյտանընտան չէքիմէյէ պաշլա-
տը, վէ պիր տահա օյանմամագ իւզէրէ
եազաշ եազաշ սէօյիւնտիւ պիթտի:

«Իշթէ վարդարանըն վասիթասըյա
պու, վէ ախէր պունուն կիպի թէ-
վաթուրլու քէրէմէր, (քի հէփիսինի
թարիֆ էտեճէք օլտագ, արգասը կէլ-
մէզ.) վարդարան ջերմեռանդութիւն-
ունիւ ճէմաթ իշինտէ պէօյլէ չափը-
ճագ եպյտըլար. վէ փափալար նիչէ նիչէ
ներոզութիւնլար ըլա զէնկինլէթտիլէր.
շէօյլէ քի ազ վագրթ զարֆընտա, պու
իպատէթ, Ատուաժաժինէ էտիլէն
իպատէթլէրին հէփիսինտէն զիյատէ
տէվկիւլիւ վէ ալէսոտէվիլէ օլտու: Ա
հէման տէյէ պիլիլիզ քի, պիզիմ կիւ-
նիւմիւզտէ ազ պուչուգ իպատէթ-
քեարլըզը պուլունան հիչ պիր քրիսթի-
յան եօգ տուր քի, վարդարան թէս-
պիհինի իւզէրինտէ թաշըր վէ պազը
տէֆա օնու սէօյլէր օլմասըն: Պու ճի-
հէթտէն սահիհ քրիսթիյան ֆամիլեա-
լար տախի, իսթիյարլար, տէլիգանլը-
լար, աթալար, էվլատլար, հէր կիւն

ագշամլարը պիքիր Մարիամըն պատկերի էօնիւնտէ թօփլանըպ, շազլըգ վէ խահիշ իլէ պու բուհանի ճիզիյէյի, պիքիր Մարիամա պու գատար մագպուլ օլան կիւլտէն թաճը, օնուն խաքիփայինէ թագտիմ էթմէյի ատէթէթմիշ տիրլէր:

«Լաքին (սէօզիւմիւզ էյիճէ անլաշըլսըն) պու կիւլէր պիքիր Մարիամա մագպուլ օլմագ իչին, թագէ վէ թաթլը գօգուլու օլմալը տըրլար: Պէնճէ, տօղրուսուհու սէօյլէմէք իչին, հաչան քի պազը քրիթիյանլարըն վարդարանը տիշլէրի արասընտա չիյնէտիքլէրինի, եիւզլէրինտէն օսանճլըգ կէօրիւնէրէք սէօյլէտիքլէրինի կէօրիւրսէմ, հաչան քի պազը չօճուգլարըն օ ազիզ ողջոյն սէօզիւնիւ պիր ուզուհէնէք իլէ պէօլիւպ պօզտուգլարընը, եախօտ պազը գըղ չօճուգլարըն պիր ողջոյնտան օ պիրինէ կէչէր իքէն, պաշլարընը սարգըտըպ ույուգլատըգլարընը կէօրիւրսէմ. քէնտի քէնտիմէ — պունլար նէ տիւրլիւ կիւլէր տիրլէր — տէրիմ: Ահ, նասըլ բէնկինի աթմըշ, փէօրուիւմիւշ, եափրագլարը տէգքիւլմիւշ տիւր: Էհ, տօղրուսու մէլաիքլէր օնլարը թօփլամատըգտան մատա, եիւզիւնէ պիլէ պագմազլար: Պիքիր Մարիամ տախի օնլարը մապլէ ալըպ նազարընը չէվիւրմէզ:

«Պէօյլէ պաշլարընը սարգըտըպ ույուգլայան քիշիլէրին սէօյլէյէճէքլէրի

չէյի պիլիւրիմ. պիր տիւղիյէ ողջոյնու
 Թէքրարլամագտան, վարդարան ուղուն,
 պրգտրըճը, օտանճ վէրիճի . . . օլուր,
 տէրլէր: Օտանճ վէրիճիմի, վարդա-
 րան պրգտրըճըմը օլուր տէյօրսուռնուզ:
 Էօյլէ իսէ, մագուր օլսուռն, սիզ տահա
 վարդարանըննէ օլտուղունու տա, օնու
 սէօյլէտիյինիզ զաթի շէրիֆին քիմ
 օլտուղունու տա պիլմէյօրսուռնուզ . . . :
 Անասընը սահիհ եիւրէքտէն սէվէն շու
 չօճուղա պիր պագըն, օնուռն պոյնուռնա
 սարըլմագտան, օնու էօփմէքտէն, օնա
 — սէվկիւլիւ անինէմ — չաղըրմագ-
 տան, ոէնի փէք սէվէրիմ տէյի եիւզ
 տէֆա Թէքրարլամագտան Եօրղունլուզ
 օտանճ տույարմը: . . . Տէմէք իսթէ-
 րիմ քի, մուհապէթէ պիր գաչ սէօզ
 քիֆայէթ էտէր. վէ օ սէօզլէրի Թէք-
 րարլամագտան, Եօրղունլուզ տույմա-
 տըգտան պաշգա, օ սէօզլէրի Թէքրար-
 լատըգճա, տահա զիյատէ աթէշի ար-
 Թար: Իմտի ազիզ Պիքիւրի սահիհէն
 սէվէնէ տէ, ողջոյն տուասընը Թէքրար-
 լամագ՝ պրգկընլըզ օտանճլըզ կէթիւ-
 մէզ. հաթթա մուհապէթինի տիւղիյէ
 տահա արթըրըր, վէ գալպինէ տաիմա
 եէնիտէն եէնիյէ նաֆագա օլուր:

«Անճագ մատամ քի գալպ պազը
 կէվէք վէ Եօրղուն վագըթլարա տա
 միւպթէլա տըր. օնուռն իչին վարդարա-
 նըն Թապիաթը հագգընտա պիրազ
 իլէրիյէ տալմագ, վէ գապիլ օլտուղու

գատար օ եօրղուենյուղու տէֆ էթմէք իչին, օնուեն ըուհինի, վէ նէ տիւրիւ նիյէթլէր վէ հասսէլէր իլէ սէյլէմէլի օլտուղունսւ պէյան էթմէք տէ ֆաի-տէտէն խալի օլմազ:

«Պագըն. չօգ քիշիլէր վարդարանը էյի սէյլէյէմէզլէր. չուքի սըլարընը տիւշիւնմէզլէր: Աէ սուրբ Տոմինկոս հէր օն ողջոյնտա պիր, տինիմիզին պիր հիքմէթինէ կէշմէյի թէրթիպ էթմիշ իսէ, պօշա տէյիլ տիր: Տիգգաթ էտին էվլատլարըմ, տիգգաթ էտին գըզարըմ. սիզէ պիր շէյ էյրէտէճէյիմ քի, պէլ-քի շիմտիյէ գատար ֆիքրինիզէ կէլմէ-միշ տիր:

«Աարդարանա պաշլանըր: Պիրին-ճի սըրտա, Գարրիէլ պաշ մէլէյին ա-զիզ Պիքիրէ, քէնտինին Ալլահ վալի-տէլիյինէ ինթիխապ օլունտուղունուն միւժտէսինի վէրտիյի տիւշիւնիւլիւր: — Իմտի պու սըրը հուղուրա գօտուգ-տան ոօղրա, ֆիքրինիզ իլէ Նազարէ-թին օ ֆագըր, ամմա մութլուլու խա-նէճիյէզինէ կիրէրսինիզ. տիզ չէօքմիւշ տուա էթմէքտէ օլան պիքիր Մարիա-մը կէօրիւրսիւնիւզ. մէլէյին զաֆիլ-տէն իչէրի կիրտիյինի, վէ թէվազույ-լա օնու սէլամլատըղընը կէօրիւրսիւ-նիւզ. սիզ տէ օնուն իլէ պիրիքտէ եէրէ գափանըպ, վէ օնուն սէսինէ սէ-սինիզի գաթըպ, — Սէլամ սանա Մա-րիամ, լութֆուլա տօլու. ըապպի տէ-

նին իլէ տիր — տէյերէք, շազլըղըլա օ
գօրգազ Պիքիրճիյէզի սէլամլարսընը :

«Իքինճի սըրը կէլիր: Պիքիր Մարի-
ամ գալգար. վէ Գալիլեա տազլարըն-
տան Եղիսաբէթէ զիյարէթէ կիտէր:
Սիզ տախի օնու՛ն իլէ պիրլիքտէ գալ-
գըն. վէ օնու՛ն ազիզ եօլճուլուղունա
գալպինիզ իլէ այագտաշլըգ էտին. վէ
օնա րէֆագէթ էտէն մէլախքլէրէ գա-
րըշըն: Օնու՛ն չափըք ատըմլարընըն
արգասընա գօշու՛ն. վէ պաքիրտնէ ա-
յագլարընըն տօգու՛նտուղու եէրի էօ-
փիւն: Վէ օ արատա օ կիւզէլ սէլա-
մը թէքրարլայըն. թաքի օնու՛ն իլէ
պիրլիքտէ ազիզ ագրապասընըն խանէ-
սինէ եէթիշիպ, սրբու՛հի Եղիսաբէթ
իլէ, — Մուպարէք սին սէն գարըլար
մապէյնինտէ. վէ մուպարէք տիր րահ-
մինին մէյվէսի Յիսուս — տէյի սէօյ-
լէյին:

«Տահա իլէրի կիտէլիմ: Իւչիւնճիւ
սըրա կէլտիք քի, օնտա գուրթարը-
ճընըն տօղմասը միւլահագա օլու՛նուր:
Պուրատա իպատէթքեար ճան, օ մութ-
լուլու մաղարայա կիրէր. սաման իւզէ-
րինտէ եաթան մաասու՛մու, օնա սէճ-
տէ էտէն պիքիր Մարիամը վէ Յով-
սէփի, էթրաֆտան գօշուպ կէլէն չօ-
պանլարը, վէ պարըշլըգլըգ կիւֆթէսի
օգուլան մէլախքլէրի կէօրիւր: . . . Ահ,
օնլարըլա պիրլիքտէ եէնի տօղան Մէ-
սիայա խաքիփայ օլուպ սէճտէ էթմէք,

վէ շազլըգ վէ Թաաճճիւպ արասընտա
պիքիւր վալիտէ իլէ սէվինմէք. վէ օ ու-
մաւի սէլամա պիւ տէ — սրբուհի Մա-
րիամ մայր Աստուծոյ — Ալլահ վալի-
տէսի — իւնվանընը տա իւլավէ էթմէք,
նէ Թաթլը շէյ տիր:

“Լաքին պու տիւնեանըն շազլըգը
գըսա տըր: . . . Աճըլը սըրլարա կէչէ-
լիմ: Պուլրատա տախի սէվէն եիւրէյէ
նէ աճըլը սէյիւլէր. նէ Թաթլը նաֆա-
գալար վար տըր: Ահ, պագըն. Յիսուս
գանլարա պէօլէնմիշ, օմուզուկտա խաչ
ըլա, Գողգոթանըն ազապլը եօգուշու-
նա տօղրու կիթմէքտէ տիր: Իշթէ օ-
նուկ վալիտէսի. . . : Եւրապպի, պու
նէ Թէսատիւֆ. պու նէ պագըշ: . . .
Պուկըլը ֆիքրինտէ տիւշիւնէն իպա-
տէթքեար քիշինին եիւրէյի գալգար.
աղլամագ իսթէր. Յիսուսու Թէսէլլի
էթմէք իսթէր. մուպարէք վալիտէսի-
նի Թէսէլլի էթմէք իսթէր. վէ օնուկ
իլէ պիւլիքտէ, էվլատընըն գանլը իզլէ-
րինտէն կիտէրէք, օնուկ եանընա եազ-
լաշտըղընտա, կէօզ եաշլարըլա օթաթ-
լը սէլամը, օ եասլը սէտայը, — Սէլամ
սանա Մարիամ, տէրտլի վալիտէ. պիզ
սէֆիլ կիւնաճքեարլար իշին տուա էյ-
լէ — . վէ խաթըրընա կէթիւր քի, Յի-
սուս էվլատըն օ գատար էզիյէթլէրի
պիզլիմ իշին չէքիյօր, բիճասընը Թէք-
րարլար:

“Իշթէ Գողգոթայա եէթիշտիք. իշ-

Թէ խաչ եիւքոյէ գալորորլաւ . իշթէ
հէր Թարաֆը եարա պէրէ քէսիւմիշ
Յիսուս, իւչ էնքոերտէն ասըմըշ տըր .
պիքիր Մարիամ ըսա, ածըլար տէրեա-
սընա զարգ օլմուշ . օնուէն եանընտա
գըմըլտանմատան տուրսւպ, օնա հայ-
րան օլմագտա տըր : Հայտէ իպատէթ-
քեար վէ պիքիր Մարիամը սէվէն ճան,
օնուէն այագլարընա տիւշ . խաչըն այա-
ղընա ոտըրլ . վէ կէօզ եաշլարընը պէօյ-
լէ ազիմ պիր վալիտէնին կէօզ եաշլա-
րընա, վէ պէօյլէ պէօյիւք պիր էվլա-
տըն գանընա գարըշտըրարագ աղլա, վէ
տուա էյլէ : Ահ, օ Ալլահանի խաչան-
մըշա հէր քէս պէտաուա վէրիյօր . պա-
րի պիզ օնուէն զայէթ ազիզ վալիտէ-
սիյլէ պիրլիքտէ օնու ալգըշլայալըմ :
Պէլի, պէլի . եա պիքիր Մարիամ . —
Մուպարէք տիր սէնին ըահմինին գան-
լարա պէօլէնմիշ մէյվէսի — : Տէ իմաի
խաթըրընա կէթիր քի, օ գան պիզիմ
իչին ճէմի կիւնահքեարլար իչին տէօ-
քիւլմիւշ տիւր . — Տուա էյլէ պիզ
կիւնահքեարլար իչին — :

«Լաքին ոուրըճա տէգքիւլէն կէօզ
եաշընտան, տէրագէպ ումիա վէ շազ-
լըզ չիչէքլերի հասըլ օլուրլար : Իհթի-
շամլը որըլարա կէլէլիմ : Յիսուս տիրի-
լիր . պիքիր Մարիամ շազ օլուր . . . :
Յիսուս կէօյէ չըգար . վէ պիքիր Մա-
րիամ շաիրալէր իլէ վերնատուէնտա քէն-
տի կիւլէկիսի Հոգի ոուրը օնլարըն

իւզէրինէ էնսին, վէ օնլարը քէնտի
 փիշքէշէրի իլէ զէնկինլէնտիրսին տէ-
 յի, օնու տաւէթ վէ Թաաճիլ էտէր :
 . . . Կէօյէ չըգմըշ օլան սէվկիւլիւսին-
 տէն ուզագ գալըպ, օնուն իլէ գատի-
 մի պիրլէշմէյէ արզիւ չէքտիյի սաաթ
 եէթիշինճէյէ գատար, եէնի տօղան քի-
 լիսէյի եէր եիւզիւնտէ գայրըր, հիմա-
 յէ էտէր, վէ հիւսնի իպրէթ վէրիւր :
 . . . Ահ, պագըն օնա եաթազը իւզէ-
 րինտէ եաթմըշ. վէ մուհապէթինին
 շիտտէթինտէն պէնզի սօլմուշ, վէ մէ-
 ճալի թիւքէնմիշ տիր : Պագըն մէլաիք-
 լէրէ քի, արզիւյլէ օ մութլուլու ճանա
 պէքլէրլէր : Պագըն օ էճէլ տէօշէյինին
 էթրաֆընտաքի առաքեալլարա քի,
 կէօզ եաշընա պօշանըրլար : . . . Օնլար
 իլէ պիրլիքտէ պիզ տէ տիզ չէօքէլիմ.
 վէ ճան ղէրմէք իւզէրէ օլան Պիքիրին
 եիւզիւնտէն կէօզիւմիւզիւ պըրմայա-
 րագ, օնա րիճա էտէլիմ քի, պիր կիւն
 պիզիմ էօլիւմիւմիւզ տէ, քէնտի էօլիւ-
 միւ կիպի, րահաթ օլուուն : — Աղօթեա՛
 վասն մեր մեղաւորացս այժմ եւ ի ժա-
 մու մահուան մերոյ . — Տուա էյլէ պիզ
 կիւնահքեարլար իչին, շիմտի վէ էօլիւ-
 միւմիւզ սաաթընտա — :

«Պիքիր Մարիամ տիւնեա իւզէրին-
 տէ էզիյէթ չէքմէքտէն գուրթուլտու.
 լաքին օնուն պաքիրանէ թէնի, չիւրիւք-
 լիւյէ միւպթէլա օլմամալը տըր : Իշթէ
 օ տա քէնտի էվլատը միսիլիւ, արթըգ

էօլիւմ թանձմազ եէնի պիր էօմիւրէ տիրիւմիշ տիր: Իշթէ ճանը թէնիյլէ մէլաիքլէրտէն կէօյէ նազլ օլունմուշ տուր: Իշթէ պիւթիւն ճէննէթ էհալի-սինտէն զինէթ իլէ գապուլ օլունմուշ տուր: Իշթէ էվլատընըն եանընտա պիր իհթիշամ թախթընտա օթսւրմուշ, կէօյիւն վէ եերին սուլթանը, լութուֆ-լարըն խազնէտարը վէ թէվզի էտէնի, ճէմի սէֆիլլէրին թէսէլլի էտիճիսի, պիշարէ կիւնահքեարլարըն աճըգլը շէ-ֆաաթճըսը թային օլմուշ տուր: . . . Ահ, պու նէ իւնվանլար, նէ իմթիյազ-լար, նէ իհթիշամ: Ահ, իպատէթքեար ճան նէ տիւրլիւ շազլըզըլա, նէ տիւրլիւ ազիզ էմնիյէթ իլէ, պիր տէֆա տահա պիքիր Մարիամըն հուզսւրունտա եերէ գափանարագ, օնսւնուլա հէմտէմ օ-լուր. լութֆուլա տօլու տէյի օնու սէլամլար. վէ տուասընըն գապուլ օ-լունաճաղընա շիւպհէ էթմէյերէք, — Աղօթեա վասն մեր մեղաւորացս. — տուա էյլէ պիզ կիւնահքեարլար իչին — տէյի օնա րիճա էտէր: Պէլի, եա պիքիր Մարիամ, ասըլ կիւնահքեար օլտու-ղսւմուզ իչին, սէնին մէրհամէթինէ խուսուսի պիր հագգըմըզ վար տըր, չսնքի Ալլահ մահզա պիզիմ իչին, սէնի կէօյտէ օ գատար գուտրէթէ վէ օ գատար իհթիշամա եիւքսէլթմիշ տիր: “Նասըլքի կէօրիւյօրսունուզ, պէօյ-լէճէ ֆիքիր պու սըրլարըն միւլահա-

զասընա մէշղուլ օլմայըլա, վարդարանըն օսանճըզ վերմէսի, վէ պիր մագամտան իպարէթլիյի տէֆ օլուր: Պէօյլէճէ օ գատար տէֆա թէքրարլանան ողջոյն, պիզէ պէզկինլիք կէթիրմէտիքտէն մատա, շէօյլէ անլատայըմ քի, քէէննի տաիմա եէնի պիր լէզզէթ տուլուրուր: Ալլահն չէօլտէ Եահուտիլէրէ եաղտըրտըղը մանանայ կիպի օլուր քի, սատէ պիր թաամ կիպի կէօրիւնտիւլիւ հալտէ, հէր տիւրլիւ թաթլըլըզ վէ լէզզէթ իլէ տիմաղը խօշանտըրըր ըտը:

“Լաքին պու գատարը քեաֆի տիր. մատամ քի վագըթ կէչմիշ. մատտէնին թաթլըլըղը օնու պանա ունութտուրմուշ տուր: Իմտիմուլթաասարճա խուլաոա էտէլիմ: Աարդարան պիքիր Մարիամա զիյաաէ մագպուլ պիր խըզմէթ տիր. վարդարան ղայէթ կիւզէլ, ազիզ վէ Ալլահանի պիր տուա տըր. թէէսիրի տէ ազիզլիյինէ վէ Ալլահանիլիյինէ էմնալ տըր: Մուլթուլ էօյլէ իսէ պու սէվիմլի իպատէթի գուլլանան ֆամիլեայա: Պիքիր Մարիամ օֆամիլեայը հիմայէսի ալթընտա հըֆզ էտէր. սէմավի քէրէմլէրիլլէ տօլտուրուր: Ահ, ազիզ Պիքիրին մուպարէք վէ լաթիֆ վարդարանը. ահ, ազիզ թաճըն սէվկիւլիւ վէ մանէվի ալամէթի վէ թէշպիհի: Տիւնեա վարսըն իսթէտիլինի սէօյլէսին. պէն սէնի մինպաատ պըրագմայաճաղըմ. հէր կիւն սէնի էլիմէ ալաճաղըմ.

հէր կիւն գալպտէն մուհապէթ իլէ սէ-
նի էօփէճէյիմ. հէր կիւն, թաքիմ
պէնիմ իչին եարընը օլմայան սօն կիւ-
նիւմ կէլինճէյէ գատար: Ահ, պու կիւն
չափըք կէլէճէք, հէր քիշի իչին կէլէ-
ճէք: . . . Ազրըլար սըգլէթլէր տէօշէ-
յի իւզէրինտէ հարէքէթսիզ եաթմըշ,
վէ վազըթտան էպէտիլիյէ օ էօրֆիւ-
լիւ ատըմա եագըն օլտուղումուզ հալ-
տէ, իքի շէյ, եալընըզ իքի շէյ պի-
զէ գալպի գուվվէթ վէրէ պիլի: Պիր
թարաֆտա պէյազ շարշէպ իւզէրինտէ
ազիզ խաչելուլթիւն: — Ահ, Յիսուս,
խաթըրընա կէթիր քի, պէնի գուր-
թարմագ իչին պու խաչըն իւզէրինտէ
էօլտիւն. վէ պու էօրֆիւլիւ սաաթտա
պանա մէրհամէթ էյլէ: Պու ճիւմլէ
էյէր ազ վազըթտան օնուս պանա
շէրաաթճը օլաճաղընըն միւլահազասը
մահզուս գալպիմին գարշըսընա կէլիր,
վէ օնու սւմիտ քէսիքիլիյինէ տիւշիւ-
րէճէք օլուրսա. իշթէ օ պիր թարաֆ-
տա տա ազիզ վարդարան թէսպիհի
վար տըր: Ահ, մուպարէք թէսպիհ:
Եա պիքիր Մարիամ. եա մէրհամէթ
վէ թէրահիւմ վալիտէսի, սէն քի քիմ-
սէյի շէրաաթլամագսըն, սէն շիմտի
պու սէֆիլ կիւնահքեար իչին տուա
էթ. էօմրիւմիւն ճէմի կիւնլէրինտէ սէ-
վինճ իլէ սանա սուստուղում պու վար-
դարանը, պու կիւլտէն թաճը խաթը-
րընա կէթիր. վէ պու էօլիւմ սաաթըմ-

տա պանա եարտըմ էթմէյիլէ, պու-
նու կէօյտէ չիւրիւմէզ չիչէքլէր թա-
ճրնա թէպտիլ էյլէ: — Ազօթեա վասն
մեր մեղաւորացս, ի ժամու մահուան
մերոյ. ամէն: — Տուա էյլէ պիզ կիւ-
նահքեարլար իչին, էօլիւմիւմիւզ սա-
աթընտա. ամին:

Պու թարզ քարոզտան հէփիսինին
տէ եիւրէքլէրի թէփրէնմիշ օլարագ
չըգտըլար: Տօն կայէթանօնուն տախի
եիւրէյի գալգմըշ օլուպ, աճէլէ իլէ
շայիրտլէրինի թօփլատը. վէ ֆամիլեա-
նըն թէշէքքիւրիւնտէն մահճուպիյէթ
իլէ գօշտու կիթտի: Քլէմէնթինա չօ-
ճուգլարա րէֆագէթ էթմէք իչին, ար-
գալարընտան պիր գաչ ատըմ կիթտի:
Սինեօր Ատօլֆօյուլա գատըն սուֆատա
եալընըզ գալտըլար: Պիր գաչ տագի-
գէ սիւքութտան սօղրա. — Էյ իմտի
Ատօլֆօ, նէ տիւշիւնիւյօրսուն: Տօն
կայէթանօյու տինլէտինմի, հազզ էթ-
տինմի. սէօզլէրինէ իսքեաթ օլտունմու
— տէյի սիւալ էթտի գատըն: — Օ-
նուն սէօյլէյիշինտէն քիմ իսքեաթ օլ-
մազ: . . . Լսքին սէն . . . տօղրու սէօյ-
լէ. պու քարոզուն մատտէսինի, ճիւ-
լիէթթա, մութլագա օնուն խաթըրը-
նա սէն պըրագմըշ օլմալըսըն:

— Հայըր, սէվկիւլիւ Ատօլֆօ. ֆի-
քրիմտէն պիլէ կէչմէտի: Հէմ սէնին
պու կիւն կէլէճէյինի նէ պիլիրիտիմ:
. . . Տէմէք քի եէնիլտին . . . էօյլէֆ:

— Պէլի, թէսլիմ օլուրում . . . ինսաֆընա կէօրէ . . . :

— Գօրգամա Ատօլֆօ, զանն էտէրիմ քի, ինսաֆտա գուսուր էթմէյէճէյիմ: Իշթէ շարթլարըմը շունլար տըրլար: Պու կիւնտէն սօղրա, էվլատլարըմը զուլանտըրմայր ատէթ էթմիշ օլտուղում վարդարանը խօրլայաճագ պիր սէօզ լիսանընտան չըգարմայաճագսըն. խուսուսա օնլարըն էօնիւնտէ:

— Սէօզ վէրիրիմ:

— Պունտան մատա, հաչան քի ագշամլարը վագըթլըճա կէլիրսէն, պէնիմ իլէ վէ ֆամիլեայրլա, սէն տէ եիւրէքտէն վարդարան սէօյլէմէյէ իլհագ օլաճագսըն: Նասըլ. պու շարթլար ինսաֆլը տէյիլմի:

— Փէք ինսաֆլը: Պէն տէ ֆաղլա օլարագ սանա սէօզ վէրիրիմ քի, շիմտիտէն սօղրա, էլիմտէն կէլտիյի գատար սըգճա հազըր պուլունմայա, վէ սէնին իլէ վէ էվլատլարըմը ըլա պիրլիքտէ տուա էթմէյէ հէր ճահտը գուլլանաճաղըմ —:

Պու գըսա, լաքին ֆաիտէլի վէ թէսէլլիյի մուճիպ մուսահէպէթէ, պիր տէրաղուշ իլէ խիթամ վէրիլտի:

Օ Ն Ի Ի Զ Ի Ի Ն Ճ Ի Ի

Բեթղեհեմին մատարասը :

Տօն կայեթանօնուն օ մուպարէք քարոզլարը, եախօտ թալիմաթլարը, վէ եախօտ մուսահէպէթլէրի, նէ տէրսէն տէ, օ թալիլի ֆամիլեայա, կերէք տէրունի, կերէք խարըճի, փէք չօգ ֆախտէ էտերլէր իտի :

Սինեօր Ատօլֆօ, պազը մուզիլլի զահապլարընը պերթարաֆ էթմէյէ. մասլահաթլարըլա աշըրը տէրէճէտէ սւղ-րաշմայը կէվլէթմէյէ. վէ ֆամիլեաճա թաթլը պիր էօմիլէ մուհապէթ պազլամայա պաշլամըշ ըտը : Քարլինօ, եուվա վուգուլաթընտան սօղրա, մազլըմ, եազ կիպի եուլմշագ օլմուշ. տուայը տահա էյի էտէր, վէ սէս չըգարմայարագ իթաաթ էտէր իտի : Գըզ գարտաշը քէնտի սէվկիլիլ շաիրտլէրինի մուհապէթ իլէ թալիմ թէրպիյէ վէ պիրագ իսլահ էթմէյէ տէվլամ իւզէրէ իտի : Եա ճիւլիէթթա գատըն . . . օ հիշմի պիր շէյ էթմէզ իտի : . . . Ահ, օ զաթէն օ գատար էյի իքէն, տօն կայեթանօնուն բուհանի նաոիհաթլարընտան նէ էօյրէնէճէք իտի :

Հիշ պիր էյի ճան օլամազ քի, տահա էյի օլմասըն : Ատապա տաիր թէքմիլլիյին տէրէճէլէրինի քիմ սայմըշ տըր : . . . Էօյլէ իսէ, իլէրի, տախմա

տահա իլերի կիտիլէ պիլիր: Աէ Յա-
կոբուն կէօրտիւյիւ մանէվի մէրտիվէ-
նին պաշը Ալլահըն թախթընա տայ-
անմըշ ըտը քի, օնուն հագգընա Յի-
սուա Բրիստոս, — կէօյլէրտէքի փե-
տերինիզ կիպի թէքմիլ օլուն — տե-
միշ տիր:

Ճիւլիէթթա գատըն տախի պէօյլէ
տիւշիւնմիւշ օլաճագ տըր քի, պիքիր
Մարիամըն զիյարէթի իւզէրինէ տին-
լէտիյի քարոզտան, վէ տօն կայէթա-
նօնուն զիյարէթլէր հագգընտա օնտան
շըգարտըղը ատապիյաթա տաիր նասի-
հաթլարտանսօղրա, հաֆթանըն իչինտէ
պիր կիւն, պիր վագըթ գարարլաշտը-
րըպ տա, նիչին պիր գարտաշ մուհա-
պէթի զիյարէթի էթմէյէճէյիմ տէմէյէ
պաշլամըշ ըտը քէնտի քէնտինէ:

Տէտիյի շէյին իճրասընտա տա պու-
լունտու: Շէօյլէ քի պիր գաչ կիւն
սօղրա պիր ֆագըր քէօյլիւ էվինտէ,
իթիյար կատարինէնին եաթաղընըն
պաշընտա պուլունտու. վէ Բլէմէնթի-
նասը, օրատա պիր իսքէմրի իւզէրին-
տէ օթուրմուշ, իքի փիս վէ սիւմիւքլիւ
չօճուգլարըն կէօնլիւնճէ օլարագ, օն-
լարըն սաշընը տիւզէթմէյէ մէշղուլ
օլտուղու արատա, վալիտէսի տախի
ֆագըր խասթէ գարընըն շիքեայէթլէ-
րինի տինլէմէքտէ, թաթլը սէօզլէր ի-
լէ օնուն տերտլի եիւրէյինի թէսէլլի
էթմէքտէ, վէ էպէտիլիյէ եագլաշմըշ

օլան օ զավալւրյա Ալահըն էյլիքտար-
լըղը, պու տիւնեատա Փագըրլըգլարը-
նը սապրլա չէքէնլէրէ օնուհն հազըր-
լատըղը էպէտի շազլըգլար վէ թարիֆ
օլունմազ փատիշահըգ իւզէրինէ սեյ-
լէմէքտէ իտի:

Գատըն Ֆէրգինէ վարտը քի, իխթի-
յար թէն թարաֆընտան զիյատէ գալպ
թարաֆընտան էզիյէթ չէքմէքտէ տիր.
չունքի օզլու վէ օնուհն զէվճէսի, պու-
նա իշէ եարամազ պիր էվ էշեասը,
հաթթա պիր աղըրլըգ նաղարըյա
պագտըգլարընտան, հագգընտա վազի-
ֆէսիզլիք վէ սօուգլուգ գուլլանըր-
լար ըտը: Լաքին Ճիւլիէթթա գատը-
նըն օնուհն հագգընտա գուլլանտըղը
էյլիյի, վէ օնու թէսէլլի վէ օնա
եարտըմ էթմէք իշին գըղըյա պիրլիք-
տէ սըգ սըգ կէտիյինի կէօրմէյիլէ, օն-
լար տա գուլլանտըգլարը պէտ մուա-
մէլէտէն հիճապ էթմէյէ, վէ էյլիքտար-
լըգ վէ մէրհամէթ կէօսթէրմէյէ պաշ-
լատըլար: Պու շէյտէն իխթիյար գա-
րճըղազ զիյատէ թէսէլլի օլուպ, ֆա-
րազա էօմրիւնիւն տիրհէմ տիրհէմ
էքսիլմէքտէ օլտուղունու հիոս էտէր
իտիյիսէ տէ, քէնտի թէսէլլի էտիճի-
սինէ, — Էօմիւր պէնիմ նէմէ լազըմ,
պէնի թէսէլլի էթմէք իշին, սէն վէ
էյի Քլէմէնթինա պուրատա պուլուն-
տուղունուզ հալտէ, պէն էօլտիւյիւ-
մէ զամ չէքմէմ — տէր իտի: Վէ եաշ-

լա տօլու կեօզլէրինի կէօյէ գալտըրըպ,
— Ա՛հ, էֆէնտիմ, պու իքի մէլէքլէր-
տէն էօթիւրիւ սանա շիւքիւրլէր սու-
նարըմ . . . — տէրիտի:

— Գանատարզ մէլէքլէր — տէտի
գատըն կիւլիւմէյէրէք:

— Քլէմէնթինա տախի, գանատըմըզ
օլսայըտը, սէնի կէօրմէյէ տահա սըգ
կէլիւր իտիք, զավալը կատարինէ —
տէյի իլավէ էթտի: Լաքին իխթիյա-
րըն եիւրէյի տօլմուշ օլտուղունտան,
գատընըն պէյազ էլլէրինի քէնտի զաիֆ
վէ սէրթ էլլէրիյլէ սըգարագ, — էթ-
տիյին ախէր պիր քէրէմի տահա տին-
լէ . . . : Ա՛հ, պու շէյ հագըգէթ պիր
պէօյիւք քէրէմ տիր: Օզլում քիւլ-
լիէն ալչագ կէօնիւլիւ, քիւլլիէն էյի
օլտու . . . պէնիմ իլէ լագըրտը էտի-
յօր, խաթըրըմը սօրույօր . . . իշթէ
պու շէյլէր սէնին սայէնտէ տիր տէտի.
վէ օնուէն էլինի էօփէր վէ կէօզիւնիւն
եաշըյըլա ըսլատըր ըտը:

Քիշի պիր տէֆա գարտաշ մուհա-
պէթինին լէզգէթինի ալըրսա, օնտան
վազ կէչէմէզ: Ճիւլիէթթա գատըն
եալընըզ պու էվէ տէյիլ, իլա էթ-
րաֆտա պուլսունան ախէր էվճիյէզլէ-
րէ տէ, քրիսթիյանճա գարտաշ մու-
հապէթինին եարտըմլարընը, ֆէրահլը-
ղը, թէսէլլիյի վէ պարըշըգլըղը կէօ-
թիւրիւր իտի. օ գատարատագ քի, հէր
քէս օնու ըիայէթ իլէ սէլամլար, շագ-

լըղըլա գապուլ էտէր, օնու քէնտի-
լէրին թէսէլլի էտիճի մէլէյի թէսմի-
յէ էտէր վէ ալգըշլար ըլա տօլտու-
րուրլար ըտը:

Լաքին պու թէէլիֆին ասը մագ-
սէտի օլան շէյի, եանի պիքիւր Մարի-
ամըն ալընը կէօզլիւմիւզ էօնիւնտէն
ղայպ էթմէմէք իչին, պու շէյլէրի գը-
սա քէսմէլիյիզ:

Վարդարան հագգընտա պէօյլէ մէյ-
վէլի օլան սօն նասիհատման սօղրա,
փազար իրթէսի կիւնտէյիզ: Օ վար-
դարանը մատուռտա սէօյլէմէք իչին
ֆամիլեատան պաշգա, եագընտաքի էվ-
ճիյէզլէրտէն պիր թագըմ քէօյլիւ էր-
քէքլէր վէ գարըլար տա թօփլանմըշ-
լար ըտը. ֆլէմէնթինանըն շայիրտլէրի
տէ օրատա օլուպ, էլլէրի գաուշուգ,
մուհապէթ իլէպիքիւր Մարիամըն թաս-
վիրինէ կէօզլէրինի տիքմիշլէրիտի. թաս-
վիր իսէ, եանմըշ մումլարըն ըշըղը ա-
րասընտա պէմ պէյազ փարլայարագ,
սանրըսըն քի օ տա վալիտէճէ թաթ-
լը մուհապէթ իլէ, էօյլէ իպատէթլի
տուա էտէն քիւչիւք ճանլարա պագար-
ըտը: Վարդարան պիթտիքտէն սօղ-
րա, տօն կայէթանօ ահէսթէ իլէ վէ
տիւշիւնէրէք. իսքէմրիսինէ կէչտի օ-
թուրտու. վէ պիրազ սօզրա շէօյլէ սէօյ-
լէմէյէ պաշլատը:

“Իշթէ ազիզ Պիքիւրին էօմրիւնիւն
էն ըէսմի վագթընա կէլտիք, գըրգ տէ-

հըրտէն պէրի նահապետներին արգիւլէ-
տիյի, մարգարէներին խապէր վերտիյի,
օ վագըթա եէթիշտիք քի, վատ օլու-
նան գուրթարըճը, եանլըշըգլարտան,
սէֆալէթլերտէն, կիւնահլարտան եօ-
րուլմուշ օլան պու տիւնեա իւզէրին-
տէ կէօրիւնէճէք իտի: Պիքիր Մարի-
ամ պունու պիլի, պունու տույար,
Յովսէփ տախի, պու ազիմ հիքմէթ
քէնտինէ պիր մէլէք վասիթասըյլա
պէյան օլունտուղունտան օ տա պիլի,
վէ իքիսի տէ ղիյատէ հասրէթ իլէ վէ
եիւրէքլէրի չարփարագ տուա էտէր վէ
օնա պէքլէրլէր: Իշթէ օ արատա, Օ-
գաստոս գայսէրին պիր ֆէրմանը, քէն-
տի իսիմլէրինի տէվլէթ քիւթիւյիւնէ
գայտ էթտիրմէք իչին, Բեթղէհէմէ
կիթմէյէ օնլարը մէճպուր էտէր: Ահ,
եա րապպի, պու նէ վագըթսըզ զու-
հսւրաթ, օ սէվկիւլիւ վէ րահաթ խա-
նէճիյէզինի թէրք էթմէյէ մէճպուր
օլմագ. սէնէնին էն շէտիտ սօուգ էյ-
ամընտա, պիր ուզուն վէ զահմէթլի
եօլճուլուգ էլէ ալմագ. թամ օ վա-
գըթտա քի, պիքիր Մարիամ տօգուգ
այը թէքմիլ էթմէք, վէ Հոգի սուր-
բուն գուվլէթիյլէ համիլէ օլտուղս օ
հիքմէթլի մաասուլմու թէվլիտ էթմէք
իւզէրէ տիր:... Տիւշիւնիւն պիր քէր-
րէ քի, օ էյի Յովսէփ գօրգույա կի-
րիֆթար օլարագ, — էյ, շիմտի նէ
եափաճաղըզ... — տէր: Վէ պիքիր

Մարիամ, պաշընը էյիպ. — Նէ եա-
 փաճաղըզ. իթաաթ էթմէլէյիզ —
 տէյի ճէվապ վերի: Վէ իթաաթ է-
 տէրլէր. րահաթ մէսքեանլարընը պը-
 րագըրլար վէ Բեթղէհէմ շէհրինէ տող-
 րու եօլա տիւշէրլէր: Օրայա եթիշիպ
 իոիմլէրինի գայտ էթտիրտիքտէն սօղ-
 րա, ագշամ եազլաշմագտա, վէ ագշա-
 մըլա պիրլիքտէ հիքմէթլի մէվլիւտիւն
 սաաթը տա եազլաշմագտա օլուպ, պի-
 քիր Մարիամ վէ Յովսէփ, աճէլէ իլէ
 խանա գօշարլար: Էհ, փէք կէճ գալ-
 մըշլար. օրատա օտա գալմամըշ. օնլա-
 րա եէր եօղուտու: — Ոչ գոյր նոցա
 տեղի յիջեւանին: — Տիւշիւնիւն պիր
 քէրրէ Յովսէփին հալինի: — Աման,
 շու հալտէ պուլունան զավալըր զէվ-
 ճէմ իչին հիչ տէյիլ իսէ մէրտիվէն
 ալթընտա, մաղազատա պիր տէլիք օլ-
 սուն . . . — տէյէրէք, նէ գատար ըս-
 րար վէ ըրճա էտէր: . . . Լաքին պի-
 հուտէ. սիզէ օտա տա եօգ, եէր տէ
 եօգ: Կէօղիւմիւզ էօնիւնէ կէթիրէպի-
 լիրիզ քի. զէվճէսի իչին պու գատար
 զայրէթ չէքէն էյի Յովսէփ, պու գա-
 տարա գանաաթ էթմէտի. վէ խանտա
 եէր պուլմագտան ումիտինի քէսմէյի-
 լէ. պիքիր Մարիամըլա պիրլիքտէ Բեթ-
 ղէհէմին սօգազլարընա տիւշիւպ, էվ-
 տէն էվէ, գափուտան գափույա, պիր
 կէճէլիք սըղընաճագ պիր մահալ ըրճա
 էտէր իտի: Լաքին հէր էվտէն պիր

սօռուգ ճէվապ . հէր գափուտան — Է՛հ,
 ֆազրր ատէմլէր . պուրատա եէր եօգ .
 պաշգա եէրէ պագըն — տէյի գապաճա
 պիր ճէվապ իշիթտի : Ա՛հ, պետպախթ
 Բեթղեհէմլիէր : Ա՛հ, եիւզիւնէ գարշը
 գափու գափատըգլարը զաթըն քիմ օլ-
 տուղունու, օնուն ըահմինտէ թաշը-
 տըղը մաասուամսւն քիմ իտիյինի պիր
 քէրրէ պիսէլէր :

« Հէնիւզ գարանլըգ պասմըշ ըտը
 . . . : Պու իքի զէվճէթէյն պաշլարը-
 նը ասմըշ, շէհիր իշինտէ օրղընաճագ
 եէր պուլմագտան ումիտի քէսմիշ օ..
 լարագ, շէհիր գափուսունտան տըշա-
 րը չըգարլար : Յովսէփին եիւրէյի գան
 աղլամագտայըտը . պիքիր Մարիամ թէս-
 լիմիյէթ վէ ըահաթ եիւրէք իլէ, Ալ-
 լահըն էպէտի թէտպիրլէրինէ սէճտէ
 էտէրէք, օնուն արգասընտան կիտէր
 իտի : Պէօյլէ սուս փուս պիրազ եօլ
 ալտըլար . պիր տէ եըտըղլարըն շավգը-
 յըլա, եանլարընտա պիր գայա գօլթու-
 ղունտա կէնիշճէ պիր մաղարա կէօ-
 րիւրլէր . պիրիպիրինէ կէօզ իլէ իշա-
 րէթ էտիպ, օրայա կիրէրլէր : Եէր իւ-
 զէրինտէ պիրազ գուրու օթ . էսքի
 վէ եարըմըշ պիր եէմլէք իշինտէ պիր-
 ազ սաման արթանը . . . : Իշթէ Ալ-
 լահըն գայըրըճըլըղընըն օնլարա հազըր
 էթտիյի փէնակեահ . իշթէ կէօյիւն վէ
 եէրին փատիշահընըն տօղաճաղը սարայ
 պու տուր : Իքիսի պիրտէն տիզ չէօ-

քիւպ, Ալլահա շիւքը ետերլէր: Եարը կէճէ եագըն տըր. պիքիր Մարիամ կէօզլերինի կէօյէ գալտըրըպ թաթլը հայրանլըղա տալմըշ օլարագ տուա էտէր. վէ Յովսէփ մաղարայը տօլաշարագ օնա եաթագ թէտարիք էթմէք իչին, գուրսւ օթլարը թօփլամագտա իքէն, էվլատընը թէվլիտ էտէր: Ահ, օ տագիգէնին սէվինճինի շազլըղընը քիմ թարիֆ էտէ պիլիր: Ահ, եալընը օ տագիգէ, պիքիր Մարիամըն չէքտիյի աճըլըգլարը, կէօրտիւյիւ պէտ մուամէլէլէրի թազմին էթմիշ տիր: Իշթէ թէնճէ քէնտինին սահիհ էվլատը օլան օ սահիհ Ալլահ էվլատընը՝ կէօզլերիյլէ կէօրիւր. գուճաղընտա սըգար, պաքիրանէ տուտագլարըյլա էօփէր վէ ղայէթ փաք սիւտիւյլէ օնու էմզիրիր: . . . Լաքին աւետարանիչ պիքիր վալիտէնին պու շազլըղընը վէ ազիզ եիւրէք թաշղընլըգլարընը թարիֆ էթմէք իչին, ինսանի լիսանտա պէօյլէ սէմավի սէֆալարը պէյան էտէճէք թապիրլէր պուլմագտան քէէննի գաթի ումիտ օլարագ, պուրատա սիւքսւթ էտէր: Եալընըղ հիքեայէյէ տէվամ էտէրէք, — Գուրթարըճը տօղտուղունտա, վալիտէսի ազ վէ ֆագըր պէզլէրէ սարըպ, եէմիլքտէ գալմըշ օլան սամանըն իւզերինէ եաթըրտը — տէմիշ տիր: Իշթէ էօյլէ իսէ Ալլահ էվլատընըն տօղտուղու սարայ, սէֆիլ պիր ախօր: Իշ-

Թէ փատիշահլար փատիշահընըն նէֆիս
 պէշիյի, ֆագըր պիր եէմլիք տիր: Իշ-
 Թէ օնուէն եաթաղը, հայվանյարտան
 արթմըշ օլան պիր ճիւղի սաման տրր:
 Իշթէ տիւնեա քէնտի գուրթարըճը-
 սընը պէօյլէ գապուլ էթմիշ, պէօյլէ
 մուամէլէ գուլլանմըշ, պէօյլէ իբրամ
 էթմիշ տիր: Ահ, էօյլէ իսէ սէվկիւլիւ
 Յովհաննէս աւետարանիչին, — Յիւրսն
 եկն, եւ իւրքն զնա ոչ ընկալան —
 Քէնտինինքիլէրէ կէլտի. վէ քէնտի-
 նինքիլէր օնու գապուլ էթմէտիլէր —
 տէյի Թէքտիր վէ շիքեայէթ էթտիյին-
 տէ հագգը վարըտը: Լաքին էյէր նամ-
 քեօր Բեթզեհէմ էհալիսի օնու գա-
 պուլ էթմէտիլէր իսէ, իշթէ մէլաիք-
 լէր օնա կիւֆթէլէր օգուրլար, ֆագըր
 չօպանյար օնու Թանըրլար: Իշթէ ֆիլ-
 վագը Յիսուս տօղտուղու անտէ, մէլաիք
 սաֆլարը կէօյտէն էնիպ, պարըշըգլըգ
 իլահիլէրի օգուրլար. էթրաֆ սահրա-
 լարտա կէճէլէյին սիւրիւլէրինի կէօզէթ-
 մէքտէ օլան չօպանճըղազլար, օնլարըն
 միւժտէսիւլզէրինէ սէվինէրէք, օմուլթ-
 լուլու մաղարայա գոշարլար: Օնու վա-
 լիտէսիլլէ պուլուրլար. վատ օլունան
 Մէսիա օլտուղունու Թանըր վէ օնա
 սէճտէ էտէրլէր: Վէ Ալլահա մէտհ ու
 սէնալէր էտէրէք, շազլըղըլա գուլիպէ-
 լէրինէ տէօնէրլէր:

“Սէվկիւլիւլէրիմ, պուրատա պիրազ
 էյլէնէլիմ. վէ քէնտիմիզ իչին կիւզէլ

վէ ֆախտէլի թալիմաթլար չըգարմայա պագալըմ:

“Հէր շէյտէն էվվէլ, շիւպհէսիղ պի-
քիր Մարիամըն խոնարհութիւնունա,
սապրընա վէ րահաթճա թէսլիմիյէ-
թինէ միւթէհայլիր օլմուշ օլաճագ-
սընըզ: Շիմտի սիւալ էտէրիմ քի,
պունճա զահմէթլի վուգուաթլար ա-
րասընտա, օնուն պու թարզ եիւրէք
րահաթլըզը նէտէն տիր: Սէվկիւլիւ-
լէրիմ, օնուն իթիգատընտան, Ալլահըն
գայրըրճըրըզընըն գուճաղընա պիւսպիւ-
թիւն թէսլիմիյէթինտէն տիր, օ իթի-
գատտան տէրիմ քի, էօմրիւն տիւրլիւ
վուգուաթլարընտա պիզտէ էքսիք տիր:
Հալ պու քի պունտան տահա զիյա-
տէ պիզէ ֆախտէլի, տահա զիյատէ Ալ-
լահա մագպուլ, տահա զիյատէ հագգ-
լը, տահա զիյատէ աւետարանճա վէ
քրիսթիյանճա շէյ եօգ տուր: Սէօզիւ-
մէ տիգգաթ էտին: Ալլահ պիզի կէօ-
րիւր, պիզի սէվէր. Ալլահ հէր շէյի
պիլիր վէ հէր շէյէ գատըր տըր: Սէվ-
կիւլիւլէրիմ, պունլարըն ճիւմլէսի տէ
տին սահիհլիքլէրի տիրլէր: Էյյլէ սա-
հիհլիքլէր քի, ազիզ քիշիլէրէ ազիմ
էմնիյէթ իլհամ էթմիշ, վէ Դաւիթ
փատիշահա, շու կիւզէլ սէօզլէրի, եանի
— Էֆէնտիմ, պէնիմ հալ վէ իգպալիմ
սէնին էլինտէ տիր, — տէյի սէյլէթ-
տիրմիշ տիր: Էվվէթ, պէյլէ տիր: Ճա-
նըւա, թէնիլէ, պիզ պիւսպիւթիւն

Ալլահըն էլինտէյիզ . էօյլէ իսէ նէտէն
գօրգաճաղըզ : Օնա կիւ վէնմէմէք , հա-
լիմիզտէն , էօմրիւմիւզտէն վէ իլէրիտէ
նէ հալ քէսպ էտէճէյիմիզտէն թէլաշ
էթմէք , շիւպհէ էթմէք , օնուն փէտէ-
րանի գալպինէ սիթէմ էթմէք օլմազ-
մը : Հանկը տօսթ , կիրանպահա պիր
էմանէթ թէսլիմ էթտիյի սէվկիւլիւ
տօսթ ունտան շիւպհէ էտէր : Հանկը
էվլատ , փէտէրինին մուհապէթինտէն
շիւպհէ էտէր : Հանկը չօճուգ քէնտի-
նի բահաթճա վալիտէսինին գուճաղը-
նա թէսլիմ էթմէզ : . . . Ահ , սէն իսէ
եա՛ Ալլահըմ , պիզէ տօսթտան տա զի-
յատէ , փէտէրտէն տէ զիյատէ , վալի-
տէտէն տէ զիյատէ սին , չունքի պիր
վալիտէ բահմինին մէյվէսինի ունուտա-
պիլսէ տախի , պէն սիզի ասլա ունութ-
մամ տէմիշսին : Էօյլէ իսէ էֆէնտիմ ,
պիզիմ հէր շէյիմիզ սէնին էլինտէ օլ-
տուղու տահա էյի տիր . պիւթիւն պիւ-
թիւնէ քէնտիմիզի սէնին նիհայէթսիզ
էյիլքտարլըզնըն գուճաղընա թէսլիմ
էթմէք . քէնտիմիզէ , քէնտի հիւնէրի-
միզէ կիւ վէնմէքտէն տահա զիյատէ
հագգըմըզտա խայրլը տըր :

“Իշթէ էֆէնտիմիզին սուրբ աւետա-
րանտա , տիւզիյէ պիզէ էօյրէթտիյի
շէյլէր տէ պու տուր : Տինլէյին , տինլէ-
յին , ալէլ խուսուս սիզ . ֆագըր քէյ-
լիւէր տինլէյին քի , չօղու տէֆա սէֆիլ-
լիք , ֆագըրլըզ , տարլըզ արասընտա ,

Ալլահըն գայրըրճըլըղընտան շիքեայեթ
 էթմէյէ, վէ օնա կիւզէնմէմէյէ իղվա
 տուլար սընըզ: Տինլէյին, պագըն քի,
 Յիսուս սիզէ նէ սէօյլէյօր: — Պիզ
 ֆագըրըզ. նէ եէյէճէյիզ եախօտ նէ
 կիյինէճէյիզ տէյի տիւշիւնէրէք, եա-
 րըն իշին էլէմ գասալէթ չէքմէյին —
 տէյօր: Ահ, պագըն քի կէօյտէ օլան
 փէտէրինիզ սիզի տիւշիւնիւր. սիզ եա-
 լընըզ էլինիզտէն կէլէն ճիւզի շէյի եա-
 փըն. վէ էմնիյէթտէ գուսուր էթմէ-
 յին. — Գուշլարա պագըն, (տէյօր Յի-
 սուս) սիզին եափտըղընըզ կիպի, հէր
 սէնէ պուղտայմը էքէրլէր, եօղսա օնու
 սագլամագ իշին անպարլարըմը վար:
 Պունլարըն հիչ պիրիսի եօգ: Պու ճիւմ-
 լէ փէտէր Ալլահ, օնլարա իգթիզա օ-
 լան նաֆագայը թէտարիք էթմէյի ու-
 նութմագ: Սահրալարտա պիթէն չի-
 չէքլէրէ տէ պագըն. նասըլ կիւզէլ,
 տիւրլիւ տիւրլիւ շէքիլլէրտէ վէ փար-
 լագ ընէքլի տիրլէր: Օնլարը քիմ պէօյ-
 լէ կիւզէլ կիյտիրտի քի, տիւնեա փա-
 տիշահլարը վէ սուլթանլարը, տահա
 նազիք վէ տահա նէֆիս էլպիսէ կիյի-
 նէմէզլէր: Եօղսա պէօյլէ կիւզէլ բու-
 պալարընը քէնտիլլէրմի եափմըշ տըրլար:
 Հաշա. օնլար նէ տօգուամագ պիլիլլէր,
 նէ տիքմէք. իլլա պէօյլէ կիյտիրմէյի
 տիւշիւնէն կէօյլիւ փէտէր տիր: — Նի-
 հայէթ էյի Յիսուս սէօղիւնիւ շէօյլէ
 պիթիրիր. — Իմտի էյէր քի չիֆթի

պիր մանկեր տէյերլի օլան պէօյլէ էտ-
նա գուշարը Ալլահ օ գատար գայրորը
ըսա. էյէր քի եարըն քէսիլիպ աթէ-
շէ աթըլաճագ օլան թարլա չիչէքլէրի-
նէ պու գատար մուհապէթ կէօսթէ-
րիրսէ. սիզին իչին նէ գատար տահա
ղիյատէսինի էտէր, ա իթիգատսըզլար:
Սիզին իչին քի, էօլիւմսիւզ պիր ճա-
նընըզ վար տըր, վէ չիչէքլէր վէ գուշ-
լար սիզին իչին եարատըլմըշ տըրլար:
Խուլասէի քէլամ, սիզին իչին քի, օ-
նուէն սէվկիւլիւ էվլատլարըսընըզ: Ահ,
թէնինիզ իչին պու գատար թէէսսիւֆ
չէքէճէք եէրտէ, ճանընըզ իչին պիրազ
տահա զիյատէ զայրէթ էտին. Ալլահը,
օնուէն փատիշահլըղընը, օնուէն ատալէ-
թինի արայըն, վէ հիչ շիւպհէ էթմէ-
յին. Ալլահ թէնինիզ իչին տէ, ճա-
նընըզ իչին տէ հիչ պիր շէյի էքսիք
էթմէզ: — Սահիհէն ֆրիստոսուէն շայ-
իրտի օլմագ իսթէյէն հագգընա, գալ-
պինէ էյիճէ պասմա էտիպ, ասլա ու-
նութմայաճագ պիր գավլի սահիհ տիր
պու: — Խնդրեցէք նախ զարքայութիւն
Աստուծոյ եւ զարգարութիւն նորա,
եւ այդ ամենայն յաւելթի ձեզ. — Իւք
էվվէլ Ալլահըն փատիշահլըղընը վէ օ-
նուէն ատալէթինի տիլէյին. վէ պու
ճիւմլէսի սիզէ իլավէ օլուր —:

«Քիմ քի պէօյլէ էտէրսէ, քէնտինի
միւսթագիլ Ալլահըն գայրորճըլըղընըն
էլինէ թէսլիմ էտէր, օնուէն նէթիճէ-

ւերինէ խրզմէթ էտէր վէ եօլունու շա-
 շըրմագ թէհլիքէսինտէ պուլունմագ :
 Պիքիր Մարիամա վէ Յովսէփէ պագըն :
 Օգոստոս գայսերին ֆէրմանը զուհուր
 էտէր : Էհ, նէ միւշքիւ, նէ զահմէթ-
 լի էմր տիր : Պու ճիւմլէ իթաաթ էտէր-
 լէր . Նազարէթտէն գալգըպ Բէթղէհէ-
 մէ կիտէրլէր . վէ պէօյլէ Միքիա մար-
 գարէնին, գուրթարըճը Բէթղէհէմտէ
 տողաճագ տէյի էթտիյի փէյղամպէր-
 լիք թաասիգ օլուր : Իշթէ պէօյլէճէ
 Օգոստոս գայսեր պիր շէյ պիլմէտիյի
 էճիլտէն սէվապսըզ օլարագ, քէնտի
 ֆէրմանըյա, պիքիր Մարիամ վէ Յով-
 սէփ ֆազիլէթլէրի, իթաաթլարը, թէս-
 լիմիյէթլէրի իլէ, եանի ազիմ սէվապ-
 լարըյա, փէյղամպէրլիքլէրին թէքմիլ
 օլմասընա շէրիք օլուրլար . Ալլահանի
 գայըըճըլըղըն զայէթ եիւճէ մագսէտ-
 լէրինէ խրզմէթ էտէրլէր : Պու տա քի-
 ֆայէթ էթմէզ : Պիր ուզուն վէ զայ-
 էթ զահմէթլի եօլճուլուգտան սօղրա,
 Բէթղէհէմէ եէթիշիլլէր, սըղընաճագ
 պիր մահալ արարլար . հէր էվտէն ըէտտ
 օլունուպ սօգագտա գալըրլար : Էզ
 ճիւմլէ թէսլիմ օլուրլար . պիր ախօր-
 տա իգամէթէ գանաաթ էտէրլէր : Իշ-
 թէ պիրազ սօղրա օ ախօր, օնլարըն
 հագգընտա սահիհ պիր ճէննէթէ թահ-
 վիլ օլուր : Ահ, Ալլահ նէ գատար էյի
 տիր . ահ, չէքտիյիմիզ զահմէթլէրէ
 իթիգատ ըլա թահամմիւլ էտէրսէք,

պիղի թէսէլի էթմէյէ, հաթթա ճէօմէրաճէ թէսէլի էթմէյէ նասլլ աճէլէ էտէր:

«Էյլէ իսէ իթիգատ, էվլատլարըմ, իթիգատ: Պիր ֆէլաքէթէ, պիր գալայա, պիր զայաթա՝ քէտէրէ ուղրատընըզմը. — Ալլահ մուպարէք օլտուն. օ հէր շէյի էյի եափար, վէ հէր շէյի պիղիմ խայրըմըզա թէրթիպ էտէր, — տէյին: Օ ազիմ սապըր սուրբուլլա (Յոր իլէ) պիրլէքտէ. — Տէր ետ, եւ տէր էառ. եղիցի անուն տեառն օրհնեալ. — Ալլահ վերտի, Ալլահ ալտը. Ալլահըն իսմի մուպարէք օլտուն, — տէյին: Զահմէթ իլէ եաշամայամը մէճպուր օլուրսուռնուզ, ֆագըրլըզ փիշինիզտէն այրըմազմը, ռէֆալէթ էվինիզտէմի... իթիգատ, եինէ իթիգատ իգթիզա տըր: Յիսուսուն տօղտուղու ախօրա պագըն: . . . Ալլահ էվլատընըն վէ օնուն աղիզ վալիտէսինին ֆագըրլըզնա էմնալ ֆագըրլըզ օլմուշմու տուր: Ագաա զահմէթ չէքիլիր, պիլիրիմ. լաքին Յիսուսուլա, պիքիր Մարիամըլա զահմէթ չէքմէք, Ալլահ էվլատընա պէնզէր օլմագ, ֆագըր չօպանլարըլա օնա սէճտէ էթմէյէ հէր քէստէն էվվէլ չաղըրըմագ ազ իգպալմը տըր. պու իգպալի հիչ եերինէմի գօյաճագսընըզ: — Ահ, էյլէ իսէ, ճան ու կէօնիւլտէն, մութլուլու ֆագըրլըզ, էյէր քի զէնկինլէքտէն տահա տէյերլի

պիր շէյ օլմասայլտը, հագըգէթ գուր-
թարըճը օնու ինթիխապ էթմէզ իտի
(տէյին): Ահ, էֆէնտիմիզին եիւզիւնէ
գարշը գափուլարընը գափայան մալլուր
Բեթղէհէմ էհալիսիյէ զէնկին վէ րա-
հաթ եաշամագտան ըսա, Քրիստոսու-
լա, պիքիր Մարիամըլա, Յովսէփ իլէ,
Փագըր օլմագ տահա էյի տիր: Պէլի,
մաղրուր զէնկինիքտէն իսէ, խոնարհ
Փագըրլըգ տահա էյի, պին գաթ էյի
տիր: Չունքի սահիհ Փագըրլարա, գալպ
իլէ Փագըր օլանլարա, զէնկինլէրի գըզ-
գանմայան, քէնտի հալինտէն խօշնուտ
օլան, Ալլահըն մուրատընա թէսլիմի-
յէթ իլէ օնու մէտհ էտէն Փագըրլա-
րա, պէլի, Քրիստոսուն սէօզիւ տիւր
քի, խիլաֆ օլմագ. պու թարզ ֆա-
գըրլարա, պու սէֆիլ էօմիւրիւն գըսա
զահմէթլէրինտէն սօղրա, էպէտի կէօյ-
լէր փատիշահլըղը վատ օլունմուշ տուր:
— Երանի աղքատաց հոգւով. զի նոցա
է արքայութիւն երկնից. — մութլու
ճանրլա Փագըրլարա. զիրա կէօյլէր փա-
տիշահլըղը օնլարըն տըր —. ամին: Ալ-
լահ ճիւմլէյէ իհսան էյլէսին:

Քէօյլիւլէր պու քարոզտան խօշնուտ
վէ մէմնուն օլարագ կիթտիլէրմի տէյի
սիւալէ հաճէթ եօգ տուր: Անճագ ճիւ-
լիէթթա գատըն, Քլէմէնթինա վէ
Քարլինօ տա արգասընտա օլտուգլարը
հալտէ, տիւշիւնէրէք, տօն լյայէթանօ
իլէ պիրիքտէ սուֆայա կիթտիլէրին-

տէ, տօն կայեթանօ օնուն պէօյլէ մէ-
յօւս ամ վարընը կէօրմէյիլէ. — Ճիւ-
լիէթթա գատըն, նէնիզ վար... դա-
լիպա պու ազշամ խօշնուտ օլմատընը
— տէտի:

— Նիճէ խօշնուտ օլայրմ քի, հէր
շէյի ֆագըրլար իչին սէօյլէտինիզ: Հէ-
ման հէման հալիմի թէպտիլ էտիպ.
քէօյլիլ օլմայա իսթէք կէթիրտինիզ:

— Հալինի թէպտիլ էթմէքմի: Պու
օլմազ գատընճըղազըմ: Հէր քիշի չաղ-
ըրլտըղը հալտէ տուրսուն, տէյօր Պօ-
ղոս առաքեալ: Ալլահ նէ հալէ գօմուշ
ուսա, օ հալտէ տուրմալը. չունքի իս-
թէր իսէք, հէր հալտէ վէ հէր տէրէ-
ճէտէ սուրբ օլա պիլիրիզ:

— Սահիհ տիր. լաքին Յիսուս տա
ֆագըր տօղտու վէ ֆագըր չօպանլարը
չաղըրտը:

— Աֆվ էտէսին. միւնէճճիմլէրի տէ
չաղըրտը քի, ֆագըր տէյիլ իտիլէր:

— Էհ, էօյլէ իսէ նիչին պիրազ տա
միւնէճճիմլէր իւզէրինէ սէօյլէմէտինիզ:

— Ահ, ամէշէ օ գատար էթ գօյա-
յրմ տէյիմի, հէփիսինի պիրտէնմի իս-
թէյօրսուն:

— Միւնէճճիմլէր հագգընա տա չար-
շանպա կիւն սէօյլէյէճէքսինիզ տօն
կայեթանօ, էօյլէ տէյիլմի — տէյի
սիւալ էթտի ֆլէմէնթինա:

— Պագալըմ... տիւշիւնիւրիւզ...

— Իշթէ, իշթէ. պիզէ պիր շէյ եօգ:

Էֆէնտիմիզին տողմասընըն պու կիւզէլ հիքմէթինտէ պիզի թէսէլլիսիզ պրրագմագ իսթէյօրսուէն — տէտի գատըն հըզըլա:

— Հաշա. հաթթա էյէր սէյլէտիյիմէ էյիճէ տիգգաթ էթտինիզ իսէ, սիզին իչին տէ թէսէլլի վարըտը: Գալպիլէ ֆագըր օլանլար իչին սէյլէմէտիմի:

— Էվվէթ. ամամ:

— Ամմա. գալպիլէ ֆագըր օլուն. միւնէճճիմլէր կիպի տիւնեալի վարիյէթլէրին եօլսուզ արզիւսիւնտէն այրըմըշ օլուն. օ մութլուլու մաղարատա սիզին իչին տէ եէր պուլունուր: Էհ, հագըգէթ եէր պուլունուր:

Պուարատա ֆարլինօ եէրինտէն ֆըրլայարագ — խօճա էֆէնտի, էօքիւզ իյէ էշէյին հագգընա նիչին պիր շէյ սէյլէմէտին. հիչ պիր շէյ սէյլէմէտին — տէտի. վէ հէփիսինի տէ կիւլտիւրտիւ:

— Հա թամամ. (տէտի գատըն, եարը կիւլէրէք վէ եարը աղըրլըզըլա.) սէնին ագլըն տաիմա էշէքտէ տիր. սէնին բարեխօսուէն օ տուր:

— Օնու տաիմա եէմլիյէ գօմազլարմը:

— Հագըգէթ, ֆարլինօ էյի սէյլէյօր. օնու եէմլիյէ գօրլար. լաքին էշէք իլէ էօքիւզիւն հագգընա պիլմէլիսին քի, աւետարան պիր շէյ սէյլէմէզ — տէտի տօն կայէթանօ:

— Էօյլէ իսէ, պոռնլար օրատա պօռ-
լունուպ տա, մաասուամու ըսըթմատը-
լարմը.

— Պէքլէ քի սէօզիւմիւ թէքմիլ է-
տէյիմ: Օ մաղարատա էշէյին վէ էօ-
քիւզիւն պուլունմալարը ագըլտան ու-
զագ տէյիլ տիր. չունքի աւետարան-
տան անլաշըլըր քի, օ մաղարա պու
թարզ հայվանլարա սըղընաճագ մա-
հալ ըտը. էյէր էօյլէ օլմասա, օրատա
եէմլիք պուլունմազ ըտը: Աէ օնլարըն
օրատա պուլունմալարը, վէ գուրթա-
րըճըյը թանըտըզլարընա տաիր պիր ա-
լամէթ կէօսթէրտիքլէրի տէ ազլէ եա-
գըն տըր: Էպքի փէյղամպէրին պիրի,
Բապպինին թարաֆընտան շէօյլէ շիքեա-
յէթ էթմիշ տիր. — Էշէք քէնտի սա-
հիպինի, վէ էօքիւզ սահիպինին եէմլի-
յինի թանըտը. լաքին Խսրայէլ պէնի
թանըմատը — տէմիշ տիր: Պէլքի տէ
օ եէմլիքտէ էշէք վէ էօքիւզ պուլուն-
տուղունա տաիր նաս պէյնինտէ օլան
րիվայէթ պուռտան նէշէթ էթմիշ տիր.
պու րիվայէթի սահիհ տէյի թուլթմագ
պանա տա խօշ կէօրիւնիւր. կէրէք
քիլիսէնին Ծնունդ կիւնիւնիւն տու-
ալարընտա պուռու զիքը էթտիյի, վէ
կէրէք օ հայվանլարտան պագը ուֆա-
ճըզ թալիմաթլար վէ նասիհաթլար ա-
լընա պիլտիյի իշին:

Քարլինօ ատապա տաիր շէյլէր իշիթ-
մէյէ հավէս իլէ. — Էհ, նէ նասիհաթ-

լար — տէյի սիւալ էթտի: Վէ տօն
կայէթանօ,

— Պագ, էօքիւզ զահմէթքէշ պիր
հայվան տըր. վէ չալըշմայը ոէվմէյի պի-
զէ էօյրէտիր: Էշէք տախի, վալիտէնին
սէնին բարեխօսուն տուր տէտիյի էշէք
տախի, սանա կիւզէլ վէ ֆախտէլի նա-
սիհաթլար վէրիր: Գահըրքէր օլտու-
ղունտան պաշգա, զայէթ տէ սապըր-
լը վէ իթաաթլը տըր: Վէ տօղըուսու
ինսանլարըն սնու օ գատար խօրլատըգ-
լարընա, վէ ագըլսըզ, իթաաթսըզ, ահ-
մագ, վէ մէքթէպտէ իսքէմրի ըսըթ-
մագտան պաշգա իշէ եարամայան չօ-
ճուգլարա էշէք իսմի վէրտիքլէրինէ ագ-
լըմ էրմէզ: Պէնճէ էշէք տէմէք, ալ-
չագ կէօնիւլլիւլիւք, միւնիսլիք, ոա-
պըրքէրլիք, փէրհիզքեարլըզ, չալըշղան-
լըզ, տէմէք տիր. վէ ճիւմլէ չօճուգլար
պու խասիյէթլէրինէ պէնզէր օլսալար
տէյի իսթէր իտիմ. վէ էյէր մուղայի-
րինի գուլանմագ ատէթ օլմուշ օլմա-
սա, էշէք իսմինի իշինէ մուգալլէտ,
իթաաթլը, չալըշղան . . . շայիրտլէրէ
վէրմէյի ճան ու կէօնիւլտէն իսթէր ի-
տիմ: . . . Սէն նէ տէրսին քարլինօ.
պու թարզ էշէք օլմայը իսթէրմիյիտին:

— Էվվէթ, խօճա էֆէնտի. ամմա
հէր քէսին էօնիւնտէ պու իսիմ իլէ
չաղըլմայը իսթէմէզ իտիմ:

— Փէք էյի. հէր քէսին էօնիւնտէ
պսւնու սէօյլէմէմ. լաքին սէն էշէյին

շու սեօյլէտիյիմ էյի հալլէրինէ պէն-
դէմէյէ զայրէթ էթ. վէ էմին օլ քի,
օ ազիզ մաասոււմ սէնի սէվէճէք. վէ
չօպանլար վէ միւնէճճիմլէր իլէ, էշէք վէ
էօքիւզ իլէ պիրլիքտէ, Բեթզէհէմ մա-
մաղարանընտա քէնտինի թանըմազ վէ
սէճտէ էթմէք իչին սէնի տէ գապուլ
էտէճէք տիր:

Պէօյլէ պիրազ լաթիֆէ էտիպ կիւլ-
տիւքտէն սօղրա, տօն կայէթանօ այա-
ղա գալգտը. վէ գարըլարըն պիր չօգ
թէշէքքիւրլէրինի, ատէթի իւզէրէ ա-
ղըզլարընտա պրրագարագ, ալէլ աճէլէ
կիթտի:

Օ Ն Տ Է Օ Ր Տ Ի Ի Ն Ճ Ի Ի

Տեստներնդստուջ:

Չարշանպա կիւնիւ կէլտիյինտէ, սի-
նեօր Ատօլֆօ տախի ճիւլիէթթա գա-
տընըն վէ պիւթիւն ֆամիլեանըն աշը-
րը շազլըղընը մուճիպ օլարագ, Մայիս
այը թալիմաթընտա հազըր պուլուն-
տու. վէ ախէրլէրիլէ պիրլիքտէ իպա-
տէթքեարլըղըլա վարդարանը սեօյլէյիպ,
տօն կայէթանօնուն քարոզճըզազընը
տախի տիգգաթըլա տինլէտի քի, շու
վէճհէլէ իտի:

«Միւնէճճիմլէրի պըրագըրըմ. պիքիր
Մարիամըն էվլատընըն, գանընըն թուր-

Ֆանտառնը պիղէ վերտիյի թլփատու-
 թիւնու պըրագըրըմ: Այ հէնիւզ նըս-
 ֆընա եէթիշտի. տէրունիմտէն պիր սէս
 իշիտիյօրում քի, իլէրի, իլէրի տէյօր:
 Իմտի պաղը ուֆագ վուգուաթլարը կէ-
 չերէք, պու կիւն օ հիքմէթտէ պիր
 ճիւզի էյլէնէճէյիմ քի, քիլիսէ Փետ-
 րուարըն իքինճի կիւնիւ եօրթուսունու
 թութար. եանի Տեառնընդառաջ եօր-
 թուսունու տէմէք իսթէրիմ քի, օ կիւ-
 նիւ մում օրհնել էտիպ, պիքիր Մա-
 րիամըն տաճարա կիթմէրինին թէմսի-
 լի օլարագ թապուր իճրա օլտուղու սէ-
 պէպտէն մում օրհնելի տախի թէսմի-
 յէ օլունուր:

«Մովսէսին նամուսու, Խահուտի
 գարըլարընը երքէք էվլատ թէվլիտ էթ-
 տիքտէն գըրգ կիւն սօղրա, թահարէթ
 իչին տաճարա կիտիպ, քահանայյարըն
 հուզուրունա չըգմայա, վէ օնլարըն էլի
 իլէ Ալլահա պիր գուզու, եախօտ ֆա-
 գըր ըսալար պիր չիֆթ կէօկէրչին, եա
 գումրու փիշքէշ սունմայա պօրճլու է-
 տէր իտի: Իմտի Արտաշէս փատիշահըն
 սէվկիւլիւսիւ Եսթերէ, — Պու նա-
 մուս սէնին իչին տէյիլ, իլլա ալէսսէվի-
 յէ ինսանլար իչին գօնուլմուշ տուր —
 տէտիյի կիպի. պու նամուս պիքիր Մա-
 րիամըն հագգընա տէյիլ իտի: Ֆիլ-
 վագը պիքիր Մարիամ հանկը կիւնահ-
 տան, հանկը լէքէտէն թաթհիր օլաճագ,
 թէմիղէնէճէք իտի: Օ եարատըլմը:

ինսանլար մապէյնինտէ զայեթիւլ զայեփաք. վէ եալընըզ հէր պիրներգործական կիւնահտան տէյիլ, հէր ինսանա ալէսսէվիյէ օլան սկզբնական կիւնահտան տա խալի իտի: Պու ճիւմլէ պիքիր Մարիամ նամուսուն գարար վերտիյի գըրգ կիւնիւ պիթիրիր պիթիրմէզ, Ալահանի մաասուումու գուճաղընա ալըր. վէ սատըգ Յովսէփ իլէ պիրլիքտէ Երուսաղէմէ կիտիպ, օրատա Իսրայէլին նափաք վէ կիւնահքեար գարըլարը կիպի, տաճարա կիրէր. քահանայնըն էօնիւնտէ տիզ չէօքերէք, սաիրլէր միսիլիւ թէմիզլէնմէք իսթէր. վէ Ֆագըր օլտուղու իչին, Ալահա պիր չիֆթ կէօկէրչին փիշքէշ սունար:

«Կէօրիւյօրմուսունուզ սէվկիւլիլէրիմ, տաիմա օ խոնարհութիւնու ասլա պըրագմազ. տաիմա ինսանի մաղրուրլուղու ճէրհ էտէր: Պիքիր Մարիամ պիւսպիւթիւն աղիզ օլտուղու հալտէ, ատի վէ կիւնահքեար գարըլէքլի ալթընտա, քէնտի ազիզլիյինի, վէ զայեթ եիւճէ իմթիյազլարընը կիզլէմէքտէն պաշգա շէյէ զայրէթ էթմէզ: Իշթէ խոնարհութիւն: Պիզ կիւնահքեարլար պունուն մուղայիրի, քէնտի սէֆիլիքլէրիմիզի ախէրլէրին կէօզիւնտէն կիզլէմէյէ, հաթթա Ֆազիլէթ փէրտէսի ալթընտա գափաթմայա չալըլըրըզ: Իշթէ մաղրուրլուգ: Ահ, պուլանէթ մաղրուրլուղու զազէպլէմէք իգ-

Թիզա տրր. պէլի, օնու զազէպլէմէք
իգթիզա տրր. եօգսա նէ սահիհ քրիս-
թիյան, նէ տէ պիքիր Մարիամըն սէվ-
կիւլիւ էվլատլարր օլա պիլիրիզ:

«Պու մաղրուրլուղու զազէպլէմէք ի-
չին, Յիսուս Քրիստոս խոստովանանք
խորհուրդունտա, պիզէ պէօյիւք պիր
չարէ կէօսթէրմիշ տիր. վէ Ալլահըն
հուզուրունտա պուլունտուղումուզ
վէճհիլէ, ֆագրր վէ սէֆիլ կիւնահքեար
հալինտէ քէնտիմիզի քահանայա կէօս-
թէրմէյի էմր էթմիշ տիր: Անճագ պու
խորհուրդ՝ խոնարհութիւն խորհուր-
դու օլտուղու իչին, ինսանի մաղրուր-
լուզ պունա գարշը պաշ գալտրրըպ ասի
օլուր: Հերետիկոսլար օնու ինքեար է-
տէրլէր. իմանսըզլար օնու զէհքէ ալըր
վէ իֆթիրա էտէրլէր. քէօթիւ քրիս-
թիյանլար օնտան գօրգար վէ ուզագ
տուրուրլար: Ելէր քի պէօյիւք պիր
քիլիսէտէ քարոզ վէրէճէք օլսայլտրմ,
(պունա քի իսթիտաթըմ եօգ տուր,) պունլարըն
ճէմիսինէ գարշը, Քրիստոսուն սէօզլէրինտէն,
քիլիսէնին մէթա-
նէթ իւզէրէ գուլանտըղընտան, էսքի
քիլիսէ թէվարիլլէրինտէն, ազիզ փէ-
տէրլէրին վէ վարդապետլէրին թէէլիֆ-
լէրինտէն. պու խորհուրդուն Ալլահա-
նի օլտուղունու իսպաթ էտէրիտիմ. վէ
թէթալլալըն իթալ տէմէյէ ճէսարէթ
էթտիքլէրի շէյի, Յիսուս Քրիստոստան
պաշգա քիմսէնին իճատ էտէմէզ օլտու-

ղունու կիւնէշ կիպի մէյտանա գորու-
տում:

«Լաքին շիւքիւր Ալահա քի, պիգիմ
մապէյնիմիղտէ պու թարզ իսպաթլա-
րա իգթիղա եօգ տուր. վէ պու խոր-
հուրդու կիւնահլարըն աֆվլըղը իչին
Քրիստոսուն իհտաս էթմիշ օլտուղու-
նա ճիւմլէմիզ տէ ինանըրըզ: Իմտի եա-
լընըզ օնու տահա էյի թանըմագ, օ-
նուն գատրինի պիլմէք, օնտան տախմա
էյի մէյվէ չըգարմայա հազըրլանմագ ի-
չին, պիր գաչ շէյ սէօյլէյէճէյիմ. հաթ-
թա օնուն հազգընտա քէմ սէօյլէմէյէ
ճէսարէթ էտէնլէրէ գարշը, օնուն ա-
զիզլիյինի մու հաֆագա էթմէք իչին տէ
պիր գաչ շէյ սէօյլէյէճէյիմ: Չունքի
էօյլէ պիր վագըրթտա եաշայօրուզ քի,
Աստուածաբանութիւնտան հիչ խա-
պերի օլմայանլար տախի Աստուածա-
բանըզ թասլամագտա. վէ զիյատէ մու-
գաստէս շէյլէրի խաֆիֆիք իյէ, հաթ-
թա քիշիյէ տէհշէթ կէթիրէճէք պիր
իմանսըզըրըլա լիսանա ալարագ, օն-
լարտան պահա էթմէքտէ տիրլէր: Իմ-
տի կերէք պունլարըր ըզիլ էթմէք, վէ
կերէք քէնտիմիզէ թէսէլլի վէ գալպի
գուվլէթ օլմագ իչին, պու ազշամ խոս-
տովանանքըն հազըլ, ֆախտէլի, վէ իգթի-
ղալը օլտուղունու կէօսթէրմէյէ ճահտ
էտէճէյիմ, վէ չափրք պաշայաճաղըմ.
չունքի մուգատտէմէ եինէ ուլղունճա
օլտու. վէ . . . նէ չարէ . . . սապըր . . .
պանա թահամմիւլ էթմէլի . . . »

«Էջյլէ իսէ էվվէլա տէրիմ քի, խոս-
տովանանք ղայէթ իլէ հագլլ պիր խոր-
հուրդ տուր: Պունու իսպաթ էթմէք
իչին, պիր վուգուլաթ հուզուրա գոյա-
լլմ: Մէսէլա ֆարլինօ պիր գապահաթ
իչլէտի . . . »

Պու սէօղիւն իւզլերինէ, հէփիսի տէ
ֆարլինօնուն եիւղիւնէ պագտուրար քի,
օ տա վարրսա եուվա վագաասընը մէյ-
տանա վերէճէք ղաննըյլա, հիճապըն-
տան եիւզլերի գըզարտը: Լաքին տօն
կայէթանօ քէնտի սէօղիւնիւն թէէ-
սիրինի ֆէրգ էտիպ, շէջլէ սէջլէտի:

«Լլթիւսթ օլմա, ֆարլինօ. էմնալ
տէյի սէջլէյօրում. տինլէ: Իմտի ֆարզ
էտէլիմ քի, ֆարլինօ, եախօտ ախէր
պիր ֆամիլիա էվլատը, պիր աղըր գա-
պահաթ իչլէսէ, եախօտ փէտերինին
էմրինէ իթաաթ էթմէմիշ օլսա: Փէ-
տերի օնուն թագսիրաթընը իշիթտիյի
անտէ, օնա շէտիտ պիր թագիր էտէր,
պիր տէ ղագէպ վերիր: Մէսէլա օնու
ֆամիլեատան սյըրըր, ալէսսէվի սուֆ-
րատան իխրաճ էտէր, վէ — Լիթ դար-
շըմտան, կէօղիւմ կէօրմէսին — տէր:
Իշթէ օ սէֆիլ չօճուգ, էվին պուճագ
պիր քէօշէսինէ գօվուլուր. վէ ֆամիլեա
սուֆրայա օթուրուպ րահաթ թաամ
էթտիքլերի արատա, մէզքիւր չօճուգ
տախի մահզուն պիր հալտէ վէ պօղա-
զընտան էնմէյերէք, պիր գաչ գաշըգ
չօրպա իչմէյէ մէճպուր պուլունուր:

Քէէննի օ՝ տիւնեատա եօգ տուր կիպի
 արայան սօրան օլմազ . փէտէրի օնուն
 եիւզիւնէ պագմազ , գարտաշարը գըզ-
 գարտաշարը ուզագ տօլաշարագ , պիր
 իքի գըսա լագըրտը սէօյլէմէյէ անճագ
 ճէսարէթ էտէ պիլիրլէր : Պիչարէ չօ-
 ճուգ աֆօրօզլու վէ լանէթլի կիպի օ-
 րատա գալըպ , խրրսընտան քէնտինի
 եէր : Վագաա պու . հալ չօգ վագըթ
 սիւրմէզ : Փէտէրի տախի օնուն գա-
 տիմի զագէպտէ գալմասընը իսթէմէզ :
 Պիր կիւն կէչէր . իքի կիւն կէչէր . . . :
 Պոււնու պիթիրմէլի : Վէ պիթիրմէք
 իչին նէ եափմալը : Էհ , նէ եափմալը
 օլտուղունու վալիտէլէրէ սիւալ էտին .
 օնլար էյի պիլիրլէր . վէ էվլատը փէտէ-
 րիյլէ պարըշտըրմատըգճա եիւրէքլէրի
 րահաթ օլմազ : Պագըն , պիքիր Մա-
 րիամըն կիւզէլ պիր թաավիրի տիր քի ,
 քէնտի էվլատընը ինճիտէն սէֆիլ կիւ-
 նահաքեարլար իչին , էօլչիւսիւզ մէրհա-
 մէթ հիսս էտէր . վէ օնլարը օնունու-
 լա պարըշտըրմագ իչին տաիմա րիճա
 էտէր : Վաքին պիզ գօտուղումուզ էմ-
 սալէ տէօնէլիմ : Իմտի վալիտէսի էվ-
 լատընըն էթրաֆընտա տօլաշըր . թաթ-
 լը սէօզլէր իլէ օնուն եիւրէյինի թէփ-
 րէտիր . փէտէրինտէն աֆվըգ տիլէմէյէ
 օնու իսքեաթ էտէր . վէ էլինտէն թու-
 թուպ , Հայտէ կէլ . գօրգմա — տէր :
 Էվլատը տախի , այաղը իլէրի վարմայա-
 րագ , վալիտէսինին արգասընտան կի-

տէր: Իմտի սէջյէյին պանա քի, փէտէ-
րինին հուզուրունա վարտըղընտա, տիզ
չէօքէրէք հիչ պիր շէյ սէջյէմէզսէ,
քէնտի թագսիրաթընը իգրար տախի
էթմէզսէ, նէ տէրսինիզ. փէտէրի օնա
նէ թարզ մուամէլէ էտէր: Աճապա
աֆվ էտէրմի: Աճապա օնու գուճագ-
լարմը . . . : Աէօրիւյօրում քի, հայըր
տէյի իշարէթ էտիյօրսունուղ. վէ հագ-
գընըզ վար. չունքի էյէր աֆվ էտէ-
ճէք օլսա, փէտէրլէրին էն ագըլսըզը օ-
լուրուտու: Իվլատ քէնտի թագսիրա-
թընը իգրար էթսին, քէնտինի ալշալթ-
սըն, իսյահ օլմայա սէօլ վէրսին. օ վա-
գըթ աֆվլըգ ալըր: Լաքին էջյէ ինատ
էթտիքճէ, չէնեէսինի կէօքսիւնէ տայա-
յըպ հարէքէթսիզ տուրտուգճա . . .
տիւշիւնմէմիզ պիհուտէ տիր:

“Շիմտի պու էմնալի ույտուրալմ:
Ալլահ, նէ գատար իսթէրսէն, օ գա-
տար էյի, մուհապէթլի, մէրհամէթլի
պիր փէտէր տիր. լաքին պազը տիւն-
եա փէտէրլէրի կիպի ագըլսըզ տէյիլ
տիր: Պունուն իչին կիւնահքեարըն
քէնտինի ալշալթմասընը, եիւրէյինի
աշմասընը, կիւնահյարընը իգրար էթ-
մէսինի մաթլուպ էտէր. վէ մաթլուպ
էթմէլի տիր: Ամմա պու իգրարը քիմէ
էտէճէք: Քէնտինէ տէյիլ. օ քի քի-
ֆայէթինէ կէօրէ օնյարը թանըր: Իլլա
քէնտի թարաֆընտան գօտուղու վէ-
քիլէրէ, քահանայլարա. չունքի առա-

քեալլարըն շախսընտա — Այլահանի փե-
տերիմին պանա վերաիյի հիւքիւմէթի,
պէն տէ սիզէ վերիրիմ. եեր իւզէրին-
տէ հէր քիմի չէօզէր, եախօտ պաղլար-
սանըզ, կէօյտէ տէ չէօզիւլմիւշ, եախօտ
պաղլանմըշ օլաճագ — տէմիշ տիր օն-
լարա :

“Պուրատա շու կիւզէլ սէպէպէ է-
յի տիգգաթ էտին: Յիսուս քահանայ-
լարը խղճմտանք շէրաաթճըսը թային
էթմիշ տիր. վէ կիւնահլարը աֆիլ էթ-
մէյէ օնլարա հիւքիւմէթ վէրմիշ տիր:
Իմտի էյէր քի, խղճմտանքլար օնլա-
րա գափալը օլուրսա, պէօյլէ պիր մէ-
մուրիյէթի նասըլ գուլլանա պիլիրլէր.
հիչ թանըմատըգլարը կիւնահլարը հագ-
գանիյէթ իւզէրէ նասըլ չէօզէրլէր,
եախօտ պաղլարլար: Ալէ կիւնահքեար
օ կիւնահլարընը իգրար էթմէզսէ, օն-
լարը նիճէ թանըրլար: Էօյլէ իսէ թէք-
րար տերիմ քի, խոստովանանքըն հէր
հալտէ էլզէմ օլտուղու կիւնէշ կիպի
աշիքեար տըր. վէ ագըլ տա, աւետա-
րան տա, պու խորհուրդուն սօն տէ-
րէճէ հագգըլ օլտուղունու պիզէ կէօս-
թէրիրլէր: Ալէ պու օլմատըգճա աֆիլ-
լըղըն նէ հագգանիյէթ իլէ, նէ տէ գա-
պիլլի օլտուղու խայալ օլունամազ :

“Պիլիրիմ քի, ինսանի մաղրուրլուգ
պունա գարշը խօմուրտանըր: — Պիր
քահանայա, պէնիմ կիպի պիր ատէմէ
խոստովանանք օլմագմը, գալպիմին էս-

րարլարընը, զամիրիմին եարալարընը օ-
նա պէյան էթմէքմի. հայըր, հաշա,
պէն եայընըզ Ալլահա խոռոտվանանք
օլուրում (տէյիպ փրօթէսթանլար ըլա
պիրլիքտէ) Ալլահ հէր շէյի պիրլիր. օ
էյի տիր. օ պանա մէրհամէթ էտէր —
տէր: Վաբասա Ալլահ էյի տիր. լաքին
թէքրար տէրիմ, օ ագըլսըզ վէ շաշ-
գըն տէյիլ տիր. Ալլահ պիրլիմ մաղ-
րուրլուղումոլու գըրմագ իսթէր. վէ
փէք տէ հագգ տըր: Ալլահ պիրլիմ չօ-
ճուգլար կիպի քիւչիւք օլմամըզ իս-
թէր. նիճէ քի աւետարանտա սէօյ-
լէմիշ տիր. եօգսա. — կէօյլէր փա-
տիշահլըղընա կիրէմէգսինիզ — տէյի
թէհտիտ էթմիշ տիր: Վէ պէօյլէ պու
մագուլէ քիշիլէր կիւնահլարընը քիմ-
սէյէ սէօյլէմէյէն պիր քահանայնըն
գուլաղընա սէօյլէմէնին պիր տագիգէ-
լիք գրսա հիճապընտան գաչընմագ ի-
չին, ճէննէթ գափուսունու քէնտի քէն-
տիլէրէ գափատըգտան մատա, շէրաթ
կիւնիւ տէ, կէօյիւն վէ եէրին հուզու-
րունտա օ կիւնահլարըն եիւզլէրինէ ու-
րուլաճաղը մուհագգագ հիճապա քէն-
տիլէրի հէտէֆ էտէրլէր: Ահ, պու
թարզ քիշիլէր նէ եանլըշ հիտապ է-
տիյօրլար: Ահ, լանէթլի մաղըուրլուգ-
տան ալտանմայա նասըլ քէնտիլէրի պը-
րագըյօրլար: — Եա պիքիր Մարիամ, եա
էյի վալիտէ, տաճարա կիթտիլինտէ
կէօսթէրտիլին խոնարհութիւն աշգը-

նա օլսուէն. օնլարա մէրհամէթ էյլէ,
օնլարըն դալպինէ տօգուէն. վէ օնլարը
ինծիթտիքլէրի փէտէրին հուզուրուէն
կէօթիւր քի, օնլարա աֆվ էտէ պիլ-
սին. վէ պէօյլէճէ օ սօն հիճապտան օն-
լարը խէլաս էթսին:

“Լաքին տահա իլէրի կիտէլիմ: Իքին-
ճի՝ խոստովանանք ֆաիտէլի տիր տէ-
տիմ: Պագըն քի պուրատա տախի մաղ-
րուրլուգ ինսանըն ագլընը օ գատար
շաշըրըր քի, քէնտի ֆաիտէսինի կէօր-
մէյէ պիլէ օնու քեօր էտէր. վէ հա-
գըգէթէն տիվանէ կիպի միւլահազա վէ
հարէքէթ էթտիրի: Ֆիլվագը հանկը
ագլը պաշընտա օլան ատէմ, պիւսպիւ-
թիւն քէնտի ֆաիտէսինէ տաիր օլան
պիր նամուսա գարշը կէլմէք իսթէր...:
Էյէր քի պէն պիր աղըրլըգ վէրիճի
նամուստան, մէսէլա՝ քէսէմի պօշատա-
ճագ օլան պիր վէրկի վէրմէքտէն գա-
շընըրսամ, օ նամուսուէն պանա վէրտիյի
զարարտան տօլայը, օլտուգճա մագուր
թուլթուլա պիլիլիմ: Լաքին էյէր (ֆար-
գը մուհալ օլարագ պիր էմնալ գօյա-
լըմ) էյէր պիր կիւն պիր հիւքիւմտար
կէլսէ քի, քեաֆֆէի հիւքիւմտարլա-
րըն ուսիլի իտարէսինէ մուղայիրէթէն
պէնիմ ագճէմի ալաճագ եէրտէ, պանա
ագճէ վէրիր օլսա. պէօյլէ պէնի զէն-
կին էտէճէք օլան պու նամուսա ի-
թաաթսըրգ վէ ասի օլուրսամ, ասլա
մագուր թուլթուլամամ: Վէ էյէր պէօյ-

լէ պիր ֆախտէլի նամուսա իթաաթ էթմէզսէմ, տիվանէ իսմի պանա եա- գըշմազմը: . . . Իմտի պանա պագըն. ինսանլարըն գոմատըղը պէօյլէ պիր նա- մուսու Ալլահ գոմուշ տուր. վէ պու տա խոստովանանք նամուսու թէնպի- հի տիր քի, օնու թուլթան պիր շէյ զայպ էթմէզ, հէր շէյի գազանըր:

«Պաշգա թէմսիլ տահա կէթիրէլիմ. չունքի պու եօլուլա պէօյիւքլէր տէ, քիւչիւքլէր տէ, ճիւմլէսի զահմէթսիզ- ճէ անլայա պիլիլիլէր:

«Փարզ էտէլիմ քի, պիր փատիշա- հըն թէպաալարընտան պիր գաչ միւֆ- սիտ քիշիլէր, օնուն հէմ փատիշահլը- ղընը էլինտէն ալմայա, հէմտէ օնու թէլէֆ էթմէյէ իթթիֆագ էթմիշ օլ- տուգլարը հալտէ, ֆէսատլարը զահիրէ չըգարագ, թուլթուլմուշ վէ մահպէսէ գօնուլմուշ օլսալար. . . պունլարա նէ եագըշըր: Ազիմ թէօհմէթ սահիպի օլտուգլարը իչին, ճէզա գանուհնամէսի ասըլմալարընը հիւքմ էտէր: — Լաքին փատիշահ մէրհամէթլի պիր քիմսէ օլ- տուղունտան, օնլարը ասըլմըշ կէօրմէյէ եիւրէյի տայանամայըպ, ճէզալարընը մէքս էթմիշ վէ շէօյլէ պիր իրատէ էթ- միշ օլսա քի, — Պէնիմ էօմրիւմէ գաստ էտէնլէր, պաշ վէքիլիմին հուգուրունա չըգըպ, նէտամէթ իլէ քէնտի թագսի- րաթլարընը իգրար էտէրլէր, վէ շիմտի. տէն սօղրա սատըգ վէ իթաաթլը թէ.

պաա օլմայա սէօզ վերիւրէր իսէ, ա-
նինտէ գապահաթլարը աֆվ օլունուր
— տէսէ: Պու էմրէ նէ տէրսինիզ:
Քէնտի ֆաիտէսի իչին, պու էմրէ գար-
շը կէլէն պիր թանէ պիլէ միւթթէհիմ
պուլունուրմու: Վէ էյէր պուլունուր-
սա, օնա նէ իսիմ վերիւր իտինիզ:

— Տիվանէնին պէյիւլիւ — տէտի
Քարլինօ եավաշճա:

— Թամամ էօյլէ տիր. հէմ տէ պաղ-
լանաճագ պիր տիվանէ տիր — (տէտի
քարոզիչ) . . . : Պու ճիւմլէ պու թարզ
մաղրուր տիվանէլէր նէ գատար չօգ
պուլունուրլար քի, թէն էօմրիւ հագ-
գընա տէյիլ, իլլա տահա չօգ զիյատէ
գըյմէթլի օլան ճան էօմրիւ հագգընտա
պու մուամէլէյի գուլլանըրլար:

«Էյիճէ տիգգաթ էտին: Պիր քիշի
կիւնահ իշլէտիյինտէ, Ալլահըն՝ քէն-
տի ատալէթինէ գարշը աղըր թէօհ-
մէթտէ պուլունան օ քիշիյի ճէհէն-
նէմէ կէօնտէրմէյէ հագգը վար տըր:
Անճագ նիհայէթսիզ էյի օլտուղու
էճիլտէն, — Աիւնահքեարըն էօլիւմիւ-
նիւ տէյիլ, իլլա թէօվպէ էտիպ եաշա-
մասընը իսթէտիյի — իչին, ապաշխա-
րութիւն խորհուրդունու իհտաս էթ-
մէյիլէ. պանա տա, ճէմի սէֆիլ կիւ-
նահքեարլարա տա, — Վազաս սէն է-
պէտի զազէպէ մուսթահագսըն. լաքին
ճէհէննէմէ զազէպլէմէյէ . . . աճըրմ.
օլ սէպէպտէն սէնին խայրըն իչին պիր

էմր վերիբիմ քի, հեր քիմ կիւնահըլա պէնիմ տարղընլըղըմը թահրիք էթմիշ վէ էպէտի էօլիւմէ մոլսթահագ օլմուշ իսէ, պէնիմ վէքիլիմ օլան քահանայ-լարա կիթսին, փիւշմանլըղըլա կիւնահընը իգրար էթսին. հեր հայտէ օնա ափվ օլունաճագ տըր — տէմիշ տիր: Պէլի, պէօյլէ տիր սէվկիւլիւլէրիմ. էֆէնտիմիզին խոստովանանք խորհուրդունու իհտաս էթմէյիլէ՝ պիզէ գուլլանտըղը մէրհամէթ պու տուր: Իմտի տօղրու սէօյլէյին, լանէթլի պիր հիճապ տույղուսուլա, հաթթա շէյթանի պիր մազրուրլուղուլա, Ալլահըն պէօյլէ թէրահհիւմիւ պիր քերէմինի գուլլանմայա մուխալիֆէթ էտէն ատէմէ, տիվանէ տէրսէմ, զիյատէսիյլէ հագգըմ եօգ մուտուր:

«Թէքրար սիւալ էտէրիմ քի, խոստովանանքտան հասըլ օլան հիսապսըզ մէնֆաաթլարա բուպարէն, պիր քիշինին հուզուրունտա պիր ճիւզի հիճապ չէքմէք վէ քէնտինի ալալթմագ նէ տիր քի: Նէ գատար պէօյիւք օլուրոա օլսուն, ճէմի կիւնահլար ափվ օլունուրլար. Ալլահըն լութֆու, տօսթլուղու, զամիրին րահաթլըղը գազանըլըր. այաղըմըզըն ալթընտա ճէհէննէմ գափանըր. ճէննէթ ալըլըր . . . : Եա րապպի, Ալլահըմ, պու նէ էյիլք. պու նէ քերէմ. պու նէ գատար մէրհամէթ . . . : Ահ, օլմայա քի, ճանըմըն սէլամէթի

իչին պոռնոս գուլամայը իհմալ էտէ-
յիմ . . . օլմայա քի նիհայէթսիզ մէր-
համէթինտէ պանա էթտիյին պու ա-
լիճէնապ փիշքէշի թանրմայաճագ գա-
տար նամքեօր, վէ փէք եիւրէքլի օլայ-
ըմ . . . :

“Խոստովանանքն մէնֆաթլարը
հագգընտա տահա չօգ շէյ սէօյլէյէ պի-
լիրիմ. Լաքին ֆախտէլի օլտուղունտան
պաշգա, իգթիզալը օլտուղունոս տա
պէյան էթմէյէ վատ էթմիշ իտիմ. վա-
տիմին իճրասընտա պուռնմագլըղըմ
իգթիզա տըր քի, պիր մատտէ իւզէ-
րինէ չօգ շէյ սէօյլէմէք իսթէմէյիլէ, օ
պիր մատտէյէ վագըթ էքսիլմէսին. նի-
ճէ քի պազը տէֆա վագըր օլմուշ տուր.
վէ ուճունոս պուլամայարագ օրթատա
գալմըշըմ:

“Իմտի տերիմ քի, Խոստովանանք
եալընըզ հագլը, վէ հատսըզ տերէճէտէ
ֆախտէլի օլմագ տէյիլ. իլլա իգթիզա-
լը տըր տախի: — Իգթիզալը տըր. չուն-
քի Ալլահ օնոս էմր էթմիշ տիր —
տէմէք իսթէր պէլքի Գարլինօ: Լաքին
խայրը. սէօյլէյէճէյիմ սէպէպ պու տէ-
յիլ տիր. պոռնոս հէր քէս պիլիր: Գա-
թի նազար, Խոստովանանք հագգընտա
Ալլահըն էթտիյի թէնպիհին նէ գա-
տար հագլը վէ ազիզ օլտուղունոս սի-
զէ պէյան էթմէք իչին, օ թէնպիհի
իսպաթ կէթիրէճէք օլսամ, (սինեօր
Ատուֆօնուն մալումի տիր,) ֆէյլէսօֆ-

լարըն մէպտէնին թէքէրրիւրիւ (եղ-
ծումն սկզբան) թապիր էթտիբլէրի շէ-
յի եափմըլ օլուրում: Խոստովանան-
քըն իգթիզալը օլտուղու հագգընտա
սէօյլէմէք իսթէտիյիմ շէյի, ասըլ ին-
սանըն գալպինին հալինտէն չըգարաճա-
ղըմ: Տինլէյին:

«Պէտպախթլըղըլա, պիր, օն, եիրմի
մահացու կիւնահ իշլէտինիզ. իմտի ճէ-
հէննէմէ մուսթահագ օլտուղունուզու,
վէ հանկը սաաթ էօլիւմ սիզի պասարուս,
օրայա տիւշմէք թէհլիքէսինտէ պու-
լունտուղունուզու պիլիրսինիզ: Իմտի
տէրիմ քի, տինի օլան պիր ճան պու
հալտէ ուզուն վագըթ գալամաղ, րա-
հաթ եիւրէյիլէ տուրամազ. պու հալ-
տէն գուրթուլմագ, միւմքինի մէրթէ-
պէ չափըք գուրթուլմագ իգթիզա տըր.
եօգսա րահաթլըգ եիւզիւ կէօրէճէյի
եօգ տուր — Չիք խաղաղութիւն ամպա-
րըշտաց. — Պինամուսլարա րահաթլըգ
եօգ տուր — տէյօր էֆէնտիմիզ: Հաթ-
թա զիյատէ փէրվասըզ կիւնահքեար
նէ գատար տույմազլըղա ուրսա, քիւն-
թախլըգ էթսէ. էր եա կէճ րահաթսըզ-
լըղը, պու զամիր իզթիրապընը հէր հալ-
տէ տույաճագ տըր: Էյ իմտի էյէր քի
պէտպախթլըղըլա, պէօյլէ մուազզապ,
պէօյլէ էօրֆիւլիւ հալէ տիւշմիւշ իսէք,
օնտան գուրթուլմագ իչին նէ եափա-
ճաղըզ: Ղայըպ էթտիյիմիզ լութու-
ֆու, եիւրէք րահաթլըղընը նասըլ է-

լէ կէթիւրէճէյիզ : Կիւնասլարըմըզըն
աֆիլ օլտուղունա նասըլ էմին օլաճա-
ղըզ : Աղլայաճագմըյըզ : Էյ սօղրա՞ . . . :
Փիւշմանն ամէյիմի էտէճէյիզ . օն տէ-
ֆա , եիւզ տէֆա փիւշմանմը օլաճա-
ղըզ : Սօղրա՞ . . . : Պազըլարըն տէտիյի
կիպի , Ալլահամը խոստովանանք օլա-
ճաղըզ . օնուկն հուզուրունտա քէնտի-
միզի ալլալտըպ , կէօքսիւմիւզիւմիւ տէօ-
յէճէյիզ : Պունլարըն հէփիսի տէ էյի
տիր . լաքին թէքրար սիւալ էտէրիմ .
տահա սօղրա՞ . . . : .

«Խուլասա , տէմէք իսթերիմ քի ,
կիւնաս իշլէտիյիմիզ սահիհ տիր . Ալ-
լահըն տիւշմէնի օլտուղումուզ սահիհ
տիր . Ճէհէննէմէ մուսթահագ օլտու-
ղումուզ սահիհ տիր : Լաքին պու փիւշ-
մանն ամէլլէրիյլէ , պու կէօքսիւմիւզիւ
տէօյմէլէր իլէ , Ալլահա խոստովանանք
օլմագլարըլա , աֆիլըզ , լութուֆ , էպէ-
տի զագէպին աֆիլ խուսուսլարընտա ,
պիզի քիմ էմին էտէճէք տիր : Պիզէ
արձակումու քիմ վերէճէք տիր : Վէ
քէնտիմիզի ալտաթմայարագ , էմնիյէթ
իլէ , — Իշլէտ տիւն կիւնասքեար ը-
տըմ , պու կիւն լութուֆտայըմ . տիւն
Ալլահըն տիւշմէնի իտիմ , պու կիւն օ-
նուկն տօսթու վէ սէվկիւլիւ էվլատը-
յըմ — տէյի նասըլ սէօյլէյէ պիլէճէ-
յիզ : Քիմ պէնի էմին էտէճէք . թէք-
րար տէրիմ , քիմ պէնի էմին էտէճէք :
Պունու պանա սէօյլէմէք իչին , կէօյ-

տէն պիր մէլէք մի կելէճէք: Մէլէյէ նէ
հաճէթ: Քրիստոս էֆէնտիմիզ օ ու-
ֆիլ ուլուզուլարա տէտիյի կիպի, պի-
ղէ տախի — Աիտին, քէնտինիզի քա-
հանայլարա կէօսթերին: Օնլար պէնիմ
եէր իւղէրինտէ մէլէքլէրիմ տիրլէր. սէօ-
զիւմիւ օնլարա վէրտիմ. սիզի էմին վէ
գալպինիզի ըահաթ էթմէյէ եալընրզ
սնլար մուգթէտիր տիրլէր — տէր:

“Էվվէթ, պէօյլէ տիր, սէվկիւլիւլէ-
րիմ. հաչան քի պիր սէֆիլ կիւնահ-
քեար, քէնտի թադսիրաթլարընրն էօր-
ֆիւնտէն գօրգուպ, Ալլահըն շէրաա-
թընրն միւլահազասընտան տէհշէթէ
կիրիֆթար օլուպ, օնուն մէմուրունուն
հուզուրունտա եէրէ գափանարագ,
խղճմտանքընրն էօրֆիւլիւ էսրարլարը-
նը ալլագ կէօնիւլ իյէ օնա պէյան է-
տէր, եիւրէյինին մէքրուհ եարալարը-
նը աճըյըլա վէ կէօզ եաշըյա, պիրէր
պիրէր օնա կէօսթէրիրսէ. վէ պու ճիւմ-
լէսինտէն սօղրա, քահանայնըն լիսա-
նընտան — Գօրգմա էվլատըմ. սէնին
խոնարհութիւնուն վէ փիւշմանլըղըն
Ալլահա մագպուլ տուրլար — սէօզիւ-
նիւ իշիտիրսէ. վէ օ մուգատտէս վէ
հիւքիւմէթ սահիպի էլին եօգարը գալգ-
տըղընր կէօրիւրսէ. վէ Քրիստոսուն
թարաֆընտան սէօյլէնիլէն — Վար սէ-
լամէթ իյէ, կիւնահլարըն աֆվ օլտու
— սէօզլէրինի, օ գուվվէթլի վէ միւ-
ճիւզաթլը սէօզլէրի տինլէրսէ. ահ, օ

վագրթ, իշթէ եալընըղ օ վագրթ օ սէ-
ֆիլ կիւնահքեար, ճանընըն իւզէրին-
տէն պիր աղըր եիւք գալգտըղընը հիսս
էտէր. օ վագրթ կէնիշ պիր նէֆէս ա-
լըր. պուենճա սըգլէթլէրտէն վէ իզթի-
րապլարտան սօղրա, աֆվլըղըն վէ եիւ-
րէք րահաթլըղընըն թարիֆ օլունմազ
թաթլըղընըն օ վագրթ լէզզէթինի
ալմայա պաշար:

“ԱՆ, մուպարէք օլուն էֆէնտիմիզ
քի, պիզիմ ճէմի սէֆիլլիքլէրիմիզի
թանըյարագ, վէ ֆագրր գալպիմիզին
իհթիյաճլարընը պիլէրէք, խոստովա-
նանք խորհուրդունտա ճիւմլէմիզէ տէ
պիր մուալիճէ վէ թէսէլլի հազըրլա-
մըշ տըր: Էֆէնտիմ, պու մուպարէք
խորհուրդ օլմայարագ, եիւրէք րահաթ-
լըղը պուլամայաճաղըմը հիսս էթտիյիմ
իչին, ճան ու կէօնիւլտէն սանա թէ-
շէքքիւր էտէրիմ: ԱՆ, գաշ տէֆալար
պունուն թէճրիւպէսինի կէօրմիւշիւմ.
գաշ տէֆալար ալթիւսթ խղճմտանքըն
մուխայյէրլիքլէրի վէ գօրգուլարը արա-
սընտա, հէր ալթիւսթիւլիւ տէֆ է-
տիպ, եիւրէք րահաթլըղընը իատէ էթ-
մէյէ, քահանայըն պիր չիֆթ սէօզիւ
քեաֆի օլմուշ տուր: ԱՆ, էյի Յիսուս,
պունճա էյլիքտարլըղըն իչին թէքրար
թէքրար սանա թէշէքքիւր էտէրիմ:
ԱՆ, պէօյլէ գըսմէթլի վէ պէօյլէ կիւ-
զէլ խորհուրդու սէվմէք իսթէրիմ.
սէֆիլ ճանըմըն հէր իգթիգալարընտա

տախմա օնու գուլլանմագ իսթէրիմ, կէլէճէյիմ էֆէնտիմ, սուսամըշ կէյիկին սու փունարլարընա գօշտուղու կիպի, սէնին վէքիլինին պյաղընա գօշաճաղըմ. զայպ օլմուշ գօյուն կիպի, խէլասլըղըն եպլաղընա կէլէճէյիմ. իթիգատըլա, արգիւ իլէ, տէրին խոնարհութիւն ուլա կէլէճէյիմ. վէ հերթագ սիրաթլարըմը իգրար էտէճէյիմ: Աէն տախի եա Յիսուս, պանա մէրհամէթ էտէճէքսին. գանընը պանա սիլէճէքսին. վէ հեր իլէթիմ շիֆա պուլաճագ տըր:

«Ամմա էյէր պաղը տէֆա օնտան ուզագ տուրմայա շէյթան իղվա վերիրսէ. էյէր նէֆո մուհապէթի պիզի ալտատըրսա. էյէր հիճապ վէ մաղրուրլուգ իղվասընա ուղըարսագ, տաճարտա կիւնահքեար գարը հիյէթինտէ, քահանայնըն հուզուրունտատիզ չէօքմիւշ օլան պիքիր Մարիամըն իպրէթի այնէսինէ պագալըմ: Պէօյլէ պիր իպրէթ կէօզիւմիւզ էօնիւնտէ օլարագ, կիւնահլարըմըղը խոստովանանք օլմագ պիզէ աղըր կէլմէզ. օ ալշագ կէօնիւլիւ խոստովանանք քի, խորհուրդուն լութֆունտան գուվվէթ քէսպ էտէրէք, պիզտէ կիւնահը եօղ էտէր, Ալլահըն տօսթլուղունա պիզի թէէմին էտէր. պյաղըմըղըն ալթընտա աչըլմըշ օլան ճէհէնէմի գափատըր. վէ ազիզ ճէննէթ գափուլարընը պիզէ աչարդ:

ՕՆ ՊԵՇԻՆՃԻ

*Միսնեմմիսիեր. վե Մըսըրու գաւ-
մագ:*

Պու քարոզուն ագշամը, սինեօր Ա-
տօլֆօ, տիւշիւնճէլի վէ տալղըն կէօ-
րիւնիւր իտի: Գատըն արատա պիր կէօ-
ղիւնիւն ուճուլլա օնա պագար. լաքին
սիւալ էթմէյէ ճէսարէթ էտէմէզ իտի:
— Օ պիր տէֆաքի կիպի, պու մատ-
տէյի տօն Կայէթանօնուն Ֆիքրինէ պէն
պըրագմըշլմ զանն էտէճէք — տէյի
տիւշիւնիւր իտի Ֆիքրինտէն: Լաքին
իլէրի տիւշիւպ տէ էօզը էթմէք իսթէ-
մէտի. մատամ քի, «սիւալ օլունմայա-
րագ էօզը էթմէք, չօգ տէֆա քէնտի-
նի զամաղլամագ տըրո զարպը մէսէլի-
նի, եախօտ հիչ տէյիլ իոէ էօյլէ կէօ-
րիւնիւր օլտուղունու, քէնտի թապիի
զէքեալէթիյլէ, էյիտէն անլար ըտը:

Տօղրուսունու սէօյլէմէլի եա. հա-
գըգէթ սինեօր Ատօլֆօնուն պուլուն-
տուղու պիր իքի քարոզտա օնուն ճէ-
նապընա տօգունաճագ մատտէլէր. եա-
նի իլք էվվէլ վարդարան հագգընա քի,
օ վագթէ գատար փէք էհէմմիյէթ վէր-
մէզ իտի. շիմտի տէ խոտոպանանք
մատտէսի բասթ կէլմէք, թէրթիպըն
պիր շէյ կիպի կէօրիւնիւր իտի: Վա-
գաա սինեօր Ատօլֆօ պու ազիզ խոր-
հուրդու ապլա խօրլամագ ըտը. չունքի

տինին տէ գոլսուրու եօղուտու. անճագ
 օ տա չօգլարը կիպի փէք փէք զատիկ-
 տէն զատիկէ խոստովանանք օլուրու-
 տու: Պուլսուսա, Ճիւլիէթթա գատը-
 նըն էն պէօյիւք տէրտի օլմաղըլա, պա-
 զը պազը պու խոլսուստան տօլայը
 թաթլըճա շիքեայէթ էթմէքտէն քէն-
 տինի ալըգօյամազ. վէ էվլատլարընա
 էյի իպրէթ վէրմէյէ պօրճլու օլտու-
 դունու օնուն էօնիւնէ գօրուտու: —
 Քլէմէնթինա իչին զիյատէսիլէ էմինիմ.
 լաքին օ պիր օրհնած էվլատըմը պիր-
 ազ տահա պէօյիւրսէ, պապասընըն
 էօրնէյի կէօզիւ էօնիւնտէ օլարագ. օ.
 նու խոստովանանքա քիմ կէօնտէրէ
 պիլէճէք. . . տէրիտի օնա: Գատըն փէք
 կիւզէլ սէօյլէրիտի. լաքին զէվճի մաս-
 լահաթլարընը սէպէպ թուլթար. վէ —
 Չալըշմագ տուա եէրինէ կէչէր. հէմ
 պէնիմ կիւնահ իշլէմէյէ վագթըմ եօգ
 քի, խոստովանանք օլայըմ — տէյի
 գաչանմագլը ճէվապ վէրիրիտի:

Իմտի խոստովանանք իւզէրինէ օլան
 պու քարոզ, զէվճէսինին չօգ տէֆա
 քէնտիսինէ սէօյլէտիյի շէյլէրին պիր
 թաստիգի կիպի կէօրիւնտիւյիւնտէն,
 շիմտի օնուն գալպինտէ ալթիւսթիւք
 փէյտա էտէ պիլէճէյի անլաշըլըր: Գա-
 տընըլա տօն Ապէթանօնուն մապէյ-
 նինտէ պէօյլէ պիր թէրթիպ գուրուլ-
 մուշ օլտուդունա սինեօր Ատօլֆօ ճիտտ
 օլարագ շիւպհէլէնտիմի. պունսւ պի-

լէմէմ: Պոռնա տաիր պաշգա պիր ա-
լամէթ կէօսթէրմէտի. անճագ ազշամ
թաամընտա տալղըն տուրտու, վէ ազ
լագըրտը էթտի. վէ թաամ պիթտի-
յինտէ, եարըն էրքէնճէ Ճէնօվատա
պուլունմայա մէճպուրում տէյի էօզը
էտէրէք, օտասընա չէքիլտի:

— Չէօմլէքտէ պիր շէյ գայնայօր.
աճապա տօն Կայէթանօնուռն քարո-
զումմուտուր. . . . տէյի տիւշիւնիւր ի-
տի Ճիւլիէթթա գատըն: Աստուածա-
ծին, սէն պու քէրէմի էյլէ քի, պու
քարոզ տա օ պիրի կիպի մէյվէյի օյսուն
— տէրիտի: Պիրազ սօղրա Բլէմէնթի-
նայը վէ Բարլինօյու եաթմայա կէօն-
տէրտի, քէնտի տէ մատուռա կիտիպ,
ուզուռն վագըթ տուայա տուրտու. վէ
սաաթ օնպիր ուրունճա, օ տա եաթ-
մայա կիթտի:

Իրթէսի կիւն սինէօր Ատօլֆօ. Ֆա-
միլեատան քիմնէ օյանմամըշ իքէն,
սէսսիզճէ չըգտը կիթտի: Պիր իքի
սաաթ սօղրա Բլէմէնթինա սուֆատա
վալիտէսինին եանընտա իշ իշէր իքէն.
— Պապայա տիգգաթ էթտինմի. փէք
տիւշիւնճէլի իտի. . . . Պու սապաճ
տա պէօյլէ սէսսիզճէ կիթմէսի նէ օյ-
մալը — տէյի վալիտէսինէ սիւալ էթ-
տի:

— Պապանըն մասլաճաթլարը օնու
գօվալամագտա տըրլար. օնուն մասլա-
ճաթլարընը պիզ նէ պիլիւրիզ: . . .

Թէտպիրլի գատըն զիյատէ պիր շէյ սէօյլէմէք իսթէմէտի. լագըրտը գափանտը: Լաքին Գլէմէնթինանըն տաքէնտինէ կէօրէ քիւչիւք գափասը օլտուղունտան, իլէրիքի ագշամըն քարոզունու տիւշիւնիւր իտի: — Վարըսա պու քարոզ օնա տօգունմուշ օլմալը — տէյի քէնտի արասընտա տիւշիւնիւր իտի օ քիւչիւք ֆիթնէ: Լաքին վալիտէսինէ ըիայէթսիզլիք էթմէմէք վէ օնու աճրթմամագ իչին, սէօյլէմէյէ ճէսարէթ էթմէտի:

Իքի կիւն սօղրա, տօն Կայէթանօնուն քարոզու շու վէճճ իլէ օլտու:

«Իքի կիւն տիւր տիւշիւնտիւմ. միւնէճճիմլէրին հագգընա պիւսպիւթիւն սիւքիւթ էտէմէյէճէյիմ. չունքի աւետարան հիքեայէսինտէ պունլար պիր էիւքսէք մէվգիտէ պուլունմուշ տուրլար:

«Շէօյլէ քի. գատըն ճէնապլէրինին թէսէլլիսի իչին, սամ սաֆի ֆագըրլար հագգընա սէօյլէյէճէք տէյիլիզ. իլա գուրթարըճըյը թանըմայա, վէ օնուն լութուֆլարընը գապուլ էթմէյէ օնլար տախի չաղըրլմըշ օլան զէնկինլէր իչին տէ սէօյլէյէճէյիզ: Մատամ քի պագըն Ալլահ հէր նէ գատար ֆագըրլարը իլէրի թութմուշ իսէ տէ, (վէ պունա շիւպհէ օլունմագ, չունքի քէնտիսի տէ ֆագըր օլմուշ տուր) պու ճիւմլէ շախսիյէթէ պագմագ. քիմնէ-

յի իխրած էթմէզ. վէ քէնտի մերհա. մէթինի հէր քիշիյէ վէ զէնկինլէրէ տէ սուլնար:

«Իմտի մայուլմ օլմալը տըր քի, միւնէճճիմլէր մաղարատա, եալընըզ զէնկինլէրին քիպարլարըն վէքիլի սըֆաթըյըլա պուլունմատըլար. իլլա պաշըճա տինսիզ ճէմաաթըն թուրֆանտալարը սըֆաթըյա պուլունտուլար քի, սէչիմիշ ճէմաաթտան սօղրա, օնլար տախի տինէ տավէթ օլաճագլար ըտը: — Պու կիւն պու իքի մատտէտէն պահս էտէճէյիզ. վէ պատէհու պիզիմ պու միւքեալէմլէրիմիղին պաշըճա մագհարը օլան, սէվկիւլիւ վալիտէյի տախի պիր թարաֆա պըրագմամագիչին, էյէր վագթըմըզըն միւսաատէսի օլուրսա, օնուլն Մըսըրա գաչմատը հագգընատա սէօյլէյէճէյիզ քի, միւնէճճիմլէրին վուգուլաթըյալ սըզը մէրպուլթիլէթի վար տըր: Պու պիր քարոզ օլմայաճագ. իլլա ատէթիմիզ իւզէրէ պիր մախլուլթ օլաճագ տըր. ամմա իսաապէթ: Պէօյլէ իլէ պէնիմ քարոզ վէրէմէզ օլտուղումա պիր գաթ տահա իսքեաթ օլաճագսընըզ: Պաշլայալըմ:

«Պէլի. միւնէճճիմլէր զէնկին իտիլէր, քիպար ըտըլար. գուրթարըճըյա սուլնտուգլարը հէտիյէլէր պունու պէյան էտէրլէր: Լաքին ֆիիլէն զէնկին իսէլէր տէ, գալպիլէ ֆագըր ըտըլար. եանի գալպլէրի տիւնեա վարիյէթլէրինտէն

այրըմբշ, սէմալի էյիքլերէ արզիւքէշ
իտի. ալթուռուլա նէ գատար զէնկին
իսէլեր, իթիգատ ըլա վէ ֆազիլէթ իլէ
տահա չօգ զիյատէ զէնկին իտիլեր:

«Վէ էվվէլ էմրտէ շուռու գապուլ
էթմէք իգթիզա տըր քի, հէր նէ գա-
տար պուռնլար տինսիզլէր իչինտէ տին-
սիզ իտի իսէլեր տէ, էսքի վագըթտա-
քի Յոռ կիպի, սահիհ Ալլահն մա-
լումաթընը. վէ սէչիլմիշ ճէմաաթըն
էսքի ազիզլէրի կիպի, կէլէճէք գուր-
թարըճընըն ումիտինի էտլինիր, վէ օն-
լար կիպի օնա հասրէթ չէքեր իտիլեր:
Հու տախի ագլէ եագըն վէ ինանրլա-
ճագ շէյ տիր քի, մուգատտէմ թա-
րիֆինի էթտիյիմիզ էյի վէ տօղըու
ճանլարտան օլուպ, ագըլըն նուրսլլա
հէր պիր գալպտէ պասմա օլմուշ օլան
թապիաթ նամուսուռնու սագլամըշ օլ-
տուգլարընտան, Ալլահ օնլարը զայպ
օլմայա պըրագամազ ըտը: Իշթէ ա-
խէրլէրէ թէրճիհ օլուռարագ, գուրթա-
րըճըյը թանըմայա պուռնլարըն չաղըլ-
մասընըն սէպէպի պու տուր:

«Ամմա կէօյտէ կէօրիւնէն պիր երլ-
տըզ, գուրթարըճընըն տօղմուշ օլտու-
ղուռնու պուռնլարա նիճէ անլաթտըրա-
պիլիր իտի տէյի սիւալ օլուռուրա:
... Էվվէլա օ երլտըզ ֆէվգէլ ատէ
փարլագ վէ պէօյիւք օլուպ, օլ անէ
գատար էօյլէ պիր երլտըզ կէօրմիշլէր
իտի: Սանիէն Բաղաամըն փէյղամպեր-

լիլինի խաթրրա կեթիրմէք իգթիզա է-
տէր քի, — Յակորտան պիր երլտըզ տո-
ղաճագ — տէմէյիլէ, Գրիստսսուն տող-
մասընը երլտըզ շէքլի ալթընտա տին-
սիզէրէ իլէրիտէն խապէր վէրմիշ իտի :
Նիհայէթ ազիզ փէտէրլէր, վէ քիթա-
պը շէրիֆին միւֆէստիրլէրիյլէ պիրլիք-
տէ գապուլ էթմէք իգթիզա տըր քի,
խարըճտան օ երլտըզըն կէօրիւնտիւյիւ
այնի վագրթտա, միւնէճճիմլէր լութու-
ֆուն տէրունի իլհամընը տա տույտու-
լար քի, եէնի տողան գուրթարըճըյը
արամայա գօշմագ իչին օնլարը թաճիլ
էտէր իտի : Միւնէճճիմլէր տախի օ իլ-
համա իթաաթ էտիպ, տէրագէպ եօլա
չըգտըլար. նիճէ քի քէնտիլէր տախի,
— Տեսաք զաստղն նորա եւ եկաք. —
օնուն երլտըզընը կէօրտիւք վէ կէլտիք
— տէյէրէք, պունու թաստիգ էթմիշ
տիրլէր : Երլտըզը կէօրմէյիլէ, օնուն
արգասընա տիւշմէլէրի պիր օլտու : Լա-
քին էյ միւնէճճիմլէր, նէ եափայօրսու-
նուզ (տէյէնլէր պուլունա պիլիը) վա-
թանընըզը, էվլէրինիզի, ագրապալարը-
նըզը, տօսթլարընըզը պըրագըյօրսու-
նուզ ... : Նէ մանի. — Տեսաք եւ ե-
կաք — կէօրտիւք վէ կէլտիք : — Ամմա
եօլ ուզուն տուր, զահմէթլիտիր, թէհ-
լիքէլի տիր : Գուրթարըճը օնլարը չա-
ղըրընճա, պունլարըն հիչ պիլինի վա-
զիֆէ էթմէզլէր : — Կէօրտիւք վէ կէլ-
տիք : — Ամմա պու պիր խայալաթը-

սա. էյէր արզիւլէնէն Մէսիա տօղմամբ ըսա. վէ սիզ քէնտի զարարընը ըս կերի տէօնէճէք վէ մէմլէքէթինիզտէ զէհքէ ալընաճագ օլուրսանը . . . : Հիչ պիր շէյ օնլարը գօրգուտամազ. հիչ պիր շէյ օնլարը մէքս էտէմէզ : — Տեսաք եւ եկաք. — երլտըզը կէօրտիւք. րապպինին սէսինի իշիթտիք. պու գատարը քէաֆի տիր — : Ահ, շու սատագաթա, հազըրլըղա վէ աշգա պագըն պիր քէրէ : Ահ, հէր տէֆա երլտըզը կէօրտիւլիւմիւզտէ, պիզ տէ օնլարա պէնզէսէք, նէ մութլու : Հանկը երլտըզը . . . : (Զանն էտէրիմ քի, պունու անլամագ կիւճ պիր շէյ տէյիլ տիր) : Լութուֆուլն սէսլէրի. Ալլահն իլհամլարը. զամիրին իզթիրապլարը. կէօյտէն կէլէն ղազէպլէր. պէօյիւքլէրին թէքտիրլէրի, թէնպիհլէրի. ազիզ նասիհաթլար. էյի իպրէթլէր. րուհանի քիթապլար. իպատէթ ամէլլէրի. Ալլահ քէլամը . . . պունլարըն ճիւմլէսի տէ պիզիմ իշին պիրէր երլտըզլար տըրլար : Ահ, սէվկիւլիւլլէրիմ. պու նէ գատար երլտըզլար. նէ գատար երլտըզլար : — Թուեա զաստեղս, եթէ կարիցես — : Էյ իմտի պիզ պու երլտըզլարըն, եա, նի պու լութուֆլարըն արգասընա նէ տիւրիւ իթիգատըլա, նէ տիւրիւ չափըքլըղըլա կիտէրիզ : Էհ, աղանաճագ պիր թէնպէլլիք իլէ, տիւնեա շէյլէրինէ

մեհհապետ իլէ, վէ ֆէյիլէրիմիզէ գու-
լագ վերմէք իչին, ինսան խաթըրը ի-
չին, պուհնա լութուֆլարա եիւրէյի-
միզի փէքէշտիրմէզմիյիզ. պուհնա եր-
տըզլարըն ըշըղընա կէօզլէրիմիզի գա-
փամագմըյըզ: Ահ, եա րապպի, պու-
նէ պէօյիւք թագսիրաթ. պու նէ չա-
րէսիզ զայաթ . . . : Միւնէճճիմլէրին
հէմէհէրիլէրինէ պագըն. օ մուպարէք
երտըզը շիւպհէսիզ օնլար տա կէօր-
միւշ օլաճագ տըրլար: Պու ճիւմլէ . . .
օ սէֆիլէր եէրլէրինտէն պիլէ գըմըլ-
տանմատըլար. վէ պէօյլէճէ գուրթա-
րըճըյը թանըմագ լութֆուհնտան տա
մահրոււմ գալտըլար:

“Լաքին տահա իլէրի կիտէլիմ. պաշ-
գա պիր շէյ տահա վար: Ալլահ սէչիլմիշ
ճէմաաթա միւթաալլիզ օլան չօպան-
լարտան մաատա, տինսիզ միւնէճճիմ-
լէրի տէ Բեթղէհէմէ նիչին չաղըրտը
տէյի սիւալ էտէն օլուրսա. քէնտիսի
ճիւմլէ ալէմին Ալլահը օլտուղունու, վէ
Պօղոս առաքեալըն, — Աստուած կա-
մի, զի ամենայն մարդիկ կեցցեն — Ալ-
լահ հէր ինսանըն եաշամասընը իսթէր
— տէմէսինէ կէօրէ. ճիւմլէնին տէ խէ-
լասընը պիր գարարտա իսթէր օլտուղու-
նու պիզէ անլաթմագ իչին չաղըրտը:
Պու ճիհէթտէն իլք ճէմաաթը օլան
Եահուտիլէր, քէնտի Ալլահանի էվլա-
տընը թանըմայըպ, սիճիլինի քէսիպ,
էօլտիւրտիւքտէն ոօղրա, փութփէ-

րէսթիք գարանլըղընտա կէօմիւլմիւշ
օլան ճէմասթլարը, առաքեալլարըն է-
լիյիլէ տինէ չաղըրմագ, վէ մուաննիտ
Եահուտիւէրին րէտտ էթտիքլէրի սե-
լամէթի օնլարա սուռնաճագ ըտը: Պէօյ-
լէճէ միւնէճճիմլէր օ մաղարատա տին-
սիգլէրին թուրֆանտառը, վէ գուրթա-
րըճընըն պէշիկի հուզուրուռնտա պիգիմ
վէքիլիմիզ օլտուլար: Պու խուսուռ-
տան տօլայը, պիզ էսքի տինսիգլէրին
էվլատլարը, Ալլահըն մերհամէթինէ նի-
հայէթսիզ թէշէքքիւրլէրսուռնմալըյըզ
քի, պիգիմ հիչ պիր իսթիհգագըմիզ
օլմայարագ, փուլթփէրէսթիք գարան-
լըղընտան պիզի տինէ չաղըրմագ, վէ
պիզի օ սահիհ քիլիսէնին գուճաղըն-
տա տօղուրմագ իսթէտի քի, օնտան
տըշարըտա սելամէթ եօգ տուր: Էօյլէ
իսէ պու տինի գըյմէթլի թուլթալըմ.
վէ օնու զայպ էթմէյէճէյիմիզէ էմին
օլմագ իչին, միւնէճճիմլէրին սատագա-
թըյա օնուռն իճրասընտա պուլունա-
լըմ: Իշթէ պու էօմիւրիւն ֆուրթու-
նալը տէնիզինտէ, սելամէթ լիմանընա
պիզէ գըլավուզուզ էտէ պիլէճէք եա-
լընըզ փարլագ երլտըզ պու տուր: Ա-
ւետարանըն զի գըյմէթ ինճուռի պու
տուր քի, ճէմի խազնէլէրի տէյէր. վէ
օնու սաթըն ալմագ իչին իգթիզա էթ-
տիյի հալտէ, պու տիւնեանըն հէր էյ-
լիյինի ֆէտա էթմէք իգթիզա տըր: —
Եա էֆէնտիմ, թէշէքքիւր էտէրիզ

սանա. պէտք է ազիմ պիր փիշքէշ ի-
չին թէշէքքիւր էտերիզ. սահիհ տի-
նին թանրլմըշ օլտուղու գաթօլիք մէմ-
լէքէթտէ պիզի տօղուրտուղուն իչին
թէշէքքիւր էտերիզ. ազիզ մկրտու-
թիւն ըուպասընը պիզէ կիյտիրտիյին
իչին թէշէքքիւր էտերիզ. գաթօլիք
քիլիսէնին եանրլմազ հաքիմինին վա-
սիթասըյլա օ տինտէ պիզի թալիմ էթ-
տիլին իչին թէշէքքիւր էտերիզ: Տէ
իմտի պու քերէմի տէ էյլէ քի, ամէլ-
լէրիմիզ տաիմա տինիմիզէ մութապըզ
օլսաւն. շէտլէ քի ազիզ միւնէճճիմլէ-
րին սատագաթը վէ մէթանէթիլլէ օ-
նուն արգասընա կիթտիքտէն սօղրա,
օ տինին վասիթասըյլա տագուրթա-
րճըմըզա եէթիշէ պիլէլիմո:

Տօն Ապէթանօ պուրատա կէօզլէրի-
նի եերէ տիքէրէք, պիրազ սուս տուր-
տուգտան սօղրա, թէքրար պաշլատը:

“Շիմտի աւետարանըն հիքեայէսինէ
տէօնմէք իգթիզա տրր: Միւնէճճիմլէր
երլտըզընտէլալէթիլլէ Երուսաղէմէ կի-
րիպ, օրատա եէնի տօղան Իսահուտի-
լէր փատիշահընը սիւալ էտերլէր իտի:
Հերովդէսալթիւսթ օլուր. միւնէճճիմ-
լէր իլէ սէտլէշիր. քահանայլարա ալիմ-
լէրէ սիւալ էտեր. վէ Միքիանըն փէյ-
ղամպերլիյինէ կէօրէ, Մէսիանըն Բեթ-
ղէհէմտէ տօղաճագ օլտուղունու օն-
լարտան իշիթմէյիլէ, միւնէճճիմլէրի օ-
րայա կէօնտէրիր, վէ քէէննի քէնտի-

սի տէ օրայա կիտիպ օնա սէճտէ էթ-
մէք իսթէյօր կիպի, տէօնիւշտէ չօճու-
ղուն խապէրինի քէնտիսինէ կէթիր-
սինլէր տէյի օնլարա րիճա էտէր: Հիյ-
լէքեար վէ խահն Հերովդէս, Յիսու-
սուն խապէրինի ալմայր, օնա սէճտէ
էթմէք իչին տէյիլ, իլլա օնուն գանը-
նա կիրմէք իչին իսթէր իտի: Լաքին
միւնէճճիմլէր, քէնտիլէրէ կէօյտէն տույ
օլարագ, Հերովդէսին եանընա պիր տա-
հա ուղրամատըլար: Հերովդէս իսէ օն-
լարտան զէհքէ ալընմըշ կիպի իֆրաթ-
ըլա խըշմա չըգըպ, վէ եէնի տօղան փա-
տիշահ քէնտինի թախթընտան մահ-
րում էտէճէք տէյի տիվանէճէ պիր
գօրգույուլա, օ փատիշահ շայէտ էլին-
տէն գուրթուլմամագ իչին, Բեթղէհէ-
մին ճէմի չօճուղարընը թէլէֆ էթմէ-
յէ էմը վէրիր: Լաքին Ալլահ պինա-
մուսլարըն միւլահազալարընա կիւլէր:
Տինլէյին:

“Կէճէ եարըսը, Յովսէփ վէ Մարիամ
մաասուլմ Յիսուսուլա րահաթճա ու-
յուտուգլարը արատա, Յովսէփէ պիր
մէլէք կէօրիւնիւր. վէ — Չափըք, չա-
փըք գալգ վէ չօճուղու վէ օնուն վա-
լիտէսինի ալ վէ Մըսրրա գաչ. չունքի
Հերովդէս օնու թէլէֆ էթմէք իչին
արայօր — տէր օնա: Ալ է Յովսէփ, աւ-
ետարանըն սէօգիւնէ կէօրէ, — Գալ-
գար, վէ չօճուղու վէ վալիտէսինի ա-
լըպ, Մըսրրա գաչար: — Աագաա պու

պիր գրոս սէօղ տիւր. ամմա տիւշիւ-
նէճէք չօգ շէյ վար: Պուրատա Յով-
սէփին վէ պիքիր Մարիամն, Ալա-
հըն զայեթ սերթ պիր էմրինէ, հազըր,
թէքմիլ վէ գահրամանքեարի իթաա-
թընը կէօրիւրիւզ: Պուրատա օ էօր-
ֆիւլիւ կէճէնին թէլաշը, գօրգուսու
վէ զահմէթլի սըգլէթլէրի: Պուրատա
փէք ուզուն պիր եօլճուլուզուն մէշագ-
գաթլարը, թէհլիքէլէրի, պէլալէրի:
Պուրատա ուզագ, պարպար, փութ-
փերէսթ պիր շէհրտէ, ֆագըրլըղընճէմի
զարուրէթլէրի արասընտա, մէնֆիլիք-
տէն նէշէթ էտէն մահրուսիյէթլէր, է-
զապլար, գասավէթլիքլէր արասընտա,
սէնէլէրճէ իգամէթ էթմէք: Ահ, եա
քապպի, թամ օ վագըթտա քի, Յով-
սէփ վէ պիքիր Մարիամ, Օգաստոս
գայսէրին ֆերմանընա իթաաթ էթմէք
իշին, օ գատար կիւճլիւլիւլէ պըրագ-
մըշ օլտուգլարը բահաթ Նազարէթ խա-
նէճիյէզլէրինէ տէօնմէյէ հազըրլան-
մագտա իտիլէր. թամ օ վագըթտա քի,
Յովսէփ ֆիքրիլիլէ, զահմէթլի իսէ տէ
սէվկիւլիւ վէ էքմէյինի չըգարտըղը
տիւքքեանընա գօշար ըտը. վէ պիքիր
Մարիամ, օրատա չէքիլմէյէ վէ տուա
էթմէյի ատէթ էտինտիյի, վէ օրատա
մէլէյին զիյարէթինի, վէ ազիմ հիք-
մէթին միւթտէսինի գապուլ էթմիշ
օլտուզուլ օտաճըղազընը ֆիքրինտէ տօ-
լաշտըրըր ըտը. թա օ վագըթտա պէօյ-

լէ պարպար վէ ուզագ պիր շէհրէ՛ ֆի-
րարէն հիճրէթ էթմէյէ մէճպուր օլմագ :
Հէմ նէ վագըթա գատար... — Պէն
սանա խապէր վէրինճէյէ գատար —
տէմիշ իտի մէլէք Յովսէփէ. եանի Հե-
րովդէս էօլիւնճէյէ գատար տէմէք ի-
տի: Ամմա Հերովդէս նէ գատար վա-
գըթ տահա եաշայաճագ: ... Պուսու
եալընըզ Ալլահ պիլիր: Ամմա պինա-
մուս փատիշահն խըշմընտան գաշմայա
Յիսուսու մէճպուր էթմէնին սէպէպի
նէ տիր: Օնու պիր երլտըրմա չարփ-
մագ տահա էյի տէյիլմի իտի... : Սուս
օլուն, Յովսէփ վէ պիքիր Մարիամ
պու շէյլէրի ֆիքիրլէրինէ պիլէ կէթիր-
մէզլէր. իլա Ալլահն էմրինէ հագըր-
ճա իթաաթ էտէրլէր. իլա քէմալի
թէսլիմիյէթ իլէ պինամուս պիր տիւ-
նեա փատիշահնն խըշմընտան օլ զա-
թի շէրէֆի գաշըրմայա թաաճիլ է-
տէրլէր քի, պիր զաիֆ վէ ֆագըր չօ-
ճուգ սուրէթի ալթընտա փատիշահար
փատիշահ, վէ ճէհէննէմին գուտրէ-
թինի ալթ էթմէյէ կէլմիշ օլան՝ իս-
րայէլին գուվվէթլիսի տիր: Եա՛րապ-
պիմ, պու նէ գաշըշ, նէ թէսլիմիյէթ,
նէ հիքմէթլէր տիր: Պիզէ տախի պու
վուգուլաթտա օ ազիզ ֆամիլեա, նէ
խոնարհուլթիւն, նէ իթաաթ, նէ զահ-
մէթ, նէ ֆագըրլըգ տէրսի վէրիր: Իշին-
տէ դայպ օլաճագ շէյլէր. սօնու կէլմէ-
յէրէք սէյլէյէճէք վէ եազաճագ շէյլէր:

«Ալլահըն թէտպիրինէ պօրճու օլ-տուղումուզ թէսլիմիյէթ վէ էմիյէթ հագգընտա պիր գաչ շէյ սէօյլէմէյէ գաննաթ էտէճէյիմ: Պուռնուռն իւզէ-րինէ ախէր տէֆա տա սէօյլէտիմ զանն էտիյօրում: ամմա զարարը եօգ. պու էօյլէ պիր մատտէ տիր քի, քրիսթի-յանըն էօմրիւնտէ զայէթ էլզէմ տիր:

«Պիր շէյ սիւալ էտէլիմ. — Հա-չան քի Ալլահ պիզէ աքսիլիյէ, պիր երգըմա, պիր ֆէլաքէթէ ուղրամայը թէտպիր էտէրսէ, պիքիր Մարիամըն վէ Յովսէփին իթիգատընա վէ թէս-լիմիյէթինէ պէնզէրմիյիզ: Իթիգատը-նա տէյօրում: չունքի պիր քրիսթի-յանա հէր նէ քի րասթ կէլիրսէ, պա-շընը էյմէլի. վէ Ալլահա, — Էֆէնտիմ, էյի եափտըն — տէմէլի տիր: Վէ հէր նէ գատար սէպէպինի անլամասագ տա-խի, կէօզիւմիւզիւ գափայըպ, Ալլահըն կիզլի, լաքին զայէթ հագ սէպէպլէրի-նէ ճան ու կէօնիւլտէն թէսլիմ օլմալը-յըզ քի, եափտըզը, եախօտ միւսաա-տէ էթտիյի հէր շէյտէ տաիմա հագ-լը սէպէպլէրի վար տըր: Իմտի քրիս-թիյանլար մապէյնինտէ պուռնու եա-փան, վէ Յովսէփին վէ պիքիր Մարի-ամընքի կիպի թամ վէ թէքմիլ թէս-լիմիյէթ իլէ օնու իճրա էտէն գաչ քի-շի պուլունուր զանն էտէրսինիզ: . . . Պազը քիշիլէր կէօրիւրիւմ քի, — Պու նիշին տիր, օ պիրի նիշին տիր. Ալլահ

պաշգա տիւրլիւ թերթիպ էտէմէզմի-
յիտի — տէյի տիւղիյէ շիքեայէթ վէ
սիւալ էտէրլէր: Պէլի, Ալլահ պաշգա
տիւրլիւ թերթիպ էտէ պիլիւր. լաքին
սէն քիմ սին քի, Ալլահ սէպէպ սօր-
մայա ճէսարէթ էտէրսին:

«Պազը տէֆա պու իղվայը էյիլէր
տէ տույարլար: Պազըն. պու իղվայը
պէն՝ Նիլն իղվասը թէսմիյէ էտէրիմ.
երլանըն գարըյա — Ալլահ պու աղա-
ճըն մէյվէսինտէն եէմէյի սիգէ նիչին
եասաղ էթտի — տէյի սէօյլէտիյի էս-
քի Նիլնին էօզ էվլատը: Խուլասէի
քէլամ շէյթանի Նիլն. մաղըուրուգ-
տան նէշէթ էտէն Նիլն քի, Ալլահըն
ամէլլէրինէ վէ թէնպիհլէրինէ վարա-
նա գատար հէր շէյի պիլմէք, վէ հէր
շէյի մուհաքէմէ էթմէք իսթէր:

«Էօյլէ իսէ տէրիմ քի, պու իղվա
օ գատար հիւսիւնլիւ, վէ օ գատար
գուվվէթլի տիւր քի, պազը տէֆա էյի
քիշիլէր տէ օնա տիւշէրլէր: Պու տիւն-
եատա պէօյլէ նիչէլէր պուլունուրլար:
Պինամուսլուգ սէլ կիպի պասար. պի-
նամուսլար սէրպէսթ սէրպէսթ քէմ-
լիյի իշլէրլէր. վէ շէրէֆ վէ մէտիհ կէօ-
րիւրլէր: Սալիհլէր օնլարըն թազսիգի
ալթընտա իյնլէրլէր. օնլարըն սապրը
իսթիհզայա ալընըր. տուա էտէրլէր,
կէօյ սաղըր օլմուշ կիպի կէօրիւնիւր:
Օ արատա խարապլըգ կիւնպէկիւն ար-
թար. տիւնեա տահա զիյատէ քէօ-

Թիւլէշիւր, վէ տաճա զիյատէ կիւլէր:
 Իշթէ մանասթրրլարտա գափանմը:
 րապպինին աֆիֆ պիքիրճիյէզլէրի. իշ-
 Թէ մոլգատտէս ընզըվալարտա Ալլահա
 խըզմէթ էտէն քահանայլար սոյուլուր-
 լար, իֆթիրայա ուղրարլար, գովուլուր-
 լար վէ մասգարա օլունուրլար...: Ալէ
 պարպարճա օնլարը գովանլար օնլարըն
 եաղմալարըյա զէնկինլէնիրլէր...: Պու-
 տա եէթիշմէղ. իշթէ եպիսկոպոսլար,
 իշթէ փափա քէնտիսի տէ, եէր իւզէ-
 րինտէ Յիսուս Քրիստոսուն վէքիլի տէ,
 իֆթիրալարա ուղրար, խըրփալանըր,
 Թազլիգ օլուր...: Եա րապպի, պու-
 րատա իթիգատ իգթիզա տըր պիզէ:
 Ազիզլէրին տիրի իթիգատը, Յովսէփին
 վէ պիքիր Մարիամըն իթիգատը իգթի-
 զա տըր. վէ պաշընը էյէրէք, — Ին-
 սանլար քէմլիք իշլէրլէր. պէօյիւք քէմլիք
 իշլէրլէր. լաքին քէմլիք իշլէմէյէ օն-
 լարը պըրադան Ալլահ աղիզ տիր. քէն-
 տի շէրաաթլարընտա ատիլ տիր. պէօյ-
 լէ եափտըղընտա սէպէպի վար տըր.
 — Արդար ես դու տէր, եւ ուղիղ են
 դատաստանք քո — տէմէք իգթիզա
 տըր: Պէլի, պունլարտա վէ ախէր ֆէ-
 լաքէթլէրտէ իճրա օլունան պու պինա-
 մուսլուզլարտա Ալլահ սիւքիւթ էտէր.
 սէ, օնսուն Թէտպիրինտէն շիքեայէթ
 էթմէմէք, կիւճէնմէմէք, օնա պէհանէ
 գօմամագ. իլլա զայէթ ալիմ վէ զայ-
 էթ մէրհամէթլի Ալլահա իթիգատը-

մըզը գուլվէթլէնտիրմէք իգթիզա տըր քի, սուրբ Օգոստինոսուն սէօզիւնէ կէօրէ, տիւնեա իւզէրինտէ քէմլիյի մէն էթմէքտէն իսէ, քէմլիքտէն էյլիք չըգարմայրլա, քէնտի նիհայէթսիզ էյլիյինի վէ իլմինի կէօսթէրմէք իսթէր: Պագըն պիր քէրրէ քի, ֆիլվադը տիւնեա իւզէրինտէ իշլէնմիշ վէ իշլէնէ պիլիր էն պէօյիւք քէմլիք, էն էօրֆիլիւ թէօհմէթ, եանի քրիստոսուն էօլիւմէ հիւքմ օլունմասը վէ էօլմէսի տիր: Պու քէմլիք պիր ազիմ թէօհմէթ տէյիլմի: . . . Պու ճիւմլէ Ալլահ օնտան ինսան ճինսինին խէլասլըղընը սէլամէթինի չըգարմըշ տըր:

“Լաքին մատտէմիզտէն ղիյատէ այրըմամագ իչին, պուրատա գուրթաւրըճընըն Մըսըրա գաշմասընտա էյլէնէլիմ: Ալլահ պունա միւսաատէ էթմէյիլէ, նէ նէթիճէսի օլա պիլիրիտի: Վէ Հերովդէսին պինամուսլուղունտան, վէ քէնտի Ալլահանի էվլատընըն գաշմասընտան վէ խօրլանմասընտան նէ էյլիք չըգարա պիլիրիտի:

“Իշթէ. հեր շէյտէն էվվէլ, փէյղամպերլիյին թաստիգ օլմասը: Շէյլէ պիր փէյղամպերլիք վարըտը քի, Ալլահ — Յեգիպտոսէ կոչեցից զորդի իմ. — էվլատըմը Մըսըրտան չաղըրաճաղըմ — տէմիշ իտի: Իմտի ախէր փէյղամպերլիքլէր կիպի, պունուն տա թաստիգ օլմասը միւնասիպ իտի քի, Մէսիայը

Թանրյաճագ հիչ պիր պեշարեթ, հիչ պիր շարթ էքսիք գալմասըն:

«Պսնտան մաստա, պագըն քի, Մըսըր էսքի վագըթլարտա Յակոբսւն էվլատլարընը վէ Ալլահըն սէչիմիշ ճէմաթընը միւսաֆիր գապուլ էթմիշ իտի: Իշթէ պու ճէմաթտան նէշէթ էտէն գուրթարընը, միւնէճճիմիշրի վէ չօպանլարը չաղըրտըգտան սօղրա, քէէննի Մըրըրլըլարըն էսքի միւսաֆիրփէրվերլիքլերինէ թէշէքքիւրէն, պիզզաթ քէնտիսի օրայա կիտէր. վէ միւքեաֆաթ օլարագ, քէնտի ալգըշլարընը օրայա կէօթիւրիւր: Ահ, Ալլահ էօյլէ էյի էտա էտիճի տիր, վէ ճէօմէրտ միւքեաֆաթ վերիճի տիր քի, հէր նէ գատար քիւչիւք տախի օլսա, հիչ պիր էյիլիյի միւքեաֆաթսըզ պըրագմագ:

«Եսայիտէ ախէր պիր փէյզամպերլիք տահա վար տըր քի, — Իշթէ րապպի պիր խաֆիֆ պուլութ իւղէրինտէ Մըսըրա կիրէճէք. վէ օնլարըն փուլթլարը սարոըլաճագ — տէմիշ տիր: Պու փէյզամպերլիյէ էսքի մանա վէրէնլէր, Մըսըրա գաչմագ մանասընը վերմիշ տիրլէր. վէ րապպիյի իւղէրինտէ կէօթիւրէն խաֆիֆ պուլութ, ղայէթ ազիզ պիքիր Մարիամ օլաճագ տըր քի, Ալլահանի չօճուղու գուճաղընտա թուլթարագ, պէտպախթ շէհիրէ կիրմիշ տիր: Փուլթլարըն ոարսըլմասը պահսընա կէլինճէ, տէնիլիր քի, Մըսըրլըլա-

րըն քէտիլէրէ վէ սողանլարա վարըն-
 ճայա գատար իպատէթ էթտիքլէրի
 փուլթխանէլէրինէօնիւնտէն պիքիրՄա-
 րիամ վէ Յիսուս կէչտիքլէրինտէ, պուշ-
 լար վէ սաիր փուլթլար եէրէ տէվլիլ-
 միշ տիրլէր: Պու էպքի նագլիյէ հէր նէ
 տէ օլսա, շու սահիհ տիր քի, գուր-
 թարըճընըն Մըսրրա կիթմէսի օ մէմ-
 լէքէթէ զանի զանի լուլթուֆ մէյվէլէ-
 րի կէօթիւրմիշ տիւր, նիչէ քի իլէրի-
 տէ կէօրիւլտիւ: Շէօյլէ քի, Մըսր
 եալընըզ փուլթլարընը գըրըպ տէօքմէք
 վէ տինի գապուլ էթմէք տէյիլ. իլլա
 էօյլէ աշգլը քրիսթիյանլարա մալիք օլ-
 տու քի, սուրը Պօղոս, սուրը Անտոն,
 սուրը Մակարիոս կիպի, վէ սաիր հի-
 սապա կէլմէզ ճգնաւորլար ըլա չէօյլէ-
 րի տօյուպ շէնլէնտի:

«Իշթէ պուշտան վէ ախէր նիչէ նի-
 չէ վուգուսթլարտան կէօրիւլէ պիլիը
 քի, էյէր Ալլահ պաղը տէֆա պիր քէմ-
 լիյէ միւսաատէ էտէրսէ, պէօյիւք սէ-
 պէպլէրի վար տըր. վէ հէր նէ գատար
 օնուշ պու սէպէպլէրի թանըլմազ վէ
 կէօրիւլմէզ իսէ տէ, մուգատտէմ սէօյ-
 լէտիյիմէ կէօրէ, պիզէ պաշըմըզը էյ-
 մէք, վէ աւետարանըն Գրիստոսոն
 սէնասընտա օլան սաֆտէրուշ ճէմա-
 աթըլա պիրլիքտէ, — Զամնայն ինչ
 բարւոք գործեաց. — հէր շէյի էյի եափ-
 տը. — Ալլահ հէր շէյի տաիմա էյի
 եափմըշ տըր. վէ էյի եափար. Ալլահ-

տա նահապըգ եօգ տուր. Ալլահըն տախմա հազգը վար տըր, տէմէք իգ-
թիզա տըր:

«Պուրատա Ալլահտան վէ օնուն
թէտպիրինտէն շիքեայէթ էտէնլէրէ
գարշը, չօճուգլուղուճտա խոստովանա-
հայրըմ օլան պիր իխթիյար վէ ազիզ
քահանայնըն կէթիրտիյի կիւզէլ էմ-
սալ խաթըրըմա կէլիր: Ալլահըն պու-
գատար շիքեայէթ էթտիյին թէտպի-
րի, վէ օնուն՝ առլա խօշնուտ օլմատըղըն
եափտըղը եախօտ միւսաատէ էթտի-
յի շէյլէր, թէրս թարաֆընտան պապ-
տըղըն փէք նէֆիս պիր չիշէքլի գու-
մաշա պէնզէր: Նէ կէօրիւրսին. պա-
շընը տէօնտիւրէճէք սաշմա գարա պիր
գարըշըգլըգ. էօթէտէ պէրիտէ կէլիշի
կիւզէլ գօնուլմուշ բէնքլէր, հէր եա-
նա ուզանմըշ վէ պիրիպիրինէ գարըշ-
մըշ թէլլէր: Նէ պիր բէսմ վար, նէ
սըրա նիզամ վար, նէ տէ կիւզէլլիք
վար: Նէ գատար պագսան, պիր շէյ
անլամագսըն. շէյլէ քի օնուն թէրս
թարաֆըլտուղունու պիլմէտիյինտէն,
— Պունու հանկը տիվանէ իշլէմիշ —
տէյի սիւալ էտէճէյին կէլիր: Տիվա-
նէմի . . . : Հէլէ պիր գումաշը չէվիր.
կէօրիւրսին քի նէ թաաճճիւպլիւ իշ
տիր: Իմտի Ալլահըն իշի տէ պէյլէ
տիր. եախօտ տահա տօղըուսու պիզիմ
շաշի վէ զաիֆ կէօղիւմիւզ իլէ, պու
տիւնեա իւղէրինտէ թանըյա պիլտի-

յիմիզ ազ շէյլէր պէօյլէ տիրլէր: Էօյլէ իսէ պէքլէյին. օ իշի անլամագ իչին պիրազ տահա պէքլէյին: Օ ազիմ թէպտիլաթ կիւնիւ կելէճէք տիր. վէ Ալլահանի թէտպիրին օ ազիմ վէ դայթ կիւզէլ իշինի ճիւմլէ ալէմ կէօրէճէք տիր. վէ էօյլէ պիր կէօրիւնիւշ օլաճագ տրր քի, հէր Ֆիքիրի շաշըրաճագ տրր: Օ վագըրթ Ալլահանի թէտպիրի ինքեար եախօտ օնա քիւֆր էտէն սէֆիլլէր, մահճուպ վէ րէզիլ օլաճագլար. վէ ալլագ կէօնիւլ իլէ օնա սէճտէ էտէն էյի ճանլար, էպէտ էլ ապատ մութլու օլաճագլար:

Քարոզ վէ տիկէր շէյլէր պիթտիքտէն սօղրա, տօն Ապլէթանօ սուֆատա պիր ճիւզի տինլէնմէքտէ վէ գարըլար ըլա շունտան պունտան սէօյլէշմէքտէ իքէն, Քարլինօ պիրազ տալլըն տուլուպ, պատէհու շու սիւալի էթտի: — Խօճա էֆէնտի, օ ճէմաաթըն քէտիլէրի սօղանլարը հագգընա նէ սէօյլէտին իտի:

— Մըսըրըլարընմը տէմէք իսթէյօրսուն:

— Հա, թամամ Մըսըրըլարըն:

— Օնլար քէտիլէրէ վէ սօղանլարա իլահ տէյի թափընըրլարըտը տէտիմ:

— Օհ, օհ. էօյլէ իսէ սօղան օնլարըն իլահըմը իտի:

— Եախօտ իլահէօի (գարը ալլահը)

— տէաի Բլէմէնթինա:

— Հայ հայ. իսթերսէն իլահ տէ, իսթերսէն իլահ տէ: Հէմ եալընըզ. քէտիլէր վէ սօղանլար տէյիլ. իլա քէօփէք տէ, էօքիւզ տէ, իպի տէ...:

— Իպի նէ տիր:

— Օ մէմլէքէթին պիր ճինս գուշու տուր: Խուլասա, օնլարըն ալլահ կիպի իզզէթ էթմէտիքլէրի հէման հիչ պիր հայվան եօգ տուր:

— Աճայիպ. պու գատար տա ագըլ-սըզլըզ օլուրմու:

— Օլամազ էվլատըմ. լաքին սահիհ տիր: Տին ըշըղը ինսանս եարտըմ էթմէզսէ, պու տէրէճէ ալլագլըղա գատար եէթիշիր: Օնլարըն իլահ տէյի թափընտըզլարը պու հայվանլարա տաիր թօհաֆ պիր շէյ նագլ էտէյիմ:

Քարլինօ կէօզլէրինի իրի իրի աչտը. գարըլար տախի զիյատէ տիգգաթ ըլա պէքլէմէքտէ իտիլէր, տօն Կայէթանօ սէօզիւնէ շէօյլէ տէվամ էթտի:

— Պիր տէֆա Մըսըրըլարըն Աճէմլէր իլէ ճէնկի վարըտը. Աճէմլէր տիւշմէնլէրինին հայվանլարա օլան իպատէթ-քեարըզլարընը պիլտիքլէրինտէն, օնլարը եէնմէք իչին շէօյլէ պիր հիյլէ տիւշիւնտիւլէր. ապէր իլէ պերապեր քիւլլիյէթլի քէօփէք, քէտի վէ սաիր պու թարզ հայվանլար կէթիրտիլէր. վէ տիւշմէն ապէրիյլէ գարշը պէգարշը չաթըշաճագլարը վագըթ, պիլիրմիօին նէ եափտըլար: Քէնտի ապէրլէրինին

էօնիւնէ պիր սըրա քէօփէք, ոօղրա պիր սըրա քէտի, տահա սօղրա պիլմէմ նէ հայվանլար տիզտիլէր: Մըսըրլըլար գարշըլարընտա քէնտի թափընտըգլարը իլահլարընը կէօրմէյիլէ, օնլարը եարալամայա ճէսարէթ էտէմէտիլէր. պէօյլէճէ Աճէմլէր օնլարըն իւզէրինէ հիւճիւմ էտէրէք գօլայճա ֆիւթահաթ գազանտըլար — :

Պու նագլիյէյէ գարըլար կիւլմէյէ պաշլատըլար. ֆարլինօյուսա, զիյատէ տիգգաթըլա տինլէմէքտէ օլտուղունտան, քէնտինէ քիւչիւքիւք սայմայըլա, — էհ, պիլիրիմ քի պու պիր մառալտըր — տէտի: Տօն կայէթանօ սահիհ տիր տէյի ըսրար էտէրիտի. գարըլար թէքրար կիւլմէքտէ օլտուգլարընտան, չօճուգ պիր վալիտէսինին եիւզիւնէ պագարըտը քի, օ տա կիւլմէսինի զապթ էտէմէզ իտի. պիր տէ ուսթասընըն եիւզիւնէ պագարըտը քի, օ տախի հիքեայէնին սահիհ օլտուղունու թառտիգ էտէր իտի. իքի թարաֆ տա քէնտիսինի զէհքէ ալըյօրլար զանն էտէրէք, գըզարըր ալթիւսթ օլուրուտու: Պու հալէ տօն կայէթանօ տա կիւլմէսինի զապթ էտէմէյիպ, այաղա գալգտը վէ չօճուղա — Հայտէ, պազը շէյլէրտէ ագըլըլըգ կէօսթէրիրսին, պազը շէյլէրտէ ագլըն ուզաղա եէթիշմէզ տէյիպ վէ ֆամիլէայա վէտա էտիպ, եօլա չըգտը:

ՕՆԱԼԹԸՆՃԸ

Յիսոսոսոսն դայսյ օլմասը:

Իրթեաի կիւն ճիւղիեթթա գատրն, վէ գրգը իշտէն գալգըպ, ատեթլէրի իւզերէ Մայիս տուաւը եթմէք իչին մա-տուռա կիտէճէքլէրի արատա, գափու-նուն չանը թին թին չալընտըղընը ի-շիթտիլէր: — Է՛հ, պու վագըթ կէլէն քիմ տիր —: Տօն կայեթանօ իտի: — Աֆէրին տօն կայեթանօ, խօշ կէլ-տին, սէֆա կէլտին. պու կիւն սիզին պուրայա կէլմէնիզ նէ հիքմէթ տիր — տէտի գատրն:

— Պու կիւն սուրբ Վէնանցիոս օլ-տուղունու պիլմէյօրմուռունուզ:

— Սուրբ Վէնանցիոս օլտուղունու փէք էյի պիլիրիմ. լաքին մանասընը անլամայօրում:

— Էյեր անլամայօրոսանըզ, շիմտի անլատրում. սուրբ Վէնանցիոս կիւ-նիւ Մօլինիտէ փանայըր օլուր. տիւ-շիւնտիւմ քի, շայիրտլէրէ թաթիլ էտէյիմ. չունքի պէն եթմէսէմ, օնլար քէնտիլիքլէրինտէն էտէճէքլէր իտի: Պէօյլէ եափտըղըմտան, Յուլիս կիւ-նէշի կիպի կիւզէլ օլտում: Շիմտի անլատընըզ մը:

— Անլատում, օնսւն եերինէ, ատե-թին իւզերէ պիզէ պիր քարոզճուգ վէր-մէյէ կէլտինիզ: . . .

— Քարոզճուգ. հա, աֆերին. իշթէ պու տէֆա ագըպէթ պիր իսիմ պուլտուգ քի, իշիմէ էլվէրիր: Հագըգէթ պէն քարոզճուգ վէրէն պիր քարոզիչ իմ:

— Ամմա, աֆվ էտէսին տօն Վայէթանօ:

— Աֆվ էտէճէք նէ վար քի. պէն էօյլէ պիր շէյ կէօրմէյօրում: Գաթի նազար էյէր պիր էնկէլ օլմազսա, Մայիս այը իլէ պիրլիքտէ Աստուածածինին էօմրիւնիւ թէքմիլ էթմէյի տիւշիւնիւյօրում: Պու կիւն այըն օնսէքիզինտէյիզ:

— Պանա պագգըն տօն Վայէթանօ, (տէտի քլէմէնթինա,) էյէր այ քիֆայէթ էթմէզսէ, իլավէ էտէրիզ:

— Օհ, սանա նասըլ կէօրիւնիւր, իլավէլի այմը:

— Լաքին աֆվ էտէրսինիզ, մատամ քի Աստուածածինին էօմրիւնէ պիր քէրրէ պաշլատընըզ, թէքմիլ օլմալը տըր:

— Էյի ամմա — տէտի գատըն: Ալ տօն Վայէթանօ թէքմիլ սէօզ վէրմէքտէն չէքինէրէք, — Իշթէ պէն տէ պու փանայըրը ֆըրսաթ ատտ էթմիշիմ . . . Հայտէյին մատուռա կիտէլիմ. զանն էտէրիմ վարդարան սէօյլէյէճէք վագըթ կէլմիշ տիր — տէտի: Պէօյլէճէ մատուռա կիթտիլէր, վէ վարդարանը սէօյլէտիքտէն սօղրա, տօն Վայէթանօ քարոզճըղազա պաշլատը:

“Ազիզ ֆամիլեանն չու մէնֆիտէ գաչ սէնէ գալորդարը մալում տէյիլ տիր. չունքի աւետարանիչ պունու զէքը էթմէմիշ տիր: Եալընը շէյյէ նագլ էտէր քի, Հերովդէս վէֆաթ էթտիյինտէ, մէլէք սուրբ Յովսէփէ կէօրիւնտիւ, վէ չօճուղուն վէ վալի-տէսինին թէքրար Եահուտիսթանա ավտէթ էթմէլէրինի էմր էթտի: Աէ Ալլահն էմրլէրինէ տաիմա հազըր վէ ամատէ օլան Յովսէփ, չօճուղուն վէ վալիտէսինի ալըպ, Նազարէթի, օրահաթ խանէճիյէզլէրինի, օ սէվկիւլիւ տիւք-քեանընը, ագրապալարընը, տօսթլարընը, եագընլարընը կէօրմէք իւզէրէ, վաթան-լարընա տէօնտիւլէր. վէ օրատա րահաթ էօմիւր սիւրմէյէ պաշլատըլար: Յովսէփ քէնտինին վէ սէվկիւլիւ քիւչիւք ֆամիլեասընըն էքմէյինի չըգարմագ ի-չին, չալըշարագ գազանմայա մուգայ-յէտ օլուրուտու. պիքիր Մարիամ տա-խի էվճէ իգթիզալարա, իշ իշէմէյէ, տուայա, վէ սէվկիւլիւ Յիսուսույլա իւլֆէթէ մուպաշիրէթ վէ տէվամ է-տէրիտի: Նէ մութլու օնա քի, եալը-նըզ Յիսուստա ճէննէթէ մութասար-ըրֆ օլմուշուտու տէնիյէ պիլիր:

“Ապրին աւետարանըն նագլինէ կէօ-րէ, չօճուգ օն իքի եաշընա եէթիշտի-յինտէ, աթալարը զատիկ եօրթուսու միւնասիպէթիյլէ, իւք տէֆա օլարագ օնու Երուսաղէմէ կէօթիւրտիւլէր, վէ

օ մոլգատտէս կիւնէր թէքմիլ օլտուգ-
 տան սօղրա, քէնտի շէհրլէրի Նազա-
 րէթէ տօղրու եօլա չըգտըլար: Պու ա-
 րատա պիր վուգուաթ բասթ կէլտի
 քի, օնլարա ղայէթ ազիմ պիր աճը վէ-
 րէճէք իտի: Օնլար եօլա չըգտըլար. լա-
 քին Յիսուս օնլարն խապերի օլմայա-
 րագ, Երուսաղէմտէ գալմըշ բոր: Իլք
 նազարտա պու շէյաճայիպ կէօրիւնիւր.
 վէ պազը քիշիլէր պիքիր Մարիամա
 վէ Յովսէփէ, կէօյլէրտէն քէնտիլէրէ
 թէսիլմ օլունմոնշ օլան օ փահասըզ
 խազնէ հագգընտա, պիգայտըզ ազվ
 էթմէյէ տէ պէլքի իղվա տուլարլար:
 Լաքին Եահուտիլէրին պէօյլէ մէզճէպ-
 ճէ զիյարէթ եօլճուլուգլարընտա ա-
 տէթլէրինտէն օլան ուսիլէ պիր ճիւ-
 զի տիգգաթ օլունուրսա, հէր շիւպճէ
 անինտէ հալլ օլուր:

“Եահուտիլէրին մոլգատտէս շէհրէ
 եօլճուլուգլարընտա, քէօմէ իլէ կիտիպ
 կէլմէք աստէթլէրի իտի, էրքէքլէր պաշ-
 գաճա, ղալիպա էօնտէն, վէ գարըլար
 օնլարն արգասընտան կիտերլէր իտի.
 եալընըզ քիւշիլք չօճուգլարըն իսթէր-
 լէր իսէ փէտերլէրինին, եախօտ վալի-
 տէլէրինին պուլունտուղու քէօմէյէ
 տախիլ օլմալարընամիւսաատէ օլունուր
 իտի: Իմտի պիքիր Մարիամ վէ Յով-
 սէփ, իլքինտէն Յիսուսուն ղայպ օլ-
 տուղունուն Ֆէրգինէ վարամատըլար
 բա, թաաճճիւպ էտէճէք շէյ տէյիլ

տիր: Յովսէփ՝ վալիտէսի իլէ, վէ վա-
լիտէսի՝ Յովսէփ իլէ տիր զանն էտէր-
լէր. վէ իքիսի տէ, եագընտա օլան
տօսթլարը վէ ագրապալարըյլա տըր տէ-
յի գըյաս էտէրլէր իտի: Իմտի մուգատ-
տէս միւվէրրիխին տախի, — Կարծէին
զնմանէ, թէ ընդ ուղեկիցսն իցէ. —
օնուէն հագգընա, եօլ արգատաշլարըյ-
լա տըր զանն էտէրլէր իտի — տէմէսի
պուէնու անլատըր: Իմտի պէօյլէճէ ոա-
աթտան ոաաթա օնու կէօրիւրիւզ մէ-
մուլիլէ իլք կիւնիւ եօլա տէվամ էթ-
աիլէր:

«Լաքին ահ, իշթէ ագշամ օլուր,
խալգ դօնաք մահայինէ էնէր. Յիսուս
կէօրիւնմէզ: Եօլճուլար պիր ճիւզի
թաամ էթմէք վէ կէճէ ույումագ ի-
չին, էթրաֆ խանէլէրէ վէ չատըր ալթ-
լարընա չէքիլմէյէ պաշլարլար. պիքիր
Մարիամ՝ վէ Յովսէփ իսէ, հալա Յի-
սուսու արամագտա տըրլար: Օնու ա-
րարլար, պուլամագլար, տօսթլարընա
ագրապալարընա սիւալ էտէրլէր . . .
քիմսէ օնու կէօրմէմիշ: Չատըրտան չա-
տըրա, էվտէն էվէ տօլաշըրլար. չօպան-
լարա քէօյլիւլէրէ սիւալ էտէրլէր . . .
հիչ պիրիօրինտէն թէսէլլի պուլաճագ
պիր ճէվապալամագլար: Յովսէփ վէ պի-
քիր Մարիամ, մահղուէն մահղուէն պի-
րիպիրինին եիւզիւնէ պագարագ, իքիսի
պիր աղըզտան, — Ահ, էօյլէ իսէ օնու
ղայպ էթտիք. էօյլէ իսէ եաքի Երու-

սաղէմտէ գալտը, եա տա եօլտա — տէ-
յի Ֆիրեատ էտէրլէր: Չաւալը պիքիր
Մարիամ. օնուն զայէթ նաղիք եիւ-
րէյինէ նէ տիւրլիւ գըլըճ սափլանտը-
ղընը եալընըզ վալիտէ օլանլար պիր
ճիւզի անլայա պիլիրլէր:

“Ագշամ գարանլըղը պասար. պիքիր
Մարիամ եօրուլմուշ, կիւնտիւզիւն եօլ-
ճուլուղունտան հէլաք քէսիլմիշ, ույ-
գույա տինլէնմէյէ միւհթաճ: Տինլէն-
մէք, իսթիրահաթ նէրէտէ: — Չա-
փըք, չափըք կէրի տէօնէլիմ. Երուսա-
ղէմէ տէօնէլիմ, տէր օ իւքին: — Էյի,
ամմա կէճէ իլէրիլէտի. հաւա սօուգ
վէ սօգունագլը. եօլ չէթին վէ թէն-
հա. պէլքի տէ խրրսըզլար ճանավարլար
էքսիք տէյիլ: Սէն էյլէն. կէճէ րա-
հաթ էթ. պէն կիտէյիմ, տէր Յովսէփ:
— Ահ, Յովսէփ, Յիսուստան ուզագ
օլարագ, սէն գալ, րահաթ էթ տէյի
նասըլ տէյէպլիրսին: Ահ, պիր կէճէ,
օնսուզ օլարագ պիր կէճէ... պէնի ա-
ճըմտան էօլմէյէմի մէճպուր էտէճէք-
սին — տէյի ճէվապ վէրիր: Յովսէփ
պունու իշիտիպ, մէյուսիյէթլէ պաշը-
նը էյէր. իքիսի պիրլիքտէ զայպ օլմուշ
էվլատը արամագ իչին կէրի տէօնէրլէր:
Չաւալը պիքիր Մարիամ: Իւք աղը-
զա օնու եօլտա պուլուրում տէյի ու-
միտ էթտի. վէ հէր եափրագ գըմըլտա-
նըշը, հէր բիւզկեար էսմէսի, հէր թաշ
եուվարլանմասը, օնուն էիւրէյինի չար-

փրտրր ըտը: Գաչ տէֆալար, պէլլի-
սիզ պիր սէսէ աթըլտը. վէ գաթը
գարանլըգ արասընտա կէօզլէրինի տի-
քէրէք ումիտ էթտի. Յիսուսուսու
կէօրէճէյիմ զանն էթտի. . . . վէ գաչ
տէֆալար պօշա չըգտը: . . .

«Իշթէ ագըպէթ սատըգ կիւյէկիսիյ-
լէ Երուսաղէմէ եէթիշտի: Լաքին օ-
րատա շէհիրին սօգագլարը գարանլըգ,
սուս, թէնհա. ճէմի գափուլար գա-
փալը. էվլէր սիւքուլթէ վէ ույգույա
տալմըշ օլտուղու հալտէ, Յիսուսու
նէրէտէ պուլաճագ: . . . Պիլմէմ քի
պիքիր Մարիամ օ էօրֆիւլիւ կէճէյի
նասըլ կէչիրտի. չունքի աւետարան
պու խուսուստա պիր շէյ սէօյլէմէզ:
Պէլքի օ ճէսիմ շէհիրին ուզուն վէ
տօլաշըգ սօգագլարընտա Յիսուսու ա-
րամայը թէճրիւպէ էթմիշ օլսուն.
պէլքի աճըսընտան քէնտիյի զայպ է-
տիպ, վէ շիքեայէթլէրիյլէ կէճէնին
սուսլուղունու պէօլիւպ, տէֆա տէ-
ֆա սէվկիւլիւսիւնիւ իսմիյիլէ չաղըր-
մըշ օլսուն: Պէլքի տէ աճըսընըն շիտ-
տէթինտէն ճէսարէթ քէսպ էտիպ, Ե-
րուսաղէմտէ պուլունան պազը տօսթ-
լարընըն վէ թանրտըգլարընըն գափու-
լարընը ուրարագ, սէվկիւլիւ էվլատըմ
պուրատամը տըր տէյի սիւալ էթմիշ
օլսուն: Եալընըզ շու սահիհ տիր քի,
օնու պիր տիւրիւ պուլամատը. վէ
քէնտիսի տէ, Յովսէփ տէ, օ կէճէյի

կէօզ եաշըյլա վէ ահ ու վահրլա կէչիր-տիլէր. վէ հիչ տէյիլ իսէ գըսա պիր վագըթ օլսուն օ զայաթը ունուլթտուր-մագ իչին պիր տագիգէ պիլէ կէօզլէրինէ աւյգու կիրմէտի:

“Իրթէսի կիւն շաֆագ աշըլըր աշըլ-մագ, Յիսուսունու արամայա չըգար: Երգ երգոց քիթապընտաքի մահգուն տրուսէնին քէնտի սէվկիւլիւսիւնիւ զայպ էտիպ տէ, — Խնգրեցի զնա եւ ոչ գտի — Օնու արատըմ վէ պուլ-մատըմ — տէյերէք, հեր թարաֆտա արատըղը վէ պուլամատըղը հալտէ, օնու կէօրիւյօրում կիպի կէլիր կէօզիւմ էօնիւնէ: Շէհիրին պիր պաշընտան օ պիր պաշընա տէֆա տէֆա գօշարագ, — Գալգայըմ, շէհիրի տօլաշայըմ — տէյօր: Ասլա արամ վէրմէյերէք, մէյ-տանլարտա վէ սօդագլարտա սէվկիւլիւսիւնիւ արայօր. եալընըղ ագրապա վէ տօսթլարընա տէյիլ, իլլա հեր քիմէրասթ կէլիրսէ, հաթթա շէհիր գափուսունու պէքլէյէն պէքճիլէրէ տէ սիւալ էտիյօր: Ահ, սէվկիւլիւմիւ կէօրէն վարմը, էվլատըմը կէօրէն վարմը... տէյի սիւալ էտիպ արատըղընը, կէօրիւպ իշիտիյօրում կիպի կէլիր պանա: Վէ պունճա քիշիլէրտէն եիւրէք գըրըլաճագ հոյըրտան պաշգա ճէվապ ալամագ. վէ եիւրէյինէ աճըլար պատըպ, ազապընր տահա ղիյատէ արթըրըր...: Վէ արատըղը էվլատը, (էյի տիգգաթ էտին),

հէմ պիր Թանէ էվլատը, հէմ տէ Ալլահը տըր, եայլընըզ օնտա եաշատըղը վէ նէֆէս ալըպ վէրտիյի Ալլահը վէ էվլատը տըր: Ալէ պու էվլատընը վէ պու Ալլահընը զիյատէ էլէմ չէքէրէք արար պուլամազ. կիւնտիւզ վէ կէճէ միւթէմատիէն աւրար, վէ տաիմա պիհուտէ: Պիր կիւն տահա ազշամ օլմայա եագլաշըր. հէնիւզ կէճէ կէլմէք իւզէրէ տիր... պիր կէճէ տահա կէօզ եաշը վէ Թարիֆ օլունմազ ածը:

“Պիքիր Մարիամըն չէքտիյի պսւնճա մարտիրոսլուգլար միւլահազա օլունտուղունտա, Ալլահ օնու նիչին պու գատար էզիյէթլէրէ միւպթէլա էթտիյի անլաշլամազ: Ահ, օնուն հագգընտա փէք սէրթ վէ փէք շէտիտ մուամէլէ էթմէտիմի...: Իշթէ եինէ ինսանի մաղրուրլուգ քի, Ալլահըն իշլէրինէ գարըշմագ իսթէր, մաղրուրճա սէպէպ արաշտըրըր: Սէվկիւլիւլէրիմ, տիւնքի էթտիյիմիզ միւլահազալարը խաթըրա կէթիրէլիմ, վէ տիւշիւնէլիմ քի, էյէր պու զայըպտա պիքիր Մարիամըն ածըսը էօլշիւսիւզ տէրէճէտէ օլտուլուսա, գահրամանճա Թէսլիմիյէթի տախի օնա էմնալ օլտու: Ալլահ օնա ուզուն վէ ածըլը Թէճրիւպէ եիւքլէթմէք իսթէտի քի, տահա ածըլը պիր Թէճրիւպէյէ օնու հազըրլասըն, վէ պիքիր Մարիամ պիր Ալլահ վալիտէսինէ եագըշան Թարզտա օնու գապուլ էթտի. ճէսարէթ-

տէն տիւշմէյերէք, Ալլահըն թէտպի-
րինտէն շիքեայէթ էթմէյերէք, Յի-
սուսուսն հագգընտա գալպինտէ եանան
մուհապէթ աթէշինի պիր տագիգէ պիլէ
կէվլէթմէյերէք, հաթթա օնուս ու-
ղաղլը օ ալէվի տահա զիյատէ շիտ-
տէթլէնտիրտի, շէջլէ քի պու զայէթ
աճը թէճրիւպէ նիհայէթինէ եէթիշ-
մէյիլէ, Յիսուս օնու թէսէլլի էթմէյի
տիւշիւնտիւ :

«Իշթէ հագըգէթ իւշիւնճիւ կիւնիւն
սապահը պիքիր Մարիամ ագըպէթ քէն-
տի էվլատընը տաճարտա, նամուս վար-
դապետլէրի արասընտա, հազիմանէ օն-
լարը տինլէտիյի վէ օնլարա սիւալլէր
էթտիյի հալտէ պուլուր : — Ահ, էվլատ,
պիգէ նիշին պու մուամէլէյի գուլլան-
տըն, փէտէրին տէ, պէն տէ աճըյա-
րագ սէնի արամագտայըտըգ — տէմէք-
տէն, օ արատա քէնտինի մէքս էտէմէզ :
Պէջլէ աճըգլը պիր շիքեայէթէ Յի-
սուս, սէմալի փէտէրինին մուրատընը
հուղուրա գոյարագ ճէվապ վէրիր. պի-
քիր Մարիամ խոնարհութիւն ուլա
թէսլիմ օլուր, վէ Ալլահանի էվլա-
տըյա պիրլիքտէ նազարէթէ տէօնիւպ,
օթուզ եաշընա գատար պիր տահա օն-
տան այրըմագ ր :

Պուրատա տօն կայէթանօ պիրազ
էյլէնիպ, միւլահազա էթտիքտէն սօղ-
րա, թէքրար սէջլէմէյէ պաշլատը :

«Անլայօրում քի, նագլ էթտիյիմ

վուգուլաթտան միւթէէսսիր օլտու-
նուզ: Փէք էյի: Լաքին մատամ քի
ազիզ Պիքիրին Յիսուսու արամասըն-
տա օնուն կէօզ եաշարընա հիսոէտար
օլարագ, օնա այագտաշլըգ էթտինիզ.
շիմտի պագալըմ քի, պու ուզուն ա-
ճըսըլա պիզէ նէ էօյրէտիյօր:

“Պիքիր Մարիամ, պու ուզուն ա-
ճըսը, ահ ու վահլարը, վէ Յիսուսու-
նու արատըղընտա տէօքտիլիւ կէօզ
եաշարըլա, պիզէ շու իքի ազիմ կեր-
չէքլիքլէրի էօյրէտիր. եանի քրիսթի-
յանըն եիւրէյինէ հիւքմ էտէն եալը-
նըզ պիր մուհապէթ, եալընըզ պիր
գօրգու օլմալը տրը, Ալահ մուհա-
պէթի, կիւնահ գօրգուսու: Վէ նասըլ
քի պիր ճանըն էն իւստիւն մութլու-
լուզու: Ալահընա եագընլըղը, օնուն
տօսթլուզու վէ լութֆու իսէ, պէօյլէ
հէր քէմլիյին էն պէտթէրի վէ ֆէլաքէ-
թին էն պէօյիլիւ, մահաջու կիւնահ
իշէյէրէք Ալահտան ուզագլանմասը,
օնուն լութֆունու զայպ էթմէսի տիր
...: Ահ, պէօյլէ ազիմ ֆէլաքէթտէն
Ալահ պիզի էսիրկէսին քի, օնա բու-
պարէն պու տիւնեանըն հէր ֆէլաքէ-
թի վէ հէր զայաթը հիչ նէվինտէն վէ
օյունճագ մագուլէսի տիրլէր: Ահ, պէ-
լի, Ալահըն լութֆու հէր շէյտէն էյի
տիր. օնուն ուղրունա տիւնեանըն հէր
էյլիյինի զայպ էթմէք, էօլիւմլէրին էն
զալիմինէ ուղրամագ տահա էյի տիր...:

— Մահացու կիւնահ իշլէտիյինի կէօրմէքտէն իսէ, սէնի էօլմիւշ կէօրմէյի տահա զիյատէ իսթէրիմ — տէրիտի Պիանքա սուլթան՝ օղլու Ս. Լուի գրաւաւ: Օ տախի պու շէյի էօյլէ էյի անլատը քի, միւտտէթի էօմրիւնտէ եալընըզ մահացու կիւնահտան սագընմագ տէյիլ, իլլա պէօյիւք պիր սուրք՝ թախթ իւզէրինտէ պիր ազիմ սուրք օլտու:

«Լաքին հէր քիշի Ս. Լուի կիպի տէյիլ տիր: Վէ զամիրիմէ իզթիրապ վէրէճէք մահացու կիւնահրմ եօգ տուր, վէ մկրտութիւնտա ալտըղըմ կիւնահսըզլըգ կէօմլէյինի ասլա քիրլէթմէմիշիմ — տէյէրէք, քիմ թէսէլլի օլա պիլիր: Ահ, նէրէտէ պէօյլէ ատէմ, նէրէտէ իսէ մէյտանա չըգսըն, կէօրիւնսիւն, օնու մէտոնլէր իլէ տօլտուրալըմ. վէ էօմրիւնտէ պիր ազիմ միւլճիւզաթ իշլէմիշ կիպի, օնու հագգընտա Ալլահա սէնալէր էտէլիմ:

«Եյ իմտի էյէր քի պէօյլէ պիր թալիէ մալիք օլմայըպ, մահացու կիւնահըլա կիւնահսըզլըղը զայպ էթմիշ իսէք, իշթէ ասըլ պու սէպէպ իչին պիքիր Մարիամըն իպրէթինէ պագմալըյըզ, Յիսուսու զայպ էթտիյիմիզ իչին օնունուլա աղլամալըյըզ, քէնտիմիզէ արամ վէ ըահաթ վէրմէյէրէք, տէրապէպ օնու արամայա գօշմալըյըզ. կէօզ եաշըյլա, ահ ու վահըլա օնու արամալըյըզ. օնու տաճարտա, նամուս

վարդապետէրինին, եանի քահանայլարըն հռչակուողնտա արամալըյըզ. եալընըզ օրատա, աշըրը թէսէլլիմիզի մոլծիպ օլարագ օնսւ պուլա պիլիրիզ: Աէ պիր տէֆա պուլտուգտան սօզրա, պիքիր Մարիամըլա, — Ահ, Յիսուս, ա ճանըմըն մոլհապէթի, էօմրիւ վէ սէֆասը: Սէնի պիր տէֆա պուլտում. արթըգ պիր տահա պըրագմայաճաղըմ — տէմէլիյիզ: Ամին, ամին: 7

Մատուռտան չըգար իքէն, գատըն տօն կայէթանօյա, — Պուլ տէֆա պէօյլէ գըռա քէստին — տէտի:

— Գըռամը... հաթթա պանա ուղուն պիլէ կէօրիւնտիւ:

Պէլի, պիր չարեէքճիյէզ սիւրտիւ — տէտի քլէմէնթինա:

— Էհ, պիր չարեէք էլվէրմէզմի:... Գաթինազար պուլ քարոզճըղազ ֆաղլա պիր կիւն տիւր. պիր իլավէ տիր, իլավէ իսէ, ասըլ մատտէտէն ուղուն օլմամալը:

— Տօն կայէթանօնուլն հագգը վար: Հաթթա պուլ կիւն պիզէ էթտիյին հէտիյէ իչին թէշէքքիւր էտերիզ: Պուլ հիսապտան տըշարը պիր կիւն տիւր, ճէօմէրտլիյինտէն էօթիւրիւ տէ թէշէքքիւր էտերիզ: Լաքին պիլիրօին քի, պիզ տաիմա իսթէքլիք իլէ տինլէրիզ, սաաթլարճա օլսա, սէվէ սէվէ տինլէրիզ:

— Հէմ սիզէ կէօրէ զիյատէ օլմուշ,

էքսիք օլմուշ պիր պէիս եօգ. սէօյլէ-
յէճէք մատտէ պուլամազ տէյիլօինիզ
եա — տէյի թէքրար սէօզէ կիրտի
Քլէմէնթինա:

— Հագգըն վար, սէօյլէյէճէք օ գա-
տար շէյ պուլուլունուր քի, թիւքէտէ
պիլէճէյիմտէն գաթի ումիտ օլուրում:
Մէսէլա պուլ ագշամ պիքիր Մարիա-
մըն իպրէթինտէն փէք կիւզէլ պիր
տէրս տահա չըգարաճաղըտըմ քի...:

— Էյի եա, պու կիւզէլ տէրսի պի-
զէ սէօյլէ: Պուլուր տօն կայէթանօ,
պիրազ օթուր. կէօրիւյօրոսուն քի,
տահա վագըթ էրքէն տիր:

— Էօյլէ եա, պու կիւն ոուրը վէ-
նանցիոս տուր. եօգարըտա իշիմիզ եօգ.
հէր քէս փանայրըտա տըր —:

Տօն կայէթանօ պիրազ թէրէտ-
տիւտտէն սօղրա, — Սիզ գատընլար
ասլա տօյմազ պիլմէզսինիզ... տէյէ-
րէք օթուրտու. զարարը եօգ, պէօյլէ
քիւչիւք պիր շէյ իչին, սիզէ գարշը
կէլմէք իսթէմէմ: Իլավէյէ իլավէ է-
տէյիմ, վէ ֆիքրիմէ կէլէնի սիզէ սէօյ-
լէյէյիմ, տէտի:

— Մահացու կիւնահտան իքրահ է-
տիպ գաշմագտան մատա (քի էն իգ-
թիզալը շէյ տիր) ղայէթ ազիզ պիքիր
Մարիամ, օ գատար թասա չէքէրէք
Յիսուսուլ արատըղընտա պիզէ պիր
տէրս տահա վէրիր. Պու տէրս նէ տիր:
Պահա թուլթարըմ քի, Քլէմէնթինա

պիր ազ տիւշիւնիւրսէ, էլպէթտէ պու-
լաճագ տրո:

— Աֆվ էտէսին. պէն նասըլ պու-
լաճաղըմ . . . : Եօղսա Յիսուսու արա-
մագ պիզէ իգթիզա տրո տէմէքմի իս-
թէյօրսուն:

— Աֆէրին, թամամ: Պագ քի քա-
րոզճըգ վէրմէյէ սէն տէ էլվէրէճէք սին:

— Աման, տօն կայէթանօ, պէնի
իսթիհզա էթմէ:

— Հայրո, իսթիհզա էթմէյօրում.
փէք կիւզէլ ճէվապ վէրտին քի, հէր
շէյտէ Յիսուսու արամագ, Ալլահը ա-
րամագ իգթիզա տրո: Տէյիլ քէնտիմի-
զի, քէնտի մէրամըմըզը, տէյիլ ինսան-
լարըն մէրամընըն խօշնուտլուղունու,
իլլա Յիսուսու, եալընըզ Յիսուսու ա-
րամալըյըզ, տաիմա օնուն խօշնուտլու-
ղունու վէ ազիզ մուրատընը արամա-
լըյըզ: Պագըն, պու պիր ազիմ տէրա
տիր քի, պիղէ եալընըզ պիքիր Մա-
րիամ վէրմիշ տէյիլ, իլլա սէօհպէթի-
նի էթտիյիմիզ վուգուլաթտա, Յիսուս
քէնտիտի տաիսի վէրմիշ տիր: Չունքի
վալիտէսի՝ Պիզտէն նիչին պէօյլէ ու-
զագլանտըն տէյի սիւալ էթտիյինտէ.

— Պիլմէզմիսինիզ քի, փէտէրիմ նէ-
րէտէ իսթէրսէ, պէն տաիմա օրատա
օլմալըյըմ: — Ո՛հ գիտէիք, եթէ ի տան
հօր իմոյ պարտ է ինձ լինել. — Պիլ-
մէզմի իտինիզ քի, փէտէրիմն էվին-
տէ օլմագլըղըմ իգթիզա տրո — տէյի

ճէվապ վերմիշ տիր: Պիր ախէր տէֆա տա, — Ալլահանի փէտէրիմէ մագպուլ օլանտան պաշգա շէյ եափմամ. — Իս զհաճոյսնորա առնեմ հանապազ — տէմիշ տիր: Ալէ թէքրար — Պէնիմ հէր վագըթքի նաֆագամ տաիմա փէտէրիմին մուրատընը իճրա էթմէք տիր — Իմ կերակուր այն է, զի արարից զկամս հօր իմոյ — տէմիշ տիր: Իանի քէնտի խօշնուտլուղունու պունտա գօր, վէ քէնտի զայէթ գըյմէթլի էօմրիւնիւ, ինսան վէ պիր Ալլահ էօմրիւնիւն ճէմի գուվլէթլէրինի վէ տագիգէլէրինի պու շէյէ մէշղուլ էտէր իտի տէմէք տիր:

Իշթէ Յիսուսուն վէ ազիզ վալիտէսինին իպրէթլէրինէ կէօրէ, պիզիմ տէ եափաճաղըմըզ շէյ պու տուր, եանի տաիմա Ալլահը արամագ, վէ եալընըզ Ալլահը, վէ օնուն ազիզ մուրատընը արամագ, օնուն մուրատընը իճրա էթմէքտէ գօմագ հէր մութլուլուղումուզու, հէր արզիւմիւզիւ օնտա խօշնուտ էթմէք. հէր սէֆամըզը վէ մէմնունիյէթիմիզի օնտա արամագ: Ահ, — Պանա էֆէնտիմ, էֆէնտիմ տէյէնլէր խէլաս օլաճագ տէյիլ. իլա քիմ քի պէնիմ մուրատըմը իճրա էտէրսէ, օ խէլաս օլաճագ — տէմիշ տիր Յիսուս Քրիստոս աւետարանտա:

Իշթէ էօյլէ իսէ հէր շէյտէ Ալլահը արամագ, վէ օնուն մուրատընը իճրա էթմէք, ազիզ ճէննէթին էմին անախ

Թարը տըր տէնիլէ պիլիր: — Իքինճի տերսի տէ անլատընըզմը: . . . Արթըգ եէթիշիր, վագըթ կէչտի, իշթէ պէջլէ քարոզճըղազըլա իլավէնին մապէյնին տէ պուլունարագ, ներէտէ պիթիրէ-ճէյիմի պիլէմէյօրում:

— Սիզէ սէօզ էքսիք տէյիլ տէ-տիյիմիլ իշթէ պույուտու, տէտի գատըն: Վէ պիզ նասըլխօշնուտյուղուլա տինլէյօրսագ, սէն տէ էջլէ ուզատըյօրում տէյի չէքինմէյերէք, իսթէ-տիյին գատար սէջլէյէ պիլիրսին: Սէնին սէօզլէլին տաիմա ֆաիտէ էտիյօր:

Պունտան սօղրա պիր գաչ սէօհպէթ տահա էտիպ, տօն Ապէթանօ, եարըն եինէ կէլէճէյիմ. վէ պիր չօգ արգատաշ ըլա կէլէճէյիմ տէյի վատ էտերէք, պըրագտը կիթտի:

Օ Ն Ե Է Տ Ի Ն Ճ Ի

*Յիսուստուն պիքիր Մարիամու ի-
թաւթը:*

Իրթէսի կիւնիւ ագչամ իւզերի սէյ-ֆիյէտէ պիր սէվինճլի շամաթա իշի-տիլմէքտէ իտի. տօն Ապէթանօ շայիրտլէրինին հէփիսինի կէթիրոմիշ իտի քի, եիրմի գատար վարըտըլար. վէ պաղչէտէ վէ եօլարընտա էօթէյէ պերիյէ

գօշարըտըլար, վէ հէփիսի տէ տիւրլիւ
 օյունլար օյնամագտա իտիլէր քի, քար-
 լինօ տա օնլարըն սէրկէրտէսի կիպի օլ-
 մուշ ուտու: Պիրազ էօթէտէ գու-
 լիպէնին ալթընտա տա քլէմէնթինա-
 յըլա գըզ չօճուգլար պուլունուպ, հէ-
 փիսի պիր աղըղտան եիւքսէք սէս իլէ
 Հա—ադ—իւթ թէքրարլամագտա իտիլէր
 քի, էյիճէէղպէրէթսինյէրտէյի, քիւ-
 չիւք ուսթալարը լուղէթ պէլուղէթ
 օնլարա սէօյլէթտիրիր իտի: Հաչան քի
 սաաթը կէլտիյիսէ, ճիւլիէթթա գա-
 տըն գափուտա տուրուպ, վէ շամաթա
 էտէրէք գօշուշան չօճուգլարա պագա-
 րագ, — Եէթէր գօշտունուզ չօճուգ-
 լար, շիմտի մատուռա կիտիյօրուզ —
 տէյի սէս վէրտի: Լաքին սէսի զաիֆ
 օլտուղունտան, օ գարըշըգ շամաթա-
 նըն արասընտա իշիթտիրէմէյինճէ, ի-
 չէրի կիրիպ չանը ալարագ, թէքրար
 գափույա կէլտի, վէ հըզըյա չալմայա
 պաշլատը: Չօճուգլար անիտէ սէս-
 լէրինի քէստիլէր, գօշմագտան վազ
 կէլիպ թօփլանտըլար, վէ սուս փուս
 մատուռա տօղըրուլտուլար: Ալէ քար-
 լինօ օնլարը կէօթիւրիւպ մատուռուն
 սօլ թարաֆընա եէրլէշտիրտի: Քլէ-
 մէնթինա տախի գըզ չօճուգլարըն էօ-
 նիւնէ տիւշիւպ, սաղ թարաֆա օ-
 թուրթտուրտու: վէ օ կիւն հէր վա-
 գըթտան զիյատէ չիչէքլէր իլէ տօնաթ-
 մըշ օլտուղու Աստուածածին արձա-

ներնն մոլմլարնն եագրայ, հէփիսի պիր-
լիքտէ ազիզ վարդարանը սէջլէմէյէ
պաշլատըլար:

Տօն Կայէթանօնուն սէջլէյէճէյի
վագրթ կէլտիյինտէ, չօճուգլարտան ի-
պարէթ վէ մատուռու տօլտուրմուշ
օլան ճէմսաթըն իւզէրինէ պիր կէօզ
կէզտիրիպ. — Էյի տինլէյին չօճուգ-
լար. սիզ տէ էյի տինլէյին գըզլար.
պու կիւն միւսթագիլ սիզին իչին կէլ-
տիմ պուրայա: Էյի տինլէյին տէյօ-
րում. էյէր էյի տինլէրսէնիզ ... սօղ-
րա սիզէ սիւալէր էտէճէյիմ, վէ վէ-
րէճէյինիզ ճէվապլարտան անլայաճա-
ղըմ ... տէտի: Վէ պիր ճիւզի սիւ-
քիւթտէն սօղրա, շէօյլէ պաշլատըլ:

“Յիսուսուն, Յովսէփին վէ պիքիր
Մարիամէն Նազարէթտէ կէչիրտիքլէրի
էօմիւր հագգընա, եանի օ Ալլահանի
չօճուղուն օնիքի եաշընը պիթիրիպ,
օթուզ եաշ չաղընտա վալիտէսինտէն
այրըլարագ քարօզ վէրմէյէ չըգտըղընա
գատար վագրթ հագգընտա, աւետա-
րան շու իւչ սէօզտէն, եանի — Էր նոցա
հնազանդ, — օնլարա իթաաթլը իտի —
սէօզիւնտէն պաշգա պիր շէյ սէջլէմէզ.
եանի Յիսուս իթաաթ էտէր իտի տէր:
Քիմէ: — Յովսէփէ վէ պիքիր Մա-
րիամա: Անլատընըզմը չօճուգճըղազլա-
րըմ: Իմտի էլիմտէ պու կիւզէլ էօր-
նէք իլէ, պու կիւն սիզէ պիր հէտիլէ

էթմէք իսթերիմ: Սէօյլէյին պանա .
պու կիւն սիզէ պիր հէտիյէ էտէճէք
օլտուղումա խօշանմագմըսընդ:

Չօճուղլար պու իքի տէֆա հէտիյէ
լաղըրտըսընա, պաղըլար պաշարըյա,
պաղըլար տա եավաշ սէս իլէ, էվվէթ
տէյի ճէվապ վերտիլէր:

— Փէք էյի, սիզէ հէտիյէ էտէյիմ,
վէ նէ հէտիյէ օլտուղունու պիլմէք
իսթերսէնիլ, սէօյլէյին պանա չօճուգ-
լարըմ, աթալարընըզըն պաղը տէֆա
սիզէ էյրի չէհրէ կէօսթերտիքլէրի, թա-
զիր էթտիքլէրի, ղազէպ վերտիքլէրի,
վէ ազշամ եէմէյի վերմէյերէք եաթ-
մայա կէօնտերտիքլէրի օլմագմը:

— Էվվէթ, էվվէթ:

— Օհ, էվվէթ հէ, Էյի պիլմիշիմ,
Ահ, նէ գատար կիւճիւնիւղէ կիտեր
... : Զավալը չօճուգլար, սիզի պաղը
թազիրլէրլէր, պաղը ղազէպ վերիլլէր,
աճ աճ եաթմայա կէօնտերիլլէր. քիմ
պիլիր պէլքի տէ տէղյէրլէր: ...

Պուրատա տա չօճուգլարըն էքսէ-
րիսի կիւլէրէք, էվվէթ տէյի իշարէթ
էթտիլլէր: Վէ տօն կայէթանօ, — Պի-
շարէ չօճուգլար, սիզի աճըրըմ, հէմ
եիւրէքտէն աճըրըմ: Լաքին պանա պա-
գըն, պէն պիր կիւղէլ էսրար պիլիրիմ.
պու ֆէյաքէթլէրտէն սիզի գուրթար-
մագ, հաթթա սիզի տաիմա աթալա-
րընըզա սէվտիրմէք, օխշաթտըրմագ, վէ
սիզէ էյիք էթտիրմէք իչին պիր էսրա-

բըմ վար տըր: Պու կիւզէլ էսրարը
էօյրէնմէք իսթէրմիսինիզ — տէտի:

— Էվվէթ, էվվէթ:

— Սէօյլէյին պանա, հաչան քի պէն
պունու սիզէ էօյրէտիրսէմ, սիզ տէ է-
յիճէ էօյրէնիրսէնիզ, սիզէ կիւզէլ պիր
հէտիյէ էթմիշ օլմազմըյըմ:

— Էվվէթ, էվվէթ:

— Էօյլէ իսէ պու էսրարը սիզէ սէօյ-
լէյէճէյիմ, էյի տիգգաթ էտին: Ա-
թալարընըզ հագգընտա Ալահըն սիզէ
թէնպիհ էթտիյի պօրճլարընըզը իճրա
էտին, պէն սիզի էմին էտէրիմ քի,
պիր տահա նէ թազիր իշիտիրսինիզ,
նէ էյրի չէհրէ կէօրիւրսիւնիւզ, նէ
զահմէթ, նէ տէ զաղէպ չէքէրսինիզ.
Իլլա պունուս մուղայիրի կիւլէճ էիւզ,
էօփիւշ վէ միւքեաֆաթ պուլուրսու-
նուզ: Պէօյլէ օլունճա խօշնուտ օլ-
մազմըսընըզ:

— Էվվէթ, էվվէթ:

— Էօյլէ իսէ տիգգաթ էտին էվ-
լատլարըմ: Պու պօրճլարըն նէ օլտու-
ղունու, վէ օնլարը իճրա էթմէք իչին
նէ եափաճաղընըզը սիզէ էօյրէտէյիմ:

— Աթալարընըզ հագգընտա օլան
իլք պօրճունուզ (ֆիքրինիզտէ սագ-
լամագ իչին էյիճէ տիգգաթ էտին)
«մուհապէթ». իքինճի պօրճունուզ
«իքրամ». իւչիւնճիւ պօրճունուզ «ի-
թաաթ» տըր, անլատընըզմը:

— Էվվէթ, էվվէթ:

— Հայտէյին պիրէր պիրէր թէք-
րարլայըն քի, պէլքի պէն ունուտուր-
սամ, սիզին զիննինիզ թազէ տիր,
խաթրրումա կէթիրէ պիլէսինիզ, էօյլէ
իսէ սէօյլէյին պագայըմ քի, աթալա-
րընըզա գաչ պօրծունուզ վար տըր:

— Իւչ:

— Պիրինճի:

— Մուհապէթ:

— Իքինճի:

— Իքրամ:

— Իւչիւնճիւ:

— Իթաաթ:

— Էհ, աֆէրին, տէմէտիմմի քի զին-
նինիզ թազէ վէ գուվվէթլի տիր.
Շիմտի պէն սիւալ էթմէտէն պիր տա-
հա թէքրարլայըն, իւչիւնիւ պիրտէն:

— Չօծուզլար հէփիսի պիր աղըզ-
տան — Մուհապէթ, իքրամ վէ ի-
թաաթ — տէյերէք թէքրարլատըլար:
Տօն կայէթանօ մէմնունիյէթ իլէ.

— Աֆէրին, աֆէրին, էօյլէ իսէ սիզէ
թարիֆ էտէճէյիմ շէյէ տիգգաթ է-
տին: Հէր շէյտէն էվվէլ աթալարընը-
զա մուհապէթ էթմէյէ, սէվմէյէ պօրծ-
լուստունուզ, չունքի վարլըղընըղը վէ
թէրպիյէնիզի Ալլահտան սօղրա օնլարա
պօրծլուստունուզ: Սիզ շիմտի կիւզէլ,
չէվիք վէ էփէյիճէ պէօյիւքսիւնիւզ,
վէ սիզի պէօյլէ կէօրմէք մէմնունիյէթի
մուճիպ տիր. լաքին պիր գաչ սէնէ
էվվէլ, հէնիւզ սիւտտէ չօծուգ իքէն,

պիլիփսինիզ քի, վալիտէլէրինիզ սիզին
 իչին նէլէր եափմըշ, նէլէր չէքմիշ տիր-
 լէր: . . . Եա պապալարընը: Աէօրիւ-
 յօրսուսուղ քի, սապահտան ագշամա
 գատար եօրուլույօրլար, զահմէթ չէ-
 քիյօրլար: Չալըշտըգլարը քիմին իչին
 տիր, քէնտիլէր իչինմի: Էհ, սալթ քէն-
 տիլէր իչին օյսա, պու գատար զահմէթ
 չէքմէյէ հաճէթ եօգ տուր: Օնլար սի-
 զին իչին չալըշտօրլար: Ջավայլը պա-
 պա, պազը տէֆա օ գաաար եօրղուն
 օյուր քի, արթըգ պիր շէյ եափաճագ
 թագաթը գալմազ, պիրազ րահաթ
 էթմէք իթէր: — Լաքին րահաթ է-
 տէճէք օյուրսամ, էվիմի նասըլ կէչին-
 տիրէճէյիմ, գէվճէմի, սէվկիւլիւ էվ-
 լատլարըմը նասըլ պէսլէյէճէյիմ . . .
 տէյի տիւշիւնիւր: Ալէ քէնտինէ զօր
 վերերէք օ գատար չալըշտը եօրուլուր
 քի, վագթընտան էվվէլ էօմրիւ իփրա-
 նըր: Պագըն էվլատլար, պապալարընը
 պազը տէֆա սիզէ սերթ կէօրիւնիւրսէ
 տէ, սիզի նասըլ սէվիյօր: Ալալիտէ-
 լէրինիզ պազը քերրէ սիզէ թագլիր վէ-
 րիրսէ տէ, սիզի նասըլ սէվիյօր: Իմտի
 էվլատլարըմ, էյէր քի եիւրէք թա-
 շըյօրսանըզ, ինսաֆընըզ վարրսա, (պի-
 լիրիմ քի վար տըր) մուհապէթ մու-
 հապէթ մաթլուպ էտէր: Եախօտ սէյ-
 լէյին քի, սէվկիւլիւ աթալարընը սի-
 զին մուհապէթինիզի տէյմէզլէրմի:

— Էվվէթ, էվվէթ:

— Օնլարը սեվէճէքմիսինիզ :

— Էվվէթ, Էվվէթ :

— Էվվէթ հէ : Աֆէրին, հէմ պիւ-
թիւնն եիւրէքտէն : Էյէր քի ըաճօն
քիֆայէթ էթմէզսէ, էօրնէքլէր տէ
էքսիք տէյիլ : Հիչ տէօրթ պէշ եավրու-
սույլա քէտի կէօրտիւյիւնիւզ վարմը :

— Էվվէթ, Էվվէթ :

— Էյ իմտի պագըն քի եավրուլար
անալարընը նասըլ սեվէրլէր : Հէփիսի
պիրտէն էթրաֆընա թօփլանըրլար, վէ
օնուկն եանընտան այրըլմազլար : Պիրի
ուֆաճըգ այաղըյլա ճիլվէլէնէրէք օնուկն
գուլըրուղունա տօգուկնուր, ուսուլճա-
ճըգ ըսըրըր : . . . () պիրի օնուկն սըր-
թընա աթըլըպ, թիւյլէրինի եալար :
Տահա օ պիրի էօնիւնէ կէշէրէք, քէ-
էննի օնուկն էօփմէք իսթէր կիպի պուր-
նուկնու եալար : . . . Խուլլասէի քէլամ
հէփիսի տէ օնուկն օխշամայա, վէ էլլէ-
րինտէն կէլտիյի գատար մուհապէթ
կէօսթէրմէյէ պիրիպիրլէրինէ էօն վէր-
մէզէր : Սէյլէյին էվլատլարըմ, քէտի
եավրուլարը անալարընա պէյլէ եափ-
մաղլարմը :

— Էվվէթ, Էվվէթ :

— Իմտի էյէր քի հայվանլար հայ-
վան օլարագ քէնտի սէպէպի հայաթ-
լարընը պէյլէ սեվէրլէր իսէ, հանկը
էրքէք եա գըզ էվլատ քէնտի սէպէպի
հայաթը օլանը սեվմէյէճէք գատար փէք
եիւրէքլի օլա պիլիր :

Իմտի մոռհապէթինիզի նասը կէօս-
թէրմէյի օլտուղունուղա տա տիգգաթ
էտին: Քէտի եաՎըուլարը քէտիճէ մոռ-
հապէթ կէօսթէրիւրէր, սիզ քրիսթի-
յանճա մոռհապէթ կէօսթէրմէյիսինիզ.
եանի աթալարընըղա ճանճա տա, թէն-
ճէ տէ, էյի ամէլէր իլէ մոռհապէթ
կէօսթէրմէյիսինիզ: Թէն թարաֆըն-
տան, գուտրէթինիզին եէթիշտիյի գա-
տար օնլարըն ըահաթլըղընա, իդպա-
լինէ վէ ուղուն եաշամասընա զայրէթ
էթմէյիսինիզ: Պու սէպէպտէն էօթիւ-
րիւ, օնլարը ալգըշասըն, ուղուն էօ-
միւր վէրսին սիզէ պաղըշասըն, վէ
պու տիւնեատա օնլարը սէվտիքտէն
սօղրա, ճէննէթտէ տէ օնլարը պուլուպ
էպէտի սէվմէյի իհսան էթսին տէյի,
սապահ ագշամ տուալարընըղտա, օն-
լարը Ալահա սիփարըշ էթմէյի սինիզ:
Լաքին սէվկիւլիւ էվլատլար, պիլիրիմ
քի աթալարընըղ իչին պէօյլէ տուա
էթմէյի . . . պազը տէֆա ունուլթտու-
ղունուղ օլմուշ տսւր, շիմտիտէն սօղ-
րա տա եինէ ունուտաճագմըսընըղ:

— Հայըր, հայըր:

— Օնլար իչին հեր կիւն տուա է-
տէճէքմիսինիզ:

— Էվվէթ, էվվէթ:

— Աֆէրին, պէն սիզին սէօղիւնիւզէ
ինանըրմ, պիլիրիմ քի հէփինիզ տէ
սէօղիւնտէ տուրուր էվլատլարսընըղ:
Տահա իլէրի կիտէյիմ:

Իջալընըդ տուա էթմէք եէթիշմէզ, աթալարընըդա եարտըմ էտէրէք տէ, օնլարա մուհապէթինիզի կէօսթէրմէլիսինիզ: Ամմա սիզ պէօյլէ քիւլիւք օլտուղունուղ հալտէ, օնլարա նասըլ եարտըմ էտէճէքսինիզ: Տինլէյին: Պազը տէֆա աթալարընըդ խասթէ օլուրլար, պէլքի տէ սիզին իչին եօրուլտուգլարը սէպէպտէն: Իմտի օ վագըթ սաթալարընը սէվէն պիր էրքէք էվլատ, պիրգըզ էվլատնէ եափար: Օնա տէրտտաշ օլուր, եանընտան պյըլմաղ, խըզմէթինի էտէր: Ըսըճագ սու հագըրլամայա, եաթաղընը տիւղէթմէյէ, իլաճ կէթիրմէք իչին էճզաճը տիւքքեանընա կիթմէյէ, խուլասա օնլարա հէր տիւրլիւ խըզմէթլէրի էթմէյէ իւշէնմէղ: Հանկը էվլատ պու մուհապէթ հաթթա պու հագգանիյէթ ամէլլէրինի աթալարընտան տիրիղ էտէ պիլիր: Սէօյլէյին պանա, էյէր քի Ալլահ էսիրկէսին, սիզին սէվկիւլիւ աթալարընը խասթէլէնէճէք օլտա, պու շէյլէրի եափմազմըսընըզ:

— Ահ, եափարըզ:

— Փէք էյի, Ալլահ տա սիզէ ալգըշընը վէրիր: Լաքին աթալարըն եալընըզ թէնինի սէվմէք տէ քիֆայէթ էթմէզ, իգթիզա էտէր սէվմէք... սէօյլէյին պագայըմ, թէնտէն մատա տահա նէ սէվմէք իգթիզա էտէր...

— Ճանը տա:

— Հայ հայ, ճանը տա, հաթթա
 թէնտէն տահա գիյատէ պուռու սէվ-
 մէք իգթիզա էտէր: Ամմա ճանը սէվ-
 մէք իչին նէ եափմալը: Տէտիմ եա, Աւ-
 լահ օնլարա պիր կիւն ճէննէթի պու-
 տուրսուն տէյի, օնլար իչին հէր կիւն
 տուա էթմէլի: Ահ, պէլի, քերէմլերին
 էն պէօյիւլիւ պու տուր. վէ էյէր եիւ-
 րէքտէնտուա էտէրսէնիղ, ումարըմ քի
 Ալահ պապա պու քերէմի իհսան է-
 տէր: Ամմա էյէր պէտպախթլըղըլա ա-
 թալար էյի օլմաղլար ըսա, օնլարն
 ճէննէթէ կիթմէլէրի իչին, նէ եափ-
 մագ լազըմ կէլիր: . . . Ահ, էվլատլա-
 ըմ, էյէր քի էյի օլմայան աթալա-
 ընըղ օլմագ պէտպախթլըղնա ուղրա-
 մըջ օլուրսանըղ . . . օնլարն իւզէրինէ
 միւվէլա օլմագ, օնլարը խօրլամագ,
 թագիրլէմէք սիզէ տիւշմէզ, պուռու
 պիլիրիմ. իլա սիզէ տիւշէն եալընըղ
 զիյատէ թէվազուլուլա օնլարա ըիճա
 նիյազ էթմէք տիր: Սէն, մէսէլա գը-
 զըմ, վալիտէնին բամբասանք էթտի-
 յինի, եօլսուզ սէօզէր սէօյլէտիյինի,
 պապայըլա ուղրաշտըղընը, պէտ լագուր-
 տըլար սէօյլէտիյինի կէօրիւր իշիտիր-
 սէն, էլինտէն կէլտիյի գատար հիւսնի
 լէթաֆէթ իլէ, օնուն գարշըսընա կէ-
 չէրսին, վէ թաթլըլըլա, — Անաճը-
 ղըմ, սէնի չօգ սէվէրիմ . . . ամմա
 քերէմ էթ, պու սէօզէրի սէօյլէմէ,
 քարոզտա իշիթմիշիմ քի, պու էյի

չէյ տէյիլ -- տէրսին: Դախօտ, — Սէվ-
կիւլիւ վալիտէճիյիմ, պապայա խըրս-
լանտըրաճագ լագըրտըլար սէօյլէմէ: Պի-
լէսին քի օնու օ հալտէ կէօրիւյօրսամ,
եիւրէյիմ նէ գատար աճը տույայօր . . .
տէյի սէօյլէրսին: — Եօգ էյէր խըրս-
լանան, քիւֆօր էտէն, անայը խըրփա-
լայան, օ գատար աղլաթտըրան պա-
պայրսա, էրքէք, գըզ էվլատլար, օ վա-
գըթ սիզ տէ աղլարսընըզ, վէ պապա-
նըն էօնիւնտէ տիզ չէօքիւպ, էլինիզի
գաուշտուրուպ, կէօզիւնիւզ եաշըլա
տօլու օլարագ, — Ահ, սէվկիւլիւ պա-
պա, պէօյլէ սէօյլէմէ, օ Ալլահըն ազիզ
իսմինէ քիւֆօր էթմէ քի, պէն օնա հէր
կիւն սէնին իչին տուա էթմէքտէյիմ:
Չավալը անայը տէօյմէ, պէն տայա-
նամամ, օնուն եէրինէ պէնի տէօյ . . .
— տէյի սէօյլէրսինիզ: Պէօյլէ պու թէ-
վազուլուլա, պու ըիճալար, պու կէօզ
եաշլարըլա, աթալարընըզա նէ գատար
էյլիքլէր էտէ պիլիւրսինիզ: . . . Լաքին
պու գատարը քեաֆի տիր, զիյատէ
սէօզ լազըմ տէյիլ, չունքի հէփինիզին
աթալարը տա էյի տիրլէր տէյի ու-
մարըմ. վէ էյէր պազը փէք էյի օլ-
մայանլար տա պուլունուրսա, օնա նա-
սըլ մուհապէթ կէօսթէրմէլի օլտու-
ղունու, եանի պաշգաճա ճան հագ-
գընտա օլաճագ մուհապէթի խաթըրը-
նըզա կէթիրին:

Իմտի էվլատլարըն աթալարը հագ-

գրնտա օլան իբինճի պօրճունա կելէ-
լիմ: Հանկըսը օլտուղունու Ֆիբրինիզէ
կէթիրին, վէ քիմին ագլընա կէլիրսէ
սէօյլէսին:

— Իբրամ, տէյի ճէվապ վէրտիլէր
չօճուգլար:

— Փէք ալա, աֆէրին, իբրամ իզ-
զէթ: Շիմտի տիգգաթ էտին քի, պու-
իզզէթ իբրամը սիզէ թարիֆ էտէճէ-
յիմ: Էօմիւր քէրէմինի Ալլահտան սօղ-
րա պօրճլու օլտուղունուզ աթալա-
րը, Ալլահ էօյլէ իսթէմիշ տիր քի,
օնլար սիզին հազգընըզա քէնտի վէ-
քիլլէրի օլսունլար, վէ պու ճիհէթտէն
օնլարա քէնտի հիւքիւմէթինի վէրմիշ
տիր: Անլայօրմուսունուզ չօճուգլար:
Փէտէրինիզ վէ վայիտէնիզ սիզին հազ-
գընըզա Ալլահըն վէքիլլէրի տիրլէր, պու
սէպէպտէն էօթիւրիւ տէ, օնլարա էն
ազիմ իզզէթի վէ իբրամը կէօսթէր-
մէյէ պօրճլուսունուզ:

Թուվմաս Մօրօնուն էօմրիւնիւն հի-
քեայէսինտէ շու կիւզէլ Ֆըգրա նագլ
օլունուր: Պու զաթ ղայէթ ագըլլը
վէ Ֆազիլէթ սահիպի օլտուղունտան,
Ինկիլթէրրա փատիշահընըն պաշ սր-
քեաթիպի (քանչէլիէրի) մէսնէտինէ
թային օլմուշուտու, շէօյլէ քի փա-
տիշահըն իբինճիսի իտի: Ալէշտիյի վա-
գըթ, ճէմի շէհիր ահալիսի օնա թէ-
վազու վէ իզզէթ էտէրլէր իտի, հաթ-
թա տըշարը չըգտըղընտա, ճէմի խալգ

օնու կէօրմէք, սելամլամագ, վէ եա-
 շասըն չաղըրմագ իչին գօշարլար ըտը:
 Պէօյլէ պէօյիւք, վէ փատիշահըն վէ
 ճէմաաթըն պէօյլէ ըիայէթ էթտիյի
 պիր ատէմ, պագըն քի, քէնտի իխ-
 թիյար փէտէրինէ պօրճլու օլտուղու
 իզզէթ իքրամը ասլա ունութմատը,
 վէ արապայլա շէհրին սօգագլարընտա
 կէզտիյի վագըթ, թէսատիւֆէն օնա
 րասթ կէլիրսէ, — Արապաճը, աթլարը
 ալը գօ — տէյի չաղըրըր, վէ արապա-
 տան էնիպ, շափգասընը աչարագ, օ
 իխթիյարը գարշըլար, էլինի էօփէր,
 վէ սօղրա արապասընա ալըրտը: Էվ-
 լատլարըմ, իշթէաթալարընըզա տաիմա
 պօրճլու օլտուղունուզ իզզէթ իքրամ,
 վէ ըիայէթ պու տուր, օնլարտա Ալ-
 լահըն թասպիրինի կէօրմէլիսինիզ, վէ
 էտինէ պիլէճէքլէրի գուսուրլարա պագ-
 մամալըսընըզ: Ահ, եազըգ օ էվլատ-
 լարա քի, օնլարըն գուսուրլարընա պա-
 գարլար, վէ փէտէրլէրինէ, վէ վալի-
 տէլէրինէ պօրճլու օլտուգլարը իզզէթ-
 տէ գուսուրլու պուլունուրլար: Քի-
 թապը շէրիֆտէն պիլիրսինիզ, Քամ՝
 փէտէրինէ հիւրմէթտէ գուսուր էթ-
 մէյէ, օնու զէհլէնմէյէ, սիթէմ էթ-
 մէյէ ճէսարէթ էթտիյի իչին, ճէմի
 էվլատլարըլա պիրիքտէ Ալլահըն լանէ-
 թինէ ուղրատը:

Էվլատլարըմ, գըզլարըմ, շիմտի է-
 լինիզի կէօքսիւնիւզէ գօյարագ, սեր-

պէսթճէ սէօյլէյին պանա քի, պու
ազիմ իզզէթ իքրամ պօրճուենու տաի-
մա էտա էթմիշմիսինիզ : . . . Կէօրիւ-
յօրում քի, էօնիւնիւզէ պագայօրսու-
նուզ : Ա՛հ, գաչ տէֆա աճապա գաչ
տէֆա գուսուր էթմիշմիսինիզ : Նէ գա-
տար էրքէք վէ գըզ էվլատլար, տէօր-
տիւնճիւ թէնպիհի օմուզլարընըն ար-
գասընա աթմըշ տըրլար : . . . Մէսէլա
պազը օզլանլարըն, պազը տէֆա գըզ-
լարըն տա, աթալարը՝ կէօնիւլլէրինէ
ույմայան պիր շէյ էմր էթտիքլէրինտէ,
տէրագէպ օմուզլարընտա պիր սարսըլ-
մագ փէյտա օլուր, քի զապթ էտէ-
մէղլէր, վէ չիւքին սուրէթտէ օմուզ-
լարընը սիւքէրլէր : . . . Անլատընըզմը :

— Ա՛հ, էվվէթ :

— Պու օմուզ սիւքմէյի պազը տէֆա
սիզին տէ գուլլանտըղընըզ օլմուշմու
տուր, տօղրու սէօյլէյին :

— Էվվէթ :

— Էյի եա, իգրար օլունան կիւնա՛հ,
եարը աֆվ օլունմուշ տուր : Շիմտի-
տէն ոօղրա էյիճէ սագընըն : Պազը էր-
քէք չօճուզլարըն եօլսուզ լագըրտըլա-
րա տա չըգըշտըզլարը օլուր : Մէսէլա,
քէնտի պօրճլարընը իճրա էթմէտիքլէրի
իչին, վալիտէլէրի թազիւր վէրիւր : —
Հայտէ սէն տէ տիվանէ — տէյի ճէ-
վապ վէրիւրլէր : Ա՛հ, էվլատլար — քիմ
քի գարտաշընա տէլի տէրսէ, պէօյիւք
ղազէպէ մուսթահագ օլուր, — տէյօր

էֆէնտիմիզ : Իմտի պու լանէթլի սէօզիւ պապասընըն, եախօտ անասընըն եիւզիւնէ ֆըրլաթմայա ճէսարէթ էտէն արսըզ էվլատլար, նէ տիւրլիւ զազէպէ մուսթաճագ օյսւրլար : Ա՛հ, էվլատլար էյէր պազը տէֆա գանընըզ գայնայրպ, տիլինիղէ պիր եօլսուզ յագըրտը կէլէ՝ ճէք օլուր սա, (քի պուշնու միւսթագիլ շէյթան կէթիրիր) տուտաղընըզը ըսըրըն : Էվլատլարըմ, պէօյլէ եափարմըսընըզ :

— Էվվէթ, էվվէթ :

— Էվվէթ . Ալլաճըն եարտըմըյա պէօյլէ ումիտ էտէլիմ :

Գաթի նազար աթալարա քիւչիւք լիւքտէ տէյիլ, պէօյիւյիւնճէ տէ իզվէթ իքրամ էթմէք իգթիզա տըր : Ա՛հ, տիւնեատա էօյլէ քիշիւէր տէ պուլուշուրլար քի, պէօյիւյիւ պսագալլարը կէլտիլինտէ, վէ էվլէնտիքլէրինտէ, զավալը իխթիյարլարընէ եափաճագարընը պիլէմէզլէր, վէ էվտէն տէֆ էթմէյէ պագարլար : — Պուրատա նէյէ եարսընըզ, ֆուգարա խանէյէ կիտին — տէրլէր օնլարա : Պէօյլէ եօլա տա գօմազլար ըսա, քէէննի մէրճամէթէն ալըգօրլար, օնլարը պիր սըգընտը պիր աղըրլըգ սայարլար : Աէ խասթէ օլսալար, եանլարընա եագլաշմազլար : . . . Ա՛հ, նէ տիւրլիւ էվլատլար, ա՛հ, նէ տիւրլիւ ճանավարլար : Պէլի, էվլատ տէյիլ, ճանավար տըրլար : Թա քիւ-

չիւքիւքտէն օնլարը պէօյիւթմէք իչին
 օ գատար զահմէթլէր չէքէն, զավալը
 աթալարը շիմտի էվին իչինտէ կէօրմէք
 իսթէմէզլէր, վէ սանըրսըն քի, պիր
 կիւն էվվէլ օնլարըն էօլմէսինի իսթէր-
 լէր, վէ օնլարա պիր հայվտնտան պէտ-
 թէր մուամէլէ էտէրլէր : . . . Պիր ի-
 նէքլէրի խասթէլէնէճէք օլսա, զավալը
 իսթիյար աթալարընտան եիւզ՝ գաթ
 զիյատէ օնու գայըրըրլար : Ճանավար-
 լար, փէլէնքլէր . . . : Էյ էվլատլար,
 աթալարընզ իսթիյարլանըրսա, օն-
 լարա սիզտէ պէօյլէմի մուամէլէ էտէ-
 ճէքսինիզ :

— Հայըր, հայըր :

— Օնլարա տաիմա զիյատէ ըիայէթ
 կէօսթէրէճէքմիսինիզ :

— Էվվէթ :

— Իսթիյար, խասթէ, օսանճ սը-
 գընտը վերիր օլտուգլարը վագըթտա մը :

— Էվվէթ, էվվէթ :

— Աֆէրին, տաիմա վէ էօլիւնճէյէ
 գատար էվվէթ, էօյլէմի : Ալահ սիզի
 ալգըշասըն : . . . Իզգէթ իքրամ հագ-
 գընա սէօյլէմէյիտէ պու գատարըրլա պի-
 թիրիրիմ : Շիմտի սիզէ սէօյլէյէճէյիմ
 նէ գալըր . . . : Իւչիւնճիւ պօրճ նէ իտի,
 խաթըրընզտամը :

— Իթաաթ :

— Թաամամ : Պիր ճիւզի նէֆէս ա-
 լայըմ տա, իթաաթ իւզէրինէ տէ սիզէ
 սէօյլէյէճէյիմ :

Պուրատա տօն կայէթանօ, իւք տէֆա օլարագ, քարոզիչներին գրաս նէֆէս ալմագ — վագթընտա գուլլանտըզլարը թավրը գուլլանտը: Պսւնուս իւզէրինէ Բլէմէնթինա վալիտէսինէ, — Բարոզիչէր կիպի էտիյօր — տէյի փըսըլտատը: Ալիտէսի պաշընը եէրէ էյիպ, կիւլէրէք վէ եաւաշ սէս իլէ, — Սուս օլ, օ քարոզիչ տէյիլ տիր — տէտի: Տօն կայէթանօ պիր շէյ ֆէրգ էթմէտի, վէ պիրաղ սօղրա թէքրար սէօյլէմէյէ պաշլատը:

— Պագըն, պիր ֆամիլեա քիւչիւք պիր փատիշահլըգ կիպի տիր: Փէտէր՝ փատիշահ տըր, վալիտէ՝ սուլթան տըր, վէ էվլատլար ճէմաաթ տըրլար: Իմտի սէօյլէյին էվլատլարըմ, պիր փատիշահլըգտա, պիր տէվլէթտէ քիմ էմր էտէր, ճէմաաթմը, եօղսա փատիշահմը:

— Փատիշահ:

— Աֆէրին, փէք տօղրու ճէվապ վէրտինիզ, փատիշահ էմր էտէր: Ճէմաաթ, ճէմաաթ տէյի իսթէտիքլէրի գատար պաղըրա տուրսուսլար, օնլարըն շամաթասը հավայա ուչար: Իմտի նասըլ քի տէվլէթլէրտէ էմր էթմէք փատիշահա, վէ իթաաթ ճէմաաթա տիւշէրսէ, էվլէրտէ տէ պէօյլէ տիր: Փէտէր վէ վալիտէ էմր էտէրլէր, էվլատլարա տա պաշ էյիպ սիւքիւթ էթմէք տիւշէր: . . . Հալ պու քի առիրիմիզաէ պէօյլէ իթաաթլը էվլատլար գաչ թանէ

պուլուկներ: Չօղու քենտիլերէ էմր օ-
 լունաննն պիւսպիւթիւն մուղայիրինի
 էտերլէր: Պազըլար եարը իթաաթ է-
 տերլէր: Պիր թագըմը տա տաՀա էք-
 սիք: Նիհայէթ պազըլար տախի էօյլէ
 կէօնիւլսիւզ իթաաթ էտերլէր քի,
 իթաաթ էթմէմէքտէն ֆէրգիեօգտուր:
 Վալիտէ, — Պետրոս պուրայա կէլ
 — տէյի չաղըրըր: Ալէլիօրում — տէյի
 ճէվապ վէրիլլէր, լաքին պէշ ալթը
 տէֆա չաղըրմայա մէճպուր էտերլէր:
 Օնտան սօղրա էմրի նէ իսէ օնու իշիթ-
 տիքլէրինտէ, իճրա էթմէյէ կէօնիւլ-
 լէրի չէքմէզ, էօզը էտերլէր, վէսիլէ պու-
 լուրլար, գարշը կէլիլլէր, եալանյար
 սէօյլէրլէր . . . խուլասա աթալարընն
 րատէթինէ իթաաթ էտէր կիպի կէօ-
 րիւնէրէք, օնտան եագայը սըյըրմագ
 իչին հէր շէյի եափարլար: Ահ, էվ-
 լատլար, պու թարզ հարէքէթ էտէն
 նէրէտէ եիւրիւր պիլիրմիսինիզ. ճէ-
 հէննէմ եօլունտա: Պիլիրիմ քի ի-
 թաաթ պազը տէֆա աղըրճա կէլիր,
 լաքին քիմէ աղըր օլուր, իսթէքսիզ
 իճրա էտէնէ աղըրլաշըր: Ադամըն վէ
 Եւանըն օ պիրինճի մուսիպէթլի ի-
 թաաթսըզըզլարը, հէփիմիզին գանը-
 նա պիր զէհիր գարըշտըրաը քի, նէ
 վագըթ ախէրին իսթէտիյի պիր շէյ
 եափմագ պիզէ տիւշէրսէ, տիթըմէյէ
 պաշլարըզ: Լաքին Յիսուս պիզիմ պու-
 ազիմ սէֆիլլիյիմիզի պիլտիյինտէն, իւ-

քինտէն զիբր էթտիյիմ օ աճայիպ վէ
թէքմիլ իթաաթ իպրէթիյլէ պոռնոռն
մոռալիճէսինի թերթիպ էթտի. շէօյ-
լէ քի, քէնտիսի կէօյիւն վէ եերին
փատիշահը, վէ հեր շէյէ էմր էտեր
իքէն, իթաաթ էթմէք, վէ միւսթա-
գիլ իթաաթ էթմէք իսթէտի: Հէմ
քիմէ: Քէնտի եարաթտըղը քիշիլերէ:
Հէմ նէ գատար վագըթ: Օթուզ եա-
շընա գատար: Օ գատարատագ քի,
Յիսուս պոռ գատար վագըթտա, Նա-
զարէթ խանէսինտէ նէ եափտը, տէյի
աւետարանա սիւալ էտէճէք օլսան,
— Էր հնազանդ, — իթաաթ էթտի —
իթաաթ էտեր իտի, տաիմա իթաաթ
էտեր իտի, տէյի ճէվապ վերիբ: Վէ
Քիմէ: Վալիտէսինէ, վէ սուրբ Յով-
սէփէ:

Մէսէլա վալիտէսի պիքիբ Մարիամ
օնա, — Յիսուս, շու իպէմլէյի օր-
թատան գալտըր տա եերինէ գօ —
տէրոէ իտի, Յիսուս օնու գալտըրը
եերինէ գօրուտու:

— Յիսուս, սու կէթիբ — տէսէ
կէթիբիբ իտի: — Շու օտայը նիզամլա
— տէսէ, իճրա էտեր իտի: — Յիսուս,
պուրայա կէլ, քիթապը շերիֆտէն պա-
նա իքի սահիֆէ օգու — տէսէ, օգուր-
ուտու: Սուրբ Յովսէփէ տէ հա քէզա
...: Սուրբ Յովսէփ տիւրկերլէք է-
տէրիտի պիլիբմիսինիզ:

— Էվվէթ:

— Էյ իմտի սուրբ Յովսէփ Յիսուս
 սա, — Սէվկիւլիմ Յիսուս, պուրայա
 կէլ, վէ շու թահթայը քէսմէյէ պանա
 պիրազ եարտըմ էթ — տէմիշ օլա
 պիլիր: Օ տա Ալլահանի էլինէ տէս-
 թէրէյի ալըպ, տէսթէրէ չէքէր իտի: —
 Շու աղաճը պանա կէթիր, — Յիսուս
 տէրագէպ օնու օմուղունա ալըպ կէօ-
 թիւրիւր իտի, վէ իթաաթ սէպէպինէ
 պիր կիւն օմուղունտա կէօթիւրէճէյի
 խաչը, թա օ վագըթան տիւշիւնէրէք
 կէօթիւրիւր իտի . . . : Ահ, էվլատլա-
 րըմ, էյի Յիսուս օ խաչը տա, պէլի,
 օ խաչը տա իթաաթ իչին եիւքլէնտի,
 Կողգոթանըն թէփէսինէ իթաաթ իչին
 կէօթիւրտիւ, օնուն իւզէրինէ եաթ-
 մայա իթաաթ իչին քէնտինի պըրագտը,
 Ալլահանի էլլէրինի վէ մուպարէք այագ-
 լարընը մըխլանմայա իթաաթ իչին ու-
 զաթտը. նիհայէթ խաչըն իւզէրինտէ
 պէօյլէ կէրիլմիշ մըխլանմըշ, զայէթ շէ-
 տիտ իսքէնճէլէր արասընտա, իթաաթ
 իչին էօլտիւ: Պօղոս առաքեալ՝ Յիսուս
 էօլիւմէ գատար իթաաթ էթտի տէ-
 տիքտէն սօղրա, խաչ էօլիւմիւնէ գա-
 տար տէյի տէ իլավէ էտէր. — Եղեւ
 հնազանդ մահու չափ, եւ մահու խա-
 չի — տէր: Ահ, էվլատլարըմ, պու նէ
 իպրէթ տիր, պու նէ Ֆիքիրտէն չըգ-
 մայաճագ իպրէթ տիր: Յիսուս, Ալ-
 լահըն էվլատը, ազիզ, կիւնահսըզ ի-
 քէն, հիչ սէս չըգարմայարագ, գարշը

կելմէյերէք, խաչ էօլիւմիւնէ գատար
իթաաթ էտէր, սիզ պէօյլէ քիւչիւք,
պէօյլէ զաիֆ, պէօյլէ քէօթիւ իքէն,
իթաաթա մուխալիֆէթմի էտէճէքսի-
նիզ: Ա՛հ, խայրը էվլատլար, խայրը:
Սէօյլէյին պանա քի, էյի Յիսուսա
պէնզէմէք իսթէրմիսինիզ, օնուն կիպի
իթաաթ էթմէք իսթէրմիսինիզ: Կէր-
չէքտէն իթաաթ էտէճէքմիսինիզ . . . :

— Էվվէթ, էվվէթ, իթաաթ էտէ-
ճէյիզ:

— Ա՛հ, Ալլահ վերէ տէ, պէօյլէ կիւ-
զէլ վատինիզտէ տաիմա գատիմ գա-
լասընըզ: Սիզ նէ գատար խօշնսւտ օ-
լաճագսընըզ, վէ սէվկիւլիւ աթալա-
րընըզ նէ գատար թէսէլլի տույաճագ-
լարո:

Պուրատա տօն Կայէթանօ սուա օլ-
տու, վէ ֆիքրինի թօփլամագ իչին կիպի
կէօզլէրինի վէ պաշընը եէրէ էյտի: Պա-
տէհու թէքրար շէօյլէ սէօյլէմէյէ պաշ-
լատը: “Զավալը պապալար, զավալը
անալար, ա՛հ, օնլարը թէսէլլի էտին,
զիրա միւհթաճ տրոլար: Ա՛հ, նամքեօր
վէ իթաաթսըզ էվլատլարըն՝ օնլարըն
եիւրէյինէ նէ տիւրլիւ թասէ վէ աճը
վէրտիքլէրինի, վէ օնլարըն էօմրիւնիւ
նասըլ գըսալթտըզլարընը թարիֆ էտէ
պիլսէմ . . . : Տինլէյին էվլատլար, պիր
կիւն կէլէճէք քի, պապա վէ անա,
սիզի թէմէլլի տիւնեա իւզէրինտէ պը-
րագաճագլար: Ղայպ էթտիյինիզ խագ-

նէնին գըյմէթինի օ վագըթ թանըյա-
ճագսընըզ : Ահ, օնլարա գարշը տուրան,
օնլարը աճըտան էվլատլարըն վայ հա-
լինէ : Պուռնա նիսպէթ մուհապէթի,
իզգէթ իքրամը վէ իթաաթըյլա օն-
լարը թէսէլլի էտէն էվլատլարա նէ
մութլու : Պու էօմիւրտէ վէ ախրէթտէ
Ալլահն ալգըշլարը օնլարըն իւզէրինտէ
օլաճագ տըր :

Տինլէյին էվլատլար, պէնիմ տէ փէ-
տէրիմ վէ վալիտէմ վարըտը : . . . Շիմ-
տի եօգ եա : Պէշ եաշընտա իքէն, վա-
լիտէմ պէնի պըրագտը : Ուղըատըղըմ
Ֆէլաքէթի օ վագըթ թանըմամըշ ը-
տըմ, լաքին սօղըատան տէրօննիմտէ
նէ տիւրլիւ պօշ եէր վէ էքսիք շէյ
տուլտում Ալլահա մալում տուր : Վէ
եազըզ քի, եիւրէյիմ փէքէշտի, քէօ-
թիւ օլտում : . . . Ահ, անաճըղըմ եա-
նըմտա օլսայըտը, նէ գատար կիւնահ-
լար էքսիք օլուր իտի :

Փէտէրիմի զայպ էտէլի օնպէշ սէնէ
տիր, զայէթ զահմէթքէշ, խայր ամէլ-
լէր, սէվապլար ըլա տօլու պիր նահա-
պետ իտի քի, էօմրիւնիւն սօն սէնէ-
լէրինտէհէման տախմա տուա էտէր իտի,
վէ էլինտէ օլուպ պըրագամատըղը պազը
մասլահաթլար, Ֆիքրինի Ալլահտան,
իպատէթտէն տաղըտըյօրլար տէյի տա-
խմա թէէսսիւֆ էտէր իտի :

Պէյլէճէ զավալը աթալարըմ իքի-
սի տէ էօլտիւլէր, լաքին օնլարըն զէքրի

տախմա խաթրըրմտա տըր, ապլա պո-
 զուլմազ, վէ հէր նէ վազըթ ֆիքրիմէ
 կէլիրլէր իսէ, օնլարըն մոհհապէթի պա-
 նա ըիգգաթ կէթիրիր: Ահ, օնլարը պիր
 տէֆա պիլէ կէօրէ պիլսէմ, էյի փէ-
 տէրիմ իլէ, վէ անճագ թանըյա պիլ-
 տիյիմ թաթլը վալիտէմ իլէ պիր քէրրէ
 սէօյլէշէ պիլսէմ, սալթ պիր պագըշէնա,
 պիր կիւլմէսինէ նաիլ օլա պիլսէմ, հէր
 շէյի վէրիր իտիմ . . . : Շիմտի եալը-
 նըզ պիր թէսէլլիմ վար տըր: Հէր գաշ
 տէֆա քի ճէնօվայա կիտէրսէմ, աթա-
 լարըմ պուրատա կէօմիւլիւ եաթայօր-
 լար տէյի տիւշիւնիւրիւմ, վէ վազըթ
 պուլտուղումտա, Փօրթէլլօ գափսւ-
 սունուն խարըճընտաքի Յղութիւն
 քիլիսէսինէ չըգար, օրատա օնլարըն
 մէզար թաշը եանընտա տիզ չէօքէր
 աղլարըմ, տուա էտէրիմ, վէ — Օն-
 լար պուրատա, պու թաշըն ալթըն-
 տա տըրլար . . . : Եօգ, եօգ, պուրատա
 օնլարըն թէնինին պագայէսի օլան պիր
 փարչա թօփրագ վար տըր, լաքին ճան-
 լարը, օ սէվկիւլիւ ճանլար կէօյտէ եաշ-
 այօրլար վէ տուա էտիյօրլար . . . տէյի
 տիւշիւնէրէք, տօյամամ: Ահ, պէլի,
 սէվկիւլիւ պապամ. թաթլը անամ, պու
 կէօզ եաշը տէրէսինտէ եալընըզ պը-
 րագտըղընըզ էօքսիւզ էվլատընըզ իչին
 տուա էտին: Տուա էտին քի, ազ վա-
 գըթտան պիրի պիրիմիզի կէօրէլիմ . .
 տէրիմ ր:

Պուարատա տօն կայեթանօ էլէնտի .
 չունքի աղլայաճագ տերեճէտէ եիւրէյի
 գալգմըշըտը : Տինէյէնէրին , խուսուսա
 չօճուգլարըն տախի եիւրէքլէրի թէփ-
 րէնմիշ օլուպ , կեզլէրինին ուճուլու-
 օնու սիւզէրէք , ուսթալարընըն պէօյլէ
 շէյլէր «էօյլէտիյինէ շաշարլար ըտը :
 Օ տախի քէնտինի պիրազ թօփլայըպ ,
 շու վէճճլէ սէօզիւնիւ պիթիւրմէյէ ա-
 ճէլէ էթտի :

«Մագուր թութուն , սէվկիւլիւ էվ-
 լատլար , աֆվ էտին , աֆվ էտին , եիւ-
 րէյիմի զապթ էտէմէտիմ : Հաչան քի
 էօլմիւշ պիր փէտէր , պիր վալիտէ , խա-
 թըրա կէլիրսէ . . . : Լաքին շիմտի տիւ-
 շիւնէճէք սըրասը տէյիլ : Շիմտի պիր
 չիֆթ սէօզ տաչա սիզէ սէօյլէյիպ պի-
 թիւրէճէյիմ :

Աթալարընըզա օլան պօրճլարընըզը
 անլատընըզ քի , իւշ տիւր : Հայտէյին ,
 պիր տաչա թէքրարլայըն . պէօյլէ իլէ
 զիհնինիզտէ վէ գալպինիզտէ տաչա էյի
 պասմա օլմիւշ գալըր : Սէօյլէյին , իւշ
 պօրճ վար տըր , պիրինճի . . .

— Մուհապէթ , իզզէթ իքրամ վէ
 իթաաթ — տէսիլիր հէփ չօճուգլար
 պիր աղըզտան : Տօն կայեթանօ թէք-
 րարլատը , պու պօրճլարը տաիմա իճրա
 էթմիշմիսինիզ , սէօյլէյին . . . : Ահ , սուս
 տուրույօրսուհուզ , պաշընըզը էօնիւ-
 նիւզէ ասըյօրսուհուզ . . . : Անլայօր-
 ում , քիմինիզ զիյատէ , քիմինիզ էք-

սիք, հէփինիզ տէ գուսուր էթմիշսինիզ: Իմտի պու միւլահազա սիզի ճէսարէթտէն տիւշիւրմէսին էվլատլարըմ. կէրչէքտէն փիւշմանմըսընը:

— Էվվէթ, էվվէթ:

— Աթալարընըզա պիր տահա իթաւթսըղըզ էթմէյէճէքմիսինիզ, օնլարըինճիթմէյէճէքմիսինիզ:

— Հայըր, ասլա, պիր տահա:

— Փէք էյի, պուսու Ալլահա վատ էտին, լաքին եիւրէքտէն վատ էտին. Ալլահ տա սիզէ աֆվ էտէր: Հայտէյին, պէնիմ իլէ պիրլիքտէ սէյլէյին:

— Պուրատա տօն կայէթանօ շու տուայը թէք թէք սէյլէմէյէ պաշլատը, չօճուզլար տա թէքրարլատըլար:

— Էֆէնտիմ Յիսուս, — աֆվ էյլէ:

— Էֆէնտիմ Յիսուս — սէնին կիպի — իթաաթլը օլաճաղըզ — էօլիւնճէյէ գատար: — Ղայէթ ազիզ պիքիր Մարիամ — պիզիմ իչին տուա էյլէ — սէնին Յիսուսուն կիպի — պիզի տէ իթաաթլը էյլէ. ամին:

Եթիշիր էվլատլար, Յիսուս սիզէ աֆվ էտէր, պիքիր Մարիամ տախի պու կիւզէլ վատինիզտէն փէք խօշնուտ տուր: Շիմտի էվլէրինիզէ կիտիպ, սէվկիւլիւ աթալարընըզ կէօրէճէքսինիզ: Օնլարտան տա աֆվլըզ տիլէմէյի ունութմայըն. վէ սօղրա . . . : Սօղրա տա պիր եէնի էօմիւր, պիր իպատէթքեար, իթաաթլը վէ րահաթ էօմիւր . . . :

ԱՆ, պոռնտան նէ գատար թէսէլի զուհուր էտէճէք, օնլար տա թէսէլի օլաճագլար. սիզ տէ թէսէլի օլաճագ-
որնըզ. չունքի Ալլահն ալգըշլարը ու-
զին վէ ֆամիլեանըզն իւզերինէ էնէ-
ճէք. տիւնեատա սիզին իլէ օլաճագ, վէ
կէզյտէ սիզի մոլթլու էտէճէք, ամին ր :

Պու քարոզտան՝ տինլէյէն չօճուգ-
լարն նէ գատար խօշնուտ վէ շազ օլ-
տաւգլարընը սէյլէմէքտէն իսէ, թէ-
տաւվուր էթմէք տահա գօլայ տըր: Էօ-
միւրլէրինտէ պոռնա պէնզէր պիր շէյ
իշիթմիշ տէյիլ իտիլէր, վէ քէնտի վէր-
տիքլէրի ճէվապլարըւա, պէյլէ մէզհէպէ
տաիր պիր թալիմաթա պու գատար
հիսսէտար օլմագ ֆիքիրլէրինտէն կէչ-
մէզ իտի:

Ախէր տիւրլիւ իսէ տէ, չօճուգլար
իչին քիւլիւք օլմայան պիր մէմնուհլէթ
տահա օնլարա պէքլէյօր իտի: Շէյլէ քի
էվտէն տըշարը չըգտըգլարընտա, պաղ-
չէտէն գուլիպէյէ կիտիլէճէք եօլուն պօ-
յունա տօղլու, հազըրլանմըշ պիր սուֆ-
րա իւզերինտէ, ճէվիզ, էլմա, էքմէք,
փէյնիր կէօրտիւլէր քի, հէր պիրի իչին
պիրէր հիսսէ թէտարիք օլմուշուտու:
Տօն Այյէթանօ պու հազըրլըղը կէօ-
րիւնճէ. — Էհ, էվլատլար, պագըն գա-
տըն սիզին իչին նէ գատար էյի տիր,
մատուռտա սիզին սուս, տիգգաթլը
օլտուզունուզու, վէ ճէվապլարընըզ ըւա
պանա պիրազ եարտըմ էթտիյինիզի

կէօրմէյիլէ, սիզէ ազշամ գահվէ ալ-
թըսը հազըրլամըշ: Հայտէյին, հիչ տէ-
յիլ իսէ օնա պիր թէշէքքիւր էտին —
տէտի:

Պու սէօզիւն իւզէրինէ էրքէք վէ
զըզ չօճուզլար, էօյլէ ճան ու կէօնիւլ-
տէն թէշէքքիւր էթտիլէր քի, գա-
տընըն գալալինէ գատար թէէսիր էթ-
տի, վէ մատուռտա տինլէտիլի շէյլէր-
տէն եիւրէյի զաթէն թէփրէնմիշ օլ-
տուզունտան, արթըգ քէնտինի թու-
թամայըպ կէօզլէրի տօլտու: Օ արատա
Քլէմէնթինա, շազ, ֆէրահ վէ կիւ-
լէճ եիւզ իլէ քէնտի շայիրտլէրինի սը-
րայա գօրուտու, վէ օնլարա խաչ չը-
գարթտըրտըգտան սօղրա, գահվէ ալ-
թըսը թագսիմ էթմէյէ պաշլամըշըտը:
Քարլինօ տախի քէնտի թարաֆընտան
էրքէք չօճուզլարա պու խըզմէթի էթ-
մէյէ չալըշըր ըտը: Եէտիլէր, կիւլտիւ-
լէր, սէվինճ իլէ չաղըրշտըլար եարըմ
սաաթ գատար, թաքի կիւնէշ պաթ-
մըշօլուպ, վէ տօն Լայէթանօնուլնթէք-
լիֆի իւզէրինէ, ճիւլիէթթա գատը-
նա վէ էյի Քլէմէնթինայա ճիւմլէ չօ-
ճուզլար պիր թէշէքքիւր տահա էթ-
տիքտէն սօղրա, քիմի պիր թարաֆա,
քիմի օ պիր թարաֆա էվլէրինէ տօղ-
րու տաղըլտըլար:

Օ ազշամ ճիւլիէթթա գատընա ա-
խէր պիր թէսէլլի տահա պէքլէմէքտէ
իտի: Սաաթ օն գարարլարընտա (եարը

կէճէտէն իբի սաաթ էվվէլ) մատուռ-
տա Աստուածածին արձանընն էօնիւն-
տէ եալընըղճա տուա էտէր իբէն, գան-
տիլին զաիֆ ըշըղըյլա, խորանըն եա-
նընտաքի գափուտան, գումրալ սաչը
պիր պաշ ուզանտըղընը կէօրտիւ...
Քարլինօ իտի, Քարլինօ քէնտիսի իտի
քի. գօշարագ կէլիպ, օնուէն էօնիւնտէ
տիզ չէօքտիւ, վէ հընչկըրարագ — Ա-
նինէ աֆվ էթ, վալիտէ... Ա՛հ, արթըգ
պիր տահա սէնի ինճիթ մէյէճէյիմ...
Աստուածածինէ պէօյլէ սէօզ վէրտիմ
— տէտի, վէ զավալը չօճուգ էօքիւր էօ-
քիւր աղլարըտը: Պու շէյտէն վալիտէսի
զիյատէսիյլէ միւթէէսսիր օլուպ, օնու
գուճագլատը, վէ հիչ էօփտիւյիւ եօղ-
իբէն՝ օնու էօփտիւ: Ա՛հ, օրատա սայքի
Աստուածածինին կէօղիւ էօնիւնտէ, նէ
կիւզէլ սէյիր իտի պու...: Գատըն
եիւզիւնտէն աշաղը կէօզ եաշը ագա-
րագ, օնու գուճաղընտան պըրագտը:
— Հայտէ, տիզ չէօք, Աստուածածինէ
պիր ողջոյն սէօյլէյէլիմքի. սէնի կէրչէք-
տէն իթաաթլը էթսին — տէտի: Սօղ-
րա, էլինտէն եափըշըպ օտաճըղընա գա-
տար օնու կէօթիւրտիւ, վէ — Հայ-
տէ, արթըգ րահաթճա ույու: Սէօ-
զիւնտէ տուրաճագ օլտուղուն իչին,
Ալլահ պապա սանա աֆվ էթտի, վէ
Աստուածածին սէնի սէվէճէք տիր —
տէյէրէք, պըրագտը կիթտի:

Օ Ն Ս Է Ք Ի Զ Ի Ն Ճ Ի

Պիքիր Մարիամըն անըրարը:

Հազըրգտան սօղրա գասավէթ, տաիմա պէօյլէ տիր: Էյէր քի հէր կիւնլիւք թէճրիւպէ քիֆայէթ էթմէզսէ, Ալլահ Իմաստուլթիւն քիթապընտա պուլունու խապէր վէրմիշ տիր: — Զիյատէ շազըրգա գասավէթ խալէֆէթ էտէր — տէմիշ տիր: Քէէննի էյէր մուվաֆըզ րիւզկէար էսէրսէ, փէք կիւվէնմէ, արգասընտան պօրա կէլէճէյի եագըն տըր, տէմէք իսթէր:

Իշթէ ճիւլիէթթա գատընատա պէօյլէ վագը օլտու: Հէօյլէ քի, հաֆթայը պաշա զէվճինի կէօրմէտիյինտէն, հիշ տէյիլ իսէ վատի մուճիպինճէ ճումա իրթէսի ագշամը կէլէճէյինէ էմին իտի: Լաքին ճումա իրթէսի ագշամ տախի սինեօր Ատօլֆօ կէլմէտի: Իմտի պուլ շէյտէն վալիտէնին տէ, գըզընըն տա նէ տիւրլիւ կէօնիւլ ազապը չէքտիքլէրինի օգույան թէսավվուր էտէ պիլիր: Տօն կայէթանօնուն քարոզու տախի սանըրսըն քի, օնլարըն գասավէթլի միւլլահազալարընա մուլթապըզ տիւշտիւ:

“Յիսուսուն պուլլունմասընտան քէնտի ալէնի էօմրիւնիւ պաշլամագ իչին վալիտէսինի պըրագտըզը օթուզ եաշընա գատար օնսէքիզ սէնէտէ, պիքիր Մարիամըն Նազարէթ տէքի կէչիրտիյի

էօմիւրիւ, ֆամիւնա հագգընտա, վէ պաշգաճա զայէթ աղիզ Պիքիւր հագգընտա բահաթ վէ մութլուլու պիր էօմիւր կիպի թէսավզուր էթմէք աւտէթիմիզ օլմուշ տուր: Ապաւա տա օնա նէ էքսիք վարըտը: Պիր աֆիֆ վէ սատըզ կիւյէկի քի, Յիսուստուն վէ պիքիւր Մարիամնան պաշգա շէյ տիւշիւնմէյերէք, քէնտի տիւքքեանընտա սապահտան ազշամա գատար օնլար իշին չալըշըրտը: Պիր էվլատ... Եարապպի, հէմ նէ էվլատ, օնուշ վալիտէճէ եիւրէյինէ նէ թարիֆ պուշմազ մուհապէթ վէ նէ սէֆալար...: Կէօզիւ էօնիւնտէ օնուշ տաիմա կիւզէլ, տաիմա սէվիմի օլարազ պէօյիւտիւյիւնիւ կէօրմէք, օնուշ թաթլը հուզուրուշա վէ զայէթ թաթլը մուսահէպէթլէրինէ հէր սահաթ մալիք օլմազ. էն ատի իշարէթլէրինէ, էն քիւշիւք արզիւլէրինէ օնու մուհապէթլի, հագիմ, իթահաթլը պուլմազ: Ահ, պու շէյլէր օնուշ հագգընա կէրչէքտէն պիր ճէննէթ օլմալը տէյիլմիյիտի:... Պէլի, ճէննէթ օ մութլուլու էվճիյէզտէ իտի, չուշքի Ալլահըն էվլատը օրատայըտը. լաքին տաիմա տիւնեատա պիր ճէննէթ իտի, օնուշ հագգընա քիւշիւք վէ խաֆիֆ օլմայան աճըլարտան ալթիւնթ օլմուշ պիր ճէննէթ իտի:

«Իշթէ պու ազշամ գապիլ օլտուգու գատար պու աճըլարը սիզէ թարիֆ

էտէճէյիմ: Օ աճըլար, օնլարը չէքէն վալիտէմիզի պիզէ տահա սէվկիւլիւ էտէճէք տիրլէր, վէ քէնտի աճըլարըմըզըն արասընտա պիզէ ճէսարէթ վէ թէսէլլի վէրէճէք տիրլէր:

«Պիքիր Մարիամըն օ գատար սէնէ Նազարէթտէ սիւրտիւյիւ, վէ սուրէթի զահիրտէ թաթլը վէ րահաթ կէօրիւնէն էօմրիւնէ գարըշմասը իգթիզա էտէն աճըլարը անլամագ իչին, աւետարանըն հիքեայէսինտէ պիրազ կէրիյէ տէօնմէքլիյիմիզ իճապ էտէր: Պիքիր Մարիամըն տաճարա կիթմէք հիքմէթինի, վէ օնտա պիզէ վէրտիյի խոնարհուլթիւն իպրէթինտէն, խոստովանանք խորհուրդունուն Ֆաիտէսի հագգընտա սէօյլէմէյէ սէպէպ ալմըշ օլտուզումուզու էլպէթտէ ունուլթմամըշ օլաճագսընըզ: Անճագ պու հիքմէթտէ պիր վուգուլաթ րասթ կէլմիշ իտի քի, զիքր էթմէմիզ իգթիզա տըր, եանի իսթիյար Սիմէոնուն վուգուլաթընը տէմէք իսթէրիմ: Պուլ էգքի իթիգատ վէ զայէթ ազիզ էօմիւր սահիպի ատէմ, նիչէ սէնէլէրտէն պէրի աղլայարագ վէ տուա էտէրէք, իսրայէլին խէլասլըղընա պէքլէր իտի. վէ կէօզլէրիյլէ օ գուրթարըճըյը կէօրմէտէն պու էօմրտէն կիթմէյէճէք օլտուզումու օնա վատ էտէն Հոգին սուրբ, պիքիր Մարիամըն վէ Յովսէփին Ալահանի մաասուլ իլէ տաճարա կիրտիքլէրի վա-

գըթ, օրայա գօշմայը տա օնա իլհամ էթտի: Պոռնտան օ ազիզ իսթիյար տերագէպ օնլարը թանըյըպ, վէ պիքիր Մարիամըն հիմմէթիյէ օ Ալլահանի էվլատընը ազ պիր վագըթ գուճաղընա ալմագ քէրէմինէ նաիլ օլուպ, շազըղընտան գափըլարագ վէ թաթլը եաշլարըլա տօլու կէօզլէրինի կէօյէ գալտըրարագ, — Եէթէր, էֆէնտիմ, եէթէր, մատամ քի կէօզլէրիմ գուրթարըճըյը կէօրտիւ, վէ օնու գուճաղըմա ալմագ մութլուլուղունա նաիլ օլտում, պու տիւնեատաարթըգ իշիմ գալմատը. գօյվէր էֆէնտիմ քի, կէօզլէրիմ էօլիւմ ույգուսուէնա գափանըլար, վէ մէրհամէթին իլէ ճանըմը րահաթլըղա գապուլ էյլէ — տէյի ֆիրեատ էթտի: Պատէհու օնուէ պէօյլէ տիրի իթիգատընա, վէ շէտիտ իպատէթքեարլըղընա թաաճճիւպ էտէրէք, Յովսէփ իլէ պիրլիքտէ պագմագտա օլան պիքիր Մարիամա տէօնիւպ, վէ գասալէթլի պիր պագըշըլա Յիսուսու օնա թէսլիմ էտիպ, — Սէն տէ պիլէսին քի, պուլ Խսրայէլ մապէյնինտէ չօզլարըն խարապընա վէ պլաղա գալգմասընա սէպէպ, վէ զըտլըգ ալամէթի օլաճագ տըր, վէ սէնին գալպինէ տախի աճըլար գըլըճը սափլանաճագ տըր — տէտի:

սիմտի սէվկիւլիւլէրիմ, իշթէ պու գըլըճ, թա օ վագըթան պիքիր Մարիամըն գալպինէ սափլանմայա պաշլատը

քի, օ փէյղամպերճէ սէօզլէրին էսրա-
րընտա, սէվկիւլիւ էվլատընըն չէքէճէյի
զըտլըգլարը, հալածանքլարը, իֆթիրա-
լարը, սիթէմլէրի, իպէնճէլէրի վէ էօ-
լիւմիւ կէօրիւր իտի. պսւնճա նամքէօր
ճանլարըն խարապընը կէօրիւր իտի քի,
Քրիստոսու զանի խէլաթլըղընա նիս-
պէթէն, էպէտի զայ օլաճադլար բար:

“Իմտի սէօյլէյին քի, պու հիւզիւն-
լիւ վէ զայէթ սահիհ տուլլուլար գալ-
պինտէ օլարադ, պիքիր Մարիամ պիր
տագիգէ պիլէ բահաթլըդ վէ խալիս
պիր շազլըգ տուլլա պիլիրմիյիտի: . . .
Պիր վալիտէ կէօզիւնիւզ էօնիւնէ կէ-
թիրին քի, սէվկիւլիւ վէ պիր թէք էվ-
լատընըն, ազըպէթ պիր տարաղաճը իւ-
զէրինտէ էօլէճէյինի սահիհ պիր պէ-
յանաթըլա պիլէճէ. օ օլա, էալընըզ
պու միւլահազա պու սահիհլիք, օնա
հեր թէսէլլիյի աճըյա թէպտիլ էթ-
մէզմի: Իմտի օ հիւզիւնլիւ փէյղամ-
պերլիքտէն սօղրա, պիքիր Մարիամըն
նէ հալտէ պուլլունտուղունու արթըդ
սիզ հիսապլայըն: Օ պիքիր Մարիամըն
քի, Յիսուսունու հէմ վալիտէ հէմ փէ-
տէր մուհապէթ իլէ պիրլիքտէ սէվէր ի-
տի, տիւնեատա պուլլունանճէմի փէտէր-
լէրին վէ վալիտէլէրին էվլատլարընը սէվ-
տիքլէրինտէն զիյատէ սէվէր իտի: Օ
պիքիր Մարիամըն քի, Յիսուսու էալը-
նըզ էվլատը կիպի տէյիլ, իլլա Ալլահը
կիպի տէ սէվէր իտի, վէ պու ճիհէթլէ,

ճէմի մէլաիքլէրին վէ ճէմի ազիզլէրին
 պիրիքաւէ օլան մուհապէթլէրինաէն
 տահա պէօյիւք մուհապէթ իլէ սէվէր
 իտի : . . . Ա՛հ, եւ րապպի, օնու օ
 գաստարմուհապէթ վէ հիւրմէթիլէ գու-
 ճաղընտա սըգմադ, սիւտիւյլէ պէսլէ-
 մէք վէ մուամէլէ էթմէք, վէ պու սէվ-
 կիւլիւ, պու թաթլը գուզույա պիր
 կիւն իպէնճէլէր վէրէճէքլէր տէյի տիւ-
 շիւնմէք : Ա՛հ, կէօզիւ էօնիւնտէ օնու
 կիւզէլլէք իլէ, իլմիլէ, լու թֆուլա պէօ-
 յիւտիւյիւնիւ կէօրմէք, վէ պէտնամ
 տարաղաճընա թային օլտուղունու պիլ-
 մէք : . . . Սօդրա օնպէշ՝ օնալթը եաշըն-
 տա իշէ էլ ուրմադ, Յովսէփին վէ քէն-
 տիսինին հէր պիր իշարէթինէ, հէր պիր
 արզիւսիւնէ տէրադէպ վէ կիւլէճ եիւզ
 իլէ իթաաթ էթմէք : . . . Պատէհու
 գրսա իսթիրահաթ վազթընտա պիր
 սէօզիւլէ, պիր Ալլահանի թէպէսսիւմ
 իլէ, քէնտիսինի մութլու գըլմադ : . . .
 Ամմա տիւնեատա էօյլէ ճանավար եիւ-
 րէքլի ինսան ճինսի պուլլունա պիլիրմի
 քի, պէօյլէ պիր քիշիյէ գարշը գըյամ
 էտիպ, օնա շէտիտ իպէնճէլէր վէրսին,
 թէնինի ֆիլթէ ֆիլթէ էթսին, վէ պիր
 խաչա մըխլասըն : . . . Ա՛հ, պիլմէզսինիզ
 քի, պիքիր Մարիամըն հագգընա նէ
 տիւրլիւ եիւրէք աճըսը, նէ տիւրլիւ է-
 ղիյէթ վէ նէ հէլաք էտիճի աճըլար
 րտըլար :

«Եիսուս հէնիւզ պալիղ օլմուշու-

տու, վէ պիքիր Մարիամ օնուն՝ սրգ
չէքիլիպ, կիւնտիւզլէրի սաաթլարճա,
վէ կէճէլէրի սապահա գատար տուա
էթտիյինի, վէ սողրա մահզուն վէ մու-
հապէթլի պիր պագըշըւա, եախօտ պիր
գըսա սէօզ իլէ վալիտէսինին գալպինի
հազըրլատըղընը կէօրիւր իտի, օնուն
Ֆիքրի իսէ եագընտա զուհուր էտէճէք
իսքէնճէլէրի թանրմագտա տաիմա ի-
լէրիլէմէք իւզէրէ իտի : . . . Աման եա-
րապպի, էօյլէ իսէ եագըն վագըթտա
գամշըլար, էօյլէ իսէ տիքէնլէր, էօյլէ
իսէ խաչ, էօյլէ իսէ էօլիւմլէրին էն
խաինիմի : Էհ, պու սէֆիլ վալիտէյի
քիմ թէսէլլի էտէճէք, օնուն տաիմա
արթմագտա օլան աճըլարընա քիմ թէ-
սէլլի վէրէճէք . . . : Ահ, օնա մութ-
լուլու տէմէյին, վալիտէլէրին էն սէ-
ֆիլի էն պէտպախտը տէյին քի, Գոզ-
գոթանըն էօրֆիլէրինէ պէքլէմէքսիզին,
շիմտիտէն օնուն հագգընա, — Ալլահ
պէնի խարապըղա գօտու. գասապէթին
պէնի թէլէֆ էթմէտիյի պիր կիւն պիլէ
եօզ տուր — տէնիլէ պիլիր :

“Պուրատա, պու ուզուն վէ միւ-
թէմատի աճըյա իլավէ օլան խուսուսի
պիր աճըյը տա սէօյլէմէտէն կէչէմէմ,
եանի Յովսէփին էօլիւմիւնիւ : Ալէս-
սէվիյէ շէօյլէ գըյաս օլունուր քի, Յի-
սուս օթուզ եաշընա կիրմէտէն պիրազ
էվվէլ, պապալըզը վէ սատըգ պէքճիսի,
սալիհլէրին ույգուսույլա ույուլմուշ օլ-

սուն: Իմտի ազիզ Պիքիրին օ սատրգ,
 օ ազիզ այագտաշընը զայպ էթտիյին-
 տէ տույտուղը եէնի ածըյը քիմ թէ-
 սավվուր էտէ պիլիր քի, նիչէ նիչէ
 վուգուաթլարտա վէ թէհլեթլէրտէ
 քէնտիսինէ եարտըմճը օլմուշուտու,
 քէնտիսի իչին վէ Յիսուս իչին օ գատար
 մուհապէթ իլէ չալըշմըշ ըտը, վէ տէ-
 նիլէ պիլիր քի, օ գատար սէնէլէր օ-
 նունուլա պիր եիւրէք պիր ֆիքիր օլ-
 մուշուտու: Հէմ էյլէ պիր վագըթտա
 օնու զայպ էթմէք քի, օնուն եիւրէք
 վէրմէսինէ տահա զիյատէ իհթիյաճը
 վարրտը: . . . Զավալը պիքիր Մարիամ,
 զավալը պիքիր Մարիամ. պու նէ ածը
 այրըլըգ օլմուշ օլաճաղըտը. . . :

“Լաքին ազ վագըթտան տահա զի-
 յատէ ածըսը օնա պէթլէյօրուտու: Յի-
 սուս օթուղ եաշընը թէքմիլ էթմիշ
 իտի: Օնուն աղըր վէ ազամէթիլի կիւ-
 զէլլիյի, օնուն՝ պազը թարիֆ օլուն-
 մազ մուհապէթ սաչան, վէ պազը պիր
 մահզունլուգ փերտէսիլլէ կէօլկէլէնմիշ
 կիպի օլան պազըշը, օնուն հարէքէթ-
 լէրի, Ալլահանի տավրանըշը, ինսան էվ-
 լատլարընըն էն կիւզէլլէրի իւղէրինէ
 եայըլմըշ օլան լէթաֆէթի, օնտա զա-
 հիրէ չըգարըր ըտը, պունունուլա պէ-
 րապեր, էպէտի ֆէտէրին ֆէլամընըն
 պէյիւլլիւյիւնիւ վէ ազամէթինի տէ
 կէօթէրիր իտի: Պիքիր Մարիամընըսա
 սիւքիւթլուղուլա, օնուն հէր կէօզիւ-

նիւ չէ՛վիրտիյինտէ, հէր աղղընը աչտը-
 ղընտա եիւրէյի չարփար ըտը : . . . Իմաի
 պիրկիւն հիւրմէթիլէ օնսւն հուզուրու-
 նա կէլիպ, թէվլազու իլէ տիզ չէօքիւպ,
 վէ էլլէրինի կէօքսիւ իւզէրինէ գօյսւպ,
 — Էյ վալիտէմ, վազըթ կէլտի, պէն
 արթըգ կիթմէլիյիմ, վէ Ալլահանի Փէ-
 տէրիմին ըէսալէթինի թէքմիլ էթմէք ի-
 չին, սէնի պըրագմալըյըմ. Ալլալտէ ալ-
 գըշընը վէր — տէր: Ահ, եա՛ րապպի,
 պիքիր Մարիամին եիւրէյինէ նէ աճը:
 Նազարէթին օ սէվկիւլիւ խանէճիյէզի
 օնուն հագգընա նէ տիւրլիւ եալընըզ-
 լըգ քէսպ էտէր, Նէ կիւյէկիսինին թէ-
 սէլլի էտիճի այագտաշըղը վար, նէ
 Յիսուսուն թէպէսսիւմլէրինտէն շազ
 օլմագ վար: Ահ, պագըն օնա եափ ետ-
 լընըզ աղլայարագ, վէ սէվկիւլիւ էվ-
 լատընը ազլայարագ, պօշ օտալարը տօ-
 լաշըր: Աէ — Պուրատա ույուր իտի,
 պուրատա սաաթլարճա տուվա էտէ-
 րիտի, պուրատա եանըմտա օթուրուր,
 թաթլը թաթլը սէօզլէրիյլէ գալպիմի
 պիւսպիւթիւն թէսէլլի էտէր իտի —
 տէր: Յիսուսու կէօզիւնիւն էօնիւնտէն
 ղայպ էթտիյի իչին, շիմաի եիւրէյինէ
 նէ աճը թէզէքքիւրլէր թօփլանըրլար:
 . . . Շիւպհէսիզ, գալպի իլէ օնուն ըէ-
 սիւլանէ եօլճուլուգլարընըն արգասը սը-
 րա կիտէր, լաքին օնուն տիւշմէնլէրտէն
 մուհասէրէ օլտուղունու, վէ էօլիւմէ
 թային օլունտուղունու պիւտիյինտէն,

հէր՝ տագիգէ տէ եիւրէյի տիժրէր : Լա-
քին տահա զիյատէ սէօյլէմէք նէյէ եա-
րար : Պիքիր Մարիամըն աճրսընըն պիր
աւամլասընը պիլէ տաթմատան էվվէլ,
Ֆիքիր եօրուլուր, գալպ գուվվէթտէն
տիւշէր : Ահ, հագըգէթ եա վալիտէ,
Ալլահ սէնի խարապըղա գօմուշ, էօմ-
րիւնիւն իլք կիւնլէրինտէն սէնին զայէթ
ազիզ եիւրէյին գասավէթտէն վէ աճը-
տան թագեիգ օլմուշ տուր :

“Լաքին պիգի տահա զիյատէ թաաճ-
ճիւպէ վէ հայրէթէ կիրիֆթար էտէ-
ճէք շէյ օ տուր քի. ազիզ իսթիյար
Սիմէոնուն փէյղամպէրլիյինտէն պաշ-
լայըպ, Գողգոթա տաղը իւզէրինտէ իք-
մալէ եէթիշէճէք օլան պու ուզուն վէ
թարիֆ օլունմազ աճը արասընտա,
սէվկիւլիւ վալիտէմիզ տաթմա խոնարհ,
վէ Ալլահընա տաիմա թէքմիլ թէս-
լիմիյէթտէ քէնտինի թուլթտու, վէ
քէնտի գահրամանճա թէսլիմիյէթինին
իպրէթիյլէ, պու տիւնեատա, էօմրիւ-
միւզիւն եօլունտա սաչըլմըշ օլան մէ-
շագգաթլարը վէ խաչլարը նասըլ կէօ-
թիւրմէլի օլտուղումուզու պիգէ էօյ-
րէթտի, տէմէք իսթէրիմ քի, ինսան-
լարըն կէօրմէտիյի, վէ եալընըզ Ալլա-
հըն էօլտիւլիւ զիյատէ աճը մէշագ-
գաթլարը, վէ զիյատէ աղըր խաչլարը
քի, եիւրէք մէշագգաթլարը վէ խաչ-
լարը տըրլար : Պունլարըն իւզէրինէ տէ
պիր գաչ սէօզ սէօյլէյէլիմ :

«Պու թարգ մէշագգաթ լարը չօճուգ-
լար թանրմազլար, լաքին ինսան գրամը
չօճուգլուգտան չըգար չըգմազ, չափը-
ճագ օնլարը տույաճագլարնա շիւպհէ
էթմէյին: Քլէմէնթինա պիր ճիւզի օնու
տաթմըշ օլա պիլիր, լաքին պու սէջլէ-
տիյիմի եալընըզ գատուն թէքմիլ անլա-
յապիլիր: Ալլահ պէջլէ թէտպիր էթ-
միշ տիր քի, էօմիւր եօլունտա փէյ տէր-
փէյ իլէրի կիթտիքճէ, եէնի խաչլար
պուլալըմ, վէ պունլար էքտերի էվվէլ-
քիլէրտէն տահա զահմէթլի օլոունլար,
քէէննի էջլէ իսթէմիշ տիր քի, պու
եօլուլա տիւնեանըն հէր պիր սէֆա-
սընտան վէ թէսէլլիսինտէն իքրահը-
լա, տիւնեայը թէրք էտէճէյիմիզ վա-
գըթ եագլաշտըգճա, օնուն թօղուն-
տան վէ չամուրունտան տահա զիյտտէ
թէմիզլէնէլիմ:

«Պու ճիհէթտէն պուրատա տախի
պաշըմըզը էյիպ, Ալլահ հէր շէյի էյի
եափար տէյի թագրիր էթմէլիյիզ: Էյի
եափար, չունքի մուգատտէմ սէջլէտի-
յիմ կիպի, էր կէճ պըրագաճագ օլ-
տուղումուզ պիր տիւնեատան եիւրէ-
յիմիզի պըրըր, վէ եանլըշըգլարըմըզը
տօղըուլտուր: Էյի եափար, չունքի միւ-
լահազալարըմըզը սէմավի շէյլէրէ վէ օ
մուլթուլուլ տէվլէթէ չէվիրթտիրիր քի,
օրատա արթըզ նէ մէշագգաթ վար, նէ
տէ կէօզ եաշը: Էյի էտէր, չունքի պու
էօմիւրիւն սէֆալէթլէրի՝ Ալլահա գօշ-

մայր, օնա տահա սրգ վէ տահա աշգ-
լը տուա էթմէյի պիզէ էյրէտիրլէր:
Էյի եափար, չունքի կիւնահլարըմը-
զըն էտա էտէճէք զազէպլէրի քաւա-
րան աթէշինէ չօգ արթմասըն տէյի,
օնլարը պուրատա էտա էթմէյէ պէօ-
յիւք վասիթա տունար: Էյի եափար,
չունքի աճը, մէշագգաթ, պիզի տահա
խոնարհ, տահա մազլըմ վէ ախէրլէրէ
տէրտտաշ օլմայա, վէ օնլարա մէրհամէթ
գուլլանմայա պիզի տահա գիյատէ մէ-
յիլի էտէր: . . . Ահ, պագըն պիր
քէրրէ քի, պիզիմ պէլա եէրինէ գօ-
տուղումուզ շէյլէրտէն, Ալլահ նէ գա-
տար էյիքլէր չըգարըյօր: . . . Շէյլէ
քի պու շէյլէրի տին ըշըղըյա էյիճէ
միւլահազա էտէն քիշի, իգրար էթմէլի
տիր քի, Ալլահ պիզէ պաշգա տիւրլիւ
մուամէլէ էտէճէք օլուրսա, վայ հա-
լիմիզէ: Ալէ ազիզ պիր քիշինին տէ —
խաչսըզ պուլունմագտան ըսա, շէյթա-
նը արգասընա եիւքլէնմիշ օլմագ տա-
հա էվլա տըր — տէմէսի, պուլնտան
տօլայը տըր:

«Սէօհպէթիմիզի խուլասա էտէլիմ:
Տիյանէթ սահիպի պիր քիշի, թու-
թալըմ քի իւզէրինէ մէշագգաթլար
կէտիյինտէ վէ չօղալտըղընտա, պագը
տէֆա թէն թարաֆընտան աճը վէ գա-
սապէթ տույսա պիլէ. պու յէյլէտի-
յիմ շէյլէրի միւլահազա էթմէյիլէ, ճան
թարաֆընտան սէվինիր վէ թէսէլի

օլուր. նիճէ քի ազիզ քիշիւէր հէր վագրթտա պէօյլէ էթմիշ տիրլէր. նիճէ քի Պօղոս առաքեալ պէօյլէ էտէր իտի վէ մէշագգաթլարը արթարգճա, շազլըղը տա արթար ըտը: Էյէր քի պազը տէֆա պիր քիշի զաֆլէթտէ պուլու-նուպ, ազ պիր վագրթ ճէոարէթտէն տիւշէրսէ, վէ ինսանի գաիֆլէք մազլուպ օլմագ քէրթէսինտէ պուլունուրսա, Յիսուսուն սիյասէթլէրինի տիւշիւնսիւն, պիքիր Մարիամըն զայէթ փաք եիւրէյինին մարտիրոսլուղունու տիւշիւնսիւն, վէ Պօղոս առաքեալըն շու ազիմ սիճիլիյլէ ճէսարէթ գազանսըն. եանի — Սէշիմիշիյին էն կիւզէլ նիշանը, պիզիմ Յիսուսա պէնզէր օլմամըզտըր. վէ Յիսուսուն վէ օնուն ազիզ վայիտէսինին իպրէթլէրինէ կէօրէ, չօգ մէշագգաթլար ըլա ճէննէթէ կիրմէմիզ իգթիզա տըրդ:

Պու քարոզտան սօղրա, տօն կայէթանօ իլէ պիր գաչ գըսա լագրրտըլար օլտու, չունքի Քարլինօ պու ատապիյաթա տաիր սէօզլէրտէն չօգ պիր շէյանլայամամըշտը. Քլէմէնթինա վայիտէսինի էօյլէ գառավէթլի կէօրտիւյիւնտէն, գատըն քէնտիսի տախի զէվճիւնին կէօրիւնմէտիյինտէն տօլայը գալպինտէ օլան տիքէնտէն, սէօյլէշէճէք, սիւալլէր էտէճէք պաշլարը վէ իշթասլարը եօղուտու: Քահանայ ճիւլիէթթա գատընըն չէքտիյի թէլաշըն, էզապըն

Ֆէրգինէ վարտըյրսա տա, եարասընա
տօգունմայա ճէսարէթ էտէմէտի. եա-
լընըզ՝ կիտեր իքէն շու գըսա սէօզիւ
սէօյլէտի. — Էյ իմտի ճիւլիէթթագա-
տըն, ճէսարէթի օլ. Այլահըմըզ վար,
օ եիւրէքլէրի կէօրիւր. վէ պիզէ գուվ-
վէթ վէրիւր — տէտի:

Ամմա պու տիքէն պու գատար սիվ-
րիսի իտի. եախօտ գատըն պաշգա վա-
գըթ հիշ բասթ կելմէմիշմի իտի: Պէ-
լի. ամմա պու գատար պաթարղը օլ-
մամըշ ըտը:

Խոստովանանք իւզերինէ օլան քա-
րոզտան սօղրա, սինեօր Ատօլֆօյոււ
տիւշիւնճէլի կէօրմիւշ իտի. իրթէսի
ռապահ տա, նասըլ քի սէօյլէտիք,
սէսսիզէ սաուշմուշ իտի. վէ հաֆ-
թայը պաշա, հաթթա կելմէյէ սէօզ
վէրմիշ օլտուղու ճումա իրթէսի կիւն
տախի կէօրիւնմէմիշ իտի: Պու ճիւմ-
լէսի, աճապա զէվճինին, օ քարոզ
հագգընա քահանայըլա քէնտի մապէյ-
նինտէ գուրուլմուշ պիր թէրթիպ տիր
զիւիւմիւնէզահիպ օլարագ, թիթիզլէն-
մէսինէ սէպէպմի օլմուշ տուր, տէյի
շիւպհէտինի արթըրըրլար ըտը: Աէ
պէօյլէճէ Մայիո այընըն՝ զէվճինտէ
էյի մէյվէլէր հասըլ էթտիյինէ տաիր
կիւզէլ ումիտլէրի՝ պիր տագիզէտէ
մահվ օլուրուտու: Պու ճիւմլէսի օնուն
գալպինէ թարիֆ օլունմազ պիր էլէմ
վէ թասէ վէրիւլէր իտի: Պու թէէս-

սիւֆիւ գրգը տախի հիսս էտէր իսէ տէ, վալիտէսինի էօյլէ մահզուէն կէօրմէյիլէ, պիր սէօզ աշմայա ճէսարէթ էտէմէզ իտի. շէօյլէ քի օ ագշամ պիր դաշ չիֆթ լազըրտըտան սօղրա, հէր վազըթքի ատէթլէրինտէն էվվէլ եաթմայա կիթտիլէր:

Իրթէսի փազար կիւնիւ ազապ տահա արթտը: Սաաթ սէքիզ օլտու, տօգուզու օնու կէչտի, սինէօր Ատօլֆօ հալա կէօրիւնմէտի: Գատըն թէլաշըլա կեահ օտանըն իչինտէ կէզինիր, կեահ փէնճէրէտէն պագար... պիր եէրտէ տուրամազ ըտը. թաքի սաաթ օնպիրէ (էօյլէնտէն պիր սաաթ էվվէլէ) եագըն. քէնտինի թէսէլլի էթմէյէ չալըշան ֆլէմէնթինայա. — Հայտէ, կիտէլիմ. Աստուածածինէ տուա էտէլիմ, արթըզ պէօյլէ տուրամայօրում — տէտի: Վէ գրգը իլէ պիրլէքտէ մատուռա կիտիպ, Աստուածածինին արձանը եօնիւնտէ տիզ չէօքտիւ. էլլէրի իլէ եիւզիւնիւ գափատը: Օ արատա իլէրի կիւնքի քարոզ սըրայըլա ֆիքրինէ կէլտի: Պիքիր Մարիամը, Նազարէթ խանէսինտէ մաասում Յիսուսու օխշայօր, էօփիւյօր, կէօզ եաշըյըլա ըսլատըյօր կիպի կէօրտիւ: Կիւյէկիսինին էօլիւմ տէօշէյինին եանընտա, Յիսուսուլա պիրլէքտէ, մութլուլու ճան վէրմէսինին պաշընտա պէքլէյօր կէօրտիւ. էվլատընա ալգըշ վէրիյօր, վէ օ զայէթ

աճը այրըլըդ վէտասը էտիյօր. պատէ-
հու քէնտինէ պէօյիւք կէօրիւնէն օ
քիւլիւք խանէնին իշինտէ եափ եալը-
նըդ մահգուն մահգուն տօլաշըյօր կէօր-
տիւ: — Ահ, (տէրիտի օ վագըթ եիւ-
րէքտէն) Ահ, Յիսուսուսումուն սէֆիլ վա-
լիտէոի, եօգ սէնի եալընըդ պըրագմամ.
պէն տէ սանա պյագտաշ օլուրսւմ:
Պէն տէ աղլարըմ. ոէնին իլէ պիրլիքտէ
աղլայաճաղըմ — տէրիտի: Վէ հագը-
գէթէն տէ աղլարըտը: ... Պիր տէ զա-
ֆիլտէն, Քարլինօնուն քէսքին սէս իլէ,
— Պապա, պապա — տէյի չաղըրտըզը
իշիտիլտի:

Գտտըն աճէլէ իլէ քէնտինի թօփ-
լայըպ, գըզըյա պիրլիքտէ տըշարը չը-
գար իքէն. — Ահ, պիքիր Մարիամ
նէ գատար էյի տիր. տուա էթտիք,
իշթէ տէրագէպ գապուլ էթտի —
տէտի: Պէօյլէ սինեօր Ատօլֆօյա գարշը
գօշտուլար. վէ գուճագլայարագ, էօ-
փէրէք վէ պիր թագըմ մուհապէթլի
շիքեայէթլէր իլէ օնա ոարըլտըլար:

— Ահ, պապա նէ գըյմէթլի շէյ տիր,
պիզէ չօգ հասրէթ չէքտիրտին:

— Տիւնտէն պէրի տիքէն իւթիւն-
տէյիզ. խաին:

— Էյ ապաշխարանք, վէրտիյին սէօզ
նէրէտէ գալտը...: Արթըգ պու տէֆա
էյիճէ պիր զաղէպի տէյտին: —

Սինեօր Ատօլֆօ պու վէ պունլարա
պէնղէր շիքեայէթլէր պօրասընա թու-

Թուլտու քի, եօգուշտան եօրուլմուշ,
 նեֆեսի աղղընա սըզմայարագ, Թերինի
 սիլերէք էվէ կիրիպ, պիր գօլթուգ իս-
 քէմրի իւզերինէ քէնտինի պըրագտը:
 — Հագգընըզ վար, հագգընըզ վար.
 տէյի ճէվապ վէրիրիտի Թէքրար Թէք-
 րար. լաքին պըրագըն պիրազ նեֆես
 ալայըմ տա նագլ էտէյիմ: . . . Պաղը
 հագ սէպէպլէր րասթ կէլէ պիլիր, պե-
 նիմ տէ վար տըր — տէտի: Աէ պի-
 րազ տինլէնտիքտէն, վէ զէվճէսինին
 կէթիրտիյի պիր գատէհ վէրմուլթու
 իչտիքտէն սօղրա, Բլէմէնթինա սէվիմ-
 լի պիր սէրպէսթլիյիլէ. — Էյ, հայտէ
 սէօզլէնտէ տուրմատըղընըն հիոսպընը
 վէր — տէտի:

— Ապաշխարանքտա գուսուր էթ-
 տիյիմին, տէմէք իթթէյօրսուն:

— Էվվէթ, (տէտի գատըն) ճումա
 իրթեսի կիւնլերի կէլմէք իւզերէ գա-
 պուլ էթտիյին ապաշխարանքըն . . . :

— Ճիւլիէթթամ, ապաշխարանք
 հագգընա րահաթ օլ. պիր գաչ կիւն-
 լէր եափարըմ քի, հագըր վէ կէլէճէք
 էքսիքլիքլէրի տէ ֆայիզի իլէ թազմին
 էտէր:

— Կէլէճէքլէրի տէ տէտին: Էյլէ
 իսէ եինէմի գուսուր էտէճէքսին:

— Օլա պիլիր, սէվկիւլիւմ. չունքի
 տօղրուսունու սէյլէյէյիմ, էլիմտէ պիր
 մասլահաթ վար, պիր մասլահաթ քի,
 պիրինճի տէրէճէտէ էլզէմ տիր. վէ

էյէր էօնիւմիւղտէքի հաֆթա պաշ էտէ պիլիքսէմ, քարլօ փատիշահըն ֆրանսատա եափտըղընտան տահա զի-յատէսինի եափմըշ օլաճաղըմ . . . :

— Պու մասլահաթըն նէ օլտուղու-նու անլամագ գապիլմի տիր :

— Շիմտի օլմագ. սօղրա անլարսը-նըղ : Շիմտի պիզ պիզէ կէլէլիմ : Այ նասըլ կիտէյօր : Տօն կայէթանօ սիզէ քարոզ վէրմէքտէ տէվամ էտիյօրմու :

— Էվվէթ. հաթթա պու հաֆթա ֆագլա պիր քարոզ տահա իհսան էթ-տի :

— Սուս օլ վալիտէ, քարոզ տէմէ : Քարոզճուգ տէյէճէյիզ : Պու Խարու-ճէի իւզէրինէ պիր ազ կիւլտիւքտէն սօղրա, անա գըզ, իքիսի տէ պիրէր փարչա իթաաթ իւզէրինէ չօճուգլարա վէրտիյի մէշհուր քարոզու, վէ քար-լինօնուն օ ազշամը նէտամէթէ կէլիպ, եօգարըտա թարիֆ էթտիյիմ վէճհիլէ աֆվլըգ տիլէտիյինի նագլ էթտիլէր : Պունուն իւզէրինէ սինեօր Ատօլֆօ, — Պէն սիզէ տաիմա տէմիշիմ, պիրազ գաֆասը եէլլի տիր, ամմա էյի չօճուգ տուր : Նէ տէրսին Ճիւլիէթթա, օնա հաղօրդութիւն ալտըրմագ գապիլ օլ-մագմը :

Գատըն ճէվապ վէրտի. — Քրիստո-նէական վարդապետութիւն շէյլէրի հագգընա, օնլարը խայլը վագըթ տըր պիլիւր, հաթթա էօյլէ զանն էտէրիմ

քի, մէֆհոմոնոնու տա քիֆայէթինէ կէօրէ անլար: Տօն կայէթանօ տախի օնու թէֆթիշ էթմիշ. օ տա պէօյլէ սէօյլէյօր: Ախէր թարաֆտան ըսա, սէօզ մապէյնիմիզտէ եա. օ եռվա ֆրդ-րասընտան պէրի, կէօզ կէօրէ էյիլէշ-մէքտէ տիր . . . :

Գըզ տախի իւսթէ վէրիպ, — Սահիհ տիր քի, տահա էյի տուա էտիյօր, տահա ուսլու վէ տահա իթա-աթլը տըր. վէ էվվէլտէն թէքտիր է-տէրսէմ, գարշըլըզ վէրիր իտի. շիմտի սուս տուրույօր . . . — տէտի:

— Էյի. փէք էյի, մէմնուն օլտում. տէտի սինեօր Ատօլֆօ շազլըղըլա: Շիմ-տի պէնի տինլէ ճիւլիէթթա. խաթը-ըմա պիր շէյ կէլիյօր: Այըն խիթամըն-տա պիր կիւզէլ զինէթճիյէզ եափ-սագ: Մուվլարը վէ . . . ախէր պազը շէյլէրի պէն տիւշիւնմիւշիւմ: Քար-լինօնուն իլք հաղորդութիւն ալմա-սըյլա պիրիքտէ, կէրչէքտէն կիւզէլ վէ թէքմիլ պիր զինէթ եափամագմըյըզ:

Գատըն հէմ ասըլ մատտէտէն, հէմ զէվճինին պէօյլէ մոհապէթ իլէ էթ-տիյի թէքլիֆի իշիթտիյինտէն, ֆէվզ էլ ատէ պիր շազլըզ տույտու, վէ պէօյ-լէճէ չափըճագ գարար վէրտիլէր:

Ագշամըսըպու պէօյիւքմիւժտէ Քար-լինոյա վէրիլտի: Պապա գօլթուգ իս-քէմրիսինտէ օթուրմուշ, սաղ թա-րաֆընտա ճիւլիէթթա գատըն, վէ օ

պիր թարափընտա քլէմէնթինա օլտու-
ղու հալտէ, քարլինօյու չաղըրտը: Քե-
էննի պիրնէվի տիվան գուրուլտու, ին-
ճէ ուֆագ թէճէսսիւս օլունտու: Ա-
գասա քարլինօտա հալա խայլըճա գու-
սուրլար պուլունտու, լաքին սօն վա-
գըթլարտա՝ իսլահ օլմայա զիյատէ էյի
իսթէք կէօսթէրիր իտի, իմտի պէօյ-
լէճէ տէվամ էտէր վէ զայրէթի ար-
թըրըրսա, պըննիհայէթինտէ իլք հա-
ղորդութիւն ալաճագ ըտը: Չօճուղուն
եիւրէյի գալգըպ, աղլամայա պաշլատը,
աֆվլըգ տիլէտի, սէօղ վէրտի:... Աէ
ճիւլիէթթա գատըն իշին օ գատար
գասավէթ իլէ պաշլամըշ օլան օ կիւն
պէօյլէ կիւզէլճէ թէքմիլ օլտու:

Օ Ն Տ Օ Գ Ո Ւ Զ Ո Ւ Ն Ճ Ո Ւ

Կլանա տիոյիռնիռ:

Պիլմէմ քի օգույան քէշֆ էտէճէքմի:
Հագըգէթ ճիւլիէթթա գատընտա գա-
րըշըգ պիր տույղու փէյտա օլմուշու-
տու, եանի զէվճինտէ զայէթ էյի պիր
թէպտիլաթ հիսս էթմէքտէ իտի: Աէ
նէ տէրէճէյէտէք օլտուղունու օգսւ-
յանա պուրատա մահրէմաննէ սէօյլէյէ-
ճէյիզ:

Տօն կայէթանօնուն խոստովանանք

22*

իւզէրինէ օլան, վէ սինեօր Ատօլֆօնուէն
 թիթիզէնմէսինէ սէպէպմի օլտու տէյի
 գատընըն օ գատար գօրգու չէքտիյի օ
 օրհնած քարոզ, օնուէն գալպինէ պիլէ
 տօգուէնմուշ՝ խղճմտանքընը ալթիւսթ
 էթմիշ իտի: Աէ ճիւլիէթթա գատը-
 նըն պազը տուա էտէրէք, պազը եիւ-
 րէք թիւքէտէրէք, թէլաշըլա էվին ի-
 չինտէ տօլաշըպ տուրտուղու օ փազար
 սապահըսը, օ գատար ահ ու վահլարը-
 նըն սէպէպի օլան քիշի, (գապիլ օլ-
 սա տա օնու կէօրէ պիլսէյիտի) Յղու-
 թիւն քիլիսէսինտէ, ագ սագալը պիր
 ազիզ Բափուչին քահանայնըն հու-
 զուրուէնտա տիզ չէօքմիւշ, պիւթիւն
 էօմրիւնիւն իւզէրինէ ընդհանրական
 պիր խոստովանանքա պաշլամըշըտը: —
 Պու գատարը քեաֆի տիր, շիմօի օ-
 գույան վուգուֆ օլտու եա, արթըգ
 շազըղըլա իլերի կիտէլիմ:

Սալը կիւնիւ օլտուղուէնտա, տօն
 կայէթանօնուէն քարոզճըղըշու վէճհիլէ
 օլտու:

«Գասապէթիք, մահզուէնլուգ պէր
 թարաֆ օլտուէն, պու կիւն սիզի տիւ-
 յիւնէ տապէթ էտէրիմ»:

Պու գըսա մուգատտէմէ իլէ տինլէ-
 յէնլերի սէվինտիրտիքտէն սօղրա, շէօյ-
 լէճէ նագլ էթմէյէ պաշլատը:

«Պիր կիւն (տէր աւետարան) կանա
 Գալիլեատա պիր տիւյիւն վարըտը, վէ
 Յիսուսուէն վալիտէսի տէ օրատայըտը:

Պագըն, նէ սէվինճի տիւյիւն քի, պի-
քիր Մարիամը օրատա պուլույօրուզ:

«Աէ եալընըզ պիքիր Մարիամը տէ-
յիլ, իլլա օնուս մուպարէք էվլատընը
տա, իլք շայիրտլէրի իլէ պիրլիքտէ քի,
պու հիքեայէյի եալան Յովհաննէս
տախի օնլարըն իչինտէ իտի: Աէ ճիւմ-
լէսի կիւյէկի վէ կելին իլէ շազ օլմագ-
տա իքէն, զիյաֆէթին եարրսընտա
շարապլարը թիւքէնտիյինտէ, կէօրիւ-
նիւր քի հէր քէստէն էվվէլ պիքիր Մա-
րիամ պունուն ֆէրգինէ վարըպ, Յի-
սուսա, — էվլատըմ, շարապլարը գալ-
մամըշ, — տէտի: էվլատը օնա, — Ա
գարը, պէնիմ վէ սէնին նէ վաղիֆէ-
միզ, տահա պէնիմ վագթըմ կելմէմիշ
տիր — տէյի ճէվապ վէրտի: Աալիտէսի
խըզմէթճիլէրէ տէօնիւպ, — Սիզէ նէ
քի սէօյլէրսէ եափըն — տէտի: Յիսուս
օ վագըթ էմը էթտի քի, օրատա օլան
ալթը իրի տէսթիլէրի տօլտուրսունլար,
վէ հաչան քի աղըզլարընա գատար սու-
յուլլա տօլտուրտուլար ըսա, — Շիմտի
ալըն կէթիրին — տէյի էմը էթտի:
Խըզմէթճիլէր իթաաթ էթտիլէր, ահ,
նէ հիքմէթ. սու եէրինէ էն ալա շա-
րապ պուլտուլար:

«Իշթէ օ թալիլի տիւյիւնիւ շազ է-
տէն միւճիւզաթ պէօյլէ տիր. իմտի
վագթըմըզըն տարլըզընա նիսպէթէն,
պու միւճիւզաթ հագգընտա, շու քիւ-
չիւք միւլահագալարըմըզ էտէլիմ:

«Յիսուսն իշին տիւյիւնէ կիտեր: Պի-
քիր Մարիամ նիշին կիտեր: Աճապա
էյլէնմէք իշինմի: Ահ. խայրո. օնլար
տիւյիւնէ քէնտիւէր իշին տէյիւ, պի-
զիմ իշին կիտերլէր: Յիսուս, պսակըն
ազիզլիյինի կէօսթէրմէք իշին կիտեր, վէ
պիքիր Մարիամ, քէնտի գուտրէթի-
նին, վէ իգթիզալարըմըզտա պիզիմ ֆա-
խտէմիդէ տաիր էյլիյինին պիր նումու-
նէսինի կէօսթէրմէք իշին կիտեր: Իշթէ
պու ագշամ միւլահազա էտէճէյիմիզ
պու իքի մատտէ տիր:

«Էյլէ իսէ պիրինճի, Յիսուս պսա-
կըն ազիզլիյինի պիզէ կէօսթէրմէք իշին
կանա տիւյիւնիւնէ կիտեր: Պունու
իւզէրինէ պիր գաչ սէօզ սէյլէյէլիմ:

«Իզտիվաճ Ալլահտան գօնուլմուշ
տուր, վէ տիւնեանըն սիֆթահընտան,
եարատըճը Ալլահ օնու իհտառ էթմիշ
տիր: Հաչան քի Ադամը եարաթտըյ-
լսա: — Էրքէյին եալընըզ օլմասը էյի
տէյիւ, պունա քէնտինէ պէնզէր պիր
եարտըմճը եափալըմ — տէտի: Իմտի
օնուն գապուրղասընտան Եւայը եա-
րատըպ, էօմրիւնիւն սէվկիւլիւ վէ այ-
րըլմազ այագտաշը կիպի, օնսւ օնա
թէսլիմ էթտի: Աէ պունու եափտը-
ղընտա պաշլըճա իքի նէթիճէսի վարը-
տը: Պիրի, էրքէկէ քէնտինէ միւնասիպ
պիր այագտաշ վէ պիր եարտըմ վէր-
մէք իտի: Աէ օ պիրի, ինսան ճինսինին
արթմասը իտի:

«Յիսուս Գրիստոսուն՝ իզտիվաճը խորհուրդ լիյագաթընա եիւքսելթտի-յինի տիւշիւնիւրսէք, տահա ալա կէօ-րիւնիւր պիզէ: Պու սըֆաթըլա Պօղոս առաքեալ օնու՝ Յիսուս Գրիստոսուն քիլիսէ իլէ պիրլէշմէսինէ ըուպար է-տէր. վէ պու խորհուրդա ըիայէթ էթ-մէյի քրիսթիյանլարա իխթար էտէր, չունքի — Պու խորհուրդ պէօյիւք տիւր . . . Գրիստոստա վէ քիլիսէտէ — տէր: Պու սէպէպէ մէպնի, Յիսուս Գրիստոսուն քէնտի քիլիսէսի իլէ մա-նէվի պիրլէշմէսինին պաշըճա քէյֆի-յէթլէրի, քրիսթիյանճա պսակտա տա պուլունմալը տըրլար:

«Իմտի էյէր քի էյիճէ տիւշիւնիւր-սէք, Յիսուս Գրիստոսուն քիլիսէ իլէ պիրլէշմէսինտէ պաշըճա պու իւչ շարթլար մէվճուտ տուրլար, եանի չէօ-ղիւլմէզ, ազիզ վէ մահսուլու տուր: Չէօղիւլմէզ տիր, չունքի Յիսուս տիւ-նեանըն ախրընա գատար քիլիսէ իլէ պիրլէքտէ պուլունմայա սէօզ վէրմիշ տիր: Ազիզ տիր, չունքի քէնտիսի զա-թէն ազիզլիք օլտուղունտան, քիլիսէ իլէ պիրլէշտիյինտէ տէ, պու ազիզ-լիյէ օնու իլչագ էթմէսի միւճէրրէտ միւնասիպտիր: Մահսուլու տուր, չուն-քի քիլիսէյիլէ պու պիրլէշմէսինտէ, ըուհանի էօմիւրէ թէքրար ճանլար թէվ-լիտ էթմէյէ, վէ պէօյլէճէ օնլարը է-պէտի էօմիւրէ միւսթաիտ էթմէյէ,

օնա լուծուֆ վէ հիւքիւմէթ վերմիշ տիր:

«Շիմտի պու էօրնէյի մէնսուպ էտէլիմ:

«Էվվէլա պսակ չէօզիւլմէզ, վէ անճագ էօյիւմ այրրա պիլիր: Իմտի պունտան ամէլիյաթա տաիր իքի նէթիճէ չըգար: Հէր շէյտէն էվվէլ, պու պաղլայան տիւյիւմիւն, էօմրիւ պաշա սիւրէճէք օլտուղուհու տիւշիւնէրէք, էվվէլ էմրտէ ինթիխապը միւլահազայրլա վէ պասիրէթ իլէ էթմէք իգթիզա տըր:

«Պագը քիշիլէր, ուխտ էտէն մայրապետլէր վէ կրօնաւորլար ըլա օ գատար ուղրաշըրլար: Ուխտ ազատլըղա գարշը տըր, սիզ պիր տէլիգանլըյը, պիր զավալը գըզճըղազը, չաղլարընըն վէ ումիտլէրիհնին չիչէք վագթընտա գատիմի գուրպան օլմայա մէճպուր էտէրսինիզ տէրլէր: Ալէ մանասթըրլարա վէ ընզըվալարա գարշը սէօյլէմէտիք շէյ պըրագմազլար: Օ մահալլէրէ մահպէս, զընտան, հաթթա մէզար իսմի պիլէ վէրիրլէր: Լաքին պէն տէրիմ քի, պուրատա հիչ տէյիլ իսէ պիր նորընծայլըգ վագթը վար տըր, պիր իքի սէնէ թէճրիւպէտէն սօզրա պիր քիշի ուխտուլա պաղլանըր: Պսակտա նորընծայլըգ հանիյա: Էօյիւնճէյէ գատար պաղլանըրսընըզ, վէ պիր իւք էվվէլ սիզի պաղլար: — Էօյլէ իսէ տէտիյիմ կիպիպէօյլէ կէրի տէօնմէզ պիր մասլահաթտա, չէօ-

զիւլմէզ պիր տիւյիւմ հագգընտա է-
յիճէ միւլահաղա էթմէք, վէ քէնտինի
Ալլահա սիփարըշ էթմէք իգթիզա տըր:

«Պսակըն չէօզիւլմէզ օլտուղունտան
նէշէթ էտէն տիկէր պիր նէթիճէ տէ,
զէվճէթէյնին պիրիպիրլէրիյլէ իթթի-
ֆազտա եաշամալարըելզէմ օլմասը տըր:
Էքսէրի լիոանլարտա, զէվճէթէյնէ
հէ՛րիւփէք քէլիմէսի իսթիմալ օլունուր
քի, զէվճ վէ զէվճէնին պիր պոյուն-
տսւրագ չէքմէքտէ օլտուգլարընը ան-
լատըր: Պիր արապայա գօշուլմուշ էօ-
քիւզլէրէ պագըն: Էյէր քի պերապէր
եիւրիւյէճէք վէ պիլիթթիֆազ արա-
պայը չէքէճէք եէրտէ, պիրի պիր թա-
րաֆա, օ պիրի տիկէր թարաֆա կի-
տէրսէ, եախօտ պիրի չէքէր իքէն, օ
պիրի ինատ էտէր, եէրինտէն գըմըլ-
տանմագսա, վէ պէօյլէճէ պուլյնուզ
պուլյնուզա ուղրաշըրլար ըսա, օնլարըն
տա, արապանըն տա, արապաճընըն տա
հալինիճէ օլուր: Պու էմնալ քիֆայէ-
թինէ կէօրէ աշիքեար օլտուղու իչին,
դւզուն սէօզէ հաճէթ եօգ տուր: Էօյլէ
իսէ զէվճէթէյն իթթիֆազ վէ մուհա-
պէթ իլէ կէչինմէլի տիրլէր, պու ճի-
հէթտէն տէ պիրիպիրլէրինին գուսու-
րունա գալմամալը, հէմտէրտ օլմալը,
թահամմիւլ էթմէլի տիրլէր, գըզգան-
մագտան, նիզալաշմագտան, ուղրաշ-
մագտան տա սագընմալը տըրլար, եօղ-
սա էօմըլէրի պիր քիւլիւք ճէհէննէմ,

վէ չօգ տէ՛ֆա էպէտի սիւրէն պէօյիւք
ճէհէննէմին պաշլանկըճը օլուր :

“Իբրինճի տէտիք քի, էրքէյին գարը-
յըլա պսակտա պիրլէշմէսի, պիր ազիզ
պիրլէշմէք օլմալը տըր : Պու՛նու՛ն իչին
Քրիստոս պիզզաթ Աննա տիւյիւնիւնտէ
պուլու՛նմայըլա, վէտահազիյատէ քրիս-
թիյանլար մապէյնինտէ պսակը Ֆարզ
օլան պիր խորհուրդ էթմէյիլէ օնու
ազիզլէնտիրմէք իսթէտի : Չու՛նքի Ալ-
լահըն իհտաս էթմէսինէ կէօրէ, խոր-
հուրդուլա պու մուգավէլէ պիրիպիրին-
տէն այըրլամազ : Իմտի պու ազիզիք
միւսթագիլ իքի թարզըլա իճրա օլու՛ն-
մալը տըր : Պիրինճի զէվճին վէ զէվ-
ճէնին պիրի պիրլէրինէ պօրճլու օլտուգ-
լարը սատագաթըլա . պու ճիհէթտէն
պաշգա մուհապէթէ սափան, վէ գալ-
պինի խարըճտան պիր քիշէյէ պէօլէն,
պսակա գարշը կիւնահ իշլէր : Իբրինճի
էյի նէթիճէյիլէ, եանի պաշըճա էվ-
լատ գազանմագ նէթիճէսիյլէ : Պու
նէթիճէյէ գարշը օլան հէր շէյ կիւնահ
տըր, վէ թապիաթ տախի պու՛նու էօյ-
րէտիր : . . . Կէօրիւյօրսու՛նուզ եա,
գօրգայօրում վէ պու շէյլէրի գըոա
քէսմէք իսթէյօրում, չու՛նքի տիւնեա
հալինտէ Ֆաիտէլի օլապիլէճէք պիր
թանէճիք շէյի, հէր քէս էյիճէ թա-
նըր : Ալ զայրէթիմ հէնիւզ սէօյլէմիշ
օլտուղում իբրինճի հիսսէյէ, Աստուա-
ծածին փարչասընա կէշմէք տիր :

“Պու ճիւմլէ պսակըն իւշիւնճիւ խա-
սիյէթի իւզերինէ տէ, եանի Բրիս-
տոսուէն քիլիսէ իլէ պիրլէշմէսի կիպի,
մահսուլլու օլմասը հագգընա տա սէօյ-
լէմէլիյիմ: . . . Պու ճիհէթտէն աթա-
լարընէվլատլարը հագգընտա աղըր պօրճ-
լարը վար տըր, շէօյլէ քի, օնլարը եա-
լընըզ տիւնեայա կէթիրմէք քիֆայէթ
էթմէզ, իլլա օնլարը թէրպիյէ էթմէք
տէ իգթիզա տըր, վէ օնլարա թէն էօմ-
րիւնիւ վէրտիքտէն սօղրա, ճան էօմ-
րիւնիւ տէ վէրմէլի տիրլէր, պու տա էյի
իպրէթլէր, թալիմաթլար ըլա, խուլա-
սէի քէլամ պիր ազիզ թէրպիյէ վէրմէ-
յիլէ օլուր:

“Յիսուս Բրիստոսուէն Աանատիւլիւ-
նիւնտէ պուլլունմայըլա, պիզէ էօյրէթ-
մէք իսթէտիյի, պսակըն լիյագաթը վէ
ազիղլիյի հագգընա պու գատար քեաֆի
տիր: Շիմտի օնուէն ազիզ վալիտէսինին
պիզէ էօյրէթ տիյի շէյի կէօրմէք գալըր:

“Աանա միւճիւզաթընտա, (քի Յի-
սուսուէն իլք իշլէտիյի միւճիւզաթ
տըր,) պիքիր Մարիամըն գուտրէթի վէ
էյլիքտարլըզը կէօրիւնիւր: Պիր տիւ-
յիւն զիյաֆէթինտէ, օ գափ զաֆիլ-
շարապըն թիւքէնմէսինտէն, կիւյէկի-
նին վէ կէլինին տավէթլիլէր հուզու-
րունտա չէքէճէքլէրի մահճուպիյէթ,
աճըզլը մէրհամէթլի վալիտէյի, էվլա-
տընտան պիր միւճիւզաթ տիլէմէյէ սէվգ
էթտի: Իմտի պուլլուն իւզերինէ տէ

պիր ճիւղի սէօյլէյէլիմ: Էյէր քի պի-
քիր Մարիամ, շարապ էքսիմէսի կիպի
սամ սաֆի մատտի պիր իհթիյաճա,
օ գատար աճրգլըլըգ հիսս էթտիյիսէ,
ճանլարըմըղըն ըուհանի քէտէրի վէ
սէֆիլիքլէրի հագգընտա նէ գատար
տահա զիյատէ հէմտէրտլիք վէ մէրհա-
մէթ հիսս էթմէլի տիր: Ահ, մէշագ-
գաթլարտա, իղվալէրտէ, թէհլիքէլէր-
տէ, կիւնահլարտա պուլուհան ճանլար
հագգընա, պիքիր Մարիամըն եիւրէ-
յինին նէ գատար էյի, նէ գատար
եումշագ, նէ գատար աճրգլը օլտու-
ղունու կէօրմէք պիզէ գապիլ օլսայը-
տը: Պէլի, կիւնահլարտա պուլուհան-
լար հագգընա տա, չունքի պիքիր Մա-
րիամ կիւնահքեարլարըն վէ զիյատէ
գաթի ումիտ կիւնահքեարլարըն հագ-
գընա տա, տաիմա քէնտինի աճրգլը
կէօթէրմիշ տիր: Պունուհան իչին քի-
լիսէ՝ օնա վէրտիյի շէրէֆլի իւնվան-
լարըն արասընտա, օնու — Ապաստան
մեղաւորաց, — Աիւնահքեարլարըն փե-
նահը — տէյի սէլամլամայա տա չէ-
քինմէզ: Լաքին պու շէյլէրի սիզ փէք
էյի պիլիրսինիզ, վէ — միւճիւզաթլը
մինտալըն հիքեայէլէրինի. — Պիքիր
Մարիամըն ազիզ եիւրէյինին մէճմուա-
սընը, — քէմալի պէլաղէթ իլէ Լաս-
սէրին գալէմէ ալտըղը Լուրտտա կէօ-
րիւնմէսինին հիքեայէսինի — օգու-
մուշսունուզ տուր, օնուն իչին պու

փարչայր խաֆիֆձէ կէշէրիմ: Էօյլէ իոէ պիքիր Մարիամըն սէֆիլ կիւնահքեարլար, ալէլ խուսուս խալիս թէօվպէ արզիւսիւյէ քէնտինէ ըիճա էտէն վէ սըղընան կիւնահքեարլար իշին լութուֆ տիլէտիյինէ, վէ քէնտի Ալահանի էվլատընըն թախթը հուզուրուէնտա, — Տէ, էվլատըմ, լութուֆուէն ալա շարապընտան մահրում գալմըշ օլան սէֆիլ կիւնահքեարլարա մէրհամէթ կէօզիւն իլէ պագ: Միւճիւզաթ իշլէյէրէք տախի օնլարըն գալպինէ տօգուէն քի, թէօվպէյէ կէլսինլէր, վէ էպէտի զայ օլմասընլար — տէյի սէօյլէր օլտուղուէնա շիւպհէ եօգ տուր:

«Ամմա մուպարէք Յիսուս, պու ազիզ ըիճալարը գապուլ էտէճէքմի: Պէլի, եթիշիր քի, կիւնահքեար քիշի քէմլիքտէ թէաննիւտ իլէ օնա էնկէլ գօմասըն, վէ կիւնահըն օնու փէրո էթտիյի կիրտապտան չըգմայա խալիսանէ իսթէկի օլտուէն: Հագըգըթ, պիքիր Մարիամըն ըիճալարընըն, քէնտի էվլատը Յիսուսուէն եիւրէյի իւզէրինէ նէ գատար գուվվէթլի օլտուղուէնա պիր քէրրէ տիգգաթ էտին: Օ Աննատա էվլատընա շու գըսաճըգ, — Գինի ոչ ունին. — Հարապլարը եօգ տուր — սէօզիւնտէն պաշգա պիր շէյ սէօյլէմէտի: Վէ օնու էօյլէ պիր վագըլթտա սէօյլէտի քի, Յիսուսուէն միւճիւզաթլարըլա քէնտինի պէյան էտէճէյի վա-

գըթ հէնիւզ կէլմէմիշ իտի. վէ Յիսուս՝ Տահա վագթըմ կէլմէմիշ տիր, տէյէրէք, պուռու աշիքեար պէյան էթմիշ իտի: — Պու ճիւմլէ վալիտէսինն խաթըրը իչին, տիւյիւն սահիպլէրինին խայրընա սէօյլէտիյի օ գըսաճըգ իքի սէօզէ Յիսուս թէսլիմ օլուր, միւճիւզաթլարըն վագթընը թաճիլ էտէր, վէ թանթանալը պիր միւճիւզաթիշէր: Էհ, Յիսուսուն եիւրէյի պիքիր Մարիամըն էլինտէ տիր, վէ իսթէտիյի կիպի օնա հիւքմ էտէր տէնիլմէլի տէյիլմի: Պէլի. Յիսուս տաիմա օնուն էվլատը տըր. պինաէն ալէյհ տաիմա օնուն հիւքմիւ ալթընտա, տաիմա հազիմ վէ տաիմա իթաաթլը տըր: — Չօճուգլուղունտա նասըլ իթաաթլը ըսա, պէօյիւքլիւյիւնտէ տէ էօյլէ իթաաթլը. նազարէթ խանէսինտէ նասըլ իթաաթլը ըսա, Կանա տիւյիւնիւնտէ տէ էօյլէ իթաաթլը. եէրտէ նասըլ ըսա, կէօյտէ տէ էօյլէ իթաաթլը: — Պէլի Յիսուս կէօյիւն իհթիշամընտա տաիի, տաիմա ազիզ պիքիր Մարիամըն էվլատը օլտուղունու ունութմազ. վէ հիչ պիր քէրէմի օնտան տիրիղ էթմէզ. շէօյլէ քի օ հէր շէյէ գատըր Ալլահ էվլատը, թապիաթտան նէ գատար գուտրէթլի իսէ, քէնտի սէվկիւլիւ վալիտէսի տաիի, շէֆաաթ ճիհէթիյլէ օ գատար գուտրէթլի տիր, տէնիլէ պիլի:

«Պու՛ւ սէպէպտէն էօթիւրիւ, գա-
թօլիք քիլիսէսի պիքիր Մարիամը օ
գատար շէրէֆլէնտիրի, վէ օնա օ գա-
տար թէսլիմ օլուր. — Մայր Աստուա-
ծային շնորհաց. — Ալլահանի լու-
թուֆլար վալիտէսի. — րապպինին ճէ-
մի լութուֆլարընըն վալիտէսի, խազ-
նէտարը վէ թէվզի էտէնի, տէյի եար-
տըմա չաղըրըր: Ալէ սուրբ Պէրնարտո-
սուն սէօզիւնէ կէօրէ, Ալլահ հէր շէյի
օնուն վասիթասըյլա ալմագլըղըմըզը
իսթէմիշ տիր: — Ալէ ազիզ Պիքիրէ
ղայէթ իպատէթքեար պիր էսքի շաիր,
— Հէր քիմ քի, լութուֆ իսթէր վէ
օնա գօշմազսա, գանատսըզ ուշմայա
արզիւ էտէր — տէմիշ տիր:

«Էօյլէ իսէ կիտէլիմ, էմնիյէթ իլէ
օնուն խաքիփայինէ կիտէլիմ: Օնուն
թախթը ատալէթ թախթը տէյիլ, լու-
թուֆ թախթը տըր: Պու՛ւ թախթըն
հուզուրունտա, մուհապէթլի էվլատ
սաֆտէրունլուղույլա, իգթիզալարըմը-
զը, իղվալէրիմիզի, թէհլիքէլէրիմիզի,
ճանըմըզըն տախի էն ազիմ սէֆիլիք-
լէրինի պէյան էտէլիմ: Էն մուհիմ
մասլահաթ լարըմըզը, խուսուսա էպէտի
սէլամէթիմիզէ տաիր օլանլարը օնա սը-
փարըշ էտէլիմ: Քարլինօ, սէնին իլք
հաղորդութիւնունու տա . . . : Ահ,
էյէր օնու սուրբճա ալմայա մուվաֆ-
ֆագ օլուրսան, պիր պաղընը ճէննէթէ
աթմըշ օլուրսուն: Էյ իմտի պու հա-

ղորդութիւնու պիքիր Մարիամա սի-
փարըշ էթ: Ճիւլիէթթա գատըն տա-
խի քէնտի ազապլարընը, թէէսսիւֆ-
լէրինի, ֆամիլեանըն տիւշիւնճէլէրի-
նի օ ազիզ վէ մուպարէք էլէ թէս-
լիմ էթսին: . . . Ահ, պու էյի, պու
սէվկիւլիւ ֆամիլեայը պիքիր Մարիամ
սէվէր. պիքիր Մարիամ ալգըշլար. պի-
քիր Մարիամ խէլասլըղա եէթիշտիրէ-
ճէք տիր: Օնա ըիճա էտէլիմ քի, կիւ-
նահ զէհիրինտէն էսիրկէսին. լութուֆ
շարապընը տաիմա թէտարիք էթսին,
արթըրսըն, չօղալթսըն. վէ էյէր պէտ-
պախթլըղըլա պու շարապ պիզտէ էք-
սիլիրսէ, միւճիւզաթըլա տախի Ալա-
հանի էվլատընտան օնու պիզէ ալըվէր-
սին: Պիքիր Մարիամ պունու եափար.
հէր հալտէ եափար. պունա ասլա շիւպ-
հէ էթմէյիզ. չունքի գուտրէթ վէ էյ-
լիք թարաֆընտան զէնկին տիր. չուն-
քի սուրը Պէրնարտոսուն շահատէթի-
նէ կէօրէ, օնա միւրաճաաթ էտիպ տէ.
քիմսէնին մահրում գալտըղը տէհըլէր-
տէն պերի իշիտիլմիշ տէյիլ տիր. ամին»:

Մատուռտան չըգար իքէն, — Տօն
կայէթանօ, Ալահ սէնի ալգըշլասըն,
տաիմա եինէ օ սուն — տէտի գատըն:
վէ տօն կայէթանօ.

— Տէմէք քի:

— Եանի տաիմա գըսա. տաիմա ա-
ճէլէ: Իշթէ եինէ պու կիւն մէսէլա,
իքի քարոզու պիրտէն եութտուրտուն:

— Գատըն ինան քի, խապէրիմ եօզ տուր :

— Էհ, պուճա էյիտէն իսքեաթ օլմուշում . . . լաքին շունու սիւալ էտէրիմ քի, պու շէյլէրի նիչին պիրազ աղըրտան ավայօրսուն :

— Նիչին տէյիմի սիւալ էտիյօրսուն. աֆվ էտէսին. ճէնապին օրացոյցու զայպ էթմիշ օլմալըսըն :

— Նէ օրացոյցու :

— Այ պիթիյօր տէմէք իսթէրիմ :

— Հագըգէթ, տէտի ֆլէմէնթինա. այ հէնիւզ տիւն պաշլամըշ կիպի իքէն, եիրմի իւչիւնտէյիզ : . . . Ահ, սէօյլէ տօն կայէթանօ, պազը տէֆա քարոզ-ճըգլարա իլավէ թագըլտըղը կիպի, այա տա իլավէ թագըլամազմը :

— Աֆէրին ֆլէմէնթինա, փէք էյի տիւշիւնտիւն, տէտի վալիտէսի : Էօյլէ իսէ տօն կայէթանօ, պիզէ պու իլավէյի տէ եափարմըսըն :

— Պուճու պէն տէ տիւշիւնտիւմ. փէք կիւզէլ. եափըլա պիլի. ամմա փէք ուզուն օլմազ :

— Պիրազ սէօյլէ պագալըմ :

— Իշթէ շէօյլէ գարար վէրէ պիլի-րիզ : Յունիսին իլք ճումա իրթէսի կիւնիւ խուլասա էտէրիզ. չունքի փազար կիւնիւ եափամամ. օ կիւն եօգարըտա եափաճաղըմ. վէ պէօյլէճէ, արասընտա օլան պիր գաչ կիւն իլավէ եէրինի թութար :

Քլէմէնթինա տէրագէպ գօշուպ օրացոյցու կէթիրտի. վէ պագտըղընտա (գանաաթսըզ պիր թավրըլա) — Ճուճա իրթէսի Յունիսին պէշինտէ իմիշ, արատա տէօրթ կիւն գալըյօր, ազ պիր շէյ տիր, տէյի չաղըրտը:

— Ազ օլմուշ, չօգ օլմուշ. պիր իլավէ տիր եա, եէթիշիր, տէտի տօն կայէթանօ:

Պուրատա՝ օլաճագ զինէթին, Բարլինօնուէն հաղորդութիւն ալմասը իւզէրինէ սէօհպէթ աչըլտը: Պու միւնասիպէթ իլէ, Քլէմէնթինա սիւալ էտիպ, Մազօեան Պէրթինա, վէ աճուճասը գըզը Փաօլէթթա քի, օնիքի եաշընը պիթիրմիշ տիրէր, օնլար տա հաղորդութիւն ալսալար օլապիլիրմի, տէտի:

— Եաշլարը քեաֆի տիր, եէթիշիր քի քրիստոնէական վարգապետութիւնու պիլսինէր:

— Փէք էյի էօյրէնմիշ տիրէր: Պու ճիւմլէ էյէր իսթէրսէն, օնլարը պիրազ թէֆթիշ էթմէյէ քէրէմ էյէ:

— Փէք էյի, եարըն տէյիլ օ պիր կիւն կէլտիլիմտէ... խօշնուտլուղուլա: Հաթթա շիմտի ֆիքրիմէ էօյլէ կէլիյօր քի, պէնիմ շայիրտլէրիմտէն տէ պիր գաչ թանէ վար...: Էվվէթ, հէփիսի պիրլիքտէ պիր զինէթ եափալմ: Փաղըրլարըն Ալլահը պունտան խօշնուտ օլուր:

— Հագգըն վար: Պիզ տէ խօշնուտ օլուրուզ:

— Ճիւղիէթթա գատըն, պանա պագ պու գըզ չօճուգլար վէ պէնիմ շայիրտլէրիմ իչին, պէն էլվէրիրիմ. չունքի պուրանըն ժողովրդապետի կիպիլիմ: Լաքին Բարլինօ իչին Ճէնօվատաքի ժողովրդապետինիզ իլէ սէյլէշմէք իգթիզա տըր: Քրիստոնէական վարդապետութիւնու պիլտիլինէ տաիր շահատէթնամէյի պէն վէրէպիլիրիմ:

— Պաշ իւսթիւնէ, Ատօլֆօյա պու նու եազալըմ — տէտի գատըն, վէ մատտէյի պէյլէճէ գարարլաշտրրտըտան սօղրա, էյի քահանայ պրրագտը կիթտի:

Ե Ի Ր Մ Ի Ն Ճ Ի

Գողգոթա:

Ագշամ թաամտան սօղրա, արգիւլէտիքլէրի զինէթ վէ Բարլինօնուն իլք հաղորդութիւնու իւզէրինէ սէյլէշտիքլէրի արատա, գատըն գըզընա տէօնիւպ. — Պիլիրմիսին ոէնին շայիրտլէրին հագգընա ֆիքրիմէ պիր շէյ կէլտի — տէտի:

— Նէ շէյ, վալիտէ:

— Օ կիւն իչին օնլարը պիր փարչա թէմիզճէ կիյտիրմէք իգթիզա տըր:

— Աթալարը ընլարը կիյտիրմէզլէրմի :

— Է՛հ, Բէ՛մէնթինա. ընլար ֆազըր տըրլար, կիյտիրմէզլէր :

— Էջլէ իսէ նէ եափմալը : Պապա-յամը եազալըմ : . . .

— Պապայամը : Օ՛ պէն մումլարը վէ տաճա պազը շէյլէրի տիւշիւնիւր-իւմ, տէտի :

— Հագգըն վար : Էջլէ իսէ պիզ եա-փալըմ :

— Պուճա պիր եօլ պուլմալըյըզ : Բէսէնտէ նէ դատար փարան վար : — Գըզ գօշտու, քէսէսինի կէթիրտի, վէ տօգուզ թանէ փարլագ ըիյալ սայտը, պիրազ տա ուֆագլըգլարը վարըտը : Ա՛յ

— Ալ, վալիտէ, պուճլարըն պէօյլէ պիր խայրըլը իշէ սարֆ օլմասընա մէմնուճ-ում — տէտի :

Հէփիսինի իսթէմէմ (տէյի ճէվապ վէրտի վալիտէսի). պու խայր ամէլէ պէն տէ հիսսէտար օլմագ իսթէրիմ :

Քարլինօ քի պու սէօզլէրին արասըն-տա դայպ օլմուշուտու, օ տա քէսէ-սինի կէթիրտի. վէ աճայիպ պիր աթ-վարըլա վալիտէսինէ սուճուպ, եաւաշ սէս իլէ, — Ալ, վալիտէ, պու տա խօճա էֆէնտինին շայիրտլէրի իշին օլ-սուն — տէտի :

— Փէք էյի, աֆէրին Քարլինօ . . . : Լաքին տուր պագալըմ. էվվէլա տօն Կայէթանօյուլա սէջլէշէլիմ, վէ ընուն իսթիշարէսինէ կէօրէ եափալըմ : Հա-

զորգութիւնն ալաճագ չօճուցլարը օ էյի
թանրը. օնլարըն նէ իգթիզալարը օլ-
տուղունու տա օ պիզէ սէջլէր:

Իքի կիւնն սօղրա տօնն Կայէթանօ
կէլտիյիսէ, սուֆանըն մասասը իւզէ-
րինտէ թօփուլա պէյազ թիւլ, վէ
ճիւլիէթթա գատընը գրզըլա պիւլիք-
տէ, իքի գրզ չօճուցլարա ըուպա քէս-
մէք իչին, էօլչիւ ալմագտա պուլտու:
Քլէմէնթինա տէրագէպ օնլարը քահա-
նայա թագաթիմ էտիպ, — Իշթէ սիզէ
սէջլէտիյիմ հրեշտակճրղազլար պուլն-
լար տըրլար. իսթէրսէն, պիրազ թէ-
ճէսսիւս էթ:... Պու Պէրթինա տըր.
պու տա ամուճասը գրզը Փաօլէթթա
տըր — տէտի: Տօն Կայէթանօ օնլարը
թէֆթիշ էտիպ, վէ քիֆայէթինէ
կէօրէ թալիմլէնմիշ պուլլուպ, եսփա-
ճագլարը պէջիւք շէյէ էյիճէ հազըր-
լանմայա նասիհաթ վէրտիքտէն սօղրա,
Քարլինօնուն տէրսինէ աճէլէ էթտի.
պատէհու մատուռա կիթտիլէր:

Պու տէֆա քարոզ ազիզ Պիքիրին
Գողգոթաա օլմասը իւզէրինէ իտի:

«Լրթըգ սէֆիլ իքլէրիմիզտէն, քիւ-
շիւքիւքլէրիմիզտէն, ինանիյէթիմիզ-
տէն չըգալմ պիր քէրրէ: Պու կիւն
Յիսուսա վէ պիքիր Մարիամա թէպ-
տիլ օլմագ, վէ ֆագըր եիւրէքլէրիմիզի
օնլարըն աճըլարընըն հուտուտսուզ կիր-
տապընա պաթըրմագ իչին, քէնտիմիզի
ունուլթմամըզ իգթիզա տըր:

«Ալլահանի Փէտէրին էպէտիլէրտէն
 գարարլաշտըրմըշ օլտուղսւ ոսաթ. ետ-
 նի օնուսն սէվկիւլիւ վէ պիր Թանէճիք
 էվլատընըն սօն էգիյէթլէրինին վէ էօ-
 լիւմիւնիւն սաաթը կէլմիշ տիր: Միւ-
 լահազամըզ ըլա Երուսաղէմէ կիտէլիմ:
 Ճէսիմ պիր հարէքէթ, ճէսիմ պիր
 շէնլիք վար. պէօյիւք զինէթի իճրա
 էթմէք իչին, տիւնեանըն հէր Թարա-
 ֆընտան Թօփլանմըշ օլան Եահուտի-
 լէր իլէ շէհիր տօլմուշ տուր: Յիսուս
 տախի շայիրտլէրիլէ պէրապէր օնլա-
 րըն մապէյնինտէ պուլունուպ, քէն-
 տիսի իչին սօն օլան օ զատիկի իճրա
 էթմէյէ օ տախի հազըրլանմագաա իտի:
 Պէլի, Ղազարոսուսն տիրիլմէսի միւճիւ-
 զաթընտան սօղրա, տիւշմէնլէրի օնու
 օրթատան գալտըրմայա գարար վէրմիշ
 իտիլէր: Օ քի հէր շէյի պիլիւր իտի,
 քէնտի շայիրտլէրի իլէ մուպարէք վէր-
 նատուսնա չէքիլիւր, օնլարըն բէֆագէ-
 թիլլէ զատիկ գուզուսուսնու եէր. ա-
 մնասուրը հաղորդութիւն խորհուր-
 դունու իհտաս էտէր. վէ կէճէ օլմայա
 պաշլատըղը արատա, աճըլը սիյասէ-
 թինի քէնտիսի պաշլամագ իւզէրէ,
 Գեթսէմանի պաղչէսինէ կիտէր: Պիր-
 ազ սօղրա իշթէ Յուդա. իշթէ աս-
 քէրլէր: Յիսուս Թուլթուլուր. պաղ-
 լանըր. Սինէտրիօ տիվանընա սիւրիւք-
 լէնիր. օրատա պինամուս կայիափա
 քահանայլար ըլա պիրլիքտէ օնու էօ-

լիւմէ մոսթահագ կէօրիւրլէր: Օ կէճէ Յիսուսուն հագգընա էօրֆիլիլ պիր կէճէ օլուր. պատէհու Պիղատոսա կէօթիւրիլիւր. օրատա իսթինթագլար, գամլըլար, տիքէն թաճ, վէ էօլիւմ սիճիլի վէրիլիր: Իշթէ Յիսուս, իշթէ պաշընը էյմիշ. արգասընտա խաչ, տիղլէրի տիթրէմէքտէ, ապէրլէրտէն մուհառէրէ օլմուշ, վէ արգասընա պիր չօգ խալզ տիւշմիւշ օլտուղու հալտէ Գողգոթայա տօղրու կիտէր:

“Էյ վալիտէ նէրէտէ, օնուն ազիզ վալիտէսի նէրէտէ . . . : Հիչ շիւպհէ էթմէյին. օ վալիտէ սէվկիլիլ էվլատընը եալընըզ էզիյէթ չէքմէյէ պըրագմազ: Հէր խուսուստա օնու իտարէ էտէն Հոգի սուրբ, օնու տա Երուսաղէմէ կէթիրմիշ իտի քի, Սիմէոնուն օնա խապէր վէրտիյի գըլըճըն էիւրէյինին տէրինինէ գատար սափլանտըղընը, հէր վագըթտան զիյատէ շիմտի տույմուշ տուր:

“Երուսաղէմին մէյտանլարընտա, տիւանտան տիվանա, էվլատընըն արգասը սըրա տօլաշմագ, օնուն պարկեշտիլիյինէ վէ պաքիրանէ չէքկինիլիյինէ տիւշմէզ իտի: Լաքին օնուն էօլիւմէ հիւքմ օլտուղունու իշիթտիլի անտէ, ճէսարէթ վէ գաթի գարարլա, օ ազիմ գուրպանտա հագըր պուլունմագ, վէ օնա պիրլէշմէք իչին գըյամ էտէր: Իշթէ Գողգոթանըն զահմէթիլի եօգուշու իւ-

զէրինտէ Յիսուսունա եէթիշիր: Ահ,
 պու նէ հայրֆլը րասթ կէլիշ, պու նէ
 մանգարա, պու նէ պագըշ: Ալաիտէ
 վէ էվլատ պիրիպիրինէ տէօնէրլէր: Ահ,
 պիքիր Մարիամ զայէթ սէվկիւլիւ էվ-
 լատընը նէ հալտէ կէօրիւր: Իֆրաթ
 աղըր խաչըն ալթընտա պէլի իքի գաթ
 օլմուշ. թապու թագաթտան քէսիլմիշ.
 Ալահանի պաշը, վէ գանըլա միւլէմմա
 կիւզէլ սաչլարը պիր տէսթէ տիքէն
 ալթընտա սըգըշմըշ. կէօզլէրի եաշ ըլա
 վէ գան ըլա տօլմուշ. հէր ատըմտա
 տիւշէր. պիր ալայ խաին չափղընլար-
 տան իփիլէ վէ հըզըլա չէքիշտիրիլիպ
 սիւրիւքլէնմէքտէ...: Աման եա րապ-
 պի, Յիսուսումմա նէ հալէ գօմուշլար:
 ... Տէ, գօյվէրին քի, շու մահզուն
 վալիտէ էվլատընը գուճագլասըն, պիր
 տէֆա էօփսիւն. պաշընտան, եիւզիւն-
 տէն աշաղը ագան գանլարը սիլսին:...
 Հայրը. տէմիրտէն պիր էլ օնու կէրի
 իրթէր: Պիքիր Մարիամ, օ իսքէնճէ-
 լէրէ եիւրէքլէրի տայանմայըպ աղլա-
 մագտա օլան պիր գաշ աճըգլը գարը-
 լար մապէյնինտէ աղըր ատըմլարըլա
 Յիսուսուն արգասը սըրա կիտէր:...

Իշթէ թէփէ. իշթէ Գողգոթա: Աս-
 քերլէր արամ էտէրլէր. էօլիւմէ հիւքմ
 օլունանըն եափըշմըշ ըուպալարընը, չէ-
 քիշտիրիպ գօփարարագ սօյմայա տալ-
 րանըրլար. վուգուֆճու խալգ, պիրի-
 պիրինի իրթիշտիրէրէք, էթրաֆընա

Թօփլանըրլար: Պիքիր Մարիամ էվլա-
տընը կէօզիւնտէն զայս էտէր. ամմա
օնուէն հալինի պիլիր, վէ Թարիֆ օլու-
մազ ածըյրլա օնու տիւշիւնիւր: Պիր-
ազ սօղրա Թէքրար Թէքրար չէքիճ
սէուէրի իշիտիր: Ահ, Յիսուսուէն Թէ-
նինէ չագըլան օ էնքսէրլէր, օնուէն տա
եիւրէյինէ չագըլըր. վէ էօրֆիւլիւ պիր
Թարզտա օնուէն եիւրէյինի տէլէրլէր:
Պիքիր Մարիամ ածըսընտան էօլիւմ
հիյէթինէ եէթիշէրէք, կէօրմէյէ չա-
լըշտըղը արատա, պիր տէ խաչըն եօ-
գարը տիքիլտիյինի կէօրիւր, Յիսուսու
տայանըմազ էզիյէթ իլէ օնտան ասըլ-
մըշ, վէ էլլէրինին վէ այագլարընըն եէնի
եարալարընտան սօն գանլարըն ագտը-
ղընը կէօրիւր: ... Էհ, պիր Թարաֆա
տուրուէն, պիր Թարաֆա տուրուէն.
սէֆիլ վալիտէ օնա եագլաշսըն, օնու
եագընտան կէօրսիւն, վէ օնուէն շէտիտ
աղըրլարընը հիչ տէյիլ իսէ քէնտի
հուղուրու վէ կէօզ եաշլարըյրլա Թէ-
սէլի էթսին:

«Ֆիլվագը օրատա, Յիսուսուէն խա-
չընըն եանընտա, պագը զահիտ գարը-
լար վէ սէվկիւլիւ Յովհաննէս իլէ պիր-
լիքտէ օ զալիմ սէյրանտա հագըր պու-
լունտուղունու, — Այր առ խաչին —
տէյէրէք, աւետարան պիզէ պէյան է-
տէր: Փէյղամպէրին պիրիսի, ածըլա-
րըն տիպսիզ տէրեասընա պաթմըշ օ-
լան օ գարըյր, բուհուլա իյէրիսինտէն

կէօրմիւշ իտի քի, եօլտան կէչէնյերէ տէօնիւպ, էհ, էյլէնին, վէ պագըն քի, օնուէն աճըսընա պէնզէր աճը վարմը տըր, տէյերէք հայըֆլը պիր թարզըւա չաղըրըր ըտը:

«Հալ պու քի պուրատա տաղըն իւզէրինտէն կէչէնյեր, տօլաշանլար, օ խաշա վէ իւզէրինտէ մըխլարըւա ասըմըշ օլանա պագարագ, եա քի թաշ կիպի փէք վէ սօուգ տուրլար, եա տա եապանի ճանավարլար կիպի խաին տիրլեր. վէ Յիսուստան հեր թէսէլլիյի տիրիղ էտէրլեր. հաթթա՝ Սուսուզում տէյի էթտիյի շիքեայէթէ գարշըլըգ, էօտ իլէ սիրքէտէն պաշգա պիր շէյ վէրմէզլեր:

«Պիքիր Մարիամ ըսա, օնա հիչ պիր իմտատ էտէմէզ: . . . Օ գատար տիքէնյերին սափլանմըշ օլտուղու օաղըրըր պաշա պիր գաչ տագիգէ տայանըպ տօղըռլթմայա, օ եարալը վէ պիւթիւն աղըրըղը իլէ էնքսէրլերտէն ասըմըշ օլարագ, եարալարը տահա պէտթէր երըթըլմագտա օլան վիճուտի եօգարը գալտըրմայա, նէ օնուէն կէօղ եաշընը սիլմէյէ, նէ տէ օնուէն շէտիտ ոուսուղլուղունու թէսքին էթմէք իչին պիր եութում սու վէրմէյէ տախի էօհտէքեար օլամագ: Էօյլէ իսէ պիր Ալահ վալիտէսի նէ եէնի թէշէննիւճլերէ, նէ շէտիտ մարտիրոսսուգլարա կիրիֆթար օլմնշտուր:

«Պէլի, պիր ճան չէքիշէն էվլատըն եաթաղընըն եանընտա ածը չէքէն նիչէ վալիտէլէր կէօրիւմիւշ տիւր: Ահ, օն- լարըն էն սէֆիլի պուրայա կէլսին, էն թասէլիսի պուրայա կէլսին: Այէլ, եա պէտպախթ վալիտէ, սէն քի պիր թա- նէճիք էվլատընըն դահմէթլի ճան չէ- քիշմէսինի, էթրաֆընա պագընմասընը, օ խըրլամասընը, օ սօն նէֆէսինի թէս- լիմ էթմէսինի կէօզիւն իլէ կէօրտիւն: ... Ահ, հագըզէթ հալին փէք եա- ման տըր. լաքին պիքիր Մարիամ սէնտէն չօգ զիյատէ սէֆիլ, վէ ածը- լարա դարգ օլմուշ տուր: Սէն էվլա- տընըն էզիյէթ չէքտիյինի կէօրտիւն. լաքին եոլմշագ պիր եաթագ իւզէրին- տէ եաթմըշ ըտը. վէ սէն քէնտի էլին իլէ օ եաթաղը թաթլըճա տիւզէտիր իտին: Պիքիր Մարիամ քէնտի էվլա- տընը, սէրթ խաչ քիւթիւլիւնտէն իւչ էնքսէր իլէ ասըլմըշ կէօրիւր: Սէն սէվ- կիւլիւ էվլատընա խըզմէթ օլունտու- ղունու, հալինէ ածըյանլարը, վէ սէ- նին իլէ պիրիքտէ տէրտինէ եանտըզ- լարընը կէօրտիւն: Պիքիր Մարիամ քէնտի էվլատընա սիթէմ, քիւֆիւր, պէտ տուա օլունտուղունու. հաթթա էն պէօյիւք թէօհմէթ սահիպլէրինին պիլէ մէրհամէթէ թէֆրէթտիյի օ սօն սըզլէթլէր արասընտա տախի օնա լա- նէթ օգսւնտուղունու կէօրիւր: Սէն թաթլը սէօզլէր, էօփիւշլէր, նազիք օխ-

շայրշլար ըլա, սէվկիւլիւ էվլատընըն ազապլարընը պիր ճիւզի խաֆիֆլէն-տիրէ պիլտին: Պիքիր Մարիամ նէ պիր թէք տիքէնինի չըգարմայա, նէ տուտաղը իւզէրինտէ փելթելէնմիշ օլան գանը սիլմէյէ, նէ օ գատար եարալարըն հիշ տէյիլ իսէ պիր թանէսինի սարմայա գատըր օլա պիլտի: . . . Էհ, սէնին աճըն պիքիր Մարիամըն աճըրնա էմսալ օլամազ: Սէն աճընըն պիր տամլասընը տաթտըն. պիքիր Մարիամ տիպսիզ տէրեասընը եուլթտու:

«Գաթի նազար, ախէր տէֆա սէօյլէտիյիմիզէ կէօրէ, պիքիր Մարիամըն Յիսուսունա օլան մուհապէթի, ճէմի վալիտէլէրին պիրլիքտէ օլան մուհապէթինտէն տահա պէօյիւք իտի. էն գըզղըն Սերովբէլէրին մուհապէթինտէն հատսըզ իլէրի կէչէրէք, էվլատընը վէ Ալլահընը սէվտի: . . . Լաքին քէնտիմիզէ պիհուտէ զօր վէրմէյէլիմ. պիր քիմսէ նէ գատար տիւշիւնսէ, արաշտըրսա, չալըշսա, օ տէրեանըն գըյըսընա պիլէ եէթիշէմիզ:

«Պու ճիւմլէ, (շունու տախի պուրատա զիքը էտէլիմ,) պիքիր Մարիամ տախիմա պիր գարարտա, տախիմա խոնարհ, տախիմա թէսլիմիյէթլի, տախիմա գուրպանա հազըր տըր: Յիսուսուն թէնինտէ չէքտիյինի, օ տա եիւրէյինտէ չէքէր. պու ճիւմլէ օնուն իլէ պիրլիքտէ չէքտիյինէ մէմնուն տուր: Օ

պիլիբ քի, Ալլահ տիւնեայր խելաս էթ-
մէյի, սէֆիլ կիւնահքեարլարը գուր-
թարմայր, պաշգա տիւրիւ իսթէմէմիշ,
պու եօլ ուլա իսթէմիշ տիր. իմտի
քէնտիսի տախի Ալլահըլա վէ էվլա-
տըյա էօյլէ իսթէր վէ հիւսնի ըրգա-
տըյա քէնտինի էպէտի ատալէթէ թէ-
միզ վէ կիւնահսըզ գուրպան սունար:
Վէ շու միւլահազայըլս թէսէլլի օլուր
քի, օ գատար գանլարըն վէ իսքէնճէ-
լէրին սէվապլարըյա կիւնահքեարլար
խելաս օլաճագլար: Պու թարզըլա,
Պօղոս առաքեալըն էպէտի փէտէր հագ-
գընտա սէօյլէտիյի՝ պիքիր Մարիամըն
հագգընտա տախի սէօյլէնիլէ պիլիբ քի,
պիքիր Մարիամ Գողգոթա իւզէրինտէ
պիզի օ տէրէճէ սէվտի քի, պիզիմ՝ իչին
սէվկիւլիւ էվլատընը պիլէ էսիրկէմէտի:

“Օ արատա Յիսուս տախի խաչըն
իւզէրինտէ, սէվկիւլիւ վալիտէսինին օ
աճըլարըյա պիրլիքտէ, ալիճէնապճա
հասսէլէրինի կէօրիւր. վէ ճան թէսլիմ
էտէճէյինէ եագըն, պիր սօն սէօղիւնէ,
եանի օնուհն հագգընտա նիհայէթսիզ
շէրէֆլի, վէ պիզիմ հագգըմըզա խէ-
լասըզը վէ նիհայէթսիզ լութուֆու
մոլաճիպ օլան սէօղիւնէ օնու լայըզ կէօ-
րիւր: Նաղարընը օնա չէվիբիր. տու-
տագլարընը թէփրէտիր, վէ զաիֆ պիր
սէս իլէ, — Ա՛ գարը, իշթէ սէնին
էվլատըն. — Աին դու, ահա որդի քո
— տէր, վէ Յովհաննէսի օնա կէօս-

Թերի: Պատէհու Յովհաննէսէ տէօ-
նիւպ, — Ահա մայր քո — Շիմոն
սողրա պու սէնին վալիտէն օլաճագ —
տէր: Ահ, պու նէ տէօզլէր. ահ, պու
նէ վասիյէթ. ահ, պու նէ հիքմէթ: Պի-
քիր Մարիամ պաշընը էյէր, բիզա կէօռ-
Թերի: Յովհաննէս տախի պաշընը
էյէրէք, բիզա վէրի: Տէ իմոի պիզ
տախի բիզա վէրէլիմ. վէ (տէվկիւլիւ
առաքեալ ըլա պիրլիքտէ) գարըլար մա-
պէյնինտէ զայէթիւղայէ աճըլը օլան,
վէ օ գատար էզիյէթ իլէ, Գողգոթա
իւզէրինտէ բուհանիճէ պիզի Թէվլիտ
էտէնի, ճան չէքիշմէքտէ օլան Յիսուս-
տան պիզէ վէրիլմիշ վալիտէ Թանը-
յալըմ:

«Էվվէթ, սէվկիւլիւլէրիմ. պիքիր
Մարիամըն գահրամանճա մուհապէթի,
գըզըն զայրէթի, Թէքմիլ Թէռլիմիյէթի
իլէ չէքտիյի մարտիրոսլուգ քի, տիւն-
եանըն խէլասլըղը մէյվէսինի հասըլ
էտէճէք իտի, Յիսուսուն գանըլըա
խէլաս օլանլարըն ճիւմլէսինին վալիտէսի
օլմայա, խաչըն ալթընտա բէսմէն իլան
օլունմայա օնու լայըգ էթտիլէր: Պիզ
սէֆիլ կիւնահքեարլադ հագգընտայըսա,
պէօյլէ գուտրէթլի վէ աճըլը պիր վա-
լիտէ գազանմըշ օլմագլըղըմըղ, խէլաս-
լըղըմըղա էմիյէթի վէ ճէսարէթի գաթ
գաթ արթըրմըշ տըր: Իմոի իսիմլէրին
էն Թաթլըսըլա օնու Թէսմիյէ էթմէյէ,
վէ քիլիսէ իլէ պիրլիքտէ, — Վալիտէ

օլտուղունու կէօսթէր — տէմէյէ հու-
գուգուսմուզ պուհտան նաշի տիր: Պու-
ճիհէթտէն օնուն վալիտէճէ թէրահ-
հիւմիւնտէն հէր շէյի մէմուլ էտէպի-
լիրիզ, քէնտի աճըլարընըն վէ պիր թա-
նէճիք էվլատընըն սիյասէթլէրի աշգընա
հէր շէյի օնտան տիլէյէ պիլիրիզ:

“Էյլէ իսէ օնուն հուգուրունտա տիզ
շէօքէլիմ. վէ Յիսուսուն ճան վէրմէ-
սինտէ եանընտա պուլունան, խաչըն
իւզէրինտէ սօն նէֆէսինի թէսլիմ էթ-
տիյինի կէօրէն, վէ էօլտիւքտէն սօղրա
օնուն տէլիք տէլիք օլմուշ վէ գանա
պէօլէնմիշ թէնինի գուճաղընա ալան
ազիզ վալիտէյէ, աղլայարագ շէյլէ
սէյլէյէլիմ.”

“Եւ ճէմի վալիտէլէր մապէյնինտէ էն
զիյատէ աճըլը վէ տէրտլի վալիտէ. վա-
գաա պինամուս քիշիլէրին Յիսուսունա
վէրտիքլէրի լայըգսըզ իսքէնճէլէրին սէ-
պէպի պիզ իզ, վէ կիւնահլարըմըզ ըլա
օնու խաչա չըգարան տա պիզ իզ: Լա-
քին խաթըրընա կէթիր, եւ ազիզ վա-
լիտէ քի, պիզիմ պինամուսլուգլարը-
մըզ իչին, սէնին կէօզիւն էօնիւնտէ
տէօքիւլէն օ գան, սէնին իչին տէ տէօ-
քիւլմիւշ տիր: Ալէ նասըլ քի սէն
պու տէօքիւլէճէք օլան Ալահանի գա-
նըն սայէսինտէ էյլէ պիր լութուֆա
նաիլ օլտունուսա քի, կիւնահ սանա
ասլա տօգունամատը. պէյլէ տէ պիզ
սէֆիլ էվլատլարընա լութուֆ ալըվէր

քի, պարի իշխետիյիմիզ պինամուսլուգ-
յարտան պիզի եայգասըն. շէօյլէ քի սէն
նասըլ իլէրիսինտէն էսիրկէնիլտին իսէ,
պիզ տախի սօղրատան Ալլահըն մէր-
համէթինէ նաիլ օլուպ, պիր կիւն ճէն-
նէթտէ էպէտի խէլասլըղա եէթիշէ պի-
լէլիմ. ամին:

Գատըն պու քարոզտան թէքմիլ
խօշնուտ օլամատը: Մատուռտան չը-
գարիքէն, տօն կայէթանօյա: — Կիւ-
նիւմիւզ պէօյլէ ազ գալմըշ. պարի շիմ-
տի պիրազ ուզունճա սէօյլէմէլի իտին
— տէտի:

— Կերէկի կիպի ուզուն սէօյլէմէտիմ
տէյիմի կէօրիւնտիւ սանա: . . . Օ գա-
տար չէթին պիր մատտէ տիր պու քի,
եօլունճա սէօյլէյէմէյօրում. վէ տին-
լէյէնյէրտէ՝ օ ազիմ աճըլարըն գատըր ու
գըյմէթինի էքսիլտիյօրում տէյի գօր-
գարըտըմ:

— Ահ, պու խուսուստա փէք կիւ-
յէլ սէօյլէտինիզ. լաքին պիզիմ իւզէ-
րիմիզէ տէ նէ կիւզէլ շէյլէր ույտուրա
պիլիր իտինիզ. . . :

— Նէ ույտուրմասը. պիր ճիւզի սէօյ-
լէսէննէ:

— Մէսէյա մէշագգաթլարը սապըրլա
չէքմէք. խաչը սէվմէք կիպի. . . :

Պագ, պագ: Սէն քէնտիլիյինտէն
պու շէյի եափա պիլտիյին հալտէ, պէ-
նիմ ույտուրմագլըղմա նէ իգթիզա
վար, Էյէր տինլէյէնյէր պէօյլէ միւս-

Թախտ օլուրլար ըսա, ամէլիյաթա տաիր ույտուրմագլար քէնտի քէնտինէ իճրա օլուր, վէ քարոզիչ խաֆիֆճէ կէչէ պիլիր: Գաթի նազար պու խուսուստա ախէր տէֆա սէօյլէմիշիմ տէյի կէլիր խաթըրըմա: Էհ, Մըսրրա գաշմագ, տաճարա կիթմէք, վէ նազարէթ էօմ-րիւ հագգընտա սէօյլէտիքլէրիմ ֆիք-րինէ կէլմէյօրմու...:

Գատըն պէօյլէճէ մաղլուպ օլուպ սիւ-քութ էթտիյինտէ, գըզը պիր միւշ-քիւլաթ ըլա մէյտանա չըգտը: — Տօն Այյէթանօ, շու միւշքիւլիւմիւ հալլ էթ. քարոզուէն սօնունտա պիր շէյ սէօյ-լէտին քի, եա պէն էյի անլայամա-տըմ. եա տա անլատըմըսա, պանա ոա-հիհ կէօրիւնմէյօր: Ազիզ պիքիր Մա-րիամըն հագգընա, էֆէնտիմիզ գանընր սէնին իչին տէ տէօքտիւ տէտինիզ: Օ պու գատար ազիզ վէ փաք օլուպ, Քրիստոսուն գանըյա թէմիզլէնէճէք հիչ պիր կիւնահը պուլունմատըզը հալ-տէ, պու նաուրլ օլա պիլիր:

Միւլահազամը փէք էյի անլամըշ-սըն, (տէյի ճէվապ վէրտի տօն Այյէ-թանօ) վէ անլատըզըն կիպի սահիհ տիր: Մատամ քի, մալումին օլուուն. (վէ պու փարչա, տօգուզունճու Պիոս փա-փանըն Անարատ Յըութիւն իւզէրինէ տին մատտէսի օլարագ վէրտիյի գաթի գարարա տախի տախիլ օլմուշ տուր) քի պիքիր Մարիամ հէրլէքէտէն հըֆզ

օլմուշուսա, հէնիւզ օ տիւնեայա կել-
մէտէն էվվէլ, Ալլահանի էվլատընըն սէ-
վապլարընը, վէ տէօքտիւլիւ գանը իլէ-
րիսինտէն կէօրմէյիլէ, փիշինէն օնլարը
օնա մէնսուպ էթմիշտիր. շէօյլէ քի,
Քրիստոսուն աֆվլըգ վասիթասըյա
պիղի կիւնահտան սօղրա խէլաս էթ-
տիյի կիպի, օնու տախի կիւնահտան
հըֆզ էտէրէք, կիւնահտան էվվէլ խէ-
լաս էթմիշ տիր: Մէզքիւր քահանայա-
պետ պէօյլէ սիճիլ վէրմիշ տիր. վէ
քիլիսէ պէօյլէ ինանըր վէ պէօյլէ տու-
վա էտէր: Անարատ Յղութիւն եօր-
թուսու տուասընըն շու սէօզլէրինէ հիչ
տիգգաթ էթմիշմիսին քի, օնտա Ալ-
լահա — էվլատընըն էօլիւմիւնիւ իլէ-
րիտէն կէօրմէյիլէ, օնու հէր լէքէտէն
արի էթտին — տէյի սէօյլէնիլիր: Էյ
իմտի պու սէօզլէր, Քրիստոսուն էօ-
լիւմիւնէ նազարէն, պիքիր Մարիամըն
սկզբնական կիւնահտան հըֆզ օլուն-
տուղունու պէյան էտէրլէր:

Վէ պու շէյ պիղէ աճայիպ կէօրիւն-
մէլի տէյիլ տիր: Ահէմիշ վէ կէլէճէք
օլան հէր շէյ, պիր գարարտա էպէտի
Ալլահըն հուզուրունտա հաղըր պու-
լունտուղունտան, իսթէտիյի կիպի հէր
էյլիյի թէրթիպ էտէ պիլիր: Քրիստո-
սուն սէվապլարընը, իլք կիւնահքեար
Ադամա վէ Եւայա մէնսուպ էթմէտիմի:
Էպքի ահտըն ճէմի սալիհլէրի, աֆվլըզը
վէ խէլասլըզը նասըլ էտինտիլէր. իլէրի-

տէ կէլէճէք օլան Բրիստոսուն վասի-
թասըյլա տէյիլմի...: Պէլի, Թա տիւ-
նեանըն սիֆթահընտան, Ալլահ քէն-
տի էվլատընը ինսան օլմուշ, խաչտան
ասըլմըշ կէօրիւր իտի. շէօյլէ քի սուրբ
Յովհաննէս օնու, — Գառն՝ որ զենաւ
ի սկզբանէ աշխարհի. — Տիւնեանըն
սիֆթահընտան պօղազլանմըշ գուզու
— Թէսմիյէ էտէ պիլտի: Ալ է պէօյլէճէ
նասըլ քի կէօրիւյօրսունուղ, Բրիստո-
սուն խէլաս էթմէսի, զանի վէ պօլ
օլտուղու էճիլտէն, ճէմի ինսանլարա վէ
ճէմի վագըթլարա եայըլըր, ճիւմլէյէ
ճարի տիր, ճիւմլէյի՝ հաթթա զայէթ
ազիզ Պիքիրի տէ խէլաս էտէր: Ան-
լատա պիլտիմի:

— Անլատըմ զանն էտիյօրում —
տէյի ճէվապ վէրտի Բլէմէնթինա:

— Պու կիւզէլ, լաքին պէյիւք պիր
սահիհլէք տիր — տէյի իլավէ էթտի
վալիտէսի: Ալ է տօն Վայէթանօ, շէօյ-
լէճէ սէօզիւնէ տէվամ էթտի:

— Իմտի պագըն քի, պու ազիմ սա-
հիհլէքտէ, նէ տիւրլիւ էմնիյէթ սէ-
պէպի վար տըր: Ազիզ Պիքիր խաչըն
եանընտա պիլիր քի էվլատընըն գանը
քէնտի իչին տէ տէօքիւլիւյօր. վէ քէն-
տի պուլունտուղու հալ, եանի սկզբնա-
կան կիւնահտան մուաֆ օլմասը, պի-
քիր վէ զայէթ փաք վալիտէ օլմասը,
պիր Ալլահ վալիտէսի օլմասը, օ գանըն
գուվվէթիյլէ տիր: Պունա պինաէն օ

զաթէն զայեթ էյի վէ աճրգլը օլտու-
ղունտան, թապիի պիզիմ եարտըմըմը-
զա եեթիշմէյէ տէ մէյլ տույար քի,
պիզ տախի քէնտի գապիլիէթիմիզէ
կէօրէ, օ խելասլըղա հիսսէտար օլալըմ:
Պու ճիհէթտէն, պիզ տախի պիր ոուրը
էմնիյէթ իլէ օնուհն հուզուրունա չըզըպ,
— Սէն քի օ գանըն մէյվէսինի իլքին
տէվշիրտին, սէն քի իլէրիսինտէն վէ զի-
յատէ զանիմէթ իլէ օնու տէվշիրտին,
պիզէ տէ մէրհամէթ էյլէ քի, կիւնահըն
ազիմ ֆելպքէթինէ ուղըատըզտան սօղ-
րա պարի օ մէյվէյէ նախ օլալըմ —
տէյէ պիլիւրիզ օնա: Վէ պէօյլէ Գրիս-
տոսուն Գողգոթա իւզէրինտէ օնու քէն-
տինէ շէրիք էթմէք իսթէմէսի, վէ խա-
չըն ալթընտա օնու ճիւմլէնին վալիտէսի
օլմագ եիւճէ լիյագաթընա գալտըրմագ
իսթէմէսի, տահա էյի անլաշըլըր զանն
էտէրիմ:

Քահանայ սէօզիւնիւ պիթիրտիյին-
տէ, — Պագ, նէ գատար կիւղէլ շէյ-
լէր քի, պունլարը մատուռտա սէօյլէյէ
պիլիւր իտին . . . — տէտի գատըն:

— Նէ իսթէրսին: Մատուռտա ագ-
լըմա նէ կէլիրսէ օնու սէօյլէրիմ. նէ
չարէ թահամիւլ էթմէլի: Ֆագաթ-
մատամ քի, պու սէօհպէթի էտիյօր-
ուզ. պիր շէյ տահա սէօյլէմէք իսթէր-
իմ: Եանի մուգատտէմ սէօյլէտիյիմէ
կէօրէ, Գրիստոսուն խելաս էթմէսինին
զանիլիյի վէ ճիւմլէյէ եայլտըղը հագ-

գրնտա տէմէք իսթէրիմ քի, պաղըլար
տէյիլ եալընըզ ինսանլարա, իլլա մէլա-
իքլէրէ գատար օնու եայմագ իսթէրլէր:

— Ահ, նէ վէճհիլէ — տէյի համէս
իլէ սիւալ էթտիլէր գատընլար:

— Մէլաիքլէր նէ տիւրլիւ կիւնասըլա
կիւնասքեար օլտուլար:

— Մաղրուրլուղուլա:

— Թամամ: Լաքին պու մաղրուրլուգ
կիւնասընը նասըլ իշլէտիլէր:

— Ալլահա ասի օլտուլար զանն էտէ-
րիմ . . . :

— Էվվէթ Ալլահա ասի օլտուլար.
լաքին հիչտէնմի: . . . Էլպէթտէ պիր
սէպէպ, պիր իղվա, պիր թէճրիւպէ
օլմուշ օլմալը:

— Նէ իմիշ:

— Իշթէ սիգէ պուսու պէյան էտէ-
ճէյիմ. էյիտիգգաթ էտին: Հէր շէյտէն
էվվէլ պու սահիհ տիր քի, մէլաիքլէր
պիր վագըթ կիւնաս իշլէյէ պիլիր հալ-
տէ պուլուստուլար. եանի թէճրիւպէ
հալինտէ: Ալլահ իսթէտի քի, օնլար
տա պիգիմ կիպի ֆիքիր վէ բատէթ իլէ
տօնանմըշ վարլըգլար օլտուգլարընտան,
օնլարա թային էթմիշ օլտուղու մուլթ-
լուլուղա իսթիհգագ քէսպ էթսինլէր:
Պու քի հագ տըր վէ անլաշըլըր: Իմտի
Ալլահ օնլարը նասըլ թէճրիւպէ էթմէք
իսթէտի տէյի սիւալ օլունուրսա, ին-
սան երլանըն վասիթասըլա թէճրիւպէ
օլտու. եա մէլաիքլէր . . . : Իշթէ շէյլէ

Ճէվապ վերիւրէր: Այլահ՝ քէնտի Այլահանի էվլատընըն կէլէճէք վազըթտա թէն ալմասընը, վէ օնուն վալիտէսինին իհթիշամընը մէլաիքլէրէ պէյան էթտի. վէ թա օ վազըթտան՝ թէն ալան քէյամա բուհուլա սէճտէ էթմէյի, վէ օնուն ազիղ վալիտէսինէ քէնտի սուլթանլարը կիպի թապի օլմայը էմը էթտի: Նիճէ քի կէօրիւյօրսունուզ, մէլաիք թապիաթընտան փէք չօք աշաղը օլան ինսանի թապիաթա թապի օլմագտան պահս օլունույօր իտի: Մաղբուր օլանլար պունա թէնէզզիւլ էթմէտիլէր. վէ Այլահըն օ արատա օնլար իչին թէրթիպ էթտիյի ճէհէնէմէ փէրս օլտուլար: Խոնարհ օլանլար իթաաթ էտիպ, ինսան-Այլահա սէճտէ էթտիլէր. վէ սուլթանլարընը թանըտըլար. վէ պէօյլէճէ ինսան-Այլահըն սէվապլարըյա լութուֆտա մէթանէթ պուլուպ էպէտի խէլաս օլտուլար: Պէօյլէ Յիսուս Քրիստոս մէլաիքլէրին տէ, ինսանլարըն տա փատիշահը վէ գուրթարըճըսը տոր. վէ պէօյլէ օնուն խէլասլըղընըն հիմմէթի ճէմի ազըլ սահիպի եարատըլմըշլարա եայըտը:

— Ահ, նէ կիւղէլ. ահ, նէ գատար խօշումա կէլիյօր. պէօյլէ շէյ հիշ իշիթմէմիշ իտիմ — տէյի չաղըրտը գատըն վէ գըզը տա պիրլիքտէ:

— Ամմա սէօզիւմիւզ անլաշըլսըն. պու պիր զիւիւմէն իպարէթ տիր:

— Էյի եա, պիղ տէ պու զիւիւմ տէն իզ:

Պէն տէ, տէտի տօն կայէթանօ: Էյ իմտի պու քիւչիւք իլավէտէն խօշնուտ օլտոււնուզմու:

— Էլպէթ — տէտիլէր վալիտէ վէ գըզ պիր աղըզտան:

— Իշթէ պու տա գատընըն պէնտէն մաթլուպ էթտիյի ասապա տաիր նասիհաթլարըն եէրինի թուլթսուն — տէյիպ, կիթմէյէ տավըանըյօր իքէն, Քլէմէնթինա՝ կէրիտէ փէնճէրէնին էօնիւն տէ էյլէնմէքտէ օլան գըզ չօճուզլարը օնուն հուզուրունա կէթիրիպ, հաղորդութիւն իչին օնյարա պիր գաչ նասիհաթ վէրմէսինի րիճա էթտի: Տօն կայէթանօ, պիր էյի խոստովանանք ըլա օնա հաղըրլըգ կէօրմէյի թաթլըճա օնլարա նասիհաթ էթտի: Վէ օնյար իչին հաղըրլանմագտա օլան գումաշլարըն՝ իւզէրինտէ պուլունտուղու մասայա կէօղիւնիւ չէվիրէրէք, Սիզին իչին կիւզէլ րուպա հաղըրլանմագտա օլտուղունու կէօրիւյօրում: Պունուն իչին ճիւլիէթթա գատընա վէ էյի ուսթանըզա թէշէքքիւր էտին. հէմ պագըն քի պու րուպալար պէյազ տըր. սէպէպի նէ օլտուղունու պիլիրմիսինիզ: ... Պունլարը կիլինտիյինիզտէ, քէնտինիզի պէյլէ տիւզէնմիշ կէօրմէյիլէ, Ֆիքրինիզէ պիր քիպիրլէք տուլղուսու կէլիրսէ, օքէօթիւ տուլղույու Ֆիքրինիզտէն գօ-

վուն. վէ — Եւ Ալլահըմ, պէնիմ
գալալիմտէն հէր լէքէյի տէֆ էյլէ քի,
պու բուպալար կիպի, պէն տէ ոէնին
կէօզիւնտէ թէմիզ վէ փաք օլայըմ, վէ
հաղորդութիւնտա սէնի ազիզէ գա-
պուլ էտէյիմ — տէյի սէօյլէյին տէտի:

Օ պու սէօզլէրի սէօյլէտիյի արատա,
Քարլինո սւթառնըն եանընա եապաշ-
մայըլա, օնա պիր շէյ սէօյլէյէճէք կիպի
կէօրիւնիւր իտի, լաքին ճէսարէթ էտէ-
մէյիպ, կէօզիւյիւլէ գըզգարտաշընա ի-
շարէթ էտէր իտի: Օյուա եա ֆէր-
գինէ վարմատըղընտան, եախօտ տիգ-
գաթ էթմէտիյինտէն, եավաշ սէս իլէ,
— Քլէմէնթինա, չօճուգլար իչին օնա
սէօյլէ — տէտի: Վէ տօն Այայէթանօ
պուսու իշիտիպ, Քարլինօյա տէօնէրէք,
նէ տիր տէյի սիւալ էթտի իսէ տէ,
չօճուգ էօնիւնէ պագարագ գըզարտը:
Օ վագըթ գատըն օնու զահմէթտէն
գուրթարմագ իչին, էվլատընըն քէնտի
քէսէսինտէն, օնուն շայիրտլէրինէ բու-
պա եափմագ իւզէրէ ֆիքրինէ կէլէն
էյիպիր թէոավուրու քահանայա թա-
րիֆ էթտի: Տօն Այայէթանօ, — Փէք
ալա. փէք ալա. պու կիւզէլ պիր ամէլ
տիր, Յիոուսա փէք մագպուլ տուր:
Լաքին օչօճուգլարտան իքիսինին իհթի-
յաճը եօգ տուր. չունքի օնլարըն պիրի
հալի վագըթը եէրինտէ պիր սէնաաթ-
քեարըն օղու տուր. օ պիրինին փէտէրի
տէ վարիյէթի աղ ըսատա, չալըշղան

տրր. վէ գօրգարըմքի կիւճիւնէ կիտէր:
Գալըր իւշիւնճիւ, ֆագըրճըղազ. ահ,
իշթէ պունուն իհթիյաճը վար տրր:
Իմտի պիր սէթրի, պիր տէ փանթա-
լօն . . . սըփարըշ էտէրիմ. պունուն
մէսարիֆինի թէսվիյէ էտէրիզ. խօշ-
նուտ օլտունմու Քարլինօ — տէտի:
Զօճուգ խօշնուտ օլտուղունու պաշը-
յըլա իշարէթ էթտի: Վէ մուսահէ-
պէթ պէօյլէճէ խիթամ պուլտու:

Ե Ի Ր Մ Ի Պ Ի Ր Ի Ն Ճ Ի

Գողգոթաստան վերափոխոսմա:

Տօն կայէթանօնուն իքի կիւն սօղ-
րա վերտիյի քարոզճըղազը մուգատ-
տէմէսիզ զիքը էտէլիմ:

«Գողգոթանըն էզիյէթլէրինտէն
սօղրա, Յարութիւնուն գրոս շաղլըգ-
լարը: Աւետարան հէր նէ գատար պիր
շէյ «էօյլէմէզ իսէ տէ, Յիսուսուն
տիրիլտիյինտէ վալիտէսինէ կէօրիւն-
տիւյիւ շիւպհէսիզ տիր: Հաթթա
պիթթապի շէօյլէ ֆարզ օլունմալը
տրր քի, շալիրտլէրիյլէ գըրգ կիւն տա-
հա էյլէնտիյի միւտտէթտէ, սըգ սըգ
օնա կէօրիւնմիւշ, վէ չէքտիյի աճը-
լարտան տօլայը, սաաթլարճա օնու
թէսէլլի էթմիշ օլաճագ տրր: Պիքիր
Մարիամըն Յիսուսու, Գողգոթանըն

« զալիմ սէյրինտէն սօղրա, եէնի, կիւզէլ, շէրէֆլի, էզիյէթ չէքմէզ, էօ- յիւմնիւզ էօմրէ տիրիյտիյինի կէօրմէք- տէ, պիւթիւն գալպի իլէ օնու սէվ- մէքտէ, եարատրլմըշ մախլուգլարըն ճիւմլէսինտէն զիյատէ օնտան սէվիլ- մէքտէ տուլտուղու թարիֆ օլունմաղ շազլըզը պէյան էթմէյէ տուրմայաճա- ղըմ. չունքի պունլար էօյլէ շազլըգլար տըրլար քի, ինսանի յիսան աճիզ գալ- տըզը իչին, սիւքուլթ էթմէք տաճա խայրըլը տըր:

« Լաքին պու շազլըգլար՝ պիքիր Մա- րիամըն ճագգընա կէյիպ կէչիճի պիր թէսէլլի, վէ պաշգա էզիյէթլէր չէք- մէյէ պիր ճիւզի նէֆէս ալսըն տէյի, օնա իճսան օլունան մուվազգաթ պիր րաճաթլըգ իտի: Նիճէ. տաճամը է- զիյէթ չէքէճէք տիր. Գողգոթատան սօղրա տաճա էզիյէթ գալմըշմը տըր: ... Էվվէթ, տինյէյին: Օ գըրգ կիւնլէր կէչտիքտէն սօղրա, Յիսուս իճթիշամ րլա կէօյէ չըգար: . . . Աճ, պիքիր Մարիամը տիւշիւնիւն պիր քէրրէ քի, Յիսուսու քէնտի կէօղիւնտէն կիզլէ- յէն օ պէյազ պուլուտուն արգասը սրրա, կէօղլէրի, եիւրէյի վէ պիւ- թիւն ճանրլըլա, Յիսուսուլա պիրլիք- տէ նաւրլ խաֆիֆճէ ուշմուշուտու: Լաքին եիւրէյի իլէ ուշարսա տա, թէնի իլէ քիյիսէնին պաշընտա պու- ունուպ, Գողգոթա իւզլէրինտէ քէն-

տիսինէ թէսլիմ օլուռնան ումուռմի վա-
լիտէլիք ազիմ մէմուրիյէթինի պու
տիւնեա իւզէրինտէ գուլլանմայա պաշ-
լամասը իգթիզայրտը :

“Իշթէ ֆիլվագը վերնատուռնտա ա-
ռաքեալար վէ շայիրտլէր իլէ պուլու-
նուպ, գըզղըն տուալարըյա, Հոգի
սուրբուն էնմէսինի թաճիլ էտէր իտի.
խաչա չըգան Յիսուսու վազ էթմէյէ
առաքեալարը ճէսարէթլէնտիրիր իտի.
վէ պէօյէճէ գաթօլիք քիլիսէնին թէշ-
քիլինէ վէ իլք ֆիւթահաթլարընա
նազարէթ էտէր վէ հիսսէտար օլուր-
ուտու :

“Մուպարէք Պենտէկոստէ կիւնիւ
կէչտիքտէն սօղրա, քիթապը շէրիֆ
պիքիր Մարիամըն հագգընա արթըգ
պիր շէյ սէօյէմէզ : Լաքին քիլիսէնին
րիվայէթի օնուռն եերինէ կէչմէյիլէ.
զիյատէ էսքի վէ զիյատէ սահիհ հէր
նէ քի վարըսա, իհթիմամըլա օնտան
թօփլայարագ, պու կիւն պիքիր Մա-
րիամըն տիւնեա իւզէրինտէ կէչիրտիյի
էօմիւրիւն հիքեայէսինի թէքմիլ էթ-
մէք տիր նիյէթիմ :

“Ճան չէքիշէն ուսթասընըն վասի-
յէթինէ սատագաթլէ Յովհաննէս, պի-
քիր Մարիամը քէնտի եանընա ալտը,
վէ օնու քէնտի խանէսինտէ ալը գօ-
տու : — Աշակերտն այն ընկալաւ զնա
առ իւր : — Իվվէլա Էրուսաղէմտէ, վէ
սօղրա տահա ուզուռն վագըթ Եփե-

սոստա (Այասուլուգ) քէնտիսինին նի-
չէ սէնէլէր առաքեալը վէ եպիսկոպո-
սու օլտուղու շէհիրտէ: Իմտի պու-
րատա իքի սիւալ խաթըրա կէլիր: Պի-
րինճիօ օ տուր քի, պիքիր Մարիամ
Եփեսոստա Յովհաննէս իլէ նէ եափար
ըտը: Իքինճիօ տէ, նէ գատար վազըթ
տաՀա տիւնեա իւզէրինտէ եաշատը:

«Իւք սիւալէ շէօյլէ ճէվապ վէրի-
լիր քի, պիքիր Մարիամ տուա էտէր,
եարտըմ էտէր, նասիՀաթ վէրիր վէ
Հիւանի իպրէթ վէրիր իտի, քիլիսէյէ
քի, Հէնիւզ իւք պաշլանկըճլարընտա
օնուէն իպրէթլէրինէ վէ եարտըմլարընա
զիյատէ միւհթաճ ըտը: Իքինճի սիւալէ
կէլինճէ, պունա գաթի պիր ճէվապ
վէրիլէմէզ. չունքի եաշը Հազգընտա
ալթմըշ իւչտէն եէթմիշ իքիյէ գատար
տիւրլիւ զիւիւմլէր օլուպ, իւք գազի-
յէտէ, էվլատընըն կէօյէ չըգտըղընտան
սօղրա թամ օնպէշ սէնէ տաՀա. վէ
իքինճի գազիյէտէ եիրմի տէօրթ սէնէ
տաՀա տիւնեատա գալմըշ օլմասըլազըմ
կէլիր . . . եիրմի տէօրթ սէնէ տաՀա:
Պիքիր Մարիամըն Հազգընա նէ ազիմ
շէհիտլիք: Պէօյլէ ուզուէն պիր միւտ-
տէթտէ, օնուէն ահուզարլարընը, կէօզ
եաշլարընը, ըիճալարընը քիմ խայալ
էտէ պիլիր: Լութուֆլարընըն, սէվապ-
լարընըն, ֆազիլէթլէրինին նէ գատար
արթտըղընը քիմ Հիսապլայա պիլիր:
Օնուէն մուհապէթինին շիտտէթինի

քիմ թարիֆ էտէ պիլիւր քի, պիր ազի-
զին սէօզիւնէ կէօրէ, ճիւմէ ինսան-
լարա թագսիմ օլունսա, հէփիսինի տէ
էօլտիւրէճէք գատար գուվէթէ մալիք
օլուրուտու: ... Էօյլէ իսէ պիքիր Մա-
րիամ նասըլ եաշայա պիլիւրիտի: Պիր
սուզուն վէ քէնտինէ զիյատէ ազապլը
միւճիւզաթըլա. շէօյլէ քի օ զայէթ ա-
զիզ ճանըն հէր պիր ահուզարը, հէր
պիր թէհաոսիւրիւ պիր ոանիյէտէ,
թօփրագտան օլան թէնին հէր պիր
պաղլարընը գրրըպ պօզմայա քեաֆի
իտի: Էօյլէ իսէ օ գատար սէնէլէր հագ-
գընա նէ տէմէլի: Ղայէթ ահէթէ վէ
զայէթ զահմէթլի պիր մարտիրոսլու-
ղուն ահէթէ իլէ թիւքէթմէսի օլտու-
լար:

Պիքիր Մարիամ հաչան քի օնուն եէ-
թիշտիյինի տույտույունսա, պու կէօզ
եաշը վէ աճըլար տիւնեասընը թէրք
էթմէտէն էվվէլ, Յիսուսունուն էզի-
յէթ չէքտիյի վէ էօլտիւլիւ ազիզ
մահալլէրի պիր տէֆա տահա կէօրմէք
վէ իպատէթքեարլըղըլա իզզէթլէմէք
իսթէտի: Իշթէ պու սէպէպէ մէպնի
սատըգ Յովհաննէսինին ըէֆագէթիյլէ
Երուսաղէմէ ավտէթ էթտի. վէ օրայա
եէթիշտիյինտէ, ահ էտէրէք. աղլա..
յարաք, Գողգոթա եօլլարընը թէքրա-
րէն տօլաշըր ըտը. էվլատընըն չէքտիյի
իսքէնճէլէրի պիրէր պիրէր կէօզիւ էօ-
նիւնէ կէթիւրիւր իտի. պէօյլէ գըսմէթլի

պիր գան ըլա հալա գըզարմըշ օլան
 թաշարը հօփէր վէ կէօզ եաշըյըլա
 ըսլատըր ըտը. Յիսուսու իւզէրինտէ
 ասըլմըշ կէօրտիւլիւ օ խաչա սէճտէ
 էտէր, վէ Գողգոթատաքի պօշ մէզա-
 րա զիյարէթ էտէր իտի: Իշթէ պի-
 զիմ տէ Խաչ Էօլ — թալիմաթը վառի-
 թասըյլա, Ֆիքիր իլէ տօլաշտըզմըզ
 եօլ պու տուր: Ա՛հ, քէշքի պիքիր
 Մարիամըն հասսէլէրի իլէ տօլաշա-
 յըտըգ:

«Պու իպատէթքեար զիյարէթլէրի
 պիթիրտիքտէն սօղրա, տիւնեա իւզէ-
 րինտէ արթըգ նէ իշի գալըր: . . . Ա՛հ,
 ագըպէթ հասրէթինի չէքտիյի սաաթ
 եէթիշիպ, պիքիր Մարիամ քէնտինի
 կէօյէ չաղըրան շու սէսի. — Այէլ, եա
 գալպիմին սէվկիւլիւսիւ, կէլ կէօկէր-
 չինիմ. տիւնեա իւզէրինտէ ահ ու վահ
 էթմէք վագթը թէքմիլ օլտու: Տէհ-
 շէթլի գըշ կէչտի. պուզլար էրիյօր-
 լար. չիչէքլէր աշըլըյօր: — Այէլ, կէլ,
 եա արուսէ. կէլ, փէտէրտէն, էվլատ-
 տան վէ Հոգի սուրբտան էօյլէ պիր
 թաճ ալմայա կէլ քի, կէօյլէրտէ. օնա
 էմնալ թաճ եօգ տուր — սէտասընը
 իշիտիր:

«Ալլահ օնու սաղ սագլայան միւլճիւ-
 գաթը ազար ազար էքսիտիր. վէ մու-
 հապէթէ՝ քէնտի ալէվինին շիտտէ-
 թիյլէ օ զայէթ աղիզ էօմիւր գուրպա-
 նընը եագըպ թիւքէթմէյէ ըուխտաթ

վերիր: Կէլին, օնուէն սօն սաաթլարընա
Հայրան օլալըմ:

“Իշթէ պիքիր Մարիամ պիր էտնա
օտաճըգտա, ֆազրըճա եաթաղընըն
իւզէրինտէ եաթմըշ, մուհապէթտէն
թիւքէնմէքտէ տիր: Օնուէն սէվկիւ-
լիւսիւ, Յիսուսուէն տա սէվկիւլիւսիւ
Յովհաննէս պիր թարաֆընտա. պազը
զահիտ գարըլար օ պիր թարաֆընտա
պէքէմէքտէ տիրլէր: Մէլաիքլէր քէն-
տի սուլթանլարընըն մուլթուլու տարի
պագա էթմէսինէ Հայրան օլմագ իչին,
քէօմէ իլէ կէօյտէն էնմիշլէր. վէ պի-
քիր Մարիամ օնլարա տէօնիւպ, —
էհ, պիրազ տահա պէնի գալտորըն,
պէնի թուլթուէն. զիրա մուհապէթտէն
թիւքէնիյօրոււմ: Ահ, պու տիւնեատա
նէ իշիմ վար. վայ պանա. գուրպէթ-
լիյիմ փէք ուզուէն օլտու: — Ահ, սէվ-
կիւլիւմ Յիսուս, չէք պէնի, ահ, գուր-
թար պէնի պու եանղընտան քի, պէնի
թիւքէթմէսին: Թաթլը գօգուլու ա-
տըմլարընըն արգասը սըրա չէք պէնի
քի, սէնին Ալլահանի էյլիյինին թաթ-
լը րաիհէսինի ալայըմ: Յուսուսոււմ,
սէնին եիւզիւնիւ կէօրէյիմ: Յիսու-
սոււմ, սէնին սէսինի իշիտէյիմ:

Պու թաթլը մուհապէթ թաշղըն-
լըգլարը արասընտա, իշթէ օ մէլայիք
պէօլիւյիւնիւն իչինտէն պիրիսի. պէլքի
տէ պիր կիւն օ ազիմ միւթտէյի կէ-
թիրէն Գաբրիէլ քէնտիսի — Հասրէթ

չէքտիյին սաաթ եագլաշըյօր տէյի օնա միւժտէ վերիւր։ Ա՛հ, պուռնուն իւզէրինէ օ զայէթ ազիզ էօլիւմճիւնիւն կէօզլէրի նասըլ փարլամայա պաշլարլար. ա՛հ, օ զայէթ թաթլը տուտագլարըն իւզէրինտէ նէ տիւրլիւ թէպէսսիւմ կէօրիւնիւր։ Ա՛հ, պէօյլէ պիր մէսըուր խապերտէն տօլայը, օ խապերի կէթիրէն մէլէյէ, օնու կէօնտէրէն Ալլահա նէ տիւրլիւ թէշէքքիւրլէր սոււնար. — Ա՛հ, չափըք, պէլի, չափըք կէլ, ես սէվկիւլիւ Յիսուսում։ Ա՛հ, եիւրէյիմին սանա նէ գատար հասրէթ չէքտիյինի եալընըզ սէն պիլիրսին — տէր։ Պատէհու Յովհաննէսէ տէօնիւպ, — Յովհաննէս, էվլատըմ, սէնտէն նէ գատար միւթէշէքքիր իմ — տէր։ Օ շայիրտ աղլամայա պաշլար. պիքիր Մարիամ օնու թէսէյլի էտէր։ — Ճէսարէթլի օլ էվլատըմ. կերչի սէնի պըրագըյօրում. ամմա գատիմի տէյիլ. պէնիմ կիթտիյիմ եէրէ սէն տէ կէլէճէքսին. պու վատէ պիր փէյ օլմագ իւզէրէ ալգըշըմը վերիրիմ . . . : Ա՛հ, քէշքի սէնին իլէ պիրլիքտէ, Յիսուսումուն ախէր առաքեալլարը տա պուրատա պուլունմիւշ օլսայըտըլար։ Հէփիսինի տէ պու վէտայը էթմէք. հէփիսինէ տէ ալգըշ վէրմէք իսթէրիտիմ . . . — տէր։

«Հէնիւզ պու սէօզիւ սէօյլէտիյի արատա, պիր տէ Պետրոս իչէրի կիրէր,

արգասքնտան Անգրէաս, արգասքնտան
Բարթուղիմէոս, ոօղրա պիրիպիր ար-
գասք սրրա տխէր առաքեալլար տա :
Է՛հ, պու նէ հիքմէթ : Պետրոս Բօ-
մատան, Բարթուղիմէոս ուզազ Հին-
տիսթանտան, սաիրլէր տէ տիւնեանքն
տխէր Թարաֆլարնտան . աւետարանքն
քէլամընը վազ էթտիքլէրի մահալլէր-
տէն, վագթըյրլա մարգարէնին եօլճու-
լուղու կիպի, մէլաիքլէր վասիթասըյ-
լա ուչար կէլիրլէր . ազիզ վալիտէսինին
սօն ըիճառընը, պէօյլէ ազիմ պիր միւ-
ճիւզաթ կէօսթէրէրէք գապուլ էտէն
Ալլահ էվլատընըն էմրիյիլէ կէլիպ եւ-
թիշիրլէր : Շէօյլէ քի հագգ իւզէրէ
առաքեալլարըն սուլթանը իւնվանըյլա
սէլամլանան, առաքեալլար մապէյնին-
տէ վէֆաթ էթսին :

“Իշթէ հէփիոի, պիքիր Մարիամըն
եաթաղը էթրաֆընտա տիզ չէօքիւպ,
Թէսէլլիսիզ կէօզ եաշլարընտ պօշա-
նըրլար : Պիքիր Մարիամ օնլարա կիւ-
լէր եիւզ կէօսթէրիր, ճէսարէթ վէրիր,
վէ մուպարէք էլլէրինի գալտըրըպ,
վալիտէճէ մուհապէթ իլէ օնլարը ալ-
գըշլար : . . . Օլ վագըթ Գարրիէլ
զայէթ Թաթլը սէս իլէ Ուլէն՝ Բիւ
Մարիամ սէլամընը պաշլար . տխէր մէ-
լաիքլէր օնուն արգասքնը իլավէ էտէր-
լէր : . . . Իշթէ էֆէնտիմիզ, իշթէ պիզ-
զաթ Յիսուս քէնտիսի . . . : Օ նէ
նուր, օ նէ պագըշ, օ նէ կիւլէճ եիւզ :

Գօլլարընը աչար, իսիմլերին էն թաթ-
լըսը օլան լափդէ իսմիյիլէ. — Ալալիտէ
... կէլ... տէյի օնու չաղըրըր. վէ օ
կիւզէլ ճան, քէնտի Ալլահանի էվլա-
տընըն գուճաղընտա պուլունուր:

«Առաքեալլար մէյուս միւքէտտէր,
օնուն ույույօր կիպի կէօրիւնէն ազիզ
եիւզիւնէ պագմագտա իքէն, պիքիր
Մարիամըն ճանընը թէսլիմ էթմիշ
օլտուղունուն ֆէրքինէ վարտըզլարըն-
տա, պիր ազիմ կէօզ եաշընա պօշտ-
նըրլար. վէ էօքիւր էօքիւր աղլայարագ,
վէ նէֆէսլէրի չըգմայարագ տուա է-
տէրլէր իտի: ... Տէ իմտի պիզ տէ
տիզ չէօքէլիմ. վէ օնլար ըլա պիրլիք-
տէ պիզ տախի. «Սրբուհի կոյս Մա-
րիամ մայր Աստուծոյ, աղօթեա վառն
մեր մեղաւորացս, այժմ եւ ի ժաման
մահուան մերոյ. ամէնդ տէյերէք տուա
էտէլիմ:

«Օնուն ղայէթ մուպարէք թէնի
պազը զահիտ գարըլարտան գայըրըրպ,
առաքեալլարտան իզզէթլէնիպ, չիչէք-
լէր վէ ըլըգլար ըլա տօնատըրըպ, զէյա-
տէ հիւրմէթ վէ ըիայէթ իլէ միւթատ
իւզէրէ Գեթսեմանիտէ թաշտան օ-
յուլմիւշ պիր մաղարայա եերլէշտիրիլ-
տի վէ գափատըրըր. օրատա քի կիւն-
տիւզ վէ կէճէ հավատա տէմավի նաղ-
մէլէր իշիտիլիւր իտի: Իւչիւնճիւ կիւն,
հաչան քի առաքեալլար պիրիպիրլէ-
րինտէն այրըլմագ իւզէրէ իտիլէր, օ

ճէմիյէթտէ եալընըզ էքսիք պուլունան
 Թովմաս տախի սօղրատան եէթիշտի.
 վէ ազիզ Պիքիրին մուլթուլու վէֆա-
 թընտա հազըր պսլունամատըղընտան
 տօլայը իֆրաթ վէ թէսէլլիսիզ քէտէր
 էտէրէք, հիչ տէյիլ իսէ օնու՛ն պա-
 գայէսինի կէօրմէք վէ իզզէթլէմէք քէ-
 րէմինի տիլէտի: Մէզարը գափատան
 թաշը կէրի ալտըլար, պագտըլար քի
 . . . օ կիւզէլ թէն օնտա տէյիլ. իլա
 զանպագլար, կիւլէր վէ մէնէքշէլէր ճէն-
 նէթ գօգուսու փէյտա էթմէքտէ իտի-
 լէր: Պիքիր Մարիամըն թէնի, Ալլա-
 հանի էվլատընընքի կիպի, իւչ կիւն
 սօղրա տիրիլմիշ, վէ ճէննէթ իհթիշա-
 մընտա ճանընա պիրլէշմիշ իտի: Չուն-
 քի Ալլահ էվլատընըն քէնտի թէնինի
 ալմըշ օլտուղու օ զայէթ փաք թէնին
 մէզար գուրտլարընա նաֆագա օլմասը
 եագըշմազ ըտը:

«Իշթէ գաթօլիք քիլիսէնին Օգոստոս
 օնպէշինճի կիւնիւ թուլթուղու եօր-
 թու, եանի պիքիր Մարիամըն թէնիյլէ
 վէ ճանըյըլա կէյէ վերափսիել օլտու-
 ղունու՛ն եօրթուսու պու տուր. վէ
 պունունուլա, տինտարլար մապէյնին-
 տէ օ գատար էպքի վէ օ գատար եա-
 յըլմըշ օլան պիր իթիգատ պէյլէճէ
 թաստիգ օլունուր քի, հէր նէ գա-
 տար գաթի գարար վէրիլմիշ պիր տին
 մատտէսի տէյիլ իսէ տէ, պիր կիւն
 տէյիլ իսէ պիր կիւն էյլէ օլա պիլըր:

Հաթթա նասրլ քի Անարատ Յզու-
թիւն տին մատտէոի տիր տէյի գա-
թի գարար վէրիլտի իսէ, էօյլէ տէ քի-
լիսէ էր եա կէճ պու հիքմէթի էօյլէ-
ճէ պէյան էտէր զանն էտէրիմ. վէ
պէնիմ գըյասըմա կէօրէ, պու տա օ-
նուն մէշրու պիր նէթիճէսի տիր:
Զսւնքի պիքիր Մարիամըն ղայէթ փաք
թէնի, սկզբնական կիւնահըն էտէրի
օլան քէմ արզիւնիւն մայէսինտէն քիւլ-
լիէն խալի վէ պօզուլմամըշ օլտուզու
էճիլտէն, պիզիմ քէօթիւ վէ պօզուգ
թէնիմիզ կիպի, մէզար գուրտլարընըն
շիքեարընա թէսլիմ օլմասը, հագ վէ
րէվա տէյիլ իտի:

«Իմտի պիզ տախի պիքիր Մարիամ
ըլա պիրլիքտէ թէսէլլի օլալմ, վէ
սուրըճա շազ օլալմ: Օնուն հագգընա
մէշագգաթլար վագթը պիթտի. նիհա-
յէթի օլմայան շազլըգ պաշտար: Ա-
հուզարլար սէվինճէ, կէօզ եաշլարը
էօլիւմսիւզ ինճուլէրէ, ուզուն աճըլար
մութլուլուղա թահվիլ օլտուլար: Վէ
պիքիր Մարիամըն տիւնեա իւզէրինտէ
էզիյէթ չէքմէսի նէ գատար սւզուն
վէ աղըր, վէ թէսլիմիյէթի նէ գատար
գահրամանքեարի օլտուլուսա. կէօյտէ
պսւ մութլուլուղու տա օ գատար զի-
յատէ վէ պէօյիւք օլմուշ տուր: Պէ-
լի, պէօյլէ տիր, սէվկիւլիւլէրիմ. վէ
նիչէ տէհրլէրտէն պերի պիզիմ թէսէլ-
լիմիզ վէ թալիմաթըմըզ իչին պէօյլէ

եազըլմըշ տըր: Պսւ տիւնեատա կէօզ
եաշըյըլա էքտինիզմի. գօրգմայըն, պիր
կիւն կէօյտէ շազըրգ վէ սէվինճ իլէ
պիչէճէքսինիզ:

“Պէյի. պունլար հէփիսի տէ կիւզէլ,
(տէքսինիզ պէլքի ֆիքրինիզտէն). պսւ
ճիւմլէ պիքիր Մարիամըն էօլիւմիւ կի-
պի ազիզ պիր էօլիւմ իլէ էօլմէյէ է-
մին օլմագ իգթիզա տըր. լաքին հա-
չան քի օ էօրֆիւլիւ սաաթլարը տիւ-
շիւնիւրսէք...: Էյլէն. օ սօն կէչի-
տին, օ ազըրլարըն, օ աճը այրըլըզն
միւլահազասը. գաթի նազար իշլէնիլմիշ
կիւնահլար, ճան հազգրնտա չէքիլէն
գօրգուլար, զամիր իգթիրապլարը...
էօյլէ էօրֆիւլիւ շէյլէր տիր քի, չօգ
տէֆա Ալլահը սէվէն վէ օնա սատրգ
խըզմէթ էտէն էյի ճանլարը տախի իֆ-
րաթըլա գօրգուլթմուշ վէ մէյուս էթ-
միշլէր տիր: Էյ իմտի մատամքի պիքիր
Մարիամըն ազիզ էօլիւմիւնիւ միւլա-
հազա էթտիք, պիր գաչ սէօզ տէ քէն-
տի էօլիւմիւմիւզ իւզէրինէ սէօյլէյէ-
լիւմ. էօլիւմիւն եիւզիւնէ կէօզիւմիւզիւ
տիքէլիւմ, սէրպէսթճէ օնա պագալըմ.
պէլքի օնու գուվվէի վէհիմէմիզտէ թէ-
սավվուր էթմէյէ ատէթ էթմիշ օլտու-
ղումուզ գատար գօրգունճ վէ չիրքին
պուլմայըզ: Քիմ պիլիր պէլքի տէ օ-
նու խայրխահ վէ տօսթ պուլուր, վէ
գօլարըմըզը օնա ուզատարագ, Ասսիզ-
եան սուրը ֆրանչիսկոսուլա պիրլիքտէ:

Սէվկիւլիւ գրգռարտաշըմբզ — տէյի
չաղըրըրըզ:

«Էօլիւմ, քէնտի հատաի զաթինտէ
նէ էյի տիր, նէ քէօթիւ. պիզ օնու
նասըլ եափարսագ էօյլէ տիր: Ալլահ
սէվէրմիյիզ, սուրբճա եաշարմըրզ, էր
եա կէճ պրոագմայա մէճպուր օլտու-
ղումուզ պիր տիւնեատան քէնտիմիզի
այրրմագտա պուլուլումումուլուզ, էօ-
լիւմ հէր հանկը սաաթտա գարշըմբզա
կէլիրսէ, խօշ կէլտի, սէֆա կէլտի: —
Աման եա րապպի, պէն նասըլ էօլէ-
ճէյիմ — տէյօր իտի պիր կիւն պանա,
էյի, լաքին զայէթ գօրգագ պիր ճան:
— Սէն հիչ գօրգմա, Ալլահ եափար.
սէն հէման էյի եաշամայա պագ —
տէյի ճէվապ վէրտիմ օնա: Ֆիլ վագը,
հէր քիմ քի էյի եաշարսա, էօլիւմ
տէն գօրգաճագ պէօյիւք պիր սէպէպի
օլմատըգտան պաշգա, օնու սէվէճէք
չօգ սէպէպի պուլուլումուր: Պու սէպէպ-
լէր հանկըլար տըրլար: Պաշլըճալարնը
սէօյլէյէճէյիմ:

«Էվվէլա, էօլիւմ պիզի պու էօմրիւն
տօլու օլտուղու պէլայլէրտէն, աճրլար-
տան ազատ էտէր: Պու էօմր նէ տիր:
Պիթմէսինտէն գօրգաճագ գատար օ-
նու պէօյլէ կիւզէլ վէ ֆէրահ պիր
շէյմի պուլուլումուն: Հաթթա քիթապը
շէրիֆին վէ թէճրիւպէնին պիզէ էօյ-
րէթտիքլէրինէ կէօրէ, պունումն մու-
ղայիրի միւթէմատի պիր ճէնք, ապլա

Թէսքին օլմազ ֆուրթուենալը պիր տէ-
նիզ, պիր կէօզ եաշը տէրէսի տէյիլ-
մի: Հէր հանկը Թարաֆա տէօնսէմ,
տաիմա շիքեայէթլէր, ահ ու վահլար,
ասլա արամ վերմէզ մէշագգաթլար վէ
աճըլար իշիտիրիմ: Քիմիսի աղըրլար-
տան Թազլիզ օլարագ, Թէնինտէ էզի-
յէթ չէքէր. քիմիսի գասապէթտէն,
քէտէրտէն աղըրլաշմըշ օլարագ ճանըն-
տա էզիյէթ չէքէր: Օնտա տաիմա մէ-
շագգաթլար, խաչլար վար. հիչ մէմուլ
էթմէտիյիմիզ վագըթտա, պիրի օ պի-
րինտէն տահա պէօյիւյիւ կէլիր: Ալլահ
Թարաֆընտան խաչլար, ինսանլար Թա-
րաֆընտան խաչլար, քէնտի քէնտիմիզ-
տէն խաչլար. շագլըզ, մէմնունիյէթ,
րահաթլըզ, անճագ պիր գաչ սաաթ
սիւրէր. օ սաաթլար ըսա թիւյա կիպի
գաչարլար, վէ արգասընտան կէլէճէք
ֆէլաքէթի տահա զահմէթլի տույուր-
մագտան պաշգա պիր ֆաիտէլէրի օլ-
մազ: Ահ, էօմիւր, սէն կէրչէքտէն
սայրսըզ սէֆալէթլէրին պիր երղընը
սըն: Իմտի պու աղլանըլաճագ հալ նէ
վագըթ պիթէճէք: Պիլիրսինիզ եա,
էօլիւմ իլէ: Ահ, էօյլէ իսէ մուպարէք
օլսուն օ էօլիւմ քի, պու տիւնեատա
պիզի խրրփալայան պէլալէրին վէ սէ-
ֆիլիքլէրին ճիւմլէսինտէն անի վահիտ-
տէ պիզի գուրթարըր:

«Լաքին տահա էյիսի վար: Էօլիւմ
պիզի ճանըն քէտէրլէրինտէն, իղվալէր-

տէն, Թէհլիքէյէրտէն վէ կիւնասչար-
տան տա գուրթարըր: Էվվէթ, տիյա-
նէթ սահիպի պիր ճան իչին էօմիւրիւն
էն պէօյիւք մէշագգաթը պսւ օլաճագ-
տըր տախմա. եանի կիւնաս իշլէմէք,
Ալլահըր ինճիթմէք, օնուն լութֆուսու
զայպ էթմէք Թէհլիքէօի: Պէլի, պէօյ-
լէ տիր. էտինտիյիմիզ պօզուգ Թապի-
աթըլա, իւզէրիմիզտէ աղըրլաշմըշ օ-
լան, վէ քէնտի աղըրլըղը իլէ բուհու
եէրէ մէյլ էթտիրէրէք, կէօյլէրէ եիւք-
սէլմէյէ պըրագմայան պսւ էօլիւմճիւ
Թէն իլէ, տօղտուղուսուզ վագըթտան
տէրուսիմիզտէ Թաշըարղըմըզ քէօթիւ
մէյիլէր, վէ խարըճտան կէլէն պուսճա
իզվալէրիլէ, քէնտիմիզի տօղրու Թութ-
մագ, իլէրի կէօթիւրմէք, նէ զահմէթլի
շէյ, նէ էզապ, նէ սավաշ, նէ ճէնք
տիր: Պարի եէնէճէյիմիզէ էմին օլսագ
եա: Հայրը. տախմա օ մուխպէյէրլիք,
օ եիւրէք չարփընթըսը: — Պէն պէօյ-
լէ զաիֆ իմ . . . պաշա չըգա պիլէ-
ճէքմիյիմ: Նիչէլէր եանըլտըլար, նիչէ-
լէր, հաթթա պիր վագըթ էյի օլան-
լար տախի կիրտապա տիւշտիւլէր . . .
եա պէն: Ահ, պէնիմ հալիմ նիճէ
օլաճագ, ճանըմըն հալի նիճէ օլաճագ:
Ալլահըմ, Ալլահըմ, պսւ սէֆիլ ին-
սանա սէն մէրհամէթէյլէ. Պօզոս ա-
ռաքեալ պիլէ պիր պէօյիւք սուրբ ի-
քէն, — Այր մի տառապեալ եմ ես,
ո՛ր ապրեցուսցէ զիս ի մարմնոյ աստի

մահու. — Սէֆիլ պիր ատէմ իմ պէն,
 պու էօլիւմ թէնինտէն պէնի քիմ
 գուրթարաճագ. — տէյի ֆիրեատ էտէր
 իտի: Էօյլէ իսէ էօլիւմ թէքրար մու-
 պարէք օլտուն. օնա թէշէքքիւր էտէ-
 լիմ քի, քրիթիլյանըն չէքէ պիլէճէյի
 էն պէօյի.ք գօրգուտան, եանի Սլլա-
 չը ինճիթմէք, վէ օնուն լութֆունու
 ղայպ էթմէք գօրգուտունտան, գատիմի
 պիզի գուրթարըր: Ահ, Յիսուս, ար-
 թըգ կիւնահ իշլէյէմէզ օլմագ. ար-
 թըգ սէնին ազիզ լութֆունու ղայպ
 էտէմէզ օլմագ. արթըգ թէլաշտան,
 գօրգուտան, խղճմտանք ալթիւսթիւ-
 յիւնտէն խալի օլմագ. արթըգ միւշքիւ-
 լաթա, թէհիքէլէրէ, իղվալէրէ միւպ-
 թէլա օլմամագ. իլլա բահաթլըգտա,
 աթիւտէլիքտէ, վէ թէքմիլ ոիւքիւ-
 նէթտէ օլմագ. . . . : Էօյլէ իոէ էօլիւմ
 իլէ պու թէնին չէօզիւլմէսի, պօզուլ-
 մասը պանա նէ եափար: Գրըրլսըն թէ-
 նին պաղլարը. իշթէ մահպուս օլան
 ճան, սէրպէսթճէ գանատլարընը աչըպ,
 օնուն իչին եարատըլմըշ օլտուղու ճէն.
 նէթէ ուչար: Իշթէ պու միւլահազա-
 լար ազիզ ճանլարա ճէսարէթ վէրիլէր
 իտի: Պու թէն չէօզիւլմէն քի, պէն
 Քրիստոսուլա պուլունայըմ տէյի, Պօ-
 ղոս առաքեալա ֆիրեատ էթտիլիլէր
 իտի: Վէ տինտարլարը պու ազիմ կէ-
 չիտէ ճէսարէթլէնտիրմէք իչին, — Եւ
 այնպէս յամենայն ժամ ընդ Տեառն

լինիցիմք. — Պէջլէճէ տախմա բապ-
պի իլէ օլուրուզ: — . . . Պիր տէ-
ֆա էօլմէք. վէ սօղրա տախմա բապպի
իլէ գալմագ . . . տէյի եազարըսը օն-
լարա:

«Իշթէ պիր պէջլիւք էյլիք տէ պու-
տուր քի, էօլիւմտէն պաշգա վասիթա-
յրլա գազանամայրզ: Քրիստոսու կէօր-
մէք, Քրիստոսա մալիք օլմաք, տախմա
բապպի իլէ պուլունմագ. — Ահ, էօ-
լիւմ, էջլէ իսէ ճէննէթին անախ-
թարը սէնին էլինտէմի տիր: Չըգար
էջլէ իսէ պու գըյմէթլի անախթարը
վէ օ գափուլարը աչ պիզէ: Ահ, օրայա
կիրմէք վէ օ իհթիշամա մալիք օլմագ
արզիւսիւնտէն էօլիւյօրում:

«Պու ճիւմէ օ էօլիւմ կէչիտի տա-
խմա սէրթ վէ զահմէթլի պիր կէչիտ
տիր: Աագաա սէրթ պիր կէչիտ տիր.
պունու քիմ ինքեար էտէր. լաքին
պուրատա տա Ալլահըն էյլիքտարլըղը-
նըն պիր կիւզէլ Ֆըգրասընը, կիւզէլ
պիր վասիթայը, եանի Ալլահըն կիւ-
նահլարըմըգը էօտէմէք իչին, օնուն պի-
զէ պիր չարէ սունտուղունու կէօրմէզ-
միսին: Հանկըմըզ քէնտի պինամնու-
լուգլարըմըգըն եիւքիւնտէն խալի օլա-
րագ, օ ուլու հաքիմին հուզուրունա
չըգմայա ճէսարէթ էտէ պիլիբիզ: Քիմ
օ կիւնահլարը՝ ատալէթին շիտտէթինէ
կէօրէ, քաւարան էզիյէթլէրինտէ ա-
թէշ իլէ թէմիզլէմէյէ մէճպուր տէյիլ-

տիր: ԱՏ, էֆէնտիմ, պու սէպէպ-
տէն էօթիւրիւ տէ սանա թէշէք-
քիւրլէր օլսուն քի, պիզ կիւնահ-
քետրլարը էօլիւմէ հիւքմ էթմէյիլէ,
պիզէ պիր քէֆէրէթ վէ ապաշխարանք
չարէսի սունարսըն: Պէյի, պէօյլէ տիր
սէվկիւլիւլէրիմ. չունքի էօլիւմ՝ ին-
սանըն էտէ պիլէճէյի գուրպանլարըն էն
պէօյիւլիւ օլտուղունտան, տինին իլ-
համ էթտիյի թէսլիմիյէթ իլէ գա-
պուլ օլունտուղու հալտէ, չօգ կիւնահ-
լարըն քէֆէրէթի օլա պիլիր:

«Նիհայէթ շունու տա միւլահազա
էտէլիմ քի, Յիսուս, Ալլահ էվլատը,
վէ պիքիր Մարիամ եարատըմըշ մախ-
լուզլարըն էն զիյատէ լէքէսիզի իքէն,
Յիսուս էօլտիւ, վէ պիքիր Մարիամ
էօլտիւ իսէ, պիզ սէֆիլ կիւնահքետր-
լար տախի նիչին հիւսնի ըիզամըզ ըա
էօլմէյէճէյիլ: ԱՏ, Յիսուսուն խաչը-
նըն ալթընտա. պիքիր Մարիամըն եա-
թաղընըն եանընտա, էօլիւմ զահմէթլի
տէյիլ, իլլա արզիւ չէքէճէք վէ սէվ-
կիւլիւ պիր շէյ օլուր: Օ պիզի Յի-
սուսուն գուրպանընա, պիքիր Մարիա-
մըն աճըլարընա շէրիք էտէր. պիզի պի-
քիր Մարիամա վէ Յիսուսա պիրլէշ-
տիրիր, վէ Յիսուսա վէ պիքիր Մա-
րիամա թէքմիլ պէնզէրլիյիլէ, Պօղոս ա-
ռաքեալըն, — Օնլարը քի Ալլահ սէչմիշ
տիր. քէնտի էվլատընըն թասվիրինէ
պէնզէր օլմալարընը իսթէտի — տէյէ-

րէք պէյան էթտիյի մութխաւու սէ-
 չիմիշիք թամզասընը ճանրմըզա պառ-
 մա էտէր: Ա՛հ, էյեր պէօյլէ իսէ (քի
 տինիմիզ շիւպ՛հէ պըրագմազ) կէլ, իմ-
 տի եւ՛ էօլիւմ, պէն արթըգ սէնտէն
 գօրգմամ: Սէն քի պէնի էօմիւրիւն
 նիչէ նիչէ պէլալէրինտէն գուրթարը-
 սըն. սէն քի պէնի պէլալէրին էն պէօ-
 յիւլիւ օլան կիւնահտան գատիմի խէ-
 լառ էտէրսին. սէն քի պիր ազիմ
 գուրպան ըլա կիւնահլարըմը էօտէմէյէ
 պանա վասիթա թէտարիք էտէրսին.
 սէն քի պէնի Յիսուսա պէնզէր, պի-
 քիր Մարիամա պէնղէր էտէրսին. սէն
 քի պէօյլէ ալթոււն անախթարըն ըլա
 կէօյլէրին գափուսունսւ պանա աչար-
 սըն. հայրը, սէն պէնիմ տիւշմէնիմ
 տէյիլ, հաթթա տօսթոււմ, հաթթա
 արզիւլիւ վէ սէվկիւլիւ գըզգարտաշըմ
 սըն: Ի՛հ, կէլ ա՛ գըրգարտաշըմ, վէ
 պու սէֆալէթ, աճը վէ ահ ու վահ
 տէրէսինտէն գարտաշընը գուրթար,
 եիւքոէյէ գալտըր: Ի՛հ, կէլ ա՛ տօս-
 թոււմ, տօսթունու մութլու էթմէյէ
 կէլ: Հայտէ տարպէնի պանա էնտիր
 . . . : Պէլի, եւ՛ էյի Յիսուս. պուրա-
 տա, սէնին խաչընըն պաղընտա, սէ-
 նին իլէ էօլմէք պանա թաթլը տըր:

«Եւ՛ պիքիր Մարիամ, առաքեալլար
 ըլա պիրլիքտէ, սէնին եաթաղընըն եա-
 շընտա տիզ չէօքէրիմ. վէ ղայէթ ա-
 զիզ ճանընը Յիսուսուն գուճաղընա

Թէսլիմ էթտիյին հալտէ, սանա հայ-
րան օլարագ, պէն տէ, վալիտէմ իլէ
պիրլիքտէ էօլմէք իսթէրիմ . . . պէօյլէ
կիւղէլ էօլիւմ իլէ էօլմէք իսթէրիմ
. . . տէյի չաղըրըրմ: Տէ իմտի, եա
Ալլահըմըն ազիզ վալիտէսի, պիզ սէ-
ֆիլ կիւնահքեարլար իչին տուա էյլէ
քի, էօմրիւմիւզտէ կիւնահտան սագը-
նալմ. վէ էօլիւմիւմիւզ սաաթընտա
սէնին վասիթան ըլա էպէտի խէլաս
օլալմ: «Սրբուհի կոյս մարիամ, մայր
աստուծոյ, աղօթեա վասն մեր մեղաւո-
րացո, այժմ եւ ի ժամու մահուան
մերոյ. ամէն: »

Ե Ի Ր Մ Ի Ի Ք Ի Ն Ճ Ի

Պիքիր Մարիամ կեօյտէ:

Սէօյլէմէյէ ունութտում քի, պու
եազտըղըմըզ քարոզըրղազ, եախօտ րու-
հանի սէօզ, նէ իսիմ վէրիբսէն վէր,
Յունիսին պիրինճի կիւնիւնտէ սէօյ-
լէնմիշ իտի: Նիճէ քի կէօրիւնիւր,
տօն կայէթանօ իլավէլէր էտէրէք, այ-
ըլա պէրապէր մատտէյի տէ Թէքմիլ
էթմէյէ մուվաֆֆազ օլմուշուտու, ան-
ճագ ասլա խօշնուտ տէյիլ իտի. վէ սէ-
վինճ վէ Թէշէքքիւրիւնիւ պէյան է-
տէն գատընա, — Պէնիմ ութանտըղմ
պանա էլվէրիբ. պիր տէ սէն ութան-

տըրմա: Հաթթա պէն սիզտէն աֆվ-
լըգ տիլէմէլիյիմ . . . — տէյի ճէվապ
վէրիր իտի,

— Նէ աֆվլըղը: Պուշուշ մուղա-
յիրի պիզ սէնտէն թէշէքքիւր էթմէ-
յէ պօրճլույուզ:

— Էյէր պու աֆվլըղը սիզ պանա
վէրմէք իսթէմէզսէնիզ, քէնտի էօմ-
րիւնիւ պէօյլէ պօզտուղում իչին, պէն
տէ Աստուածածինտէն տիլէրիմ աֆվ-
լըղը: Անճագ գապահաթըն պիրազը աա
սէնին իլէ ֆլէմէնթինա գատընճըղըն
տըր քի, պէնի մէճպուր էթտինիզ . . .:

— Ահ, տօն Այյէթանօ, պու գա-
պահաթը սէն պիզէ պըրագ — տէյի
ճէվապ վէրտի գըզ. վէ վալիտէսի, —
Սէնին եէրինէ օնուշ ճէվապընը պիզ
վէրիրիզ, սէն րահաթօլ — տէտի: Շիմ-
տի պու թէքէլլիւֆլէրի պիր թարաֆա
պըրագալըմ տա, շու ղինէթի տիւ-
շիւնէլիմ: Սէօյլէ տօն Այյէթանօ, օ-
նու նասըլ թէրթիպ էտէճէյիզ: Ճու-
մա իրթէսի կիւնիւ հէր հալտէ եա-
փաճագմըյըզ:

— Նիչին եափմայաճաղըզ:

— Սահիհինի սէօյլէմէք իչին, պիւ-
մէմ քի, զէվճիմ . . .

— Էհ, սինեօր Ատօլֆօնուշ գօլայ-
լըղը օլուրսա, օ տա կէլսին:

— Թամամ:

— Փազար իրթէսինէ տէ պըրագըւ
պիլիր:

— Վախտէ, մոռնալարա տա պէքէ-
յօրուզ . . . :

Քլէմէնթինա պոռնու սէօյլէր իբէն,
փէնճէրէնին էօնիւնտէ տուրան Գար-
լինօ. — Օհ, պիր միսաֆիր կէլիյօր
— տէյի չաղըրմայա պաշատը:

Հէփիսի տէ փէնճէրէյէ տէօնտիւլէր
. . . : Կէլէն միսաֆիր էօյլէ պիր շախ-
ըտը քի տօն Կայէթանօյու պիլէ կիւլ-
տիւրտիւ: Եանի պիր մէրքէպ իտի քի,
եօրղուն արղըն, աղըր ատըմլար ըլա
պաղչէտէն կէլմէքտէ իտի. իւզէրինտէ
իքի սանտըգ եիւքլէնմիշ օլուպ, եիկիտ
էշէքճի տէ արգասընտան կէլիյօրուտու:
Գափոռնու էօնիւնտէ տուրտու. վէ
օնու գարշըլայան գատընա պիր թէգ-
քիրէ սուռտու: Գատըն աճէլէ իլէ
թէգքիրէյի աչտը վէ շէօյլէ օգուտու:
— Սէվկիւլիւմ ճիւլիէթթա, ճումա
իրթէսի կիւնիւն զինէթի իչին վատ
էթմիշ օլտուղում շէյի կէօնտէրիյօր-
ում: Քարլինօնու հաղորդութիւն
ալմասը իչին ժողովրդապետ իլէ սէօյ-
լէշտիմ. հէր պիր շէյի տօն Կայէթա-
նօյա իհալէ էտիյօր: Պագ քի պիր էյի
խոստովանանքա հաղըր օլտուն: Էօյլէ
կիւզէլ պիր կիւնտէ հէփիմիզ տէ օնուն-
ուլա պիրլիքտէ հաղորդութիւն ալ-
սագ, փէք էյի օլաճագ տէյի ֆիքրիմէ
կէլիյօր: Պէն քէնտի թարաֆըմտան
պօրճումտա գուսուր էթմէմ: — Պիւս-
պիւթիւն սէնին օլան Ատօլֆօ:

Սէվիմի թէգքերէ: Գատըն օնու
էօփմէտէն քէնտինի ալըգոյամատը:
Պիրազ սօղրա մէրքէպին էթրաֆընա
թօփլանտըլար, սանտըզլարը իւթիւն-
տէն էնտիրտիւր, մէմուլ էթմէտիքլէ-
րի շէյլէր պուլտուլար. եանի մումլար,
եափմա չիչէքլէր, ուֆագ պատկերլէր,
տուա քիթապլարը, վէ պուլարտան
մատա, սուֆրա իչին պազը եէյէճէյէ
տաիր շէյլէր տէ: Ալէ հէր եէնի չըգան
շէյէ պիր օհ, պիր նէ էյի, պիր նէ
կիւզէլ, պիր աֆէրին պապա սէօյլէր-
լէր իտի: Քարլինօ քէնտինէ սըղամազ
ըտը. վալիտէսինին վէ գըզգարտաշընըն
եանլարընտա սէվինճինտէն սըշրար, հէր
շէյի պիրէր պիրէր կէօրմէք իսթէր ի-
տի. սօղրա էշէյին եանընա գօշուպ,
օնու օխշար սէվէր իտի. վէ քէէննի
էշէքլէր տիլ անլար կիպի, — Եհ, ա-
ֆէրին. պիզէ նէ կիւզէլ շէյլէր կէ-
թիրմիշսին — տէր իտի: Եշէք իտէ պա-
շընը չէվիրիր, հավայը գօզլար վէ էօյ-
լէ պիր թարզ ըլա պագար ըտը քի,
քէէննի — Պանա պիր փարչա թագէ
օթ վէրսէն, սէնին օխշամագլարընտան,
վէ աֆէրինլէրինտէն տահա զիյտաէ
հազզ էտէրիմ — տէմէք իսթէրիտի:
Քարլինօ օ տիլսիզ հայվանըն լիտանըն
անլատը, վէ տօն կայէթանօնուն մու-
գատտէմ էթտիյի մէտիհլէր խաթըրը-
նա կէլէրէք, թաթլըլըղըլա օնու եու-
լարընտան թուլթուլ, վէ եօլտան տը-

շարը եագրնտաքի չայրուղա կեօթիւր-
տիւ քի, օրատա տօյասըյա օթլանմայա
պաշլատը:

Օ արատա գատըն Բլէմէնթինտնըն
վէ օտա խըզմէթճիտինին եարտըմլա-
րըյա կելէն շէյլէրի եերլէշտիրտիքտէն,
վէ էշէքճիյէ պիր փարչա եէյէճէք վէր-
սինլէր տէյի Թէնպիհ էթտիքտէն ոօղ-
րա, մէմնուլնիյէթինտէն օնուլն տա
կեօզլէրի փարլայան տօն Կայէթանօյա
տէօնիւպ, — Նիճէ կեօրիւյօրսուլնուզ,
մատամ քի ճուլմա իրթէտի կիւնիւնէ
հէր շէյ հազըր տըր, պիզիմ տէ հա-
զըրլանմամըզ գալըյօր: Էյէր իսթէր-
սէն, եարըն ագչամ իւզէրի, Բարլի-
նօյուլա պիրլիքտէ Կրացիայա կելէլիմ.
— տէտի:

— Փէք էյի, կելին. լաքին Բարլի-
նօյուլ սապահտան պանա կէօնտէրէ-
պիլիւրմիսինիզ: Օնա պիրազ նասիհաթ
վէրմէք, օնու Թօփլամագ վէ պիր ա-
զաճըզ հազըրլամագ իսթէյօրուլմ...:
Էյլէն Թատամընը եօգարըտա օլտուգճա
պէճէրիրիզ:

— Փէք կիւզէլ տիւշիւնմիւշսիւն:
Իշիտիյօրմուսուլն Բարլինօ...: Բար-
լինօ նէրէյէ կիթմիշ:

Մէրքէպին եանընտա տըր, տէտի
գըզը. վէ փէնճէրէնին էօնիւնէ կիտիպ,
օնու չաղըրտը: Բարլինօ կելտի. վէ
վալիտէսի, — Տինլէ Բարլինօ. եարըն
սապահ սէնի Կրացիայա կէօնտէրէճէ-

յիմ, սւռթանըն պատարագընա սպա-
ռաւորութիւն էտեճէք ռին, խոստո-
վանանք օլաճագսըն. ագշամ կելիր ու-
նի արըրզ — տէտի: Քարլինօ խօշ-
նաւարագ կէօթէրտի: Պատէհու զի-
նէթ հագգընա սէօյլէշիտի. պատա-
րագ սաաթ ետիյէ (էօյլէնտէն պէշ
սաաթ էվվէլ) գարարլաշտըրըտը. ա-
խէր երքէք վէ գըզ չօճուգլարը. իւք
հագորդութիւն արմայա նաւըլ կէթի-
րէճէքլէրի, աթալարընա խապէր վէրիլ-
մէսի, տալէթ էտիլմէսի, վէ սաիր պա-
ղը շէյլէրին թերթիպի վէրիլտի: Աւ
պէօյլէճէ հէր շէյի գարարլաշտըրտըգ-
տան սօղրա, տօն կայէթանօ կիթմէյէ
տաւլրանարզը արատա, քլէմէնթինա —
Տօն կայէթանօ, եարըն տէյիլ օ պիր
կիւն զինէթ կիւնիւմիւզիւն խթուճու
տուր. Աստուածածինին իւզէրինէ պիր
գաչ սէօզ տահա սէօյլէմէք իչին օ կիւն
կելիրմիսին — տէտի:

Գատըն տա իւսթէ վէրիպ, — Ա-
ման, կէլ. օ կիւն Ատօլֆօ տա պու-
րատտ պուլուկուր, վէ փէք խօշտնըր
— տէտի: Տօն կայէթանօ պիրտզ
տիւշիւնտիւքտէն սօղրա, — Փէք էյի
կելիրիմ. գալըն սաղլըղըլա... վէ տուա
էտէլիմ — տէտի:

— Ահ, պէլի, սէն տէ պիզիմ իչին
վէ Քարլինօ իչին տուա էթ:

— Հայ. հայ. լաքին շու շարթըւս
քի, օ տա. Յիսուսու եիւրէյինէ ալ-

տըղընտա, պիզիմ իշին պիր փարչա տոււա էթսին. խօշճա գալըն — տէյիպ կիթսի:

Իրթէսի կիւնիւ Գարլինօ էրքէնճէ գալգար. վէ տուալարընը էթտիքտէն ոօղրա, աղըրլըգ վէ միւլահազայրլա վալիտէսինին եանընա կէլտի, վէ օնա ուլամ վէրիպ, — Էօյլէ իսէ շիմտի կրա-ցիայամը կիտէճէյիմ — տէտի:

— Էվվէթ կիտէճէքսին: Տուա քիթապընը ալտընմը:

— Ալտըմ, վալիտէ: Իշթէ ճէպիմ տէ տիր:

Ալալիտէսի օնուէն սալարընը տիւղէլթմէք, սէթրիսինի ֆրըչալամագ, պօղազ պաղընը նիզամլամագ իշին էթրաֆընտա տօլաշըր ըտը. վէ պու շէյլէրի եափտըղը արատա, պիր թարաֆատն տա պազը նասիհաթլար վէրիբ իտի: Օնու թէքմիլ հազըրլանմըշ կէօրտիւլիւնտէ, օտա խըզմէթճիսինի չաղըրտը. վէ — Պէրթինա, պուէնու կրա-ցիայա գատար կէօթիւրէճէքսին: Օրատա տօն կայէթանօյա թէոլիմ էտէրսին. պիրազ էյլէնիպ, խոստոժանանք օլա պիլիբսին, վէ սօղրա տէօնէրսին . . . :

— Եալընըզմը:

— Էվվէթ, եալընըզ: Գարլինօյու տօն կայէթանօյա պըրադաճագ սըն. էյի էլտէ տիր . . . : Աէ սէօյլէրսին քի, ազչամ ստաթ տէօրթ պէշ սու-

լարընտա, Բլէմէնթինայըլա իբիմիզ կէ-
լէճէյիզ:

— Պաշ իւսթիւնէ, տէտի: (Վէ
Քարլինօնուէն էլինտէն եափըշտըզը ա-
րատա) — Գատըն, պէօյլէ գահվէ ալ-
թը էթմէտէնմի կէօթիւրէճէյիմ —
տէյի սիւալ էթտի:

— Նիճէ. գահվէ ալթը էթմէտինմի:

— Իշթահըմ եօգ, վալիտէ:

— Էհ, պարի պիր փարչա սիւտ...

— Ամմա խոստովանանք օլաճաղըմ:

— Օհ, զարարը եօգ. խոստովանանք
հաղորդութիւն կիպի տէյիլ տիր —:
Վէ օնա պիր քեասէ ըսըճագ սիւտ
իչիբիպ, էօյլէճէ կէօնտէրտի:

Ագշամընա գատըն տա գըզըյլա պիր-
լիքտէ Կրադիայա կիթտիլէր, քահա-
նայըլա իշէրինի սըրասընա գօտուլար.
վէ Քարլինօյու ալըպ, շազ վէ մէմնուէն
կէրի տէօնտիլէր: Քարլինօ տախի եէ-
թիկ պիր ատէմ կիպի աղըր վէ քեա-
միլ կէօրիւնիւր իտի:

Իրթէսի կիւնիւն սապահընը, Բլէ-
մէնթինամատուռու տօնաթմայասարֆ
էթտի: Քարլինօ աղըր, տիգգաթլը,
հազիմ վէ գըզգարտաշընըն հէր պիր
իշարէթինէ միւթի օլարագ, օնա եար-
տըմ էտէր իտի քի, պապասընըն կէօն-
տէրտիյի եէնի մուլար, եէնի չիչէք-
լէր վէ էլինէ կէչէն կիւզէլ շէյլէր իլէ
խորանը էօյլէ պիր տօնաթտը քի, կէօր-
մէյէ լայըգ ըտը: Ագշամ իւզէրի ի-

քի գրգ չօճուգլար կելտիլեր. արգաստան սինեօր Ատօյֆօ, էն սօղրա տօն կայէթանօ քէնտի իւչ մէլէքլերի իլէ կելտի. վէ վագթը եթիշտիյինտէ, վարդարանը սէօյլէյիպ, շէօյլէճէ քարոզա պաշլատը:

“Պիքիր Մարիամըն տիւնեա իւզէրինտէքի էօմրիւնիւ, միւմքինի մէրթէպէ թէքմիլ էթտիմ. շիմտի կէօյտէքի էօմրիւնիւն իւզէրինէ պիր գաչ շէյ սէօյլէմէք գալտը: Լաքին իշթէ պու պապտէ գօրգույա կիրիֆթար օլլօյօրում. չամուրտան աղըզ ըլա կէօյէ տաիր շէյլէր սէօյլէմէք նիճէ գապիլ օլլուր: Էվվէթ, պունա տաիր նէ հասսէմիզ վար, նէ տէ սէօզիւմիւզ . . . պիր պաշգա յիսանա միւհթաճըզ. տահա զիյատէսինէ, եանի թէճրիւպէյէ միւհթաճըզ: . . . Խօշ, թէճրիւպէ պիլէ քիֆայէթ էթմէզ: Պսղոս առաքեալ կէօյէ գափըմըշ ըտը. տիւրլիւ շէյլէր կէօրմիւշ, իշիթմիշ, լէզզէթինի ալմըշ ըտը: . . . Սօղրա: () եիւքսէքտէն աշաղը տիւշտիւյիւնտէ, օնուն հագգընա պիր շէյլէր սէօյլէմէք իսթէտի իսէ, լադրտըտան աճիզ գալտը, վէ — Խնսան սէօյլէյէմէզ, թարիֆ էտէմէզ. — տէյի իգրար էթտի: Էօյլէ իսէ նիճէ կէօրիւյօրսունուզ, սուս տուրմագ տահա խալըրլը տըր: Անճագ մատամ քի պիր քարոզճըղազ տահա իսթէտինիզ, վէ պէն տէ վատ էթտիմ. ազիզ պիքիր Մա-

րիամըն եարտըմընա կիւ վէնէրէք, օնուն կէօյտէքի հայի իւզէրինէ սէօյլէմէյէ տէ ճահա էտէճէյիմ: — Եա պիքիր Մարիամ, էյի պիլիրոին քի, սէնի իհ-թիշամլամազաան պաշգա պիր նէթի-ճէմ եօգ տուր: Սէնին շէրէֆին, սէ-նին իհթիշամըն աշգընա օլտուն, պանա էօյլէ պիր եարտըմ էթ քի, սէնին հագգընա միւմքին օլտուղու գատար եագըշր սուրէթտէ սէօյլէյէյիմ»:

Պուրատա տօն կայէթանօ պիրազ ուղունճա էյլէնտիքտէն սօղրա, թէք-րար սէօյլէմէյէ պաշլատը:

«Ահ, սէվկիւլիւլէրիմ. հաչան քի պի-քիր Մարիամ պինյէրճէ պին մէլաիք-լէրին ըէֆագէթիյլէ, Երգ երգոց քի-թապընրն թարիֆինէ կէօրէ, սէվկիւ-լիւսիւնէ տայանմըշ օլարագ — Բեցեալ յեղքօրօրդին իւր — ճանրլա վէ թէն իլէ կէօյլէրին փատիշահանի սարայընա ըէսմէն կիրտիյիսէ . . . : Հաչան քի մէ-լաիքլէր, ճէննէթին ճէմի ազիզլէրիյլէ պիրլիքտէ, շազլըղըլա օնուն իսթիգ-պալինէ գօշտուլար ըստ, հաչան քի էպէտի Ալլահըն թախթը հուզուրուն-տա «ո-րէ «ո-րէ շաղըրմայա ալըշըգ օլան Սերովբէլէր, — Քիմ տիր պու — Ո՞վ է սա. ո՞վ է սա — . . . իլահիսինի օգուտուգլարը իշիտիլտիյիսէ. օ կիւն՝ պիքիր Մարիամ իչին վէ ճիւմլէ ճէն-նէթ էհալիսի իչին, նէ ազիմ կիւն օլ-տու: Իշթէ օ, իշթէ օ: Հէնիւզ աշըլան

շաֆազ կիպի, մահիթապ կիպի կիւ-
զէլ, աֆիթապտան տահա փարլազ օլ-
տուղու հալտէ իլերիլէմէքտէ : . . . Իշթէ
էպէտի Փէտէր Ալլահ, մուհապէթլի
գըզլմ իսմիյիլէ օնու սէլամլար. Էվլատ,
թաթլը վալիտէմ իսմիյիլէ օնու թէս-
միյէ էտէր. Հոգի սուրբ, օնա քէնտի-
նին զայէթ սէվկիւլիւ վէ զայէթ փաք
արուսէսի իսմինի վէրիւր. վէ Փէտէր վէ
Էվլատ վէ Հոգի սուրբ պիրիպիր ար-
գասը սըրա օնու գուճադլարլար, թաճ-
լարլար վէ էն շէրէֆլի թախթ իւզէ-
րինէ եերլէշտիրիւրէր . . . : Ահ, քէշքի
օ շազլըղն, օ իհթիշամն էն քիւչիւք
պիր փաքչառնը սիզէ սէյլէյէ պիլտէ
իտիմ, թարիֆ էտէ պիլտէ իտիմ : Ամ-
մա պէլի, պիր քէօրէ տէյին քի, ընթ-
լէրին կիւզէլլիյինի սիզէ սէյլէնին՝ թա-
րիֆ էթսին : . . . Հագըգէթ պիզ սէ-
ֆիլ վէ քէօր իզ. պիզիմ քիւթահ-
պին վէ զաիֆ կէօզլէրիմիզ օ գատար
փարլազ շավգա տայանամազ : Իմտի
պու տիւնեանն պայաղը թառվիլէ-
րինէ միւրաճաաթ էտէրէք օնլարտան
եարտըմ պուլալմ :

«Կէօզլէնիւզիւ կէօյէ տօղրու գալ-
տըրն. Ալլահն պիզիմ պաշլմըզ իւ-
ղէրինտէ գուրմուշ օլտուղու շու ճէ-
սիմ չատըրա, շու կէզք գուպպէյէ պա-
գըն. նէ տիւրլիւ թէզէինաթլար ըլա
միւզէյէն տիր : Աֆիթապ, մահի-
թապ, երլտըզլար : Աֆիթապ քի, նու. -

րու, ըսրճագլղըսլա պիւթիւն տիւն-
եայր հայաթըլա տօլտուրուր: Մահի-
թապ քի, հազիմ վէ թաթըլ թարզ
ըլա գարանլըղը ըիւշէնլէնտիրիր: Աէ
երլտըզլար քի, զիգըյմէթ ճէվահիրլէր
միսալի, կէճէ խըրխասընըն իւզէրինէ
նագշ իշլէնմիշտիրլէր: Իմտի աֆիթապ՝
Ալահ տըր, մահիթապ՝ պիքիր Մարի-
ամ տըր, երլտըզլար՝ մելախըլէրին վէ
ազիզլէրին թէշպիհի տիրլէր: Աֆիթապ
էյլէ կէօզ գամաշտըրըր քի, օնա պագ-
մայա պիհուտէ եօրուլուրսուն. վէ Ալ-
լահըն ճէմալինին կիւզէլլիյի վէ իհթի-
շամը էյլէ տիր քի, մելախըլէր պիլէ
օնա պագմայա ճէսարէթ էտէմէզլէր:

«Աքին մահիթապ. Ահ, նասըլ պեր-
րագ վէ կիւզէլ տիր: Ահ, աֆիթապըն
նուրունու նասըլ էյի քէնտինտէ աքս
էթտիրիր. վէ օնուն աքսընը թաթըլճա
պիզէ թատիլ էտէր քի, օնա կէօզիւ-
միւզիւ տիքէրէք, թէսէլլի օլա պիլի-
րիզ: Իշթէ պիքիր Մարիամ պէյլլէ
տիր քի, լութֆունու, ազիզլիյինի,
իհթիշամընը, պիւթիւն պիւթիւնէ Ալ-
լահտան ալարագ, այնէ կիպի պիզէ
կէօսթէրիր. պիայնի մահիթապ կիպի,
անճագ շու ֆէրգ իլէ քի, պու տիւն-
եանըն մահիթապընըն պաղը քիւսիւ-
ֆիւ (թուլթուլմասը) վէ լէքէսի վար
ըսա տա, պիքիր Մարիամ տաիմա կիւ-
զէլլիք վէ իհթիշամըլա տօլու օլուպ,
փարլագլղըր ապլա նօգսան պուլմագ.

վէ քիթապը շերիֆին — Թամ վէ Թէք-
միլ մահիթապ, Ալլահանի կիւղէլիին
պիղէ այնէսի վէ սատրգ շահատէթի
— տիր, տէտիյի մահիթապ քէնտիսի
տիր: Երլտըզլար հագգընա նէ տէմէլի,
օնլար կիւղէլ, փարլագ վէ շիրին տիր-
լէր. լաքին մահիթապա ռուպարէն քիւ-
չիւք վէ զահիֆ տիրլէր...: Հէօյլէ քի է-
յէր եալընըզ օ սէօյիւնէճէք օլսա, ճէմֆ
երլտըզլար պիր արատա օնուէն ըշդընը
պիղէ վէրմէյէ քիֆայլէթ էթմէզլէր:
Պէլի, պիքիր Մարիամա ռուպարէն մէ-
լախլէր վէ ազիզլէր պէօյլէ տիրլէր:
Օնուէնուլա օնլարըն մապէյնինտէ նէ
ազիմ մէսաֆէ վար տըր: Ճիւմլէսի
պիրլիքտէ ֆազիլէթլէրինի, ազիզլիք-
լէրինի, սէվապլարընը, իհթիշամլարընը
պիր արայա կէթիւսինլէր, պիքիր Մա-
րիամա ասլա էմաւլ օլամազլար: Իմտի
գաթօլիք քիլիսէնին պիքիր Մարիամը
Խաթի Ղայիթաթի (գերծառայուլթիւն)
Թապիր օլունան իպատէթ իյէ, եանի
մէլախլէրի վէ ազիզլէրի իզզէթլէտի-
յինտէն իւստիւն, վէ եալընըզ Ալլա-
հըն նիհայլէթ սիզ ազամէթինէ եագը-
շան պիր Թանէճիք Խաթի (պաշտօն
Աստուծոյ) իպատէթինտէն աշաղը օ-
լան խուսուսի պիր իպատէթ իյէ իզ-
զէթլէտիյինին սէպէպի պու տուր:

«Հու տա մալումինիզ օլսուն քի,
ազիզլէրին ճանլարընը ճէննէթտէմուլթ-
լու էտէն շազլըգ, օնլարըն իհթիշա-

մընա կէօրէ օլտուղուհնտան, պիքիր Մարիամ ճէննէթատէ էօյլէ պիր մութ-լուլուգ վէ սէֆայրլա մութլու տուր քի, մէլաիքլէրին վէ ազիզլէրին մութ-լուլուգլարընտան նիհայէթսիզ տէրէ-ճէտէ իւստիւն տիւր: Իմտի միւլահա-զա էտին պիր քերրէ քի, էյէր ազիզ-լէրին հագգընա, — Ալահ օնլարը կէօյ-տէ սէֆալարըն սէլի իլէ սէրիսօշ էտէր, վէ հէր էյլիքլէրին զանիմէթիլլէ օնլարը տօյուրուր. — Արքեսցին նոքա ի պա-րարտութենէ տան քոյ, եւ զուղիս փափկութեան քո տացես ըմպել նոցա — տէնիլմիշ իսէ, ազիզ պիքիրին, օ-նուհն սէվինճինին շազլըղընըն հագգընա նէ տէմէլի: Օնուհն տիւնեա իւզէրինտէ աճըլարը նիհայէթսիզ պիր տէնիզ օլ-մուշ ուտու. ճէննէթտէքի մութլու-լուղու տա նիհայէթսիզ պիր տէրեա օլտու:

«Իմտի ախէր պիր միւլահազա տահա էտէլիմ: Պիքիր Մարիամըն էօմրիւ-նիւ նիչէ տէֆալար տիւշիւնտիւքճէ, օնուհն գասապէթլէրինէ տէրտաաշ օլուրուտուգ. վէ ֆիքրիմիզտէն, ահ, օ պէօյլէ պիւսպիւթիւն ազիզ վէ պիւս-պիւթիւն թէմիզ իքէն, նիչին պու գատար էզիյէթ չէքմիշ տիր, տէր ի-տիք: Ահ, օ նիչին շիմտի անլաշըլըսօր: Օնուհն տիւնեա իւզէրինտէ չէքտիյի ճէմի աճըլար, տէօքտիւյիւ ճէմի կէօզ եաշլարը, շիմտի կէօյտէ հէր պիրի պի-

րէր զհյատէ շաղըգ վէ իհթիշամ
տէրէճէլէրի օլտուլար:

“Վէ պէօյլէճէ Ալլահըն աիւնեայը
իտարէ էթմէքտէ գուլլանարղը թէտ-
պիր հագգընա, տօզըու շէրաաթ քէսէ-
ճէք պիր գանուէն պուլլուրուզ, օրտտա
քի չօղու տէֆա էյիլէրին մէշագգաթ
իչինտէ վէ քէօթիւլէրին շաղըգ վէ
իգպալհալինտէ պուլլսւնտուգլարը կէօ-
րիւլիւր: Տիգգաթ էտին, (տէր ոուրը
Օգոստինոս) տիւնեատա հիչ պիր ոա-
լիհ եօգ տուր քի, պազը խաթալար
իշէմիշ օլմասըն. վէ հիչ պիր քէօթիւ
եօգ տուր քի, պազը քիւչիւք էյիլքլէր
իշէմիշ օլմասըն: Իմտի Ալլահ քի, ա-
տիլ էճիր վէրիճի տիր, հէր քիշինին
հիսապընը թուլթմասը իգթիզա տըր.
պու ճիհէթտէն, ճէննէթ իհթիշամը-
նա սէշմիշ օլտուղու սալիհլէրին իշէ-
տիքլէրի ճիւղի խաթալարը պու տիւն-
եատա էօտէթտիրիր. վէ քէօթիւլէրին
իշէտիքլէրի ճիւղի էյիլքլէրէ պու էօ-
միւրտէ միւքեաֆաթ վէրմէյէ աճէլէ
էտէր, չունքի ախրէթտէ օնլարը զա-
զէպլէյէճէյինի էյի պիլիր: Շէօյլէ քի
պունլարըն պայրագ աշտըգլարընը, զէվգ
ու սէֆա, վէ էյիլէրէ հարֆէնտազլըգ
էթտիքլէրինի կէօրիւրուք, ահ, զա-
վալը սէֆիլլէր, քէնտիլէրէ պէքլէյէն
էպէտի զազէպտէն պիխապէր տիրլէր,
պիչարէ գօյուկլար, գուրպան օլմագ
իչին սէմրիյօրլար . . . տէյի տիւշիւն-

մելիյիդ : Ա՛հ, էֆէնտիմ. պուռնլարըլա իգպալտէ պուլունմագտան ըսա, է-յիլէր իլէ խըրփալանայլմ. եէթիշիր քի, օ գասալէթլէր իլէ պիրլիքտէ, օնլարա սուրքճա թահամմիլլ էթմէյէ պիզէ լութուֆ վէրէսին : Ա՛հ, մուպարէք գասալէթլէր քի, պիզիմ ճանըմըզը հեր լէքէտէն թէմիզլէմէյիլէ, ճէննէթտէ տահա պէօյիւք իհթիշամա պիզի հազըրլարլար :

“Եվվէթ, պէօյլէ տիր, սէվկիւլիւլէրիմ. պուռնա շիւպհէ էտէմէյիդ : Քիթապը շէրիֆ հեր մագամտա պուռնու օգուր : — Կէօզ եաշըյա էքտինիզմի. շազլըզըլա պիշէրսինիզ — Որ սերմանէ լայով, ուրախութեամբ հնձեսցէ : — Ա՛հ, պիլիրիմ էֆէնտիմ, տէրիտի փէյղամպէր, պիլիրիմ քի կէօյտէ պէնիմ ճանըմը մութլու էտէճէք օլան սէնին թէսէլլիլէրին, պէնիմ ածըլարըմըն սա-յըսընա վէ պէօյիւքլիլիւնէ կէօրէ տիրլէր : — Յիսուս տախի — Մութլու աղլայանլարա — տէմիշ տիր. վէ — Սիզ պու տիւնեատա աղլայաճագ վէ գասալէթտէ օլաճագսընըզ, վէ տիւնեա շազ օլաճագ. լաքին գօրգմայըն, սիզին գասալէթինիզ չափըճագ շազլըզա թէպտիլ օլաճագ. — Տրտմութիւն ձեր յուրախութիւն եղիցի — տէմիշ տիր : Ա՛հ, պէլի. էֆէնտիմ, Պուռնու սէօյլէյէն պիզգաթ սէն սին. թէսէլլի օլաճաղըզ. էպէտի թէսէլլի օլաճաղ-

ըզ : Ա՛հ, կէլսին, պի՛ր ան էվվէլ կէլսին
օ կիւն . . . ր :

Պուրատա տօն կայէթանօ տէրին
միւլահաղալարա տալմըշ կիպի պիրազ
էյլէնտի. պատէհու սէսինի թէպտիլ է-
տէրէք, թէքրար սէօյլէմէյէ պաշլատը :
“Օ կիւն, պիլիւրիմ էօլիւմ տէմէք տիր.
լաքին նիճէ քի ախէր տէֆա սէօյլէմիշ
իմ, Ալլահտան գօրգան ճան, օնտան
փէք զիյատէ գօրգամամալը տըր : Օնու
եէրինէ էօլիւմտէն սօղրայը տիւշիւնէ-
լիմ. եախօտ էյէր իսթէրսէնիզ քաւ-
արանտան սօղրայը տիւշիւնէլիմ. մա-
տամքի օնու իշինտէ գազրուլմագ,
գօրգարըմ քի, պիրազ զիյատէ, պիրազ
էքսիք, հէփիմիզէ տէ վագը օլաճագ տըր :
Էօյլէ իսէ օ մութլուլու կէշիտի պիր
ճիւզի տիւշիւնմէյիլէ թէսէլլի օլալըմ :

“Ա՛հ, սէֆիլ վէ մահզուէն ճան էօ-
միւրիւն ճէնքլէրինտէն, սօն ճան չէ-
քիշմէ սըգլէթլէրինտէն, քաւարանըն
շէտիտ էվապլարընտան հէնիւզ գուր-
թուլմուշ օլտուղու հալտէ . . . սէֆիլ
ճան կէնիշ նէֆէս ալըր, թէսէլլի օ-
լուր : Ազիմ մէշագգաթլարըն տէնիզին-
տէն կէշմիշ տիր : Իշթէ պահապան հրեշ-
տակ եանընտա տըր. կիւլէճ եիւզ իլէ
օնու գապուլ էտէր. գըզգարտաշը տըր
կիպի օնու գուճագլար. վէ էպէտի
պարըշըզլըզ պուսէսիլլէ օնու աննընը
էօփէր : Ճան հալա քէնտի քէնտինէ
ինանամագ : — Էօյլէ իսէ էզիյէթ չէք-

մէքտէն գուրթուլտուումն: — Գուրթուլտուն: — Շիմտի արթըգ բահաթօլաճագմըյում: — Օլաճագաւն: — Լուլթուֆտա մէթանէթ պուլտուումն: — Էվվէթ: — Արթըգ օնու պիր տահա զայպ էահմէյէճէքմիյիմ: — Հայրը. աւլա: — Ալլահ պէնի սէվէրմի: — Էվվէթ, սէնի սէվէր, սէնի մուլթուլու էտէր . . . կէլ . . . :

«Իշթէ օ սէմազի տօսթ, օ թալիլի ճանը ուչարագ պիլէսինճէ կէօթիւրիւր: — Ազիզ մէլէք, պէնի ներէյէ կէօթիւրիւյօրսուն: — Կէօյէ. կէօյէ: Ահ, պուսու եալընըգ աիւշիւնմէքտէ նէ ազիմ թաթլըլըգ . . . : Օ արատա մէլէք ուչար, վէ ֆէլէք իւլ էֆլաքը կէչերէք՝ կիւնէշի, այը, էն ուզագ երլադլարը արգատա պըրագարագ, օնուն գուլազընա պագը էսրար շէյլէր սէօյլէր. պիր տագիգէտէ ճէննէթ լիսանընը օնա էօյրէտիր քի, նիհայէթսիզ թաթլըլըգ տույմասընը վէ թաաճճիւպինի մուճիզ օլուր: — Իշթէ, ա՛ կիւզէլ ճան. իշթէ եէթիշտին: — Գափուլար աշըլըր . . . : Ահ, նէ նուր սէյլէրի, նէ ահէնքլէր, նէ նազմէլէր . . . : Ազիզ մէլաքլէր գափուլա գօշարլար. վէ պիր ճան տահա զարգ օլմագատն գուրթուլուպ, սէլամէթ լիմանընա սըզընմայա կէլիօր աէյի շէնլէք էատըլէր: Վէ շազ օլարագ, — կէլ, գըզգարաաշ. կէլ. Ալլահըն նէ գատար կիւզէլ օլտուզու-

նու զէ օնունուլա պուլունմագ նէ
 Թաթլը շէյ օլտուղունու կէօր — տե-
 յերէք, օնու չաղըրըրլար: . . . Պէօյլէ
 օ մօլթլուլու ճան՝ մէլաիք գարտաշ-
 լարըն Թէպէսսիւմիւ, սէլամլարը զէ
 տէրաղուշլարը արասընտա իչէրի կի-
 րէր: — Ահ, արթըգ շիմտի պուրա-
 տայրմ. պիր տահա կէրի տէօնմէյէճէք-
 փյիմ, — Ասլա, ասլա, տէյի ճէվապ
 վէրիւրէր օ ազիզ մէլաիքլէր: — Ար-
 Թըգ հիչ գօրգու, հիչ կէօզ եաշը,
 հիչ կիւնահ եօգմու: — Ասլա, հիչ
 տսլա: — Տաիմա բահաթլըգ, տաիմա
 պարըշըգլըգ, տաիմա մահապէթ, տա-
 իմա Թաթլըլըգմը օլաճագ: — Տաիմա,
 ա՛ գըզգարտաշ, տաիմա, էպէտիլիք նէ
 գատար սիւրէրսէ:

«Լաքին մէլաիքլէրին արգասընտան,
 քէօմէ իլէ գօշան զէ եէնի կէլէն ճանը
 կէօրմէյէ զէ գուճագլամայա կէլէն,
 շու պիր Թագըմ բուհլար քիմլէր տիր-
 լէր: . . . Ահ, Թալիլի ճան, Թէզ էլտէն
 օնլարը Թանըյաճագ տըր, օնլար պիր
 կիւնլիւք սապըգ տօթլար զէ սէվկիւ-
 լիւ Թաալլիւգլէր տիրլէր: Եւ փետեր,
 եա վալիտէ, գէվճ, գէվճէ, գարտաշ,
 գըզ գարտաշ սիզ պունտասընըգ հէ. . . :
 Խշթէ պէն տէ պունտայրմ. . . պէն տէ
 էպէտի պունտայրմ: Ալէ պիրիպիրլէ-
 րինէ պիր կիւլմէք, պիր գուճագլամագ,
 պիր էօփիւշմէք. . . : Ահ օ ճէննէթ էօ-
 փիւշէրինին Թաթլըլըղընը քիմ Թա-

րիՖ էտէ պիլիւր . . . : Պատէհսւ պէջ-
լէ շազլըղա մալիք օլան ճան, փէյտէր-
փէյ իլէրիլէտիքճէ՝ կիւզէլ ուրայլւա
քէնտի իսքէմրիլէրինտէ տիգիլմիշ օլան
նահապետլէրի, մարգարէլէրի, առա-
քեալլարր, մարտիրոսլարր, բապպինին
պաքիրէլէրինի կէօրիւր : . . . Օ Աբրա-
համ տրր քի, ումիտէ մուղայիր ու-
միտ էթմիշ վէ էվլատընը գուրպան
էթմէյէ հազըր պուլունմուշ տուր : Օ
պիրի սէշիլմիշ ճէմաաթըն րէյիսի Մով-
սէս տիր : Տահա օ պիրի քիլիսէնին
պաշը սուրբ Պետրոս տուր : Օնուն
եանընտաքի Յիսուսուն սէվկիւլիւ շայ-
իրտի վէ պիքիր Մարիամըն սէվկիւլիւ
էվլատը Յովհաննէս տիր : Օ պիրի Յի-
սուս Բրիստոսուն եօլունու հազըրլա-
յան Յովհաննէս Մկրտիչ տիր : Իշթէ
մարտիրոսլար . Իշթէ Ստեփաննոս քի,
Յիսուսուն ուղրունա թաշանըպ, էօլ-
տիւյիւ արատա տիւշմէնլէրի իշին տու-
վա էթմիշ տիր : Իշթէ սուրբ Լաւրեն-
տիոս քի, ըսկարա իւզէրինտէ գազ-
րուլտուղու արատա, ճէպպարը իս-
թիհզա էթմիշ տիր : Իշթէ Ագնէս
կէնճ մարտիրոս գըզ քի, շայէթ փար-
լագ տիւնեալի տիւյիւնիւ խօրլայարագ,
Յիսուսա նիշանլանմայը թէրճիհ էթ-
միշ տիր : . . . Ահ, օնուն լէհճէսի նա-
սըլ փարլայօր : Ահ, ճէննէթին նէ կիւ-
զէլ երլտըզը տրր : . . . Վէ օ իգպալլի
ճան կէշէր իքէն հէփիսի տէ շազլըղլա

օնուկն երեզիւնէ կիւլէրլէր, վէ հէփիսի տէ, — կէլ, գըզգարտաշ. կէլ, շաղ-լըղա տախիլ վէ թաճա նախիլ օլ. — Ե՛կ զի պսակեցիս — տէյի չաղըրըր-լար: — Լաքին ազամէթ իլէ օնա գարշը կէլէն, օնա էլ ուզատան, վէ կիւմրահ վէ թաթլը սէս իլէ, վէ թաթ-լը էվլատ իսմիյիլէ օնու աշլամայան շու իքի միւհթէրէմ բուհլար քիմլէր տիրլէր: Պիրի էպի փէտէր Ադամ, վէ օ պիրի ճիւմլէնին վալիտէսի Եւա տըր. եանլարընտա կիւնահարզ վէ սէվկիւլիւ Աբէլ իլէ պիրլիքտէ քի, պիր կիւն էվլատլարընըն խարապընա սէպէպ օլ-տուգլարը իչին, նէ գատար աճը տույ-տուլար ըսա՝ շիմտի տէ օնլարըն սէ-լամէթէ եէթիշտիքլէրի իչին, օ գատար սէվինճ տույարլար . . . :

“Լաքին նէ Ադամ. նէ Եւա: Ճան տահա երեքսէյէ ուշմագ իսթէր. ախէր պիր Ադամը, ախէր պիր Եւայը, Յի-սուսու վէ պիքիր Մարիամը կէօրմէք իսթէր: Իշթէ պյագտաշը օլան մէլէք. օնուկն արզիւլէրինի խօշնուտ էթմէյէ զայրէթ իլէ, օ ուլու թախթըն հու-զուրունա օնու կէօթիւրիւր: . . . Իշ-թէ օ պիքիր Մարիամ տըր: Օ նէ կիւլէճ երեզ, օ նէ նուր, օ նէ կիւ-զէլիք, օ նէ իհթիշամ: Վէ ճան աշըրը մուհապէթ իլէ, օ զայէթ ա-զիզ պյագլարա գափանըր, օնլարա սարըլըր. վէ տէֆա տէֆա օնլարը

էօփմէքտէն տօյամազ: . . . — Ես վա-
լիտէ, իշթէ ագըպէթ սէնին ապէնտէ
պէն պուրայա եէթիշտիմ, վէ թաթլը
ումիտիմ պէնի ալտաթմատը: Ա՛հ,
պուենճա սաատէթտէն տօլտլը սանա
շիւքիւրլէր, համտ ու սէնալէր օլսուեն
— տէր: Ալէ օնուեն ֆէրաս կէօզլէրինի
կէօրիւր. վէ քէնտինէ՝ թաթլը էվլատ
իսմինի վէրտիյինի իշիտիր: . . . — Ա՛հ,
ազիզ վէ սէվկիւլիւ վալիտէմ. ա՛հ,
պուրատա գալմագ նէ թաթլը շէյ տիր.
պուրատա սէնին իլէ էպէտի գալաճագ-
մըյըմ: — Պէլի, էվլատըմ, պէնիմ
իլէ գալաճագսըն. . . : Ամմա պագ, պագ.
եանըմտաքի սէնի չաղըրան քիմ տիր:
— Ճան կէօզլէրինի չէվիրիր, վէ կէօզ-
լէրի Յիսուսուեն կէօզլէրինէ բասթ
կէլիր քի, քիլիսէնին ճան վէրէն սէֆիլ
քիշիլէրէ ճէսարէթ վէրմէք իշին սէյ-
լէտիյի վէճհ իլէ, թաթլը վէ կիւլէճ
եիւզ իլէ օնու սէլամլար. օնու իսմի
իլէ չաղըրըր, գուճաղընա սըգար, վէ
— Սէն պէնիմ սին. տաիմա պէնիմ
սին, տէր: — Ա՛հ, պէլի. սէնին իմ,
եա Յիսուս, տաիմա սէնին իմ. . . :
Էյ իմտի հայտէ կիթ, ա՛ իգպալի
ճան. վէ զայէթ ազամէթլի Երրորդու-
թիւնուեն գուճաղընտա էպէտէլապատ
մութլուլուղա շարգ օլ վէ տօյ: Ա՛հ,
Ալլահը, Ալլահըն քէնտիսինի, իւչ
Ալլահանի անձլարտա կէօրմէք, օնու
րուպէրու կէօրմէք, քէնտի գաթինտէ

օլտուղու կիպի կէօրմէք, նէ հուտուտ-
սուզ տէրեա, նէ ազիմ կիրտապ տըր:
Անլայօրմուտունուզ պու տին մատտէսի
տիր. պէլի, Ալլահը եիւզ պէ եիւզ
կէօրէճէյիզ. օնու էպէտի ոէվէճէյիզ,
վէ օնտան էպէտի սէվիլէճէյիզ...:
Սու իչինտէ պուլունան պիր պալլգ
միսալի... օնտան եաշայաճաղըզ...
օնտա եաշայաճաղըզ:... Ահ, Յի-
սուտում, էյեր քի Ֆիքիր ալթիւսթ
վէ զայպ օլույօրուսա, պունա քիմ եէ-
թիշէ պիլիբ...:

«Կէօզիւնիւզիւն էօնիւնէ անատան
տօզմա պիր քէօր կէթիրին քի, միւ-
ճիւզաթ ըլա պիրտէն պիրէ կէօզէրի
աչըմըզ օլտուն. անի վահիտտէ օ գա-
տար կիւզէլ շէյլէր կէօրիւր քի, եա-
լընըզ իսիմլէրինի իշիթմիշ իտի. կէօյիւ,
կիւնէշի, տաղլարը, ուզագտաքի տէ-
նիզի, հայվանլարը, ազաճլարը, չիչէք-
լէրի, գուշարը... վէլհասըլ Ալլահըն
տիւնեայը տօնաթմըզ օլտուղու հիք-
մէթլէրին ճիւմլէսինի պիր տագիգէտէ
կէօրիւր:... Տահա զիյատէսինի, տա-
հա էյիսինի սէօյլէյէյիմ. կէօզիւնիւ-
զիւն էօնիւնէ պրրագըլմըզ պիր էօքսիւզ
չօճուգ կէթիրին քի, նիչէ սէնէլէր
սիւրկիւնլիւք, կէօզ եաշլարը, աճըլար
չէքաիքտէն սօղրա, հիչ մէմուլ էթմէ-
տիյի արատա գափ զաֆիլ ոէվկիւլիւ
փէտէրինի, մուհապէթլի վալիտէսինի
կէօրիւր, օնլարըն պօյնունա սարըլըր,

էօփմէտէն տօյամազ, վէ դայէթ թաթ-
լը կէօզ եաշլարրնա պօշանրը: . . . Է՛հ,
պօւնլար պէնիմ տէ, սիզին տէ ճէն-
նէթէ իլք կիրտիյիմիզ վագըթ հիսս
էտէճէյիմիզ շէյլէրին անճագ պայաղը
վէ զաիֆ պիր էմնալլէրի տիրլէր: Ա՛հ,
կէլսին օ կիւն. չափըք կէլսին»:

Տօն Ապյէթանօ պուրատա քէնտին-
տէն չըգմըշ կիպի, կէօզլէրինի կէօյէ
գալտըրըպ էօյլէճէ տուրտու: Տինլէ-
յէնլէր կէօզլէրինի գըմըլտաթմագորզըն
վէ նէֆէսլէրինի զապթ էտէրէք կիպի.
պիր բուհ սէօյլէյօր միսիլիւ օնուն
սէօզլէրինի խահիշ իլէ տինլէմէքտէ
իտիլէր: Պիրազ սօղրա տօն Ապյէթանօ
թէքըար սէօյլէմէյէ պաշլատը: «Քէն-
տիմէ զօր վէրիյօրում: Տէրունիմտէ
պիր սարսըլմագ տույայօրում: Լաքին
եէթիշէմէմ: Տիւշիւնէլիմ քի, էյէր
օնուն եալընը միւլահազասը, պիզի
պու գատար թաթլըլըղըլա տօլտու-
րույօրսա, եա ասլը նէ օլմալը տըր . . . :
Պու ճիւմլէ պիր գաչ սէնէտէն աօլը
տա կէլէճէք տիր . . . :

«Լաքին սուրբ Գրիգոր պիզէ խապեր
վէրիյօր քի: — Պէօյիւք իւճրէթլէրէ,
պէօյիւք ամէլլէր իլէ եէթիշիլէ պիլիր — :
Օ իհթիշամը գազանմագ իչին, չալըշ-
մագ իգթիզա տըր. տաիմա գօշմագ իգ-
թիզա տըր, իլէրի, տաիմա իլէրի կիթ-
մէլի: Պօղոս առաքեալըլա պիրլիքտէ
միւլահազա էտէրէք քի, օ իհթիշամա

նիսպէթէն, պու տիւնեատա պիր գաչ սաաթ չէքիլէն զահմէթ հիչ նէվինտէն տիր:

“Վէ օ արատա, Ալլահտան ուզադ պու տիւնեա գուրպէթլիյինտէ սիւրիւքլէնտիյիմիզ էսնատէ, նէ գատար գապիլ իսէ եէրէ միւթաալլիգ օլտն շէյլէրտէն եիւրէյիմիզի այրորպ, սըգը սըգըյա Ալլահա պիրլէշմէյէ չալըշմալըյը: Վէ ազիզլէրին եափտըզլարը կիպի, կէօյ իլէ իւլֆէթ էթմէյէ պու սաաթտան պաշլամալըյը: Նիչէ սէնէլէրտէն պէրի վաթանընտան ուզադ գալմիշ դարիպ քիշիյէ պագըն: Գուրպէթ շէհիրտէ հիչ պիր շէյ օնու ճէլպ էտէմէզ. գալպի տաիմա, տօղմուշ օլտուղու՝ սէվկիւլիւ զէվճէսինի՝ թաթլը էվլատլարընը թերք էթմիշ օլտուղու վաթանընտա տրը: . . . Ահ, օնլարը նէ վագըթ կէօրէճէյիմ, օնլարը նէ վագըթ գուճագլայաճաղըմ տէյի հասրէթ չէքէր: . . . Իշթէ պիզ տէ պէօյլէ, մէնֆիտէ վէ գուրպէթտէ պուլընտուղումուզ հալտէ, պու տիւնեանըն ճէմի վարիյէթլէրինի խօրլամայա, վէ օնլար քէէննի պիզէ էմանէթ վէրիլմիշ տիր կիպի, օնլարա եիւրէք պաղլամայարագ, եալընըզ օնլարը գուլլանմայա քէնտիմիզի ալըշտըրմալըյը: Վէ շուսու միւլահազա էթմէլիյիզ քի, տիւնեա տիւնեա օլալտան պէրի, ճէմի ալթուսլար վէ ճէմի վարիյէթլէր, եա-

լընդդ պիր քիշիյի պիլէ մութլու է-
տէմէմիշ տիրէր:

«Ալէ պէօյլէ տիւնեանըն հէր պիր
շէյինտէն որօրըլարագ, տուայըլա, ա-
զիզ շէյլէրի տիւշիւնմէյիլէ, Ալլահըն
հազըր նազըր օլտուղունուն որգ որգ
միւլահազասըլա, հէր տաիմ մութլու-
լու վաթանա եիւքուէլմէյէ, եագլաշմայա
ճահտ էթմէլիյիզ: Ահ, Ալլահըն, օ-
նուն սէվիմի հուզուրունուն միւլահա-
զասը, սէֆիլիքլէր վէ էօմիւրիւն տճը-
լարը արասընտա ճանը նէ գատար թէ-
սէլլի էտէր վէ խաֆիֆլէնտիրիր: . . .
Պիր ազիզ քահանայ թանըտըմ քի,
գարտաշ կիպի պիրիպիրիմիզի սէվէր
իտիք. նիշէ սէնէլէր զայէթ զահմէթլի
վէ տիւզէլմէզ պիր խասթէլիյէ միւպ-
թէլա օլմուշ իքէն, քէնտի եաթա-
ղընտա տաիմա րահաթ, ֆէրահ, վէ
քէնտինէ զիյարէթ էտէնլէրէ լաթիֆէ
էթմէյէ, էյի իպրէթ վէրմէյէ, շազ
էթմէյէ հազըր ըտը: Ահ, նէ ճան, նէ
կիւզէլ ճան ըտը: . . . Իմտի պու ազիզ
քահանայնըն քէնտի էզիյէթլէրի ա-
րասընտա նասըլ թէսէլլի պուլաս-
ղունու անլամագ իսթէրմիսինիզ: Չօգ
տէֆա շէօյլէ սէօյլէտիյինի իշիթմիշիմ:
— Փէք ֆէնայըմ. — սաղըրգ թէմէլլի
պէնտէն կիթմիշ տիր. տիւզէլմէյէ հիշ
պիր ումիտ եօգ: . . . Լաքին Ալլահ
կէօրիւյօր, Ալլահ պունու պիլիր, վէ
պէնի սէվիյօր: . . . Անլայօրմուտունուզ.

օ Ալահը տիւշիւներէք, օնառն ունիւ-
տիյինի, վէ նէ գատար զիյատէ խր-
փալանըրսա, օ գատար զիյատէ ունիւ-
տիյինի տիւշիւներէք, թէսելլի օլուր-
ուտու: Մատամ քի — Եիւրէք իւ
մէշագգաթ չէքենլերէ բապպի եագըն
տըր — աէյի եագըլմըշ տըր:

«Վէ էյեր Ալահըն հագըր նագըրլը-
ղընըն թալիմաթը, ալելիուսուս Ֆէ-
լաքէթլերտէ, պիզէ Ֆաիտէ, վէ պիզի
թէսելլի էտերտէ վէ պիզի եերտէն
եիւքոէյէ գալարըմայա, վէ վաթանտ,
եանի ճէննէթէ հասրէթ չէքմէմիզէ
եարտըմ էտերտէ, արթըգ տիւշիւնիւն
պիր քերրէ քի, Ալահըն ճիտտ օլարագ
հագըր պուլուսմասը հագգընտա, սուրբ
հաղորդութիւն խորհուրդունտա պիզ-
գաթ Ալահըլա վէ Գրիստոսուլա պիր-
լէշմէք հագգընտա նէ տէնիլմէլի տիր:

«Ահ, սէվկիւլիւ էվլատլարըմ, քիւ-
չիւք չօճուգլարըմ. պու սօն միւլահա-
ղայը խաթըրըմա կէթիրէն, սիզ սի-
նիզ: Օ Յիսուս քի, կէօյտէ եիւզ պէ
եիւզ կէօրմէյիլէ ազիզլէրին մութ-
լուլուզու օլուր, եարըն սիզէ կէլէճէք
տիր. հէր նէ գատար էքմէք սուրէթի
ալթընտա կիզլէնմիշ իսէ տէ, սիզին
եիւրէյինիզէ սահիպ օլմայա կէլէճէք,
վէ սիզին եիւրէյինիզ պիր քիւչիւք
ճէննէթ կիպի օլաճագ տըր: Ահ, պիր
ազիզ հաղորդութիւն նէ լաթիֆ շէյ
տիր, օ նէ թաթլը շէյ տիր: Ահ, տէ

իմո՞ւի օնուէն պիր տամլասընը պիլէ
 զայպ էթմէմէյէ չալըշըն, շիմտիտէն օ
 մութլուլու սաաթա հասրէթ իլէ պէք-
 լէյին: — Եարըն. էվլէթ եարըն, տե-
 յին: Պէշ, օն սաաթ սօղրա, Յիսուս
 պէնիմ ֆազըր եիւրէյիմէ կէլէճէք: Օ
 Յիսուս քի, պիքիր Մարիամտան տիւ-
 նեայա կէլիպ, Բեթղէհէմտէ, սաման
 իւզէրինտէ պէնիմ իչին աղարբտը: ...
 Օ Յիսուս քի, պէնի ճէհէննէմտէն
 գուրթարմագ իչին, խաչ իւզէրինտէ
 էօլմիւշ տիւր: ... Օ Յիսուս քի, էօլ-
 տիւլիւմտէն սօղրա, պէնի շերաաթա
 չաղըրաճագ տըր: ... Եւ Յիսուս, պէ-
 նիմ հաղորդութիւնում մէլաիք հա-
 ղորգութիւնու օլտուն: Սօն տէֆայա
 գատար ալաճաղըմ հաղորդութիւնա-
 րըն հէփիսի տէ, ազիզ վէ աշգլը օլ-
 տունլար: ... Ահ, եւ րապպիմ, պիր
 կիւն կէլէճէք քի տիւնեա պիզիմ կէօ-
 զիւմիւզտէն զայպ օլաճագ. ագրապա-
 լարը, տօսթլարը, հէփիսինի տէ պիր
 տագիգէտէ զայպ էտէճէյիզ. Թէնի-
 միզի տախի քի, էօլիւմ օնու զօր իլէ
 այրըրաճագ վէ պիր չուգուրա աթըլա-
 ճագ տըր: Լաքին օ սօն սաաթլարտա
 քի, պու տիւնեանըն հիչ պիր շէյի
 վէ հիչ պիր քիմնէ պիզի Թէսէլլի է-
 տէմէզ, ճանըն տէհէթլի սըգլէթլէրի,
 վէ Թէնին քիմ պիլիր նէ շէտիտ աղըր-
 լարը արաաընտա, Յիսուս Բրիսաոս
 քէնտիսի պիզզաթ պիր տէֆա տահա

պիղէ զիյարէթ եթմէյէ, գառապէթ-
լէրիմիզի թէսքին եթմէյէ, վէ շէտիտ
աղորւարմըզը խաֆիֆլէնտիրմէյէ կէ-
լէճէք տիր: Ահ, օ վագըթ զամիր իզ-
թիրապը տույմայարագ, կէշմիշ հա-
ղորդութիւնլարմըզը խաթըրմըզա
կէթիրէ պիլիրսէք, նէ մութլու պիղէ:
Յիտուսուն օ սոն տէրաղուշու, պիղէ
պիր աֆվըգ, պիր պարըշըգլըգ տէրա-
ղուշու օլաճագ տրր. ճէննէթին եա-
գընտաքի իհթիշամընըն էմին պիր փէ-
յի օլաճագ տրր. ամին:

Ե Ի Ր Մ Ի Ի Զ Ի Ի Ն Ճ Ի Ի

իլք հաղորդոռ/թիւն:

Պուրատա քէնտի նէթիճէսինէ եէ-
թիշմիշ, վէ քէնտինի տէ ախէրլէրի
տէ զահմէթտէն գուրթարմայա աճէլէ
էտէն պիր քիշի կիպի, եազմագտան
ֆէրաղէթ էտէ պիլիր իտիմ: Լաքին
էյ օգուլան, պէօյլէ կիւզէլ պիր զի-
նէթ կիւնիւնիւն խթուսունտա սէնի
նաորլ պըրագայըմ: Եախօտ պէօյլէ
իւլֆէթ փէյտա եթմիշ օլտուղուսուզ
օ մէշհուր ֆամիլեանըն խաթըրը իչին,
վէ եախօտ աշըգ վէ խօշ սէօղլէրի իլէ
նիչէ տէֆալար պիզի մէմնուն էտէն
վէ գալպիմիզի թաթլըճա թէփրէտէն
տօն կայէթանօյա ըիայէթէն, օ զի-

նէթատէ հազըր պուլունմայը ճան ու կէօնիւլտէն իսթէմէզմիյիզ քի, պէլքի պու տէֆա տա պիզէ պիր քարոզճը- ղտզ տահա փիշքէշ էտէր. եախօտ տիւշիւնիւն քի պէօյլէ պիր իլք հա- ղարդուլթիւն զինէթիւնտէ սուս տու- րուրմու: ... Հայտէյին էօյլէ իտէ պիր ճիւզի տէ օ կիւզէլ կիւնիւն հիքեայէ- սինի էտէլիմ տէ պիթիրէլիմ:

Սապտհըն սաաթ եէտիսի տիր: Մա- տոււ օ զինէթ իչին հազըրլանմըշ. խորան եալորզլը շէմմատէնլէր՝ եէնի չիչէքլէր իլէ տօնանմըշ. մումլար նուր սաչըյօր. պիր քիւչիւք ճէննէթ կիպի օլմուշ. վէ պունլարըն արասընաա օ փաք անարատ Յզուլթիւն արձանը եալ- տըզլը պիր գատէմէ իւզէրինտէ, աա- նըրսըն քի էթրաֆա շէօլէ վէրիյօր վէ քէնաթ իպատէթքեարլարընըն եիւզիւ- նէ կիւլիւյօր: Օնուն կէօզիւ էօնիւնտէ տամապօյուլա էօրթիւլիւշ պիր փան- քաաա, իլք հաղօրդուլթիւն ալաճադ էրքէք վէ գըզ չօճուզլար տիզ չէօք- միւշ վէ զիյատէ տէվշիրիքլէյիլէ տուր- մադտա տըրլար. պունլարըն պիրազ արգաաընտա պիր թարաֆտա ֆարլի- նօնուն աթալարը, գըզգարտաշը, էյի օտա խըզմէթճիսիլլէ պիրլէքտէ: Օ պիր թարաֆտա ֆարլինօյուլա պերա- պէր օ իգպալէ պէքլէյէն ախէր էրքէք վէ գըզ չօճուզլարըն պապալարը, ա- նալարը, գարտաշ վէ գըզգարտաշլարը:

Զան սերուլուր. ասն կայեթանօ
 ոռւրբ պատարագը պաշար: Օրատա
 պուլունանլար եերէ էյիլիպ, օնսունու-
 լա պիրիքտէ խաչ չըգարըրլար. վէ
 եաժաշ սէս իլէ տուա էթմէյէ պաշ-
 լարլար: Ճիւլիէթթա գատըն՝ ահ է-
 տերէք, պազը խորանա վէ պիքիր
 Մարիամըն արձանընա պագար, պազը
 տա ֆարլինօսունա պագար քի, պաշը-
 նը էյմիշ, կէօղիւ տուա քիթապընըն
 իւղէրինտէ օլարագ, օ ճէօիմ ամէլէ
 հազըրլանմայա տիգգաթ էտիյօր կէօ-
 րիւնիւր: Պատարագ «—բէ «—բէ»
 եէթիշիր. օ պէօյիւք սաաթ եագլաշ-
 մագտա տրր: Զան պիր տահա չալըն-
 մայրլա, ալչագ կէօնիւլլիւլէրին վէ
 քիւչիւքէրին Ալլահը, քահանայըն
 սէսինէ, եիւճէ կէօյլէրտէն էնտիյինի
 խապէր վէրիր: Հէփիսի տէ եիւղիւ
 գօյու գափանըրլար. վէ ալչագ սէստէն
 ահ էթմէյէ, վէ ինիլթիյէ պաշարլար.
 խուսուսա գարըլար քի, տույտուգլա-
 րը ըիգգաթ, օնյարըն իթիգատ վէ
 իպատէթքեարլըղընր պէյան էտէր:
 ֆարլինօ պու արա քիթապընը գափա-
 յըպ, պաշընը փանքայա տայաթմըշ,
 եիւրէյինտէն տուա էտիյօր իտի. վալի-
 տէօի պէօյլէ էօյրէթմիշ իտի: Հաչան
 քի քահանայ տէօնտիւ, վէ տիւնեա-
 նըն կիւնահլարընը գալտըրտան Ալլահըն
 գուզուսունու կէօսթէրտիյիսէ, չօ-
 ճուգ պաշընը գալտըրտը, վէ կէօզլէ-

րինի օ ազիզ նշխարքա տիբիպ, օնու
ալտըյրսա, էլլերի իլէ եիւզիւնիւ գա-
փատը. վէ հիչ թէփրէնմէտէն քէն-
տի չօճուգ եիւրէյինին Ալլահըյա մու-
սահէպէթ էթմէքտէ իտի: Կատըն
համէս իլէ օնա պագար, վէ կէօզլէրին-
տէ ազիզ եաշլար փարլարըտը: Քարլի-
նօտան սօղրա տօն կայէթանօ քէն-
տի շայիրտլէրինէ վէ գըզ չօճուգլարա
տա սրբութիւն վէրտի: Օնտան սօղ-
րա սինեօր Ատօլֆօ, զէվճէսի վէ գը-
զըյա. նիհայէթ ախէր չօճուգլարըն
թաալլիւգաթլարընտան էքսէրիսի սըր-
բութիւն ալտըյար. վէ ճիւմլէսի տէ
քէնտի սէվկիւլիւ մէլախլէրի, եանի
էվլատլարըյա պիրլիքտէ, Յիսուսա
պիրլէշտիլլէրինէ շազ օլուրուտուլար.
օ քիւչիւքլէր իլէ քի, պազը պէօյիւք-
լէր օնլարը խօրլարլար ըսա տա, էյի
Յիսուս պէօյիւքլէրէ՝ — Պըրագըն քի
պու քիւչիւքլէր պանա կէլսինլէր, զիրա
կէօյլէր փատիշահըղը օնլարըն տըր —
տէմէյիլէ, օնլարա իթիպար էթտիլինի
վէ օնլարը սէվտիլինի պէյան էթմիշ
տիր:

Յիսուսուս օ սէվկիւլիւ քիւչիւք
ճանլարը նէ տիւրլիւ գուճագլատըղընը,
վէ Ալլահանի օխշայըշլարընը թարիֆ
էթմէյի, պահապան հրէշտակլարընա
իհալէ էթմէմիզ լազըմ կէլիւր քի, օ
ճէննէթէ լայըգ զինէթտէ կէօրիւնմէ-
յէրէք հազըր պուլունմուշ իտիլէր:

Պիղ եալընըզ կէօզիւմիւզ իլէ կէօր-
տիւյիւմիւզ վէ գուլաղըմըզ իլէ իշիթ-
տիյիմիզ շէյլէրի սէօյլէյէճէյիզ :

Պատարագ պիթտիյինտէ, տօն կա-
յէթանօ պուրը զգեստլէրի սօյուլնտու.
վէ պիր շապիկ կիյինիպ, պիր տէ ու-
րար ալըպ, խորանըն էօնիւնտէ տիզ
չէօքտիւ, վէ գարարճա վէ թէէսիրլի
պիր սէս իլէ, վէ արատա պիր էյլէնէ-
րէք, օ րէսմի քէրթէ իչին չօճուգլարա
միւնասիպ եազմըշ օլտուղու պիր թէ-
շէքքիւր ամէլինի օգուտու: Պու շէյ-
լէրտէն սօղրա (քի պիր չարեէք գատար
սիւրտիւ) իսքէմրիյի կէթիրսինլէր տէ-
յի իշարէթ էտիպ, եէնի հաղորդու-
թիւն ալանլարա տէօնտիւ վէ օնլարա
շէօյլէ սէօյլէտի:

“Էօյլէ իսէ հէր շէյ թէքմիլ օլտու:
Յիսուս սիզին ճանլարընըզը գուճագ-
լատը, օնլարը քէնտի գանըյըլա թամ-
ղալատը, Ալլահանի էօփիւշիւյլէ օնլա-
րը ազիզլէնտիրտի: Մէլաիքլէր հիւրմէթ
իլէ սիզին էթրաֆընըզտա տօլաշըյօր-
լար, վէ Ալլահըն թախթը օլմուշ օլան
եիւրէքլէրինիզէ պիր ազիզ գըզգանճ-
լըզ ըլա հայրան հայրան պագըյօրլար:
Ահ, սէօյլէմէքտէն իսէ, տահա զիյա-
տէ ազլամայա իսթէք տույայօրում.
վէ սիզին էօնիւնիւզէ տիզ չէօքիւպ,
այագլարընըզա սարըլըպ, պիր ազիզ
մասունք կիպի օնլարը էօփէճէյիմ վէ
կէօզ եաշլարըմըլա ըսլատաճաղըմ կէ-

իյօր. վէ Ալլահանի էյլեքտարլըղըն միւճիւզաթլարընա սիւքիւթ իլէ թաւաճճիւպ չէքմէքտէյիմ: Լաքին պէօյլէ կիւզէլ պիր կիւնտէ նասըլ սուս տուրա պիլիրիմ...: Ալէ թէքմիլ էթտիյինիզ պու ազիզ ամէլտէն ոօղրա, սիզէ պիր գաչ շազլըզ, ճէսարէթ վէ թէսէլլի վէրէճէք սէօզ սէօյլէմէքսիւզին, պու մուպարէք մատոււտան չըգըպ կիթմէյէ սիզի նասըլ պըրազա պիլիրիմ: Պէլի, սէօյլէյէճէյիմ, էֆէնտիմիզ ֆիքրիմէ հեր նէ քի իլհամ էթմէյէ թէնէզզիւլ էտէրսէ, սիզէ սէօյլէյէճէյիմ. վէ գալպիմին արզիւլէրինի միւմքինի մերթէպէ պօշատաճազըմ: Սիզ տախի սէվկիւլիւ մէլախքճիյէզլէր, սէօյլէյէճէյիմ շէյլէրին պիր հարֆընը տախի զայպ էթմէմէյէ չալըշըն. վէ էյէր էյիճէ անլարսանըզ, նէ մութլու սիզէ:

«Էվլատլարըմ, գըզլարըմ, տիւնետատա սիզին գատար իգպալլի նէ փատիշահ վար, նէ սուլթան վար: Նիճէ քի սէօյլէտիմ, մէլախքլէր պիլէ սիզին հալինիզէ գըզգանմագտա, վէ պէօյլէ ազիմ պիր հիքմէթէ թաւաճճիւպ չէքմէքտէ տիրլէր: Պու հիքմէթ նէ տիր: Հէր շէյին եարատըճըսը, ազիզլէր ազիզի, հէր շէյէ գատըր, կէօյիւն վէ եէրին սահիպի, սիզին ֆագըր վէ քիւչիւք եիւրէքլէրինիզտէ իգամէթ էթմէյէ թէննէզզիւլ էտէր: Յիսուս քրիս-

տոս պիղզաթ, չօճուգլարը օ գատար
 սէվէն Յիսուս, սիզին իլէ իգամէթ էթ-
 մէյէ, սիզին կէզքսիւնիւզտէ բահաթ
 էթմէյէ, սիզին ճանընըզլա պիր միւ-
 գաւէլէ ագա էթմէյէ, վէ քէնտի լա-
 թիֆ գանըյըլա օնսւ իմզալամայա, վէ
 քէնտի կիւզէլլիյինին վէ ազիզլիյի-
 նին շաւգլարըյլա օնու պիւսպիւթիւն
 կիւզէլ վէ փարլագ էթմէյէ կէլփշ
 տիր: Էյլէ իսէ Յիսուս պիւսպիւ-
 թիւն սիզին տիր. սիզ տէ պիւսպիւ-
 թիւն Յիսուսուն սունուզ: Ճանընըզ,
 եիւրէյինիզ, թէնինիզ տախի պիւս-
 պիւթիւն օնուն տուր, պիւսպիւթիւն
 ազիզ տիր. վէ օնուն Ալլահանի հու-
 զուրույլա պիւսպիւթիւն թագտիս օ-
 լունմիւշ տուր: Ահ, շիմտիտէն սօզ-
 րա Յիսուսու նէ գատար սէվմէլիտի-
 նիզ: Ահ, նասըլ պիւթիւն պիւթիւ-
 նէ էյի վէ աշգիւ օլմալը սընըզ. օնուն
 մուհապէթի իչին, էն քիւշիւք կիւ-
 նահլարտան տախի նասըլ գաշմալըսը-
 նըզ: Ահ, էյի Յիսուս, (տէյին օնա
 ճան ու կեօնիւլտէն,) սէն քէնտինի
 թէքմիլ պանա վէրտին. պէն տէ սա-
 նա խըզմէթ էթմէք, սէնի սէվմէք իչին,
 պիր տահա կիւնահ իշլէմէմէք, սէնի ին-
 ճիթմէմէք իչին, քէնտիմի թէքմիլ սանա
 վէրիւրիմ: Ահ, պէյլէ ազիմ պիր էյիք-
 տէն սօղրա թէքրար կիւնահ իշլէյէճէք
 օլուրսանըզ, Յիսուսուն հուզուրույլա
 ազիզէնմիշ թէմիզլէնմիշ օլան եիւրէ-

յինիզի կիւնահըլա թէքրար քիրլետե-
ճէք օլուրոտանըզ, վայ հալինիզէ: Նէ ա-
զիմ նամքեօրլուգ, նէ պէօյիւք խաթա
էթմիշ օլուրսուկնուզ: Էվլատլար, Յի-
սուսուկն գանընը հըֆզ էտէն սկիհէ
պագըն, օնուկն զայէթ ազիզ թէնի-
նին հըֆզ օլուկնտուղու մասնատուփա
պագըն. նաորլ հիւրմէթ էտիլիր, վէ
օնլարա եալընըզ քահանայլար էլ տօ-
գանապիլիրլէր: Իմօի էվլատլարըմ.
պիր տիւնեափի, պիր իմանսըզ քիշի-
նին պու ազիզ գապլարա տօգուկնտու-
ղուկնու, հիւրմէթսիզլիյիլէ մուամէլէ
էթտիյինի, օնլարը քէնտի խըզմէթինէ
գուլլանտըղընը, եախօտ տահա պէտ-
թէրի օլարագ, օնլարը եէրէ աթտըղը-
նը, այաղընըն ալթընտա գըրըպ տէօք-
տիւյիւնիւ, չամուրուլա, մէքրուհ շէյ-
լէր իլէ տօլտուրտուղուկնու կէօրոէնիզ,
նէ տէրիտինիզ: Ահ, նէ պէօյիւք թէօհ-
մէթ, նէ սըբապղծութիւն, եալընըզ
խաթըրա կէթիրմէք պիլէ ինսանա տէհ-
շէթ վէրիր:

«Էյ իմօի սէվկիւլիւ էվլատլարըմ,
պիլէսինիզ քի, սիզին եիւրէքլէրինիզ,
թէնլէրինիզ շիմօի օ սկիհլէրտէն, օ
մասնատուփլարտան տահա ազիզ վէ
մուգատտէս տիրլէր. վէ կիւնահ՝ Ալ-
լահըն կէօզիւնտէ, պու տիւնեանըն
չամուրլարընտան վէ հէր պիր մէքրուհ-
լուգլարընտան տահա մէքրուհ պիր
չիրքեապ տըր: Պագըն էօյլէ իսէ քի,

շիմտիտէն սօղրա կիւնահտան նէ գատար գօրգմալը վէ իբրահ էթմէլիսինիզ : . . . Օ լանէթլի կիւնահտան քի, ճանը Ալահըն լութֆուստան ոյար վէ օնու շէյթանըն էլինէ թէսլիմ էտէր : Աման եա՛րապպի, պու ճանը շէյթանըն էլինէ թէսլիմ էթմէք քի, օնուն ուղրունա Յիսուս սիյասէթ չէքմիշ վէ էօլմիւշ տիւր. պու սէվկիւլիւ ճանը քի, սուրբ հաղորդութիւնտա Յիսուս օնու քէնտիսիյէ նիքեահ էթմիշ տիր . . . : Ա՛հ, էյի Յիսուս. հաշա, էպէտի հաշա : Պէօյէ աճէլաճայիպ պիր նամքեօրլուղու իշլէմէքտէն իսէ, պու տագիգէ, պուրատա, սէնին հուլու. րունտա պիգէ էօլիւմիւ կէօնտէր . . . :

“Սէվկիւլիւ մէլէքճիյէզլէրիմ. սիզին գալպլէրինիզին մէթին վէ խալիս նիյէթի պու օլտուղունա ասլա շիւպհէմ եօգ տուր : Լաքին պու նիյէթտէն պաշգա Յիսուս իչին եափաճագ ախէր պիր շէյ եօգմոն : Կիւնահտան սագընմայը օնա վատ էթմէք քիֆայէթ էտէրմի տէյի տուրուրսունուզ . օ կիւնահտան քի, ճանը էօլտիւրտիւլիւ արատա, Յիսուսուն աճըլարընըն վէ էօլիւմիւնիւն սէպէպինի տէ թագէլէր : Նէ տէրիտինիզ էօյլէ պիր էվլատ հագգընա քի, փէտէրինին վէ վալիտէսինին քէնտինէ էթաիքլէրի օ գատար էյիլքլէրէ մոլգապէլէ, էյիլքշինասլըգ օլարագ, եալընըզ օնլարըն էօմրիւնէ գաստ

էթմէմէյէ գանապթ էտէր: Աթալարը պու գատարտան խօշնուտ օլուրլար տէյիմի զանն էտէրսինիզ: Ահ, հայրը. մուհապէթ՝ մուհապէթ մաթլուպ էտէր. գուրպանա մուգապէլէ գուրպան իգթիղա տրը: Յիսուսուն զիյարէթիյլէ աիզին ազիզլէնմիշ եիւրէյինիզ, շիմոիտէն սօղրա քիւլլիէն օնա սունուլմուշ պիր պաղլէ օլմալը տրը. վէ օնտան եալընը հէր տիւրլիւ զէհրլի վէ քէօթիւ օթլարը սէօքիւպ թէմիզլէմէյէ տէյիլ, իլլա զիյատէ մէմտուհ վէ Յիսուսուն գալպինէ զիյատէ խօշ կէլէն չիչէքլէր տիքմէյէ տէ պօրճլուսունուզ:

«Պու չիչէքլէր հանկըլար տըրլար:

«Տիգգաթ էտին սէվկիւլիւլէրիմ: Յիսուս քիթապը շէրիֆտէ — Սիրելին որ արածի ի մէջ շուշանաց. — Զանպագլար արասընտա եայրլան սէվկիւլիւ — թէսմիյէ օլունմուշ տուր. հաթթա քէնտիսի լէքէսիզ զանպագ տրը քի, խահն քիշիլէր, — Որպէս շուշան ի մէջ փշոց. — Տիքէնլէր արասընտա զանպագ կիպի — օնու մուհասէրէ էթմիշ տիրլէր: Էյլլէ իսէ եիւրէքլէրինիզին պաղլէսլնտէ թիմար էտիպ եէթիշտիրէճէյինիզ իլք չիչէք զանպագ տրը. եանի ազիզ փագլըգ զանպաղը տրը: Խաթըրընըզա կէթիրին քի, պիքիր Մարիամ, պիքիրլէրին իչինտէ էն թէմիզի, ֆիքիր իլէ թէմիզ, եիւրէք իլէ թէմիզ, թէն իլէ թէմիզ, վէ հիչ պիր լէքէսի օլ-

մատըղը իչին, Յիսուսա օ գատար
մագպուլ օլմուշ տուր: Իմոի էյէր
պիքիր Մարիամըն էվլատը Յիսուսա
մագպուլ, վէ օնուն սէվկիւլիւսիւ օլ-
մագ իոթէրսէնիզ, եօլսուզ միւլահա-
զալարըն Ֆիքրինիզէ կիրիպ, օնուն պէր-
րագլըղընը վէ փաքլըղընը քիրլէթմէ-
սինէ միւսաատէ էթմէյին: Կէօզլէ-
րինիզէ տիգգաթ էտին քի, թէհլիքէլի
շէյլէրէ պագմասընլար. գուլագլարընը-
զա տիգգաթ էտին քի, նափաք լագըր-
տըլար տինլէմէսինլէր. թէնինիզէ վէ
պիւթիւն վիճուտինիզէ տիգգաթ է-
տին քի, թէնիլէ տէ, ճանրլա տա տա-
իմա թէմիզ վէ տաիմա ազիզ օլասընըզ:
Էվլատլար, սուրը հագորդութիւն-
ուլա էֆէնտիմիզին տիրի խարկեսհը
շէրիֆլէրի օլտուղունուզու միւլահագա
էթմէյիլէ, քէնտինիզի զիյատէ հիւր-
մէթտէ թուլթուն. վէ կէրէք եալընըզ-
լըզտա եախօտ այագտաշլարըլա պու-
լունուրսանըզ, կէրէք կիւնտիւզիւն ը-
շըղընտա, եախօտ կէճէնին գարանլը-
ղընտա օլուրսանըզ, — Եալընըզ ըմ.
քիմսէ պէնի կէօրմէյօր — տէմէյէսի-
նիզ: Ահ, Ալահ իչին նէ կէճէ վար
տըր, նէ եալընըղլըգ. օնուն կէօզիւ-
սիզէ պագմայա տաիմա աչըգ տըր.
պահապան հրեշտակընըզ սիզին եանը-
նըզտա տաիմա օյանըգ տըր: Էհ, սիզ-
տէն ութանըպ տա մահզուն մահզուն
եանընըզտան գաչմայա մէճպուր օլմա-

սըն: — Ահ, սեվկիւլիւ մէլէք, հայըր, սէնի ասլա ու թանտըրմնյաճաղըզ. եանըմըզտան գաչմայա սէնի մէճպուր էթմէյէճէյիզ: . . . Սէն տախի թէհլէքէլէրտէ պիզէ եարտըմ էթ, իղվալէրտէ պիզի մուհաֆազա էյլէ քի, ազիզ փաքլըզ զանպաղընը գալպլէրիմիզտէ տաիմա թէմիզ վէ լէքէսիզ սագլայա պիլէլիմ:

«Լաքին զանպագ կիւլէ եագըն օլուրսա, օ վագըթ տահա էյի օլուր: Կիւլ նէ կէօսթ էրիր: Կիւլ աթէշի ռէնկիլէ սիզէ մուհապէթի, աշգը, իպատէթքեարլըզը, տուայը խապէր վէրիր. Յիսուսու սեվմէյի, եիւրէքտէն օնա տուա էթմէյի իսթար էտէր: Ահ, տուասըզ եիւրէյինիզի թէմիզ սագլամայա, իղվալէրի եէնմէյէ, ֆազիլէթտէ իլէրի կիթմէյէ պիհուտէ ումիտ էտէրսինիզ: Էօյլէ իսէ տուա էտին, էյի տուա էտին, ճան ու կէօնիւլտէն տուա էտին. սապահ ագչամ տուանըզը, ֆամիլեայըլա պիրլիքտէ վարդարան սէօյլէմէյի պըրագմայըն . . . : Էվլատլարընըզըն պու կիւզէլ զինէթինէ հիսսէտար օլմագ իչին պուրայա կէլմիշ օլան փէտէրլէր վէ վալիտէլէր, պունու սիզէ տէ թէնպիհ էտէրիմ: Պունտան մատա փազար եօրթու կիւնլէրինի փագ սագլամայա, խրատա կէլմէյէ, քրիստոնէական վարդապետու թիւն շէյլէրինի էյի էօյրէնմէյէ մուգալլէտ օլուն: Տաիմա խաթըրընըզտա

Թուլթուլն քի, պու շէյլէր պիր էյի
 քրիսթիյանըն էն իգթիզալը պօրճլա-
 րը տըրլար: Ա է սիզի թէէմին էտէրիմ
 քի, քիլիսէյէ սըգ կէլիւսէնիզ, Ալլահ
 քէլամը տինլէրսէնիզ վէ իպատէթ ա-
 մէլլէրինի սատագաթըլա իճրա էտէր-
 սէնիզ, կիւնահտան ուզագ տուրմագ,
 ֆազիլէթ գազանմագ սիղէ գօլայլաշըր:
 Ա է ֆիքրինիզտէ սագլայըն էվլատլար
 քի, պու շէյ եալընըզ շիմտի տէյիլ,
 իլլա պէօյիւքլիւյիւնիւզտէ տէ իգթի-
 զա տըր. չուքի սէօյլէյին պանա, նէ-
 յէ եարար պիրազ վագըլթ էյի օլմագ,
 քիւչիւք իքէն Ալլահա խըզմէթ էթ-
 մէք, օնու սէվմէք. վէ սօզրա...: Ահ,
 Յիսուս պիզի քիւչիւք իքէն աէ սէվ-
 տի, պէօյիւք իքէն տէ, Բէթղէմէմտէն
 Գողգոթայա գատար, եէմլիքտէն խաչա
 գատար սէվտի: Պիզ տէ օնու պէօյլէ
 քիւչիւք իքէն տէ, պէօյիւք իքէն տէ,
 կէնճիլքտէ տէ, իխթիյարլըգտա տա,
 պու սաաթտան էօլիւմ սաաթընա գա-
 տար սէվմէլիյիզ. չուքի Յիսուս պիզի
 էօլիւմէ գատար, վէ խաչ էօլիւմիւնէ
 գատար սէվտի: — Եղեւ հնազանդ մա-
 հու չափ, եւ մահու խաչի. — Էօլիւ-
 մէտէք վէ խաչ էօլիւմիւնէտէք իթաաթ
 էթտի — տէյօր Պօղոս առաքեալ:

“Իշթէ իւչիւնճիւ չիչէք տէ, գուր-
 թարըճընըն պիզէ վէրտիյի կիւզէլ
 իպրէթէ կէօրէ իթաաթ տըր: Պագըն,
 իթաաթըն էօրնէյի տէ մէնէքչէ տիր քի,

պաշընը էյեր, եափրաղըն արասընտա
կիզէնիր, վէ կէօրիւնմէյերէք թաթ-
լը գօգու նէշը էտէր: Էջլէ իսէ Յի-
սուսա մէնէքչէ տէ սուհաճագորնըզ.
եիւրէքլէրինիզին պաղչէսինտէ պու սէ-
վիմի վէ կիւզէլ չիչէյի տէ պէօյիւ-
տէճէքսինիզ: Օնու նասըլ պէօյիւտէ-
ճէքսինիզ: ... Ահ, էվլատլար. Ալլահըն
օ պէօյիւք թէնպիհինի տաիմա խա-
թըրընըզտա սագլայըն. — Պատուեա
զհայր քո եւ զմայր. — Անանա պա-
պանա իզզէթ իքրամ էյլէ: — Աթա-
լարընըզ ինճիտէ պիլէճէք պիր սէօզ.
պիր ամէլ, պիր պագըշ ասլա օյմայա-
ճագ. իլլա տաիմա օնլարըն էմրինէ
Ֆերահլըղլա, հագըրլըղլա, իթաաթ
էտէճէքսինիզ: Յիսուսա պագըն: Օ
եիւճէ Ալլահըն էվլատը, կէօյիւն վէ
եէրին եարատըճըսը վէ սահիպի իքէն,
իթաաթտան փարմագ պօյու այրըլմագ
իսթէմէտի. վէ հեր շէյտէ վէ հեր
թարաֆտան Ալլահանի փէտէրինէ ի-
թաաթլը իտի. քէզա պիքիր Մարիամ
վէ Յովսէփ սաֆի պիր եարատըլմըշ
ինսան իքէն, օնլարա տա իթաաթլը
իտի. քէնտի տիւշմէնլէրինէ, էօլիւմէ
հիւքմ էտէն հաքիմլէրինէ տէ իթաաթ
էթտի. խաչը օմուզունա եիւքլէնտի,
սապըրլա Գողգոթայա գատար կէօ-
թիւրտիւ, վէ հաչան քի ասէսլէր օ-
նուն բուպասընը գօփարարագ սոյտու-
լար վէ խաչըն իւղէրինէ եաթըրտըլադ

ըսա, մըխլանմագ իչին, իթաաթըլա ազիզ էլէրինի ուզաթտը:... Ա՛հ, կէր- չէքտէն — Էօլիւմէտէք, վէ խաչ էօլիւ- միւնէտէք իթաաթ էթտի:... — Շիմ- տի սէօյլէյին պանա քի, աթալարընը սէրթ օլտուղու իչին, օնլարա իթաաթ էթմէք չէթինմի տիր:... Ա՛հ էվլատլար պու թարզ էօզիւրլէր արայան՝ իթա- աթըն նէ տէմէք օլտուղունու պիլմէզ. վէ օ Եիսուսա մագպուլ օլամազ քի, քէնտի մազըմըզը վէ իթաաթը սէպէ- պինէ, Ալլահըն գուղուսու. — Գառն Աստուծոյ — թէսմիյէ օլմուշ տուր: Տէ իմտի էօյլէ իսէ սիզ տէ քիւչիւք գուղուլար օյուն. Ալլահըն գուղուսու- նու եիւրէյինիգտէ գուճագլամըշ օլ- տուղունուղու, աթալարընը պու կիւնտէն անլասընլար: Է՛հ, էյէր իթա- աթըլ օլուրսանըզ, նէ մութլու ոիզէ. Ալլահ սիզի պու էօմիւրտէ տէ, ախ- րէթտէ տէ ալգըշլայաճագ վէ ճէմի տիւշմէնլէրինիզէ դալէպէ էթտիրէճէք տիր. նիճէ քի քիթապը շէրիֆտէ, — Այր չնազանդ խօսեցցի վյաղթութիւն. — Իթաաթըլ քիչի ֆիւթահաթ սէօյ- լէր — տէյի վատ էտէր:

“Իշթէ պէօյլէճէ Եիսուսա սունմագ իչին կիւլտէն, զանպագտան վէ մէ- նէքչէտէն իպարէթ պիր կիւզէլ չի- չէք տէսթէսի հազըրլատըզ: Շիմտի տէ պու սէվկիւլիւ չիչէքլիրին՝ սիզին եիւրէքլէրինիգտէ թագէ, թաթըլ գօ-

գուլու գայմասը, վէ տախմա կիւզէլ
վէ տիրի ֆիլիզլէնմէսի իչին, օնլարը
քիմէ սիփարըշ էտէճէյիզ:

“Եւ պիքիր Մարիամ, օնլարը սա-
նա, միւսթագիլ սանա սիփարըշ էթ-
մէք իսթէրիզ”:

Պու քէրթէտէ տօն լյայէթանօ խո-
րանըն եօնիւնտէ տիզ չէզքտիւ. վէ
լաիֆ պիր սէս իլէ, շէջլէ տէվամ
թտի:

“Օ չէչէքլէրի սանա սիփարըշ էտէ-
յիզ քի, պու կիւզէլ մահընըն միւտ-
տէթինտէ, պիզէ նիչէ նիչէ լութուֆ-
լար ալըվէրտին: Պէլի, եւ սէվկիւլիւ
վալիտէ, նիյէթլէրիմիզին պու ճիւզի
վէ էտնա չիչէքլէրինի, սանա պու գա-
տար գըյմէթլի օլան պու ազիզ փաք-
լըզ զանպաղընը, մուհապէթին վէ ի-
պատէթքեարլըղըն պու գըրմըզը կիւ-
լիւնիւ, իթաաթըն վէ խոնարհու-
թիւնուէն թէմսիլի օլան պու պաշը
էյրի մէնէքշէլէրինի, պիզտէ սէն սազ-
լայասըն տէյի տիլէրիզ: Էհ, պու էտ-
նա չիչէքլէրի պիզիմ էլիմիզտէ պըրագ-
մա. եօղսա կիւզէլլիքլէրինի տէ, թաթ-
լը գօգուլարընը տա թէզվարի զայպ
էտէրլէր: Իլլա ազիզ էլլէրին իլէ օն-
լարը ալ, վէ սէվկիւլիւ Յիսուսուէնա
թագաթիմ էյլէ: Տէ իմտի, Յիսուս օն-
լարը ալգըշլասըն: Սէնին խաթըրըն իչին
օնլարը գապուլ էթսին: Սէնին բիճա-
լարընըլա օնլար տախմա տիրի, կիւզէլ

վէ թաթլը գօգուլու գալսրնյար. թա
 օ սօն կիւնէ գատար, օ կիւնտէ քի,
 պիզիմ պու ֆագրը եիւրէքլէրիմիզտէն
 սէօքիւլիւպ, ճէննէթ պաղէսինէ տի-
 քիլիպ, էպէտի չիչէքլէնսինէր. ամին»:

ԵՒՐՄԻ ՏԵՕՐՏԻՒՆՃԻԻ

Պիքիր Մարիտմըն իսլատէթի:

Կուլթգ թէքմիլ օլտուգտան սօղրա,
 քլէմէնթինա «Մարիամ, նէ թաթլը
 իսիմ» շարականնը պաշլատը. վէ ճիւմ-
 լէսի ճան ու կէօնիւլտէն ճէվապ վէր-
 տիլէր. վէ մատուռտան չըգըպ, գահ-
 վէ ալթը էթմէյէ կիթտիլէր: Սուֆրա
 զայէթ պէյազ էօրթիւ իլէ էօրթիւլ-
 միւշ, վէ օրթասընտա պիր կիւզէլ
 չիչէք տէմէթի գօնուլմուշ օլուպ, խա-
 նէնին էօնիւնտէ իւսթիւ աչըգ մահալ-
 տէ գուրուլմուշ իտի: Էրքէք չօճուգ-
 լար պիր թարաֆա, գըզ չօճուգլար օ
 պիր թարաֆա օթուրտուլար: Քլէմէն-
 թինա, սինէօր Ատօլֆօ վէ զէվճէսի,
 պիրիպիրինէ էօն վէրմէյէրէք Դէւտի-
 վէրի՛՛՛, խըզմէթ էթմէյէ պաշլատը-
 լար: Գըզ չօճուգլար ըսա հիճապլա-
 րընտան կէօզլէրինի գալտըրմայա վէ էլ-
 լէրինի աղըզլարընա կէօթիւրմէյէ ճէ-
 սարէթ էտէմէզլէր իտի. Սինէօր Ա-
 տօլֆօ պունու ֆէրգ էտիպ, — Պուն-

լարը քէնտի հալլերինէ պրրագմագ տահա էյի օլաճագ. քարլինօ, սէն պունլարըն եանընտա գալ, պունլար սէնին իգպալ արգատաշլարըն տըրլար տէտի: Վէ ֆամիլեանըն պագը գալան- լարըյըլա պիրլիքտէ իչերի կիրտի: — Տօն կայէթանօ նէրէտէ:...

— Մատուռտա տուա էտիյօր — տէյի ճէվապ վէրտի օտա խըզմէթ- ճիսի:

— Հայտէ, սէօյլէ քի, գահվէ ալ- թըյա պույուրսուն —:

Քահանայ պէշ տագիգէ գատար տա- հա կէճիքտի: Սուֆանըն գափուսուն- տա կէօրիւնիւր կէօրիւնմէզ. — Տուան թէքմիլ օլտումու — տէտի գատըն: — Աֆվ էտէսինիզ. ժամասացութիւնու- մու պիթիրիյօրուտում. պանա պէք- լէտիյինիզտէն խապէրիմ եօղուտու:

— Պունուն իչին տէյիլ, տօն կայէ- թանօ: Իլլա քարոզ վէրտինիզ. չօգ եօրուլտունուզ...: Պույուր, օթուր. պիր փարչա գահվէ ալթը էթ —: Պէօյ- լէ հէփիսի օթուրտուլար, վէ շազլըղ- ըլա պիր գահվէ ալթը էթտիլէր. վէ օ կիւզէլ զինէթտէն, խորանըն կիւ- զէլ տօնատըլմըշ օլտուղունտան, չօ- ճուգլարըն ջերմեռանդլըղնտան, քար- լինօնուն էօյլէ տէվշիրիքլիյինտէն, օ ըսըճագ քարոզտան եախօտ քարօզճը- ղազտան պաշգա լագըրտը էթմէտիլէր: ... Լաքին պունուն իւզէրինէ փերտէ

չէքմէք իգթիզա էտեր իտի. չունքի
տօն Կայեթանօնուն չէհրէսի էյիլիւր,
մորըլտանըր վէ տիքէն պաթըյօր կիպի
կէօրիւնիւր իտի:

Սուֆրատան գայգըլտը. — Կիտէլիմ,
մէլախքլէրիմիզի կէօրէլիմի — տէյի
սիւալ էթտի գատըն: Հէփիսի պիր
աղըզտան — Կիտէլիմ — տէյերէք,
թէքրար պաղչէյէ չըգտըլար: Էրքէք
չօճուգլարը քարլինօյուլա պաղչէնին
եօլլարընտա կէզինմէքտէ, վէ գըզ չօ-
ճուգլարը գուլիպէտէ քէնտի մապէյն-
լէրինտէ ալչադ. «էս իլէ սէյլէշիյօր
պուլտուլար. օնլարըն օրատա գալմըշ
օլան աթալարընը տա խըզմէթճիլէր ի-
լէ գահվէ ալթը էթմէյէ չաղըրտըլար.
Հէփիսի պիր արայա կէլիպ, պիր եիւք-
սէք շամաթա գօփտու: Օ էյի ատէմ-
ճիլէզլէր աղալարըլա թէքլիֆսիզ իւլ-
ֆէթ էթմէյէ գապուլ օլունտուգլա-
րընը րիւյա զանն էտէրլէր իտի. վէ
պիրազ պու շէյ իչին, պիրազ տա էվ-
լատլարընըն օ գատար գայըրըլտըգլարը
վէ իլթիֆաթ կէօրտիւքլէրի իչին թա-
աճճիւպ չէքերէք, իչլէրինտէն պազը-
լար, ալէլխուսուս վալիտէլէր սէվինճ-
լէրինտէն աղլարլար ըտը:

Պէյլէ մուհապէթլէրինէ մէյտան
վէրտիքտէն սօղըա, կիւնէշ տէ խայըճա
եիւքսէլմիշ օլտուղունտան, — Հայ-
տէյին, արթըգ էվլէրինիվէ տէօնէճէք
վագրթ տրը — տէտի տօն Կայեթանօ:

— Էյլէնին. հետիյէլէրինի տէ ալ-սընլար — տէտի ֆլէմէնթինա:

— Թամամ (տէտի սինէօր Ատօլֆօ) չօճուզլար, պու զինէթին զիքրի պիր-ազ վազըթ խաթըրընըզտա գայլըն, Հայտէյին, հէփիմիզ տէ սուֆայա կիրէլիմ:

Հէփիսի տէ Թօփտան սուֆայա կիթ-տիլէր: ֆլէմէնթինա պիր տօլապ աչըպ, հետիյէլէքլէր իլէ տօլու պիր սէլէ չը-գարտը. վէ օնու տօն Կայէթանօյա կէօթիւրիւպ. — Պուսլարը տաղըթ-մագ հազըէթինիզէ տիւշէր — տէտի:

Քահանայ լաթիֆէ էտէրէք. — Նա-սըլ, նասըլ: Փէտէրինէ, վալիտէնէ սէօյլէ . . . : Պէն նէ գարըշըրըմ — տէտի:

— Աֆէրին. նէմի գարըշըրսըն . . . :

— Եօգ տէյօրում . . . սիզ եափըն . . . պէնի աֆվ էտին:

— Հայտէ էօյլէ օլսուն, տօն Կայէթանօ, տէտի գատըն: Անճագ Քարլինօնուն հետիյէսինի, քերէմ էթ, սէն վէր: . . . Քարլինօ, իլէրի կէլ: Օ պիրլէրէ տէ պիզ վէրէլիմ: —

Մատտէ պէօյլէճէ գարարլաշտը. տօն Կայէթանօ Քարլինօնուն հետիյէսինի վէրտի քի, զայէթ կիւզէլ պաղլանմը: պիր տուա քիթապը, պիր քիւչիւք պատկեր, պիր տէ Թէսպիհ իտի: — Ալ, էվլատըմ. վէ Ալլահըն ալգըշըր իւ-զէրինտէ օլսուն — տէտի: Քարլինօ

Թէշէքքիւր իլէ ճէվապ վէրտի. վէ ուս-
թասընըն էլինի մուհապէթ իլէ էօփ-
տիւ: Օ վագըթ սինէօր Ատօլֆօ վէ
ղէվճէսի, ախէրլէրէ հէտիյէլէրինի վէր-
տիլէր քի, Գարլինօյու կէօրտիւքլէրին-
տէն, օնլար տա Թէշէքքիւր էթտիլէր:
վէ էլ էօփմէյէ տէ տաժըանտըլար: Գա-
տըն էլինի չէքէրէք, — Օհ, օհ. պէ-
նի տէ մի քահանայ եէրինէ գօյօրսու-
նուզ — տէտի. վէ օնլարըն սաֆտէ-
րուհլուղունա կիւլէր իտիլէր: Հէփիսի
տէ հէտիյէլէրինի ալըպ, հէր Թարա-
ֆընը էվիրիպ չէվիրիպ պագարագ սէ-
վինճլէրինտէն կէօզլէրի փարլար ըտր:
Վալիտէլէրտէն պիրիսի, տօն Այյէ-
թանօնուէն էօնիւնէ վարըպ, կէօզլէրին-
տէն եաշ ագտըղը հալտէ. — Էյ իմ-
տի. պիր քէրէմ տահա էյլէ. պու չօ-
ծուգլարա տա օրհնութիւն վէր — տէ-
տի: Տօն Այյէթանօ, — Պու կիւն
օնլարը Եիսուս օրհնել էթտի — տէ-
յէրէք մուխալիֆէթ կէօսթէրմէքտէ
օյտուղունտան, սինէօր Ատօլֆօ, —
Տօն Այյէթանօ, պիր օրհնութիւնու
տիրիղմի էտէճէքսին. օրհնել էթմէք
քահանայնըն մէմուրիյէթի տէյիլմի
— տէտի: Վէ գատըն չօծուգլարա
տէօնիւպ, — Էվլատլար, տիզ չէօքիւն
— տէյէրէք, քէնտիսի տէ տիզ չէօք-
տիւյիսէ, տօն Այյէթանօ կէօզլէրինի
կէօյէ գալտըրտը, վէ էլինի ուզատըպ,
— Եա ըապպի, օրհնել էթ պու

չօճու գլարը. օրհնել էթ պէօյիւքլէրի վէ քիւչիւքլէրի. օրհնել էթ իւք էվ-վէլ պէնի տէ քի, հէփիսինտէն զիյա-տէ միւհթաճըմ. «Յանուէն հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ» — տէյէ-րէք օրհնութիւն վէրտի: Վէ ճիւմլէսի ճան ու կէօնիւլտէն ափն տէյիպ. չօ-ճու գլարն փէտէրլէրի վէ վալիտէլէրի սէլամլայարագ, խայր տուա օգույա-րագ վէ թէշէքքիւր էտէրէք, էրքէք վէ գրզ Էվլաալարնըն էլլէրինտէն եա-փըշըպ, մահալլէրինէ տաղըլտըլար:

Պուէնտան պիրագ սօզըա, տօն Կա-յէթանօ թէլաշըլա վէ մրրըլտանարագ, սուֆանըն տէօրթ թարաֆընը, եանըն-տաքի օտայը, քիւչիւք պահարանը տօ-լաշըր, շափգասըյլա պասթօնուէնու ա-րարըտը: Պիր տէ քլէմէնթ ինանըն կիւլ-մէսինի իշիթտիյիսէ. — Ահ, սէնի եարամագ գրզ — տէտի:

— Աֆվ էտէրսին տօն Կայէթանօ. պէնիմ հիչ գապահաթըմ եօգ տուր. պէն անճագ իթաաթ էթտիմ:

— Քիմէ իթաաթ էթտին:

— Փէտէրինէ — տէտի, սուրէթի գաթիյէտէ, սինեօր Ատօլֆօ, զէվճէ-սիյէ սուֆայա կիրէրլէր իքէն: — Էհ, պու կիւն խորան էօնիւնտէ, — Պա-տուեա զհայր քո եւ զմայր. — Պապա-նա անանա իզզէթ իքրամ էյլէ — տէյի սէօյլէմէտինմի: Պու թէնպիհէ պիր տէյէճէք վարմը:

— Ալլահըն թէնպիհինէ տէյէճէք եօգ. լաքին զաննըմա կէօրէ, պուրատա թէնպիհ էթմէք իսթէյէն սիզսինիզ :

Գատըն սէօհպէթին էօնիւնէ կէ-
չէրէք, — Էհ, պու տէֆա պիզէ տա-
րըլաճաղըն եօգ եա : Պիզ պիչարէ դա-
րըլար նէ սէօյլէսէք, սէն տաիմա իս-
թէտիլինի եափարըտըն : Հիմտի Ատօլ-
ֆօ պէօյլէ իսթէյօրսա... :

Քլէմէնթինա բիճա սուրէթիյլէ սէօ-
ղէ գարըշարագ, — Պէօյլէ պիր կիւ-
ղէլ կիւնտէ... պիզի մահզունմու պը-
րագաճագսըն... :

— Տինլէ պէնի, տէտի սինեօր Ա-
տօլֆօ. կիւճիւմէ կիտէր քի, պէն
թէքմիլ այը պաշա քարոզլարընը տին-
լէյէմէտիմ. վէ պիր շիւպհէմ... պիր
միւշքիլիմ վար... :

— Դիճէ. տահա քարոզ վէրտիրմէք-
մի իսթէյօրսուն :

— Հայըր. քարոզ տէյիլ : Եալընըզ,
թաամը պիրլիքտէ էտէրիզ. վէ քէնտի
արամըզտա սէօյլէշիրիզ :

Տօն կայէթանօ արթըզ գարշը կէ-
լէմէտի : Ֆամիլեայըլա պիրլիքտէ էօյ-
լէն թաամընը էթտի. թաամտան սօղրա
հէփիսի տէ գուլիպէնին կէօլկէսի ալ-
թընտա օթուրտուլար. գահվէյի իչիպ,
էօթէտէն պէրիտէն սէօհպէթ էթտիք-
տէն սօղրա, շէօյլէ պիր պահսա կիրի-
շիլտի :

— Պուլնտան օնիքի կիւն մուգատ-

տէմ, տէտի սինէօր Ատօլֆօ, Տօ-Բլուր
 գահվէխանէսինտէ, կազէթա օգույա-
 րագ, գահվէայթը էտիյօրուտում. եա-
 գընտա պիր սուֆրա պաշընտա օթու-
 րան պէշ ալթը զէվզէյին պուրուն-
 լարընը Աստուածաբանութիւնա սօգ-
 տուգլարը գուլաղըմա տօգունտու: Օհ,
 օհ. շունլարըն միւտէրրիալիյինի տին-
 լէյէյիմ, տէտիմ ֆիքրիմտէն: Վէ կա-
 զէթա օգույօր կիպի կէօրիւնէրէք, օն-
 լարըն սէօզլէրինէ գուլագ աստըմ: Փա-
 փանըն վէ քահանայլարըն հագգընտա
 աղըզլարընա կէլէն հէր տիւրիւ հէզէ-
 յանլարը սէօյլէտիքտէն սօղրա, ատէթ-
 լէրի իւզէրէ, քահանայլարտան տիւք-
 քեանա կէչտիլէր. վէ Մայիս այը էյի-
 ճէ ախգուիթա այը տըր վէ զէյատէ
 րէվաճլը մահալ՝ Սան Սիրօ տուր. շուն-
 քի տօղըու սէօյլէմէլի եա, օրատա պու
 սէնէ փիւսքիւլլիւ պիր քարոզիչ քարոզ
 վէրիյօր. վէ ջերմեռանգլար ագըն ագըն
 օրայա թօփլանըյօրլար, տէրլէր իտի:
 Ատէթլէրի օլան պու տաթարզ վէ մէֆ-
 հումսուզ սէօզլէրէ, պուրայա գատար
 սապր էթտիմ: Լաքին սէօզտէն սէօ-
 զէ կէչէրէք, Աստուածածինէ էտիլէն
 ջերմեռանդութիւնու զէհքլէնմէյէ
 պաշլատըլար: Իչլէրինտէն պիրիսի —
 Ֆագըր ճէմաաթը ալտաթմագ իչին
 պիր եէնի իճատ տա պու տուր —
 տէտի: Պիր ախէրի — Մէզհէպ տաի-
 մա պիր տիր, տէրլէր, պու մահի Մէ-

րիէմի ներէտէն չըգարտըգլարընը պիլ-
մէք իսթէր իտիմ: Աւետարանտա
պէօյլէ շէյ եօգ — տէտի: Պիր իւչիւն-
ճիւ ճէվապ վերիպ. — Նէ աւետարանը,
շիմտի հէր քէս քէնտի ագլընա կէօրէ
պիր աւետարան տիւղիւյօր: Կէօրմէ-
յօրմուսուն քի, Յիսուս Քրիստոս
հիչ տիր:... Գատընըմըղ տա, (պազը
լիսանլարտա Աստուածածինէ գատընը-
մըղ, եախօտ գատընըմ քէլիմէսի իթ-
լագ օլունուր.) տախիմա ատի պիր գա-
տըն տըր. շիմտի օնու պիր իլահէ
(գարը ալլահ) եափմըշլար — տէտի:
Պու եօլտա սէօզլէրէ տէվամ էթմէք-
տէ իտիլէր. գանըմ պաշըմա սըչրատը.
լաքին պիղիմ կիպի աշխարհական քի-
շիլէր նասըլ ճէվապ վերէ պիլիւրիզ:
Աստուածաբանութիւն, քիլիսէ թէ-
վարիիի վէ սաիր պու թարզ շէյլէր
պիլմէք իգթիզա տըր. եա եօղսա —
Սուս օլուն արսըզլար — տէմէլի. օնա
գարշըլըգ տա պէլայա ուղրամայլ:

— Էյ սէն նէ եափտըն... տէյի սիւ-
ալ էթտի գատըն:

— Պէնմի. պագտըմ քի տիլլէրինի
պէօյլէ եօլսուզ սէօզլէրտէն էսիրկէմէ-
յօրլար, գալգտըմ պըրագտըմ սաուշ-
տում. ամմա եանլարընտան կէչէր ի-
քէն, էյրի պիր կէօզ իլէ պագտըմ.
եանի — Արթըգ պէնի օսանտըրտընըզ
— տէմէք իսթէտիմ: Շիմտի տօն կա-
յէթանօ, սիզէ սիւալ էտէրիմ քի,

պռննլարա վէ սաիր պաւ թարզ սէօզ-
լերէ նէ ճէվապ վէրմէլի:

Տօն կայէթանօ պիր ճիւղի քէնտի-
նի թօփլատրգտան վէ գըսա պիր սիւ-
քիւթտէն սօզրա, շէօյլէ ճէվապ վէր-
տի: — Պաւ թարիֆ էթաիյին սէօզ-
լերտէ, հազրէթինիզ տէ ֆէրգ էթմիշ-
սինիզ եա, հէմ էտէպսիզլիք, հէմ
տէ եօլսուզլուզլար վար: Էտէպսիզ-
լիքլերի պիր թարաֆա պրրագարազ (քի
պիր մանկըր տէյմէզլէր,) եօլսուզլուզ-
լար հազգընա կէլինճէ, զաննըմա կէօրէ
իքի շէյէ պինա օլուր, պիրի օ տուր
քի. ղայէթ ազիզ Պիքիրէ էտիլէն
իզգէթի իֆրաթա կէօթիւրմիւշլէր: Օ
պիրի տէ օ տուր քի, պիքիր Մարիա-
մա օլան ջերմեռանդուլթիւնա եէնիլիք
ազվ էթմիշլէր: Պիրինճիսի, քիլիտէնին
պիքիր Մարիամա էթտիյի իզգէթ վէ
իպատէթին թապիաթընը անլամատրգ-
լարընտան իլերի կէլիր: Իքինճիսի տէ
էպքի թարիիլէրի թանըմատրգարըն-
տան իլերի կէլիր: Պէօյլէճէ պիղիմ իլէ
ճէնքլէշէն տաիմա նատանլըգ տըր...
պաւ նատանլըգ ըսա, էքսերի քէմիլիք
վէ հիյլէքեարլըգ իլէ պիրլիքտէ պաւ-
լունուր: Իմտի նասըլ ճէվապ վէրմէլի
օլսուզլունա կէլէլիմ:

Հէր շէյտէն էվվէլ շունա տիգգաթ
էտէլիմ քի, պաւ շիքեայէթլէր վէ
քէլիմէլերին ալթընը իւթիւնէ շէվիր-
մէքլէր, իքի եիւզ սէնէ գատար մու-

գատաւեմ Յանոնեանլարըն ազգընտան
 չըգմբշըտը. օնլարտան էժվէլ տէ՛ օն ալ-
 թընճը տէհրտէ Փրօթէսթանլար մէյ-
 տանա գօմուշլար ըտը. Փրօթէսթան-
 լարտան աա պին սէնէտէն զիյաաէ մու-
 գատաւեմ, Նեստոր պիքիր Մարիամըն
 “Ալլահ վալիտէլիքո միւշէրրէֆ իւնվա-
 նընը օնուէն էլինտէն ալմայա գալգըշմըշ
 ըտը: Պոււնտան գօլայմա անլաշըլըք քի,
 ազիզ Պիքիրին իպատէթի, գաթօլիք
 քիլիսէտէ եէնի պիր շէյ տէյիլ տիր:
 Լաքին օնուէն էպքիլիյինի տահա էյի
 զահիրէ չըգարմագ իչին, իւք պաշլան-
 կըճընա գատար չըգմագ իգթիզա տըր.
 վէ իւք պաշլանկըճընը աւետարանտա
 տա պուլուրուզ: Տիգգաթ էտին: Ա-
 զիզ Պիքիրէ իւք իզգէթ էտէն, վէ օնա
 իքրամ սուհան Գաբրիէլ պաշ մէլէք տիր
 քի, թէվազուլուլա, վէ — Լութուլ-
 լար ըլա տօլու. գարըլար մապէյնինտէ
 մուպարէք — տէյերէք օնու սէլամլամըշ
 տըր: Շուրասընա տա տիգգաթ էտին
 քի, հէնիւզ Ալլահ վալիտէսի օլմամըշ
 ըտը: Տահա իլերի կիտէլիմ: Օնու
 իքինճի իզգէթլէյէն, վէ Ալլահ վալի-
 տէսի կիպի իզգէթլէյէն, օնուէն ազիզ
 ագրապասը Եղիոաթէթ տիր քի, օ
 տախի մէլաիք կիպի, օնու ալգըշլար.
 օնուէն խոնարհուլթիւնուէնտան վէ իթի-
 գատընտան տօլայը, օնու մուլթուլու
 թէսմիյէ էտէր. օնու գուրթարըճընըն
 վալիտէսի թանըր. վէ օնու խանէսինէ

գապուլ էթմէյէ քէնտիսինի նալայըգ իգրար էտէր: Պիքիր Մարիամ պու գատար իզզէթ շահատէթլէրինէ գարշը նասըլ ճէվապ վէրիր: Օ եիւքսէք Մէշ-յո-յէ պէյթի իլէ ճէվապ վէրիր. վէ օնտա — Արար ընդ իս մեծամեծ... այց արար ի վերայ խոնարհութեան աղախնոյ իւրոյ. — Պանա պէօյիւք պէօյիւք շէյլէր էթտի... քէնտի խալայըղընըն էտնալըղընա զիյարէթ էթտի — տէյերէք, քէնտինի էտնա պիր խալայըգ թագրիր էթմէյիլէ, պիր թարաֆտան քէնտի պէօյիւքիւյիւնիւն պիւթիւն շէրէֆինի Ալլահա սուներսա, օ պիր թարաֆտան տա Հոգի սուրբտան ճէսարէթ ալարագ, եպընըզ Եղիսարէթին տէյիլ, իլլա կէլէճէք սիսիլէլէրին ճիւմլէսինին տէ քէնտինի Դ-Բ-Լ — չաղըրաճագլարընը, — Երանեսցեն ինձ ամենայն ազգք — տէյի իգրար էտէր վէ իլէրիսինտէն խապէր վէրիր: Իմտի ազիզ Պիքիրի իզզէթլէյէճէք, մութլու վէրէճէք օլան պու սիսիլէլէր քիմլէր տիրլէր. ֆիլիէն օնու իզզէթլէյէնլէր վէ սնա մութլու վէրէնլէր քիմլէր տիրլէր: Պիզմի. (եանի պիզ գաթօյիքլէրմի.) Եօղսա Նեստորմու, Եօղսա Փրօթէսթանլարմը, Եօղսա Յանսէնեանլարմը, Եօղսա ազիզ Պիքիրէ էտիլէն ջերմեռանդութիւնա վէ իպատէթէ գարշը պաղըրանլարմը...:

Լաքին եպընըզ Կարրիէլին աղղըյը-

լա մէլախքէր տէյիլ, եալընըզ Եղիսա-
բէթին աղղըյըլա ինսանլար տէյիլ. իլ-
լա Ալլահ, պիքիր Մարիամըն տա էվ-
լատը օլան Ալլահ էվլատը տախի, քէն-
տի միւթիւլիւյի վէ իթաաթըյլա օնու
իզգէթլէմէք իսթէտի. — Էր հնազանդ
— վէ օթուզ եաշընա գատար հնա-
զանդ օլտուղունա աւետարան շիւպ-
հէ պըրագմազ: Պու՛նա էմսալ օլա պի-
լէճէք իզգէթ վէ իպատէթ պուլունուր-
մու: Պիզ պիքիր Մարիամը իզգէթ-
լէտիյիմիզ վագըթ նէ եափարըզ: Պիզ-
տէն էվվէլ Գարրիէլ մէլէք, Եղիսա-
բէթ, Ալլահ քէնտիսի տախի նէ եափ-
տըլար ըռա, օնու եափարըզ: . . . Նէ
վար քի սինետը Ատօլֆօ . . . նիչին կիւ-
լիւյօրտուն:

— Կիւլիւյօրում: Չունքի . . . իշթէ
պին տէֆա իշիտիլմիշ շէյլեր տիր. վէ
սիզին աղղընըլտա եէնի կիպի կէօրիւ-
նիւյօրլար: Պունուն իւզէրինէ պաղը
միւլահազալար օլունմալը:

— Նիճէ, սանա էջլէ տօղրու կէօ-
րիւնմէյօրմու:

— Հաթթա էօյլէ տօղրու վէ էջլէ
հաղլը քի, հէր հալտէ պէնիմ ֆիքրիմէ
տէ կէլմէլի իտիլեր: . . .

— Փէք էյի. լաքին հէլէ պիրազ
տահա սապր էթ: Աւետարանտան քի-
լիսէնին իլք տէհըլէրինէ տէ նազարըմը-
ղը չէվիբէլիմ: Իլք տէհըլէրտէ, պիրազ
քիլիսէյի խըրփալայան հալաժանքլար

սէպէպինէ, պիրազ տա հերետիկոսաւ-
րըն վէ Խահուտիւերին ինքեար էթ-
տիքլէրի՝ Բրիստոսուն Ալլահըզընըն
ազիմ տին մատտէսինի մուհաֆազա
էթմէք վէ զահիրէ չըգարմադ իշին
ուզրաշըլմագտա օլտուղունտան. պի-
քիր Մարիամ չօգլուգ տիւշիւնիւլէ-
մէտի: Պու սէպէպլէրտէն պաշգա,
իւշիւնծիւ պիր սէպէպ տահա իլավէ
օլունա պիլիր. եանի փութփէրէսթլիք
տէվլէթին ըէսմի մէզհէպի օլտուղուն-
տան, վէ տիւնեանըն էքոէրի թարաֆ-
լարընտա պէտնամ փութլարըն իպա-
տէթի հէնիւզ հիւքմ էթմէքտէ օլ-
տուղունտան, ազիզ Պիքիրէ ալէնի վէ
ըէսմի իպատէթ, շէտիտ իֆթիրալարա
վէ շէքլիքլէրէ սէպէպ օլա պիլիր իտի:

Լաքին եալընըզ քրիսթիյանլարըն
տուա էթմէք իշին ճէմ օլտուղլարը
եէր ալթընտաքի մէզարիսթանլարտա,
պիքիր Մարիամա պազը իզզէթլէր է-
տիլէ պիլիր իտի:... Ա է ֆիլվագը տա
էտիլիր իտի:... Տինլէյին: Ազիզ Պիքի-
րէ ջերմեռանդութիւնուն պէօյլէ եայ-
լմըշ. վէ օնուն իպատէթինին պէօյ-
լէ փարլագլըզ քէսպ էթմիշ օլտու-
ղու պու ասիրիմիշտէ, օնուն տիւշ-
մէնլէրի պիքիր Մարիամա վէ քիլի-
սէյէ գարշը զէհիր սաշտըզլարը արա-
տա, Ալլահ էօյլէ թէտպիր էթտի քի,
Բօմանըն եէր ալթը մէզարիսթանլա-
րընտան, օնլարը միւթթէհիմ էտէ-

ճէք աշիքեար վէ բէսմի ալամէթլէր
 զուհուր էթսին: Շէօյլէ քի, Հայր
 Մարքի նամ ալիմ, ազիզ Պիքիրի
 հուզուրա գոյան պազը թասվիրլէր
 քէշֆ էթտի. վէ պուռնլարըն պիրիսի
 տէ, Յիսուս գուճաղընտա օլարագ,
 միւնէճճիմլէրի գապուլ էթմէսինին
 թասվիրի իտի: Պիր գաչ սէնէ ոօղ-
 րա, մէշհուր վէ զայէթ մալուամաթլը
 Տերօսսի զուհուր էթմէյիլէ, մերգում
 տախի Տօմիցիլա Գապրիսթանը թէս-
 միյէ օլունան եէր ալթը մէզարլըգտան,
 ազիզ Պիքիրին Յիսուս պօյնունա սա-
 րըմըշ օլտուղու հալտէ, ախէր պիր
 պատկերինի զահիրէ չըգարտը քի, պա-
 լատէ զիքը էթտիքլէրիմիզ իլէ պիրլիք-
 տէ քիլիսէնին պիրինճի տէհրինին էսէ-
 րի օլաճագ տըր: Անլայօրմուսունուզ,
 պիրինճի տէհրինին: Պագըն պիր քէրրէ
 քի, նէ էսքի եէնիլիք տիր:... Գաթի
 նազար շու տա մալում օլա քի, պու
 պատկերլէրին պիրի տէ օ պիրի տէ,
 արիյէթ պիր մահալտէ, եախօտ եէրպլ-
 թը մէզարիսթանլարընըն տիվարընտա
 ասըմըշ պուլունմատը. իլա իքի մա-
 տուռտա, վէ խորանըն իւզէրինտէ նիմ
 տաիրէ իչինտէ մախսուսիյէ բէսմ
 օլունմուշ պուլունտու: Եյ իմտի քրիս-
 թիյանլարըն թա օ վագըթտան ազիզ
 Պիքիրէ ֆէվգէլ ատէ պիր իպատէթ
 էթտիքլէրինէ, պունտան տահա աշի-
 քեար պիր իսպաթ օլուրմու...:

— Հագրգրթ թաաճճիւպ էտէճէք շէյ — տէտի սինետր Ատօլֆօ : Գատրն տախի — Հագրէթինիզ Բօմայա կիթ-միշսինիզ . օ պատկերէրի կէօրտիւ-նիւզմիւ — տէյի սիւալ էթտի :

— Տօղրուսու, պէն կէօրմէտիմ . չուների եալընըզ սուրբ Սեբաստիանոս եերալթը գապրիսթանընա զիյարէթ էթտիմ . լաքին աշըրը ինսանիյէթ իլէ եապանճըլարը տաիմա գապուլ էտէն Տէրօսսինին եանընտա թըփգը էօրնէյինի կէօրտիւմ քի, քէնտի քէշֆ էթտիյի թասվիրի թապ վէ նէշը էթտիրմիշ տիր :

— Նասըլ . կիւզէլմի տիր — տէյի սիւալ էթտի ֆլէմէնթինա :

— Աիւզէլ տիր տէյէմէմ . անճագ էսքի պիր ազամէթ կէօրիւնիւյօր : Օ թուրմուշ տուր, եիւզիւ խալգա տէօնմիւշ օլարագ վէ (լաթին) քահանայլարըն խաղազուլթիւն վէրտիյի վագրթտաքի կիպի, էլլէրի աշըգ տըր . Յիսուս մանուկ տախի տիզինին իւզէրինտէ : Աէ Տէրօսսի պանա շէօյլէ սէօյլէտի քի պէօյլէ աշըգ էլ իլէ էսքի քրիսթիյանլար տուա մանասը անլարլար ըմըշ : Աէ պէօյլէ պու պատկերտէ պիքիր Մարիամըն շէֆաաթընըն թէէսիրի կէօթէրիլմիշ տիր : Լաքին պիզ տահա իլէրի կիտէլիմ . ախէր սէօյլէյէճէքլէրիմիզ տէ վար :

Պու զայէթ էսքի իպատէթին նը-

շանլարընը սուրբ Պատարագ տուա-
լարընտա տա պուլուրուզ: Պատարագ
գուրպանընտան տաճա ազիզ նէ վար
տըր: Պու ճիւմլէ օնա իլավէ օլունան
տուալարտա զայէթ ազիզ Պիքիր չօգ
տէֆա անըլըր: Բօմա (լաթին) պատա-
րագամատոյցունտա պէշ տէֆա իզ-
զէթլէնիր վէ եարտըմա չազըլըր: Իքի
տէֆա պաշանկըճընտա Խաթաբէ.
ճիւմլէնիզ պիլիրսինիզ. պատարագա
իշթահըլա սպասաւորութիւն էտէն
Քարլինօ տա պիլիր: Իւչիւնճիւ տէֆա
նախըմտան սօղըաքի տուատա. տէօր-
տիւնճիւ Խան պաթաբէտէ. վէ նի-
հայէթ Հայրմերտէն սօղըա — Խաթա-
բէ — տէյի պաշանըլան տուատա
քի, զայէթ մութլուլու Պիքիրին շէֆ-
աաթըլա պիզի հէր պէլատան խէլաս
էթսին տէյի Ալլահա նիյազ օլունուր:
— Աֆվ էտէրօին (տէտի Քլէմէն-
թինա) պանա կէյիր քի, զայէթ ազիզ
Պիքիր Մարիամ պատարագ իչինտէ
ալթընճը պիր տէֆա տաճա անըլըր:

— Նիճէ:

— Հաթաթա. հաչան քի քա-
հանայ տիզ չէօքէրսէ...

— Էհ, թամամ. աֆէրին. Բաթա...
յա — տէնիլտիյինտէ: Կէօրիւյօրմու-
սուն, պէն ունութմուշուտում:

1 Պիզիմ, Եանի էրմէնի պատարագընտա քի:
Ոսկեբերանըն տըր, հաւատամք ըլա պէրապէր սէ-

Պոռնոստան պաշտօն սուրբ Յակոբուն,
սուրբ Պետրոսուն, սուրբ Մարկոսուն
... պատարագամատոյցլարը տա վար:

— Աֆվ պոլյուր, տօն կայէթանօ,
(տէտի գատըն) պու սէօյլէտիյին պա-
տարագ քիթապլարընտան զաննըմճա
քահանայնըն պատարագտա սէօյլէտիյի
տուալար հագգընա անլաշըլաճագ տըր.
էօյլէ տէյիլմի:

— Էվվէթ. շիմտի սէօյլէմէտիմմի:

— Պատարագ պիր իքէն, պու գա-
տար պատարագ քիթապլարը նիչին:

— Էվվէթ. պատարագ գուրպանը
պիր տիր. լաքին պատարագտա պաշ-
լըճա հիսսէլէրինի այրրտ էթմէք իգ-
թիզա տըր. մէսէլա որբագործուլթիւն
վէ ճաշակում քի, պուլար պատա-
րագըն զաթինէ մախսուս տուրլար. վէ
ֆիւրուլաթտան օլան հիսսէլէրինի քի,
թէպտիլ օլա պիլիլիլէր: Պէօյլէ հալա
կիւնիւմիւլգտէ, իում գաթօլիքլէրինի
կէօրիւրիւզ քի, պատարագամատոյց-
լարը պիզիմքինտէն այրը տըր:

— Էյ, Միլանտա պէն Ամբրոսիո-
սեան պատարագ տա կէօրտիւմ — աէ-
տի սինեօր Ատօլֆօ:

Քիզ տէֆա անըլըր: Եանի իւք օնուն իսմիյիլէ
պաշլանըպ, քահանայ խորանա չըգընճայա գա-
տար տէօրթ տէֆա, պէշիննի սուրբ Աստուած-
տան սօղբաքի տուալտա, ալթընճը Հաւատամք-
տա, ետտիննի սուրբ սէօյլէրտէն էվվէթի կիւլի
տուալտա վէ սէքիզիննի Յիշեա տէրտէ:

— Տօմէնիքանլար...: Ալաիտէ, խաթըրընա կէլմէյօրմու քի, Սանթա Մարիա տի ֆատթէլլօյա կիթտիք իսէ, օնլար ախէր քահանայլարտան պաշգա տիւրլիւ պատարագ սէյլէյօրլար ըտը:

— Էյյլէ եա աֆէրին, Տօմէնիքանլար տա (տէտի տօն կայէթանօ). լաքին պուշլար պիրէր արարողութիւն տուր. անճագ պաշլը հիսսէլլէրինտէ տաիմա պիր տիրլէր: Իմտի քէնտի սէօհպէթիմիզէ կէլէլիմ. սուրբ Յակոբոսուն, սուրբ Պետրոսուն... տէնիլէն պատարագամատոյցլար, միւսթագիլ օ իսմինի թաշըտըգլարը առաքեալլարտան ինշա օլտուգլարը սահիհ պիլինէմէզ իսէ տէ, պու ճիւմլէ ղայէթ էպքի օլտուգլարը տա ինքեար օլունամագ: Իմտի մէզքիւր պատարագամատոյցլարտա տախի ազիզ Պիքիր չօգ տէֆա անրլըր վէ եարտըմա չաղըրըրըր: Պու ճիհէթտէն քիլիսէնին թա իլք տէհրլէրինտէն պէրի, կէրէք շարգտա վէ կէրէք ղարպտա օնա սունտուգլարը իզզէթին վէ իպատէթին սահիհ պիր իսպաթը պու տուր:

Պատարագամատոյցլարն արգասը սըրա զիյատէ էպքի ազիզ փէտէրլէր կէլիրլէր: Սուրբ Իգնատիոս, պիրինճի տէհրին օ պէօյիւք մարտիրոսու քի, սուրբ Յովհաննէս առաքեալն շայիրտի իտի, քէնտի մէքթուպլարընտա ղայէթ ազիզ պիքիր Մարիամը տէօրթ պէշ

տէֆա գատար զիբր էթմիշ, վէ օ վագ-
թըն հերետիկոսլարընա գարշը, օնուհ
պագը Ալլահ վալիտէլիյինի, պագը պի-
քիրլիյինի, պագը ախէր իմթիյազլա-
րընը մուհաֆազա էթմիշ տիր: Լաքին
օնտան տահա էվվէլ, նիչէ սէնէլէր
օնու վալիտէ կիպի եանընտա ալըգօ-
մուշ օլան ուսթասը, ազիզ Պիքիրէ
կիւզէլ պիր իպզէթ էթմիշ տիր: Եանի
քէնտի Յայտնութիւն քիթապընտա
րուհուլա գափըմըշ օլտուղու հալտէ,
օնուհ եիւճէ թասվիրինի թարիֆ էթ-
միշ տիր. շէջլէ քի օնու պուլուլթլար
իւզէրինտէ, նուր գուշանմըշ, երլտըզ-
լար ըլա թաճլանմըշ, պագլարընըն
ալթընտա այ, Ալլահանի էվլատը գու-
ճաղընտա, աժտէր իլէ ճէնքլէշէրէք,
օնու եէնտիյի հալտէ ըէսմ էթմիշ
տիր:

Քարինօ վալիտէսինէ տէօնիւպ, —
օ պատկերտէքի կիպի, էջլէ տէյիլմի —
տէտի:

— Թամամ, թըփգը առաքեալըն
թարիֆ էթտիյի կիպի քի, չօղու թաս-
վիրճիլէր օնա ուլտուրուրլար. խուսու-
սա նէ վագըթ քի Անարատ Յզութիւն
իւնվանըլա ըէսիմ էտէճէք օլուրլար
ըսա:

Պէօյլէ գուվվէթլի, պէօյլէ քիլիտէ-
նին իլք վագըթլարընա գատար եէ-
թիշէն փարլագ շահատէթլէրտէն սօզ-
րա, ազիզ փէտէրտէն ազիզ փէտէրէ,

տէհրտէն տէհիրէ էնէրէք, պիքիր Մարիամըն ջերմեռանդութիւնու վէ իպատեթի, իլք վագըթլարտան վէ իլք ազիզ փէտէրլէրտէն պիր զէնճիր կիպի պիզէ գատար եթթիշմիշ օլտուղունու կէօսթէրմէք փէք գօլայ տըր:

Լաքին պուրատա պիր ագըլ տէֆթէրի լագըմ ըտը: Պուենա տաիր չօգ շէյլէր օգումուշում. Լաքին խաթըրըմա ազ շէյ կէլիօր՝ օ տա գարըշըգ: . . . Տուր պագայըմ. սուրը Յուստինոս խաթըրըմա կէլտի, օ տա իքինճի տէհրին մարտիրոսու տուր քի, Տրիփոն նամ Եահուտիյէ գարը, պիքիրլիյինի սէնա էտէր. վէ Եսայինին շու նամը փէյղամպիրլիյինին, եանի — Ահա կոյս յղասցի եւ ծնցի որդի — Իշթէ պիքիր համիլէ օլաճագ վէ էվլատ թէվլիտ էտէճէք. — փէյղամպէրլիյինին օնտա իճրա օլմասընը կէօսթէրի: Քէզալիք եինէ իքինճի տէհրտէ, սուրը Իրենէոս, հերետիկոսլարա գարը պիքիր Մարիամըն Ալլահ վալիտէլիյինի վէ պիքիրլիյինի մուհաֆազա էտէր. վէ օնու պիրինճի Եւանըն թագմին էտիճիսի իքինճի Եւա թէսմիյէ էտէր: Օնտան պիրազ սօղրա, Կղեմէս Աղէքսանդրացինին սէօզլէրի այնէն խաթըրըմա կէլմէյօրտա տա, խուլասասը շու տուր: — Ազիզ Մարիամ հէմ պիքիր տիր, հէմ վալիտէ տիր. պիքիրլիք սըֆաթըլա թաթը վէ աճըգը օլուպ, էվ-

լատլարընը էթրաֆընա չաղըրըր, վէ պէր ազիզ սիւտ իլէ, եանի քէնտի էվլատը օլան էպէտի քէլամ ըլա օնլարը տոյսըրուր — տէր: Պուռ ուօզլէրաւէնէ տիւրլիւ մուհապէթ վէ նէ գատար հիքմէթլէր... Թա քի ամենասուրը հաղորդութիւն հիքմէթի պիլէ մէվ-ճուտ տուր:

Տահա իլէրի կիտերէք, տէօրտիւն-ճիւ տէհրտէ իքի ազիզլէրէ, եանի Եփ-րեմէ վէ Եպիփանա բասթ կելիրիզ քի, իքիսի տէ ազիզ Պիքիլէ զայէթ ջերմեռանդ օլտուգլարընտան, օնա էն թաթլը վէ էն շէրէֆլի իսիմլէրի վէր-մէքտէն տոյամազլար. մէսէլա օնու տիւնեանըն ճէվահիրի, կիւնահքեար-լարըն փէնահը, կէօյ իլէ եէրին մա-պէյնինտէ վասիթա, Ալահլըղըն տա-ճարը, էօլիւմիւ մահվ էտիճի, էօմիւ-րիւն վալիտէսի... Թէսմիյէ էտերլէր:

Պէշինճի տէհրին օ պէօյիւք եպիս-կոպոսու վէ վարդապետի սուրը Գրի-գոր Նապիանզացի տէ Ֆիքրիմէ կելիյօք քի, պիքիլ Մարիամըն հագգընտա շու գաթի ուօզլէրի ուօյլէմիշ տիր. (միւ-ճիւզաթ կիպի հարֆը հարֆընա խա-թըրըմա կէլտի.) «Որ ոչ խոստովանի մայր Աստուծոյ զՄարիամ, հեռի է յԱստուծոյ »:

Թէրճիւմէսինի ուօյլէռէնիզ տօն կա-յէթանօ — տէյի ճիւլիէթթա գատըն ըրճա էթտիյիտէ, տօն կայէթանօ լա-

Թիֆլէ սուրէթիյլէ — քարինօ լա-
թինձէ էջրէնիյօր օլտուղու իչին, օ
սիզէ Թէրճիւմէ էթմէյի իտի. ամմա
պէլքի բառգիրքէ միւհթամ օլաճագ
տըր, ուղաթմամագ իչին պէն սէյլէյէ-
յիմ: — Բիմ քի զայէթ ազիզ պի-
քիր Մարիամըն Ալլահ վալիտէսի օլ-
տուղունու իգրար էթմէզսէ, եիւզ
պին միլ ուղագտա տըր. հաթթա
հարֆը հարֆընա Թէրճիւմէսի, Ալլահ-
տան պիւթիւն պիւթիւնէ խարըճ տըր
— տէր: Ալէ մէզքիւր ոււրք Գրիգոր,
որբուհի Ծռատինէ մարտիրոսուն
կիւզէլ պիր հիքեայէսինի էթմիշ տիր
քի, սօղրա քէնտիսի տէ պէյիւք պիր
ոււրք վէ մարտիրոս օլան Ապրիանոս
նամ Թապիպ, պունուն փաքլըղընը ի-
զալէ էթմէք իչին տուզագ գուրտու-
ղունտա, քէնտի պիքիրլէք չիչէյինի
լէքէսիզ սագլասըն տէյի եիւքսէք սէս
իլէ, պիքիր Մարիամը եարտըմա չաղըր-
մըշ տըր:

Իշթէ նասըլ քի կէօրիւյօրսունուզ,
պէյլէ տէհրտէն տէհրէ մէշհուր Եփե-
սոս (Այասուլուգ) մէճլիսինին վագթը-
նա եէթիշտիք քի, 451 սէնէսինտէ Ե-
փեսոս շէհրինտէ, էվվէլա ոււրք Աիւ-
րեղին, վէ պատէհու ոււրք Աեղեստի-
նոս փափանըն կէօնտէրտիյի վէքիլէ-
րին ըէյասէթիյլէ, պիքիր Մարիամըն
իպատէթինէ խասիմ օլանլարըն ճիւմ-
լէսինին ըէզալէթինի մուճիպ օլարագ.

օնուն Ալլահ վալիտէլիյինի ինքեար
էթմէյէ ճէսարէթ էտէն Նեստորա լա-
նէթ օգուենտու:

— Ջանն էտերիմ քի, կէշմիշ քա-
րողլարըն պիրինտէ պունուն հագգընա
սէոյլէտինիզ իտի — տէտի քարլինօ
չէքինէրէք:

— Թամամ. աֆէրին քարլինօ: Էհ,
սէնին զապթըն էյի տիր. եազըզ քի
պազը տէֆա պաշընը զայպ էտեր-
սին . . . :

Քարլինօնուն, վէ պազը տէֆա տերս-
լէրինի տիշի իլէ չէքտիյինին իւզէրինէ
պիրազ լաթիֆէ էթտիլէր: Ալլաիտէսի
աճէլէ իլէ սէօհպէթին էօնիւնէ կէչէ-
րէք, — Լաքին շիմտի արթըզ էոյլէ
տէյիլ. չունքի Յիսուս ալտը: Ալէ Յի-
սուս եալընըզ եիւրէյէ տէյիլ, իլլա
պաշա տա, զիհինէ տէ, հէր շէյէ տէ
էյլէք էտեր տէտի:

— Փէք սահիհ տիր (տէտի տօն կա-
յէթանօ): Ալէ օ մէճլիսին Նեստորուն
իմանսըզըղընա գարշը լանէթ օգու-
տուղունու, վէ պիքիր Մարիամը սահիհ
Ալլահ վալիտէսի տիր տէյի իլան էթ-
տիյինի իշիտիր իշիթմէզ, Եփեսոս
էհալիսինին չաղըրշտըզլարը, վէ զինէթ
էթտիլէրի տէ էլպէթ խաթըրընա կէ-
լիօր:

Քլէմէնթինա տախի, — Ալէ վազըթ
ազլամ օլմուշ օլտուղունտան, եանմըշ
մէշալէլէր իլէ եպիսկոպոսլարը մահայ-

լերինէ կէօթիւրմիւշ. վէ պիւթիւն
կէճէ, — Եաշասըն պիքիր Մարիամ
Ալլահ վալիտէսի — տէյի չաղըրարագ,
մէյտանլարը վէ սօգազլարը պքս էթ-
տիրմիշ իտիւէր — տէտի:

— Թամամ: Պիր աֆէրին տէ սանա
Քլէմէնթինա գատընճրգ:

Սինեօր Ատօլֆօ իսպաթլարը թէքմիլ
օլտու զանն էտէրէք, — Պէօյլէ, պու
գատար թէվարիսճէ իսպաթլարտան
սօղրա... տէր իքէն, տօն Այյէթանօ
— Պիրազ տահա սապր էյլէ, պիր
չիֆթ սէօզ տահա... քիլիսէլէր վէ
եօրթուլար հագգընա տա պիր գաչ
սէօզ սէօյլէյէյիմ: Ըստամպօլուն նա-
լայըգ արքեպիսկոպոսու օլան Նեստու-
րուն քիւֆիւրիւնիւն իլք իշիտիլտիյի
քիլիսէ, Ալի Մարիամ քիլիսէսի իտի:
Վէ թէվարիստէ շէօյլէ ըիվայէթ օ-
լունուր քի, ճէմաթ ատեանտան պի-
քիր Մարիամըն Ալլահ վալիտէլիյինին
ինքեար օլունտուղունու իլք տէֆա ի-
շիթտիքլէրինտէ, հէփիսի տէ էօրֆ է-
տիպ, պաղըրշմայա պաշլամըշ, վէ քի-
լիսէյի եափ եալընըզ պըրագարագ,
քիլիսէտէն տըշարը գաշմըշ տըրլար:

Վէ Ըստամպօլ քիլիսէսինտէն էվվէլ,
պիլիրիզ քի, Աստանդիանոս Իմփէ-
րաթօրուն վալիտէսի Հեղինէ, ազիզ
Պիքիրին նամընա օլարագ, Ալլահ
իւշ քիլիսէ, եախօտ մատուռ սունմագ
իսթէմիշ իտի: Պիրի Նազարէթտէ

քի, Լօրէթօտաքի Սանթա Գալա (ազիզ խանէ) տիր, օ պիրի Բեթզեհէմտէ գուրթարըճընըն տողտուղու մտհալտէ, վէ իւչիւնճիւսիւ, օնուէն աճըլա-րընըն զիքրի իչին Գողգոթա իւզէ-րինտէ: Շարգտան զարպա կէչէրէք. Կոստանդիանոսուէն հիմմէթիյլէ, քի-լիսէ ասայիշ պուլուպ, եերալթը մէ-զարիսթանլարընտան չըգար չըգմազ, կէօրիւրիւզ քի, սուրբ Սեղբեստրոս փափա, Ալուրէն զիւլ է իշույ իսմիյ-լէ քի, Ազատ էտիճի պիքիր Մարիամա տէմէք կիպի օլուր, օնա պիր քիլիսէ սուէմուշ իտի: Պիրազ սօղրա, Լի-պէրիոս փափա, պիր ազիմ միւճիւզաթ սէպէպիյլէ, Սանթա Մարիա Բանճօրէ քի-լիսէսինի ինշա էթմիշ իտի: Պատէհու սուրբ Կալիստոս փափա, Սանթա Մարիա Ինթրա-միւրէ քիլիսէսինի. տահա սօղ-րա տէօրտիւնճիւ Պոնիփակիոս փափա Փանթիսիւն օնա սուէմուշ իտի...

— Եէթիշիր. եէթիշիր տէ արթար պիլէ: Տօն Կայէթանօ, հաֆըզանըզըն զաիֆլիյի էյիտէն կէօրիւնտիւ. — տէ-տի սինեօր Ասօլֆօ լաթիֆէ էտէրէք:

— Էյլէն. պիր ճիւզի տահա էյլէն: Քիլիսէլէրտէն սօղրա, պիքիր Մարիա-մըն իզգէթիւնէ թախտի օլուէնան եօր-թուլար կէլիր. խուսուսա Աւետում, Տեառն ընդ առաջ վէ Աերափոխում եօրթուլարը քի, զիյատէ էսքիտէն տիրէր: Օնտան սօղրա տուալար քի,

օնլար տա փէք էսքի վագըթլարտան քիլիսէտէ գուլանըլըրլար. Ողջոյն քեզ Մարիամ, Ողջ լեր Թագուհի, Լի-
թանեա, Հրեշտակ Տեառն, վէ սաի-
րէ : . . . Տահա իսթէրմիսին :

— Եօգ, եօգ. եէթիշիր : Պիւթիւն տիւնեանըն զէմքեար լիսանլարընը գա-
փաթմայա պուշլար քեաֆի տիրէր : Ա՛հ, Տօնլար գահվէխանէսինին զէվզէք-
լէրինի տինլէյէն սէն օլմայըլտըն : . . .

— Նէ տէրսին. օնլարը Թէօվպէյէ կէթիրէ պիլիրմիյիտիմ :

— Հիչ տէյիլ իսէ պարի րէզիլ է-
տիպ, աղըզլարընը գափատըր ըտըն :

— Պիլէմէյօրոււմ . . . : Պէօյլէ շէյլէր
իւզէրինէ պուրատա սէօյլէմէյի տահա
ղիյատէ հազզ էտէրիմ : Սիզ պանա
ինանըրսընըզ. պէնի տինլէրսինիզ . . .
վէ . . . օսանմըշ օլմասայըտընըզ . . .

— Ա՛հ, նէ տէրսին. օսանմագմը, չա-
ղըրտը ֆլէմէնթինա, պիզ կէճէյէ գա-
տար տինլէսէք՝ օսանմայըզ : Եալընըզ
պազը տէֆա սէօզիւնիւ քէսէյօրսագ . . . :

— Հաթթա պէն խօշնուտ օլույօ-
րոււմ : Պէօյլէ իլէ մատտէլէր տահա
էյի մէյտանա չըգար վէ անլաշըլըր . . . :
Գաթի նազար մատամ քի Թաճիզ
օլմայօրսուկուզ, պիքիր Մարիամըն
իպատէթի հագգընտա եէնի իճատ
տըր տէյի օլուկան շէքեայէթ իւզէրի-
նէ տէ սէօյլէյէյիմ քի, վագտա պիր
փարչա եէնիլէք վար տըր : Լաքին նա-

սըլ եէնիլիք, Զաթինէ տաիր եէնիլիք
տէյիլ. իլլա թարզընա տաիր եէնիլիք :
Եալընըզ իպատէթ խուսուսունտա
տէյիլ, իլլա քիլիսէնին տին մատտէ-
լէրինտէ տախի ազ չօգ վազը օլան
շէյլէրի կէօրիւյօրսունուզ քի, միւ-
թէմատի պիր թէգատտիւմ վազը օլ-
մագտա տըր. լաքին թապիի եօլունտան
տըշարը չըգմայարագ պիր թէգատտիւմ :
Մատտէ պիրազ նազիքճէ օլտուղու
իչին, պիր քիւչիւք էմնալ իլէ թա-
րիֆ էթմէք իսթէրիմ : Եէնի թէօրէ-
միշ պիր քիւչիւք ֆիտանը էմնալ թու-
թալըմ : Հէնիւզ քիւչիւք իքէն, պիր
գաչ ուֆաճըգ ֆիլիզ սիւրէր. վէ եափ-
րագլարը, չիչէքլէրի վէ մէյվէլէրի տէ
օնա կէօրէ օլուր : Լաքին պիրազ վա-
զըթ վէր, պէօյիւմէյէ պըրագ, կէօ-
րիւրսիւն քի, սէնէտէն սէնէյէ կէօվ-
տէսի գալընլաշըր, գօլլար եայար, եափ-
րագլար ըլա տօնանըր, կիւզէլ չիչէքլէր
վէ զանի մէյվէլէր հասըլ էտէր : Էհ,
պու չիչէքլէր, պու մէյվէլէր նէ տիր-
լէր : Եէնիլիքմի : Իսթէրսէն եէնիլիք
տէ. լաքին կէօրիւրսիւն քի, աղաճ
եինէ օ աղաճ տըր. հալ պու քի պու
թաաճճիւպ էթտիլին չիչէքլէր վէ մէյ-
վէլէր, թա իլքինտէն օ աղաճտա,
հաթթա օնուն թօխուսունտա մէվ-
ճուտ վէ մագպուլ իտիլէր : Օ աղաճ
պաշգա պիր շէյ եափմատը. իլլա թօփ-
րազըն վէ հավանըն թէէսիրի իլէ

քէնտի գուճաղընտա, քէնտի էօղիւն-
տէ օլան շէյի տըշարը վերտի: Քիլիսէ
հագգընտա՝ այինլէրի, իպատէթլէրի,
խուսուսուլլա ազիզ Պիքիրէ թագ-
տիմ էթտիյի իպատէթլէր հագգընտա
տա իշթէ պէօյլէ տիր: Օնու պիր Ֆի-
տան կիպի կէօղիւմիւզ էօնիւնէ կէ-
թիրէլիմ: Օ իլք քէօքլէրինի սալմըշ
տըր, նիճէ քի աւետարանտա էլիմիզ
իլէ տօգանտըգ. վէ տէհըլէր միւրուրիյ-
լէ աշըլմայա նէշվ իւ նիւմա պուլմայա
պաշլամըշ տըր: Իմտի իշթէ պիքիր
Մարիամըն իպատէթինին քրիսթիյան
ճէմաաթ մապէյնինտէ փէյտէրփէյ եէ-
նի շէքիլլէր քէսպ էթմէսի պուլնտան
տըր. եէնի իւնվանլար, եէնի խըզմէթ-
լէր, եէնի ամէլիյաթլար պուլնտան
տըր: Օնուն իզղէթինէ պատկերլէր,
քիլիսէլէր, եօրթուլար պուլնտան տըր:
Եսգըն վագըթտա օնուն Անարատ
Յղութիւնու իմթիյազընըն գաթի գա-
րարը պուլնտան տըր: Պիքիր Մարիա-
մըն մահընըն կիւզէլ ջերմեռանդու-
թիւնու տա պուլնտան տըր քի, Սինեօր
Ատօլֆօ, սէնին գահվէխանէ աստուա-
ծաբանլարը օնա գարշը պուլ գատար
հէզէյան էթմիշ տիրլէր: Իշթէ գաթօ-
լիք քիլիսէ պէօյլէ թաաճճիւպիւ պիր
ահէնք իլէ, թէգատտիւմիւ մէթանէթ
իլէ, եէնի շէյլէրի էսքի շէյլէր իլէ իմ-
թիզաճ էթտիրիր. վէ Քրիստոսուն աւ-
ետարանտա, — Խազնէսինտէն եէնիյի

վէ էսքիյի չըգարրը — տէյի սէօյլէտիյի ագըվը քիմսէ կիպի, օ տախի քէնտի Ալլահանի միւէսսիսինին քէնտի եէտինէ թէսլիմ էթտիյի կերչէքլը վէ ամէյիյաթ խազնէսինտէն, Ալլահըն շէրէֆի վէ տինտարլարըն ռուհանի ֆախտէսի իչին, միւթէմատի մահսուլաթ չըգարրը: — Նէ տերսին սինեօր Ատօլֆօ:

— Տէյէճէք եօգ: Պէօյլէճէ քիլիսէյէ միւսթէգիր (պիր եէրտէ տուրան) վէ թէնպէլ տիր տէյի իֆթիրա էտէնլէրէ տէ, հագգըլա ճէվապ վէրէ պիլիրիզ:

— Շիմտի քիլիսէնին զայէթ ազիզ Պիքիրի իզգէթլէտիյի իպատէթին թապիաթը հագգընտա պիր գաչ շէյ սէօյլէմէք գալըր: Պագալըմ քի տէտիքլէրի կիպի իֆրաթա տիւշմիւշմիւ, վէ Ալլահա սիթէմ օլլոյօրմու:...

Ալլահա սիթէմմի: Ահ, պու պապտէ միւսթէրիհ օլալըմ. Ալլահըն վէ Յիսուս Քրիստոսուն շէրէֆինի սագլամայը քիլիսէ փէք էյի պիլիր: Վէ թա տէօրտիւնճիւ տէհրտէն. պիքիր Մարիամըն իպատէթի հագգընտա սուրը Եպիփան ըլա պիրլիքտէ, Քօլլիրիտիանի թէսմիյէ օլանլարը ճէրհ էթմիշ տիր քի, քէնտի ջերմեռանդութիւնլարընը իֆրաթ տէրէճէյէ եէթիշտիրէրէք, պիքիր Մարիամա պիր նէվի էքմէք եախօտ պէօրէք փիշքէշ սունարլար ըտը քի, պիր թարզ պատարագ (գուրպան) կիպի իտի: Պատարագ ըսա եալընըզ

Ալլահա սուլունուլուր: Պատարագամա-
տոյց պուլնուլ էյի իսպաթ էտէր. չուն-
քի օնտա օլան տուալար եալընըզ Ալ-
լահա տըրլար. վէ զայէթ ազիզ պի-
քիր Մարիամ վէ ախէր ազիզէր անը-
լըր, եախօտ եարտըմա չաղըրլըր ըսա,
եալընըզ Ալլահըն հուզուրունտա շէ-
ֆաաթճը սըֆաթըյլա տըր: Քիլիսէլէր
հագգընա տա պէօյլէ տիր քի, միւսթա-
գիլ Ալլահա սուլունուլուր. ազիզ Պի-
քիրին, մէլախքլէրին, եախօտ ազիզէ-
րին հանկըսընըն իսմինէ քի եափըմըշ
ըսա, օնլարըն եարտըմընը տիլէմէք իւ-
ղէրէ: Պու ճիհէթտէն սուրք Ամըրո-
սիօսուն, սուրք Լաւրենտիոսուն քիլի-
օէօի տէրիզ, պագըսըյլա: Գաթի նա-
ղար էվվէլ էմրտէ, վէ պաշլըճա Ալլահա
սուլունումուշ օլտուգլարընը, էքսէրի
քիլիսէլէրին աննընտա հէքք օլուն-
մուշ իւնվանլար կէօսթէրիրլէր: Հու
D. O. M. (S. O. U.) եազըլարա հիչ
տիգգաթ էթմիշմիսինիզ:

— Ահ, էյի տէտին. չօղու շէյլէրին
պալասընտա եազըլը օլան օ D. O. M.
եազըլարընըն մանասընը սէօյլէրմիսին
— տէտի Քլէմէնթինա:

Պուրատա տօն կայէթանօ, լաթիֆէ
սուրէթիլլէ կիւլիւմէտի. վէ — Տին-
լէ Քլէմէնթինա գատընճըգ, պու իւչ
D. O. M. եազըլարընըն հագգընտա միւ-
թէվէֆա քահանայ ամուճամա վագը
օլան թօհաֆ պիր հիքեայէյի նագլ է-

տէյիմ: Լէչէն տէհրին սօն սէնէլէրին-
տէ ֆրանսա ճիւմհուրիյէթի միւֆրի-
թէ հիւքմ էթմէքտէ իքէն, ամուճամ
տա Կօվիտէ պիր քիւչիւք քիլիոէ
քահանայսը իտի: Պիր կիւն ճիւմ-
հուրիյէթ ասքէրլէրինտէն պիր գաչ
քիշի օրայա ուղրայրպ, վէ ամուճամ
Պատարագընը պիթիրտիքտէն սօղ-
րա քիլիսէտէն չըգար իքէն, գօլունտան
թուլթարագ վէ քիւֆր էտէրէք, գա-
փունուն իւզէրինտէքի D. O. M. եա-
ղըյարը կէօսթէրիպ, Եա շու եազըլա-
րըն մանասընը պիզէ սէօյլէրսին, եա
եօղսա պէլանը պուլուրսուն տէտիլէր:
— Ամուճամ ֆուլթուրսուզճա, սէր-
պէսթ սէրպէսթ ասքէրլէրէ տէօնիւպ.
— Աճայիպ, անլամայօրմուսունուզ,
Democrizia O Morte, ճումհուրիյէթ,
եախօտ էօլիւմ տէյի ճէվապ վէրտի:
Ֆրանսըզլար, Աֆէրին փափազ. եաշա:
Պունա հիւրմէթ էթմէլի. պու ճէմա-
աթըն տօսթու տուր, տէտիլէր: Լա-
քին ճէմաաթըն տօսթու օլմագ մաղա-
զասընտաքի էն էյի շարապըյա պօ-
ղազլարընը ըսլաթմագտան օնու գուր-
թարամատը:

— Էհ, աղըզլարընըն տատընը պի-
լիլլէրիմիշ, տէտի սինեօր Ատօլֆօ կիւ-
լէրէք:

Տօն Կայէթանօնուն նազլ էթտիյի
պու գըսա հիքեայէնին իւզէրինէ կիւ-
լէրէք սէօյլէշտիքլէրի արատա, Բլէմէն-

Թինա մահճուպ մահճուպ տուրուր ի-
տի: Քարինո իսէ՝ — Ասքերլէրէ վեր-
տիյի մանա սէօզլէրինի պէն անլայամա-
տըմ — տէտի: Օ վագըթ տօն կայէ-
թանօ լաթիֆէյի պըրագըպ, — Ամու-
ճամըն օնլարա վերտիյի մանա, ռիւալ
էտէնլէրէ լայըգ պիր մանայըտը. լաքին
ասըլ մանասը, հէր քէս պիլիւր քի —
A Dio Ottimo, Massimo — Եիւճէ վե-
պէօյիւք Ալլահա — տէմէք տիր. վե-
նասըլ քի սէօյլէտիմ, քիլիսէլէրին տէ,
խորանլարըն տա, ազիզ գուրպանըն
տա, եալընըզ Ալլահա սուենուլուր օլ-
տուղու պուենտան իսպաթ օլուր:
Տուա էթմէք տախի հաքէզա պէօյլէ
տիր: Հիչ տիգգաթ էթմիշմիսինիզ,
քիլիսէ նաօըլ տուա էթտիրիր: Ալ-
լահա, հէր լութուֆուեն սահիպի սը-
ֆաթըյլա, հէր քէրէմի տօղըուտան
տօղըույա օնտան տիլէթտիրիր: Ազիզ
Պիքիրէ՝ լիթանեալարտա, «զըյն քիզտէ,
ախէր տուալարտա — Աղօթեա՛ վասն
մեր. — Պիզիմ իչին տուա էյլէ — տէ-
տիրթտիրիր: Աէ պու սէօզլէր իլէ պի-
զէ աշիքեար անլաթտըրըր քի, տուա-
լարըմըզըն վէ իպատէթլէրիմիզին իլք
մազհարը տաիմա Ալլահ տըր. վէ ազիզ
պիքիր Մարիամը վէ սուրբլարը օնուեն
հուզուրունտա շէֆաաթճը թուլթար-
ըզ քի, օնլարա էթտիյիմիզ տուալա-
րա մուգապէլէ իչին, օնլար տա Ալլա-
հա ըիճա էտէրլէր: Պու ճիհէթտէն

օնլարա էթտիյիմիզ իզգէթլէր, եալը-
նըզ Ալլահա մէնսուպ օլուրլար: Եանի
տէմէք տիր քի, եիւճէ իպատէթի,
էօլլիւսիւզ վէ թէքմիլ վուսաթըյա
իպատէթի, քիլիսէ եալընըզ Ալլահա
թազտիմ էտէր. պու տա Խաթ տէ-
նիլէն իպատէթ տիր քի, Ալլահ շայէթ
թէքմիլ, միւսթագիլ, կէօյիւն վէ եէ-
րին եարատըճըսը վէ սահիպի կիպի,
պու նէվի իպատէթ իլէ իզգէթլէնիր:

Ալլահտան եարատըմըշլարա կէչին-
ճէ, Ալլահըն եարաթտըղը մախլուգլա-
րա տա, պիր իպատէթ պիր իզգէթ
էտիլէ պիլիրմի տէյի սիւալ օլունուր-
սա. էվվէթ տէյի ճէվապ վէրիլիր.
անճագ հիւքիւմ ալթընտա վէ մէր-
պութիյէթլի պիր իպատէթ վէ իզգէթ
իլէ, եանի եարատըմըշլար Ալլահըն
մախլուգլարը, օնուէն էլինտէն չըգմըշ,
վէ վարլըգլարընը վէ մէղէյյէթլէրինի
օնա պօրճլու տուրլար կիպի, իզգէթ-
լէնիրլէր: Պիր կիւզէլ արձան կիպի.
օնա պիր կիւզէլ մահալ թէրթիպ է-
տէրէք, միւնասիպ պիր գատէմէ եա-
փարագ, օնու տօսթլարըմա կէօսթէ-
րէրէք, կիւզէլլիյինի սէնա էտէրէք իզ-
գէթլէյէ պիլիրմի: Պունա քիմ շիւպ-
հէ էտէր:... Լաքին սէօյլէյին, պէօյլէ
եափմայըլա, օնու եափան ուսթա սէ-
նաաթքեարը ինճիթմիշ օլուրմուլում.
օնուէն մարիֆէթինի իսթիհգազընը
թահգիր էթմիշ օլուրմուլում:

— Հայրը. հաթթա օնուհն հիւնէ-
րինի զահիրէ չըգարմագ օլուր — տէ-
տի ճիւղիէթթա գատրն:

— Փէք ալա: Իշթէ էօյլէ իսէ ազիզ
Պիքիրտէ վէ քէնտի ազիզլէրինտէ, օ-
նու իզգէթլէտիյիմիզ հալտէ, Ալլահ
պիզիմ եափտըղըմըզ տա պու տուր:

Լաքին պուրաճըգտա զայէթ ազիզ
Պիքիրին հագգընտա պիր Ֆէրգ վար
տըր: Օ՝ Ալլահըն եարաթտըղը մախ-
լուգլարըն մապէյնինտէ պիրինճի տիր.
«Անգրանիկ ի մէջ ամենայն արարա-
ծոց»: Օ՝ սկզբնական կիւնահտան մո-
աֆ օլմուշ տուր. ասլա լէքէ կէօլկէսի
օլմայարագ պիւսպիւթիւն կիւզէլ տիր.
— Ամենեւին գեղեցիկ ես, եւ արատ
ինչ ոչ գոյ ի քեզ: — Օ՝ մախսուսիյէ,
վէ քիմնէյէ նասիպ օլամայան պիր իմ-
թիյազա մալիք տիր. եանի հէմ պի-
քիր, հէմ վալիտէ, հէմ տէ Ալլահ
վալիտէսի տիր: Իմտի սէօյլէյին քի, օ
միւսթագիլ վէ պաշգաճա պիր իպա-
տէթէ՝ պիր ջերմեռանդուլթիւնա լայրգ
տէյիլմի. վէ օնու ախէր ազիզլէր իլէ
միւսապի թուլթմագ, վէ եալընըզ օն-
լար կիպի օնու իզգէթլէմէք միւնասիպ
օլուրմու: Հայրը. չունքի Ալլահ օնու
ախէրլէրտէն չօգ զիյատէ սէչմէք իս-
թէտի: Վէ էյէր Ալլահ օնու սէչմիշ
իսէ, քիլիսէ օնու գարըշտորմամալը
տըր:... Իշթէ պագըն քի աստուա-
ծաբանլարըն Բա-Բի Ղա-Դի (գերծա-

ռայոյութիւն) թէսմիյէ էթտիքլէրի խուսուսի իպատէթ պունտան նաշի տիր:

— Տօն կայէթանօ, պու քելիմէյի սիզտէն պիր տէֆա տահա իշիթմիշ իտիմ, վէ սիւալ էթմէք իսթէր իտիմ. աճապա պունուէն մանասընը թարիֆ էթմէյէ քէրէմ էտէրմիսին:

Թաաթի զայիտէթ (Իֆէրդու-Լէ) րումճա պիր քելիմէ տիր. վէ Իֆէր իլէ Դու-Լէտան միւրէքքէպ տիր: Տուլիա՝ խրզմէթ, գուլլուգ, ջերմեռանդլըգ տէմէք. վէ իփէր՝ իւստիւն տէմէք տիր, քի իւստիւն ջերմեռանդութիւն տէմէք օլուր, շէօյլէ քի օնուէնուլա, Պիքիր Մարիամը ճէմի մէլաիքլէրտէն վէ ազիզլէրտէն իւստիւն թանըր վէ իզզէթլէրիզ: Իշինէ էլվէրտիմի:

— Հագրգէթ, Ալլահ օնու պէօյլէ եափմըշ օլտուղու հալտէ, պիզիմ տէ օնու պէօյլէճէ թանըմամըզ վէ իզզէթլէմէմիզ լազըմ տըր — տէտի սինեօր Ատօլֆօ:

— Կիւզէլ սէօյլէտինիզ: Վէ քիմ քի պու եիւքսէք իպատէթի պիքիր Մարիամտան տիրիղ էտէրօէ, օնտա Ալլահըն փիշքէշլէրինի թանըմազլըգ էթմիշ օլմազմը: Վէ Ալլահըն փիշքէշլէրինի թանըմամագ, Ալլահա պիր սիթէմ էթմէք տէյիլմի: Էօյլէ իօէ՝ Պուրտալունուն շու սէօղիւ իլէ խուսա էտէլիմ: — Վայ օ քիշիյէ քի, պիքիր Մարիամը Ալլահըլա գարըշտը-

րըր. լաքին վայ օ քիշիյէ տէ քի, օնա խոռսոռսի պիր իպատէթ սոռնմազ, վէ օնու Ալլահ օլմայան հէր շէյտէն իւստիւն իթիպարտա թութմազ: —

Իմտի պու սէօյլէտիքլէրիմիզին ճիւմլէսինտէն գօլայճա զահիրէ չըգար քի, պիքիր Մարիամա թագտիմ էթտիյիմիզ իզգէթլէրի քէօրլէտէնլէր քիմլէր տիրլէր. եա նատանլար, եա պուտալլար, եա տա քէօթիւլէր: Պիրինճիլէրի էօրէնմէյէ կէօնտէրմէք իգթիզա էտէր: Իքինճիլէրի, էյէր գապիլ իսէ օնլարըն գապագ գաֆասընա պիր փարչա թուզ էքմէք իգթիզա էտէր, Իւշիւնճիլէրի, օնլարը Ալլահա վէ աճըգլը պիքիր Մարիամա սիփարըշ էթմէքտէն պաշգա եօլ եօգ տուրքի, օնլարըն կէօղլէրինի աչսընլար, վէ եիւրէքլէրինէ տօգուռնսոռնլար: —

Պուրատա տօն Այյէթանօնուռն սէօղլէրի խիթամ պուլտու:

Աիւնէշի պիրինճէ պուլուլթ կիզլէյիպ, պաթմասը եազլաշտըղը արատա, զաիֆ շավգըյլա պիւթիւն սահրայա պիր նէվի մէյուլուգ նէշը էթտիյինտէն, պիրազ հավա ալմագ իչին գուլիպէտէն չըգըպ, պաղլէնին եօլուռնտա աշաղը եօգարը կէզինմէքտէ իտիլէր: Տօն Այյէթանօնուռն սէօղիւ թիւքէնմիշ կիպի կէօրիւնիւր իտի, վէ վագթըն կէճիքմիշ օլտուղուռնու, վէ Արաղիատաքի քիւշիւք քիլիսէսինի տիւշիւնմէքտէ իտի:

Պիր Թարաֆտան տա օ կիւզէլ կիւ-
նիւն պէօյլէ չափըք կէչտիյի կիւճիւ-
նէ կիտէր իտի: Տօղրուսու եա, հէ-
փիսինին տէ ճանլարը սըգըլմագտայը-
տը: Օ գատարատագ քի, օ էյի քա-
հանայ կիթմէյէ տավրանտըղընտա,
սինեօր Ատօլֆօ տա, զէվճէսի տէ,
գըղը տա, Քարլինօ տախի քէնտի հա-
լինէ կէօրէ, կիւճլէրինէ կիթտիյինի,
օնա թէչէքքիւրլէրինի պէյան էթմէյի
պիթիրէմէզլէր իտի. վէ (արթըգ պու
խսիմի վէրէ պիլիրիզ) քէնտի փէտէր
վէ չօպանլարընը հիչ տէյիլ իսէ պիր
գաչ տագիգէ տահա ալըգօմագ իչին,
պազը կիւնահսըզ ֆիթնէլիքլէր տախի
գուլլանըրլար ըտը:

Ճիւլիէթթա գատըն հէփիսինտէն
սօղրա օնու պրրագմագ իչին, պաղչէ-
նին չիթինտէն պիր գաչ ատըմ իլէրի-
յէ գատար օնա ըէֆագէթ էտէրէք,
օրատա էյլէնտի. վէ տօն Ապյէթանօ
ֆամիլեայա — Պու գատար եէթիչիր,
արթըգ զիյատէ զահմէթ ալմայըն —
տէտիյինտէ, գատըն պիր Թագրիպ օ-
նուն էլինի եագալայըպ, պիր էյիճէ
էօփտիւ. վէ կէօզլէրի տօլարագ. —
Տօն Ապյէթանօ, պիգէ էթտիյին պու
գատար էյլիքլէր իչին թէչէքքիւր է-
տէրիզ — տէտի:

— Էհ, պէն նէ էյլիք էթտիմ քի,
տէյի ճէվապ վէրտի տօն Ապյէթանօ.
պու սէօզլէրտէն տէ, էլինի էօփտիւ-

յիւնտէն տէ մահճուպ օլարագ: Վէ գատըն. — Պանա տա, Քարլինօմա տա, Ատօլֆօմա տա, հէփսիմիզէ տէ փէք չօգ էյլիք էթտին. Ալլահտան ալլասըն իւճրէթինի — տէտի:

— Հայտէ, պըրագ պու շէյլէրի: Էյլիք էտէն եալընըզ պիր տիր. կէօյտէքի տիր: . . . Ալլահա թէշէքքիւր էտէլիմ — տէյէրէք, պըրագտը գաչտը:

Պէն տախի պէօյլէճէ Ալլահա թէշէքքիւր էտէրէք, պու Ֆագըր քիթապա խիթամ վէրիրիմ: Վէ պուրայա գատար պանա ըէֆագէթ էթմէյէ թահամիւլ էտէն էյի քրիսթիյանլարա ըիճա էտէրիմ քի, տօն կայէթանօնուն մէշհուր սէօզլէրինին ըէֆնագ վէհըզընը, եօրղուն գալէմիմ ալթընտաղայպ էթտիմ իսէ, պանա աֆվ էթսինլէր: Թէքրար ըիճա էտէրիմ քի, պէլքի քէնտիլէրէ վէրմիշ օլտուղում օսանճլըզը ունուտարագ, քէնտի շէրէֆի իչին եազտըղըմ օ ազիզ Պիքիրէ պէնիմ իչին ըիճա էթսինլէր քի, պէնիմ պու էտնա զահմէթիմի, էօլիւմիւմ սաաթընտա հիսապա գօմայա թէնէզզիւլ էթսին. ամին:

Widener Library

3 2044 078 929 395

HD